Mireille Calmel

RĂZBUNAREA LUI ISABEAU

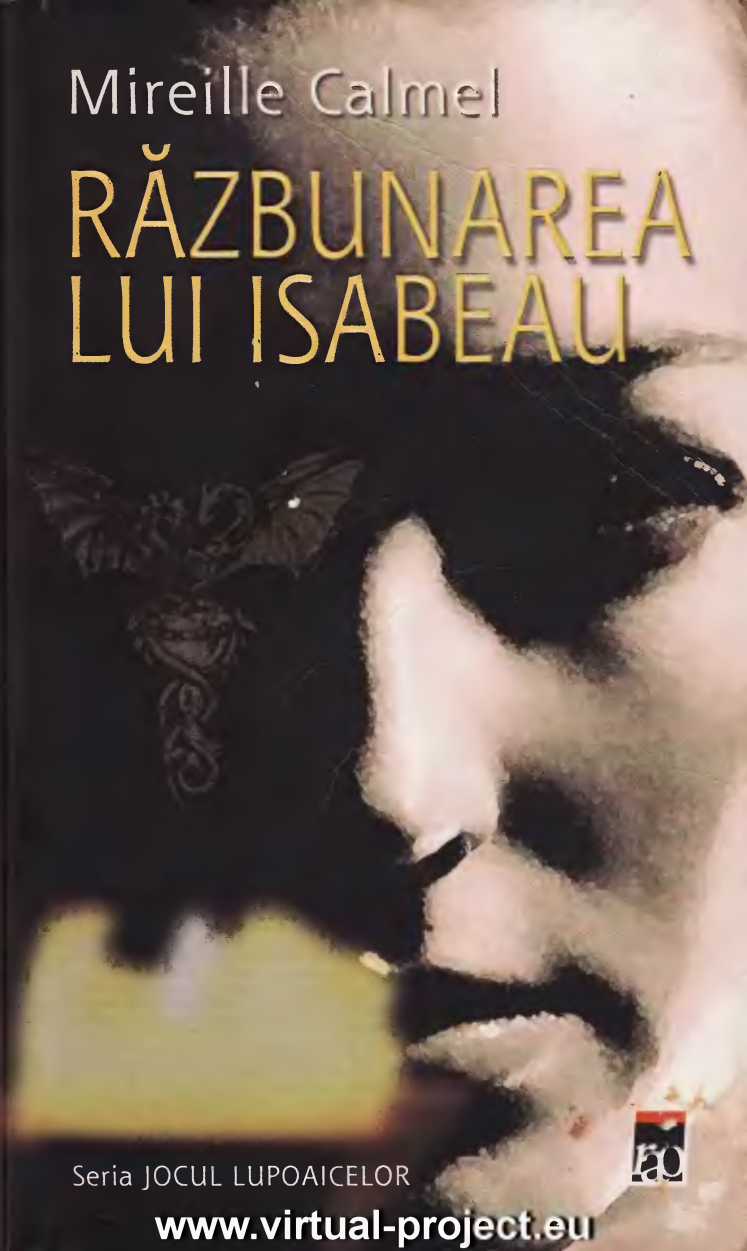

Seria JOCUL LUPOAICELOR

www.virtual-project.eu

Mireille Calmel

Al doilea volum din seria
JOCUL LUPOAICELOR

RĂZBUNAREA LUI ISABEAU

rao international publishing company

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CALMEL, MIREILLE
Răzbunarea lui Isabeau / Mireille Calmel; trad.: Alina Beiu-Deşliu. - Bucureşti: RAO International Publishing Company, 2006
ISBN 973-576-789-9

I. Beiu-Deşliu, Alina (trad.)

821.133.1-31=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, Bucureşti, ROMÂNIA
www.raobooks.com
www.rao.ro

MIREILLE CALMEL
La Vengeance d'Isabeau
© as per XO Éditions, France, 2003
All rights reserved.

Traducere din limba franceză
ALINA BEIU-DEŞLIU

© RAO International Publishing Company, 2004
pentru versiunea în limba română

Tiparul executat de
ALFÖLDI NYOMDA AG
Debrecen, Ungaria

februarie 2006

ISBN 973-576-789-9

Departe de putere și de viciile ei,
În adevărata bogăție a sufletelor și a inimilor,
Nu încerca să fii un altul
Dacă poți fi tu însuți.

Paracelsus

PROLOG

Vollore, 16 mai 1521.

Ziua de astăzi e cu adevărat neobișnuită în primăvara aceasta strălucitoare, plină de zumzete și de muguri. Rar mi s-a întîmplat să văd pe aceste meleaguri un cer mai limpede și mai senin, să respir un aer mai înmiresmat.

Plec. Poate că această plecare îmi va ascuți simțurile, deși n-aș crede. Ziua de azi e o alinare după ultimii șase ani. Un nufăr deasupra unei ape mocirlite.

François de Chazeron m-a alungat. Cred că speram dintotdeauna s-o facă, pentru ca tortura iluziilor spulberate să înceteze, pentru ca durerea pricinuită de moartea acelor copii să se stingă, pentru ca, în sfîrșit, să mă îndepărtez de blestemul care apasă asupra acestei case. Pentru totdeauna.

E ciudat cum revin amintirile. Mi-a îngăduit s-o iau cu mine pe Antoinette-Marie. Nu i-aș fi lăsat-o, orice s-ar fi întîmplat. Nu-i pasă de copila asta. Ba chiar m-am întrebat dacă n-o urăște. Dintre cei trei copii pe care i-am născut, doar ea a supraviețuit. Ceilalți doi care i-au urmat au fost concepuți fără dragoste, în urma unor clipe animalice de procreare. S-au stins la puțin timp după naștere. Nu mai cred în întîmplare. Dintr-un motiv care îmi scapă, acest domeniu, pur și simplu, nu trebuie să mai aibă un moștenitor.

Cu siguranță, soțul meu se va recăsători. Nu știu dacă a pus deja ochii pe vreo fată, dar știu că visul lui nu se va îndeplini. Nici ea nu-i va dărui un fiu, la fel ca mine. Voința lui Dumnezeu sau cea a diavolului este mîzgălită în paginile

istoriei acestor ţinuturi. Aşa va fi. Toate acestea n-au nici un înţeles. Eu, cel puţin, am renunţat să mai caut vreunul. Chazeron a făcut atîtea lucruri pentru care ar trebui să ceară iertare! Atîtea atrocităţi faţă de vasalii lui, faţă de oamenii lui, faţă de mine! Nimic nu rămîne nepedepsit.

Mie-mi rămîne Antoinette-Marie. Fiica mea. Carne din carnea mea. Era atît de mică şi de firavă cînd a venit pe lume! Căpşorul ei abia dacă era cît pumnul meu. Aşa încît nu am putut să mă întorc la Vollore decît spre sfîrşitul lui septembrie, cînd avea două luni, după terminarea lucrărilor de renovare a castelului. În tot acest timp, am tremurat de spaimă. François hotărîse să nu fie botezată înainte de sfîrşirea pregătirilor pentru primirea musafirilor. De fapt, a fost o petrecere frumoasă cum nu mai fusese decît la căsătoria noastră. Se adunaseră menestreli, saltimbanci cu maimuţe dresate şi cu urşi care mîrîiau prin botniţe, ridicaţi pe labele din spate.

Nu ştiu de unde a luat soţul meu banii cu care a oferit oaspeţilor noştri atîtea minunăţii. Castelul era în întregime împodobit şi iluminat. Cumpărase mătăsuri şi brocarturi, tot personalul purta livrele şi uniforme noi. N-a răspuns la întrebările mele. Adevărul este că spera să vină şi regele în casa lui. Dar pe regele Franţei nu-l interesează vasalii săi neînsemnaţi, chiar dacă sînt înrudiţi prin alianţă cu Bourbonii. Aşa că n-a venit. De îndată ce festivităţile au luat sfîrşit, soţul meu făcu din nou o criză de furie. Deşi îi dăruise fiicei sale, în acea zi, un medalion pe care erau gravate iniţialele ei, toată strălucirea aceea nu-i era dedicată ei, ci prestigiului lui. Desigur că avea să se vorbească mult timp despre el, dar regele îi ignorase invitaţia. Va fi luat peste picior din pricina asta. În cel mai bun caz, cei care nu erau la curent cu această umilire vor păstra amintirea unei frumoase recepţii oferite de un senior bogat.

Imediat după ultimele plecăciuni, François smulse draperiile, fu pe punctul să treacă prin foc şi sabie toată casa. Dacă Huc n-ar fi intervenit, fără îndoială că şi-ar fi zdrobit soţia şi copilul. Apoi, ca de fiecare dată, se zăvorî zile întregi în turnul lui. E un om ciudat.

Cînd își făcu din nou apariția, ne anunță că, atîta timp cît el va fi în viață, nimeni altcineva nu va mai pune piciorul în Montguerlhe. A lăsat acolo doar o garnizoană de doisprezece oameni, împreună cu o cameristă, o spălătoreasă și un bucătar care să asigure serviciile necesare. În calitate de șef al gărzilor, Huc a fost rugat să li se alăture, iar soția lui a rămas aici, în serviciul meu. Nu știu din ce motiv a vrut să-i despartă. Aș fi preferat să fie invers. Cred că a vrut să-l pedepsească astfel pe Huc pentru că i-a oprit brațul atunci cînd era în culmea furiei. Dar n-ar trebui să mă plîng, întrucît situația aceasta a fost în favoarea copilei.

În timpul lăuziei eram atît de slăbită, încît de Antoinette-Marie s-a ocupat Albérie mai mult decît mine. Ea o schimba, o îmbăia, o legăna. Eu îi ofeream doar sînul, laptele meu.

Neobișnuită femeie! Nu mi-a plăcut niciodată; totuși, această legătură neașteptată ne-a apropiat. De multe ori era tristă, dar chipul i se lumina în prezența fetiței. Huc spunea despre ea că nu poate avea copii. Își manifesta instinctul matern prin procură. Mi-ar fi făcut plăcere să i-o iau, așa cum, la urma urmei, îmi răpise și ea, prin dragostea și dreptul ei de soție, iubirea lui Huc. Dar am sentimentul că supraviețuirea lui Antoinette-Marie ei i-o datorez. Ea ne-a apropiat. Atît cît poți fi de apropiat de o persoană atît de distantă, rece și imprevizibilă ca Albérie. Cînd se uita la mine, privirea ei metalică era indescifrabilă, dar se lumina atunci cînd Antoinette-Marie îi dădea mîna. Către ea a făcut fetița primii pași, ei i-a întins primul dinte care i-a căzut. Ar fi trebuit să fiu geloasă pe Albérie, însă n-am reușit. Sarcinile următoare m-au slăbit, pierderea copiilor m-a făcut să devin mohorîtă. Albérie se purta mereu la fel cu Antoinette-Marie. Știu că niciodată nu-i va pricinui vreo durere și nu-i va face nici cel mai mic rău.

Acum trei ani, cînd sancțiunea lui a fost ridicată, Huc s-a întors și a rămas la Vollore. Soțul meu a plecat în cîteva rînduri. De fiecare dată, Huc s-a arătat cordial. Cea mai mare parte a garnizoanei se afla împreună cu el la Vollore, într-un turn care fusese refăcut la ordinul lui François. Huc avea acolo aceleași îndatoriri, cu toate că-și pierduse funcția de comandant. Nu știu

ce anume l-a făcut să se schimbe astfel. La puțin timp după nașterea lui Antoinette-Marie a început să bea. O ținea, zile întregi, numai într-o beție. Toți bărbații beau. El însă părea că vrea să se piardă în aburii vinului.

Din cauza lui Antoinette-Marie nu mi-am mai regăsit niciodată amantul. Și el, și Albérie, fiecare în felul său, își alinau prin ea frustrarea de a nu avea copii.

Soțul meu a uitat de fiica lui. După moartea ultimului nostru fiu – astăzi se împlinesc optsprezece luni de atunci – nu s-a mai apropiat de patul meu.

Acum trei nopți, a plecat la Paris. Mi-a spus că, până la întoarcerea lui, va trebui ca eu, oamenii mei, lucrurile mele și Antoinette-Marie să părăsim acest loc. Pentru totdeauna.

Mă bucur că ies din viața lui. Aș fi vrut s-o iau cu mine pe Albérie, dar nu se poate. François a refuzat s-o lase să plece de la Vollore. „Ea rămîne zălog!", a mîrîit el. Nu știu ce înseamnă asta. Poate se folosește de ea ca să facă presiuni asupra lui Huc. Albérie s-a albit ca varul auzind de plecarea mea. Mi-a cerut voie să-i explice personal fetiței cum stau lucrurile. Probabil că acum sînt împreună și-și iau rămas-bun.

Antoinette-Marie are cinci ani. E timpul să înceapă să le zîmbească și altor oameni, să se bucure de o fericire adevărată. În familia mea va avea de cine să se ataşeze. Peste cîteva luni, cea pe care-o numește cu afecțiune „dădacă" nu va mai fi pentru ea, la fel ca pentru mine, decît o simplă amintire.

Într-adevăr, ce zi neobișnuită! Mă simt liberă. Liberă să trăiesc, în sfîrșit, ceea ce nu puteam spune nimănui. Liberă să rîd sau să plîng. Liberă să iubesc din nou. Voi avea alți copii, cu alt bărbat. Voi fi fericită. Asta e legea firii. La naiba cu François de Chazeron!

Auzind o bătaie în ușă, Antoinette închise cartea de rugăciuni așezată pe biroul ei, sub raza de soare care pătrundea prin fereastră.

– Intră, rosti ea cu glas vesel.

Căci, într-adevăr, de mult nu mai fusese atît de binedispusă. Blanche, noua ei cameristă, apăru în prag, cu ochii roşii de plîns, tremurînd şi frîngîndu-şi mîinile în care ţinea o batistă mototolită.

– Ei, haide, haide! începu Antoinette, văzînd-o aşa. Ce-i cu tine în starea asta? Plec, desigur, dar rămîi în serviciul meu şi vei putea să-ţi vizitezi des familia, te asigur!

– Ştiu, stăpînă, ştiu prea bine.

Fata era, vizibil, foarte tulburată.

– Nu asta mă frămîntă. O, nicidecum!

– Atunci, ce ţi s-a întîmplat?

Antoinette se apropie şi şterse, cu un gest matern, lacrima care se rostogolea pe obrazul cameristei.

– E vorba de Antoinette-Marie, stăpînă.

– Ce-i cu ea?

– A dispărut, stăpînă.

Gestul lui Antoinette rămase o clipă suspendat în aer, apoi femeia izbucni în rîs.

– Te necăjeşte, ca de obicei. În afară de asta, îi place aici şi are o mulţime de ascunzători. Nu trebuie să plîngi pentru atîta lucru. Albérie o s-o certe şi o s-o facă să iasă din ascunzătoarea ei şi să se poarte cum trebuie.

– Ne-am gîndit şi la asta, stăpînă, şi tocmai de aceea sînt atît de necăjită. Albérie a dispărut şi ea; la fel şi jucăriile preferate ale lui Antoinette-Marie şi cufăraşul în care erau hainele ei de schimb pregătite pentru călătorie.

Antoinette înghiţi în sec. Mîna îi îngheţase. Fata îi spusese totul pe nerăsuflate, de parcă s-ar fi grăbit să scape cît mai repede de povara veştii aduse. Antoinette făcu un pas înapoi şi trebui să se sprijine de un cufăr plin cu perii şi alifii aşezate în coşuleţe de nuiele.

– N-are nici un sens ce spui. Nici un sens, repetă ea. Le-a văzut cineva ieşind din castel?

– Nu, stăpînă Antoinette. Firește că i-am întrebat pe soldaţii de pază.

– Atunci înseamnă că este doar o glumă proastă. Năzdrăvanei de Antoinette-Marie nu-i place să călătorească. Vrea doar să mă sperie şi o fi reuşit, cine ştie cum, să-şi convingă doica să intre în jocul ei. Găsiţi-le! Vor fi pedepsite amîndouă.

– Vă daţi seama, stăpînă Antoinette, că le-am căutat deja.

– Mai căutaţi-le! În toate cotloanele, în toate ascunzătorile! Să le caute toată garnizoana. Vreau să plec de la Vollore imediat după slujba de la ora douăsprezece.

– Prea bine, stăpînă.

– Patru gărzi să se ducă în pădure. Lupii sînt pe aproape. Noaptea, îi aud adesea urlînd.

– Am înţeles, stăpînă.

– Unde este comandantul nostru?

Urmă o tăcere stînjenită.

– Să nu-mi spui că a dispărut şi el! se răsti, exasperată, Antoinette.

– O, nu, el nu! afirmă Blanche. Nici nu ar fi putut!

– Cum adică?

– E beat, doamnă Antoinette, sforăie în salon, sub blazon.

Antoinette simţi urcînd în ea un val de furie.

– Treziţi-l cu o găleată de apă rece! Vreau să-l văd aici înainte de a se scurge nisipul din clepsidră! Şi termină cu plînsul, mă enervezi! E doar o glumă, o simplă glumă, auzi?

– Da, stăpînă Antoinette.

Şi Blanche plecă, smiorcăindu-se, să pună toată casa în mişcare. Acum, Antoinette tremura. Îşi repetă cu glas tare: „O glumă, doar o glumă...", încercînd să se convingă pe sine însăşi. Albérie nu şi-ar fi părăsit niciodată soţul. Niciodată. Niciodată.

Cu toate acestea, cînd, după un răstimp destul de îndelungat, Huc îşi făcu apariţia, auzind agitaţia celor din casă şi văzînd pe cîţiva dintre soldaţii lui îndreptîndu-se în fugă spre pădurea de dincolo de zidul grădinii, Antoinette îşi simţi siguranţa de dinainte încercată de o îndoială sfîşietoare. Nebărbierit, cu privirea tulbure încă, ciufulit şi cu hainele în dezordine, comandantul arăta jalnic, iar izul de alcool pe care-l emana răsuflarea lui nu adăuga nimic plăcut înfăţişării sale.

– Ai trimis după mine, mormăi el.

Antoinette îl iubise mai mult decît pe oricine altcineva. Acum însă i se părea dezgustător.

– Albérie şi Antoinette-Marie au dispărut, îi spuse.

Huc simţi dintr-odată că-şi revine din beţie.

– Au dispărut? repetă el.

– Chiar aşa! Şi dacă n-ai fi turnat în tine atîta băutură, ai fi luat parte la căutarea lor, aşa cum s-ar cuveni să facă un comandant.

– Iartă-mă, bîigui Huc.

Cît de sfîrşit se simţea deodată!

– Cînd te-am cunoscut, erai un bărbat în toată puterea cuvîntului, messire, iar acum, iată-te greoi, beat, cum ai mai putea fi în stare să faci o iubită să-ţi dorească prezenţa în aşternut? Ce ţi s-a întîmplat, bunul meu Huc, de ai ajuns astfel?

Se înduioşă o clipă gîndindu-se la el, apoi reveni la propria problemă. Refuza să accepte certitudinea.

– Crezi că Albérie ar fi capabilă s-o răpească?

Huc clătină din cap.

De cît timp încetase oare să mai fie un soţ? Cîte secole trecuseră de cînd se prăbuşise? Fuseseră fericiţi. Dar asta se întîmplase cu mult timp în urmă. Urmase moartea lui Loraline, naşterea lui Marie. Îşi reproşă încă o dată că nu ştiuse, că nu făcuse nimic. Istoria se repetase. Voise să-şi protejeze soţia. La fel ca ea, se ataşase de fetiţă, pînă în ziua cînd, ridicînd-o de jos pe Antoinette-Marie, care căzuse, descoperise pe ceafa ei gingaşă semnul lupoaicelor. Ea tocmai împlinise trei ani. Era în primele zile după ce Chazeron îl adusese la castel, alături de oamenii lui. Ar fi trebuit să-şi iubească nevasta, pe care două ierni o îndepărtaseră de el, în timp ce Huc se cutremura doar la gîndul că François de Chazeron ar fi putut să-şi satisfacă poftele cu ea numai aşa, dintr-un capriciu. În timpul exilului, începuse să bea ca să uite că nu era lîngă ea, că n-ar fi putut interveni la timp, că devenise nefolositor. Deşi se mai întîlneau la Montguerlhe, în vechea odaie a lui Albérie, în fiecare noapte cu lună plină, ea se săturase de el. Iar el se săturase de minciunile ei. Se certaseră din cauza lui Marie, din cauza semnului. „Dacă

dezvălui vreodată adevărul, am să te omor, Huc!", îl amenințase Albérie. El nu devenea vorbăreț la beție. În afară de asta, indiferent cine ar fi fost Marie, o iubea prea mult. Însă acest adevăr îl distrusese definitiv, fiindcă însemna că Albérie nu-l mai iubea, nu mai ținea la el destul de mult ca să-l mintă, ca să-i lase iluzia că mai putea s-o protejeze, ca să-l protejeze ea pe el. În fiecare zi se afunda tot mai mult în mocirlă.

În ținut era liniște. Relațiile de vecinătate cu ceilalți seniori erau pașnice și prietenești. Abia dacă trebuiseră să pună la respect vreo cîțiva bandiți care tîlhăreau călătorii și pelerinii. Căpitanul gărzii lui Chazeron îi ținea deja de mult timp locul. Din calitatea lui de comandant nu-i rămăsese decît titlul. Din cea de soț, mai avea doar numele. Din cea de protector, nu-i mai rămăsese nimic. În afară, poate, de o ultimă minciună.

– Albérie nu i-ar face vreun rău lui Antoinette-Marie.

Antoinette se însenină.

– Așa cred și eu. Huc, ai însoțit-o de multe ori pe fiica mea prin împrejurimile castelului. Cred că refuză să părăsească locul unde a copilărit, pe prietena ei, Margot, fata lenjeresei, și pe dădaca ei. Mă tem să nu se fi aventurat singură în pădure, iar Albérie să fi plecat în căutarea ei.

– Tot ce se poate, încuviință el.

Dar mințea.

– Găsește-le. Ieri a fost lună plină. Lupii se apropie tot mai mult de casele oamenilor. Mă tem pentru fiica mea. Și, indiferent ce vină vrei să ispășești cu ajutorul băuturii, Huc, ești singurul om din casa asta în care am avut întotdeauna încredere.

Se înclină în fața ei și vru să iasă din încăpere, dar Antoinette îl opri.

– Știu că nu mă privește ceea ce o să te întreb, Huc, însă plec pentru totdeauna de aici. Și aș vrea să aflu motivul care te-a făcut să te distrugi astfel, la scurt timp după ce te-ai despărțit de mine. Ai făcut-o cumva ca să mă uiți?

Ce mult ar fi dorit Huc să fi fost așa! Se întoarse către ea și schiță un zîmbet palid.

– Am căutat să uit de mine, numai de mine, Antoinette. Nu trebuie să-ţi reproşezi nimic. Încearcă mai bine să fii fericită, o meriţi.

– Adu-mi-o pe Antoinette-Marie!

– Îţi făgăduiesc.

Mintea şi de data asta. Îşi propuse totuşi să caute. Voia să-şi ia rămas-bun de la Albérie. Voia să o asigure că rămînea soţul ei pînă cînd moartea va veni să-l ia.

Lăsă în urmă zarva din castel, cu ţipete şi chemări răsunînd din grădini şi de la marginea pădurii. Intră, călare, în pădure, de unul singur, avînd grijă să fie văzut. Apoi, cînd glasurile celor-lalţi se pierdură în depărtare, coti, luînd-o pe o cărare care ducea spre munte. Mărăcinii aproape că o acoperiseră, semn că pe acolo nu trecuse de mult nimeni.

Căută mult timp intrarea în pasaj, ascunsă de tufe şi de iederă, dar în cele din urmă reuşi să o găsească.

Pătrunse fără să şovăie în beznă. După cearta de acum doi ani cu Albérie venise acolo să cerceteze ruinele laşităţii lui, să se autoflageleze, dezolat şi cinic. În subterane mai erau şi acum lupi, mirosul lor se simţea puternic, dar astăzi Huc nu avea intenţii războinice. Dacă vreunul dintre ei s-ar fi aruncat asupra lui, l-ar fi lăsat să-şi îndeplinească menirea. Ar fi fost eliberat.

Se întrebă de ce oare avea impresia că ele se ascundeau aici. Poate din pricină că acel loc era situat la intrare? Curînd, auzi voci care-i confirmau intuiţia. Călăuzit de lumina şovăielnică a unei lămpi, ajunse în faţa lor. Erau aşezate în mijlocul sălii subterane, jucînd arşice. Lîngă ele stăteau lungiţi doi lupi.

O lupoaică cenuşie ridică botul şi-şi arătă colţii, făcîndu-le să-şi întoarcă ochii în direcţia lui.

– Unchiule Huc! strigă fetiţa, ridicîndu-se repede şi alergînd spre el.

– Bună ziua, prinţeso!

O ridică în braţe, aşa cum obişnuia, şi o învîrti, făcînd-o să rîdă în hohote. Mîrîitul fiarei încetă, dar privirea ei urmărea cu atenţie fiecare mişcare a comandantului. Albérie se ridică la

rîndul ei şi se apropie de Huc, în timp ce el o lăsa jos pe Marie, care-i cerea să continue joaca.

– Ajunge, domnişoară, altfel o să-ţi vină rău de la stomac.

– Mai vreau, mai vreau, insista ea, agăţîndu-i-se de picioare.

– Încă o dată şi gata. Trebuie să vorbesc cu dădaca ta.

Repetă figura, apoi o duse în cîrcă pînă la arşicele părăsite. Se aşeză lîngă lupi, fără teamă, privind drept în ochii lupoaicei.

Marie începu imediat să se joace cu animalul, de parc-ar fi fost unul dintre cîinii ei, iar Huc trase concluzia că se cunoşteau de mult. Totuşi, schiţă o mişcare de retragere atunci cînd lupoaica, sîcîită de fetiţa care rîdea în hohote, se rostogoli pe spate, lăsînd la vedere un colier ciudat prins la gît: un lănţişor de aur cu un pandantiv în formă de cruce.

Voi să întindă mîna spre el, ca să-l vadă mai bine, dar vocea lui Albérie îl făcu să se întoarcă spre ea.

– Ce ai de gînd să faci, Huc?

El văzu cuţitul aşezat la cîţiva paşi mai încolo.

– Ce aş putea face, Albérie?

Se întoarse cu hotărîre spre ea şi zîmbi.

– M-ai putea împiedica să fug împreună cu ea. Ai putea s-o duci înapoi, la Vollore. Sau măcar să încerci.

– De ce-aş face-o? E de ajuns să o vezi ca să înţelegi obîrşia ei. Pînă la urmă, François de Chazeron ar intra şi el la bănuieli. Şi chiar dacă n-ar afla niciodată, Antoinette nu i-ar putea transmite copilei cunoştinţele şi puterile tale. M-am întrebat adesea dacă va fi ca tine sau ca Isabeau. Nimeni n-ar putea-o pregăti mai bine decît tine să-şi înfrunte destinul. Am venit doar ca să-ţi spun adio. După cîte înţeleg, nu mai crezi că aş putea avea un loc alături de tine.

– François m-ar căuta cu şi mai multă înverşunare dacă am fugi împreună. Mai e şi Antoinette. O să aibă nevoie de tine.

– Credeam c-o urăşti! se miră Huc.

– Aşa a fost mult timp. Iubirea ei pentru Marie ne-a apropiat.

– Iubirea ta pentru Marie ne-a pierdut, constată el.

– Îţi redau libertatea, Huc, adăugă ea, simţind totuşi o strîngere de inimă.

– Amintirile încătuşează şi mai mult omul.

– Dai dovadă de mult curaj lăsîndu-ne să plecăm. Trebuie să întoarcem o pagină. Eu nu ţi-am reproşat nimic, niciodată. Fă şi tu acelaşi lucru acum.

În clipa cînd voia să-i răspundă, privirea lui întîlni două siluete care înaintau cu fereală spre ei. În ciuda vîrstei şi a alcoolului, Huc era încă un bărbat plin de vigoare. Lupoaica cenuşie se ridică dintr-o săritură, arătîndu-şi colţii, iar tovarăşul ei o imită. Huc o dădu la o parte pe Albérie cu o mînă, îşi scoase cu cealaltă mînă sabia din teacă şi strigă în întuneric:

– Stai aşa!

Cele două siluete ieşiră în plină lumină şi se apropiară. Erau Frédéric de Montjoie şi Etienne de Fouquet, căpitanul gărzii lui Chazeron şi mîna lui dreaptă, care obţinuseră, în schimbul tăcerii lor, titluri şi funcţii. Ei erau cei care o prinseseră şi o arestaseră pe Loraline. Îşi scoaseră săbiile din teacă. Dintr-un salt, lupii se postară de o parte şi de cealaltă a lui Huc, în timp ce Albérie o ducea pe Marie la adăpost.

– Beţivule şi trădătorule, îi aruncă Frédéric de Montjoie.

– Pariez că m-aţi urmărit, mîrîi Huc, supărat pe el însuşi.

– Niciodată nu m-am încrezut în cuvîntul unui beţiv.

– Doamna Antoinette v-a trimis?

– Nici gînd. I-am jurat stăpînului nostru să vă supraveghem, pe tine şi pe şmechera de nevastă-ta. Dispariţia ei misterioasă ne-a adus aminte de tunelele astea. Seniorul nostru a zăvorît toate intrările pe care le-a descoperit acum cinci ani. Eu unul eram sigur că mai există şi altele. Dar ce-am auzit este, pe toţi dracii, mai presus de orice închipuire şi sînt sigur că François de Chazeron va plăti foarte mult pentru copilul vrăjitoarei.

– Doar peste cadavrul meu!

– Va fi doar o simplă formalitate.

Şi brusc îndreptă spre Huc vîrful spadei. Acesta izbucni într-un rîs feroce şi pară cu putere lovitura. Avea, în sfîrşit, prilejul de a răzbuna toţi aceşti ani de laşitate.

Între timp, ca nişte animale de pradă care nu se dezminţeau, lupii îi muşcau pe cei doi de picioare, evitînd cu sprinteneală

loviturile de sabie, pe cînd Huc se duela cu înverşunare, deşi era depăşit numeric.

– Săriţi pe celălalt! strigă el, convins că femela cu lănţişorul la gît îl va putea înţelege.

Lupii tăbărîră asupra lui Etienne de Fouquet şi-l trîntiră la pămînt. Sabia îi scăpă din mînă. Încercă să-şi apere capul cu braţele şi să lovească animalele cu pumnii, în timp ce Huc îl împingea pe tovarăşul lui către celălalt capăt al peşterii. Dar colţii ascuţiţi i se înfigeau în carne. Urlă, se rostogoli cum putu, încercînd să ajungă la sabie ca să se apere, pe cînd lupii îi sfîşiau umerii şi ceafa; reuşi să apuce arma cu degetele însîngerate, dar fiarele erau deasupra lui, rănindu-i faţa şi ochii. Ridică sabia şi o învîrti în toate direcţiile, atingînd o ţintă pe care n-o mai putea zări, însă colţii nu-şi slăbiră strînsoarea. Se mai luptă un timp, apoi, epuizat, renunţă.

Văzîndu-l scos din luptă, lupii se întoarseră să-l ajute pe Huc, căruia tinereţea lui Frédéric de Montjoie îi dădea serios de furcă. Fusese rănit la umăr şi la coapsă, dar se lupta, în numele onoarei pierdute, mai îndîrjit ca oricînd.

Energia animalelor furioase îi dădu şi lui forţă. Cînd, în cele din urmă, Montjoie se prăbuşi, nereuşind să pareze fenta ucigătoare a lui Huc, fiindcă Cythar îi distrăsese atenţia, lupii se năpustiră cu înverşunare şi cu o evidentă satisfacţie asupra lui, iar Huc îi lăsă. Aceşti doi nemernici îi răscumpăraseră conştiinţa.

În ciuda durerii care-i sfîşia membrele rănite de loviturile căpitanului, Huc se apropie, şchiopătînd, de Albérie. Soţia lui ţinea fetiţa speriată cu faţa îngropată în fustele ei, ca să nu vadă ceea ce se întîmpla în jur. Albérie însă era lividă, şi Huc, observîndu-i privirea, îşi dădu seama că se temuse pentru el.

O încurajă cu un zîmbet, apăsîndu-şi palma dreaptă pe umărul stîng, ca să oprească valul de sînge.

– E în regulă, îi spuse. Nu s-a întîmplat nimic ireparabil.

În clipa aceea se auzi un urlet care-o făcu pe Marie să se dezlipească de fustele lui Albérie.

– Ma! ţipă, la rîndul ei, fetiţa.

Femela se așezase în fața trupului zguduit de spasme al lui Cythar. Albérie nu reuși să o mai țină lîngă ea pe Marie, care se răsuci, scăpîndu-i din mînă, și se repezi spre lupi. Albérie și Huc se grăbiră pe urmele ei. Marie își petrecuse brațele subțiri pe după gîtul lupoaicei și o consola, în ciuda lacrimilor care-i curgeau și ei:

– Nu plînge, Ma, nu plînge. O să se facă bine. O să vezi că se face bine.

Huc se aplecă deasupra lui Cythar. Lama îi străpunsese măruntaiele. Se întrebă cum de reușise lupul să se mai lupte, după o asemenea rană. Cythar nu se prăbușise decît după ce dușmanii fuseseră înfrînți.

Albérie mîngîie cu o mînă tremurîndă coama mînjită de sînge și de praf, în timp ce răsuflarea lupului devenea tot mai scurtă, iar ochii i se încețoșau. Nici unul dintre ei nu vorbea. Doar Ma își urla tristețea.

Abia după ce bătrînul ei prieten își dădu ultima suflare, lupoaica se desprinse cu blîndețe din îmbrățișarea fetiței și se aplecă asupra lui. Îți trecu limba aspră peste pleoapele lui Cythar, închizîndu-i ochii, apoi se îndepărtă. Marie o luă imediat la fugă în urma ei.

– Oprește-te, Ma! Așteaptă-mă și pe mine.

Lupoaica se opri. Apoi porniră din nou, împreună, Marie ținîndu-și mînuța pe gîtul animalului.

– Nu vă îndepărtați, le sfătui Albérie, agățînd ecouri de pereții stîncoși.

După aceea, ocolind trupul lui Cythar, veni să-și culce fruntea pe pieptul soțului ei.

– Îți las morții aceștia. Îmi pare rău. Ce mult aș fi vrut să-ți ofer o altă viață, Huc!

– Asta este viața pe care mi-am ales-o, afirmă el. N-ai ce să-ți reproșezi. Moartea acestor doi oameni, moartea lupului și rănile mele îmi vor da, din păcate, posibilitatea să îndepărtez de voi orice amenințare. Ai grijă de Marie. Ai grijă de tine. Unde veți merge? o mai întrebă.

– La Paris. Am acolo niște rude care ne vor adăposti.

– Ai destui bani? Aş putea să-ţi fac o rentă din solda mea. O să ai nevoie de banii àştia.

– Ba nu, Huc. Într-o bună zi, Chazeron ar afla de banii pe care i-ai trimite. Nu trebuie să aibă vreo bănuială şi să ajungă astfel pînă la Marie. Cînd te vei întoarce, o să-ţi pună întrebări. Acum, că eşti implicat în fuga noastră, mă tem pentru viaţa ta.

– Eu nu mă mai tem de el, Albérie. Dacă te ştiu pe tine în siguranţă, nici mie nu mi se va întîmpla nimic. Fii prudentă, îi şopti, mîngîindu-i ceafa. Mai ales în nopţile cu lună plină.

– Ele au încetat să mă înspăimînte. Tu însă o să-mi lipseşti, mărturisi ea, adulmecînd pe pielea lui mirosul de sînge care se lupta cu izul acru al băuturii; totuşi, în clipa aceea, nu se mai simţea scîrbită.

– Atunci voi aştepta. Voi aştepta să te întorci la mine, cuteză el, cu inima plină de speranţă.

– Nu te lipsi de fericirea pe care ţi-ar oferi-o o soţie adevărată, Huc.

– Vîrsta domoleşte patimile. Numai pe tine te vreau. N-am să dezleg ceea ce Dumnezeu şi sîngele au legat, afirmă el, cu o ardoare pe care o crezuse stinsă.

Albérie îi aruncă o privire plină de dragoste. Buzele li se întîlniră într-un sărut arzător. Apoi, Huc o împinse uşor.

– Du-te acum. Dar schimbaţi-vă mai întîi îmbrăcămintea, şi tu, şi Marie. Hainele acestea mînjite îmi vor servi drept dovadă. Spune-i lupoaicei să le sfîşie.

Albérie încuviinţă cu un gest. El adăugă cu respiraţia întretăiată:

– Te las cu bine, soţia mea.

– Te las cu bine, soţul meu.

Albérie se îndepărtă de el, ascunzîndu-şi lacrimile. Nu încetase să-l iubească, îl va iubi mereu. Dar n-avea de ales. De altfel, avusese oare vreodată...?

După cîteva minute, Huc le văzu dispărînd în tunelul care ducea la Saint-Jehan-du-Passet, mîna lui Albérie ţinînd strîns mînuţa lui Marie, pe sub pelerina de catifea în care se înfăşurase. Lupoaica cenuşie mergea în faţa lor.

1

Prăvălia era încăpătoare, luminoasă şi ocupa acum trei clădiri care fuseseră cumpărate de la proprietarii lor şi în zidurile cărora fuseseră tăiate treceri largi. O singură scară – celelalte fuseseră suprimate pentru a se cîştiga mai mult spaţiu – ducea la etaj, unde se aflau cabinele de probă şi atelierul de confecţii.

Isabeau îşi contemplă cu satisfacţie domeniul, începînd din strada Lingerie, unde doi tineri suiţi pe o scară fixau noua firmă, pe care era scris, cu litere frumos ornamentate: „La Firul Regelui. Isabelle de Saint-Chamond, lenjereasă a Casei Regale".

Doamna Rudégonde se stinsese, în urmă cu douăsprezece zile, de sifilis, cu care-o pricopsise un amant netrebnic, proaspăt întors din Spania, şi îi lăsase moştenire afacerea ei lui Isabeau, cu care se asociase de multă vreme. În decursul anilor, magazinul prosperase sub conducerea lor, avuseseră parte de bucurii şi de drame, iar o prietenie strînsă le ajutase întotdeauna să obţină acea putere care devenise, pentru amîndouă, raţiunea de a trăi. După ce-şi înăbuşi durerea, Isabeau se ambiţionă să se arate demnă de a îndeplini ultimele dorinţe ale defunctei: „Să nu şovăie niciodată, să nu-şi plece capul şi să nu se umilească, să-l aducă pe rege la picioarele ei şi să-i aibă pe urmaşii acestuia la degetul mic. Să nu ia decît atît cît i se cuvine, dar să se străduiască mereu să i se cuvină în fiecare zi mai mult decît ieri".

Iată de ce îşi simţea Isabeau sufletul uşor în ziua de 2 martie 1531. În ziua următoare, Eléonore, sora lui Carol Quintul,

care devenise a doua soție a regelui, căsătoria fiind celebrată pe 7 iulie 1530 la Mont-de-Marson, urma să fie încoronată regină a Franței, la Saint-Denis. Și ea, Isabeau, fusese cea care croise lenjeria a mai mult de jumătate dintre curtenii care aveau să fie de față la acest eveniment, așa cum tot ea confecționase și trusoul perechii regale.

Isabeau îi mai supraveghe cîteva minute pe cei doi tineri, apoi, considerînd că firma era pusă drept și prinsă temeinic în cîrlige și că atrăgea privirile, le plăti pentru munca depusă. Mîine avea să cucerească definitiv Parisul!

Își privi lucrătoarele care își vedeau de treabă înăuntru, se asigură că munceau conștiincios, adresă cîte un cuvînt amabil cîtorva clienți și cliente, răspunse pe un ton trist condoleanțelor unor cunoscuți pe care-și amintea că-i văzuse la înmormîntarea lui Rudégonde, apoi anunță că dorea să nu fie deranjată sub nici un motiv.

Ieși în curtea din spate, unde erau întinse materialele din bumbac, trecu printr-o grădină în care straturi de narcise galbene erau încadrate de tufe proaspăt tunse de liliac timpuriu. Se plimbă de-a lungul aleii pavate, îmbătată de parfumul florilor, înainte de a trece pragul ușii din spate a casei sale. Fațada dădea în strada Bonneterie, paralelă cu prăvălia. Grădina – comună ambelor clădiri – era încadrată în dreapta de hala de pînzeturi, iar în stînga, de hala de cereale.

De îndată ce împinse ușa, se trezi înconjurată de o agitație voioasă în care se amestecau rîsete, chiote și bufnituri. Intrigată, Isabeau se îndreptă către sala mare, boltită, în care trei persoane se fugăreau, într-un iureș de perniță aruncate, de care bibelourile așezate pe console și etajere scăpaseră pînă atunci doar printr-o minune.

– Ce-i cu tărăboiul ăsta? încercă ea să se facă auzită, prinzînd din zbor un proiectil.

– O, tu ești, mătușă? făcu o tînără de vreo cincisprezece ani, înainte de a fi trîntită pe covorul persan de un băiat cu părul ciufulit.

– Gata, te-am prins! Ajută-mă, mamă!

Bertille se repezi imediat într-acolo şi, în timp ce băiatul, călare pe spatele victimei sale, care se zbătea, îi imobiliza mîinile, pitica începu să o gîdile pe fată, bombănind:

– Să te mai prind eu că mă trezeşti în felul ăsta!

– Mătuşă, ajutor! Haide, mătuşă, imploră fetiţa printre hohote de rîs.

Isabeau simţi că o apucă şi pe ea rîsul. Se apropie şi, strecurîndu-şi mîinile pe sub braţele piticei, o săltă în aer.

– Protestez! se împotrivi Bertille, pe cînd Isabeau o lăsa din nou pe podea.

– Haide, Bertille, jocurile astea nu mai sînt potrivite pentru vîrsta ta. Iar tu, neastîmpăratule, dă-i drumul. Cred că-i ajunge.

Băiatul făcu întocmai, nu înainte de a mai gîdila de cîteva ori coastele tovarăşei sale de joc. Marie se rostogoli şi se aşeză pe covor, frecîndu-şi încheieturile mîinilor. Lacrimi vesele îi străluceau în ochii cenuşii.

– Jur că eşti greu ca un pietroi. O să mi-o plăteşti, Constant!

– Ei, ei! Amîndoi sînteţi afurisiţi şi nu vă daţi în lături de la nimic. Dacă spărgeaţi vreunul dintre porţelanurile astea, v-aş fi scos ochii!

– O, iartă-mă, te rog, mătuşă, dar el a început.

– Ei, bravo! Ştiu că ai tupeu! se supără Constant, înfigîndu-şi mîinile în şolduri.

Se înfruntară din priviri o clipă, apoi pufniră în rîs.

„Ce complicitate e între ei!" îşi spuse Isabeau, întorcîndu-se către Bertille, care, odată cu vîrsta, devenise şi mai greoaie.

– N-ai vrea să-mi spui şi mie ce s-a întîmplat?

– Adevărul e că adormise cu nasul în broderia la care lucra, asta-i, i-o luă înainte Marie. Uite-aşa făcea, adăugă fata, imitînd un sforăit spasmodic.

Bertille se înroşi pînă-n vîrful urechilor.

– N-ai de gînd să...

– Ai rămas la fel de supărăcioasă, se amuză Isabeau, împungînd-o cu degetul sub omoplaţi pe Bertille, care făcu un salt, ferindu-se.

– O, nu începe şi tu, Isabelle! Sînt foarte prost dispusă cînd cineva mă trezeşte brusc din somn. Scorpia asta mică era să mă facă să mor de spaimă. Constant, care era la toaletă, m-a auzit ţipînd şi, grăbit să ajungă mai repede, nu s-a încheiat la nădragi. S-a împiedicat în tiv şi a tras o căzătură zdravănă.

Marie pufni în rîs, amintindu-şi scena. Constant îi aruncă o privire furioasă.

– Şi cînd m-a văzut aşa, scorpia s-a repezit la mine, mi-a ridicat cămaşa şi, crede-mă, naşă, mi-a tras o palmă la fund, după care a luat-o la fugă.

– Te cred, te cred. Ascultă, Marie, crezi că aşa e frumos să se poarte o fată de vîrsta ta?

Marie ridică din umeri, cu un aer nevinovat.

– Mutra lui uluită era pe măsura obrăzniciei mele, mătuşă! Era roşie ca... fundul lui, ştii? zise veselă.

– Fir-ar să fie de treabă, la naiba, mîrîi Constant, tot mai enervat. Lasă că ţi-l tăbăcesc eu pe al tău, cît de curînd.

Marie se ascunse în spatele lui Isabeau.

– Apără-mă, mătuşă. Virtutea mea este în primejdie...

– Parcă ţie mult ţi-a mai păsat de a mea! se înfurie Constant, încercînd s-o scoată din adăpost, dar avînd grijă să nu se arate lipsit de respect faţă de naşa lui.

– Gata, potoliţi-vă amîndoi. Socotiţi-vă în altă parte. Sînt ocupată şi am nevoie de linişte. Unde e mama ta, Marie?

Fata ridică din umeri, fără să-şi părăsească locul strategic de lîngă Isabeau.

– Nu ştiu, mătuşă. Cred că avea treabă cu abatele Boussart.

– Ajunge, Constant, îl mustră cu blîndeţe Isabeau, văzîndu-l că întinde mîna ca s-o prindă pe obraznica lui prietenă, care continua s-o folosească pe mătuşa ei drept paravan. Cît despre tine, Marie, să nu te întorci aici înainte de ora două. Aştept o vizită importantă şi, pe toţi sfinţii, n-am să tolerez un astfel de vacarm chiar în toiul negocierilor. Dacă te întîlneşti în drum cu mama ta, spune-i să vină la mine cît de repede poate. Hai, netrebnicilor, ştergeţi-o de aici!

Marie o întinse imediat, în pas alergător.

– Stai puțin! fugi și Constant în urmărirea ei.

După o clipă, poarta care dădea în strada Bonneterie se trînti, cu zarvă de clopoței, lăsînd să domnească tăcerea în odaie. Bertille suspină:

– Ăștia doi nu mai termină cu obrăzniciile. Și doar nu mai sînt copii mici.

Isabeau se înduioșă auzind-o.

– Să-i mai lăsăm o vreme așa, fără griji. Iar după aceea, pe legea mea, ar trebui să-i căsătorim.

Bertille făcu ochii mari.

– Să-i căsătorim? Doar nu vorbești serios, Isabelle...

– De ce nu?

– Tu ești acum o doamnă bogată, iar Constant nu-i poate oferi lui Marie nici avere, nici vreun titlu.

– Marie a crescut la Curtea Miracolelor, Bertille, iar noi amîndouă știm că, în afară de prăvălia asta, eu n-am nici titlu, nici avere. Nu mă trag din vreo familie ilustră, ca să am pretenții ridicole. Marie este nepoata mea, iar tatăl ei este un comandant de gărzi. E de ajuns pentru un fiu de rege.

– Regele cerșetorilor, nu se lăsă Bertille.

– Ei și, nu ești tu mîndră de el, Bertille? Băiatul ăsta nu e cu nimic mai prejos decît alții, și este finul meu. Dacă se plac, îi vom căsători. Și, dacă la vremea aceea, lucrurile vor fi la fel de clare pentru ei cum sînt pentru mine, fericirea lor nu va fi umbrită de nimic.

Surîsul lui Bertille deveni și mai larg. De fapt, ea visase mereu la această unire. Isabeau se aplecă și-i sărută fruntea îngustă pe care juca o perlă mică, ce atîrna din boneta așezată peste cocul cărunt.

– Acum pîndește-l pe musafirul meu și ai grijă să nu fim deranjați.

Bertille încuviință cu un semn din cap. Isabeau își scoase capa de mătase și urcă scara care ducea la biroul ei, ridicîndu-și poalele fustei brodate cu frunze din fir de aur. Prin fereastra largă care lumina încăperea vastă putea admira, nu fără mîndrie, mișcările lucrătoarelor din prăvălia aflată peste drum. În ciuda

perdelelor din etamină care estompau siluetele, le recunoştea şi identifica, la fiecare din ele, gesturi pe care ea, cu răbdare şi afecţiune, învăţase să le facă la rîndul ei. Acum erau nu mai puţin de douăzeci, sub îndrumarea celor trei foste ucenice care o întîmpinaseră, împreună cu Rudégonde, cînd abia sosise la Paris: Ameline, Blanche şi Françoise. Ele, ţiganca Lilvia şi Bertille erau singurele ei prietene. Credincioase şi sigure. Toate cunoşteau acum adevărata ei poveste. Era sigură că nici una dintre ele n-ar fi trădat-o niciodată. În schimbul acestei prietenii desăvîrşite, le oferise încrederea ei şi se simţise împlinită.

Acum, Ameline, Blanche şi Françoise îşi aveau locul lor în afacere. Testamentul lui Rudégonde stipula că Isabeau trebuia să le ia pârtaşe la beneficii. Ea se gîndea de mai multă vreme s-o facă, deşi cîştigul lor de pînă atunci le punea la adăpost de orice nevoi. Hotărîse să le dea această veste după încoronarea reginei. Astfel, izbînda ei devenea şi a lor, continuînd-o pe cea a lui Rudégonde.

Isabeau se lăsă să cadă într-un fotoliu sculptat, după ce trăsese perdelele, acoperind ferestrele. În faţa ei, pe tăblia şemineului, trona portretul defunctului ei amant, Jacques de Chabannes, senior de La Palice, care căzuse, ca mulţi alţii, din păcate, în faţa Paviei, la 24 februarie 1525. Ea rămăsese pentru a doua oară singură, după opt ani de fericire. Timp îndelungat.

În capul ei se învălmăşeau tot felul de imagini. Poate că din pricina morţii lui Rudégonde. Trecuse atîta vreme de cînd Isabeau nu mai plînsese cu adevărat! Îşi rezemă capul greu de spătarul fotoliului.

Ce repede se desfăşuraseră lucrurile! Se revedea fugind din Auvergne, fugind de evidenta moarte a lui Loraline, fugind din nou de François de Chazeron. La întoarcere, îi dezvăluise totul lui Rudégonde, de parcă n-ar mai fi putut suporta acest trecut, în lumina durerosului adevăr că-şi pierduse fiica. În dorinţa ei de a se răzbuna pe Chazeron, încercase ani în şir să se convingă că o ura pe Loraline. Uneltise împotriva propriei inimi şi a propriei

cărni, dar fusese nevoită să se supună legii sîngelui. Fără măcar să-şi dea seama de asta.

Noua ei fericire îi slăbise ura, dezvăluise ceea ce îşi ascundea sieşi: maternitatea pe care o nesocotise. Se întorsese la Thiers pentru Loraline. Nu mai avusese timp să-i spună cît de mult o iubea, să-i ceară s-o ierte.

Jacques de Chabannes se întorsese şi el la Paris, odată cu suita regelui. Îi ascultase povestirea, cu trăsăturile contractate de mînie. Ea îşi terminase istorisirea cu vorbele următoare:

– Nu mai doresc să mă răzbun, messire, ci doar să încep o viaţă nouă şi să uit. Să uit tot răul care a fost făcut. Dorul de răzbunare a făcut din mine o criminală împotriva sîngelui meu. Dacă nu mă urăşti din pricina asta şi dacă mai vrei să-ţi fiu amantă devotată, jur că nu te voi schimba nicicînd cu un altul.

– Am să-l ucid cu mîna mea pe acest François de Chazeron, răcnise Jacques, apucînd mînerul spadei.

– Ba nu. Naiba să-l ia! Dumnezeu îl va pedepsi. Refuz ca sîngele lui să fie amestecat cu al tău.

– În cazul acesta, să nu cuteze vreodată să ne stea în cale, mie sau ţie, Isabelle.

Se îmbrăţişaseră cu ardoare, apoi el o dusese la Curte. Acolo, i-o prezentase regelui, care o plăcuse, şi nu numai că-i dăduse binecuvîntarea lui, ci adăugase la aceasta şi făgăduiala că o va proteja dacă celui mai fidel dintre supuşii săi i s-ar întîmpla vreo nenorocire. Astfel că Isabeau devenise iubita oficială a lui Jacques de La Palice, care petrecu alături de ea mai mult timp decît îi dedica soţiei lui legitime, cu care se căsătorise din motive care ţineau de raţiune.

Pînă în 1521, în casa lui Isabeau domni o fericire simplă şi liniştită, apoi, pe 16 iunie, în prăvălie intră o fetiţă de cinci ani, însoţită de o lupoaică cenuşie şi de Albérie, sora ei, de la care nu mai avea de mult timp nici o veste.

Păreau epuizate, iar Rudégonde le întîmpină cu multă bunăvoinţă, deşi se cam temea de Ma. Uimită la vederea lor, Isabeau le condusese acasă la ea. Ascultase fără să clipească

istorisirea lui Albérie, care-i spusese că micuța Marie, aici de față, era fiica ei și a lui Huc; că o învățase limbajul lupilor pentru că fetița avea și ea semnul pe care-l purtau toate femeile din rasa lor. Copila se născuse în același timp cu Ma, al cărei tată era Cythar. Erau inseparabile. Din păcate, prietenia lor îi atrăsese atenția lui François de Chazeron, așa că fugiseră, pentru ca istoria să nu se repete.

Isabeau deschisese brațele și le îmbrățișase cu afecțiune. Jacques era plecat din Paris. Le găzduise, sub privirea lui Ma, care o făcea să se simtă atît de stînjenită, încît, în cele din urmă, îi ceruse lui Albérie să se despartă de lupoaică.

– N-o putem ține aici, în inima Parisului. Sperie oamenii. Pînă la urmă se vor plînge autorităților și va fi ucisă. Trebuie să trăiască în pădure. Locul ei nu este, din păcate, într-o casă respectabilă. Jacques va fi și el de aceeași părere.

Animalul începuse să mîrîie, iar Marie îl cuprinsese, instinctiv, cu brațele. Isabeau îngenunchease în fața lor.

– Vreau doar să te protejez, Ma. Nu știu de ce mă urăști, dar n-aș suporta să ți se întîmple ceva rău. Știu că mă înțelegi. Tu ești singura ființă care mă mai leagă de Cythar, tovarășul fiicei mele, și, prin urmare, singura ființă care mă leagă de Loraline. N-ai cunoscut-o, însă eu îi simt lipsa și sînt datoare față de memoria ei și în dorința iertării ei să-i ocrotesc trecutul, din care faci parte și tu.

Privirea lupoaicei se îmblînzise. Își trecuse limba aspră peste degetele împodobite cu inele, iar inima lui Albérie se strînsese. O clipă, fusese pe punctul să-i dezvăluie surorii ei adevărul, dar se stăpînise. Nimic nu s-ar fi schimbat.

Atunci intervenise Bertille:

– La Curtea Miracolelor, prezența ei și a stăpînilor săi nu va mira pe nimeni.

Isabeau se gîndise la această variantă și, în cele din urmă, Albérie, Marie și Ma se mutaseră într-o locuință din strada Vieille-du-Temple, recomandată de Bau-Bau fiindcă ascundea o intrare în subterane, prin care, pe vremuri, cavalerii puteau ieși din oraș neobservați și se puteau întîlni în taină.

Marie crescu împreună cu Constant, fiul pe care şi-l împărţeau Lilvia şi Bertille, iar Isabeau veghe ca amîndoi să primească aceeaşi educaţie, aducîndu-le un preceptor pe care-l plăti foarte bine. Rudégonde o angajă pe Albérie la prăvălie, iar Jacques de Chabannes o felicită pe Isabeau pentru felul cum se ocupase de ai ei. Dar fericirea lor n-a durat mult.

De fapt, regele Francisc se gîndea la un singur lucru: să recucerească ducatul Milanului, pe care-l pierduse în campaniile sale succesive împotriva lui Carol Quintul, împăratul Sfîntului Imperiu şi regele Spaniei, aliat cu Henric al VIII-lea al Angliei. Războiul izbucni în 1523. Provinciile Franţei fură invadate de soldaţii englezi, spanioli şi germani. Englezii, sub comanda ducelui de Norfolk, se îndreptară, la începutul iernii, spre Paris. În oraş domnea spaima, la care se adăugă şi vremea extrem de rece. Recoltele, viile, livezile fură compromise, iar comerţul se prăbuşi. În Île-de-France se înmulţeau jafurile şi violenţele; soldaţii devastau locuinţele, consumau puţinele provizii, violau, ucideau cu nepăsare şi sălbăticie. Bau-Bau îl denunţă pe unul dintre aceştia, poreclit Regele Guillot, care încercase să se ascundă printre cerşetori. Fu arestat, decapitat şi tăiat în patru bucăţi, acestea fiind agăţate la porţile Parisului, ca să se dea un exemplu, adăugîndu-se astfel vremii geroase şi duhoarea acestor resturi. Mai mult, regele interzise ca oamenii să poarte bastoane în oraş, aşa cum interzise şi jocurile de zaruri, de cărţi, popicele şi altele care ar fi putut stîrni certuri şi încăierări, aşa că, în afară de frică, oraşul fu cuprins şi de plictiseală.

Rudégonde şi Isabeau îi primiră sub acoperişul lor pe cei nevoiaşi, fără să le pese de gura lumii, împărţindu-şi hrana, atîta cîtă era, cu cei de la Curtea Miracolelor. Faptul că se ocupau împreună de soarta altora le apropie pe cele două femei, care numărau zilele rămase pînă la iminenta asediere a Parisului. În aşteptare, paza fu întărită, iar la intersecţii au fost întinse lanţuri. Unii burghezi au ridicat fortificaţii şi au săpat tranşee, în timp ce alţii s-au refugiat în provincie.

La Palice insistă ca Isabeau să vină cu el la Lyon, dar ea refuză. Nu concepea să-i părăsească pe ai ei, pe cerşetorii aceia de care nimeni nu se sinchisea. În cele din urmă, împotriva tuturor aşteptărilor, ducele de Norfolk se întoarse din drum. O epidemie se abătuse asupra armatei sale deja decimate din cauza gerului. Parisul fu salvat, iar viaţa îşi reluă cursul, încet, cu răni în suflet.

În anul următor, pe 4 martie, Jacques de Chabannes intră în prăvălie istovit şi sceptic în privinţa sorţii armatei franceze, urmîndu-şi regele la fel de descurajat. Trupele îşi iroseau forţele asediind Milanul, la care regele refuza să renunţe, în ciuda ravagiilor făcute de ciumă. Moralul soldaţilor scădea pe zi ce trecea.

Acestor tulburări li se mai adăugă încă una, iscată în Germania de vorbele unui anume Luther, care se ridica împotriva bisericii catolice pervertite, mînjite de corupţie şi desfrîu. Abatele Boussart îmbrăţişă această doctrină, atrăgînd de partea sa mulţi clerici de rînd, dar şi notabilităţi, burghezi şi comercianţi. Oamenii din popor nu mai puteau suporta birurile şi jafurile, aşa că se răzvrăteau la fiecare colţ de stradă, şterpeleau de pe tarabe ca să-şi astîmpere foamea, sătui să asculte predicile clericilor împodobiţi cu bijuterii strălucitoare, purtînd pe degete inele din aur cu pietre scumpe.

La Lyon, regele primi vestea morţii soţiei sale, regina Claude. În durerea lui, ceru ca sicriul să fie expus în capela castelului de la Blois, pentru ca viaţa ei neprihănită să fie închinată Celui de Sus şi să mîntuiască Franţa, căci trădătorul Charles de Bourbon, conte d'Auvergne şi de Forez, cel care-l servise atîţia ani, trecuse în slujba lui Carol Quintul, duşmanul regelui, şi-i deschidea drumul. Din fericire, trupele inamice făcură cale-ntoarsă, decimate de ciumă. Francisc triumfă. Crezu că războiul era ca şi cîştigat, iar duşmanii – deja învinşi. Nimic n-avea să-l mai oprească să recucerească Milanul şi să-l păstreze pentru totdeauna.

Nesocotind sfaturile lui La Palice, care simţea că armata e istovită, la 28 octombrie 1524 asedie Pavia, convins că va avea succes.

Pe la mijlocul lui octombrie, Isabeau primi de la iubitul ei o scrisoare care o liniști:

Eu și oamenii mei sîntem cantonați pe malul unui rîuleț, în care putem să ne spălăm vasele și să ne îmbăiem. Ţinutul e frumos și bogat în vegetație, așa că, văzîndu-l, înțeleg că i-a furat inima regelui nostru, cu toate că în curînd va sosi iarna și că în aer plutește mirosul prafului de pușcă. Avem parte cînd de ceață, cînd de ploaie, dar moralul ne e ridicat. De fapt, în ciuda zvonurilor pe care le lansează localnicii, știm că cei din Pavia au ajuns să-și mănînce caii. Gîndește-te la mine, iubita mea, la fel de mult cît mă gîndesc și eu la tine.

Apoi sosi o altă scrisoare:

3 februarie 1525

Iubita mea,

Regele Francisc e prost dispus astăzi. Nu-și pleacă urechea la avertismentele mele. Nemernicul acela de Bourbon a sosit împreună cu vreo 30 000 de oameni, judecînd după tabăra lor. Din asediatori, am devenit asediați. Socotesc că ar trebui să ne repliem spre Milan, unde încă mai avem o garnizoană. Astfel, am putea să revenim după aceea cu forțe proaspete. Mă tem, draga mea, că gerul se va înteți, dar, ce Dumnezeu!, sînt soldat și voi muri ca un soldat, pentru regele meu.

Amantul tău credincios

Urmă o bătălie cumplită în ținutul acela stropit cu sînge. La Palice se luptă ca un demon, epuizat de greutatea armurii sale. Dar coborî spada, renunțînd atunci cînd un glonț spaniol îl seceră, lovindu-l în plin. După cîteva minute, toți cei credincioși regelui căzuseră, iar Francisc era înconjurat.

Întreaga Franță își plînse regele capturat. Inima lui Isabeau și a multor alte văduve fu din nou cernită. Pînă și prăvălia, care-și reluase activitatea, părea un cimitir, cu atîția coți de dantele și

broderii negre desfăşuraţi în fiecare zi. Majoritatea porţilor Parisului se închiseră, iar copiilor nu li se mai îngădui să cînte pe stradă.

Pentru a împiedica duşmanul să înainteze şi mai mult, Louise de Savoie, mama regelui, preluă conducerea ţării îndurerate şi îngrozite de perspectiva invaziei.

Începură tratativele pentru eliberarea regelui, care durară luni întregi. Francisc I se plimba nerăbdător de colo-colo prin celulă. Căzu la pat şi-şi chemă la căpătîi sora, precum şi pe Carol Quintul, care însă refuză să-l vadă şi să se lase înduioşat de soarta lui. Marguerite d'Angoulême o vizită pe Isabeau, pe care-o îndrăgise în timpul zilelor fericite petrecute la Curtea Franţei, cînd Isabeau apăruse la braţul lui La Palice, spre a fi prezentată. Se împrieteniseră, iar Marguerite îi dădea adesea veşti despre rege. Isabeau îi dădu o fiolă cu otravă pe care-o adusese de la Montguerlhe.

„Foloseşte-o împotriva împăratului, dacă se încăpăţînează să nu-i redea regelui libertatea", îi sugeră ea.

Dar Marguerite d'Angoulême se întoarse cu asigurarea că acesta va fi eliberat dacă se însănătoşea. Francisc I se refăcu, însă împăratul îşi uită promisiunea. Isabeau se mînie, odată cu întreaga Franţă.

Acestei făgăduieli neonorate, Francisc îi răspunse printr-o înşelăciune. La 17 martie 1526 îşi recăpătă libertatea în schimbul semnării unui tratat. Ca să aibă o garanţie, Carol Quintul pretinse ca la eliberarea regelui să-i păstreze drept ostatici pe cei doi fii ai acestuia, delfinul Francisc, în vîrstă de zece ani, şi fratele său Henric. Neavînd încotro, Francisc acceptă, pentru binele regatului. Se despărţi cu inima grea de copiii lui, se întoarse în Franţa şi-şi suflă nasul în tratatul semnat sub constrîngere, fără să-i ofere împăratului decît propunerea de a se căsători cu Eléonore, sora lui Carol, şi o sumă importantă pentru răscumpărarea copiilor.

Totuşi, mai trecură încă trei ani pînă cînd regele şi împăratul ajunseră la o înţelegere. În sfîrşit, în 1530, copiii regali au fost

redați Franței, iar Eléonore, văduva regelui Portugaliei, se căsători cu Francisc I.

În tot acest răstimp, atît regele, cît și Albérie îi oferiră lui Isabeau sprijinul și afecțiunea lor. Afacerile lui Rudégonde erau înfloritoare. Francisc își plimba oamenii peste tot cuprinsul regatului, dornic de serbări, de partide de vînătoare, de tot ceea ce-i lipsise în perioada captivității sale, afișîndu-se cu ultima lui favorită, Anne de Pisseleu, ale cărei piese de lenjerie intimă erau făcute în atelierul lui Rudégonde. Avînd în vedere că Rudégonde și Isabeau contribuiseră serios la plata răscumpărării regale, Francisc își arătă recunoștința și stima față de cea pe care răposatul lui prieten o iubise atît de mult. Îi propuse să-și ducă traiul la Curtea lui, dar Isabeau refuză. Își cucerise locul trudind din greu și era conștientă că, datorită artei ei, deținea mai multă putere decît doamnele frivole care-și legănau șoldurile sub rochiile de gală. În prăvălie, limbile se dezlegau, zvonurile de la Curte circulau, iar secretele păstrate cu grijă îi asigurau multe prietenii din umbră.

Cineva bătu la ușă. Isabeau se scutură de amintiri, cu un gest obosit. În acea zi, în Franța domnea pacea, și foarte curînd, datorită muncii pe care-o depusese pentru căsătoria regală, numele ei avea să fie pe toate buzele. Numele acela pe care i-l făurise destinul.

La invitația stăpînei sale, Bertille pofti în odaie o siluetă cu gluga trasă pe ochi. După ce ușa se închise în urma musafirului, acesta își scoase pelerina.

– Crudă Isabelle, zise el, în loc de salut. Mă osîndești la anonimat în timp ce întreaga Franță îmi cunoaște și îmi cinstește numele.

– Ești incorigibil, dragă Clement Marot, rîse Isabelle, întinzîndu-i mîna s-o sărute.

– Iar tu, atît de rece! Inima-mi e aprinsă de iubire pentru tine, care-mi refuzi pînă și versurile.

– Atîtea inimi aşteaptă să le frîngi, dragă prietene, ai la picioare atîtea contese tinere şi frumoase care suspină de dorul tău.

– Aş fi fericit dacă ai fi geloasă pe ele...

– Nici gînd de aşa ceva. Ştiu bine, messire, că vîrsta pe care o am mă pune la adăpost de asemenea dorinţe. Lasă-mă să mă bucur de prietenia ta. Ea îmi este mai scumpă, aşa cum îi era şi regretatului meu amant.

– Odihnească-i-se în pace sufletul!

– Lasă-l în pace şi pe al meu, messire, căci curtea fără rost pe care mi-o faci îl distrează şi, în acelaşi timp, îl enervează.

El îi făcu o plecăciune adîncă, însoţită de un zîmbet maliţios. Poetul ale cărui versuri desfătau Curtea Franţei ştia să şi tacă.

– Doreai să mă vezi. Iată-mă!

– Am mare nevoie să aflu ceea ce ştii şi încă nu le-a ajuns la urechi altora.

– Se va întîmpla peste opt zile. Regele însuşi va avea grijă ca statuia Fecioarei martire să fie aşezată pe locul celei dinainte, la colţul străzii Deux-Siciles. Ar fi bine să nu-i laşi pe copii să se apropie de locul acela, Isabelle.

Ea încuviinţă, plecîndu-şi bărbia. Cu doi ani în urmă, vechea statuie fusese mutilată şi spartă. Întregul Paris fusese tulburat, iar bănuielile căzuseră asupra „cîinilor blestemaţi de Dumnezeu", a adepţilor lui Luther, ereticii aceia care spurcau ţara. Francisc I făgăduise chiar 1 000 de scuzi de aur celui care-i va aduce în faţa lui pe vinovaţi, dar nimeni nu-i denunţase. Nici măcar cei cîţiva cerşetori care asistaseră la ultraj.

Crima fusese săvîrşită de Marie şi Constant, crescuţi de la cea mai fragedă vîrstă în cultul teoriilor lui Luther. Dar amîndoi erau sfinţi pentru obişnuiţii Curţii Miracolelor. Clement Marot ştia. Era şi el de-al lor. În taină, căci în zilele următoare heralzii proclamaseră că oricine va huli sau va renega numele lui Dumnezeu va fi pedepsit. În funcţie de gravitatea sau de repetarea delictului, sancţiunile puteau merge de la o amendă în valoare de 60 de soli la găurirea limbii. După un an, prevederile legii deveniseră şi mai drastice. Nici o abatere nu mai era permisă, iar a doua greşeală era pasibilă de pedeapsa cu moartea. Isabeau

simți un nod în gît. Nu îndrăznea să și-i închipuie pe copii uciși de mîna călăului.

– Comandantul gărzii regale a suferit o căzătură gravă de pe cal acum cîteva zile, Isabelle. Regele a numit un înlocuitor care să-l suplinească pînă la vindecare. Cu acest prilej, își va lua în primire atribuțiile.

– Am auzit că, de fapt, n-a fost vorba despre un accident, spuse ea, deși cunoștea dinainte răspunsul.

– Presupun că a fost descoperită complicitatea lui cu luteranii, fiindcă mușamaliza o mulțime de delicte. Dar nimic nu dovedește că ar fi vorba despre o pedeapsă.

– Bineînțeles. Se știe cine va fi noul nostru zbir? Se va putea discuta cu el? făcu Isabeau, convinsă că tăcerea acestuia, la fel ca aceea a predecesorilor săi, nu va fi greu de cumpărat.

Chipul lui Clement Marot luă o expresie încurcată.

– Dimpotrivă, tare mă tem că prezența lui nu-ți va fi pe plac. Se pare că a insistat mult să obțină postul acesta, încă din 1527, de la incidentul care a avut loc după spînzurarea baronului de Semblançay.

– Semblançay? Administratorul regatului? Cel care a fost executat pentru jafuri, abuzuri și înșelăciuni? Ce legătură are asta cu înlocuitorul de care vorbești?

– Lupii, Isabelle!

Ea înălță capul, privindu-și prietenul drept în ochi.

– În legătură cu moartea baronului, Parisul n-a reținut la început decît versurile scrise de mine cu acest prilej, pînă cînd trupul lui a fost dat jos din spînzurătoare și a fost regăsit pe o pajiște din Paris, sfîșiat de colți, exact cum se întîmplase, cîteva luni mai devreme, cu cel care-l insultase pe rege. Și asta, în inima orașului. Amintește-ți de zvonul acela – pe care eu nu l-am pus în versuri – că o lupoaică cenușie s-a prefăcut în femeie, pe o stîncă, în noaptea respectivă, care era o noapte cu lună plină.

– Superstiții de-ale prostimii! Nici o minte sănătoasă nu le ia în serios. Pînă și regele a glumit pe seama lor, zicînd că împrejurimile orașului adăposteau mult mai puțini lupi decît temnițele de la Curte. Unde vrei să ajungi, prietene?

– Acest înlocuitor este un mărunt senior din Auvergne, doamna mea, care, după moartea lui Bourbon, a intrat în grațiile regelui contribuind la răscumpărarea regală cu o sumă mult mai mare decît oricare alt nobil de la Curte. Se spune că fiica lui a fost mîncată de lupi, ca dădaca ei, dar că, începînd de atunci, el nu încearcă să vîneze decît un anumit lup. Un vîrcolac cu chip de femeie.

Isabeau simți un val de sînge pulsîndu-i în tîmple. Văzînd-o că se albește la față, Clement Marot se apropie și-i luă cu blîndețe mîna.

– Îți sînt devotat, Isabelle, după cum dorea amantul tău, cu care eram prieten, fiindcă mi-a salvat viața. Secretele tale îți aparțin și nu voi lăsa pe nimeni să-ți întineze numele. Cu toate acestea, am aflat chiar din gura lui Jacques de Chabannes că-l urmărea pe omul acesta cu atenție. Pe cînd trăia, mi-a cerut să fiu atent și să-l avertizez dacă făcea vreo mișcare. François de Chazeron este comis și se află la Paris, doamna mea. Nu știu ce te leagă de el, însă m-am gîndit că era bine să-ți dezvălui intențiile lui.

Isabeau își duse instinctiv mîna la piept. Din fericire, decolteurile adînci nu mai erau la modă, așa că semnul lăsat de fierul roșu nu putea fi bănuit. Totuși, în clipa aceea, simțea că o arde, de parcă i-ar fi fost făcut abia cu o zi în urmă. Isabeau se așeză, sfîrșită, pe fotoliu.

– Ia-ți ceva de băut, prietene, îi sugeră, arătînd spre bufet, unde, pe o tavă de argint, așteptau două cupe, tot din argint, și o carafă din sticlă fin cizelată.

Cum putuse oare să creadă că trecutul n-o va ajunge niciodată din urmă? Ce proastă fusese! Cu atît mai mult cu cît vorbele lui Clement îi treziseră o bănuială. O bănuială cumplită. Cine era, de fapt, Marie? Avea semnul rasei lor, și totuși...

Isabeau luă paharul pe care i-l întindea poetul și sorbi o gură de lichior de afine.

Clement se așeză și el, privind-o îndelung. În ciuda amprentelor vremii, rămăsese frumoasă. Se întrebă oare cîți ani să aibă, 40, 50? Trăsăturile îi erau bine conturate, încadrate în

ovalul feţei aureolate de părul încărunţit, strîns sub bonetă. Pe sub farduri se ghiceau riduri la colţurile gurii, pe frunte, în jurul ochilor. Privirea rămăsese însă neatinsă de vîrstă, ageră şi vie, de un verde la fel de intens ca al muşchiului care acoperă pămîntul umed.

Ridică privirea aceea atît de verde spre el şi-i zîmbi. De-acum înainte îi legau multe alte lucruri, în afară de apartenenţa la mişcarea adepţilor lui Luther. Faptul că, pe cînd era în viaţă, iubitul ei îl supraveghease, fără ştiinţa ei, pe François de Chazeron cu ajutorul lui Clement Marot nu-i permitea să-l mintă pe acesta din urmă. Jacques de Chabannes nu acorda oricui încrederea sa şi nu se înşelase niciodată în alegerile lui.

– E o poveste lungă, începu Isabeau.

– Am tot timpul, o asigură el, instalîndu-se mai comod în fotoliu.

Cînd se despărţiră, Clement Marot se simţea nemulţumit şi onorat de ceea ce aflase. Străbătu străzile Parisului spunîndu-şi că acum Isabelle de Saint-Chamond merita respectul lui şi mai mult decît pînă atunci.

2

Cînd Theophrastus îşi opri măgarul în faţa fortăreţei de la Montguerlhe, fu cuprins de o nespusă dezolare. Nu din pricina a ceea ce venea să caute în acea lună de martie 1531, cît mai ales fiindcă locul părea părăsit.

Din cea de-a treia incintă care oprea privirile îndreptate către fortăreaţă nu rămăseseră decît nişte ziduri dărăpănate şi poarta încuiată, sfidîndu-i parcă pe hoinarii dornici să treacă dincolo de ea. Se gîndea că locuinţele făcute din pietre de rîu pe care le văzuse în cale erau, probabil, rezultate din demolarea acestor ziduri. Ar fi putut să intre fără greutate, căci pe alocuri înălţimea zidului nu era mai mare de cîţiva coţi; trase totuşi de mînerul care acţiona un clopot masiv, atîrnat sub bolta porţii, şi aşteptă.

Trecură cîteva minute pînă cînd un sergent – judecînd după uniforma lui – cu un aer destul de ţîfnos întredeschise poarta masivă, din lemn, mîncată de carii. Îl măsură din cap pînă-n picioare pe Theophrastus, apoi mormăi:

– Vama pentru trecerea podului e mai încolo!

– Caut pe cineva care locuieşte aici, se grăbi să-i răspundă Theophrastus, cu accentul lui germanic, înainte ca omul să-i închidă uşa în nas.

Acesta şovăi o clipă, surprins la auzul cererii neobişnuite, apoi scuipă în iarbă, la picioarele intrusului, şi-l întrebă pe cine voia să vadă.

– Pe intendenta castelului, Albérie de la Faye.

Ochii sergentului se rotunjiră şi mai mult. Îşi scotoci prin memoria neatinsă de inteligenţă, apoi se scărpină în barba nerasă.

– N-o cunosc!

Un val de nelinişte îi urcă lui Theophrastus un nod în gît. Omul era tînăr. Avea cel mult 16-17 ani. Insistă:

– Dar unde este comandantul vostru, Huc de la Faye?

– Messirul Huc? Cu el ai treabă?

Uşurat, Theophrastus încuviinţă cu un gest.

– Este la Vollore, sau în drum spre Vollore.

Înţelegînd că nu putea obţine mai mult de la individul acela, Theophrastus îi mulţumi, încălecă din nou pe măgar, se interesă în ce direcţie s-o ia şi dădu pinteni animalului, în timp ce prin minte îi treceau tot felul de întrebări la care nu găsea răspuns.

De-a lungul ultimilor cincisprezece ani, încercase să uite de el pe cîmpurile de luptă, devenind medic al armatei în Ţările de Jos, apoi în Danemarca, cu speranţa că vreun glonţ rătăcit îl va scăpa de chinul care-i măcina viaţa. Se tăvălise în berea tavernelor, în fustele prostituatelor, risipindu-şi în iureşul zilelor solda prea mică pentru a-i îndeplini alte visuri. În 1524 se întorsese la Salzburg, îmbrăţişase cu patimă unele idei noi şi luase parte la revoltele lucrătorilor, încercîndu-şi pana şi în cîteva scrieri teologice. După un an, plecase în grabă de acolo.

Întîmplarea făcuse ca drumul lui să se încrucişeze cu al lui Philippe I de Baden, pe care-l vindecase ca prin minune. Apoi îl trată pe secretarul catedralei din Strasbourg, unde scrise şi două tratate de chirurgie, pentru ca moştenirea lui Loraline, care începea să se şteargă din memoria lui afectată de o viaţă dezordonată, să nu se piardă cu desăvîrşire.

În 1527, mulţumită sprijinului unor oameni de vază, se stabili la Basel, în calitate de medic, impunîndu-şi propriile teorii bazate pe cunoştinţele dobîndite de la vindecătorii, magii, vrăjitoarele şi moaşele cu care se întîlnise în călătoriile lui. Începu să predea în latină şi în germană, atrăgîndu-şi pizma şi duşmănia facultăţii, a confraţilor săi şi a spiţerilor. Atunci cînd,

fiind beat mort, Theophrastus își bătu joc în public de un pacient cu care se certase, perspectiva unei condamnări din partea consiliului orașului îl determină să fugă și de acolo. Se opri la Colmar și deschise un cabinet. Dar nici acolo nu reuși să se deprindă cu rutina, care-l măcina. Plecă la Nürnberg, ajungînd la o casă de toleranță unde multe prostituate îl puseră la curent cu bolile de care sufereau. Acolo, pierdut în drojdia societății, se simțea cel mai bine. Ca să-și dea impresia că încă n-a pierit, Theophrastus scrise două lucrări despre sifilis.

Apoi bătu iarăși drumurile – Beratghausen, Ratisbonne, Amberg, Zimmen, Zingall – pînă în august 1530, cînd destinul îl ajunse din urmă, cu prilejul unei întîlniri întîmplătoare, într-o tavernă. După multe pahare, alunecase sub masă. Se trezise în plină stradă, cu spatele rezemat de un zid, alături de un alt trup, aflat în aceeași stare de beție ca el. Cu privirile încețoșate, zări zeci de stele căzătoare aflate pe spinarea nopții senine, fără nici o urmă de nor.

Le privise mult timp. Apoi vocea de lîngă el rostise, cu limba împleticită de băutură, pe cînd prin fața lor defila fauna sordidă a ulicioarele mizere, cu pofte nocturne și deșuchiate.

– Fiecare dintre ele e un suflet care se stinge.

Era o imagine frumoasă, pe care Theophrastus o cunoștea.

– Cu mult timp în urmă, sub cerul Franței, un băiat mi-a spus același lucru, zise el, amintindu-și chipul lui Michel de Nostre-Dame.

– Am aflat-o de la un bărbat, acum cîteva luni, la Montpellier.

Theophrastus întoarse capul spre tovarășul lui de beție.

Rostiră amîndoi odată același nume și izbucniră în rîs. Astfel își sfîrșiră noaptea, iar tînărul, care era medic și își sărbătorise absolvirea, îi povesti lui Theophrastus cum se întîlnise cu Michel – devenit medic și astrolog –, ale cărui profeții erau faimoase în Provence. În cele din urmă, omul, care se numea Seulbach, îl întrebă:

– Nu cumva ești Paracelsus?

Theophrastus încuviință.

– Atunci trebuie să-ţi dau o scrisoare. Pentru că tînărul acela neobişnuit a prezis că ne vom întîlni: „Într-o noapte frumoasă de august, a zis, în ceţurile spiritului; o să-l recunoşti şi o să-i dai asta".

Theophrastus privise mişcat plicul mototolit, cu o pecete de ceară pe care se afla sigiliul lui Nostradamus. Cu lacrimi în ochi, îl vîrîse în mînecă. Erau lacrimi stîrnite de amintiri, plăcute sau urîte; lacrimi de căinţă. De cînd plecase din Thiers, nu găsise nici timp, nici curaj să-i scrie lui Michel, aşa cum îi făgăduise. Cu toate acestea, încrezător în destinul care-i unea, băiatul nu-l uitase.

Cînd, odată cu zorii, ulicioara se trezise la viaţă, se despărţiseră, înainte de a risca să primească în cap conţinutul, cald încă, al oalelor de noapte care, pe atunci, erau golite în canale direct de la fereastră.

Ajuns în camera lui, Theophrastus rupsese sigiliul şi citise scrisoarea. Era scurtă:

> Te aştept, prietene. Urmăresc în vise imagini care sînt ale tale şi povara unui secret pe care-l cunosc şi eu, dar de care nu te pot scăpa. Or, ştiu că acestea ţi-ar alina tristeţea, căci nu-mi place să te ştiu atît de răvăşit, cînd ai de îndeplinit o misiune foarte importantă pentru aceea care te iubeşte.
>
> Al tău devotat.

Bărbatul începuse să plîngă. Voise de multe ori să-şi revadă fiica, dar renunţase. Ce i-ar fi putut oferi? Se disprețuia pentru starea în care se străduise să ajungă. Din cauza băuturii devenise buhăit, părul i se rărise, dinţii i se îngălbeniseră. Se lua la harţă cu toată lumea, susţinîndu-şi cu încăpăţînare opiniile şi metodele pe care le ştia eficiente, care dădeau rezultate, dar abia reuşeau să-i asigure cele necesare traiului, atît de discreditat era pretutindeni. Parcă era blestemat.

Tristă constatare pentru un tată, în timp ce şi-o imagina pe fiica lui, pe Marie, ferită de lipsuri, la adăpostul unui castel

pe care Antoinette de Chazeron ştiuse să-l umple de iubire. Poate, cîndva... îşi repeta el cînd îl cuprindea tristeţea.

Scrisoarea aceasta însă îl tulburase. Despre ce misiune vorbea Michel? Fiica lui nici nu-i cunoştea existenţa, cum ar fi putut să-l iubească? Albérie să-i fi spus oare fetiţei adevărul în legătură cu naşterea ei? Aceste întrebări nu-l lăsară să închidă un ochi toată noaptea.

La începutul lunii septembrie 1530, se decise. Încălecă pe măgar, hotărît să ajungă pînă în Provence, făcînd o escală acolo unde soarta îi distrusese viaţa.

De îndată ce poarta castelului de la Vollore se deschise în faţa lui Theophrastus, un grăjdar luă măgarul de frîu şi-l conduse la pas pînă în faţa scărilor clădirii impunătoare de care medicul nu se apropiase niciodată pînă atunci.

Bénédicte îi ieşi în întîmpinare şi, cînd el îi spuse că a venit să-l vadă pe Huc de la Faye, îl trimise să intre pe uşa din spate. Oaspetele nu se supără. De multe ori, din pricina felului cum era îmbrăcat, i se întîmplase să nu aibă acces în holul destinat oaspeţilor care soseau în trăsuri, gătiţi în mătăsuri şi împodobiţi cu bijuterii. Mantaua lui de călătorie era peticită în cîteva locuri, iar veşmintele decolorate abia dacă mai aminteau că fuseseră făcute dintr-o stofă de preţ, primită în dar de la unul dintre iluştrii săi pacienţi.

– Doreai să mă vezi, messire.

Theophrastus se întoarse, iar chipul lui Huc îi apăru în faţa ochilor aşa cum şi-l amintea. Comandantul îmbătrînise, părul albit şi ridurile adînci erau dovezi bune, însă privirea îi era ageră, iar ţinuta, energică. După privirea lui, bărbatul înţelese că nu fusese recunoscut.

– Da, e adevărat.

Huc făcu ochii mari şi se dădu înapoi cu un pas, oprindu-i pe buze explicaţia pe care Theophrastus avusese timp s-o găsească de cînd plecase de la Montguerlhe.

– Vocea aceasta, accentul acesta! Pe legea mea, messire, să fii cumva cel care cred eu că eşti?

– Cine anume?

– Medicul care, pe vremuri, rătăcind prin viscol, a nimerit pe acest domeniu, iar acum s-a întors aici, deşi mult schimbat.

– În acest caz, ceea ce crezi este adevărat, afirmă Theophrastus.

Huc îi întinse cu sinceritate mîna.

– Fii bine-venit la Vollore... Theophrastus von Hohenheim, dacă-mi amintesc bine.

– Aşa este. Acum sînt numit Paracelsus, răspunse Theophrastus, strîngînd mîna prietenoasă.

După cîteva clipe, mînaţi de elanul spontan al unui secret împovărător, se îmbrăţişară frăţeşte. Apoi, Huc se îndepărtă de el şi strigă:

– Ei, Bénédicte! Avem un oaspete. Să i se pregătească o gustare la bucătărie şi o cameră.

– Mai întîi trebuie s-o salut pe stăpîna casei, se grăbi să spună oaspetele.

Huc îl privi curios.

– Ce ştii acum despre François de Chazeron, prietene?

– Nimic în afara amintirilor cruţate de timp, din păcate. Doream s-o întîlnesc pe soţia ta şi speram s-o văd pe Marie de Chazeron, adăugă Theophrastus, care nu ştia exact ce anume îi mărturisise Albérie soţului ei.

Huc îşi duse un deget la buze, făcîndu-i semn să tacă. O uşă a încăperii se deschisese şi o tînără aducea un colţ de pîine şi o strachină cu tocană de iepure, iar în urma ei veneau o altă fată aducînd jambon şi vin şi un băiat care purta pe braţe o tavă încărcată cu brînzeturi de oaie, fructe, farfurii, căni şi tacîmuri.

Puseră masa în tăcere, uimiţi că bărbaţii îi priveau fără să scoată o vorbă; cînd se pregătiră să iasă din odaie, Huc le porunci:

– Să nu intre nimeni pînă cînd am să ordon eu. Sub nici un motiv!

Îmbujorîndu-se, fata făcu semn că a înţeles, apoi uşa se închise, izolîndu-i de restul casei.

– Așază-te, prietene, și desfată-ți stomacul. După cum ești îmbrăcat, îmi dau seama că norocul n-a fost de partea ta, iar ceea ce-ți voi povesti poți asculta în timp ce mănînci.

Slavă Domnului, așa era. Fără să mai aștepte, Theophrastus tăie pîinea, apoi înfipse cuțitul în carnea din strachină.

– Toată lumea crede că atît Albérie, cît și fetița au murit, conchise Huc, sfîrșindu-și istorisirea.

Medicul se întrebă dacă trebuia să se bucure de cele auzite sau să se întristeze. Dorise să-și revadă copila, și descoperea că ea nu se afla în situația pe care și-o imaginase și că nu depindea decît de el să dea un sens viselor sale.

– Și știi cumva unde s-au dus?

– Vai, Parisul este mare. Și au trecut atîția ani... N-am primit nici măcar o singură dată vești de la ele. Să fi ajuns cu bine acolo? Pe drumuri bîntuie mulți tîlhari, chiar dacă lupoaica putea să-i pună pe fugă.

– Mi se pare ciudat faptul că animalul acela le-a urmat. De obicei, lupii nu se poartă așa. Ei fac parte dintr-o haită și sînt solidari cu grupul de care aparțin.

Huc clătină din cap.

– Nu știu de ce a rămas cu ele, dar Marie părea să fie foarte atașată de lupoaică. Între ele exista un fel de complicitate. De fapt, m-am bucurat să o știu alături de ele. Avea o privire neobișnuită. Da, foarte neobișnuită.

Theophrastus luă o înghițitură de vin. El unul nu era mirat că fetița iubea lupii. Înainte de a se naște, fusese înconjurată, prin intermediul emoțiilor mamei ei, de mirosul fiarelor, de urletele și de mîrîitul lor.

Era și aceasta una dintre teoriile medicului. Era convins că, în perioada sarcinii, mediul în care trăia femeia influența sentimentele, fobiile și afinitățile pe care avea să le manifeste copilul după ce se năștea.

– Ce s-a întîmplat cu Antoinette de Chazeron? întrebă el în cele din urmă.

– După funeraliile lui Marie, s-a retras la o mănăstire. Este și acum acolo. Era o doamnă cu suflet nobil. Ar fi meritat să fie

fericită. Din păcate, aflarea adevărului n-ar fi făcut decît s-o chinuiască şi mai mult. I-am povestit că Marie a fost atacată de lupi, că Albérie se luptase vitejeşte ca s-o salveze şi că împreună cu doi dintre oamenii mei le găsiserăm pe moarte. O haită numeroasă ne înconjurase, iar soldaţii mei fuseseră ucişi. Şi eu fusesem rănit, dar, fiindcă aveam o torţă în mînă, reuşisem să scap cu viaţă. Antoinette s-a prăbuşit într-o nebunie întunecată, îngrozitoare; n-a vrut nici măcar să vadă sicriele pe care le adusesem, în înţelegere cu vechiul meu prieten Bertrandeau. Chazeron s-a întors acasă abia după două luni. Sicriele fuseseră îngropate, iar el s-a mulţumit s-o lase pe Antoinette să se ducă la mănăstire, ca să-şi vină în fire şi să se roage acolo. Cînd i-am spus şi lui aceeaşi poveste, nu mi-a pus nici un fel de întrebări. Nu ştiu dacă m-a crezut. Lui François de Chazeron nu-i păsa de Marie. El visa în continuare să aibă un fiu, şi chiar a avut pînă la urmă unul, cu o slujnică, la puţin timp după nenorocire, dar a refuzat să se însoare cu fata aceea. Nu era demnă de rangul lui. Guillaumet a trăit pînă la şapte ani. Se ţinea după soldaţi peste tot, era vioi şi vesel, se străduia să fie ca tatăl lui, care, după ce refuzase să intre în slujba lui Bourbon, lupta pentru rege. Garnizoana de la Montguerlhe se schimba periodic, iar copilului îi plăcea să urmărească aceste manevre ale soldaţilor. I se poruncise şi lui, ca tuturor oamenilor din garnizoană, să nu bea apă din puţ. Într-o zi însă, scăpînd de sub supraveghere şi fiind însetat, bău cu nesaţ apă de acolo. După ce se chinui cîteva zile, muri. Atunci, François hotărî ca Montguerlhe să fie dat uitării pentru totdeauna, să fie şters de pe hartă. Îl lăsă pradă jafurilor, postînd doar trei oameni în turnul de pază.

– Pe vremuri, apa aceea era bună de băut. Ce s-a întîmplat? întrebă Theophrastus, bănuitor.

– În 1516, după moartea lui Loraline, Albérie a aruncat în izvor cadavrele lupilor. După o lună, oile au început să se îmbolnăvească, iar păsările de curte mureau pe capete. Au murit şi cîţiva oameni. Accesul în zonă a fost interzis, adăposturile animalelor au fost dezinfectate cu var nestins, crezîndu-se că era vorba de o epidemie transmisă de vite, dar nimic nu s-a schimbat,

iar călugărul de la Moutier care se ocupă cu ierburile de leac şi care este chiar fratele meu şi-a dat seama că de vină era apa. Consumarea ei n-a mai fost permisă, iar oamenilor de pază din turn li s-a adus, odată cu proviziile de hrană, şi apă de băut, în fiecare lună, la schimbarea gărzii. Eu am scăpat de Doamna-cu-Coasa numai datorită sfaturilor lui Albérie. Asta l-a înfuriat cumplit pe Chazeron, care bănuia că fusese victima unei răzbunări. Ne-a despărţit, pe mine m-a consemnat la Montguerlhe, lăsîndu-mi vin care să ţină loc de apă, iar pe soţia mea a pus-o în serviciul lui Antoinette.

– Pricep.

– Prin împrejurimi începuse să circule zvonul că locul acesta era blestemat, dar asta nu i-a oprit pe oameni să jefuiască cea de-a treia incintă. Fapt e că iarna din 1523 a fost îngrozitoare, aici chiar mai aspră decît prin alte locuri, iar sătenii s-au gîndit că piatra i-ar putea apăra de viscol mai bine decît nişte buşteni prost îmbinaţi. L-am sfătuit pe François să-i lase în pace. Era timpul ca situaţia lor să devină mai bună. Lui, de fapt, puţin îi păsa. Avea alte griji. Prin căsătoria cu Antoinette, el era înrudit cu familia Bourbon. Mîrşăvia ducelui de Bourbon se răsfrîngea şi asupra lui. François de Chazeron s-a hotărît să-şi cumpere un detaşament şi s-a pus în serviciul armatelor regelui, pentru ca astfel această înrudire să-i fie uitată. A oferit pentru răscumpărarea copiilor regali tot aurul furat de la Loraline, atrăgîndu-şi prin actul său disperat simpatia Curţii. Pe timpul cît urma să fie plecat, mi-a încredinţat, în afara îndatoririlor mele de comandant, şi administrarea moşiilor lui. M-am tot rugat să-şi găsească sfîrşitul pe cîmpul de luptă, dar se pare că dracul însuşi îl apără pe ticălosul ăsta, căci a scăpat de fiecare dată fără nici măcar o zgîrietură. Chazeron are multe feţe şi nu m-ar mira să-şi fi salvat, la nevoie, viaţa prin vreo trădare.

– Tot mai e obsedat de piatra filosofală?

– Da, din păcate, Paracelsus. Dar n-a izbutit să-i afle taina. Poartă la gît cheia turnului său şi nu se desparte niciodată de ea. Într-o vreme, i-a chemat acolo pe cei mai vestiţi alchimişti, voind să încerce să se asocieze cu ei, dar aceştia nu au făcut decît

să rîdă la auzul teoriilor lui privitoare la transmutaţia corpurilor. Nici un om cu mintea întreagă n-ar putea să creadă că un lup s-ar putea preface în om. Şi cu atît mai puţin că din împerecherea acestora s-ar putea obţine *alkaheist*. Cel mai mult şi-au bătut joc de el luteranii, tocmai cei în care i se păruse că se recunoaşte. De atunci îi urăşte cu înverşunare. Omul ăsta nu se iubeşte decît pe sine. Şi pe diavol.

– Şi unde este acum?

– Spera să obţină o funcţie la Curte. Şi-a adunat toate bijuteriile de familie şi le-a dus la cel mai iscusit aurar ca să-i facă din ele o parură somptuoasă pe care voia să i-o ofere ca omagiu noii regine a Franţei. Nu mi-a trimis nici o veste de cînd a plecat, dar aşa face întotdeauna, şi m-am obişnuit. I s-a întîmplat să nu treacă pe acasă doi ani, fără să dea în tot acest timp nici un semn de viaţă. Îl aduce însă acasă de fiecare dată fie nevoia de bani, fie descoperirea vreunui nou tratat sau a unui element nou în cercetările sale. Nu-i duc dorul. Fără el e linişte în ţinut, oamenii simpli sînt fericiţi, burghezii prosperă. Am mărit unele impozite, am micşorat altele, în numele lui, am corectat socotelile fermierilor şi i-am pus ordine în creanţe. Acum, pe domeniul lui e belşug dobîndit din propriile produse şi din iscusinţa meşterilor noştri făurari de cuţite, dar am grijă ca vistieria să fie destul de plină, pe cînd el n-ar fi făcut decît să-şi împrăştie averea ca să pară bogat. El stă prea puţin pe aici ca să-şi dea seama de asta. Cînd vine, găseşte ce-i trebuie; altceva nu-l interesează.

– De ce te străduieşti atît de mult, Huc? Nu merită nici pe departe, sublinie Theophrastus.

– Dreptatea mă susţine şi mă îndeamnă s-o fac. François n-are urmaşi, Theophrastus. Cînd el nu va mai fi, aceste moşii îi vor reveni fiicei tale. Cu ajutorul lui Dumnezeu. Atunci voi considera că mi-am răscumpărat prin loialitate existenţa mizerabilă la care m-a adus laşitatea mea.

– Eşti un om de treabă, Huc, şi nimănui nu i-ar trece prin minte să-ţi reproşeze ceva. Nu ne cunoaştem prea bine, însă Loraline nu mi-a spus niciodată ceva rău despre tine. Ba chiar

am simţit adesea în vorbele ei, care nu erau decît un ecou al sufletului mamei sale, o neîndoielnică afecţiune. Ai făcut ceea ce trebuia să faci, fără ură, fără să aştepţi vreo răsplată. Cred că prin iubirea pe care ai ştiut să i-o oferi soţiei tale ţi-ai răscumpărat îndatoririle la care te obliga funcţia, căci puţini bărbaţi – poate nici unul în afara ta – n-ar fi acceptat, n-ar fi suportat şi n-ar fi venerat o făptură atît de ieşită din comun ca Albérie. Crede-mă. Paşii m-au purtat prin multe ţări şi am fost martor la o sumedenie de ciudăţenii, dar niciodată n-am văzut asemenea devotament. Am puţini prieteni pe lumea asta; secretul care ne leagă şi care apasă asupra vieţilor noastre mi se pare însă mai de preţ decît o simplă camaraderie între tovarăşi de arme. Dacă, la rîndul tău, preţuieşti această mînă pe care ţi-o întind, să ştii că voi fi mîndru şi onorat să o strîng frăţeşte pe a ta.

– Atunci du-te, frate, şi regăseşte-o pe copila aceea pe care atît de mult o iubim, căci ea va fi întotdeauna parte din noi – e a ta prin sînge, a mea, prin legătura de rudenie cu Albérie.

– Jur, Huc, în faţa lui Dumnezeu, că, dacă mai este în viaţă, o voi găsi.

Huc înălţă paharul. Privirile lor arzătoare se topiră în acelaşi elan de fraternitate în timp ce închinau unul în cinstea celuilalt, apoi băură dintr-o singură înghiţitură vinul acela al alianţei care avea să dăinuiască între ei pentru totdeauna.

Se despărţiră a doua zi, pe la trei după-amiaza. Theophrastus avea în desagă carne uscată şi ceva fructe, precum şi o pungă cu bani pe care i-o dăduse Huc ca să-şi cumpere la Paris haine noi şi să obţină informaţii.

Ştia exact unde se va duce. Dacă exista în lume cineva în stare să-l pună pe urmele lui Marie, acela era, cu siguranţă, Michel de Nostre-Dame. Dădu pinteni măgarului, simţindu-se deja alt om. Şi, spre deosebire de ultima dată cînd părăsise Auvergne, începu să fluiere uşor o melodie, amestecîndu-se în valul de negustori care călătoreau spre Le Puy.

3

În acel martie 1531, Parisul era în sărbătoare. Isabeau admiră îndelung strada Saint-Antoine, al cărei pavaj fusese înlăturat fiindcă acolo urma să se desfăşoare turnirul. Regele îi oferise un loc bun în tribuna înălţată de-a lungul caselor, şi – trebuia s-o recunoască! – era mîndră că lumea o saluta ca pe o doamnă nobilă. Cele mai multe reverenţe îi reveniră amantei regelui, Anne de Pisseleu; Isabeau însă n-o slăbea din ochi pe Diane de Poitiers, de care era îndrăgostit tînărul duce d'Orléans, fiul mezin al regelui. Acesta o sorbea din priviri, iar ea îi trimise, cu o mişcare senzuală a mîinii, o sărutare depusă în palmă ca un fluture pe o floare. Isabeau voia să o aibă pe frumoasa aceea în clientela ei. Îi va vorbi despre asta prietenei ei Marguerite d'Angoulême, sora regelui.

Pentru moment, Parisul părea un adevărat corn al abundenţei; Isabeau nu mai văzuse niciodată atîţia grataragii, măcelari, patiseri, bucătari, hangii, vînzători de tot felul de alimente şi băuturi. Erau o sumedenie, şi oricine putea cumpăra un prînz complet doar cu un bănuţ de argint. Pînă şi săracii erau sătui şi rumeni la obraz. Peste tot se făcea destulă risipă, aşa încît şi aceştia îşi împărţeau resturile cu cîinii vagabonzi, cu pisicile şi cu şobolanii care ajunseră să fie dolofani ca un braţ de muieruşcă.

Isabeau îşi căută cu privirea nepoata, însă n-o zări nicăieri. Marie promisese că ea şi Constant vor fi cuminţi. Adolescenta avea tendinţa supărătoare de-a uita că nu mai era copil şi continua să

facă tot felul de pozne, de parcă s-ar fi temut că n-o să aibă destul timp pentru toate. Isabeau ştia că ea şi nedespărţitul ei complice s-ar fi putut strecura sub tribune ca să strice parada cailor înţepîndu-i cu ace lansate prin sarbacane, şi nu voia să riste; dacă ar fi fost prinşi, oprobriul s-ar fi răsfrînt asupra ei. Şi ce ruşine pentru ea dacă s-ar fi întîmplat să fie cineva rănit din pricina lor. Asta ca să nu mai vorbim despre alte consecinţe cumplite, avînd în vedere că François de Chazeron se afla şi el la Paris.

Îl văzuse salutîndu-l pe rege, înclinîndu-se pînă la pămînt în faţa reginei. Simţise un spasm încleştîndu-i stomacul, dar rămăsese neclintită, printre celelalte doamne. Se schimbase, toată lumea o cunoştea, regele o proteja. Nu mai trebuia să se teamă de el, orice poziţie ar fi căpătat la Curte. În afară de asta, François de Chazeron o credea moartă. N-avea de ce să-şi facă griji din pricina lui. Doar dacă o descoperea pe Marie, ajungea pînă la mama ei şi afla adevărul. Isabeau îşi goni totuşi din minte acest gînd. Ducea o viaţă respectabilă. El nu-i putea face nimic. Absolut nimic.

Dar nu-i uşor să-ţi învingi ura şi teama. În ciuda hotărîrii, în ciuda logicii, cînd îl vedea zîmbind amabil, simţea efluviile perversităţii lui, iar semnul de pe sîn o ardea. Ziua se sfîrşi însă fără vreo surpriză neplăcută, iar Isabeau se întoarse acasă uşurată.

Săptămîna dedicată festivităţilor fusese distractivă şi era sigură că şi afacerile îi vor merge din plin.

Acasă o aştepta Albérie. De la vizita lui Clement Marot trecuseră cîteva zile în care nu mai apucase nicicum să discute cu sora ei. Isabeau o înştiinţase doar de sosirea lui Chazeron, fără să intre în amănunte. De fapt, Albérie era foarte activă în cadrul mişcării luteranilor, iar casa ei din strada Vieille-du-Temple era unul dintre locurile unde se adunau aceştia. Întîlnirile lor erau tăinuite, ca să nu atragă asupra lor atenţia unor răuvoitori. Regele continua să-i protejeze doar cu condiţia să nu-l pună în situaţia de a interveni într-o ceartă sau încăierare. Era ataşat de doctrina lor, dar condamna excesele ei. Albérie îl îndrăgise pe abatele

Boussart, care înfiera de mult timp unele năravuri ale cinului bisericesc, de exemplu privilegiile acordate fără măsură sau vînzarea indulgențelor.

Albérie o crescuse și pe Marie în spiritul preceptelor unei biserici apropiate de poruncile lui Hristos și regulilor Curții Miracolelor, unde copila își găsise o a doua familie. Rezultase o combinație ciudată care-o făcuse să devină cea mai hotărîtă, cea mai indisciplinată și mai vioaie adolescentă din lume.

– S-a stabilit că va fi diseară, zise Albérie, pe cînd Isabeau își scotea capa.

– Bine. Vor veni cu toții?

– Cred că da, mai puțin baronul d'Étampes, care s-a rănit căzînd de pe cal. Dar nu văd de ce atîta grabă, Isabeau.

– Încă nu știi anumite lucruri. Să mergem în cabinetul meu. N-aș vrea să ne surprindă Marie.

Albérie încuviință cu un gest și urcă scările în urma surorii ei. Isabeau închise ușa după ele și contemplă cu satisfacție imaginea reflectată în oglinda montată într-un cadru de argint din fața ei. Cît de mult se schimbaseră amîndouă! Ce departe erau curtea fermei de la Fermouly și peștera de la Montguerlhe!

– Cine-ar fi crezut, văzîndu-mă cum eram cînd am părăsit haita, că voi deveni una dintre cele mai respectate doamne de la Curte? Și asta fără să am măcar vreun titlu adevărat de noblețe. Toate astea le datorez lui Rudégonde, abatelui, lui Bertille și îndîrjirii cu care am refuzat să mor, să mă las învinsă. Te-ai schimbat și tu. Datorită lui Marie. Rolul de mamă te-a făcut să înflorești, susții o cauză dreaptă și, la fel ca mine, n-ai lăsat fatalitatea să facă din noi ceea ce voia. Deosebirile dintre noi constituie avantajul nostru, de șaisprezece ani încoace. Dar nu putem șterge trecutul. Răzbunarea mea n-a fost îndeplinită. Credeam că această dorință s-a stins din sufletul meu, dar mă înșelam, Albérie. A fost de-ajuns să-l văd pe omul ăsta, să adulmec de la distanță diavolul care zace în el, ca vechiul sentiment să se trezească. N-am să-i ies în cale, nu vreau să-mi asum acest risc, dar dacă se apropie de mine, și precis că se va apropia, voi fi pregătită.

– Ştii ceva ce ar trebui să aflu şi eu?

– Tu să-mi spui asta, surioară.

– Nu înţeleg.

Isabeau oftă. Se aştepta la acest răspuns. Totuşi, era hotărîtă să descopere adevărul.

– Clement Marot mi-a destăinuit motivele care l-au adus aici pe François de Chazeron. La Palice îi vorbise despre acest om, cerîndu-i să-l supravegheze, ceea ce Clement s-a străduit să facă, între două arestări. De la el am aflat o poveste ciudată în legătură cu fetiţa lui Chazeron, care a fost mîncată de lupi, împreună cu dădaca ei, cu foarte puţin timp înainte de sosirea ta aici.

Albérie se lăsă să alunece pe un scaun. Presimţise dintotdeauna că va veni o zi în care va trebui să înfrunte adevărul. Dar nu găsea cuvintele potrivite nici acum, aşa cum nu le găsise nici pe vremuri. Nu era vorba despre minciuna ei în sine, ci despre tulburarea pe care avea s-o provoace acum.

– Marie are semnul, se mulţumi să spună, de parcă aceste cuvinte ar fi fost de-ajuns ca să rezume inimaginabilul.

– Este a lui Chazeron, Albérie?

– Da. Şi nu.

Isabeau încleştă pumnii. Ceva din ea presimţea o evidenţă pe care nu reuşea s-o desluşească. Îşi impuse totuşi să rămînă calmă. Albérie părea întoarsă pe dos. Isabeau îngenunche în faţa ei şi o luă de mîini. Erau reci ca gheaţa.

– Ne pîndeşte aceeaşi primejdie ca pe vremuri, Albérie, îi spuse cu blîndeţe, dar acum ne putem împotrivi. Sîntem mai bine înarmate decît François de Chazeron, mai puternice decît el şi mai unite ca oricînd. Trebuie să ştiu cu ce anume mă lupt. François a venit aici ca să urmărească o femeie-lup şi, în acelaşi timp, să-i nimicească pe eretici. Eu cred că a venit s-o caute pe Marie şi vreau să ştiu de ce.

Albérie îşi ridică ochii. Privirea ei metalică nu mai şovăia.

După ce-şi termină istorisirea, se ridică în tăcere şi ieşi din încăpere ca o umbră. Mărturisise tot: sarcina lui Loraline, Theophrastus, înlocuirea bebeluşilor, pactul şi Ma. Ma, în trupul căreia se ascundea, de cincisprezece ani, Loraline. Ar fi vrut să

rămînă alături de sora ei, dar Isabeau o gonise cu un gest. Albérie ştia că era ceva trecător; Isabeau va digera acest adevăr care-i va înlătura vechiul doliu. Avea nevoie doar de puţin timp. Asta nu schimba nimic. Asta schimba totul.

În spatele uşii, Isabelle de Saint-Chamond plîngea, privind portretul amantului ei mort.

Întîlnirea fu agitată, dar Isabeau ştiu să facă faţă tumultului stîrnit de mărturisirea ei. Stînd în capul mesei, luă din nou cuvîntul. Cei aproximativ 50 de oameni – majoritatea bărbaţi – care şedeau pe bănci în jurul ei făcură linişte. Printre ei se aflau nobili, medici şi negustori, înfrăţiţi de aceeaşi cauză. Fără să-şi dea seama de ce, toţi o respectau pe Isabeau. Poate şi din cauza lupoaicei aceleia cenuşii aşezate între Albérie şi Marie, care n-o slăbeau din priviri.

– Credeţi-mă, omul ăsta este pe cît de lacom de aur, pe atît de fătarnic. Va accepta ofertele voastre ca să se îmbogăţească uşor, dar astfel vă veţi dezvălui identitatea şi veţi deveni vulnerabili. Sub cel mai neînsemnat pretext o să vă confişte averile şi o să vă închidă la Châtelet. Prietenul nostru Clement Marot a aflat-o pe pielea lui, şi, dacă n-ar fi beneficiat de prietenia regelui, ar putrezi şi acum în temniţă. Pe François de Chazeron nu-l vom putea îmbuna cu daruri, aşa cum am reuşit cu predecesorii săi. Cu el va trebui, fără îndoială, să ne luptăm şi să ne folosim de viclenie.

– Aş prefera să-l convertesc, doamnă Isabelle. De fapt, nu acesta este cel mai important scop al misiunii noastre?

– Desigur, messire Calvin, însă nu-l cunoşti pe acest senior; chiar dacă nu pomenesc despre viciile lui josnice, ele există. Familia mea se trage din Auvergne, şi acolo se ştie că a făcut nişte lucruri îngrozitoare, poate chiar are legături cu însuşi diavolul. V-am chemat aici ca să vă recomand tuturor să fiţi prudenţi. Noi toţi alcătuim o forţă pusă în slujba unor idei legitime. Trebuie să acţionăm împreună împotriva lui. Nu luaţi nici o iniţiativă personală. Mă refer în special la voi doi.

Şi arătă cu degetul spre Marie şi Constant, privindu-i ferm şi dojenitor.

– De ce să nu-l eliminăm? se înălţă dintr-un colţ al încăperii o voce tăioasă.

Toate privirile se îndreptară către silueta înveşmîntată în negru care se rezema de unul dintre stîlpii de piatră. Într-o mînă avea un cuţit cu mîner de oţel, cu al cărui tăiş se juca aşchiind o bucăţică de lemn ţinută în cealaltă mînă.

Pe Isabeau o amuză tăcerea burghezilor, intimidaţi de chipul acela fără barbă, ascuţit ca o lamă, cu părul lung şi negru legat la spate cu un şnur. Privirea de tăciune se întîlni cu a ei, iar lui Isabeau i se păru că desluşeşte şi în ochii lui o expresie amuzată.

– Nu te cunosc, messire, dar dacă eşti de-al nostru, înseamnă că ai fost poftit aici de cineva, îi spuse ea cu bunăvoinţă. În acest caz, ştii, desigur, că nu obişnuim să comitem crime. Sfintele Scripturi spun: „Să nu ucizi". Ne vom apăra dacă viaţa ne este pusă în pericol, dar nu cred că astăzi ne aflăm într-o asemenea situaţie.

– Crezi că este un rol şi un loc potrivit pentru o femeie să prezideze o astfel de întrunire? întrebă el ironic.

Isabeau nu se intimidă.

– Fiecare din noi o face, la rîndul său, dacă are de spus ceva în folosul misiunii noastre. Hotărîm împreună şi votăm prin ridicarea mîinii fiecare acţiune. Numai astfel putem fi eficienţi. Cît despre locul pe care-l ocup astăzi, messire al cărui nume nu-l cunoaştem, află că l-am dobîndit prin responsabilităţile pe care le am în acest oraş şi pe care nimeni de aici sau din altă parte nu le-ar putea contesta.

Bărbatul înaintă, cu un zîmbet de fiară pe chip, şi se plecă într-o reverenţă adîncă în faţa lui Isabeau.

– Mi se spune Jean Latour, doamnă Isabelle, şi aş fi încîntat să fac parte din rîndul vostru de acum înainte.

– Jean Latour? Într-adevăr, numele mi-e cunoscut. Am putea afla cine ţi-a vorbit despre această şedinţă?

– Eu, mătuşă.

Isabeau o privi surprinsă pe Marie, care răspunsese îmbujorîndu-se, dar nu comentă în nici un fel.

– În cazul acesta, messire, dacă adunarea confirmă, nu văd de ce nu ţi-am accepta prezenţa. Vom trece, aşadar, la vot, ca de obicei. Cine este de acord ca acest om să fie primit în rîndurile noastre?

Majoritatea celor prezenţi ridicară mîna. Doar cîţiva se abţinură, printre care şi Jean Calvin, a cărui înfumurare o enerva adesea pe Isabeau.

Apoi Isabeau continuă:

– Cine este de acord cu sugestia lui Jean Latour ca François de Chazeron să fie ucis?

Doar două mîini se ridicară. Isabeau nu se mîră. Era vorba despre doi cîrciumari care avuseseră adesea de-a face cu comandanţii precedenţi.

– Cine este de acord ca François de Chazeron să fie supravegheat şi împiedicat de la orice acţiune care ne-ar putea periclita activitatea?

Toate mîinile se înălţară. Isabeau se felicită în sinea ei. Fusese convingătoare.

– Şedinţa este încheiată. Messire Latour, te-aş ruga să nu pleci, bine? Aş vrea să stăm puţin de vorbă. Rămîi şi tu, Marie!

Isabeau salută mai multe persoane, iar oamenii se risipiră, coborînd scara care ducea în vestibulul locuinţei lui Albérie.

La lumina pîlpîitoare a lumînărilor din odaia încăpătoare, ale cărei draperii trase asigurau intimitatea, Isabeau aşteptă să se facă linişte, apoi se îndreptă către Jean Latour, care-şi băgase cuţitul în buzunar şi şuşotea cu Constant, ţinîndu-l cu o mînă fermă de umăr. Isabeau interveni:

– Ai reputaţia unui neruşinat, messire, chiar şi la Curtea Miracolelor. Eşti cunoscut ca vînător de zestre, bătăuş, cînd ai prilejul, amator de jocuri de noroc şi om fără nimic sfînt. Mi se pare cam mult, şi poate că toate acestea nu reprezintă decît un palid reflex al realităţii. Circulă zvonul că ai fost şi închis de mai multe ori la Châtelet pentru diverse găinării, apoi ai fost eliberat

sau ai evadat. Poţi să-mi spui, în acest caz, de unde o cunoşti pe nepoata mea?

Pe buzele lui Jean apăru un zîmbet sincer.

– De la animalul ăsta.

Şi arătă spre Ma, care se apropiase de el. Inima lui Isabeau se strînse – îşi stăpîni un val de slăbiciune; era încă prea tulburată de destăinuirea pe care o auzise în după-amiaza aceea ca să poată să-şi pună în ordine gîndurile. Rosti cu greu:

– Povesteşte-mi!

Cu un gest, îi porfti să ia loc. De fapt, era atît de ostenită, încît simţea şi ea nevoia să se aşeze. Marie şi Constant se instalară direct pe covorul gros, mînă în mînă, iar Ma se lungi, bine-înţeles, lîngă ei. Jean Latour preferă o banchetă pe care se aşeză, îndoindu-şi picioarele lungi. Cu aceeaşi dezinvoltură a celor doi adolescenţi, îşi încrucişă mîinile pe genunchi şi o scrută cu privirea, fără fereală, pe Isabeau.

„Oare cîţi ani să aibă? se întrebă ea. Douăzeci? Treizeci?" N-ar fi putut spune. Se simţea stîngace şi caraghioasă în fotoliul ei, dominînd acel mic grup care o tulbura.

– Acum trei zile, acest Chazeron, ale cărui isprăvi le-ai lăudat atît de frumos adineaori, şi-a pus oamenii şi cîinii pe urmele mele în urma plîngerii unui tip gelos, care nu s-a mulţumit doar cu faptul că e încornorat, ci a afirmat că i-aş fi luat o sumă frumuşică de bani. Ceea ce nu era adevărat, şi-mi pare rău s-o recunosc, fiindcă nimic nu e mai neplăcut decît să nu te poţi bucura de fărădelegile de care eşti acuzat; cred că eşti de acord cu mine!

– Sînt de acord, fireşte, rîse Isabeau, pe care acest ton neserios o făcea să se simtă ceva mai în largul ei.

– Aşadar, eram urmărit, fugeam pe strada Farinerie, cînd m-am trezit încolţit în faţa intrării cimitirului. Fără prea mari speranţe, am intrat în cimitir. În pragul bisericii stătea lupoaica. Nu-s fricos, şi am hotărît să-mi vînd scump pielea, cînd în spatele lui Ma a apărut Marie şi mi-a spus s-o urmez. Uşa bisericii s-a închis în nasul soldaţilor care ajunseseră sub arcade. Urmarea o ştii: pasajul secret ascuns sub altar, sala subterană şi

strigătele de furie ale urmăritorilor mei, care răscoleau peste tot fără să poată descoperi ascunzătoarea regelui nebunilor. Copiii aştia m-au adoptat şi m-au poftit la adunarea de astăzi, căci îţi mărturisesc, frumoasă doamnă, că acest înlocuitor al comandantului mă scoate din fire şi-mi amărăşte viaţa. Tare mi-ar plăcea să-i ard un şut în dos. Oricum, le rămîn dator lupoaicei şi copiilor. Ai toate motivele să fii mîndră de curajul lor.

Lui Isabeau i se păru că o mînă de oţel îi strînge inima. Privi spre Ma şi murmură, cu vocea gîtuită de o emoţie pe care nu şi-o putea stăpîni:

– Sînt mîndră, messire. Foarte mîndră. Apoi, făcînd un efort să-şi controleze sentimentele, se ridică în picioare. Este foarte tîrziu. În curînd se vor ivi zorii. Am mare nevoie de odihnă. Casa aceasta este şi a ta, messire, poţi rămîne aici, dar aş vrea să-mi faci, în schimb, un serviciu.

Jean Latour încuviinţă. Se ridicase şi el de pe bancă, aşa că luă mîna pe care i-o întindea Isabeau.

– Copiii aceştia sînt curajoşi, dar mai ales tineri şi impetuoşi; habar n-au ce pericole îi pîndesc dacă sfidează legea. Aş dori, din motive personale, ca ei să nu se apropie de François de Chazeron. Încearcă să-i convingi să stea departe de el.

Jean Latour se înclină şi depuse o sărutare pe mîna lui Isabeau, împodobită cu inele, dar avînd cîteva pete maronii care trădau apropierea bătrîneţii.

– Voi avea grijă de ei, doamnă Isabelle, ca de mine însumi. Îţi doresc somn uşor.

Incapabilă să mai suporte atîtea emoţii, Isabeau se retrase fără să mai scoată nici un cuvînt.

Pe cînd se pregătea să iasă din casă ca să se îndrepte spre trăsura care o aştepta, Ma, care o urmase, se apropie de ea şi-i linse mîna cu limba ei aspră. Cu o voce stinsă, întreruptă de hohote de plîns, Isabeau spuse, în frigul zorilor care se iveau:

– Iartă-mă, copila mea.

Apoi uşa se închise, iar secretul ei se pierdu în animaţia străzii.

4

Exact în clipa cînd Theophrastus apucase ciocănelul de bronz, uşa se deschise larg. Braţele unui bărbat solid se întinseră spre el, cuprinzîndu-l într-un avînt spontan, frăţesc.

– Ai sosit la fix! exclamă o voce pe care el n-o recunoscu, deşi ştia a cui este. Îmbrăţişă călduros muntele acela de om pe care-l descoperea revăzîndu-şi prietenul, în timp ce Michel de Nostre-Dame, vesel şi încîntat că-l vede atît de surprins, continuă, fericit: O, Doamne, nici nu ştii, prietene, cît de mult îmi place ştiinţa asta! Şi ce plăcut a fost tot timpul ăsta în care te-am aşteptat, ştiind că vei veni!

– Şi de asta vrei să-l sufoci acum pe bătrînul tău prieten? glumi Theophrastus, înveselit de aceste efuziuni caracteristice provensalilor.

Michel îşi slăbi îmbrăţişarea, rîzînd sonor, şi adăugă, cu voce de bas:

– Doamne, Dumnezeule, nu, încă nu ţi-a sosit ceasul! Ai călătorit bine?

– Cum aşa, nu ştii? îl tachină din nou Theophrastus, măsurînd din cap pînă în picioare bărbatul arătos din faţa lui.

Din copilul pe care-l cunoscuse rămăseseră doar ochii pătrunzători şi ageri, precum şi gropiţele din obraji. Se simţea de parcă nu s-ar fi despărţit niciodată.

– Ba da, şi îmi pare rău că n-am avut prezenţa de spirit să-ţi comunic noua mea adresă; te-aş fi scutit de ocolul care ţi-a prelungit drumul. Dar, ce vrei, încă nu stăpînesc bine viziunile

astea, iar nerăbdarea depăşeşte adesea bunul-simţ; lucru ciudat, cînd ai de-a face cu sensul ascuns al viselor şi cînd, pe legea mea, fie că sînt bune, fie că sînt rele, eşti sclavul lor.

Alte hohote de rîs salutară această diatribă. Theophrastus îl privea cum rîde de propriile spuse şi regăsea, odată cu acest spirit strălucitor, efervescent şi ironic, întreaga plăcere a primei lor întîlniri. Fu cuprins de o bucurie senină care şterse dintr-odată tristeţea anilor îndelungaţi pierduţi fără nici un ţel.

– Sînt fericit că ne-am întîlnit din nou, Michel. Foarte fericit!

– Pe bunul Dumnezeu, Paracelsus, şi eu sînt la fel de fericit! întări Michel, exprimîndu-se în felul lui special. Hai, vino, intră. Masa e pusă, iar patul, încălzit. Acum, în septembrie, nopţile sînt reci. Vremea este o ciudăţenie. Acum te topeşti de căldură, şi deodată, din senin, începi să dîrdîi. Ştii că din cauza asta vin la mine o mulţime de bolnavi speriaţi, ştiind că în ţinut bîntuie ciuma? Lucrez la un tratament, dar voi mai avea nevoie de mulţi ani ca să-l definitivez. Totuşi, e plăcut să ştii că, prin perseverenţă, vei reuşi. Dar nu de asta ai venit pînă aici şi despre altceva aş vrea să vorbim în noaptea aceasta. Trebuie să-ţi arăt ceva. Şi vei afla, ca mine, de altfel, că orice-am face, prietene, nimic nu-i întîmplător. Vino!

Deschise o uşă şi-l conduse pe Theophrastus într-o odaie pătrată, cu un şemineu în care ardea focul. La lumina lămpilor se vedea o masă încărcată cu bucate, care-i aştepta.

Locuinţa era mică, simplă, dar la fel de primitoare ca aceea de la Saint-Rémy-de-Provence, care rămăsese vie în amintirea lui Theophrastus. Se simţi ca acasă, de parcă şi-ar fi petrecut tot acest timp căutînd adăpostul acela sigur, liniştit, cochilia aceea în care durerea lui şi-ar fi putut pierde sensul.

Mîncară stînd faţă-n faţă, iar Theophrastus îşi umplu golul acestor ultimi ani ascultînd-l pe Michel, care îi povesti parcursul vieţii sale.

Pînă în 1520, studiase medicina la Avignon. Epidemia de ciumă îi întrerupsese studiile. Începuse atunci să se iniţieze în tainele ierburilor de leac şi ale farmaceuticii, urmînd pas cu pas evoluţia epidemiei, ca s-o cerceteze şi să se lupte cu ea. Abia în

octombrie 1529 se înscrisese din nou la facultate, în Montpellier. Avusese un vis despre epidemie cu cîţiva ani înainte de izbucnirea ei: se vedea aplecat deasupra unor grămezi de cadavre – cu toate că nu prea putea să se vadă pe el însuşi –, recoltînd în flacoane sînge şi probe de piele ca să le analizeze. Acest vis îi insuflase curajul de a-şi începe cercetările, precum şi certitudinea că nu va fi răpus de boală, în ciuda apropierii de pacienţi.

În ceea ce privea viaţa lui sentimentală, nu apăruse nimic la orizont. Ceea ce văzuse înainte de plecarea lui Theophrastus spre Auvergne îl rănise prea adînc. Totuşi, nu el dorise să se întîmple aşa, nu putuse, nu voise să modifice cursul destinului. Ştia că n-avea dreptul s-o facă, de parcă o mînă cerească l-ar fi legat, fără voia lui, obligîndu-l să ştie, ca să se pregătească să facă faţă evenimentelor, dar fără a putea să le schimbe. Nimeni n-avea această putere. Multă vreme se simţise vinovat pentru viaţa aceea pe care o lăsase să se ducă de rîpă prin tăcerea lui. Astfel că aşezase în el, fără să ştie cum, un fel de barieră care împiedica viziunile referitoare la propria persoană să-i tulbure viaţa. Nu voia să sufere înainte ca evenimentele să se întîmple, tot aşa cum nu voia să se bucure anticipat. Mai puţin în ceea ce-l privea pe Theophrastus. Aflase într-un mod neobişnuit că sosise momentul.

Michel alungă cu dosul mîinii această amintire, în ciuda nerăbdării pe care o citea în ochii comeseanului său.

– Mîine, prietene. Să nu crezi că vreau, prin această amînare, să-mi dau o importanţă pe care nu o am. E vorba de nişte circumstanţe speciale. Mîine, configuraţia astrelor va fi propice dezvăluirilor mele, căci voi primi şi alte informaţii, care vor răspunde unor tăceri şi unor întrebări. Ştiu asta. Graba ar putea duce la o modificare în destinul tău, şi, aşa cum ţi-am mai spus, Dumnezeu cel Atotputernic mi-a hărăzit acest dar deosebit cu această singură condiţie. E datoria mea de creştin s-o respect. Dacă mi-aş perverti credinţa, mi-aş pierde sufletul.

– Voi aştepta, îl asigură prietenul său.

– Vino atunci să-ţi arăt cît de extraordinară este tema ta astrală.

La fel de fascinat de acest bărbat cum fusese şi de copilul Michel, Theophrastus urcă în urma lui treptele de lemn care duceau la etajul căsuţei. Acolo era o singură încăpere, la fel de mare ca aceea în care mîncaseră. Un coridor mic ducea la latrina situată într-un intrînd din perete, care se vedea din stradă ca o protuberanţă arhitecturală. Remarcase această particularitate pe toate străduţele din oraş. O simplă gaură în podea lăsa să se vadă canalul care trecea pe lîngă case, sub cerul liber. Nu era de mirare că ciuma se răspîndise în toată Franţa. Theophrastus era convins că, pentru a combate flagelul, trebuia ca oraşele să fie înzestrate cu un sistem subteran de canalizare.

Michel încercase să-i convingă pe vecinii de pe strada lui să-i urmeze exemplul: să pună într-un hîrdău cu apă un pumn de var, apoi să toarne soluţia în latrină ca să evacueze excrementele, eliminînd astfel microbii. Dar mulţi îşi băteau joc de el. Ploaia spăla strada, ducînd totul către locul unde se întîlneau şanţurile cu dejecţii. Acolo era un puţ prin care totul se scurgea în pămînt. Era de-ajuns!

Nici poporul, nici burghezii nu prea se sinchiseau de igienă. De altfel, se spunea că, dacă te speli, poţi căpăta migrene sau dizenterie. În multe părţi ale Franţei existau o sumedenie de idei preconcepute. De la Războiul de 100 de ani nu se mai ţinea seama de bunul-simţ, iar medicina trebuia să facă faţă unei înapoieri care favoriza apariţia epidemiilor.

Acest schimb de puncte de vedere dură ceva timp, iar Theophrastus constată cu bucurie că prietenul lui îi semăna în multe privinţe. Desigur că şi acesta avea să fie contestat de mulţi confraţi, iar Theophrastus îi sugeră să-i urmeze exemplul şi să-şi consolideze teoriile printr-o călătorie în Egipt, unde şi el aflase atîtea răspunsuri şi dezlegase atîtea taine. Michel făgădui că o va face, de îndată ce va avea posibilitatea.

– Deocamdată, uită-te la asta.

Se aplecă peste masa de lucru şi întinse în faţa lui o hartă cît tăblia mesei, pe care erau multe semne, cifre, cercuri şi puncte. Theophrastus, care se iniţiase în astrologie, deveni interesat încă de la prima privire.

– Uite, Theophrastus, stărui Michel, urmînd o linie care trecea peste puncte şi semne, cît de neobişnuită e harta ta astrală. În noaptea cînd te-ai născut, unele elemente se aflau în poziţii ciudate pe cer, Mercur în casa a VIII-a, Venus şi Saturn într-a V-a şi a XII-a...

– Cum naiba ai reuşit? întrebă Theophrastus, făcînd ochii mari în faţa desenului straniu pe care-l deslușise deodată.

– N-am făcut nimic mai mult, Paracelsus, decît o hartă astrală ca oricare alta. Depărtează-te puţin şi ai s-o vezi mai bine.

Prietenul său se supuse, iar Michel aşeză lumînările în cele patru colţuri ale hărţii. Medicul văzu atunci ansamblul alcătuit de păienjenişul acela astral de pe foaie. Inima i se strînse. Ochii lui neîncrezători distinseră clar un cap de lup, punînd în umbră semnele care-l alcătuiau.

– E de neconceput, bîigui el.

– Lucrul cel mai straniu, prietene, nu e acesta. Priveşte aici şi vei vedea adevărata ciudăţenie.

Michel luă o pană şi uni între ele cîteva puncte, de la urechile lupului pînă în josul foii. Nu înţelegea semnificaţia acelui cap, dar era tulburat, văzînd în el simbolul întîmplărilor survenite în viaţa lui, care-l bîntuiau şi acum.

– Crede-mă, Theophrastus, am alcătuit, încă din copilărie, tot felul de hărţi pentru mulţi oameni, dar n-am văzut niciodată – auzi? – niciodată ceva atît de straniu. Şi asta nu e tot. La noapte vom putea vedea aceeaşi configuraţie. Iată de ce nu cred în hazard! Vom dezlega împreună misterul, prietene. De cînd ne-am cunoscut, mi-am dedicat mult timp studierii astrologiei, încercînd să înţeleg, să interpretez semnele, să-mi explic de ce se încrucişaseră drumurile noastre, ce-aş putea învăţa de la tine, care va fi preţul şi care va fi răsplata acestor cunoştinţe. A trebuit să fac multe cercetări ca să ajung la această evidenţă, căci doar printr-o întîmplare am descoperit-o, cînd m-am îndepărtat puţin de masă ca să-mi dezmorţesc picioarele înţepenite: destinul tău e legat de un lup.

– Unele popoare vorbesc despre vieţi anterioare...

– Am auzit aceste teorii. Biserica Catolică le respinge.

– Totuşi, există şi vrăjitori care le susţin. Cred că Biserica se teme de ele. În Germania, Luther a evocat ipoteza reîncarnării care ar asigura nemurirea sufletului. Toată lumea s-a ridicat împotriva lui. A renunţat la această idee, atît de opusă conceptelor de rai şi iad. Dacă totuşi admitem teoria reîncarnării, crezi că sufletul meu ar fi putut să fie cîndva cel al unui lup? Căci lupii au suflet, Michel. O ştiu, am trăit printre ei. Am întîlnit o femeie care se putea preface în lupoaică în nopţile cu lună plină. Ce întrebări ciudate şi obsedante!

– N-am ce să-ţi răspund, Paracelsus. Poate că această cruce este semnul voinţei lui Dumnezeu. La puţin timp după ce am avut revelaţia, l-am întîlnit pe medicul acela tînăr care tocmai îşi termina studiile. Ştiam că te va întîlni şi că te va aduce la mine, ca să găsim împreună cheia enigmei. Să-ţi spun de ce? Băiatul acela purta la brîu o punguţă. Ne întîlniserăm adesea pe coridoarele facultăţii. În ziua aceea, am alunecat pe o hîrtie umedă şi l-am îmbrîncit, fără să vreau. Şnurul cu care era legată punga s-a rupt, iar cele opt zaruri dinăuntru s-au rostogolit pe podea. M-am aplecat ca să-l ajut să le adune: în cădere, alcătuiseră litera P.

– Ce coincidenţă!

– Mîna destinului, mai degrabă. Nimic nu este întîmplător. Totul e scris.

– În opera lui Dumnezeu...

– Eu aşa vreau să cred, fiindcă sînt creştin, dar multe popoare nu cred în Dumnezeu sau nici măcar nu ştiu că există; cu toate acestea, se dezvoltă la fel ca noi, iar destinul lor este şi el scris dinainte, prietene. Adevărul este, fără îndoială, cu mult mai complex, dar e liniştitor să ţi-l imaginezi astfel, să laşi pe seama lui Dumnezeu grija de a fi creat tot ceea ce există, precum şi cunoaşterea sfîrşitului tuturor operelor sale. Iar acum trebuie să ne ducem la culcare. Noaptea ne-a prins în mrejele ei, iar zorii sînt aproape, atît de multe lucruri am avut a ne spune. Mîine ai să-mi istoriseşti toată povestea ta, apoi vom aştepta ca întunericul să coboare din nou asupra oraşului, a ţării şi a lumii. Iar atunci vom lăsa astrele să ne vorbească.

Se întinseră unul lîngă altul pe pat şi închiseră ochii, ca să se afunde în abisul nedumeririlor. Spre deosebire de Michel, Theophrastus nu reuşi să adoarmă. I se părea că acel cap de lup de pe masa de lucru îl privea.

Totuşi, cînd deschise ochii, Michel nu mai era lîngă el, soarele era sus pe cer, clopotele catedralei îi chemau pe credincioşi la slujbă, iar un miros de friptură îi gîdila nările. Nu-şi amintea cînd adormise; în urechi îi mai răsuna cîntatul unui cocoş, iar în privire îi stăruia o geană trandafirie de lumină tivind interiorul camerei.

Se întinse, simţind junghiuri în tot trupul. Era deprins să doarmă pe jos şi se dezobişnuise de saltelele moi, atît de confortabile încît parcă te trag în jos, te fac să te topeşti în ele. Întotdeauna după ce dormea pe un astfel de pat se trezea anchilozat. Se ridică, îşi uşură vezica prea plină, întrebîndu-se dacă gaura aceea situată la doi metri deasupra solului putea împiedica urina să-i stropească pe trecători, şi începu să rîdă la acest gînd. În ciuda semnului de întrebare pe care Michel îl adusese în viaţa lui, era plin de voioşie. Era nerăbdător să-şi regăsească fiica; cu ajutorul lui Michel, îi va fi uşor s-o facă. Doar de asta venise. Coborî scara cu pas vioi şi, spre marea lui surpriză, se ciocni de o femeie în vîrstă care ducea pe o tavă o felie de costiţă prăjită şi nişte ouă ochiuri.

– În sfîrşit te-ai trezit, messire! îl apostrofă ea pe un ton plin de reproş. Nu-i frumos să lipseşti de la slujbă! Dumnezeu te va pedepsi.

Theophrastus se abţinu să-i destăinuie că avea încă multe altele pe conştiinţă şi se mulţumi să-i ia din mînă tava pe care presupunea că femeia voia să i-o ducă în cameră.

– Unde este Michel de Nostre-Dame? întrebă, după ce îi mulţumi politicos.

– La biserică! făcu ea, de parcă ar fi fost ceva de la sine înţeles. Apoi, revenind la tonul arţăgos de babă habotnică, îşi făcu o cruce şi-i zvîrli în faţă: El ştie ce-i datorează Domnului, bunul nostru stăpîn. Nu ca alţii...

– Eram bolnav, femeie, nu mă-ndoiesc că Domnul mă va ierta. Cînd se întoarce Michel?

– Peste o oră; trebuie să primească un bolnav.

Se încruntă. Michel îl asigurase că vor petrece împreună ziua aceea. Se întoarse cu tava în bucătăria unde cinaseră în seara precedentă şi tocmai voia s-o pună pe masă, cînd slujnica chirăi:

– Am făcut deja curat aici, băiete! Ai grijă să nu faci mizerie cînd mănînci.

Bărbatul oftă enervat, dar încuviinţă.

Se lăsă uşor să cadă pe o bancă şi începu să înfulece cu poftă. După o clipă, bătrîna Margot îi puse dinainte o cană plină ochi cu vin şi pe buzele ei uscate se lăţi un zîmbet duios în timp ce el îi lăuda talentele de gospodină. Reuşi s-o îmblînzească destul de mult ca să obţină de la ea nişte confidenţe. Cînd Michel se ivi în prag, Theophrastus aflase că ea venea acolo zilnic, făcea menajul şi gătea, în schimbul cîtorva bănuţi şi al îngrijirilor medicale gratuite pentru ea şi familia ei.

Michel îi destăinui că era îngrijorat din cauza unei vecine care era însărcinată şi-l rugă pe prietenul său s-o examineze şi el şi să-i spună ce părere avea.

– E în luna a opta de sarcină şi sîngerează mereu. N-a slăbit, dar e tot mai palidă. Sînt neliniştit şi nu-mi dau seama ce e cu ea. Copilul se mişcă normal.

Cînd tînăra sosi, sprijinită de mama ei, Theophrastus nu ezită prea mult pînă să-i pună diagnosticul. O palpare uşoară îi confirmă opinia. Copilul găurise placenta, iar lichidul le provocase, şi lui, şi mamei, o infecţie. Medicul ştia bine ce trebuia să facă: întinse pacienta pe masa din bucătărie şi-i administră un medicament fabricat de el, în care amestecase, printre altele, bob porcesc şi hamei. După ce femeia adormi, îi făcu o incizie largă pe abdomen. Michel îl asistă cu pricepere, mîndru de siguranţa gesturilor prietenului său, fără să se îndoiască de priceperea lui.

Dacă ar mai fi trecut cîteva ore, bebeluşul – o fetiţă – s-ar fi născut mort. Theophrastus înveli fetiţa într-un cearşaf încălzit şi i-o încredinţă bunicii ei, în timp ce Michel cauteriza rana, curăţa

infecția și închidea operația bietei femei care încă nu-și revenise. Nu mai văzuse niciodată un asemenea fel de a aduce pe lume un copil.

– Ai să înveți în Egipt multe alte lucruri, prietene, îl asigură Theophrastus. Ar fi bine ca pacienta noastră să rămînă aici peste noapte ca să-i tratăm febra, căci va avea cu siguranță temperatură. Iar copilul are nevoie să fie hrănit pentru a supraviețui. Laptele nu vine niciodată dacă intervii împotriva naturii. Micuța trebuie să fie aproape de mama ei. Nu le despărți și ai grijă să le fie cald.

Înainte de lăsarea serii, o saltea de paie fusese așezată lîngă șemineu, iar cele două ființe salvate printr-un adevărat miracol dormeau liniștite pe ea, vegheate de bătrînă, care, cu lacrimi în ochi, îi binecuvîntase de sute de ori pe cei doi medici. Michel și Theophrastus făcură de gardă, cu schimbul, ca să-i reducă febra. Cînd febra scăzu brusc, știură că femeia era salvată. Fetița era micuță și firavă, dar vioaie, iar Theophrastus văzu în acest fapt un nou semn al destinului. Oare nu astfel o văzuse și pe copila lui pentru prima și ultima dată, cînd o ajutase pe mama ei s-o aducă pe lume? Nu uitase nimic.

Se duse după Michel în camera de la etaj și i se destăinui, simțind încă emoția aceea în mîinile-i obosite. Michel se mulțumi să dea aprobator din cap.

Îl rugă să-i istorisească amănunțit totul și-l ascultă, în timp ce pe sub pleoapele închise i se perindau imaginile iscate de povestire. Theophrastus nu se opri decît după ce-i încredință ultimele vești aflate de la Huc de la Faye. Se făcuse tîrziu. Era epuizat. La lumina palidă a lumînărilor, Michel, lungit pe pat, se lăsa absorbit, dizolvat într-o impalpabilă succesiune de emoții și de culori. Voci amestecate cu zgomote difuze, un vînt înghețat care-l făcea să dîrdîie, senzația unei goane frenetice, apoi, deodată, o zări stînd pe pintenul stîncos care domina o mare de cadavre: era lupoaica. Lupoaica cenușie cu lănțișorul de aur la gît. Își întoarse spre el privirea de smarald, se apropie ca să pătrundă în privirea lui, iar sufletele li se contopiră.

Atunci, Michel deschise larg ochii și urlă.

5

– Hai odată, Constant, nu fi bleg! se înfurie Marie.

– Marie, mătuşa ta ne-a interzis. Dacă află, o să ne pedepsească.

– Şi cine crezi că o să-i spună, prostule? Haide! E mai distractiv dacă vii cu mine, dar să ştii că mă duc oricum.

– Of, fetele astea! se enervă Constant, lovind cu piciorul o piatră uitată pe şosea.

Îşi puse mîinele în şolduri şi se încruntă. Sigur că avea chef să participe la pozna asta, dar era neliniştit. Paza din oraş fusese întărită, iar la ora aceea tot Parisul dormea. Şi ei ar fi trebuit să facă acelaşi lucru!

Marie se învîrti în jurul lui, grațioasă în pofida hainelor de cerşetoare pe care şi le pusese în vederea isprăvii pe care o plănuia. Aşa le era mai uşor să treacă neobservați, ascunzîndu-se prin ungherele străduțelor, în noaptea aceea fără lună, iar dacă s-ar fi întîmplat să trebuiască să se culce la pămînt pentru a nu fi văzuți, nu risca să-şi păteze sau să-şi rupă hainele elegante.

– Dacă vii cu mine, îți dau o sărutare, şopti ea, apropiindu-se de el mai să-l atingă.

Constant simți, spre propria mirare, că inima-i bate mai tare, apoi o împinse pe fată, zicînd:

– Şi ce cîştig cu asta?

– Cîştigi mult, crede-mă, dacă e să mă iau după cît de mult îmi place mie!

Se repezi spre el, îl sărută uşor pe buze, după care se retrase repede, chicotind. În ciuda întunericului, ghicea tulburarea şi stînjeneala băiatului.

– Ei, ce zici? făcu ea cu o voce persuasivă şi mieroasă.

– Nimic, mormăi Constant, ascuţindu-şi simţurile.

Nu putea să nege faptul că se simţea atras de Marie. Crescuseră împreună, se jucaseră împreună, dar trupul lui începea să dorească alte jocuri, şi, cu toate că era sigur că şi ea nutrea aceleaşi sentimente, se supăra cînd Marie glumea pe seama lor.

– Eşti urîcios, Constant. Treaba ta, anunţă ea cu hotărîre.

Luă de pe jos un pumn de balegă de cal şi merse, fără să încerce să se ascundă, pînă la colţul străzii Deux-Siciles, unde, cu puţin timp în urmă, regele Francisc pusese la loc statuia Fecioarei pe care ei o distruseseră cu doi ani în urmă.

Marie ochi. Balega proaspătă se desprinse din mîna ei şi aterizâ pe obrazul Maicii Sfinte, unde se lipi. Marie îşi reţinu un strigăt de bucurie şi privi înapoi. Dar era prea întuneric şi nu-l văzu pe Constant. Ştia însă că băiatul nu va rezista prea mult şi va veni după ea. Se lăsă pe vine şi scormoni pămîntul, noroios în acel loc, pregătind un nou proiectil.

Chiar în clipa cînd îl arunca, strigătul lui Constant o întrerupse:

– Soldaţii, Marie! Soldaţii!

Îi văzu pe ei şi lanternele lor în acelaşi timp. Iute ca fulgerul, fugi în direcţia opusă, sigură că prietenul ei o ştersese deja. Alergă cîteva minute, săltîndu-şi cît mai sus fustele; simţea în spate gîfîitul cîinilor care fuseseră sloboziţi pe urmele ei. Cunoştea Parisul ca pe propriul buzunar. Ştia foarte bine încotro se îndrepta. Nu era prima dată cînd era urmărită.

Cu toate acestea, căzu cît era de lungă, împiedicîndu-se de un picior întins în calea ei. O mînă puternică o înhăţă şi o ridică, în timp ce cîinii se năpusteau asupra ei. Se zbătu din toate puterile, dar încleştarea mîinii nu slăbi.

– Daţi-mi drumul, au să mă sfîşie. Vă rog!

Chipul pe care-l zări la lumina lanternei o făcu să regrete că îndrăznise să se plîngă. Animalele continuau să latre, dar

n-o atacau. Prezența stăpînului lor era de-ajuns ca să le reţină. Ajunse lîngă ei, gîfîind, şi soldatul.

– Pe ea o urmăream, messire. Noroc că aţi trecut pe aici.

– Noroc, ai zis? Tonul era glacial, semeţ şi plin de îngîmfare. Dac-aţi mînca mai puţin, aţi fi mai sprinteni!

Marie îşi stăpîni un hohot de rîs. Nu era locul potrivit pentru aşa ceva, deşi găsea că, spre norocul ei, omul avea dreptate.

– Ce-a făcut? mai întrebă acesta.

– A profanat statuia, messire comandant.

Lui Marie îi îngheţă sîngele în vine. Dacă bărbatul acela era înlocuitorul comandantului, adică tocmai omul de care mătuşa ei o prevenise să se ferească, situaţia era gravă. Măcar dacă prietenul ei n-ar fi fost prea departe şi dacă ar fi avut prezenţa de spirit să-i anunţe pe cerşetori!

– Ia te uită la ea!

François de Chazeron îi dădu drumul lui Marie cu o mişcare largă care-o făcu să cadă brusc în capul oaselor pe pămîntul urît mirositor. Soldaţii începură să rîdă cît îi ţinea gura. Marie nu prea ştia dacă ar fi trebuit să se veselească şi ea. Avea senzaţia ciudată că dacă ar fi vorbit, lucrurile ar fi stat şi mai prost.

– Ce vrei să faci cu ea, sergent?

– S-o duc la Châtelet şi să-i retez mîinile!

Marie se cutremură. Aşa erau pedepsiţi hoţii. Se hotărî să implore milă. Se tîrî în patru labe pînă la comandant şi se ridică în genunchi. Arăta jalnic, murdară, ciufulită şi stropită cu noroi pe faţă. Îşi împreună mînuţele, implorîndu-l:

– Te rog, messire. M-a împins vreun drac să fac pozna asta şi îl rog pe Dumnezeu cel Atotputernic să mă ierte. Am să mă duc chiar acum să mă pocăiesc la biserica Sainte-Geneviève, care e foarte aproape, şi o să mă rog pentru Domnia Ta cît vrei de mult. Dar cum s-o fac dacă n-o să-mi pot împreuna mîinile în faţa lui Dumnezeu?

Soldaţii rîseră şi mai tare, iar tîmplele lui Marie începură să zvîcnească de o furie surdă, pe care se strădui totuşi să o ascundă, aşternîndu-şi pe faţă un surîs îngeresc.

– Așa e, ai dreptate, afirmă François de Chazeron, oprind brusc veselia oamenilor săi. Vagaboandele de felul tău au mare nevoie de mîini. Luați-o și distrați-vă cu ea. Și după aceea dați-i drumul, temnițele sînt și așa prea pline.

Cei trei mîrîiră în semn de aprobare. Marie avu un ultim elan de sinceritate:

– Ai milă, messire! Sînt încă virgină.

– Cu atît mai bine, rînji François de Chazeron. Ai să-ți faci educația în noaptea asta, și pariez că o să-ți și placă.

Lăsîndu-l pe sergent să-i lege mîinile lui Marie, se îndepărtă de ei, chemă cîinii și plecă, satisfăcut de sentința dată.

După cîteva minute, Marie, avînd mîinile legate cu o sfoară de șaua sergentului, urma cu pași grăbiți trapul calului, avînd în ochi lacrimi de furie și de neputință. Îi venea în clipele acelea să-l facă bucăți nu pe sergent sau pe vreunul dintre soldați, ci pe François de Chazeron, porcul acela împuțit.

Mergeau de-a lungul malului Senei, cînd sergentul își opri calul.

– Stați! ordonă el.

Marie fu bucuroasă. O istovise marșul acela într-un ritm cu care nu era deprinsă, precum și poziția incomodă. Locul era pustiu. Pe malul abrupt se auzea doar freamătul apei trecînd printre ierburi. Sergentul descăleca și-și chemă oamenii.

– Șaua asta mă înfierbîntă! E de-ajuns. Locul este foarte potrivit, mai ales că o baie bună o s-o spele pe fătuca asta. Descălecarea!

Zis și făcut, sări jos de pe cal și dezlegă sfoara, înfășurîndu-și-o pe braț. Cu cealaltă mînă își scoase spada și o îndreptă spre pieptul lui Marie, tăindu-i șnururile corsajului.

– Înapoi și intră în apă, îi ordonă, în timp ce tăia bretelele care mai susțineau corsetul desfăcut.

Pieptul alb și delicat rotunjit al adolescentei se contură în penumbră. Ca să scape de privirile lubrice, Marie se supuse și se lăsă să alunece în fluviu. Își simțea pulpele încinse și, orice-ar fi făcut, cel mai bun lucru era să cîștige timp. Mulți cerșetori hoinăreau pe malurile Senei zi și noapte. La adăpostul

întunericului, era uşor să „agaţe" vreo pradă miraculoasă şi gratuită. Toţi o cunoşteau. Putea să se bazeze pe sprijinul lor.

Se bălăci cîteva minute, apoi se simţi trasă afară. Scalda în apă rece o înviorase, iar senzaţia de oboseală din picioare dispăruse. Era hotărîtă să se apere.

O lovitură puternică o proiectă înainte. Dezechilibrată, se trezi în genunchi în noroiul de pe mal, furioasă. Încercă să se ridice, dar sergentul nu-i lăsă timp s-o facă. O lovitură de picior o atinse în bărbie; se rostogoli pe o parte, ameţită atît de surprindere, cît şi de violenţa gestului. Bărbatul se întinse deasupra ei, fără jenă, încurajat de rîsetele tovarăşilor săi.

Marie se arcui sub greutatea lui şi încercă să-l respingă, în timp ce el îi frămînta sînii, mormăind:

– Stai cuminte, tîrfo!

Furia ei crescu şi mai mult. Pe cînd el îi săruta pieptul care fremăta, Marie îl apucă de păr cu ambele mîini şi îşi înfipse dinţii în carnea lui. Bărbatul scoase un urlet. Unul dintre tovarăşii lui îi veni de îndată în ajutor, o apucă de mîini pe Marie şi o forţă să-i dea drumul, punîndu-i la gît tăişul sabiei sale.

– Termină! urlă el. Altfel, te înjunghii ca pe o scroafă!

– Afurisita asta mi-a smuls urechea! vociferă sergentul, care se ridicase, ducîndu-şi mîna la rană.

Furios, o pălmui violent. Marie nu reacţionă. Lama era mult prea aproape de gîtul ei.

– Ţine-o. Să terminăm odată. Şi după aceea, ai să mori, adăugă el, cu buzele pe gura ei.

Îi îndepărtă cu forţa coapsele lipite, răsuflînd zgomotos, în timp ce sîngele i se prelingea pe pletele soioase. Marie strînse din dinţi. Furia, spaima şi durerea provocată de unghiile care-i zgîriau coapsele o stăpîneau în egală măsură.

Bărbatul n-avu timp să-i atingă pîntecele. Se prăbuşi ca un pietroi peste ea, iar valul de sînge care-i ţîşni pe gură stropi obrazul lui Marie. În aceeaşi clipă, auzi un strigăt şi un trup căzînd în apă. Mîinile care-o ţineau de încheieturi se desfăcură şi ele, iar Marie auzi zgomotul surd al corpului inert lovindu-se de pămînt.

Cu un suspin de triumf, Marie dădu la o parte cadavrul care o apăsa cu greutatea lui şi apucă mîna întinsă spre ea. Ştia că e mîna unui prieten. De fapt, frica îi trecuse deja cu cîteva secunde mai înainte. Simţise în noapte un miros familiar. În timp ce se ridica de jos, Ma ieşi din apă şi începu să se scuture. Dar, spre surprinderea lui Marie, în faţa ei nu-l zări pe Constant, ci pe noul lor prieten Jean Latour.

– N-ai păţit nimic? întrebă el.

– Nimic ireparabil. Unde e Constant?

– Uite-mă! se auzi vocea băiatului, care se apropie de ei, ştergîndu-şi tăişul cuţitului de haină. Nu e bine să mai zăbovim pe aici. Paza patrulează pe lîngă Châtelet, şi dacă luna iese din nori, o să fim văzuţi.

– S-o ştergem! încuviinţă Marie, săltîndu-şi fustele.

– Stai puţin, o opri Jean.

Îşi scoase galant pelerina neagră, acoperind cu ea umerii adolescentei. Marie simţi că obrajii încep să-i ardă. Uitase că e despuiată. Lăsă ochii în jos ca să evite privirile lui Constant şi ale lui Jean şi-şi trase pulpanele pelerinei peste piept.

– Ma! chemă ea, dar lupoaica era deja lîngă şoldul ei.

Îi ciufuli cu afecţiune capul frumos şi o luă la fugă, iar cei doi prieteni ai ei o urmară.

Cînd intră în casa surorii ei, Isabeau era furioasă. Zorii poleiau acoperişurile din Paris, şi cel care venise să-i spună ce se întîmplase fusese Constant.

Albérie o întîmpină calmă, avîndu-l alături pe Jean Latour.

– Unde este Marie? se răsti Isabeau.

– Doarme, o linişti Albérie. Totul e în regulă. Au ajuns la timp.

Dar în privirea lui Isabeau pîlpîia nebunia, lucirea aceea pe care Albérie o surprinsese de atîtea ori în ochii surorii ei după ce fusese torturată de François de Chazeron. Fiinţa aceea nu mai era Isabelle de Saint-Chamond, ci Isabeau aceea care trăia printre lupi, singură cu demonii ei.

– Liniştește-te, o îndemnă Albérie. Fata n-a păţit nimic. Ma n-ar fi permis să i se întîmple aşa ceva. Liniştește-te, repetă ea.

Dar lui Isabeau îi era greu să se calmeze. Ochii i se plimbau de la lupoaică la uşa închisă dincolo de care dormea adolescenta, apoi se opriră asupra lui Jean Latour, care abia îi recunoscu trăsăturile schimonosite de neliniște şi de o suferinţă aproape palpabilă.

Isabeau o apucă brutal de umeri pe Albérie şi o zgîlţîi.

– Interzisesem ca ea să se afle în preajma lui Chazeron! Interzisesem!

– Ştiu. Dar acum s-a terminat, insistă împăciuitoare Albérie.

– Nu pricepi, Albérie, nu s-a terminat deloc. Deloc! Îl urăsc! O, Doamne, cît de mult îl urăsc!

Răpusă de furie şi de neliniște, se prăbuşi, cu un spasm, în braţele surorii ei, sufocată de hohote de plîns. Se pregătise să-l înfrunte pe călăul ei, dar nu în felul acesta. Nu cînd era vorba despre viol. Deşi trecuseră atîţia ani, cea mai mare dintre spaimele ei rămăsese acolo, pitită în umbră. Nu era vindecată, aşa cum crezuse; se minţise doar, ca să-i fie mai uşor să accepte.

O împinse la o parte pe Albérie şi îngenunche în faţa lupoaicei care se apropie de ea, gemînd. Albérie se îndepărtă. Faptul că sora ei se dădea astfel în spectacol în faţa lui Constant şi a lui Jean o făcea să se simtă stingherită. Totuşi, nu găsi cuvintele potrivite ca s-o oprească. Isabeau cuprinse cu braţele gîtul lui Ma, ascunzîndu-şi lacrimile în blana ei. Împărtăşindu-i disperarea, Ma o lingea pe gît. Mama şi fiica se îmbrăţişau. Mai presus de aparenţe. Mai presus de iertare.

– N-ar fi trebuit să plec de la Montguerlhe, n-ar fi trebuit să te las să acţionezi în locul meu. Niciodată, suspină Isabeau, cu privirea pierdută în vechile amintiri.

Albérie se întoarse către Jean.

– Ar fi bine să ne retragem, prietene. Din motive pe care n-aş putea să ţi le explic, sora mea consideră că ea personal este vinovată pentru ceea ce s-a întîmplat. Te rog să uiţi clipa ei de rătăcire.

Îi făcu semn lui Constant să-i urmeze – durerea sinceră care se desluşea în ochii băiatului în faţa acestui spectacol o irită –, apoi închise uşa, care ascunse vederii îmbrăţişarea aceea pe care numai ea o putea înţelege.

Jean Latour îşi luă rămas-bun şi începu să hoinărească pe străduţe. Nu prea ştia ce să creadă în legătură cu ceea ce văzuse, dar un sentiment straniu îi strîngea inima. Spre marea lui surprindere, nu simţea milă sau jenă, ci, mai degrabă, dorinţa de a-i lua locul lupoaicei şi de a o strînge în braţe pe femeia aceea.

Isabeau rămase mult timp în anticameră, împreună cu Ma. Vorbi îndelung, cuteză, în sfîrşit, să spună acele cuvinte care urlau în trupul ei de cînd îşi descoperise sentimentul matern. Ma îi linse obrazul, mîinile, fixînd-o cu ochii ei mari şi trişti în care strălucea o veritabilă afecţiune. Ar fi putut să muşte, ca să se răzbune pentru ceea ce devenise, dar nu încetase niciodată să-şi iubească mama care o trădase. În trupul ei de animal trăirile erau mai puternice, la fel şi intuiţia. Desluşea remuşcările, suferinţa lui Isabeau în atitudinile ei, în vorbele şi în tăcerile ei. În ochii femeii se văzuse pe ea însăşi în ipostaza de mamă. Şi pentru una, şi pentru cealaltă, Marie constituia raţiunea de a trăi. Iar pentru Marie erau în stare să facă orice.

Cînd Albérie se întoarse, Isabeau se liniştise; se juca acum cu lupoaica, în timp ce dîrele lacrimilor i se uscau pe obraz.

– A venit vremea să-i spun copilei adevărul, o anunţă ea pe Albérie.

Aceasta dădu din cap. Şi ea se temuse pentru nepoata pe care o iubea ca pe propria fiică. Cînd Constant năvălise pe uşă, gîfîind, ca să-i spună că Marie fusese prinsă, crezuse că o să leşine. Jean Latour era şi el acolo. Albérie îl scutise de supravegherea lui Marie ca să-l trimită cu o misiune la nişte burghezi. Ce mult regretase, în clipa aceea, că o făcuse! Fără ezitare, el se repezise pe urmele lui Constant, ştiind că Ma îi va conduce la ea atunci cînd va sosi momentul. Cu toate acestea, pînă să-i vadă întorşi pe toţi patru, Albérie se dăduse de ceasul morţii. Nu voia

s-o anunțe pe Isabeau decît după ce avea să afle deznodămîntul dramei. Știa, de asemenea, care erau implicațiile.

Așteptară împreună ca Marie să se trezească. Cînd fata apăru în pragul odăii, cu chipul tumefiat de lovituri, nu se miră că le vede acolo; o îngrijoră doar absența lui Constant.

– L-am trimis să-i liniștească pe cerșetori și pe Bertille. Se va întoarce. Trebuie să stăm de vorbă, Marie. Situația este gravă și este vremea să afli adevăratele motive ale tulburării noastre.

Marie plimbă o privire plină de curiozitate de la Albérie la Isabeau, apoi se lăsă să alunece pe covor și cuprinse cu brațele gîtul lui Ma, care-și trecu limba aspră peste obrazul ei.

– Știu, începu fata, că ar fi trebuit să vă ascult. Dar mi-am primit pedeapsa și vă asigur că n-am să mai fac.

– Nu despre asta e vorba, Marie, o anunță Isabeau, lăsîndu-se în genunchi în fața ei. Ci despre secretul obîrșiei tale.

– Obîrșia mea? întrebă Marie, făcînd ochii mari.

– Îți amintești inițialele de pe dosul medalionului tău? interveni Albérie.

– Da, adică nu, răspunse fata ridicînd din umeri. Îl port de cînd eram mică de tot. Niciodată n-am...

Își duse cu un gest reflex mîna la gît ca să scoată lănțișorul pe deasupra corsajului.

Isabeau și Albérie se priviră îngrijorate.

– Lănțișorul... l-am pierdut, constată Marie, privindu-și mîna goală.

François de Chazeron își lăsă calul să tropăie pe loc. N-avea nici un chef să-și mînjească încălțările prin băltoacele mocirloase de pe malul apei, cînd era așteptat la palat.

Privea iritat scena pe care-o avea în fața ochilor. Își recunoștea oamenii; fuseseră răniți mortal. Erau acolo doar doi dintre ei. Unul avea coloana vertebrală secționată, celuilalt i se tăiase gîtul. Al treilea dispăruse. François presupunea că omul căzuse în apă și fusese luat de curent.

Patrula de dimineață îi găsise, atrasă de grupul de gură-cască înghesuiți în jurul tristei priveliști a leșurilor.

François ţinuse să vadă scena cu ochii lui. Turba de mînie. Ar fi fost mai bine s-o lichideze pe nemernica aia mică, din moment ce fusese ajutată. Cerşetorii ăştia erau o plagă respingătoare a Parisului. Îşi făgădui că-i va pune el la punct.

Cînd era pe punctul de a face cale-ntoarsă, unul dintre soldaţi îl chemă:

– Messire! Priviţi!

Se apropie de armăsarul care juca pe loc de nerăbdare, asemenea stăpînului său. Chazeron întinse o mînă înmănuşată în negru spre obiectul care-i fusese întins. Se încruntă.

– Unde l-aţi găsit?

– Era în mîna sergentului Borsia, messire. De parcă l-ar fi smuls înainte de a muri.

François de Chazeron cîntări în palmă lănţişorul şi medalionul. Obiectul îi era cunoscut. Scormonind prin amintiri, îl întoarse. Trei litere înlănţuite – un A, un M şi un C –, avînd alături o dată familiară îl convinseră că nu visa. Fu cuprins de un sentiment pervers de izbîndă, dar şi de furie. Îşi puse în pungă bijuteria stropită cu noroi, apoi ordonă:

– Locotenent, găseşte-mi-o pe ticăloasa asta, de-ar fi să întorci tot Parisul cu susul în jos. Se numeşte Antoinette-Marie şi, judecînd după aceste indicii, probabil că hălăduieşte pe la Curtea Miracolelor. Oferă o recompensă, torturează nişte vagabonzi, dar adu-mi-o pe fata asta, ai auzit?

– Da, messire.

– Şi încă ceva: dacă te atingi de un singur fir din părul ei, dacă o bruschezi sau o loveşti, vei avea soarta camarazilor tăi defuncţi de aici. O vreau nevătămată, ai înţeles?

– Dar precis că are cu ce să se apere, messire, obiectă soldatul, nemulţumit de aceste recomandări.

– Ba chiar mai mult decît crezi, locotenente, dar răspuzi de viaţa şi de onoarea ei; altfel, asta o să-ţi reteze pe loc remuşcările.

Şi îndreptă spre beregata subordonatului său un tăiş scos prompt din teacă. Omul înghiţi în sec şi făcu semn că a înţeles.

Chazeron zîmbi satisfăcut.

– Îţi dau răgaz două zile.

Băgîndu-şi spada la loc în teacă, François de Chazeron îşi întoarse calul şi plecă în galop în direcţia Luvrului, obligînd mulţimea care mişuna pe drum să se dea la o parte.

Era pe cît de bucuros, pe atît de furios pe el însuşi. Aşadar, ceea ce presimţise dintotdeauna se adeverea. Fiica lui era cît se poate de vie! Ce prost fusese să n-o recunoască! Îi ura pe cerşetori, dar de astă dată, trebuia s-o recunoască, îi fuseseră de folos. Dacă n-ar fi intervenit ei, copila aceea – pentru care putea spera o căsătorie strălucită – ar fi fost dezonorată, şi încă din ordinul lui! Izbucni într-un rîs drăcesc şi aruncă în vînt:

– Acum să vedem noi care pe care, Albérie de la Faye!

6

Spre supărarea lui, Theophrastus fu nevoit să facă din nou un popas. Cu limba scoasă de un cot, măgarul lui refuza să mai facă un pas, deşi, pe măsură ce se apropia de Paris, nerăbdarea medicului de a se vedea ajuns acolo creştea.

Scutură frîul, dar animalul nici nu clipi.

– Mişcă-te odată, afurisitule! Hanul e la doi paşi de aici. Haide!

Îl trase de frîu, opintindu-se, în timp ce trecătorii care-l depăşeau se amuzau pe socoteala lui:

– Măgarii seamănă cu stăpînii lor, prietene! Prostia le iese prin urechi şi-i ţine pe loc!

– Rîdeţi voi, rîdeţi, mîrîi în barbă Theophrastus, apoi i se adresă din nou animalului: Nu mă mai face de rîs, nemernicule! Îţi promit c-o să-ţi dau o porţie bună de ovăz cînd o să ajungem la cotitură!

Măgarul păru să aprecieze oferta, făcu vreo cîţiva paşi, dar se îndepărtă de stăpînul lui cînd acesta se pregăti să se urce din nou în şa.

– Naiba să-i ia de măgari, bombăni Theophrastus, care, gata să facă şi concesii ca să-şi poată continua drumul, îşi petrecu frîul pe după braţ şi mări pasul.

Asinul scoase un răget de satisfacţie şi-şi urmă stăpînul, care bodogănea supărat, pînă la han, unde se aflau deja numeroşi negustori sosiţi înaintea lor.

Înainte de a-şi încredinţa animalul rîndaşului care avea să-l ducă la grajd, îi arse cu sete o palmă răzbunătoare pe crupă, făcîndu-l să ragă şi să zvîrle în gol. Theophrastus ridică din umeri. S-ar fi zis că animalul îşi bătea joc de el.

Intră în han. Vacarmul era asurzitor. Se aşeză la o masă şi comandă o porţie din plăcinta pe care i-o recomanda hangiul, o omletă şi o cană cu vin. Gălăgia din jur îi era familiară şi-l făcea să se simtă ca acasă, căci atmosfera aceea constituise dintotdeauna universul lui cotidian.

În ciuda nerăbdării, era binedispus. După dezvăluirile lui Michel de Nostre-Dame, fusese pe punctul de a face cale-ntoarsă la Vollore, ca să-l pună şi pe Huc la curent cu imposibila realitate pe care o presupuneau acestea, dar se răzgîndise. Era prea grăbit să dea un sens celor aflate.

Mîncă lacom, apoi se rezemă de peretele care ţinea loc de spătar băncii de lemn pe care se lăsase să cadă. În jur se auzeau rîsete şi, din timp în timp, cîntece cu care unii muşterii îşi plăteau, în lipsa banilor, porţia de mîncare. Doi bărbaţi, după o partidă de zaruri, se luaseră la ceartă – cel care pierduse nu voia să plătească.

Mai avea de străbătut doar cîteva leghe. Drumurile erau tot mai aglomerate, iar la unele intersecţii spiritele se încingeau. Graba oamenilor anticipa agitaţia capitalei, care nu mai era departe.

Simţind apropierea Parisului, era tot mai bucuros. Ar fi vrut să sară etapele, să alerge pînă va ajunge la ele.

– Mîrţoagă blestemată, bombăni el printre dinţi, gîndindu-se la măgarul lui.

– Ia vezi! Aşa înţelegi tu să intri în vorbă cu o doamnă, mîrlanule?

Ridicînd privirea, Theophrastus văzu o matroană impunătoare care-şi apleca bustul generos peste masa lui. Zîmbi.

– Departe de mine gîndul să fac una ca asta, domniţă.

– Atunci poate-mi oferi ceva de băut, că mi-e tare sete.

Bărbatul îşi stăpîni rîsul. N-avea chef să agaţe o prostituată, mai ales una ca asta, în pofida machiajului şi a dantelelor ei.

– Din păcate, punga mi-e goală şi nu ţi-aş putea ţine tovărăşie aşa cum trebuie.

– Aha, pricep, bombăni ea, îndesîndu-şi cu o mînă hotărîtă în corsaj sînii opulenţi, domnul e zgîrcit! Nici nu ştii ce pierzi! îi mai aruncă ea, înainte de a se îndepărta cu graţia unei scroafe.

Medicul se strîmbă dezgustat, apoi aruncă în farfuria din faţa lui cîteva monede şi se ridică de la masă. Abia dacă-i mai rămăseseră bani ca să-şi plătească noaptea pe care avea s-o petreacă aici. Îşi blestemă în gînd firea risipitoare şi plecă spre grajd, nu înainte de a-şi îngădui luxul de a-i trage, în trecere, o palmă peste fund grăsanei care tocmai agăţa un alt client.

Ea îi aruncă o privire urîtă, pe cînd Theophrastus îşi spunea că asinul lui avea o crupă mult mai fermă decît a ei.

Singur în cotlonul lui, se tolăni peste fînul proaspăt. A doua zi va trebui să postească, dar asta nu mai avea nici o importanţă. Îşi aminti de tînărul ager care fusese în urmă cu cincisprezece ani. Acum era buhăit din cauza mîncării proaste şi a vinului ieftin. Oare valora mai mult decît tîrfa aceea amărîtă pe care o respinsese? Ce fel de tată ar putea fi pentru copila aceea? Nu o va face să se ruşineze, văzîndu-l în halul acela?

Încercă să adoarmă, dar somnul întîrzia şi de data asta.

– Lupoaica, lupoaica, exclamase Michel de Nostre-Dame, cu ochii dilataţi în faţa viziunii sale misterioase, ea poartă lănţişorul. Lănţişorul şi crucea. Ea este femeia, soţia, mama, ea este aceea care va aduce iertarea!

Lănţişorul şi crucea. „Din aur cizelat", precizase Michel. Theophrastus i-l pusese la gît lui Loraline cu mîna lui. Parcă auzea vorbele lui Michel împletindu-se cu cele ale lui Huc: Marie jucîndu-se cu lupoaica, lupoaica aceea care avea un lanţ de aur, iar Cythar era alături de ele. Habar n-avea prin ce magie se produsese transformarea, însă era evident că Albérie îl minţise. O îndepărtase de el pe Loraline şi o dusese pe Marie într-un loc unde credea că el n-o va găsi niciodată.

„Trei femei, prezisese Michel, două lupoaice legate prin moarte, sînge, ură şi iubire. Şi totuşi, temniţa lor este cheia. Cheia crucii."

Theophrastus notase cu atenţie cuvintele enigmatice ale prietenului său. După ce ieşise din transă, Michel nu reuşise să le găsească nici o explicaţie. Ca de obicei, nu-şi amintea nimic, în afară de acea privire metalică ce-i pătrunsese pînă în suflet, transformîndu-se apoi într-o altă privire, patetică şi încărcată de dor, în care deslușise, straniu îmbinate, chipul unei femei şi cel al lui Theophrastus.

„Ele se află acum la Paris, fusese concluzia lui Michel. Caută-l pe omul în negru şi le vei găsi. Caută turnul regelui."

Care turn şi cine era acel om în negru? Prezicerile lui Michel erau cum nu se poate mai neclare. Şi, cu toate acestea, cît de îmbătători era să-şi găsească, mulţumită lor, o raţiune de a trăi!

În cele din urmă, adormi, cu un vîrtej de gînduri şi de chipuri în minte. Era istovit; istovit, dar fericit, ştiind că mai avea încă de jucat un rol în viaţa lui Loraline.

Era sigur însă că viaţa lui depindea de acest lucru.

Poarta Saint-Antoine era destul de aglomerată, iar Theophrastus trebui să aştepte cîtva timp în mijlocul unei mulţimi pestriţe, agitate şi gălăgioase înainte de a trece de postul de pază. Pe cînd trecea podul mobil, auzi în urma lui zăngănit de arme. Întoarse brusc capul şi văzu doi soldaţi înhăţînd o fetiţă care stătea, alături de un bărbat, pe capra unei căruţe pline cu butoaie. Biata de ea protesta, dînd din picioare, în timp ce tatăl ei nu mai contenea să explice că venea de la Lyon, că era negustor şi că nu-i mai fusese dat să vadă nicăieri o purtare atît de grosolană. Totul fu în zadar, soldaţii tîrîră copila spre fortificaţiile impunătoare şi măreţe din stînga porţii, iar reclamantul şi căruţa se îndreptară, sub escortă, către un loc de staţionare.

Theophrastus nu zăbovi pe acolo. Oamenii din jur se strîmbau, se ciorovăiau sau comentau zelul soldaţilor. Cei mai mulţi păreau supăraţi.

– De trei zile încoace numai aşa o ţin! De-ar prinde-o mai repede pe sperjura asta! Luteranii ăştia blestemaţi ne strică negoţul! Uite cum mi s-au fleşcăit fructele astea fiindcă am pierdut aici atîta vreme!

Auzi aceste proteste pînă trecu de strada Saint-Antoine, apoi ele se pierdură în agitaţia capitalei. Lui nu-i plăcea Parisul. Rămăsese fără nici un ban şi îi trebuia un adăpost ca să-şi poată începe căutările; avea însă destule recomandări ca să fie primit undeva. Trecu de cimitirul Saint-Jean, o luă pe strada l'Hôpital şi-şi opri măgarul în faţa bisericii Saint-Gervais.

Lăsă animalul în grija unui novice şi, după un timp, fu introdus la Jean Pointet, un chirurg genevez stabilit la Paris, confrate căruia îi trimisese o scrisoare cînd plecase de la Montpellier.

– Am primit abia ieri scrisoarea ta, prietene, se dezvinovăţi acesta, după ce-l lăsase să aştepte mai mult de un ceas. Iartă-mă că te-am făcut să aştepţi, dar ştii cum e cînd ai urgenţe. Desigur, cele de aici nu seamănă cu urgenţele de care ai avut parte pe cîmpul de luptă, dar la Paris au încă loc prea multe accidente. Chiar adineaori a trebuit să amputez un picior cangrenat. Degeaba-i previn, din păcate, prea puţini îşi dau seama de gravitatea unei răni pînă cînd fac febră, încep să delireze şi ajung aici. Acest pacient e tînăr, îşi va reveni, dar nici în cazul lui n-am avut altă soluţie decît cauterizarea cu fierul roşu.

Theophrastus aprobă. Prietenul lui, Erasmus din Rotterdam, nu se înşelase. Medicul era prietenos, fără fumuri şi uimitor de vorbăreţ.

– Prin urmare, cauţi o gazdă?

– Întocmai, messire Jean. Treburi urgente şi personale mă obligă să rămîn o vreme la Paris; din păcate, după cum cred că ţi-ai dat seama, punga mi-e goală; îmi folosesc talentele în timp ce călătoresc, iar confraţii nu mă agreează din pricina teoriilor mele.

– Nu-i o ruşine să ţii la ideile tale şi să le susţii în faţa tuturor. Crede-mă, nu mă impresionează valoarea stupidă a opiniei majorităţii. Ca să ţii capul sus nu e suficient să ai sînge nobil, ci trebuie să fii corect, drept şi generos. Averea este apanajul linguşitorilor. Noi doi sîntem făcuţi din alt aluat. Simte-te ca acasă, atîta timp cît vei dori să rămîi. Jean izbucni într-un rîs voios, iar oaspetele îi mulţumi, apoi continuă: Erasmus mi-a vorbit adesea

despre tine; îl impresionase tinereţea ta. A insistat să te vizitez, dacă paşii m-ar fi adus la Paris.

– Foarte bine a făcut. Prietenia noastră prin corespondenţă a fost întreţinută de lucrările tale, crede-mă. Îl cunoşti de mult, nu-i aşa?

– Din februarie 1526. Ne-am întîlnit la un prieten comun, un editor din Basel, Froben.

– Da, da, de fapt îmi aduc aminte că mi-a spus. Dar trebuie să fii obosit şi flămînd. Iar eu am operat fără întrerupere încă din zori. Am să te conduc pînă la chilia ta. E modestă, dar plină de fîn proaspăt. Cum ţi se pare Parisul, dragă prietene? Bunul nostru rege Francisc vrea să facă ordine în mizeria de-aici. E de părere că stilul construcţiilor e primitiv, că totul trebuie renovat aşa încît să capete eleganţă şi amploare. De cînd a făcut din oraşul ăsta capitala Franţei, visează să-l facă dichisit ca o domnişoară. Îţi vine să crezi că s-a îndrăgostit de el ca de o amantă nouă...

Jean rîse vesel, mîndru de această comparaţie. Vioiciunea lui îi aminti lui Theophrastus de Michel. „Hotărît lucru, îşi spuse el, tinereţea e plină de veselie, îndrăzneaţă şi foarte amuzantă!"

Îşi instală în grabă bagajul în odăiţa strîmtă în care fu condus, apoi se înfruptă din belşug cu plăcintele şi pateurile servite, căci ultimul lui prînz data din ziua precedentă.

Deşi ardea de nerăbdare să înceapă să-şi caute fiica, ştia că nu va fi uşor s-o găsească. Habar n-avea sub ce nume fusese ea crescută şi nici măcar dacă, după aceşti zece ani, se mai afla la Paris. Cu toate că Michel era sigur de asta, existau încă multe amănunte atît de neclare, încît ar fi fost de-ajuns ca să-l descurajeze.

Dar Theophrastus nu dispera. Ştia şi el cîteva lucruri: Albérie depindea de luna plină, aşa că era obligată să locuiască aproape de pădure, în afară de cazul în care ar fi găsit în oraş vreun pasaj prin care să poată circula pînă acolo şi înapoi. Era puţin probabil ca Loraline să se afle în oraş. Un lup ar fi atras atenţia, ar fi speriat oamenii. Trebuia neapărat ca ele să-şi găsească un loc secret, în care însuşirea lor particulară să nu le

pună în pericol. Şi, cu toate că nu voia să-i dezvăluie lui Jean adevăratul scop al căutărilor sale, medicul intenţiona să-l descoasă pe acesta în legătură cu locurile care ar fi putut să-l conducă spre fiica lui. Mai rămînea să lămurească ce era cu „turnul regelui". Despre care turn să fi fost vorba? Turnul Nesle? Ce rol putea avea regele în ţele încurcate ale vieţii lor? Oare l-ar fi primit măcar pe el, dacă i-ar fi cerut o audienţă? Şi, în acest caz, ce să-i spună, ce să-l întrebe? Ca să nu mai vorbim despre François de Chazeron, care, după spusele lui Huc de la Faye, avea o poziţie importantă în oraş. Era puţin probabil ca acesta să-l recunoască, fiindcă înfăţişarea lui Theophrastus se schimbase mult, dar prea multe întrebări n-ar fi riscat oare să-l pună din nou pe urmele lor? Îşi făgădui să fie prudent.

Jean Pointet se întoarse la ora stingerii. Cu ochii încercănaţi, tras la faţă, chirurgul părea că îmbătrînise dintr-odată. După o zi întreagă de operaţii, era epuizat. Se străduí totuşi să fie amabil cu oaspetele său, mîncă împreună cu el cu poftă şi, fără să-i pună vreo întrebare, îl asigură că-i va pune la dispoziţie toată ştiinţa unui prieten de-al lui, mare admirator al lui Erasmus.

– Jean Calvin e sincer şi stăruitor, continuă el. A învăţat, ca Erasmus, la colegiul Montaigu din Paris, apoi a studiat dreptul la Orléans şi la Bourges. Acum lucrează aici, la colegiul Fortet, şi sînt sigur că va fi încîntat să te cunoască. Înclină mai curînd spre umanismul lui Erasmus decît spre teoriile lui Luther, deşi, la fel ca mine, face parte din tabăra acestuia din urmă, singura mişcare din regat care se opune făţiş Bisericii Catolice. Totuşi, nici el, nici eu nu acceptăm doctrina aceasta a predestinării.

– Nici pe mine nu mă mulţumeşte, şi, cu toate acestea, unele fapte indiscutabile mă conduc astăzi spre ea. Nu pot spune, din păcate, nimic în sprijinul lui Luther, ba încă şi mai puţin în favoarea lui Erasmus, dar, în mod cert, pot afirma că inima mea e atrasă de Reformă. Şi asta, de foarte mult timp.

– Jean Calvin te va ajuta în căutările tale. Cu toate acestea, e bine să fii prudent. De cîteva zile, Parisul e plin de soldaţi nu prea binevoitori. O patrulă a fost nimicită, şi multă lume crede că e implicată societatea noastră secretă. De fapt, e căutată o

tînără. Cred că știu despre cine este vorba: neastîmpărata aceea este, după mama și mătușa ei, cea mai înfocată adeptă a lui Luther și nu scapă nici un prilej să-și bată joc de prelați; cu toate acestea, n-o cred în stare să fi avut vreo legătură cu un asemenea masacru. Burghezii, precum și alți adepți ai doctrinei, sînt niște fricoși, în nici un caz nu sînt ucigași. Cred mai degrabă că este o capcană pusă la cale de însuși locțiitorul comandantului gărzilor din Paris ca să atragă ura poporului asupra noastră. De îndată ce a fost numit, a anunțat că vrea să scape Parisul de cerșetori, de hoți și de eretici. Nimic mai ușor decît să facă dintr-unul de-ai noștri un țap ispășitor. Din fericire, nu știe cine este fata, și nici unul dintre noi n-o va trăda. Și nici vagabonzii de la Curtea Miracolelor, care ar fi în stare să moară sub tortură mai curînd decît s-o denunțe. Acum ești la curent cu starea de spirit din capitală, prietene. Nu pune întrebări decît oamenilor de încredere. Jean Calvin cunoaște multă lume. Te va îndruma. În ceea ce mă privește, nu prea particip la întrunirile reformaților: după cum știi, acțiunile lor se desfășoară la adăpostul întunericului, iar eu obișnuiesc să mă culc devreme. Acum te las. Mîine vei primi o scrisoare de recomandare și vei fi condus la Calvin.

– Nu știu cum să-ți mulțumesc.

– Păstrînd discreția, prietene. Nu uita că numai dacă nu-ți dai pe față gîndurile rămîi liber să acționezi, să gîndești și să lupți împotriva nedreptății.

– N-am să uit asta. Îți urez o noapte odihnitoare!

– Iar eu ție, una folositoare.

Se despărțiră în pragul ușii, unde răsuna zumzetul monoton al rugăciunilor.

Dimineață, cînd Theophrastus se trezi, Jean Pointet își începuse deja ziua de muncă și se afla lîngă pacienții lui.

7

Isabeau intră în biroul ei, urmată de Jean Latour. Bertille se ascunsese împreună cu cerşetorii în subterana care ducea de la casa lui Albérie la poarta Temple. Cu o violenţă nemaiîntîlnită, paznicii ridicaseră pe cîţiva dintre ei de pe stradă şi îi duseseră la închisoare. Unul a fost eliberat, după ce obrazul îi fusese ars cu cărbuni aprinşi, ca să le povestească şi celorlalţi la ce chinuri vor fi supuşi dacă refuzau să-i denunţe pe vinovaţi. Ceilalţi fuseseră dezmembraţi, traşi pe roată, sfîrtecaţi, li se zdrobiseră oasele, dar muriseră cu demnitate, fără să dea nici cea mai mică informaţie. Curtea Miracolelor îşi avea propriul cod de onoare. Onoare care o depăşea pe cea a călăilor. Constant era fiul regelui, iar Marie era fata pe care o iubea el. Făcea şi ea parte dintre ei. N-ar fi jertfit-o pentru nimic în lume, nici măcar ca să-şi salveze viaţa.

Acum se ascunseseră, sperînd că mînia lui Chazeron se va domoli, şi le adăposteau şi pe Marie şi Ma în ascunzătorile lor, ştiind că nimeni nu va cuteza să profaneze mormintele.

Isabeau era trasă la faţă. Dinspre atelierul de confecţii şi dinspre prăvălie, situate la celălalt capăt al grădinii, răzbăteau pînă la ea rîsete şi cîntece amestecate cu sporovăiala clientelor. Viaţa îşi urma cursul firesc într-o activitate care era atît de departe de neliniştile ei. Asta o încuraja. Toată Curtea se înghesuia în prăvălia ei, legitimîndu-i funcţia, drepturile, numele, apărînd-o de orice atac. Cu o zi înainte venise la ea chiar Anne de Pisseleu, amanta regelui Francisc. Aparenţa sub care Isabeau se afişa cu

talent şi dezinvoltură era atrăgătoare. Cu toate acestea, inima şi sufletul îi erau sfîşiate.

Îl pofti pe Jean Latour să ia loc. Erau singuri. Ştia că Bertille se teme pentru ai ei, aşa că o trimisese fără şovăire să li se alăture. În afară de asta, simţea nevoia să fie singură, ca să se liniştească, să se hotărască să acţioneze. Se străduí să zîmbească. Bărbatul o privea cu o blîndeţe neobişnuită. Rupse tăcerea apăsătoare dintre ei şi începu să-i expună motivul vizitei sale:

– Doamnă Isabelle, ai o părere proastă despre mine, ceea ce e uşor de înţeles, dată fiind „faima" pe care o am la Paris; cu toate acestea, astăzi, nimic nu e mai important pentru mine decît să-ţi cîştig încrederea. Au loc descinderi, interogatorii, torturi, pentru ca Marie să fie găsită. S-a oferit chiar o recompensă ispititoare; voiam să ştii că nimic n-o să mă poată determina s-o denunţ comandantului. Nimic. În afară de ea însăşi, dacă va dori să-i salveze pe ai ei şi să oprească măcelul.

Isabeau păli şi degetele i se încleştară pe braţele fotoliului. Jean alungă cu un gest nervos un ţînţar, apoi continuă:

– Linişteşte-te. N-am făcut-o. Dar încă de ieri, Marie insistă s-o scot pe neobservate din subterane, unde acum, ca s-o împiedice de la această nebunie, Bau-Bau o ţine prizonieră. Fata vrea să-l înfrunte pe François de Chazeron şi, în plus, vrea ca eu să încasez recompensa şi s-o împart familiilor celor care au fost arestaţi. Doamnă Isabelle, ai o nepoată cu suflet nobil. Nobil şi generos. Eu însă n-am salvat-o din mîinile oamenilor ălora ca s-o duc acum la pierzanie. Cu atît mai mult cu cît nu ea i-a ucis. Mi-a trecut prin cap să mă predau în locul ei, dar m-a convins că asta n-ar ajuta-o cu nimic. „Pe mine şi numai pe mine mă vrea. Ştiu precis", mi-a spus. Instinctul meu mă face să cred că are dreptate. Sînt îngrijorat. Nu-mi voi încălca promisiunea şi o voi proteja, dar mă tem să nu reuşească să-l înduplece pe Constant. Are asupra lui puterea iubirii şi simt că va găsi pînă la urmă destule argumente ca să-l convingă. De asta am vrut să ne întîlnim, ca să poţi lua măsurile necesare.

– Îţi mulţumesc, Jean. Îţi mulţumesc din tot sufletul. De fapt, şi eu mă temeam ca Marie să nu reacţioneze astfel. Nu trebuie

s-o facă. Habar n-are de ce e în stare nemernicul ăsta. Nici măcar nu e om, este diavolul în persoană.

Jean se aplecă spre ea şi-i apucă blînd mîinile. Erau reci ca gheaţa. Preţ de o secundă, ochii migdalaţi ai lui Isabeau fură străbătuţi de o sclipire de nebunie, dar se stăpîni imediat şi se strădui să-şi aştearnă pe buze un surîs şters.

– Spune-mi tot, Isabelle. Fă-mă să devin sclavul încrederii tale, ca să nu mai fii singură în faţa lumii nevăzute care te macină. De cînd te-am văzut pentru prima dată, nimic nu mă mai atrage în afară de noblețea din ochii tăi. Se spune despre mine că sînt un vînător de zestre; acceptă sinceritatea sentimentelor mele ca dovadă că nu aşa stau lucrurile.

– Sînt prea bătrînă, messire, ca să cred în declaraţiile tale, glumi ea cu tristeţe.

– Nu mă jigni presupunînd că mi-aş putea dori o altă femeie. Sînt un om cu multe cusururi şi ambiţios, firește, dar n-am minţit niciodată. Lasă-mă să te ajut s-o salvăm pe Marie.

– Fie. Ma te-a acceptat. N-ar fi făcut-o dacă ar exista vreun motiv care să mă facă să-ţi refuz încrederea mea. Am să-ţi povestesc totul, prietene, şi vei înţelege cît de mult mă tem pentru familia mea.

Jean o ascultă cu sfinţenie, captivat de istorisirea ei atît de neobişnuită, cu inima plină de mînie şi de milă.

Fiecare amintire se reflecta pe chipul lui Isabeau ca o muşcătură. De mai multe ori, lui Jean îi veni să se repeadă să şteargă lacrimile care i se prelingeau, fără voia ei, pe obraji.

Cînd termină de povestit, în inima lui Jean nu mai rămăsese decît un singur sentiment: dorinţa de răzbunare.

Se ridică şi, cu un gest, o făcu şi pe ea să se ridice în picioare. Cînd o cuprinse în braţe, Isabeau îl lăsă s-o legene aşa cum făcea pe vremuri La Palice, avînd aceeaşi senzaţie: că e pierdută şi că trebuie să ia totul de la început. Jean o privi cu patimă în ochi, apoi puse stăpînire pe buzele ei de parcă n-ar fi avut suficient aer şi ar fi trebuit să respire lumina ei.

Rătăcită pentru o clipă, Isabeau se lăsă în voia lui, de gura aceea fierbinte şi nesăţioasă care îi îndepărta durerea. Cît de mult îi lipsise aşa ceva!

– Iubește-mă, Jean, murmură ea, închizînd ochii.

– Te iubesc deja, doamna mea, afirmă el, ridicînd-o în brațe ca s-o ducă în camera alăturată.

Cînd el dezgoli cicatricea lăsată de François de Chazeron pe pieptul ei bogat, Isabeau întoarse capul. Jean o privi în tăcere, apoi zîmbi larg, încîntat de ideea care-i venise în minte.

Înainte de a face dragoste cu ea cu toată tandrețea și experiența pentru care, de asemenea, era renumit, îi șopti la ureche:

– Semnul acesta îl va duce la pierzanie pe seniorul de la Vollore, Isabelle. Îi vom da ce-și dorește, ba chiar mai mult de atît. Ai încredere în mine, iubito, și jur pe Dumnezeu cel Atotputernic că tu și toți ai tăi veți fi răzbunați.

Pe cînd își termina micul dejun, Theophrastus auzi dangăt de clopote. Se repezi la fereastră, așa cum făcură toți locuitorii Parisului, și ciuli urechile. Zvonul se răspîndise din stradă în stradă cu mult înainte de anunțul heraldului. Louise de Savoie, mama regelui, își dăduse obștescul sfîrșit la Saint-Maur-des-Fossés.

Un val de durere cutremură Parisul, care uită, pentru o clipă, de ură și de dușmănie. Odată cu ea pierea o mare doamnă. Franța era îndoliată.

Bărbatul închise la loc fereastra. Evenimentul nu-l afecta prea mult în acea zi de 23 septembrie 1531 și-l făcu să-și spună – cu toate că era, de felul lui, înclinat spre compasiune – că funeraliile regale care urmau să aibă loc la Notre-Dame vor aduce la Paris și mai mulți oameni, și mai multă hărmălaie decît de obicei. Ceea ce, la urma urmei, îi îngreuna căutările.

Avînd deja scrisoarea de recomandare, nu-și îngădui să mai piardă timpul hoinărind. Trebuia să acționeze cît mai repede și s-o regăsească pe Marie.

Jean Calvin îl primi cu bucurie, atît de mîndru era că poate să întîmpine și să servească un prieten de-al lui Erasmus, pe care, pur și simplu, îl venera.

– Voi face pentru tine tot ce-mi stă în putere, dacă vrei, în schimb, să-i duci această dedicație, îl rugă febril, întinzîndu-i un

exemplar din *Eseu asupra liberului arbitru*, tradus în franceză şi legat în piele masivă.

– Ediţia din 1524? întrebă Theophrastus, luînd cu grijă în mînă lucrarea. Ei, drăcie! Tradus prin grija ta şi legat separat de exemplarele aflate în comerţ. E un unicat! Felicitările mele!

Plin de mîndrie, Calvin se umflă în pene.

– Traducerea în franceză întîrzia să apară. Trebuia ca vorbele maestrului să fie răspîndite în scris. Asta am încercat să fac. Mi-ar plăcea să i-l ofer ca mărturie a admiraţiei mele.

Deschise cartea şi-i arătă cuvintele pe care pana sa plină de entuziasm le aşternuse pe pagina de gardă:

> Fie ca într-o zi să vă puteţi bucura de învăţămintele pe care mi le-aţi dăruit.
>
> Devotatul vostru slujitor.

Şi semnase, cu graţie şi emoţie: „J. Calvin". Theophrastus se simţi înduioşat.

– Este un frumos omagiu şi sînt sigur că va fi mişcat, pentru că e, înainte de orice altceva, un om simplu care, în ciuda înţelepciunii sale şi a celor 65 de ani pe care îi are, continuă să creadă că tineretul european reprezintă un curent care răspîndeşte idei noi şi juste. Te asigur că-i voi înmîna volumul.

– E singura mea dorinţă. Acum povesteşte-mi totul, fără să omiţi nici un amănunt. Te voi ajuta aşa cum aş face-o pentru mine însumi.

Theophrastus îl întrebă atunci:

– Ai auzit despre vreo întîmplare legată de o femeie-lup?

François de Chazeron desfăcu misiva care-i fusese adusă. Scrisul era fin, elegant şi plin de noblеţe. Conţinutul scrisorii îl umplu de bucurie:

> Ştiu unde se ascunde cea pe care o căutaţi. Vă voi conduce la ea dacă veniţi la mine. Singur.
>
> Isabelle de Saint-Chamond,
> lenjereasă a Casei Regale.

Numele şi firma îi erau cunoscute, fiind prezente pe buzele multor nobili de la Curte. El însuşi fusese ispitit să se ducă acolo ca să-şi comande o cămaşă nouă. Era conştient de bîrfele care puteau fi auzite circulînd într-un loc ca acela. Era însă la fel de conştient de influenţa şi de forţa lui.

Se îmbrăcă, spunîndu-şi că avusese dreptate să-şi pună pe jăratic poliţia, şi puse şaua pe cal pentru a onora invitaţia doamnei respective.

Cînd Françoise o anunţă că locţiitorul comandantului doreşte să-i vorbească, Isabeau simţi că tot curajul o părăseşte. Dar ştia că Jean avea dreptate. Porunci ca François de Chazeron să fie reţinut puţin, sub vreun pretext oarecare, şi trimise după Jean, care aştepta în casa ei din celălalt capăt al grădinii. El nu avea să intervină decît într-un caz de forţă majoră, dar faptul de a-l şti acolo, în odaia alăturată, o îmbărbăta, o ajuta să-şi înfrunte călăul.

Îşi turnă o porţie zdravănă de lichior de afine şi încercă să se calmeze. Atîtea uneltiri îi fuseseră zădărnicite pînă acum. Acum erau în joc viaţa şi reputaţia ei. Şi totuşi, o voce parcă-i şoptea la ureche că de data asta era influentă şi de neatins. Era adevărat, firesţe, însă regele lipsea din Paris. Şi nu mai era nici La Palice. Rămînea doar Jean. Jean, care făcuse dragoste cu ea aşa cum nu mai făcuse nimeni, niciodată, nici măcar Jacques de Chabannes. Jean, care nu şovăise să ucidă ca să salveze onoarea lui Marie.

De cum intră pe uşă, o strînse la piept.

– Nu te speria. Nu-i arăta că te temi de el. N-o să te violeze, chiar dacă ar fi ispitit. Poţi s-o faci?

– Cred că da.

– Zarurile au fost aruncate. Trebuie să plătească, nu uita, indiferent ce-ar spune sau ce-ar face. În asta constă forţa ta.

Ea dădu din cap, încuviinţînd, îl lăsă să închidă uşa în urma lui şi ceru ca musafirul să fie introdus. Între timp, se aşeză la birou, ca să pună între ei oarecare distanţă, apoi îşi scoase gulerul de dantelă care-i împodobea decolteul. Încadrată de catifeaua

albastră a corsajului ei provocator, urma lăsată de fierul roşu se detaşa ca o insultă. Isabeau era pregătită.

Uşa se deschise. Ea îşi mai făcu de lucru vreo cîteva minute, prefăcîndu-se că termină o scrisoare şi făcînd eforturi ca pana să nu-i tremure. Capul aplecat deasupra biroului nu lăsa să i se vadă trăsăturile şi ghici în atitudinea bărbatului un gest de nerăbdare. Trebuia să-i zdruncine prestanţa şi orgoliul. El se comporta ca un stăpîn oriunde s-ar fi aflat. Isabeau voia ca rolurile să se inverseze. Cînd înălţă privirea, era calmă.

– Apropie-te, messire. Pe vremuri, n-aveai atîta răbdare cu mine.

El înaintă pînă cînd lumina îi dezvălui în întregime surîsul demn, aproape arogant, al lui Isabeau şi bustul ei bombat care parcă-l sfida.

– Tu? Surprinderea îi aprinse pe chip o sclipire plină de cruzime şi perversitate. Dar nu mai mori niciodată? îi scăpă spontan.

– Vai, răspunse ea, se pare că m-am născut ca să-ţi otrăvesc viaţa, aşa cum mi-ai otrăvit-o şi tu pe-a mea.

François de Chazeron izbucni în rîs. Isabeau fu descumpănită, dar nu lăsă nimic să se vadă şi, în timp ce el se aşeza într-un fotoliu, îşi recăpătă stăpînirea de sine. Nu trebuia să se lase copleşită de amintiri. Se înfruntară din priviri, iar Isabeau nici nu clipi. Nu mai era o victimă. Era lenjereasa Casei Regale a Franţei. François de Chazeron înţelese perfect semnificaţia atitudinii ei. Îi aruncă, pe un ton binevoitor:

– Cînd te-am cunoscut, nu ştiai decît să hrăneşti găinile, iar acum, printr-un miracol de neînţeles, te găsesc înconjurată de mai-marii regatului! E impresionant, trebuie s-o recunosc.

Auzindu-l, Isabeau prinse curaj.

– Ura are adesea, messire, şi o parte bună. Ar trebui să-ţi mulţumesc, fiindcă tu mi-ai insuflat dorinţa de putere şi de revanşă.

– Gata cu politeţurile, stricato!

Sări în picioare şi-şi sprijini pumnii încleştaţi de tăblia biroului, aplecîndu-se către ea, cu trăsăturile contractate într-un

rictus plin de răutate. Isabeau era pregătită pentru o astfel de reacție. Inima începu să-i bată mai repede cînd simți răsuflarea lui François pe pieptul ei, dar nu se clinti, iar surîsul nu-i pieri de pe buze.

De data asta, el fu cel descumpănit.

– Se pare că nu te mai temi de mine!

Întinse un deget și-i atinse cicatricea. Isabeau își reținu un urlet. Atingerea lui o ardea, și în același timp îi sporea ura. Îi răspunse, ațintindu-l cu o privire mîndră și nemăsurată:

– În acești treizeci de ani am învățat să mă apăr.

El rînji, plimbîndu-și degetul pe conturul semnului.

– Mi-a plăcut s-o fac, atunci. Ciudat! Acum ai îmbătrînit și, cu toate astea, ești mai apetisantă decît pe vremuri. Anii abia dacă te-au atins. Întotdeauna am fost sigur că ai descoperit piatra filosofală. Prăvălia, renumele și chiar frumusețea ta dovedesc acest lucru. Îmi aparții, Isabeau; urma asta e o dovadă. Din cauza ei, sînt sigur că nici un iubit n-a reușit să te satisfacă!

Isabeau îl lăsă cu degetul în aer, rezemîndu-se de spătarul fotoliului. Izbucni într-un rîs spontan.

– Cît de încrezut ești! Pînă și lupii erau niște amanți mai buni decît tine. Nu-mi inspiri astăzi nimic în afară de o totală indiferență, François de Chazeron. Treci Parisul prin foc și sabie, controalele tale întîrzie sosirea mărfurilor și toate astea dăunează afacerii mele. Știu unde se ascunde vagaboanda pe care o cauți. Scapă-ne de ea. E amestecată în uneltirile luteranilor, e o sperjură, iar comerțul are de suferit din pricina ei.

– Știi care e soarta ucigașilor. Dacă se dovedește a fi vinovată, va fi spînzurată, iar trupul îi va fi ars pe rug.

– Și ce-mi pasă mie? răspunse Isabeau, cu o expresie disprețuitoare. M-ai făcut văduvă, spînzurîndu-mi soțul, și te-ai culcat cu mine în fața eșafodului său. Crezi că vederea unei spînzurători mi-ar mai putea rupe inima?

Brava, dar știa că trebuia să-l convingă cu orice preț. François o măsură o clipă cu privirea și orgoliul ei fu măgulit văzîndu-i sclipirea admirativă din ochi. Jean avea dreptate.

Devenise mai puternică decît credea. Faptul că-l înfrunta pe François de Chazeron o ungea la inimă.

– Pe legea mea, nu numai că te-am însemnat cu pecetea mea, ci te-am făcut să devii la fel de lipsită de sentimente ca mine. Împreună, am putea realiza multe lucruri.

– Am realizat şi fără tine multe lucruri importante, François de Chazeron. Acum n-am nevoie de tine.

– Unde este fiica mea?

Isabeau se prefăcu surprinsă şi tulburată:

– Fiica ta?

– Da, fiica mea, Antoinette-Marie de Chazeron. Vagaboanda pe care vrei să mi-o vinzi ca s-o execut. Sergentul ucis avea în mînă chestia asta.

Scoase din mînecă medalionul lui Marie şi-l aruncă pe birou. Isabeau îl luă, fără să scoată o vorbă. Simţea furia lui François crescînd din ce în ce mai mult. El schimba tactica, încercînd o manevră perfidă.

– Hotărît lucru, Isabeau, răzbunarea nu e pentru tine. Dacă nu era medalionul ăsta, aş fi spînzurat şi ars carne din carnea mea, iar asta ar fi alinat unele din vechile tale răni. Dar ce s-a întîmplat cu sora ta, Albérie de la Faye, pe care laşul de bărbatu-său a dat-o drept moartă? Nici nu mă gîndeam la ea sau la copila asta pînă cînd am auzit un prieten care locuieşte la Courtille vorbind despre o lupoaică cenuşie. Cîţiva nebuni pretind că lupoaica asta se putea preface în femeie. Din cauza asta am ţinut neapărat să obţin postul de locţiitor al comandantului. Mult timp m-am întrebat ce s-a întîmplat atunci, în temniţa de la Montguerlhe, cum a reuşit să scape sălbatica aceea. Pînă la urmă, a trebuit să accept evidenţa, oricît de neverosimilă ar fi părut: avusese loc o transmutaţie. În fiolă era *alkaheist*, nu-i aşa?

Isabeau înălţă capul, aşternîndu-şi pe chipul blînd un rînjet plin de cruzime.

– Da. Dacă nu ţi-ai fi alungat soţia, Albérie n-ar fi răpit-o pe Antoinette-Marie. Dar pierduse totul. A venit la mine, la Paris, unde mă refugiasem, şi avea de gînd să ceară o răscumpărare pentru fetiţă. Am făcut-o să se răzgîndească însă.

– Unde este?

– Acum, cînd ştiu că nu va fi spînzurată, ce motiv aş mai avea s-o predau? Ar fi destul s-o atrag pe urmele mele într-o noapte cu lună plină.

Isabeau se mira ea însăşi de curajul şi de cruzimea vorbelor ei, inspirate acum de fascinaţia pe care-o citea în ochii lui François de Chazeron.

– Nu mi-ar fi greu să te arestez pentru sperjur şi complicitate cu ereticii.

– Cu ce dovezi?

– Cu bani, poţi găsi martori mincinoşi.

– Am relaţii mai înalte decît tine, Chazeron.

– Firește, însă cînd va fi lună plină, cu toţii vor putea vedea adevăratul chip al celei pe care o voi acuza de vrăjitorie. François rîse şi se aşeză pe colţul biroului. Hărţuiala asta nu duce la nimic bun, continuă el. De-acum, amîndoi sîntem la fel. Hai să facem pace. Dă-mi înapoi fata şi voi uita ceea ce ştiu.

– Şi ce-aş cîştiga la afacerea asta?

– N-ai pierde nimic din ceea ce ai dobîndit, şi asta e ceva, nu? Şi, cine ştie, poate că, în cele din urmă, vei accepta evidenţa dorinţei tale. Dacă ne-am uni, am avea o putere imensă. Gîndeşte-te la asta. Îmi aparţii, Isabeau, şi-ţi place dependenţa asta; altfel, nu ţi-ai fi păstrat atîţia ani ura.

– Am să mă gîndesc la vorbele tale, Chazeron, dar trebuie să ştii că nu va fi uşor s-o convingem pe Marie şi s-o smulgem de lîngă prietenii ei.

– Du-mă la ea şi spune-i adevărul.

– Să vii singur. Fără gărzi. Dacă se sperie, va fugi.

– Dacă încerci ceva, spada mea îţi va reteza uneltirile.

– Mîine, la lăsarea serii, am să te aştept la poarta Temple.

– Fie.

Se ridică, o salută făcîndu-i cu ochiul şi ieşi, satisfăcut, din odaie. Epuizată, Isabeau îşi rezemă capul în palme.

– Ai fost grozavă, o felicită Jean, intrînd.

– Dar dacă-i face vreun rău lui Marie? Dacă descoperă adevărul? Nu mi-aş ierta-o niciodată.

– Marie este isteaţă şi vicleană. Va şti să se apere, ba chiar să-l păcălească. Să mergem. Trebuie să ne pregătim.

Isabeau încuviinţă. De data asta erau împreună toate patru, unite prin acelaşi destin, aceeaşi complicitate, aceeaşi putere. Nu li se putea întîmpla nimic.

Îşi petrecu braţele pe după gîtul lui Jean şi-i căută cu voluptate buzele. François de Chazeron se înşela. Ea nu va fi niciodată a lui.

8

Părintele Boussart îl măsură pe Theophrastus din cap pînă-n picioare, de parcă ar fi vrut să-i judece sinceritatea după înfățișare. Ezită o vreme, apoi scoase un suspin sfîșietor. Nu se putea hotărî să-i dea medicului informația pe care acesta venise s-o afle de la el. N-avea o încredere totală în acest Jean Calvin, față de care pînă și Isabeau avea unele rezerve. De fapt, Calvin își mărturisea fățiș preferința pentru Erasmus, nu pentru Luther. Oare Paracelsus ăsta nu apăruse cu intenția de a le tulbura întrunirile? Nu cumva Calvin și Chazeron se înțeleseseră între ei să găsească fata și s-o piardă pe Isabeau, care avea de-acum prea multă influență?

Privirea nou-venitului rămînea directă, demnă și sinceră, vibrînd de o speranță intensă care-l făcu, în cele din urmă, pe abate să se hotărască.

– Fie! Dacă dorința ta de a o regăsi pe Marie este sinceră, am datoria să te ajut. Să știi însă că, dacă te împotrivești în orice fel luptei noastre, vei fi judecat fără milă.

– Părinte, nu sînt nici trădător, nici sperjur. Îmi caut, pur și simplu, fiica.

– În cazul acesta, diseară îți vei urma destinul. Vom vedea dacă ești călăuzit de Dumnezeu sau de diavol. Jean Calvin te va însoți.

Theophrastus îi mulțumi, apoi o luă pe urmele lui Calvin, de-a lungul ulicioarelor. Avu o clipă senzația că e urmărit, privi înapoi, dar nu zări decît mulțimea care se înghesuia pe treptele

catedralei Notre-Dame, nu observă decît un pitic care-şi întindea căniţa, fredonînd:

– Bănuţul căzut e un bănuţ pierdut. Bănuţul pierdut e un bănuţ găsit de mîinile mici.

Un trecător se interpuse între ei, iar în clipa următoare, cerşetorul dispăruse. Theophrastus prinse curaj. Dacă într-adevăr era urmărit, însemna că fiica lui nu era departe. Calvin nu voise să-i spună nimic, îl condusese doar pînă la Notre-Dame, afirmînd că nu putea hotărî de unul singur să-i spună ce ştia. Asta-l nedumerise şi mai mult. Acum, se mai liniştise. Ora adevărului se apropia. Nu-l mai hărţui cu întrebări pe Jean, care se refugiase într-o tăcere prudentă. Ca să-l mai destindă pe noul său prieten şi pentru ca timpul să treacă mai uşor, el începu cu o voce veselă:

– Ce-ar fi să discutăm despre bătrînul Erasmus?

Chipul lui Jean Calvin se înseninâ pe dată. Îl conduse către o tavernă, iar Theophrastus se consolă cu ideea că noaptea va fi plăcută.

Parisul era ameninţat de furtună. Fulgere prelungi brăzdau bezna nopţii cu zigzaguri ameninţătoare, dezvăluind siluetele înfăşurate în pelerine care se ascundeau în umbra stîlpului de temelie al porţii Temple.

Jean o însoţise pe Isabeau ca s-o ferească de primejdii. Cu spada în teacă, dar cu mîna pe pumnalul ascuns discret la şold, îl aştepta hotărît pe Chazeron.

Acesta sosi cînd începeau să cadă primele picături de ploaie. Părea să fie singur – în jur, cît vedeai cu ochii, nu era nimeni –, dar Isabeau nu se mulţumi cu atît. Ochii ei erau obişnuiţi să vadă, la fel ca simţurile, dincolo de întuneric. François de Chazeron descălecă plin de aplomb şi apăru în faţa lor cu chipul descoperit.

Conformîndu-se imaginii pe care şi-o crease în ziua precedentă, Isabeau nu zîmbea. Îi întinse o banderolă neagră.

– Ce vrei să fac eu cu asta? întrebă el ironic.

– E garanția mea că nu te vei întoarce să ne devastezi ascunzătoarea. Dacă vrei s-o revezi pe Antoinette-Marie, trebuie să accepți aceste condiții.

– Fie, din moment ce-ți plac riscul și jocul, o persiflă el, batjocoritor, o să-ți aduc aminte de asta, crede-mă!

– N-o să fie nevoie, Chazeron, am o memorie bună, răspunse Isabeau, fără să se lase atrasă în jocul lui.

François schiță un zîmbet plin de cruzime, apoi își legă fîșia de stofă în jurul frunții.

– Calul rămîne pe loc. Îl vei găsi aici la întoarcere.

Jean Latour îi strecură o sfoară scurtă în mîna dreaptă.

– Am să fiu în fața ta, ținînd în mînă celălalt capăt. Nu vom întîlni în cale obstacole, ci doar cîteva scări, și am să-ți număr fiecare treaptă.

Isabeau îi puse și ea o sfoară în mîna cealaltă.

– Eu voi încheia coloana. Atîta timp cît ții în mînă sforile astea, vom fi siguri că nu vezi drumul spre locul unde te ducem. Dacă le dai drumul, vei fi în pericol.

– Aș fi putut muri de mîna ta, Isabeau, în nenumărate rînduri; nu vei găsi nici de data asta curajul să termini cu trecutul tău.

În loc de răspuns, Jean apăsă una din pietrele care încadrau stîlpul, dînd la iveală un pasaj.

Merseră mult timp prin tunelul tăinuit care ducea de la poarta Temple pînă la cîteva locuințe din strada Vieille, și ajunseră în pivnița lui Albérie, printr-o trecere deschisă de un alt mecanism. Acolo îi aștepta Albérie, cu Marie și Constant lîngă ea.

În timp ce Jean făcea cale-ntoarsă, Isabeau dezlegă fîșia care-i acoperea ochii lui Chazeron. Flacăra lanternei juca peste umbrele zidurilor, iar Chazeron cercetă atent cu privirea locul, masîndu-și încheieturile.

Ochii i se opriră asupra lui Marie, de care se apropiase Isabeau. Se aflau lîngă niște butoiașe și etajere încărcate cu conserve.

– Nu trebuie să te temi de el, Marie. Apoi, întorcîndu-se către François de Chazeron, care nici nu se clintise din loc,

Isabeau spuse: Iat-o pe Antoinette-Marie. Ea este cea pe care o cauți.

Ocolind o scară care ducea la bucătărie, el înaintă spre fată, cu o undă de blîndețe pe chip. Marie se retrase.

– Nu te apropia de ea, mîrîi Constant.

– Fii liniștit, tinere prieten, îi răspunse François, vreau doar să mă asigur că nu am fost înșelat.

Scoase medalionul din buzunar și i-l întinse fetei.

– E al tău?

Marie îl luă repede și se grăbi să-și pună lănțișorul la gît.

– Oamenii tăi mi l-au smuls acolo, pe mal, bombăni ea.

Apoi îl privi pe François drept în ochi.

– Lasă-i în pace pe cerșetori. N-a fost vina lor!

– Știu, nu voiau decît să te apere, dar acesta era singurul mod în care te puteam regăsi. Știi cine este tatăl tău?

– Un ticălos, judecînd după crimele pe care le-a comis! făcu ea, perfidă, ridicîndu-și bărbia.

François de Chazeron zîmbi. Fetița asta îi plăcea.

– Prin urmare, ți s-a spus cine sînt.

– Asta nu mă obligă să vin cu tine.

Seniorul de la Vollore suspină, întorcîndu-se spre Isabeau.

– Aveți dovezi privitoare la nașterea ei?

Albérie îi întinse certificatul de naștere pe care-l luase cu ea cînd plecase cu Marie. François despături foaia și clătină din cap.

– Ai fi putut pune medalionul la gîtul propriei odrasle, Albérie, sau la gîtul oricărui alt copil. Documentul acesta nu dovedește nimic în afară de nașterea lui Antoinette-Marie de Chazeron.

– Suflecă-ți mîneca, Marie, porunci Albérie.

Fata șovăi o clipă, apoi își ridică dantelele de la manșeta cămășii. Două degete îi erau străbătute de o cicatrice pe care Chazeron o recunoscu imediat.

– Îți aduci aminte cum s-a întîmplat accidentul? o întrebă el cu voce blîndă.

– Țin minte că alergam după un cîine. Cred că mă jucam cu el. M-am împiedicat de o rădăcină și am căzut peste o piatră

ascuțită. Mătușa Albérie m-a pansat. Mi-a curs mult sînge. Ai țipat la mine să termin cu plînsul.

– De unde știi că eram eu?

– Știu, fiindcă mătușa Albérie mi-a poruncit să fac ce zicea tatăl meu! E de-ajuns, monseniore? făcu ea o strîmbătură disprețuitoare însoțită de o reverență.

– Am să te duc înapoi la Vollore ca să-ți faci educația.

Marie mai făcu un pas înapoi.

– Niciodată! scuipă ea. Toți ai mei sînt aici. Alături de cerșetori și de Reformă. Nu mă poți obliga să te urmez.

– Reforma va fi înăbușită în curînd. Regele nu va mai tolera mult timp dezordinea pe care-o provoacă. Cît despre prietenii tăi, va trebui să-i uiți. Ești Antoinette-Marie de Chazeron și ai datoria de a oferi domeniilor tale moștenitori. E timpul să ne ocupăm de educația ta.

François de Chazeron o apucă pe Marie de braț, însă Constant se vîrî între ei.

– N-o atinge! mîrîi amenințător, apucînd mînerul pumnalului.

Dar Chazeron fu mai rapid. Îi arse un pumn zdravăn în bărbie, făcîndu-l să se rostogolească pe jos.

– Nu te amesteca în treburile mele, mucosule.

– Nu-ți permit să te atingi de Constant, se înfurie Marie, și vru să-și ajute prietenul să se ridice.

Chazeron o reținu.

– Ajunge, gaițo! Albérie te-a răpit din căminul tău și astăzi ești o povară pentru nemernicele astea. N-aș fi ajuns aici dacă lucrurile nu ar fi stat astfel.

– Nu te cred! N-o să-l lăsați să mă ia de aici, nu-i așa? gemu ea, întorcîndu-se către Albérie și Isabeau.

Dar amîndouă se dădură la o parte de lîngă ea, apropiindu-se de Constant, care se ridica de jos, cu o privire întunecată.

– Ceea ce spune omul ăsta e adevărat, Marie, confirmă cu voce blîndă Albérie. Te-am răpit de la familia ta ca să mă răzbun pe el. Ești de obîrșie nobilă. E timpul să-ți regăsești locul și rangul.

– Nu! strigă Constant, însă Isabeau îl opri.

– Las-o să plece, Constant. Crede-mă, e mai bine așa.

– Nu-mi pasă care-i adevărul, nu vreau să vin cu tine! afirmă fata, încercînd să scape din mîna lui.

– Foarte bine, se înfurie François de Chazeron, atunci să ştii că-i voi măcelări pe toţi cerşetorii din Paris, în frunte cu Bau-Bau, regele lor, iar apoi am să-i vînez, unul cîte unul, pe toţi conjuraţii care au aderat la Reformă, pînă cînd n-o să mai rămînă în jurul tău decît ruinele acestei familii a cărei urmaşă pretinzi că eşti.

Marie păli şi rămase nemişcată.

– Nu poţi face una ca asta!

– Cine-o să mă împiedice? Ştii bine că îmi stă în putere. Salvarea lor depinde numai de tine!

– N-ai dreptul s-o faci, se indignă ea, gata să izbucnească în plîns.

– O, ba da, am acest drept. Sînt tatăl tău, Antoinette-Marie!

– Nu-i adevărat! afirmă o voce puternică în spatele lui François.

Isabeau scoase un strigăt de uimire care-l făcu pe Chazeron să privească înapoi. Pe treptele scării, ţinîndu-i calea, se afla Theophrastus, cu o flintă încărcată în mînă.

– A venit vremea să plăteşti pentru crimele tale, Chazeron! Dă-i drumul copilei, porunci acesta.

În clipa aceea, intrarea în subterană se deschise şi înăuntru năvăliră doi soldaţi, strigîndu-i lui Chazeron să se dea la o parte. Theophrastus n-avu timp să înţeleagă ce se petrecea. Fu împins cu putere din spate exact în momentul în care răsună un foc de armă. Se rostogoli pe trepte pînă ajunse pe podeaua din lut bătătorit, iar pe burta lui se prăvăli, gemînd, un trup greu.

– Ma! urlă Marie.

Luate prin surprindere de rapiditatea şi violenţa acţiunii, Isabeau şi Albérie încremeniseră pe loc.

Cu un gest iute, Marie se smulse din mîna lui Chazeron şi îngenunche la căpătîiul celor două trupuri în jurul cărora se lăţea o baltă de sînge.

Năucit, Theophrastus zăcea înconjurat de soldaţi, cu lupoaica întinsă peste el. Ea încetase să geamă şi îşi aţintise privirea de smarald, încărcată de o dragoste sfîşietoare, în ochii lui.

– Ma... murmură Marie.

Lupoaica cenuşie îi linse mîna, ca s-o îmbărbăteze.

– Te-a salvat, îi spuse Marie, cu lacrimile şiroindu-i pe obraz lui Theophrastus. De ce? De ce, Ma?

– Eu sînt tatăl tău, Marie, cuteză să şoptească Theophrastus, cu un nod în gît, ţinîndu-şi răsuflarea ca să poată urmări bătăile puternice şi regulate ale inimii lui Ma.

Marie mîngîie cu afecţiune gîtul lupoaicei. Cînd François îşi îndepărtă oamenii şi veni spre ea, îi spuse încet, la ureche, tatălui ei:

– Atunci salveaz-o! Salveaz-o pe mama...

Theophrastus îşi încolăci braţele pe după gîtul animalului, în timp ce François pleca, tîrînd-o după el pe Marie şi strigînd:

– Acum sîntem chit, Isabeau! Nu mai încerca să mi te pui în cale. Altfel, vei muri, la fel ca lupoaica asta.

Urmat de cei doi oameni ai lui, dispăru împreună cu Marie în tunel. După plecarea lor, Isabeau se repezi către cele două trupuri îmbrăţişate. Theophrastus, cu obrazul îngropat în blana lupoaicei, nu îndrăznea să se mişte, iar lacrimile lor se contopeau într-o nespusă tandreţe.

– Nu cumva a...? întrebă Isabeau, cu inima frîntă de durere.

Înainte ca bărbatul să apuce să-i răspundă, Ma ridică o labă şi o puse pe mîna lui Isabeau, care murmură:

– O să fie bine, sînt lîngă tine. Eşti rănit? îl întrebă ea apoi pe Theophrastus, pe un ton mult mai aspru.

– Nu, n-am nici o rană.

– Atunci nu te mişca. Trebuie să mă asigur că Ma poate fi mişcată din loc fără să-i pun viaţa în pericol.

– Consult-o liniştită, nu te grăbi.

Nu înţelegea, nu mai înţelegea. O lăsă pe Isabeau să examineze rana lupoaicei. Din poziţia în care se afla, medicul nu-şi dădea seama unde fusese rănită. Îi simţea doar durerea, cu toate că privirea ei de smarald scînteia la fel ca privirea lui Loraline, pe vremuri. Cruciuliţa ei de aur cizelat i se încrusta în carne, prin cămaşă. Totul era îngrozitor de confuz.

Se dusese împreună cu Calvin acasă la Albérie, unde intrase, așa cum procedau luteranii, fără să aștepte răspuns. Auzise voci venind dinspre bucătărie, unde era scara care ducea la pivniță. El recunoscuse imediat vocea lui Chazeron, printre rugămințile lui Marie.

Își scosese flinta pe care o luase de pe un cîmp de luptă, cu mult timp înainte, ca să-și acopere retragerea, și pe care o purta tot timpul, ascunsă sub pelerină.

Calvin rămăsese în urmă, fiind mult mai îndrăzneț cu vorba decît cu fapta, dar el hotărîse să intervină.

Acum totul i se părea nelămurit. Le recunoscuse de la prima privire pe Loraline și pe Albérie, care o sacrificau pe Marie, împotriva voinței ei, dîndu-i-o acestui monstru. Nu înțelegea. Înșelat mai întîi de uimitoarea asemănare, își dăduse apoi seama că femeia pe care-o avea în fața ochilor nu era Loraline. În timpul ăsta, strîns lipită de el, iubita lui era pe cale să-și dea sufletul. Dincolo de mirosul fiarei, regăsea mireasma lui Loraline, izul acela de femeie și de sălbăticiune care-l copleșise de dorință și iubire de atîtea ori, în peștera de la Montguerlhe.

Isabeau îi chemă lîngă ea pe Albérie și Constant. Băiatul se cuibărise în brațele mătușii sale și plîngea în hohote.

– Pierde mult sînge, dar nici un organ vital n-a fost atins. Trebuie să extragem glonțul. Ești chirurg, parcă, îi aruncă Isabeau lui Theophrastus, mă vei asista. La semnul meu, le porunci însoțitorilor ei.

Jean Latour, care apăruse la rîndul lui, își strecură și el mîinile sub trupul rănit.

Isabeau numără pînă la trei, cînd se opintiră cu toții, ridicînd-o pe Ma, iar Isabeau întinse între lupoaică și Theophrastus o pînză groasă.

Cu trupul înțepenit din pricina răcelii podelei de lut bătătorit și a greutății lui Ma, bărbatul se ridică. Neobișnuitul cortegiu urca deja cu grijă scările, ducînd targa improvizată. Ajungînd la rîndul lui pe palier, întîlni privirea lui Calvin, care-l aștepta nemișcat și necăjit.

– N-am avut timp să... începu el.

Dar Theophrastus îl opri.

– N-are importanță.

Calvin oftă cu tristețe, apoi îl bătu prietenește pe braț.

– Destinul s-a pus în mișcare. Să-l urmăm, prietene!

Theophrastus porni în urma lui, cu inima grea. Își pierduse încă o dată fiica. Pe Loraline însă n-o va mai pierde. Indiferent de înfățișarea pe care o avea, îl iubea și acum. O dovedise prin gestul ei instinctiv. Și oricît de ciudat ar fi părut, strîngînd-o la piept, el înțelesese cît de lipsită de sens era existența lui. Cît de mult așteptase, împotriva oricărei rațiuni, această clipă. Cît de mult o mai iubea și el.

Grăbi pasul, ajungîndu-i din urmă pe Albérie și pe Constant, care susținea capul frumos al lupoaicei.

– Ești un imbecil, Theophrastus, îi aruncă peste umăr Albérie.

– O voi salva, se apără el.

Își ațintì disperat privirea asupra lănțișorului care sălta la fiecare pas pe pieptul însîngerat al lui Ma și, în timp ce trupul ei era întins pe masa din bucătărie, începu să se roage în tăcere.

Operația dură mult timp, iar Theophrastus secondă cum putu mai bine mișcările lui Isabeau. Nu pusese nici o întrebare cînd Albérie pronunțase acest nume, pe care-l auzise de atîtea ori pe buzele lui Loraline. Va primi mai tîrziu explicații. Din lanțul zilelor lipseau atîtea zale, încît ar fi înnebunit dacă și-ar fi plecat urechea la șoaptele din sufletul lui. Se refugie, așadar, în gesturi.

Isabeau știa unde și cum să intervină. El n-ar fi fost în stare. O văzuse, firește, de multe ori pe Loraline tratîndu-i pe lupii care se accidentau prin munți, învățase de la ea multe lucruri în legătură cu anatomia lor. Dar toate acestea se întîmplaseră cu mulți ani în urmă. Cîți răniți pierduse pe cîmpul de luptă, cîte schije extrăsese degeaba? Isabeau ordona, el executa. Nu-l interesa cum de înțelesese ea cine era, ce părere avea despre el. Picături mari de sudoare se prelingeau pe fruntea lui Isabeau. Albérie ținea pe botul lui Ma o bucată de pînză îmbibată cu un somnifer. El îi înmîna lui Isabeau instrumentele necesare, ținea

depărtătorul, avea grijă ca lanterna ţinută de Jean să lumineze acolo unde trebuia. Se cufunda în această impresie fictivă că este util ca să-şi uite frica. Frica îngrozitoare să nu vadă lupoaica redevenind femeie.

– Dacă moare, îşi va recăpăta înfăţişarea dinainte, îi spusese între patru ochi Albérie. Roagă-te, Theophrastus, să nu-i mai vezi niciodată faţa.

Vorbele ei îl îngrijorară. Cu atît mai mult cu cît chipul pe care Chazeron i-l furase lui Loraline îi revenea în faţa ochilor de cîte ori o privea pe Isabeau. În ciuda anilor, a unor uşoare riduri, a unei nuanţe ceva mai intense a ochilor, era ca o oglindă. O oglindă din care el ar fi sorbit toate lacrimile lumii ca să uite coşmarul lacrimilor sale.

– Termină tu, eu sînt istovită, îi porunci Isabeau.

Theophrastus simţi că renaşte cînd o văzu surîzînd.

– Fă cusătura în sensul de creştere a blănii, cum ai coase o rană la cap, altfel cicatricea îi va provoca dureri, mai spuse ea înainte de a-şi şterge fruntea asudată.

El încuviinţă printr-un gest. Isabeau anunţase că glonţul pătrunsese în partea dreaptă şi ricoşase de coaste, la mai puţin de o jumătate de deget de plămîn.

Ma avusese noroc. Iar el, la fel. Glonţul acela l-ar fi ucis.

Se apucă să coasă rana, în care Isabeau turnase din belşug o licoare de mac, făcînd să curgă un şuvoi de sînge curat şi limpede care înlăturase şi ultimele necurăţenii.

– N-o să se infecteze, anunţase ea.

Theophrastus o ştia deja. Aflase de la Loraline despre proprietăţile miraculoase ale acestei plante, precum şi diferitele feluri în care putea fi folosită. Nu-i constatase oare efectele pe propria piele? Cînd termină s-o panseze, Albérie luă pînza de pe botul lupoaicei. Apoi se lăsară toţi patru să cadă pe o laviţă de lemn pusă lîngă perete.

În odaia alăturată, Constant adormise de mult, cu genunchii la gură. Calvin crezuse de cuviinţă să se ducă acasă, după ce-i prevenise mai întîi pe cerşetori şi pe reformaţi că oamenii lui

Chazeron pătrunseseră în ascunzătoarea lor şi că, pînă una-alta, era mai bine să se împrăştie.

Albérie închise ochii şi se sprijini cu spatele de perete. Era stoarsă de puteri, dar mulţumită. Ma dormea încă, respirînd normal. Isabeau şi Theophrastus nu-şi puteau lua ochii de la masa de lemn, pe care sîngele începea să se închege.

– Ai făcut o treabă minunată, Isabeau, îi spuse el cu sinceritate.

Isabeau întoarse către el un chip brăzdat încă pe alocuri de dîre de un roşu-închis şi-l privi cu ochi încercănaţi, răspunzîndu-i:

– Şi tu la fel, prietene... Dacă nu punem la socoteală felul prostesc în care ai intervenit.

– Ai fi putut să te răzbuni chiar atunci, făcu el. Nu te înţeleg. Ce se va întîmpla cu Marie?

Isabeau surîse larg.

– Nu te îngrijora din cauza ei. Scena la care ai asistat fusese pregătită minuţios. Ştiam că François de Chazeron postase soldaţi în jurul porţii Temple. Cerşetorilor nu le scapă nimic, chiar dacă ei trec neobservaţi. Pasajul nu poate fi deschis din afară decît printr-o manevră complicată, pe care soldaţii n-ar fi putut să o efectueze pe întuneric. Jean s-a întors ca să le deschidă şi s-a străduit să le arate drumul.

– Dar de ce?

– Trebuia ca François de Chazeron să creadă că o ia pe Marie împotriva voinţei ei. Era singurul mijloc ca el să nu bănuiască nimic. O va duce la Vollore.

– Şi după aceea?

– După aceea? După aceea va muri.

Theophrastus schiţă o strîmbătură sceptică. Isabeau puse o mînă prietenoasă pe braţul lui.

– Şi eu am avut îndoieli faţă de îndrăzneala acestui plan, dar Marie m-a convins. Chiar ieri mă întrebam de la cine a moştenit oare atîta perseverenţă şi curaj, şi-mi spuneam că poate ele izvorau din sîngele lui François de Chazeron. Dar mă înşelam. Acum sînt sigură că seamănă cu tatăl ei. Te rog să mă ierţi. Dacă n-ar fi fost egoismul şi nebunia mea, tu şi Loraline v-aţi fi crescut

împreună copilul şi lucrurile ar fi intrat pe un făgaş care ne-ar fi făcut fericiţi.

– Cum ai ghicit cine eram?

– Ma stătea şi ea la pîndă, la fel ca tine, ascunsă în umbră, gata să intervină dacă Chazeron ar fi încercat să-i facă vreun rău lui Marie. Apoi ai apărut tu, şi ea te-a doborît la pămînt ca să te salveze. Nu-ţi ştiam numele; am auzit-o pe Albérie, înspăimîntată de scena care se desfăşura în faţa noastră, murmurîndu-l, şi atunci impresia mea s-a adeverit. Nimeni nu-şi jertfeşte viaţa fără motiv. Ma este un animal, iar instinctul ei de supravieţuire este şi mai puternic decît al unui om. Dacă te îndoiai de iubirea fiicei mele, ai avut acum dovada că doar înfăţişarea ei s-a schimbat.

– Puţin îmi pasă de înfăţişarea ei. Am fost păcălit de asemănarea dintre voi şi am crezut că transformarea aceasta avea loc periodic, aşa cum se întîmplă în cazul lui Albérie. Dacă aş fi ştiut, n-aş fi expus-o pentru nimic în lume.

– Va supravieţui.

– Nu există nici un mijloc de a-i reda adevăratul chip?

– Vai! Crezi că, dacă ar fi existat, eu mi-aş fi acceptat destinul? interveni Albérie, cu un sarcasm amar.

Theophrastus o privi. Avea ochii închişi. Cu capul sprijinit de perete, părea că doarme.

– De ce m-ai mînţit? N-aş fi părăsit-o niciodată.

– Nu voia să fii condamnat la o viaţă de pustnic, alături de o fiară, aşa cum trăise ea atîţia ani împreună cu Cythar. Nu mai aparţineaţi aceleiaşi lumi. Te iubea.

– Toate astea s-au întîmplat din vina ta. Dacă m-ai fi lăsat s-o iau cu mine atunci, cînd încă se mai putea... îi scăpă lui Theophrastus.

– Nu-i atît de simplu, obiectă Isabeau. Crede-mă. Am fost nevoită să învăţ din nou să trăiesc; abia după aceea mi-am dat seama că o iubeam pe Loraline şi că greşisem lăsînd-o să creadă că am murit. Voiam să-i înţelesc ura, astfel încît François de Chazeron să fie ucis chiar de mîna celei zămislite de cruzimea lui. Doar acest gînd îmi dădea puterea să înfrunt şi ziua care urma. Cînd îmi ţineam fiica pe genunchi, o vedeam ca pe o armă

necruțătoare, care ar înlătura fără remușcări insulta pe care mi-a adus-o părintele ei. Abia după ce m-am despărțit de ea am înțeles că era doar un copil. Copilul meu. Cînd m-am întors ca să încerc să-mi repar greșelile, era prea tîrziu. Atunci sora mea m-a mințit și pe mine. Abia de curînd am aflat adevărul în legătură cu Marie, cu Ma și cu tine. Pe moment, m-am supărat și eu pe Albérie fiindcă m-a ținut departe de familia mea. Astăzi însă știu că a avut dreptate. Mi-am petrecut acești ultimi ani încercînd să mă schimb. Aș mai fi reușit oare s-o fac dacă aș fi avut în fața mea, zilnic, privirea lui Ma? Aș mai fi putut să rîd fără să mă învinovățesc pentru greșeala mea? Aș fi putut să mă iert îndeajuns ca să-l înfrunt pe Chazeron? Fiindcă n-am știut nimic, eu și Ma am avut prilejul să ne descoperim altfel. Ea a știut să-mi înțeleagă greșelile. A știut să mă ierte. N-am adus pe lume un monstru, Theophrastus; cu toate că a fost concepută într-un fel oribil și pervers, poartă în suflet cea mai generoasă și cea mai frumoasă lumină. Datorită iubirii cu care ai înconjurat-o, fără îndoială.

– Atît de des m-am rătăcit în lipsa ei, mărturisi el, mișcat de confidențele lui Isabeau.

– Chazeron va plăti, Theophrastus.

– Pentru mine, asta nu e de-ajuns, doamnă Isabeau. Dumnezeu mi-e martor că toate cunoștințele pe care le-am dobîndit de-a lungul anilor nu vor fi zadarnice. Am să-mi petrec tot restul vieții, dacă va fi nevoie, încercînd să-i redau lui Loraline înfățișarea omenească. Îți voi reda fiica, Isabeau, și voi face din ea soția mea. Ți-o jur!

9

Huc de la Faye rămase uimit cînd o văzu pe Marie coborînd din trăsură în urma stăpînului său. În ciuda pleoapelor umflate şi a urmelor pe care i le imprimase pe obraz dantela mînecii, cînd aţipise cu capul rezemat pe braţ, rămînea frumoasă ca un boboc de trandafir. Marie aruncă o privire plină de curiozitate spre clădirea impunătoare şi, mai ales, spre Huc. Acesta se mulţumi să se încline. Sperase ca Theophrastus s-o găsească primul pe Marie; întrucît era evident că nu se întîmplase aşa, Huc urma să moară pentru că-şi trădase stăpînul. Începuse să se pregătească de moarte imediat ce sosise curierul trimis de François. Ştiind ce va urma, îşi îndreptă spinarea şi-l fixă pe Chazeron cu o privire directă şi plină de mîndrie.

– Antoinette-Marie, acesta este intendentul meu, Huc de la Faye, făcu François, încruntat.

– Eşti soţul mătuşii Albérie? întrebă imediat Marie, apropiindu-se zîmbitoare de el.

Inima lui Huc se strînse auzind numele soţiei lui. Dădu afirmativ din cap şi spuse cu o voce tremurînd de emoţie:

– Fii bine-venită în casa ta, domniţă Antoinette-Marie.

– Du-te cu ea la Bénédicte, ca să-i găsească o cameră, să-i pregătească baia şi să trimită pe cineva să-i aducă bagajele. Grăbeşte-te! Avem de discutat.

Tonul era rece şi tăios. Huc nu se sinchisi. De mult nu-i mai păsa de moarte. Era îngrijorat doar pentru Marie. Îi oferi galant braţul.

– Accepți brațul meu, domniță?

– Vai, Huc, exclamă Marie, rîzînd, dar ești un adevărat cavaler. Ceea ce n-aș putea spune despre alte persoane, adăugă ea, aruncîndu-i o privire dispreţuitoare lui François de Chazeron, care, prefăcîndu-se că n-o vede, își stăpîni furia și se mulțumi să-i privească intrînd în castel.

În scurt timp, scorpia asta mică urma să găsească o partidă strălucită și să se mărite. La Vollore, nu mai era nevoie de un intendent. Venise momentul să se descotorosească de Huc de la Faye. Porni hotărît în urma lor, ca să le dea porunci slujitorilor.

– Vino cu mine, Huc, îi ceru Marie, cînd intendenta voi s-o conducă spre o scară de piatră.

– Tatăl tău mă așteaptă, obiectă el, fără tragere de inimă.

– Ei bine, n-are decît să te aștepte! Haide!

Îi întinse mîna, iar Huc o urmă, sub privirea dojenitoare a lui Bénédicte, care totuși nu spuse nimic. Îl stima pe comandant mai mult decît pe stăpînul ei.

– Poți să pleci, Bénédicte, tatăl meu a spus să-mi pregătești baia. Chiar am mare nevoie de așa ceva. Du-te!

– Dar, domnișoară, nu se cade să rămîi...

– Ieși! porunci ea cu drăgălășenie, dar cu o expresie hotărîtă pe chip. Începînd de mîine, o să învăț cum trebuie să mă port. Pînă atunci însă, dorințele mele sînt porunci, Bénédicte.

– Am înțeles, domniță.

Chipul ei contrariat dispăru în spatele ușii. Huc era încîntat de îndrăzneala și de frumusețea lui Marie.

– Bunul meu Huc, începu ea, luîndu-i mîinile într-ale ei. Mătușa Albérie mi-a spus să-ți transmit toată dragostea ei. Știu că m-ai ridicat adesea de jos cînd căzeam și mă loveam și-mi amintesc de tine, deși am păstrat în amintire foarte puține alte chipuri.

– Sînt atît de fericit să te revăd! Mai puțin fericit însă că te revăd alături de el, zise Huc. Te-ai făcut așa de frumoasă, Marie, și atît de puternică, după cîte văd...

– Ba chiar mai mult decît ai crede, Huc. Avem puțin timp la dispoziție și nu-ți pot spune nimic, șușoti ea, dar ai încredere în

mine. Mătușa Albérie mi-a spus că Chazeron o să vrea să te pedepsească. Acceptă-i sentința și încrede-te în mine.

Huc făcu ochii mari, dar Marie își puse un deget pe buze și-i făcu semn cu ochiul. Apoi, ridicîndu-se pe vîrfuri, îi sărută ușor obrazul aspru.

– Du-te acum. Precis că s-a înfuriat deja.

I-o luă înainte, deschise ușa și-și luă rămas-bun cu o plecăciune ironică. Nedumerit, dar plin de încredere, Huc coborî scara și se îndreptă spre cabinetul lui François.

După ce rămase singură în cameră, Marie se repezi la fereastră și plimbă o privire satisfăcută peste grădinile acoperite de frunze ruginii. În Auvergne, toamna bătea la ușă.

– În curînd, toate astea vor fi ale mele, François de Chazeron!

Se învîrti prin cameră într-un dans vesel, apoi se aruncă pe patul cu baldachin, cu brațele larg deschise.

– Jocul lupoaicelor va putea începe!

Cînd Bénédicte se înapoie, urmată de două tinere care aduceau un hîrdău de apă caldă, o găsi pe Marie vioaie și cu surîsul pe buze.

– Vei fi spînzurat poimîine, în zori, anunță François de îndată ce Huc închise ușa după ce intrase.

François stătea cu spatele la el, iar chipul lui contractat de furie era îndreptat spre scena care se desfășura dincolo de fereastră. Fereastra dădea spre un țarc în care un grăjdar desăvîrșea dresajul unui cal de luptă. Ca să-l oblige să alerge în cerc, omul nu precupețea loviturile cu cravașa. Fiecare lovitură care șfichiuia crupa animalului domolea dorința lui François de a-l biciui pînă la sînge pe intendent.

Se întoarse spre el, ținîndu-și mîinile la spate, încleștate pe o cravașă imaginară. Huc se aștepta la această sentință. Nu obiectă. François rîse, iritat, zise:

– Întotdeauna ai fost un laș, Huc de la Faye. Pînă și astăzi. De mult ar fi trebuit să te pedepsesc. Ai crezut că-ți poți feri iubita de judecata mea și că te poți răzbuna răpindu-mi fiica. Niciodată nu ți-am crezut minciunile. Niciodată! Dar, la urma

urmelor, nu-mi pasa. Gestul tău o îndepărta de mine pe soția mea. Preferînd mănăstirea, a ieșit din viața mea și mi-a lăsat averea ei. De fapt, îmi făceai un serviciu, mai ales că supușenia ta era fără margini, dacă e să judec după modul perfect în care ți-ai îndeplinit atribuțiile de administrator. Sau poate că te-ai ocupat de Vollore doar pentru Antoinette-Marie? Ăsta era planul lui Albérie, Huc, ca Marie să apară după moartea mea? Ea este singura mea moștenitoare legitimă. Știai că Isabeau trăiește?

Huc primi lovitura albindu-se la față. Asta n-o știa. Totuși, nu spuse nimic. François începu să se plimbe de colo-colo prin odaie, așa cum făcea adesea cînd încerca să urmărească firul întortocheat al gîndurilor sale.

– Nu, firește că nu știai. Trebuie să recunoști, bunul meu Huc, că ai fost trădat de cea pe care o iubeai și voiai s-o ocrotești. Mi-am regăsit fiica, dar Antoinette-Marie nu va moșteni niciodată Vollore. Am patru copii din flori pe care îi voi recunoaște de îndată ce scorpia asta mică se va mărita. Contractul care va pecetlui căsătoria ei va răscumpăra uneltirile voastre. Marie e drăguță și plină de viață. Peste cîteva luni, i-o voi prezenta regelui și voi cere să fie primită în serviciul viitoarei soții a tînărului Henric, ducele d'Orleans. Situația ei va atrage curînd pretendenți din cele mai bogate familii. Dar tu n-o să mai fii aici, Huc, nici soția ta, nici afurisita aceea de Isabeau. Vei muri. Apoi, de îndată ce mă voi întoarce la Paris, va fi rîndul lor. Am să mă ocup personal de luteranii pe care-i sprijină ele și de vagabonzii care infestează străzile Parisului. Regele mă va privi cu și mai multă bunăvoință. Ai fi făcut mai bine să te limitezi la atribuțiile tale de intendent, Huc. Întregul Vollore e sătul de uneltirile tale.

– Înainte de a muri, aș mai vrea să mai lămurim ceva. Un fel de ultimă dorință, ca să zic așa, făcu Huc, ironic.

– Așa se obișnuiește, consimți François, enervat totuși de atîta trufie.

– Guillaume de Montboissier – odihnească-se în pace – era convins că tu i-ai ucis pe preoții trimiși, la cererea lui, să facă cercetări și să exorcizeze. Îți amintești, s-a întîmplat doar cu

cîteva săptămîni înainte să o vezi la Fermouly pe Isabeau şi să-i schimbi destinul.

– Prostul acela de abate îşi închipuia că mă poate obliga să-mi limitez activităţile. Venise să pledeze cauza mizerabilă a plozilor pe care-i foloseam pentru experimentele mele. În numele milei creştineşti!

François rînji. Părea, deodată, încîntat să dea frîu liber amintirilor sale, răutăţii din sufletul lui. Huc clătină, scîrbit, din cap.

– Prin urmare, avea dreptate. Tu i-ai ucis pe preoţi şi pe copiii aceia.

– Au mai fost şi cîteva fecioare. Da, timp de peste cincisprezece ani, le-am smuls inimile, ca să le arunc, palpitînd încă, în poţiunile mele, le-am găurit ţestele ca să le sorb creierii, am folosit toate aceste artificii şi chiar mai mult de atît ca să găsesc *alkaheistul*. Era o cauză nobilă. Să poţi preschimba plumbul în aur, să cunoşti tinereţea veşnică. N-am remuşcări. De multe ori, mucoşii aceia erau o povară pentru familiile lor. Luam doar cîte doi pe an, la fiecare solstiţiu, pe lună plină, aşa cum se precizează în numeroase tratate. Într-o noapte, Guillaume de Montboissier m-a văzut ducînd la castel un plod care n-a mai apărut după aceea. A vrut să mă şantajeze: dacă-i finanţam capela, închidea ochii. Frumoasă învăţătură bisericească, nu-i aşa? I-am rîs în nas. N-avea nici o dovadă. Atunci i-a venit ideea să-i trimită la mine pe acei prelaţi ca să mă acuze de vrăjitorie şi de legături cu diavolul. M-am înfăşurat într-o blană de lup, fiindcă auzisem nişte zvonuri despre o lupoaică cenuşie care dădea tîrcoale pe la ferme. I-am ucis şi le-am sfîşiat trupurile ca să pară opera unei fiare. Aşa am procedat pînă cînd am dat de Isabeau. Nu ştiu de unde a moştenit puterile astea. Mai multe femei din familia ei fuseseră bănuite că ar fi vrăjitoare, în special bunica ei, Turleteuche. Totuşi, nimeni nu şi-ar fi închipuit aşa ceva. Isabeau să fie vîrcolac! I-am arătat abatelui de la Moutier firele de blană care rămăseseră pe haina mea după ce o prinsesem şi l-am pus să le compare cu cele găsite în mîna ultimului preot ucis. L-am convins că ea era de vină, că ea singură îi omorîse pe

preoții și pe copiii aceia în nopțile cu lună plină și că nimic nu mă va împiedica să-i ard pe rug toată familia dacă abatele mai îndrăznea să mă atingă cu bănuielile lui murdare. Cred că a vrut și el, la fel ca tine, s-o protejeze pe Albérie, cu care te-ai însurat apoi tu. Așa încît a tăcut. Am scos chiar și ceva bani din buzunar ca să-mi cumpăr izbăvirea pentru ceea ce i-am făcut vrăjitoarei și ca să-mi „purific" sufletul și trupul în caz că Satana ar fi pătruns în mine cînd m-am culcat cu ea. Numai un tîmpit ar putea crede asemenea chestii! Adevărul este că puțin îi păsa lui de viețile acelea sacrificate în folosul științei. Orgoliul însă îi fusese satisfăcut. A pus să-i fie gravate inițialele pe frontispiciul capelei. Nu-l deranja că inițialele mele erau zugrăvite cu litere de sînge pe laturile atanorului. E de-ajuns. Ai fost un om de treabă, Huc de la Faye, și, ca atare, lași, lipsit de ambiție. Asta e singura ta crimă, dar pentru ea vei fi condamnat. Se îndreptă cu pași măsurați către ușă și o deschise. Duceți-l în temniță și chemați preotul să-l spovedească.

– O ultimă întrebare: ai renunțat să mai cauți *alkaheist*-ul, François de Chazeron?

Privirea lui François se aprinse.

– Nici gînd! Isabeau îi cunoaște secretul. Regele îmi va acorda mîna ei, sînt sigur. Și, după cum știi, nu există neveste care să aibă secrete față de bărbații lor, atunci cînd ei insistă să le afle...

Huc se lăsă închis fără să se împotrivească, așa cum îi făgăduise lui Marie, dar era atît de scîrbit, încît simțea că i se întoarce stomacul pe dos. Și, pe cînd rîsul dement al lui François se pierdea în frigul umed din temniță, Huc nu se putu împiedica să nădăjduiască într-un ultim miracol. Era de neconceput ca Dumnezeu să nu vadă toată această suferință care domnea pe pămînt.

– Dacă-i lași în pace pe ai mei, îți dau *alkaheist*-ul.

François, care era așezat la biroul lui, înălță capul. În fața lui se afla Marie, dreaptă și semeață, avînd în priviri o furie stăpînită. N-o auzise intrînd. Era încîntătoare în rochia ei verde ca migdala; nimic nu mai amintea de sălbăticiunea pe care o

prinsese pe străzile Parisului. O privi cu uimire şi admiraţie. Ea îi zîmbi.

– Eliberează-l pe Huc şi cruţă-mi prietenii, tată – din moment ce sînt fiica ta şi trebuie să te numesc astfel. Cunosc secretul mătuşii Isabeau. Uită de ea, uită şi de ceilalţi, şi-ţi voi destăinui acest secret. Ba chiar mai mult decît atît.

François se încruntă. Văzîndu-i sclipirea din ochi, Marie îşi dădu seama că-i stîrnise interesul. Se apropie de el şi, aplecîndu-se peste birou, îi şopti:

– Ştiu ce intenţii ai. Am auzit tot ce i-ai spus lui Huc. Cerşetorii au avantajul că se pricep să spioneze fără să fie observaţi... Am să fiu ascultătoare. Am să fac tot ce-mi ceri. Voi fi supusă şi cuminte, aşa cum se cade să fiu, şi am să-ţi ofer nu o alianţă profitabilă, ci mai mult: averea care zace sub picioarele tale şi pe care Isabeau ţi-a lăsat-o cînd a fugit.

François se lăsă cu toată greutatea pe spătarul scaunului. Hotărît, fata asta-i plăcea. Era, fără îndoială, sînge din sîngele lui. Obiectă totuşi:

– Cu averea aceea despre care vorbeşti mi-am plătit datoriile şi cîteva favoruri. În peşteră n-a mai rămas nimic, domniţă Ştie-Tot.

Marie zîmbi şi mai larg. Se aruncă, uşoară, pe un fotoliu a cărui piele purta urmele lăsate de vreme şi-şi plimbă amuzată vîrful degetelor peste rezemători.

– Domniţa Ştie-Tot şi messirul Vulpoi-Şiret! Ar fi un titlu potrivit pentru o comedie, nu-i aşa, tată? E limpede că nu eşti atît de ager la minte cum s-ar crede... O credeai pe mătuşa Isabeau atît de toantă? Ţi-a lăsat ceva firimituri din ceea ce obţinuse folosind *alkaheist*-ul. Doar nişte firimituri. Ştiu precis. Am văzut cu ochii mei aurul, muntele acela de aur.

François înghiţi în sec. Lăcomia şi orgoliul rănit îl făcuseră să se albească la faţă. Marie îl lua peste picior, citea lucrul acesta în fiecare gropiţă de pe chipul ei isteţ, şi, cu toate acestea, nu mintea. François simţea că aşa era. *Alkaheist*-ul se afla încă la Montguerlhe.

– Povesteşte-mi, zise nerăbdător.

Această răzbunare o umplea pe Marie de o plăcere aproape perversă. Jubila. Isabeau şi Albérie avuseseră dreptate. François ar fi făcut orice ca să obţină piatra filosofală. Marie începu să vorbească, alegîndu-şi cu grijă cuvintele:

– Mătuşa Albérie pleca periodic din Paris, zicînd că se duce să-şi vadă rudele din Auvergne. La întoarcere, aducea de fiecare dată cîte două pungi pline cu aur. Acest aur era folosit atît pentru a servi cauza ei şi a mătuşii Isabeau, cît şi pentru a-i ajuta la nevoie pe cerşetori sau pentru a sprijini Reforma, subvenţionînd editarea cărţilor lui Luther sau ale lui Erasmus. Pe mine însă toate acestea nu mă interesau. Odată, cred că aveam pe atunci vreo zece sau doisprezece ani, Constant m-a întrebat de unde proveneau toţi banii ăştia. I-am răspuns că nu ştiu exact şi că mătuşa mea era foarte bogată. „Atunci cum de nu face parte din Curtea regelui? Toţi nobilii sînt acolo! Şi numai nobilii sînt bogaţi", mi-a întors el vorba. A fost o adevărată revelaţie. Constant avea dreptate, treaba asta era cam ciudată. Ca să ne distrăm, dar şi din curiozitate, eu, Constant şi Solène, sora lui mai mică, am început să iscodim. Era amuzant. Aflam ici-colo informaţii prinzînd din zbor cîte o vorbă, apoi, anul trecut, am început ofensiva. Am întrebat-o pe mătuşa Albérie ce-i aia *alkaheist* şi de unde lua aurul. După cîteva zile, m-a luat cu ea. Am mers mult timp prin nişte tunele subterane, pînă am ajuns la mecanismul secret care deschidea sala ascunsă. Şi-a desfăcut braţele şi m-a anunţat, mulţumită că mă vede atît de uimită: „Aici este comoara noastră, pe care-o avem datorită acestei substanţe". Mi-a arătat o sticlă plină cu un lichid de culoarea chihlimbarului violet şi o piatră negricioasă. A scos dopul sticlei, şi-a turnat în palmă cîteva picături şi le-a lins, ca un animal. Timp de cîteva minute s-a zvîrcolit de durere, după aceea a luat piatra şi a apropiat-o de o stîncă. La atingerea pietrei, stînca s-a prefăcut într-o bucată de aur. A fabricat astfel destul aur ca să umple cele două pungi, am închis la loc pasajul în urma noastră şi ne-am întors, după ce efectul picăturilor dispăruse. Cînd am întrebat-o de ce nu luase din aurul care se afla deja acolo, mi-a răspuns că, după un timp, licoarea se va termina, iar atunci, aurul acela va

constitui rezerva lor, căci nu putea să mai fabrice acea substanţă fără a risca să atragă atenţia asupra ei. Asta-i tot, messire. Mulţumit?

Seniorul de la Vollore îşi frecă nervos bărbia. Prin urmare, Isabeau nu minţise, în recipient era *alkaheist,* iar ele îl testaseră pe pielea lui ca să vadă dacă nu era otrăvitor şi să pună la punct compoziţia.

– Şi sticla? Ce s-a întîmplat cu sticla?

– Mătuşa Albérie a pus-o la locul ei, lîngă piatră. Prefera să lase *alkaheist*-ul la Montguerlhe de teamă să nu fie jefuită pe drum sau ca la Paris să nu-i descopere cineva taina. Aurul putea fi înlocuit, nu însă şi acest secret.

Pe François îl cuprinse tremuriciul. Indiscutabil, Marie spunea adevărul. El era singurul care văzuse licoarea şi-i simţise efectele. Îi mai puse o întrebare:

– Mai ştii unde se află locul acela?

– Îl voi găsi cu uşurinţă, plecînd de la biserica lîngă care am coborît din litieră.

– Cum se numeşte biserica aceea?

– Saint-Jehan-du-Passet.

François radia de fericire. Scotocise prin subterane şi nu găsise nimic, cu atît mai puţin ieşirea care dădea în capelă. Pe acolo fugiseră, aşadar, mai întîi Isabeau, apoi Albérie. În bisericuţa aceea, preotul venea doar de două ori pe săptămînă. Locul fiind izolat, era uşor să vii şi să pleci, noaptea, fără să atragi atenţia cuiva.

– Asta s-a întîmplat într-o noapte cu lună plină?

– Nu. Mătuşa Albérie mi-a explicat că amestecul era acum stabil. Au avut nevoie de zece ani ca să reuşească. Oricine poate să-l consume oricînd, fără să păţească nimic. O înghiţitură are efect timp de cîteva zile, iar cîteva picături ajung pentru două-trei ore. Mătuşa Albérie n-avea nevoie de o cantitate mare. Cel mai ciudat lucru era că, după ce sorbea licoarea, ridurile îi dispăreau, pielea se netezea. De fapt, de cînd o ştiu, nu pare să fi îmbătrînit deloc.

– La noapte vom merge acolo.

– Nici gînd, tată.

Marie îi surîse angelic, dar privirea îi era inflexibilă. François se simţi cuprins de mînie.

– Foarte bine, te ascult.

– Eliberează-l chiar acum pe Huc şi goneşte-l de aici. Se va duce la soţia lui şi-i va spune care a fost preţul pentru salvarea vieţii sale. Mătuşa Albérie şi Isabeau se vor ocupa în continuare de afacerea lor, la Paris. Iar tu îţi vei putea prezenta fiica regelui cu toată strălucirea, îţi vei legitima numele şi titlul şi vei fi liber, cum doar cei puternici pot fi. Ţin la femeile astea, François de Chazeron, ele reprezintă cincisprezece ani din viaţa mea, timp în care m-au iubit ca pe copilul lor. Deşi sînt supărată că s-au întors astfel împotriva mea, ştiu că au făcut-o pentru binele tuturor şi fiindcă se temeau de mînia ta. În timpul călătoriei care m-a adus aici, am reuşit să văd limpede lucrurile, să le înţeleg gestul.

– În cazul acesta, de ce le trădezi?

– N-aş fi făcut-o dacă nu ţi-ai fi încălcat cuvîntul dat. Ţi-am mai spus-o. Te voi duce acolo. Dacă-mi făgăduieşti să-i eliberezi şi să uiţi de ei. Dar vreau să-mi dai un angajament scris în acest sens.

François de Chazeron cugetă o clipă. N-o voia pe Isabeau decît ca să obţină *alkaheist*-ul. Cît despre Huc, îl cruţase de atîtea ori pînă atunci...

– Fie, spuse el. Poruncesc chiar acum ca Huc de la Faye să fie eliberat. O să-l vezi cu ochii tăi plecînd cu armele lui şi cu o scrisoare care va atesta că nu mai are obligaţii faţă de mine. Isabeau va primi şi ea o scrisoare prin care o voi avertiza să nu-mi iasă în cale. Voi zidi pasajul şi nimeni în afară de noi doi nu va şti nimic despre existenţa lui. Îţi promit că-mi voi respecta acest angajament.

– Dacă aşa stau lucrurile, tată, vom merge acolo în noaptea următoare.

Marie se ridică graţioasă, îi oferi o reverenţă radioasă, apoi ieşi din odaie la fel de discret cum intrase.

Huc n-avu timp să se plîngă de frigul şi de mizeria din celulă. Doi dintre foştii lui tovarăşi de arme veniră să-l ia de

acolo şi-l conduseră pînă la apartamentul lui, insistînd asupra faptului că trebuia să-şi împacheteze cît mai repede catrafusele; François de Chazeron îl aştepta.

De cum îl văzu intrînd în birou, François îi întinse două scrisori şi-l anunţă pe un ton rece:

– Am hotărît să te iert. Soţia ta este la Paris, du-te la ea şi dă-i asta. Vei găsi pe plic adresa lui Isabeau. Să dispari definitiv din calea mea, Huc de la Faye. Vei semna acest act, prin care-mi cedezi pădurile, precum şi titlul tău.

– Şi din ce voi trăi? făcu ironic Huc.

– Nu-i de-ajuns că vei trăi? Trebuie să-mi plăteşti pentru felul cum te-ai purtat. Semnează!

Huc încleştă pumnii, revoltîndu-se o clipă la ideea de a-şi vedea moştenirea rămasă din moşi-strămoşi căzînd în mîinile nedemne ale lui Chazeron, apoi se hotărî, la amintirea vocii lui Marie, care-l îndemna să se supună. Era convins că fata avea un plan, aşa încît renunţă la puţina lui avere şi la titlul său, sub privirea batjocoritoare a lui François de Chazeron.

– Ai să pleci chiar acum. Uite-ţi solda, îţi va fi de ajuns pentru călătorie. Sîntem chit, dar să nu mai pui niciodată piciorul prin ţinut. Dacă dau de careva dintre voi pe aici, o să vă nimicesc ca pe nişte fiare primejdioase. E limpede?

– Nici o grijă, am să ţin minte!

– N-am avut niciînd vreo temere în ceea ce te priveşte, Huc. Eşti cea mai jalnică şi mai laşă fiinţă pe care o cunosc. O să ajungi la Curtea Miracolelor, printre vagabonzii de soiul tău. Şi, pe toţi dracii, perspectiva asta îmi convine mai mult decît moartea ta.

– Sînt liber? mai întrebă Huc, care, dincolo de aparenta lui nepăsare, clocotea de mînie.

– Eşti. Te las în voia decăderii tale, prietene.

Huc nu-i răspunse. Îşi aruncă pe umeri bocceaua nu prea voluminoasă şi ieşi cu pas hotărît, lăsînd uşa deschisă după el.

Intră în grajd, ca să pună să-i fie înşeuat calul. Nu se vedea nici un grăjdar, dar animalul era deja gata de drum. Se pregăti să

încalece, cînd auzi, dinspre un colţ întunecat, vocea gingaşă şi uşoară a lui Marie.

– Nu te uita încoace, Huc, el te supraveghează, dar nu mă poate auzi. Să călătoreşti pe drumuri ocolite, fiindcă n-am nici un pic de încredere în cuvîntul lui. Ar putea foarte bine să-şi trimită oamenii pe urmele tale. Pleacă, şi nu-ţi face griji decît pentru tine. Spune-i mătuşii Albérie că nu am avut de ales. Doar atît. O să înţeleagă ea. Adio, messire Huc.

Cu inima strînsă, Huc îşi îmboldi calul. Pe cînd străbătea curtea, Marie se ivi din umbră şi-i surîse. O salută cu un semn din cap, apoi ieşi la trap din Vollore.

Marie aşteptă cîteva minute, ca să-i lase timp spionului lui Chazeron să dea raportul, apoi ieşi la iveală, fluierînd o melodie. Cînd se întîlni cu grăjdarul care, odată misiunea îndeplinită, se întorcea şchiopătînd, ca de obicei, îl întîmpină cu cel mai dulce zîmbet al ei.

– Ce seară frumoasă, nu-i aşa?

Acesta însă, în loc să răspundă, lăsă capul în jos şi grăbi pasul, de parcă s-ar fi ruşinat, deodată, pentru că repetase ceea ce auzise. Marie îl lăsă în pace. La Paris, omul ăsta i-ar fi fost prieten; aici, era doar unul dintre sclavi, gata să facă orice pentru stăpînul care-i dădea de lucru în ciuda infirmităţii lui. Şi, de fapt, fără să ştie, o servea şi pe Marie, confirmîndu-i lui François impresia pe care fata voia să i-o lase despre ea.

10

Mîncară tăcuți, față-n față, în marea sală de recepții, fiecare la cîte un capăt la mesei lungi și masive, cercetîndu-se unul pe celălalt cu coada ochiului. Marie își etală artistic bunele maniere învățate de la Isabeau, mînuind cu dezinvoltură tacîmurile. În ciuda nerăbdării cu care aștepta expediția lor nocturnă, François de Chazeron nu se putu împiedica să n-o admire. Îmbrăcată într-o rochie de culoare grena, care-i stătea foarte bine, cu pletele lungi strînse sub o bonetă ale cărei margini de satin erau împodobite în dreptul urechilor cu perle, era cu totul alta decît cea pe care o răpise cu trei săptămîni în urmă. Nici nu trecuseră cîteva ore de cînd sosise la Vollore, și căpătase deja o autoritate și o prestanță pe care nici măcar Antoinette nu le avusese. Privirea ei directă și fermă, de un cenușiu ca oțelul, grația și senzualitatea născînde care-o învăluiau ca un nimb îl tulburau. Își spuse o clipă că ar putea să se însoare chiar el cu ea și că Marie ar fi arătat foarte bine la brațul lui. Alungă însă pe dată această perspectivă incestuoasă. O luase pe Marie în vederea unei viitoare alianțe aducătoare de bogăție și relații. Trebuia să-și urmeze planul. Cu toate astea, pe toți dracii, ce păcat că era fiica lui!

– L-am văzut pe Huc plecînd, anunță Marie, împingînd la o parte farfuria din fața ei. Te-ai ținut de cuvînt, așa că o să-mi respect și eu promisiunea. Dacă ești gata, putem pleca.

François se ridică atît de repede, încît pajul nici nu apucă să-i tragă scaunul. Marie se conformă însă uzanței, ca să sublinieze

că se putea adapta oriunde, apoi i-o luă înainte, pe coridorul care ducea la grajduri.

– Credeam că va trebui să-ţi fac educaţie, nu se putu opri François să-i spună, plin de admiraţie, dar se pare că greşeam. Ai foarte puţine lucruri de învăţat.

– Chiar dacă trăieşti la Curtea Miracolelor, poţi să-i imiţi pe nobili! ripostă cu umor Marie.

Pe buzele lui François apăru un zîmbet care se pierdu în legănarea senzuală a şoldurilor adolescentei. Încleştă pumnii, stăpînind valul de dorinţă care-l cotropise. Într-o clipă, se hotărî. Chiar dacă nu se putea însura cu ea, putea s-o aibă. N-ar fi primul tată care înţelegea să-şi iniţieze astfel fiica. Va fi cu atît mai bucuroasă cînd va veni timpul să se mărite. Gîndul acesta reuşi să-i domolească prea puţin simţurile înfierbîntate şi, cînd trecură peste podul mobil ca să ajungă la Saint-Jehan-du-Passet, era mai obsedat de apropierea ei decît de găsirea pietrei filosofale.

Îşi legară caii de unul dintre stejarii care creşteau pe deal, apoi Marie îl duse în spatele altarului. De jur împrejur, cît vedeai cu ochii, nu era picior de om. Marie scăpără un amnar, aprinse o lampă şi înaintă fără şovăire spre tunelul stîncos care cobora în măruntaiele muntelui.

François o urmă tăcut. Mirosul de umezeală care domnea acolo îl îngreţoşa, dar dorinţa de a intra în stăpînirea *alkaheist*-ului, precum şi a fetei, îl înviora.

Renunţă repede să încerce să se orienteze prin labirintul în care se afundau tot mai mult. Marie părea să ştie încotro îl conduce. O urma fără teamă, poate din cauză că ea îi semăna, dar Marie n-avea pic de încredere în el. Reacţia pe care o avusese el, mai devreme, faţă de Huc îi întărise acest sentiment. Acum avea tot interesul să-i fie de folos.

Tunelul se opri brusc într-o fundătură. François se încruntă. Marie se întoarse spre el, anunţînd:

– Am ajuns. Dar îmi datorezi o favoare, dragă tată. Mătuşa Albérie nu m-a lăsat să gust din conţinutul sticlei, sub pretextul stupid că piatra nu trebuia să aibă decît un singur stăpîn. Acum

însă lucrurile stau altfel. Vreau să am partea mea din putere. Vreau să fiu egala ta.

Vorbele ei îl iritară profund pe François. Dădu mașinal din cap, dar privirea avidă îi trăda sentimentele. Niciodată n-ar fi acceptat ca o femeie să-i fie egală, nici măcar dacă era vorba de fiica lui. Suporta și așa destul de greu ideea că vrăjitoarele alea se bucuraseră înaintea lui de *alkaheist*. Marie se mulțumi cu gestul lui aprobator și-și îndreptă pașii către o stîncă mai proeminentă decît celelalte din jur. Îi frecă suprafața în două locuri diferite, dădu la iveală mecanismul de deschidere, apoi apăsă mai multe semne sculptate care se retraseră, unul cîte unul, înăuntrul rocii.

Imediat ce sfîrși aceste manevre, o lespede lată de piatră se dădu la o parte, lăsîndu-le loc să intre. Marie pătrunse înăuntru, urmată de Chazeron. François simți nevoia să se frece la ochi, ca să se asigure că nu visează. Lumina lanternei făcea să scînteieze aurul aflat pretutindeni în jur. Lacom, François înaintă și căzu în genunchi printre monede, umplîndu-și cu ele căușul palmelor și lăsîndu-le să-i curgă printre degete.

– *Alkaheist*-ul este aici, anunță Marie, atingîndu-l în trecere, ca să se apropie de fiola care trona pe o etajeră, lîngă o bucată de rocă vulcanică.

Văzînd-o gata să ia recipientul, François se ridică subit și o îmbrînci ca să ajungă acolo înaintea ei. Vioaie și sprintenă cum era, Marie își recăpătă echilibrul atît de prompt, încît flacăra lămpii abia pîlpîi, apoi se dădu înapoi, făcîndu-i loc.

François învîrti în mînă flaconul.

– Da, aceasta e substanța. Are aceeași culoare stranie, abia puțin mai închisă decît pe vremuri. E carnea vieții.

Scoase dopul sticlei, apoi înșfăcă la fel de nerăbdător, cu cealaltă mînă, piatra, mutîndu-și privirea avidă de la una la alta.

– Numai cîteva picături, tată, îi aminti Marie. Lasă-mi și mie, mi-ai promis.

François însă abia dacă o auzi. Fata spusese mai devreme că efectele vor fi permanente. Permanente! Va fi, așadar, cel mai bogat om din lume și va trăi veșnic. Privi spre Marie, iar privirea

îi deveni şi mai parşivă; îşi va satisface orice capriciu, inclusiv pe acela de a se însura cu Marie, de-a o iubi, de-a o face femeie.

– Mi-ai promis! insistă fata, apropiindu-se de el şi întinzînd mîna spre flacon.

François ridică braţul şi-şi turnă pe gît tot conţinutul sticluţei, înnebunit la simplul gînd al împărţelii. Satisfăcută, Marie se dădu încet înapoi. Cînd sticluţa căzu pe jos, iar François apucă strîns piatra cu ambele mîini, fata nu-şi mai putu stăpîni bucuria că-l învinsese. Un zîmbet încîntat îi lumină chipul. Zărindu-l, François de Chazeron abia avu timp să se mire, cînd o durere năprasnică îl făcu să se chircească şi să pălească. O privi din nou şi citi pe trăsăturile ei o ură sălbatică.

– Ai să mori, François de Chazeron. Ai să mori în mijlocul bucăţilor de aur pentru care ţi-ai vîndut sufletul.

– Ce vrei să...? începu el, încercînd să-şi îndrepte spatele, dar durerea era atît de cumplită, încît nu reuşi.

Toţi muşchii i se contractau spasmodic, oasele parcă i se sfărîmau şi se îndepărtau unele de celelalte, iar bătăile inimii îşi accelerară insuportabil ritmul.

– *Alkaheist*-ul nu există, Chazeron, ce-ai băut era doar o otravă. Puternică şi fără leac, continuă ea. Ai să mori, dacă nu cumva ai să te prefaci în lup, cum i s-a întîmplat acum cincisprezece ani mamei mele.

Marie izbucni într-un rîs feroce. François holbă ochii, simţind cu toată fiinţa lui că fata spunea adevărul. Avu o tresărire de mînie şi vru să se năpustească asupra ei, dar Marie se feri cu îndemînare, iar François căzu cu faţa în jos. Profitînd de ocazie, fata se aşeză călare pe spinarea lui şi-i luă sabia din teacă. Ştia că n-avea mult timp la dispoziţie. Albérie o avertizase.

Cu sabia lui în mînă, se apropie de tunel, gata să iasă, la nevoie. Dar voia să-şi ducă răzbunarea – în numele ei şi al familiei ei – pînă la capăt. Cu vocea schimbată de violenţa propriilor gesturi, îi mărturisi:

– Nu sînt fiica ta, François de Chazeron, îţi sînt nepoată! Cea pe care ai luat-o drept Isabeau acum şaisprezece ani era mama mea şi copilul tău nelegitim, rodul violului pe care l-ai comis.

Ca să mă salveze de tine, m-a schimbat cu bebelușul născut de soția ta, înainte de a se transforma în lupoaica aceea pe care oamenii tăi au rănit-o la Paris.

– Nu se poate! mîrîi François între două convulsii care-l făcură să vomite un val de sînge. Minți. Minți! urlă el.

Marie se întoarse cu spatele, înălță lampa la înălțimea capului ei și-și ridică părul, dezgolindu-și ceafa.

– Ia uită-te dacă mint.

Lui François îi scăpă un țipăt în care furia se împletea cu durerea. Dintr-odată, lucrurile căpătau un sens nou, pierzîndu-l pe cel vechi. Marie se întoarse din nou cu fața spre el.

– E semnul lupoaicelor, Chazeron. Fac parte din neamul lor, dar și dintr-al tău. Iată de ce mi-a fost ușor să joc teatru. Prin venele mele curge sîngele tău, iar cu ajutorul lui voi recăpăta în mod legitim ceea ce le-ai furat mamei, bunicii și mătușii mele: identitatea și numele lor. Și vom dobîndi, atît ele, cît și eu, autoritatea și puterea moștenite de la tine. Te vei chinui mult timp și la fel îți vei găsi și moartea. Înconjurat de aurul acesta. Singur, ca un animal, în timp ce eu voi dansa împreună cu lupoaicele. Adio, bunicule! Visai să dobîndești avere. Acum o ai!

François se zvîrcoli de durere, iar Marie îi văzu hainele plesnind la cusături. Nu mai așteptă. Ieși repede din peșteră și acționă mecanismul de închidere. Urletul de ură al lui François se pierdu în spatele zidului. Fusese închis ermetic înainte de-a avea puterea să se ridice.

Abia atunci, Antoinette-Marie de Chazeron începu să rîdă în hohote.

Cînd ieși din biserică, în Auvergne încă domnea întunericul; era o noapte limpede și rece, o noapte care prevestea apropierea primelor înghețuri. Fără remușcări, cu inima și sufletul ușurate, se apropie de silueta care o aștepta alături de calul lui François. Jean Latour își împinse pe spate gluga pelerinei, iar Marie îi zîmbi complice.

Cînd ajunse lîngă el, îl întrebă, înainte ca Jean să apuce să deschidă gura:

– Ce s-a întîmplat cu Ma? De trei săptămîni mă frămîntă neliniştea în legătură cu ea!

– Ma e bine, Marie. Theophrastus şi Isabeau au salvat-o. Tocmai se trezea, după ce i-au tratat rănile, cînd am plecat la galop din Paris pe urmele tale, ca să mă asigur că totul e în regulă. Din moment ce ai ieşit numai tu singură, presupun că lucrurile s-au desfăşurat conform planului.

– Isabeau avea dreptate. François îşi dorea atît de mult piatra filosofală încît a căzut direct în capcana noastră. A fost floare la ureche. Grota aceea va fi mormîntul lui. Abia aştept să-i văd din nou pe ai mei. Să ne întoarcem la Paris, Jean.

– Din păcate, încă nu se poate, frumoasă Marie. Trebuie să ştergem urmele, mai întîi.

Văzîndu-i mutriţa tristă, o strînse uşor de braţ.

– Ai reuşit să duci la bun sfîrşit ceea ce familia ta a visat timp de treizeci de ani să facă. Acum trebuie să mergi pînă la capăt.

– De ce n-a venit cu tine şi Constant?

– Isabeau nu i-a dat voie, şi bine a făcut. Nimeni nu trebuie să ştie că François de Chazeron a murit. Haide, Marie. Trebuie să terminăm înainte de ivirea zorilor.

– Ştiu.

O sărută blînd pe frunte, iar Marie simţi că inima îi bătea mai tare şi mai repede. Prezenţa lui Jean o tulbura. Era ceva evident, spre deosebire de sentimentele nedefinite pe care le nutrea pentru Constant. Simţi un val de mînie strîngîndu-i pîntecele. Îşi va îndeplini misiunea, dar nu de dragul lui Isabeau sau al lui Albérie, ci pentru ea. Ca să aibă dreptul să-şi aleagă viaţa pe care o dorea.

Încălecă, apoi întoarse capul spre Jean, admirînd precizia şi sprinteneala cu care sări, la rîndul lui, în şa.

– Spune-mi, Jean, îndrăzni ea să-l întrebe, o iubeşti pe Isabeau?

Îşi îndreptă, mirat, către ea ochii mari şi negri şi-i răspunse cu un „da" la fel de sincer şi hotărît cum era el însuşi, în pofida reputaţiei pe care o avea, şi adăugă:

– De ce?

Marie își mușcă buza. Cum să-i spună că ar fi dorit, că i-ar fi plăcut să guste de pe buzele lui din fructul oprit? Cum să-i destăinuie că-l iubea pe Constant, dar la sunetul vocii lui Jean începea să vibreze?

Obrajii i se împurpurasеră din pricina acestor gînduri care o frămîntau, dar întunericul îi ascundea tulburarea. Jean își struni calul nervos, apropiindu-se de ea. Dintr-o răsuflare, împinsă de tensiunea din ultimele ceasuri, zise, fără să-l privească:

– E bătrînă. Eu sînt tînără.

Fără să aștepte un răspuns, își îmboldi calul și i-o luă înainte. O ajunse din urmă după ce ieșiră la drumul mare. Zorii se apropiau, iar aerul se răcise considerabil. Dar nici unul din ei nu simți frigul. La sosirea lor, podul mobil se lăsă în jos, la un semn al paznicului. Marie își dăduse pe spate gluga de lînă a pelerinei care-i ascundea chipul, dar Jean își ținea capul plecat. Două persoane ieșiseră, două persoane se întorceau. Nici unul dintre cei trei paznici de la intrare nu puse vreo întrebare. François de Chazeron era un personaj îndeajuns de secretos și de iritabil pentru ca nimeni să nu-și bage nasul în treburile lui.

Personalul încă nu-și începuse activitatea. Marie îl conduse pe Jean de-a lungul coridoarelor pînă la camera lui François, ca să ia de acolo cîteva lucruri. Timpul le era măsurat. Stînjenită de îndrăzneala cu care-i vorbise pe drum, fata evita să-l privească în ochi. Jean nu lăsă se observe cît de tulburat era. Era convins că nutrește o iubire ieșită din comun pentru Isabeau. Dar ceea ce îi spusese Marie era adevărat. Avea acea tinerețe și prospețime cărora nici un bărbat nu le-ar fi putut rezista. Și cu atît mai puțin el, care toată viața zburase din floare-n floare.

Marie își făcu și ea de lucru, deschizînd niște cufere, ca să-l ajute. În scurt timp, umplură o boccea cu bagaje, adăugînd și un inel cu blazonul familiei Chazeron. Cînd își terminară treaba, auziră cîntecul unui cocoș.

– Trebuie să plec înainte ca grăjdarul să vină și se descopere subterfugiul nostru.

– Ai dreptate, murmură Marie, cu un surîs palid pe buze.

Se întristă deodată. Castelul acela care nu era al ei o făcea să se simtă mai singură ca niciodată. Jean fu şi mai tulburat. Privirile li se întîlniră, iar degetele lui aranjară o şuviţă neagră de păr, care, în timpul călătoriei, scăpase de sub boneta lui Marie.

– Peste cîteva săptămîni, un mesaj purtînd sigiliul lui François de Chazeron te va rechema la Paris. Să nu te mai duci la subterane. Abia mai tîrziu va fi posibil.

– Voi avea răbdare. Ştii, mai devreme...

– Sst! o opri el, punîndu-i un deget pe buzele mlădioase. Iubirea şi dorinţa sînt nişte sentimente foarte diferite, Marie. Nu ispiti un păcătos ca mine. Ne-am pierde amîndoi.

Se aplecă, simţindu-i răsuflarea, şi schiţă un sărut uşor pe buzele ei, apoi vru să iasă din încăpere.

– Jean, îl reţinu Marie, simţind în inimă un val de independenţă, spune-i lui Isabeau că eu nu sînt ca mama şi că nimeni, niciodată, nu-mi va stăpîni destinul.

Jean se întoarse şi-i aruncă o privire gravă. Cu bărbia înălţată, Marie îşi sfida lacrimile şi disperarea. Lăsă jos bocceaua şi întinse spre ea o mînă febrilă. Ea se trezi în braţele lui, subit, aşa cum simţise şi el nevoia s-o strîngă la piept. Marie se prăbuşi într-o sărutare imperioasă şi senzuală care dezvăluia sălbăticiunea cu sînge de lupoaică din ea. Apoi, la fel de hotărît, Jean o împinse la o parte.

– Destinul tău s-a pus în mişcare, Marie. Eşti sigură că-l vei putea controla vreodată?

Luă de jos bocceaua şi plecă grăbit, în timp ce, dincolo de fereastră, un cerc de aburi trandafirii învăluia cerul.

Marie merse pe urmele lui pînă la grajd, străbătută de fiori nebănuiţi. Se linişti văzîndu-l că încalecă pe calul lui François, în timp ce grăjdarul îşi făcea apariţia, scărpinîndu-şi ţeasta cu păr roşu şi aspru ca o coamă de cal. Cu gluga trasă pînă peste sprîncene, Jean ajunse la podul mobil, îl trecu fără probleme, avînd grijă ca bocceaua să fie văzută, apoi îi dădu pinteni calului, pornind la drum cu trupul încins şi cu spiritul tulburat.

Marie îi spuse, iritată, grăjdarului care venise lîngă ea şi-şi privea stăpînul plecînd, cu un aer plin de îndoială, pe care-l sublinie scărpinîndu-şi îndelung coama plină de păduchi:

– Uite ce face taică-meu! Mă tîrăşte pînă aici, latră tot felul de porunci, îşi alungă oamenii, mă face să umblu toată noaptea pe coclauri ca să văd hotarele domeniilor lui, după care se întoarce la Paris înainte de ivirea zorilor! Există oare pe lumea asta vreun personaj mai imprevizibil, mai impertinent şi mai nesuferit decît el?

– Chiar aşa, domniţă, încuviinţă tontul de grăjdar, al cărui chip reflecta o totală lipsă de înţelegere, atît în ceea ce privea spusele fetei, cît şi în privinţa atitudinii stăpînului său.

Puţin îi păsa de năravurile ciudate ale acestuia şi, în ceea ce-l privea, nu-l interesa decît faptul că Chazeron îi făgăduise doi soli ca s-o spioneze pe Marie, şi, cum acesta plecase, punga lui rămăsese goală. Marie îl lăsă să-şi vadă de gîndurile lui, de care ea habar n-avea, şi se întoarse la castel. Era dimineaţă, iar promoroaca împodobea cu dantele fine frunzele căzute pe jos. Marie se cutremură.

În sala comună, slujnicele îşi începuseră deja activitatea, punînd pe mese căni pline cu lapte. Observînd că fata era trasă la faţă, una dintre ele turnă lapte într-un pahar şi i-l întinse. Chiar atunci intră şi Bénédicte. Cînd îi văzu părul în dezordine şi hainele şifonate, îşi înălţă mîinile spre cer şi începu să bodogănească:

– Doamne sfinte, de unde vii în halul ăsta? Ce-o să spună seniorul, tatăl tău?

Marie căscă. Brusc, o ajunsese oboseala. Traversă încăperea şi se propti în faţa intendentei.

– Tata s-a întors la Paris să-şi îndeplinească funcţia. Pentru el, funcţia asta pare să fie mai importantă decît fiica lui...

– Dar nu mai departe de ieri îmi făcuse o listă cu recepţiile pe care voia să le ofere, protestă Bénédicte, care nu mai înţelegea nimic.

– Uită de ele, dragă, făcu Marie, căscînd din nou, aşa cum o să uit şi eu promisiunile pe care mi le-a făcut cînd m-a adus aici.

Se pare că tata e pe cît de imprevizibil, pe atît de nepoliticos. Mi-a spus să-ţi transmit că, în lipsa lui, voi fi sub autoritatea ta. Asta-mi convine. Mai întîi, voi recupera noaptea asta nedormită.

Depuse o sărutare pe obrazul dolofan al matroanei, care se rotunji într-un surîs satisfăcut, apoi ieşi, împleticindu-se, pe coridor.

De cum închise uşa camerei ei, Marie se prăbuşi, fără să se mai dezbrace, pe pat, peste cuvertură. În odaie era frig, dar asta n-o deranja deloc. Se simţea mistuită de un foc interior. Căzu într-un somn tulburat de visuri ameninţătoare, în care seniorul de la Montguerlhe murea suspinînd numele ei.

Huc se lăsa cînd pe un picior, cînd pe celălalt, în faţa prăvăliei Firul Regelui, verificînd încă o dată adresa pe care i-o dăduse Chazeron. Era plin de noroi din cap pînă-n picioare, iar pălăria lui nu mai reuşea să opună rezistenţă ploii torenţiale care se abătuse asupra oraşului. Pe stradă se scurgeau valuri de noroi amestecat cu tot felul de mizerii, mînjindu-i cizmele. Cînd ajunsese la două leghe de Paris, îşi vînduse calul. Bietul animal era epuizat. Şi Huc era istovit, dar se forţase să meargă pe jos, în ciuda ploii. Atîtea întrebări îl ţineau treaz de cînd plecase din Auvergne, şi atîtea speranţe!

– Mişcă-te de acolo, bou tîmpit! strigă o voce.

Îşi dădu brusc seama că stătea în mijlocul drumului, împiedicînd circulaţia. Înaintă pînă la arcada de la intrare, îşi scutură pelerina de apă, îşi scoase pălăria şi împinse uşa, făcînd să răsune prin vacarmul furtunii un clinchet de clopoţel.

– Eşti ud leoarcă, messire, constată o voce necunoscută lui.

Tînăra care vorbise părea pe cît de uimită, pe atît de scîrbită.

– Caut o doamnă, începu Huc, tuşind ca să-şi dreagă vocea răguşită din cauza durerii din gît.

– Lasă bucata aia de material, fato, şi fugi să-i iei măsurile doamnei Bernardin, s-a îngraşat puţin şi se încăpăţînează să...

Restul frazei rămase suspendat pe buzele lui Albérie, care tocmai intrase în încăpere. Deşi Huc îşi lăsase o barbă stufoasă,

argintie, care-i încadra chipul, şi cu toată înfăţişarea lui jalnică, Albérie îl recunoscu de la prima privire.

– Ce doamnă, messire? se interesă tînăra, care nu observase că patroana era în spatele ei.

– Pe aceea de acolo, zîmbi Huc, uluit să vadă cît de mult se schimbase soţia lui.

– Dragul meu Huc, spuse ea, apropiindu-se. Nu sta acolo, vino cu mine, adăugă, luîndu-l de mînă. Carolys, spune-i surorii mele că a sosit soţul meu.

– Soţul tău, doamnă Albérie? se minună fata. Apoi înţelegînd că e indiscretă, se grăbi să rectifice: Fug chiar acum la ea.

Şi Carolys dispăru într-o clipă. Huc nu ştia ce să spună. Se lăsă condus de Albérie.

– Mai întîi, scoate-ţi astea! insistă ea, cînd intrară în holul casei lui Isabeau.

Însă Bertille se şi înfiinţase.

– Cu cine eşti, Albérie?

– Cu soţul meu, Bertille.

– Pe toţi sfinţii, exclamă Bertille, bătînd indignată din picior, dar e ud pînă la piele!

– Îmi cer iertare, începu Huc, dar cuvintele i se pierdură pe buzele soţiei sale.

Nemaiputîndu-se stăpîni, Albérie se agăţase de gîtul lui şi-l sărută. Huc şovăi o clipă, temîndu-se să n-o murdărească, apoi o strînse în braţe, cedînd dorinţei, în timp ce Bertille, jenată, mormăia:

– Astea da maniere! Şi uite cum arată podeaua mea! Albérie, ai grijă, rochia ta! Ei drăcie, zise ea în cele din urmă, ieşind din hol, nu vreau să văd aşa ceva! Nu, nu vreau să văd!

Se desfăcură din îmbrăţişare rîzînd. Huc cuprinse între mîinile lui mari obrajii îmbujoraţi ai iubitei sale.

– Doamne, Dumnezeule, Albérie, cît de frumoasă te-a făcut traiul ăsta liniştit!

– Şi tu mi-ai lipsit, Huc, răspunse ea, aţintindu-şi în ochii lui privirea metalică.

– Acum ne putem apuca să dăm jos jegul de pe soţul tău? răsună vocea mînioasă a lui Bertille.

Se întoarseră, amîndoi în acelaşi timp, spre ea. Cu pumnii înfipţi în şolduri, cu sprîncenele încruntate, pitica se răstea la ei ca să nu înceapă să plîngă de emoţie. Ăsta era felul ei de a-şi stăpîni sensibilitatea exagerată.

– Cred şi eu, Bertille! Dar, dacă n-ai nimic împotrivă, o să mă ocup eu de treaba asta; uite-l cît e de mare, ţie ţi-ar fi prea greu să-l freci cu buretele.

– Vai, Albérie! Cum poţi... se apără pitica, înroşindu-se pînă-n vîrful urechilor.

– Vino, Huc. Bertille este o bucătăreasă grozavă. O să-i facă plăcere să-ţi pregătească o gustare.

– Bineînţeles că da! Dar să-şi scoată încălţările înainte de a intra în casă.

– Dorinţele tale sînt porunci pentru mine, domniţă, se conformă Huc, amabil.

Bertille, îmblînzită, se mai îmbujoră o dată, cu privirile în pămînt, şi se îndepărtă, unduindu-şi şoldurile.

– Trebuie să mai fie cîteva pateuri... şi ceva jambon... şi nişte plăcinte, începu ea să înşire, ca să-şi vină în fire.

Huc îşi scoase cizmele, murdărind şi mai rău podeaua cu noroiul din ele, apoi o urmă pe Albérie către o cameră de baie de la etaj.

Cînd Bertille bătu la uşă ca să-i anunţe că a adus apă caldă, nu primi ca răspuns decît un mîrîit. Lăsă găleţile în prag, îşi şterse mînuţele de şorţ şi plecă, oftînd.

– Oricum, ar fi putut să mai aştepte pînă după ce se spăla!

După o clipă i se plînse şi lui Isabeau, care se grăbise să vină acasă imediat ce aflase vestea.

– Păstrează-i plăcintele calde, se înduioşă Isabeau, auzind-o, au de recuperat ceva timp. Mă întorc mai tîrziu. Ia-o, adăugă, întinzîndu-i lui Bertille o batistă. Şterge-ţi nasul.

Înainte ca Bertille să apuce să mai protesteze, Isabeau ieşi. Se simţea uşoară. Înainte de sosirea lui Huc şi a lui Jean, primise

două mesaje de la Marie. În primul, fata îi povestea cu ironie despre moartea lui Chazeron „după o grea suferință, sărmanul!" și o anunța că Huc va veni la Paris, iar în cel de-al doilea, care era datat doar cu cîteva zile în urmă, îi mărturisea că, pînă la urmă, îi plăcea să se ocupe de domeniile ei. Marie consultase registrul lui Huc și, ajutată de Bénédicte, continua să aplice măsurile luate de acesta pentru a-i ajuta pe nevoiași să treacă de o iarnă grea. Împotriva oricăror așteptări, Marie cerea permisiunea să rămînă la Vollore pînă la primăvară.

Isabeau se bucurase. Moștenirea aceea îi aparținea și-i făcea plăcere s-o știe pe Marie fericită în locul pe care i-l oferise, după tot ce pătimise familia ei. Singura ei grijă era cum va reacționa Constant.

De la plecarea lui Marie, tînărul se schimbase. Din voios cum era, devenise tăcut, se revolta pentru cel mai mic lucru, de multe ori chiar în timpul adunărilor luteranilor. Parcă ar fi vrut să se răzbune pe întreaga lume pentru durerea care-l mistuia.

Era adevărat însă că multe lucruri se schimbaseră în numai două luni. Comandantul titular, Jean de la Barre, își reluase postul, după ce rănile i se vindecaseră, și chiar dacă-și manifesta mai discret afinitățile cu reformații, nu era dispus să facă exces de zel. Imediat după ce Chazeron renunțase – printr-o misivă scrisă de mîna lui Marie – la însărcinarea de locțiitor, distrusese dosarele și renunțase la persecuții. Atît reformații, cît și cerșetorii îl răsplătiseră pentru asta cu generozitatea obișnuită.

Ma se vindecase foarte repede. Theophrastus n-o slăbea nici o clipă din ochi, ba chiar dormea alături de ea, ceea ce-l exaspera și mai mult pe Constant, și așa foarte abătut pentru că o pierduse pe Marie. Degeaba încercase Isabeau să-i explice cum stăteau lucrurile, refuza să priceapă. Puțin îi păsa că Theophrastus era tatăl lui Marie, iar Ma, mama ei. El știa una și bună: atunci cînd iubești pe cineva, nu te descotorosești de el. Faptul că o deghizaseră pe Marie în nobilă era, în viziunea lui, ceva mai cumplit decît pușcăria, mai cumplit chiar decît moartea. Dacă Marie pretindea că-i place acolo, o făcea doar pentru că era prea mîndră ca să se plîngă și să-și recunoască regretul. Dacă ar fi

ştiut să călărească, băiatul ar fi galopat pînă în Auvergne, ca s-o elibereze. Cu toate că se temea de cai, încercase să se urce în şa, dar de fiecare dată se trezise azvîrlit în praful drumului, pe cînd cerşetorii îl luau peste picior, aşa încît renunţase, zicîndu-şi că Jean o să-l înveţe, de îndată ce se va întoarce.

Dar Jean întîrzia să apară. Huc la fel.

Isabeau se întoarse la catastifele ei, cu sufletul împăcat. Dacă unul din ei sosise, nici celălalt nu va mai zăbovi mult.

Seara, cînd cinară acasă la ea, n-o întristă decît lipsa lui Constant. Fu, într-adevăr, o seară neobişnuită. Erau acolo toţi: Theophrastus şi Ma, Albérie şi Huc. Cu toţii erau emoţionaţi de această regăsire, aveau sufletele sfîşiate de atîtea amintiri, îndoliate de minciuni şi trădări, şi, cu toate acestea, atît de pline de dragoste, iertare şi, din nou, de recunoştinţă. Stătură de vorbă mult timp. Isabeau se aştepta ca Huc să-i reproşeze totul, nimic sau anumite lucruri. El se mărginise dóar s-o îmbrăţişeze, cu un zîmbet deschis şi cu ochii strălucitori.

– În seara asta, lumina e frumoasă, constatase Huc, cu simplitate.

Iar ea înţelesese, asemenea celorlalţi, despre ce lumină era vorba: cea a adevărului, a abnegaţiei, a curajului şi a perseverenţei. Rîseră împreună. Vorbiră împreună despre Marie. Despre moartea lui Chazeron. Erau împreună.

Jean îşi anunţă sosirea după două zile. Fusese nevoit să se abată din drum din cauza izbucnirii epidemiei de ciumă.

– Trebuia să ne aşteptăm la asta. E cazul să ne pregătim să luăm măsuri, răspunse Theophrastus, îngrijorat.

După o săptămînă, el şi prietenul lui, Jean Pointet, cutreierau Parisul în lung şi-n lat ca să împiedice răspîndirea epidemiei, cu desagile pline cu bucăţi de săpun cumpărate de Isabeau şi de cîţiva burghezi speriaţi.

Zvonurile deveneau tot mai alarmante. Flagelul mistuia Franţa ca un şarpe hidos. Se făcură procesiuni şi slujbe religioase. Fără să ţină seama de pericol, regele hotărî să-şi viziteze

provinciile, bucuros să le vadă pe cele moştenite de la mama sa. În această călătorie îi erau alături soţia lui şi delfinul Franţei.

Locuitorii din oraşele şi satele atinse de flagel aşteptau cu nerăbdare trecerea regelui, convinşi că, din moment ce vindeca scrofulele, îşi va putea salva supuşii, precum şi întreaga Franţă.

În urma ploilor torenţiale abătute asupra Parisului, nivelul Senei crescu pînă la chei. Încurajaţi de sfaturile primite, mulţi locuitori profitară de revărsarea apei peste maluri ca să se spele. Epidemia nu cuprinse Parisul, dar le lăsă oamenilor prea puţin timp să se mai gîndească la altele.

Totuşi, rămaseseră două fiinţe chinuite de gînduri: Constant, care număra zilele rămase pînă la venirea primăverii, crescînd şi începînd să devină bărbat, şi Jean, pe care o simplă sărutare fusese de-ajuns ca să-l întoarcă pe dos.

Iarna trecu peste o ţară plină de suferinţe. Veştile primite de la Marie erau bune şi-i îmbărbătau pe ai ei. Cu toate că în Auvergne apăruseră cîteva focare de epidemie, castelul de la Vollore fusese cruţat. Marie era fericită că-i poate ajuta pe „oamenii ei", cum începuse să-i numească. Simţea că acestora le era încă şi mai de folos decît le fusese celor de la Curtea Miracolelor şi se străduia să le uşureze traiul. Întregul personal de la castel credea că mesajele trimise la Paris îi sînt destinate lui François de Chazeron, pe care funcţia îl reţinea acolo.

Bénédicte era foarte încîntată că noua şi tînăra ei stăpînă luase locul morocănosului senior şi nu bănuia nimic. Urmînd sfatul lui Jean, Marie nu se mai dusese prin subteranele de la Montguerlhe. Îi era însă dor de toţi ai ei, în special de Constant, şi se bucura la gîndul că o să-i revadă de îndată ce zăpada şi poleiul le vor permite şi lor să străbată drumul, nu numai curierilor.

Pe 25 aprilie, la prăvălie sosi o nouă scrisoare, pe care Isabeau se grăbi s-o deschidă, fiind sigură că Marie îşi anunţa întoarcerea.

În loc de asta însă, ceea ce citi o făcu să se albească la faţă ca varul, şi, înainte de a-i putea spune vreun cuvînt lui Carolys,

care se îngrijorase văzînd-o așa, sîngele îi îngheță în vine și căzu pe spate.

Cînd își reveni, era lungită pe bancheta din hol. Chipurile aplecate asupra ei erau grave, și își aminti pe dată. Se ridică în șezut, sprijinită de spătarul din piele.

– S-a întîmplat ceea ce cred eu? întrebă.

– Vai! făcu Albérie, cu vocea gîtuită.

– Trebuie să ne ducem acolo, conchise Isabeau. Chiar acum. De data asta n-am să mai fug, surioară.

– Bertille s-a apucat să-ți facă bagajele, interveni Jean. Ale mele sînt pregătite deja, adăugă el, punîndu-și mîna pe mînerul sabiei.

– În cazul acesta, ceea ce trebuie să se întîmple se va întîmpla.

11

– Domniţă Antoinette-Marie, a sosit un om călare.

Fără să mai aştepte şi alte explicaţii ale slujnicei, Marie coborî treptele în goană, riscînd să se împiedice în fuste.

Bărbatul îşi scutura pelerina de călătorie udată leoarcă de ploaie. Borurile pălăriei atîrnau pleoştite de o parte şi de alta a feţei protejate de o mască din piele.

– Constant! strigă ea, cu inima bătîndu-i puternic.

Omul îşi dezlegă şireturile cu care era prinsă masca, iar Marie îi putu vedea chipul încadrat de o barbă neagră.

– Jean! rectifică ea, oprindu-şi avîntul, deşi nu s-ar fi putut spune că era dezamăgită.

– Bună seara, Marie, răspunse el, deschizînd larg braţele.

Ea se cuibări la pieptul lui. Părea obosită, avea obrajii supţi, ochii încercănaţi, părul neîngrijit, iar pe frunte îi apăruse o cută de îngrijorare. Jean îi sărută cu tandreţe fruntea şi o cuprinse în braţe.

– Va sosi în curînd şi Constant. E doar la cîteva zeci de leghe de aici. La ieşirea din Clermont trăsura a nimerit într-un şanţ, iar o roată s-a rupt. Am considerat că e mai prudent să nu ne apuce noaptea pe drumuri. Voiam să te anunţ că ai tăi vor sosi aici mîine.

Marie făcu un pas înapoi, cu ochii plini de o spaimă evidentă.

– Nu, nu trebuie să vină! Să plecăm amîndoi de aici. N-aş mai putea rămîne în locul ăsta blestemat, Jean. Ia-mă de aici, te rog. Te rog!

Jean îi privi cu atenție chipul. Cînd se despărțise de ea, Marie era puțin tristă, dar radioasă. Acum rămăsese doar umbra adolescentei vioaie și senzuale pe care-o știa. Era oare posibil ca prietenul ei Constant să fi avut dreptate? Ceea ce spunea ea în scrisori să nu fi fost decît niște aparențe?

– Noaptea este întunecată, rece și vîntul suflă cu putere. Ar fi o nebunie să plecăm imediat. Aici sîntem în siguranță, Marie. Du-mă într-un loc unde să putem discuta.

– Messire, pe unde-o fi stăpînul nostru? Ne aduci vești de la el? se interesă Bénédicte cea plinuță, ieșind în grabă din bucătărie.

– Din păcate, are o sarcină importantă care îl mai reține la Paris, îi răspunse Jean, salutînd-o cu un gest. M-a trimis să anunț sosirea comandantului său, care și-a îndeplinit misiunea și se întoarce acasă.

Ochii lui Bénédicte se rotunjiră.

– Messirul Huc?

– Chiar el. Cine altul ar fi mai potrivit decît el ca să pună capăt acestor crime?

Bénédicte răsuflă ușurată. Marie avusese grijă să tempereze bîrfele răspîndite de paznici, lăsînd să se înțeleagă că Huc fusese trimis la Paris pentru a pregăti sosirea stăpînului său, care considerase că e mai bine să se folosească de calitățile lui decît să-l pedepsească pentru acțiuni neinspirate. Nimeni n-avusese motive să se îndoiască de spusele ei. Bîrfele încetaseră.

– Presupun că ești flămînd, messire! făcu Bénédicte pe post de bun venit.

Jean aprobă dînd din cap, dar aerul disperat al lui Marie îl determină să mai aibă răbdare.

– Trebuie să discut între patru ochi cu domnița Antoinette-Marie, așa mi s-a poruncit.

La aceste cuvinte, Marie păru că-și redobîndește întru cîtva stăpînirea de sine. Îl luă de braț și mări pasul.

– Urmează-mă. În ultima scrisoare pe care-am primit-o de la el, tatăl meu mă sfătuia să am încredere în messirul Huc și în tine.

Bénédicte îi privi îndepărtîndu-se pe coridorul care ducea la cabinetul lui François, ocupat acum de Marie. Intendenta își amintea de mesagerul care îi încredințase săptămîna trecută plicul sigilat cu pecetea familiei Chazeron. Marie păruse ușurată cînd citise scrisoarea. Acum, Bénédicte înțelegea mai bine cauza. Înseninată, se întoarse la bucătărie.

De îndată ce ușa se închise după ei, Marie izbucni în hohote de plîns, udînd cu lacrimi haina lui Jean, în acea seară de 25 mai 1532.

Jean o trase către bancheta acoperită cu catifea albastră aflată în dreptul ferestrei cu obloanele interioare ferecate. Marie se lipi de el, nemaiputînd ascunde tensiunea interioară care o copleșise în ultimele săptămîni. Era istovită.

Jean nu știa cum s-o liniștească. Se mulțumi s-o legene tandru, mîngîindu-i ceafa zgîlțîită de hohote de plîns. La un moment dat, își șterse nasul cu dosul palmei, iar asta-l făcu pe Jean să zîmbească. Se gîndi la Constant, care rămăsese împreună cu ceilalți, ruşinat că nu poate să încalece pe un cal și să-l însoțească. Băiatul avusese dreptate. Marie își schimbase doar hainele. În sufletul ei zăcea încă sălbăticiunea de la Curtea Miracolelor. „Spune-i c-o iubesc", îl rugase Constant pe Jean, în timp ce-și îndrepta calul spre Thiers, dar Jean nu reușea s-o facă. Își petrecuse iarna făcînd dragoste cu Isabeau și întrebîndu-se de ce sărutarea pe care i-o dăduse lui Marie îi lumina în vise restul nopților. Ținea la Isabeau. Ținea sincer la ea. Dar, oare, ce se întîmpla? Pofta trupească, foarte accentuată la el, îi tulbura temperamentul? Nu putea crede una ca asta. Marie trezea în el un sentiment mai confuz, un amestec subtil de prietenie, respect și considerație. Intuise atunci cînd o sărutase că era un sentiment profund și împărtășit, deși fiecare din ei avea deja cîte o relație. Nu și-l putuse înăbuși, cu toate că ținea la Constant și că-și dădea seama că îi înșela încrederea. Chiar și în clipa aceea, pe cînd hohotele de plîns ale lui Marie se potoleau, Jean nu se gîndea decît s-o încurajeze. Și simțea o bucurie irațională la gîndul că a ajuns cel dintîi lîngă ea.

– Gata, Marie. De acum înainte nu trebuie să te mai temi nici de el, nici de altcineva.

Îşi scoase batista şi i-o întinse chiar în clipa cînd ea se pregătea să-şi şteargă iarăşi faţa cu mîneca. Marie îl zîmbi, privindu-l cu recunoştinţă şi cu speranţă. Îşi suflă nasul şi se cuibări din nou la pieptul lui, tulburată, în ciuda îngrijorării care-o stăpînea, să-şi simtă bătăile nebuneşti ale inimii. Cînd şi inima lui îşi înteţi ritmul, Marie înălţă spre el un chip mirat şi senzual care-i zdruncină şubredele hotărîri.

Jean puse stăpînire pe gura ei întredeschisă, avînd senzaţia că se însoţeşte cu furtuna, ca un căpitan care face totul ca să-şi ţină nava pe val.

Marie se lăsă, gemînd, în voia lui. Trecuse prin atîtea spaime în ultimele săptămîni, fără să poată lupta cu noaptea, cu această ameninţare nevăzută care bîntuia totuşi pe sub ferestrele ei. Pusese să fie blocate uşile tuturor odăilor în care erau şemineuri şi aşezase în faţa lor soldaţi de pază. Îl simţea totuşi dîndu-i tîrcoale, pervers şi criminal.

Jean se dezlipi de obrazul ei ud de lacrimi simţindu-se sfîrşit, de parcă i-ar fi sorbit sufletul. Marie gemu din nou, abandonîndu-se lasciv, îmbărbătată să se simtă iarăşi vie în trupul ei care tînjea după mîngîieri. Bărbatul încercă o clipă să se stăpînească, să nu cedeze dorinţei sălbatice care-l chinuia, chemă în ajutor imaginea chipului încrezător al lui Constant, care-l credea prietenul lui, dar nimic nu avu efect.

Degetele lui îndemînatice desfăcură şireturile corsajului şi agrafele rochiei lui Marie, dezgolind-o pînă în talie. Ea se lungi pe banchetă, cu ochii închişi. Slăbise, iar sînii ei mici abia umpleau palmele lui Jean, dar lui i se părea mai frumoasă decît oricare altă femeie pe care o cunoscuse. De fapt, niciodată nu avusese în asemenea măsură impresia că-i e de folos cuiva, de parcă degetele pe care şi le plimba pe pielea ei albă trezeau fiecare fărîmă de viaţă din ea. O simţea tresărind, încordîndu-se şi destinzîndu-se, ademenindu-l şi apoi retrăgîndu-se din instinct. Acelaşi instinct de supravieţuire pe care-l presimţise în Isabeau prima dată cînd se culcase cu ea. Începu s-o descopere

pe-ndelete, căutînd să găsească în gemetele ei justificări pentru fapta lui josnică.

Ştia că Marie era virgină. Pe vremuri, nici nu i-ar fi păsat, s-ar fi desfătat cu ea ca şi cu o femeie uşoară, fără să-şi facă griji că ar putea s-o lase însărcinată sau nesatisfăcută. Dar Marie merita mai mult de atît. Merita să aibă parte de amantul experimentat care devenise el şi pe care nevestele burghezilor îl plăteau adesea, atunci cînd el ocolea aşternutul lor ca să-şi sporească preţul. Pentru Isabeau, pusese cruce acestui trecut nedemn. Pentru Marie, îşi regăsea perversitatea de atunci, dorind să-i dăruiască mai mult decît oricărei alte femei. Jean îi datora viaţa. Acum, el i-o reda. Fu cuprins de un val de orgoliu cînd o simţi vibrînd sub mîngîierile lui. Sigur pe el, o dezvirgină, sorbindu-şi plăcerea de pe buzele ei, ca dintr-un izvor pe care nimeni înaintea lui nu-l descoperise.

– Îţi mai e foame?

Jean întredeschise ochii şi privi îndelung chipul înseninat al lui Marie.

– Cred că da.

– Ar trebui să ne întoarcem în sala mare, unde probabil că Bénédicte plînge că i s-au răcit clătitele, rîse Marie.

– Desigur.

Lui Jean însă nu-i venea să se mişte. Rămînînd nemişcat, lipit de ea, îşi proteja fapta interzisă ca pe un vis frumos. Ştia că, atunci cînd va privi în faţă realitatea, n-o să-i placă ceea ce avea să vadă. Suspină, plimbîndu-şi cu tandreţe un deget pe umărul ei mătăsos.

– Trebuie să uităm această rătăcire, Marie.

O simţi încordîndu-se. Ar mai fi putut aştepta înainte de a-i spune aceste cuvinte, dar nu voia ca între ei să se înfiripe acea complicitate ireversibilă a pasiunilor adulterine.

– Tu îl iubeşti pe Constant şi el te iubeşte pe tine, adăugă el, cu o voce mai fermă, văzînd că Marie tăcea. Mîine, el va fi alături de tine, iar Isabeau – alături de mine. Nu regret nimic, Marie, însă tu meriţi mai mult decît...

Ea îl întrerupse pe un ton sec, ridicîndu-se:

– Nu te mai obosi, Jean. Am înţeles. Eram speriată şi m-ai încurajat în felul tău. Aveam nevoie de această afecţiune şi nu sînt supărată pe tine. E în regulă. Nimeni nu va afla nimic.

El nu-i răspunse. O privea îmbrăcîndu-se grăbită. Era mînioasă, dar mînia ei părea îndreptată mai curînd împotriva ei înseşi, nu împotriva lui Jean. Se gîndi cu tristeţe că purtarea lui fusese mai josnică şi mai laşă decît ar fi crezut. Îşi puse şi el la punct ţinuta.

În tăcere, cu trupurile domolite în pofida tristeţii care-i stăpînea, se duseră în sala unde-i aştepta Bénédicte. Intendenta nu cuteză să facă nici un comentariu, sublinie doar că ar fi trebuit s-o anunţe că vor discuta atîta timp.

La care Marie răspunse, zîmbind, că mîine vor mai sosi încă cinci oaspeţi.

Adolescenta îşi trecu palma peste pîntece şi peste sîni, strîmbîndu-se în faţa oglinzii.

Nu, hotărît, înfăţişarea ei nu se schimbase deloc. Se întrebase adesea dacă, după ce o faci prima dată, se vede vreo deosebire. Nu. Nu se vedea nimic. Devenise femeie, iar trupul ei nu-i trăda secretul. Se supărase pe Jean fiindcă renunţase la ea atît de repede, însă îi trecuse. Era un prieten de nădejde. Revăzîndu-şi amintirile, îşi dăduse seama că se simţise atrasă de el de la început, chiar dacă nu era convinsă că-l iubea. Prin urmare, era mai bine aşa. Avea să-l reîntîlnească pe Constant. Avea să-l cunoască, în sfîrşit, pe acel tată pe care abia îl văzuse, iar spaimele ei se vor sfîrşi. La Vollore se simţea acasă mai mult decît la Paris, cu toate că era atît de agitată. Aici îşi avea locul ei. Un loc aparte. O raţiune de a trăi. De fapt, era foarte simplu. Constant o va lua de soţie. Ea îi va dărui copii, iar pămînturile acelea vor fi leagănul lor. Da, era foarte simplu.

Se întîlni din nou cu Jean la micul dejun, iar lui îi păru bine văzînd-o surîzătoare. Sfîşiat de sentimente contradictorii, nu putuse dormi toată noaptea. Chipul senin şi odihnit al lui Marie

îi înlătură însă toate îndoielile. Începu să-i povestească, binedispus, peripețiile de care avusese parte în timpul călătoriei.

Trăsura sosi în după-amiaza aceleiași zile, cînd lumina abia începea să scadă. Înainte ca Marie să apuce să le ureze bun venit, Ma apăruse deja în fața ei, lătrînd bucuroasă.

– Doamne, Isuse! Un lup! strigă înspăimîntată Bénédicte, care ieșise să întîmpine oaspeții.

– Un lup dresat și inofensiv, rectifică Jean, punîndu-i pe umăr o mînă ocrotitoare.

Bénédicte se înroși pînă-n vîrful urechilor, dar nu încercă să scape de mîna lui. Domnul acela era foarte seducător, și protecția lui nu-i displăcea deloc. Marie se lăsă pe vine și-și îngropă cu afecțiune nasul în blana cenușie, exclamînd:

– Ma! Ce dor mi-a fost de tine!

– Dar de mine ți-a fost dor?

Marie își înălță privirea. În fața ei era Constant. Pe chipul lui maturizat se citea o tandrețe înfocată. Fata se ridică și le zîmbi celor din jur, ale căror trăsături exprimau aceeași afecțiune față de ea.

– Mi-a fost dor de voi toți, afirmă Marie înainte de a-și petrece brațele pe după gîtul lui Constant.

Băiatul o strînse cu putere la piept, pe cît de fericit, pe-atît de stînjenit și încurcat, văzînd că se făcuse așa de frumoasă, cu toate că era micuță și firavă.

– Să intrăm, spuse ea, simplu. Avem să ne spunem multe lucruri.

Bénédicte se retrase de îndată ce oaspeții terminară de mîncat bucatele alese pe care le pregătise pentru ei. Nu știa decît ceea ce auzise de la ei: Huc de la Faye se întorcea acasă cu o soție, iar Isabeau era sora acesteia și, în același timp, rudă cu François de Chazeron. De fapt, nu mai rămăsese la castel nimeni dintre cei care ar fi putut s-o recunoască pe Albérie. Unora, prea tineri însă ca să-și amintească ce rol jucase ea acolo, figura ei li se părea cunoscută, dar acest lucru putea fi lesne explicat: avînd

legături de rudenie cu Chazeron, probabil că-l vizitase pe vremuri. Oricum, lui Bénédicte nu-i păsa de toate astea. Nu puse întrebări, aşa cum nu pusese întrebări nici la sosirea lui Marie. François de Chazeron îi spusese clar că o aducea pe fiica lui, care fusese crescută la o mănăstire, întrucît boala mintală de care suferea soţia lui îl obligase să se despartă şi de una, şi de cealaltă, în interesul copilei. Aceste feţe noi, exprimînd atîta căldură faţă de fată, îi plăceau, mai ales că ea şi restul personalului de la castel o îndrăgiseră sincer pe Marie. Faptul că fata ţinea atît de mult la o lupoaică nu schimba cu nimic lucrurile.

– Am avut atît de puţin timp ca să te cunosc, tată! se înduioşă Marie, adresîndu-i-se lui Theophrastus, care o privea plin de admiraţie şi mîndrie.

– Vom avea tot timpul de-acum înainte. De îndată ce vom readuce liniştea în această casă.

Marie fu străbătută de un fior, iar privirea i se umplu de teamă. Surîse palid. Era timpul să le povestească ce i se întîmplase.

– Nu ştiu dacă vom reuşi. De fapt, pînă ieri-seară, cînd Jean mi-a dezvăluit intenţiile voastre, nu doream decît să plec cît mai repede şi cît mai departe, deşi, mărturisesc, pînă acum cîteva săptămîni eram fericită să stau aici.

Constant strînse din buze şi se bosumflă.

– După mine, expediţia asta e o nebunie. Dacă vrei, putem să plecăm chiar mîine. Să mergem acasă, adăugă el.

Dar Marie scutură din cap.

– Nu, Constant. Revederea voastră mi-a dat curajul care-mi lipsea. Trebuie să terminăm, o dată pentru totdeauna; altfel, nu voi mai putea dormi liniştită niciodată.

– Ce s-a întîmplat, Marie? întrebă în cele din urmă Isabeau, cu glas blînd, deşi toată fiinţa ei presimţea răspunsul.

– Chazeron s-a întors. Cel puţin aşa cred, cu toate că arată altfel. O! Doamne sfinte, dacă l-aţi fi putut vedea aşa cum l-am văzut eu! Am creat un monstru! Un monstru! gemu Marie, cu un fior rece pe şira spinării.

Simţea deodată nevoia să se elibereze de aceste imagini, de teroarea în care trăia de mai mult de o lună.

– Totul a început odată cu venirea primăverii, la topirea zăpezii, explică ea. Nişte ţărani au venit să i se plîngă sergentului că le dispăruseră cîteva oi, iar altele fuseseră găsite pe jumătate devorate. La Fermouly, curtea de păsări fusese devastată, gardurile din plasă de sîrmă erau rupte şi doi cîini fuseseră omorîţi. Apoi, o femeie de la Grimardie a răspîndit zvonul că nu era vorba despre un lup, aşa cum se crezuse pînă atunci, ci despre o fiară îngrozitoare. Un vîrcolac. Îl văzuse la lumina palidă a lunii răscolindu-i grajdul. Soţul ei zăcea la pat cu febră mare, aşa că ea pusese mîna pe o coasă, ca să gonească acea făptură a întunericului, iar monstrul fugise la vederea ei. Au confirmat şi alţi oameni descrierea ei: fiara era înălţată pe labele din spate, acoperite cu fire lungi de blană, iar braţele prinse de un tors scurt se terminau cu gheare. Chipul îi era diform, fruntea de om continua cu un bot lung. Nu-i ataca pe fermieri, părea că vrea doar să-i sfideze prin prezenţa lui malefică, lăsîndu-i să-l privească şi să se înspăimînte, apoi se lăsa în patru labe şi o lua la fugă cu o viteză uimitoare. Toate acestea se întîmplau într-o zonă bine delimitată, care includea Vollore şi Montguerlhe. La început m-am închis în casă, trimiţînd pe urmele lui doar soldaţii din gardă, însoţiţi de bărbaţii mai curajoşi din satele învecinate, dar l-au urmărit zadarnic. Eram înspăimîntată şi refuzam să accept adevărul. Nu putea fi el. Murise. Îl ferecasem în groată chiar eu, pe cînd era în agonie. Dar n-aveam somn; de cum aţipeam, coşmaruri pline de strigoi mă făceau să mă trezesc, lac de sudoare. Trebuia să ştiu precis despre ce era vorba. Într-o dimineaţă, foarte devreme, m-am strecurat afară avînd grijă ca paznicul să nu mă vadă şi m-am dus la Saint-Jehan-du-Passet, singură, cu o espingolă[1] încărcată ascunsă sub pelerină, amintindu-mi de cîte ori păcălisem gărzile care patrulau prin Paris. Mi-a venit să rîd de propria laşitate. Pe omul ăsta îl mai înfruntasem şi înainte, iar dacă era vorba despre un altul, primejdia ar

[1] Puşcă cu ţeava scurtă şi groasă (n.tr.)

fi fost cu atît mai mică. Trecerea era tot ferecată, dar grota era goală. Sticla în care fusese otrava zăcea pe jos, iar în praf se vedeau urme de gheare. Am cercetat fiecare cotlon şi, în cele din urmă, am descoperit o deschizătură care se ivise după prăbuşirea unei stînci. În dorinţa lui de a supravieţui, Chazeron probabil că simţise aerul care intra pe acolo şi lărgise deschizătura, scoţînd cîteva pietre din perete. Am luat-o pe urmele lui şi am ajuns în sala alăturată, cea în care monedele erau topite şi turnate în lingouri. I-am dat ocol, apoi, speriată, am făcut cale-ntoarsă. Nu l-am văzut, dar era pitit pe acolo pe undeva, ca să se bucure de spaima mea. Aproape că-i puteam simţi parfumul amestecat cu izul sălbatic de fiară. Cînd m-am întors la Vollore, a trebuit să suport reproşurile lui Bénédicte; am minţit-o, spunînd că-i făcusem o vizită abatelui de la Moutiers, dar eram îngheţată de groază. Prima mea reacţie a fost să vă scriu ca să vă implor să veniţi să mă luaţi de aici. Totuşi, după ce am expediat scrisoarea, mi-a părut rău. Făcusem exact ce spera Chazeron că voi face. De asta mă cruţase, deşi i-ar fi fost uşor să mă atace. Dar vrea să se măsoare cu noi toate. Am trimis un alt mesaj, dar curierul a fost găsit în dimineaţa următoare mort, la cîţiva coţi de zidul castelului. Am pus atunci sub supraveghere toate încăperile în care se aflau şeminee. Îmi spuseseraţi doar ceea ce era mai important să-i povestesc lui Chazeron ca să-l conving să vină cu mine, dar nu cunoşteam pasajele secrete din celelalte subterane. Dacă voia, putea să intre în castel, să-mi gîtuie sau să-mi înjunghie oamenii, ca să mă pedepsească şi să mă îngrozească şi mai mult. Am poruncit ca nimeni să nu intre în aceste camere, explicîndu-le tuturor că o creatură a iadului s-ar fi putut strecura prin hornuri şi că, pînă cînd rugăciunile noastre ne vor mîntui de fiară, era bine să ne ferim. În următoarele opt zile, nu s-a mai întîmplat nimic. Obţinuse ceea ce dorea şi aştepta sosirea voastră. Între timp, am reuşit să dorm ceva mai bine şi m-am liniştit puţin. Acum trei nopţi însă, hărţuiala a început din nou. Iapa mea se agita în grajd, ceilalţi cai nechezau, aşa că am trezit toată casa. Bénédicte nu m-a lăsat să ies în curte. M-am dus în cabinetul lui François, am deschis obloanele şi mi-am lipit obrazul de geam,

privind în bezna străbătută de lanternele soldaților care cercetau locul. L-am văzut înălțîndu-se în fața mea și lovind cu botul în fereastră. Într-o fracțiune de secundă a dispărut. Avea ochii injectați. N-am mai văzut niciodată o privire atît de plină de ură. Nici nu știu cînd am trîntit la loc obloanele, apoi am rămas încremenită în celălalt capăt al odăii, tresărind la cel mai mic zgomot, de parcă m-aș fi așteptat să-l văd intrînd acolo. Dimineața, Bénédicte mi-a spus că burta iepei mele fusese spintecată. Trebuise să fie împușcată. Pînă ieri-seară, cînd a sosit Jean, eram încă terorizată, șocată de imaginea înfiorătoare pe care o văzusem, sfîrși Marie, cu trăsăturile contractate la evocarea acestor amintiri atît de recente.

Jean clătină din cap în tăcere, dar Constant izbucni:

– Ei bine, n-o să-l mai las pe monstrul ăsta să te chinuiască. Te duc chiar mîine la Paris, cu sau fără voia ta.

Surprinsă, Marie făcu ochii mari.

– Dar nu vreau să mă întorc la Paris, Constant.

– Ba firește că vrei. Locul tău este la Curtea Miracolelor, alături de mine. Acolo ești în siguranță. Ele pot foarte bine să-l urmărească și fără noi. Nu e lupta noastră, Marie, ci a lui Isabeau.

Vocea fetei se înecă într-un val de tristețe.

– Nu înțelegi, Constant. Pămînturile astea sînt acum ale mele, iar oamenii se bizuie pe mine. Nu voi pleca de aici. Lupta asta, cum o numești tu, a devenit a mea.

Timp de o clipă, lui Constant nu-i veni să creadă, apoi ochii i se aprinseră de mînia orgoliului său rănit fiindcă fusese respins.

– Prostii! făcu el, ridicîndu-se în picioare.

Fără să mai aștepte vreun răspuns, ieși din încăpere. Tăcerea grea care se lăsase fu ruptă de Albérie:

– Are nevoie de timp, Marie. Și-a făcut multe griji pentru tine. Era convins că viața pe care o duci aici nu ți se potrivește. Cînd lucrurile vor reveni la normal, vă veți înțelege mai bine unul pe celălalt.

Marie clătină din cap, simțind un nod în gît.

– Marie, e important să-ţi aminteşti un amănunt, zise Isabeau, care, în timp ce fata povestea, se concentrase asupra propriilor amintiri; eşti sigură că flaconul era gol?

– Da, bunico. Aş putea să jur. L-am văzut pe Chazeron sorbind pînă şi ultima picătură. Elixirul ar fi trebuit să-l ucidă, nu să-l transforme. Nu face parte din specia noastră, adăugă ea, repetînd vorbele spuse de Albérie atunci cînd evocaseră şi această eventualitate, amintindu-şi ce păţise Loraline.

– Asta nu poate însemna decît un singur lucru, observă gînditor Theophrastus.

Privirea i se întîlni cu cea a lui Isabeau, care dădu din cap.

– *Alkaheist*-ul.

– Da. Deşi căutai altceva, Isabeau, i-ai descoperit secretul.

– N-a fost o întîmplare. Mi-am petrecut cincisprezece ani de singurătate încercînd să-i aflu taina, ca să-i pot reda surorii mele o viaţă normală. Credeam că n-am reuşit. Şi chiar aşa este. Formula este incompletă sau instabilă, din moment ce Chazeron a devenit diform, şi dă rezultatele aşteptate numai în cazul celor din neamul nostru.

– Dar asta e de ajuns ca să-l putem folosi, nu crezi?

– Ba da, cu siguranţă.

– Nu înţeleg nimic din păsărească voastră, se scuză Marie. Ce importanţă are?

– *Alkaheist*-ul este cheia, Marie, îi explică Theophrastus, care se înviorase la acest gînd. Cu ajutorul lui îi vom reda mamei tale adevărata înfăţişare.

– E posibil? se lumină Marie.

– Din păcate, nu e atît de simplu, o domoli Isabeau. Trebuie să găsim antidotul poţiunii, iar pentru asta avem nevoie de o cantitate din ea. Or, tocmai mi-ai confirmat că singurul flacon care mai rămăsese a fost golit de Chazeron.

– Eşti sigură că nu mai este nici unul, bunico? insistă Marie, care nu se mai gîndea acum decît la această perspectivă luminoasă.

– Îl lăsasem pe acesta în grotă, la loc sigur, în caz că mi s-ar fi întîmplat ceva cînd am plecat din Montguerlhe. Loraline avea

în păstrare o fiolă pe care urma s-o folosească aşa cum plănuisem, iar eu luasem cu mine la Paris încă una; atunci cînd regele a fost închis, i-am oferit-o surorii lui, ca să-l asasineze pe Carol Quintul, întrucît nu reuşisem să pătrund mai adînc tainele poţiunii. La întoarcere, pe drum, fiola s-a spart. Îmi pare foarte rău, Marie, căci, împreună cu tatăl tău, poate că am fi reuşit să ducem la bun sfîrşit ceea ce începusem.

– Probabil că acest secret se află în trupul lui Chazeron, obiectă Theophrastus. Va fi de ajuns să reconstituim *alkaheist*-ul pe baza notiţelor tale.

– Să sperăm, Theophrastus.

– Nu veţi renunţa, nu-i aşa? insistă Marie, mîngîind lupoaica lungită la picioarele ei, de unde nu se mişcase toată seara.

Înduioşată în faţa acestui tablou, Isabeau îi surîse nepoatei sale.

– Niciodată, Marie. Niciodată. Oricît m-ar costa.

– Aşadar, trebuie să ne pregătim şi să urzim un plan ca să rezolvăm problema asta, conchise Jean. Şi mi-a venit deja o idee.

Jean îşi expuse ideea. Huc o aprobă imediat şi afirmă că puteau conta şi pe sprijinul prietenului său Bertrandeau, în care avea toată încrederea. După douăzeci de minute se despărţiră, îndreptîndu-se spre odăile care le fuseseră pregătite, cu inimile ceva mai uşoare.

Marie, căreia aceste perspective îi redaseră pofta de mîncare, hotărî să caute prin bucătărie nişte biscuiţi, deşi ora era tîrzie.

Spre surprinderea şi bucuria ei, îl găsi acolo pe Constant, aşezat la masă, sub privirile binevoitoare şi curioase ale lui Bénédicte. Cînd băiatul apăruse în prag, cerînd ceva de băut, intendenta nădăjduise să afle cîte ceva de la el, dar, deşi se străduise să-l tragă de limbă, Constant rămăsese bosumflat şi mut ca peştele.

– Credeam că te-ai dus la culcare, i se adresă Marie lui Bénédicte.

– Şi cine să facă plăcintele pentru mîine? bodogăni ea. Şi pateurile? Şi tartele? Rîndaşii, cumva?

Marie se repezi şi o sărută iute pe obrazul care se îmbujoră pe loc.

– Oh! Iartă-mă! Iartă-mă, Bénédicte. Ştii doar că n-am vrut să te supăr... Dar ai de făcut atîtea, încît...

– Bine, nu-i nimic... Oricum, terminasem deja, se îmblînzi Bénédicte, ştergîndu-şi mîinile de şorţul pătat, înainte de a şi-l scoate. Vă las. Aveţi în crăticioară lapte cald cu scorţişoară.

După plecarea ei, în bucătărie se lăsă tăcerea. Marie îşi luă o gustare. Nu ştia cum să înceapă. În ultimele luni, Constant se schimbase mult. La fel şi ea.

– Se pare că te iubeşte mult.

Tonul era morocănos, dar Marie prinse curaj. Punîndu-şi cana cu lapte lîngă a lui Constant, pe masa încărcată cu pateuri, se aplecă şi-i şopti la ureche:

– Şi eu te iubesc mult, Constant.

El se întoarse cu o mişcare largă, răsturnînd cana, iar privirea i se încinse; la fel şi genunchii pe care i se vărsase lichidul fierbinte. Marie izbucni într-un rîs cristalin, pe cînd el se ridicase şi ţopăia cînd pe un picior, cînd pe celălalt, înjurînd. Pe jumătate furios, pe jumătate amuzat, se năpusti spre ea şi o cuprinse în braţe. Rîsul lui Marie se pierdu în sărutarea lui pătimaşă, care goni, dintr-odată, departe efluviile copilăriei lor.

Deschizînd pentru o clipă ochii, Marie întîlni privirea îndurerată a lui Jean, care se afla dincolo de uşa întredeschisă. Îi închise imediat la loc şi se abandonă în braţele lui Constant, zicîndu-şi că fusese doar o închipuire.

– Vom fi împreună toată viaţa, nu-i aşa? gemu vocea lui Constant, din pletele ei.

– Da, îi răspunse din toată inima.

Dar această certitudine nu-i obliga la nimic.

Următoarele opt zile au constituit o adevărată sărbătoare, în ciuda ameninţării. În împrejurimi n-a avut loc nici un incident, şi ştiau cu toţii motivul: seniorul de la Vollore voia să se confrunte cu ei. Rămînea de ştiut cine va cădea în capcană. Dar se bucurau atît de mult că erau împreună, încît nimeni n-avea chef

să se gîndească la asta. Marie era încîntată de acest tată pe care abia îl descoperise. Voia să afle totul despre el, despre ei, nerăbdătoare să ştie cine era ea, de fapt, după atîţia ani de tăcere, de minciuni, pe care totuşi nu le reproşa nimănui. Era fascinată şi de acea piatră filosofală, de secretul transformării prin care trecuse Loraline. Forţă uşa de la primul etaj, a cărei cheie n-o avea, pentru ca Isabeau şi Theophrastus să poată intra acolo, fu mişcată cînd o văzu pe bunica ei regăsindu-şi schiţele şi însemnările, iar pe Theophrastus descifrînd ultimele însemnări ale lui Chazeron. Marie voia să ştie tot, să înveţe tot: alchimie, anatomie, chirurgie, astrologie, convinsă că astfel va fi mai aproape de ai ei, luînd parte la cercetările lor.

Doar Constant rămînea la fel de morocănos în faţa entuziasmului ei.

Marie evita să se gîndească la asta. Adevărul o rănea, căci era evident că lui Constant nu-i plăcea la Vollore. De fapt, obişnuit să fie liber, nu suporta să rămînă închis în incinta castelului. Marie îşi dădea seama. Se simţea singură, spunîndu-şi că, mai tîrziu, lucrurile se vor schimba, refuzînd să vadă prăpastia care se adîncea între ei şi bucurîndu-se că el îi ajuta pe Huc şi pe Jean să pregătească, împreună cu Bertrandeau, ambuscada.

În sfîrşit, sosi clipa cea mare. Pe 6 iunie 1532. Pe lună plină. A fost o noapte ciudată. În ciuda reticenţelor ei, Albérie a acceptat pînă la urmă să rămînă printre ei pînă ce va avea loc transformarea. Theophrastus venise şi el să noteze fiecare etapă a procesului, fiecare amănunt care i-ar fi putut fi de folos. Marie ţinuse să asiste şi ea la eveniment, ca să înţeleagă mai bine metamorfoza lui Ma. Albérie cedase în faţa argumentelor lor, însă avea reţineri faţă de Huc, temîndu-se ca între ei să nu se ivească din nou spectrul din anii trecuţi. Huc ştia ce i se întîmplă, dar nu se aflase niciodată în apropierea fiarei din ea. Oare va mai putea s-o iubească, s-o atingă, s-o mîngîie după această privelişte de coşmar? Ea însăşi întorsese de atîtea ori capul ca să nu se vadă în oglinzi... Acum regăsirea îi apropiase mai mult decît sperase ea. Această descoperire ar fi putut să strice tot.

– Aceasta este ultima barieră dintre noi, Albérie. Poate că numai aşa voi putea descoperi pe de-a-ntregul femeia pe care am luat-o de soţie. Partea asta din tine nu-mi aparţine. Dăruieşte-mi-o! Sînt pregătit s-o primesc.

În cele din urmă, îl crezuse. Se abandonă, dînd naştere lupoaicei cenuşii în aceeaşi cameră în care făcuseră pentru prima oară dragoste. Acolo unde începuse totul. La fortăreaţa Montguerlhe, devastată, jefuită, părăsită în voia blestemului ei, păzită doar de cîţiva oameni care încasau taxa de trecere de la pelerinii şi călătorii care treceau pe şoseaua romană.

Albérie se lăsă în voia demonilor ei, urlînd, în timp ce Huc o privea cu ochii plini de lacrimi, iar familia ei o înconjura îndurerată de suferinţa ei. Apoi îşi veniră în fire, luptîndu-se cu emoţia care-i zguduise pînă-n adîncul fiinţei. Trebuia să-l găsească pe adevăratul monstru de la Montguerlhe. Şi să-l înfrunte.

Isabeau mergea în frunte, cu cele două lupoaice pe urmele ei, Marie încheia şirul. „Patru femei, două lupoaice!" îşi spuse Theophrastus, privind cum se îndepărtau, la lumina torţelor. Inima i se strînse. Doamne, ce mult le admira! Doamne, cît de mult le iubea! Intră cel dintîi în tunelul subteran, ca să le arate drumul lui Jean, Constant, Huc şi Bertrandeau; urmă o clipă lumina din faţa lor, apoi coti la dreapta.

Cînd pătrunse în grotă, Isabeau începu să tuşească din pricina vaporilor de sulf, pe care trupul ei refuza să-i recunoască. Se obişnuise cu alte mirosuri. Cele de aici îi provocau greţuri şi trezeau în ea dezgustul faţă de fiinţa care fusese pe vremuri.

– Te simţi bine, bunico? se îngrijoră Marie.

Isabeau dădu din cap, reprimîndu-şi un val de greaţă. Marie văzu lupoaicele dispărînd în beznă în direcţia pădurii, în timp ce Isabeau făcea eforturi să înainteze.

– Şi mie mi-e frică, zise Marie.

– Nu trebuie să-ţi fie, o linişti Isabeau, aprinzînd torţele acoperite cu pînze de păianjen care erau fixate încă pe ziduri.

O lumină blîndă se revărsă asupra pietrelor, risipind penumbra aceea dătătoare de fiori.

– O să dureze mult? întrebă Marie, apropiindu-se şi mai mult de bunica ei.

Era speriată, iar Isabeau o cuprinse cu afecţiune pe după umeri.

– Nu, nu cred. N-ai de ce să te temi, Marie. N-o să-ţi facă nici un rău. Sînt convinsă că te-a cîntărit în funcţie de faptele tale de cînd ai fost adusă la Vollore. Cine în afară de tine i-ar putea asigura perpetuarea neamului? În venele tale curge şi sîngele lui. N-o să te ucidă. Altfel, ar fi făcut-o deja.

– Dar pe tine?

– Pe mine?

Isabeau avu un rîs trist. Cum să-i spună că venise aici să moară ca să le salveze pe ele trei? Cum să-i spună că spaimele i se risipiseră? Avea convingerea că-i venise ceasul.

– Nu-ţi face griji din cauza mea. De ieri pînă astăzi nu s-a schimbat decît faptul că acum şi-a dat la iveală adevăratul chip, în loc să-l ascundă. Aşa, va fi mai uşor. Acum fă ce ţi-am spus. Închide-te în încăperea asta şi nu ieşi pînă cînd te strig.

– Nu pricep... începu Marie

– Ai să pricepi. Mai tîrziu. Fă ce-ţi spun, Marie. De dragul familiei tale. Ai încredere în mine. Trebuie să creadă că sînt singură. Altfel nu va veni şi nu vom putea scăpa de el. Du-te!

Marie se strecură fără tragere de inimă în sala mortuară, pe care Isabeau o cercetase la lumina torţei, să se asigure că era goală. Avea s-o asculte, însă avea senzaţia ciudată că Isabeau dicta alte reguli decît cele pe care le stabiliseră împreună.

Isabeau aprinse torţa aşezată în dreptul mesei lungi pe care disecase şi studiase de atîtea ori cadavre. Sticlele rămase pe etajerele rupte erau sparte. Chazeron luase borcanele în care se aflau fetuşii monstruoşi născuţi de ea, dar nu ştiuse cum să-i folosească şi nu reuşise să descopere *alkaheist*-ul. Toată munca lui Isabeau se dusese pe apa sîmbetei. Strînse din dinţi, renunţînd să mai cerceteze vestigiile putrede şi prăfuite ale atîtor ore de trudă. Se rezemă de tăblia mesei, pe care o cioplise chiar ea din

trunchiuri de copaci uscați, ca să fie sigură că este solidă, apoi rămase nemișcată, auzind în spatele ei o respirație gîfîită.

– Te așteptam, spuse ea, simplu.

Și, fără ca mîinile să-i tremure, își scoase hainele.

– Aveai dreptate, François. Îți aparțin. Am știut-o dintotdeauna, zise, cu voce liniștită, întorcîndu-se cu fața spre el și oferind ochilor lui injectați de ură priveliștea pecetei întipărite pe sînul ei gol. Așa mă voiai în ziua căsătoriei mele, nu? Așa vin astăzi la tine. Fără mască, fără prefăcătorii, fără răzbunări. Doar noi doi, în acest loc, unde a început totul. După aceea poți să mă ucizi chiar aici sau să mă păstrezi alături de tine ca să te slujesc. Mă voi supune. Îți cer doar o singură favoare. Lasă-i pe copiii noștri să trăiască în pace pe pămînturile astea. Tu ai fost întotdeauna stăpînul, iar eu, nimic mai mult decît o slujnică. Acum o știu. Și ți-o voi dovedi.

Se apropie hotărîtă, fără să-și aplece ochii sub privirea lui perversă, și-i cuprinse cu degetele sexul excitat. O pălmui cu mîna lui terminată cu gheare, făcînd-o să se lovească de masă, apoi se aruncă asupra ei, iar limba aspră de lup linse semnul care o marca. Atunci Isabeau închise ochii și muri pentru a doua oară.

Pe cînd se dezlipea de ea, ecoul aduse pînă la ei un clinchet. El mîrîi și o ridică, apucînd-o de braț. Isabeau se lăsă dusă, fără să opună rezistență. Folosindu-se de ea ca de un scut, își croi drum printre cei cinci bărbați. Trupul gol al lui Isabeau lucea în lumina torțelor ca o insultă la adresa înfățișării monstruoase a lui Chazeron.

Isabeau zări în treacăt aerul îngrozit al lui Theophrastus și-și dădu seama că el înțelese. Și zîmbi. Deznodămîntul se apropia.

– Lasă-ne să trecem, Huc, articulă ea cu vocea înăbușită din pricina degetelor care o strîngeau acum de gît.

– Faceți ce spune, interveni Theophrastus.

Jean, Constant și Bertrandeau se dădură la o parte. Isabeau ghici furia lui Jean, observîndu-i privirea ațintită pe pîntecele ei. Abia atunci simți și ea durerea. Dar era prea tîrziu. Luase o hotărîre și nu regreta nimic.

Deodată, Chazeron scoase un urlet şi-i dădu drumul, ducîndu-şi mîinile la spate. Isabeau îşi dădu seama că stăteau cu spatele spre camera mortuară. Ţipătul lui Constant se întîlni cu al ei. Marie fu proiectată cu violenţă într-o stîncă, pe cînd monstrul smulgea lancea veche pe care fata i-o înfipsese în coaste.

Profitînd de această diversiune, Huc şi Jean o traseră dintr-o singură mişcare pe Isabeau departe de el, iar Jean îi strigă lui Bertrandeau:

– Să ucidem fiara!

Chazeron se lăsă în patru labe şi o luă la fugă, îndepărtîndu-se de ei prin labirintul subteran. Deodată, două lupoaice cu privirile pline de ură îi ţinură calea, arătîndu-şi colţii. El ezită o clipă, dînd să se întoarcă din drum, apoi se ridică şi le înfruntă, cu ghearele pregătite.

Cu goliciunea ascunsă de pelerina lui Theophrastus, Isabeau se aplecă asupra lui Marie, care-şi pierduse cunoştinţa. Stînca de sub capul ei era pătată de sînge. Theophrastus scoase din punga pe care o purta la brîu o fiolă plină cu o licoare şi turnă cîteva picături pe buzele ei palide. Fata tuşi, apoi deschise ochii.

– Nu încerca să te ridici, îi ceru el. Întoarce încetişor capul.

Îi examină rana. Era superficială. Surîsul lui larg o îmbărbătă pe Isabeau.

– Un cucui serios şi o spaimă zdravănă, conchise el, întinzîndu-i sticluţa lui Isabeau, care turnă puţin lichid peste rană, făcînd-o pe bolnavă să se strîmbe.

– Şi Chazeron? întrebă Marie, care-şi revenise complet.

– Celelalte îl urmăresc. N-o să ajungă prea departe. Nu te mai foi, o mustră Isabeau. Trebuie să-ţi pansăm rana. Şi nu mai vorbi!

Theophrastus îşi rupse o fîşie din poala cămăşii şi, pe cînd Isabeau se îndepărta, începu s-o panseze la cap pe Marie. Întorcîndu-se în încăperea în care mizase cu viaţa familiei sale, Isabeau îşi luă hainele şi, lăsînd pelerina să-i lunece de pe umeri, se îmbrăcă. N-avea remuşcări. Capul i se cam învîrtea, iar pe obrazul pălmuit de Chazeron se mai prelingea un firicel de

sînge, dar n-o durea nimic altceva. Chazeron o posedase, însă nu fusese un viol. Ea i se oferise. Şi, dacă trebuia, ar fi făcut-o din nou. Totuşi, înainte de a ieşi, îşi concentră toate puterile într-o singură rugăciune, murmurînd în întunericul complice:

– Te rog, Doamne, fă să fiu însărcinată!

Degeaba îşi îndrepta Constant torţa cînd spre stînga, cînd spre dreapta în tunelul îngust, nu vedea decît trei trupuri înlănţuite într-un balet macabru, fără să-şi poată da seama care erau sorţii luptei. Totul era atît de confuz, încît nici unul dintre ei nu îndrăznea să intervină. Chazeron ba se ridica, ba se rostogolea pe jos, încolţit de ura celor două lupoaice. Se luptară mult timp. Blănurile ude de sudoare, de bale şi de sînge străluceau sub flacăra torţelor.

Apoi, Chazeron rămase lungit pe jos, nemişcat. Lupoaicele se mai înverşunară cîteva clipe asupra lui, încîntate de victorie. În sfîrşit, se dădură la o parte. Jean şi Constant se apropiară, ţinînd cuţitele în mîini. Jean îi atinse carotida şi simţi viaţa scurgîndu-se din trupul inert în ritmul neregulat şi tot mai lent al pulsului.

Cînd nu mai simţi nici o zvîcnire, se întoarse către lupoaice, care-şi lingeau reciproc rănile.

– A murit, anunţă el.

– Sper să ajungă în iad! mîrîi Constant.

Apoi, lăsîndu-i acolo pe ceilalţi, plecă în fugă să afle cum se simţea Marie.

12

Era acolo, în faţa ei. Un hoit nemişcat, disecat, în toată monstruozitatea lui. Zăcea ca un obiect de studiu pe masa aceea pe care Isabeau sacrificase fetuşii ieşiţi din pîntecele ei şi-şi jertfise şi propriul trup. Din iubire. Din iubire faţă de ai ei.

Crezuse că era toată numai ură. Ani de-a rîndul fusese convinsă de asta. Îşi închipuia că fiecare gest al ei fusese dictat de spiritul răzbunării. Se înşelase însă. Fusese toată numai dragoste. Dragoste pierdută, dragoste furată, dragoste trădată, dar dragoste.

Isabeau îl privea pe Theophrastus deschizînd craniul dur al fiarei, scoţînd la iveală creierul acela din care, în sfîrşit, nebunia dispăruse. Oare va trăda creierul lui Chazeron tainele sufletului său? Ea aşa spera. Ca să nu fie nevoită să dea naştere copilului. Ca să nu fie nevoită să mai ucidă. Moartea lui Chazeron o sleise de puteri. Prea mult timp o aşteptase.

Theophrastus îi aruncă o privire îngrijorată. Ea îi zîmbi. Se simţea istovită. Înţelegea de ce-l alesese Loraline pe bărbatul acesta. Probabil că pe atunci era chipeş. Devenise urît. Avea urîţenia aceea care se naşte din uitarea de sine, din dezgustul faţă de viaţă. De-a lungul anilor pe care-i petrecuse în peştera aceea, şi ea se urîţise. Urmase Parisul. Şi oamenii aceia care ştiuseră să trezească din nou în ea frumuseţea pierdută. Prin dragostea lor. Era datoare să-i redea şi ea lui Theophrastus frumuseţea. Şi lui Loraline, de asemenea. Mai ales ei. Iar după aceea va putea dormi. În sfîrşit.

– Ar trebui să te odihneşti puţin.

Ea scutură din cap.

– Locul meu este aici, Theophrastus. N-am notat chiar tot. *Alkaheist*-ul nu trebuia să aibă decît un singur stăpîn, adăugă ea în glumă.

Bărbatul încuviinţă. Deşi părea pe punctul de a leşina, Isabeau stătea dreaptă, fără să clipească, în ciuda sîngelui împrăştiat peste tot, în ciuda duhorii emanate de carnea aceea cu o textură neobişnuită. Acoperise însă cu o bucată de pînză sexul lui Chazeron, de parcă atîta ar fi fost de ajuns ca s-o facă să uite. Să-şi uite sacrificiul. Theophrastus nu mai cunoscuse niciodată o femeie ca ea. Şi nu va mai cunoaşte alta la fel. Îndepărtă oasele craniului şi o anunţă, cu un respect nesfîrşit în voce:

– Sufletul lui îţi aparţine, doamnă. Fie să-l regăseşti în el pe Dumnezeu.

Isabeau respiră adînc, apoi îşi vîrî degetele în ţeasta despicată.

Pe trupul lui Albérie se vedeau ici-colo urmele muşcăturilor fiarei. Nu-şi amintea cum ajunsese în pat. Însă cînd se trezise, era singură. O trecu un fior, apoi îi reveni în amintire tandreţea lui Huc. În clipa în care redevenise femeie, o sărutase şi-i şoptise că o iubea. O iubea pe de-a-ntregul, aşa cum era. Asta aşteptase ea toată viaţa, asta-şi dorise mai mult decît dorise moartea lui Chazeron şi răzbunare pentru familia ei. Aşteptase ca diferenţa dintre ea şi restul femeilor să fie acceptată fără rezerve. Împăcată în sfîrşit cu celălalt eu al său, simţi o usturime sub pleoape. Putea să plîngă în voie. Nu mai trebuia să-şi spele decît învelişul de piele. Pentru că sufletul îi era curat. Pentru totdeauna.

Nu se întorseseră la Vollore. Huc preferase să rămînă la Montguerlhe, deşi fortăreaţa îşi pierduse şi ultima fărîmă de confort. Păstrase neatinse două dintre odăi: cea în care făcuse dragoste cu soţia lui şi cea în care locuise Antoinette de Chazeron în 1516. Trecuse mult timp de atunci. O culcase pe Marie în această din urmă încăpere, lăsîndu-l pe Constant să doarmă pe un covor uzat, la picioarele patului ei, ca să n-o deranjeze. Marie nu voise să privească leşul lui Chazeron. O durea capul, iar Theophrastus îi administrase un sedativ.

Albérie împinse cu grijă uşa; aceasta scîrţîi totuşi, făcînd-o pe Ma să ciulească urechile.

Lupoaica era, la fel ca ea, plină de răni, dar asta n-o împiedicase să vină în odaia unde se aflau copiii. În cele din urmă, Constant se lungise lîngă Marie, peste cuvertura patului, şi-şi ţinea braţele în jurul gîtului lupoaicei. Fata era ghemuită lîngă ei, lăsînd la vedere doar bandajul gros care-i încadra obrazul.

– Sînt bine? şuşoti Albérie.

Ma clipi. Privirea ei exprima linişte şi fericire. Albérie închise la loc uşa şi plecă, repetînd nişte gesturi vechi, aproape uitate. Trecuse atîta timp de cînd nu mai coborîse pe scara aceea! Acum nu mai mirosea a ceară, avea iz de murdărie şi de sudoare, de cînd soldaţii îşi stabiliseră cartierul general în castel, considerîndu-l mai confortabil decît turnul masiv, pătrat.

Montguerlhe îşi pierduse menirea. Din vina ei, care otrăvise apa. Era şi ăsta un mod de a se răzbuna. Regretă o clipă ceea ce făcuse, dar goni remuşcările cu un gest, alungînd în acelaşi timp şi o muscă mare care-i aterizase pe frunte. Ceea ce rămăsese din locul acela era de-ajuns pentru amintirile ei.

Îi găsi pe Jean şi pe Huc aşezaţi la masă. Împreună cu ei lua micul dejun un preot bătrîn care i se păru cunoscut. Omul holbă ochii şi bîigui, cu toate că avea gura plină:

– Pe toţi sfinţii din rai! Albérie, trăieşti!

Timbrul vocii lui o transportă cu unsprezece ani în urmă, şi Albérie se apropie bucuroasă de burta lui impunătoare.

– Frate Etienne! Şi eu te credeam îngropat de mult în însemnările tale.

El se ridică şi o îmbrăţişă cu căldură, apoi, îndepărtîndu-se de ea, întinse spre Huc un deget acuzator.

– Şi cînd mă gîndesc că m-ai pus să mă îngrijesc de înmormîntarea ei, pe mine, fratele tău! Sacrilegiu! De două ori sacrilegiu! Faci de ruşine numele pe care-l porţi, Huc de la Faye!

Huc izbucni într-un rîs răsunător. Se aşteptase la această reacţie a fratelui său mai mare.

– Ce puteam să fac, Etienne? Cunoaşterea acestui secret te-ar fi putut duce direct la spînzurătoare. Şi, la urma urmei, nici nu ştiam ce s-a întîmplat cu soţia mea în toţi anii aştia.

Etienne se înseninã şi-i strînse afectuos mîinile lui Albérie.

– Iatã cã, înainte de a muri, mi-a fost dat sã aflu acest adevãr, care vindecã nişte rãni vechi. Prin urmare, Antoinette-Marie este vie şi nevătămată, aşa cum bănuiau superiorii mei. Chazeron chiar avea acea putere diabolică de vîrcolac. Abia aştept să-l văd cu ochii mei. Apoi vom înălţa un rug şi vom putea vedea trupul lui monstruos purificîndu-se în flăcări. Iar ţinutul va renaşte în pacea lui Hristos.

Albérie se cutremurã fără să vrea. Un rug putea atrage la faţa locului vreun călugăr al Inchiziţiei din Toulouse. Acesta ar fi pus întrebări, ar fi cercetat trupul, ar fi văzut că a fost disecat şi ar fi iniţiat o anchetă. Această perspectivă o făcea să îngheţe de frică. Simţindu-i teama, Huc interveni imediat.

– Nu, Etienne. N-o să facem aşa ceva. Altfel, asupra acestui ţinut s-ar abate mari nenorociri.

– Cum adică, Huc, ce vrei să spui?

– Crezi că le-aş putea spune localnicilor că l-am hăituit şi l-am ucis pe stăpînul lor, François de Chazeron? Haina ta preoţească ar fi oare de ajuns ca să mă scape de a fi judecat pentru trădare? Nimeni nu l-ar recunoaşte pe Chazeron sub noua lui înfăţişare, dar simpla lui dispariţie m-ar condamna. Exact acelaşi lucru i s-ar întîmpla şi lui Albérie, pentru că a răpit-o atunci pe Marie, deşi nu i-a făcut nici un rău copilei. Cine ar accepta să creadă că a luat-o de la părinţii ei ca să o scape din ghearele diavolului? Cine, ia spune, frate? Pe meleagurile astea mai întîi eşti ars pe rug, şi abia după aceea eşti judecat. Şi, din cauza legăturii noastre de rudenie, ai fi şi tu bănuit că ai măsluit registrele de care te ocupi. Pana ta şi jurămîntul meu atestă moartea lui Albérie şi a lui Antoinette-Marie.

Abatele se aşează la loc pe scaun şi-şi şterse cu colţul feţei de masă fruntea îmbrobonată de sudoare.

– Din păcate, spusele lui sînt adevărate, frate Etienne, insistă Alberie. N-ar fi mai bine să uităm totul? Dacă fiara nu-şi mai

face apariția, oamenii se vor liniști. Și poți fi sigur că fiara nu va mai apărea.

– Dar o pot vedea, cel puțin? întrebă Etienne, cedînd în fața acestor evidențe.

– De îndată ce medicul despre care ți-am vorbit va termina să examineze cadavrul. Acest caz îl interesează foarte mult din punct de vedere științific.

– Vrea să scrie un tratat despre licantropie?

– Nu știu. Nici el nu știe încă. Dar a profitat de această ocazie nesperată de a studia fiara.

– Eu aș scrie o asemenea lucrare, dacă aș mai putea. Dar nu sînt decît un modest și foarte bătrîn cronicar. Mă simt, deodată, foarte istovit, Huc.

– Fără îndoială că și din cauza vîrstei ești așa, se înduioșă o clipă Albérie.

Privirea ageră și încruntată a bătrînului (mergea pe șaptezeci de ani) se aprinse.

– Ba aș pune-o mai degrabă pe seama poftei de mîncare pe care mi-ai tăiat-o și care acum mă readuce la ordine. Dă-mi mai bine o bucată din slănina aceea sărată și pune lîngă ea o cană cu vin, ca să pot găsi în ele toate motivele să nu te afurisesc.

Albérie își stăpîni rîsul – la fel și Jean, Huc și Bertrandeau – și se strădui să potolească foamea cumnatului ei. Mîncară, pierduți fiecare în gîndurile lui, apoi Etienne rupse tăcerea.

– Trebuie să-i dăm de veste și doamnei Antoinette. Albérie și Huc se priviră nemulțumiți. Abatele insistă: De atunci n-a mai văzut lumina zilei și s-a închis într-o mănăstire, rugîndu-se neîncetat să moară. E copilul ei, Albérie! Motivele tale au fost lăudabile, dar tristețea ei e un reproș pe care iertarea mea nu l-ar putea șterge. Redă-i-o pe Antoinette-Marie. Dacă te va ierta și ea, voi lua taina cu mine în mormînt.

Albérie dădu din cap.

– Îți promit. De îndată ce Antoinette-Marie se va întrema.

– Cadavrul va trebui ars, adăugă el, mulțumit că prima cerere îi fusese satisfăcută.

– Șemineul din donjon e tocmai bun, îl asigură Huc.

– Nu-i voi putea ascunde adevărul lui Antoine de Colonges. A sperat toată viaţa ca lucrurile să iasă aşa.

– Eu i-am cerut să te trimită aici; cum îţi închipui că nu ştia despre ce este vorba?

Etienne se încruntă. Părintele Antoine îi spusese să se ducă la Montguerlhe fără să precizeze motivul, într-adevăr. Însă avea un aer bucuros. El, Etienne, chiar se întrebase de ce oare fusese trimis acolo, dar nu obişnuia să comenteze ordinele stareţului.

– L-am anunţat azi-dimineaţă, continuă Huc. N-a putut să vină pentru că avea unele obligaţii care-l împiedicau să se repeadă pînă aici. Va sosi însă şi el, cît de repede.

– Bine. Bine. Simt că iar mi se face foame.

De data asta, Jean, care nu scosese nici o vorbă pînă atunci, nu-şi putu stăpîni rîsul. Preotul înfulecase deja o duzină de ouă ochiuri, jumătate din bucata de şuncă şi tot atîtea plăcinte cîte mîncaseră ceilalţi patru la un loc.

Albérie se ridică de la masă, iar Huc o urmă. Pe cînd ieşeau din încăpere, ea îi şopti, amuzată:

– Cred că mi-am intrat din nou în rolul de intendentă. Dacă fratele Etienne rămîne aici pînă mîine, o să se termine toate proviziile. Ar trebui să-l trimiţi pe Bertrandeau la Vollore să mai aducă de-ale gurii. Hotărît lucru, fratele tău nu s-a schimbat deloc.

– Tu însă da, nevastă, o anunţă Huc, cu un aer serios, care o făcu să încremenească.

O îmbrăţişă cu un gest larg şi-i murmură la ureche:

– Eşti încă şi mai frumoasă acum, că te-am văzut în întregime. Şi, crede-mă, aşa bătrîn cum sînt, te doresc cu înflăcărare.

Albérie simţi că inima i-o ia razna. Un val de fericire o cuprinse. Buzele lacome li se întîlniră, iar timpul se opri în loc.

Durerea de cap o chinui pe Marie toată ziua. Nu ieşi deloc din cameră, iar Constant o veghe cu o atenţie care-o emoţionă. Îi aducea mîncarea, dispărea imediat ce ea cerea oala de noapte şi nu intra înainte de a bate la uşă. N-o lăsa să vorbească şi o privea dormind, cu inima împovărată de toate cuvintele pe care nu îndrăznea să i le spună, sperînd nebuneşte că o va auzi pe ea

rostindu-le. Toate aceste întrebări şi îndoieli i le şoptea la ureche lui Ma, aşa cum făcea în copilărie, cînd Marie se supăra fără ca el să ştie din ce pricină. Constant nu înţelegea tot ce se petrecea. Nimic nu-l mira la această familie, le ştia ciudăţeniile încă de cînd era copil şi se deprinsese atît de mult cu ele, încît ceilalţi oameni i se păreau anormali. Nu ştia cum şi de ce aveau aceste calităţi de lup, dar totul i se părea la fel de firesc ca faptul că tatăl lui era pitic sau acela că avea două mame care se deosebeau atît de mult una de cealaltă. Toate acestea constituiau universul lui. Însă nu putea înţelege prin ce mister se ataşase Marie de nobilimea aceea de care îşi bătuseră joc împreună de atîtea ori. Şi asta îl înspăimînta mai mult decît o armată întreagă de vîrcolaci.

Antoine de Colonges sosi şi el pe înserate, în acelaşi timp cu Bertrandeau şi cu proviziile. Îmbătrînise şi el, dar, spre deosebire de fratele Etienne, slăbise înspăimîntător de mult. Pielea uscată şi zbîrcită îi era lipită de pomeţi şi arăta mai cadaveric decît Chazeron. Despre Isabeau îi spuseseră fratelui Etienne că era verişoară cu Albérie şi că o găzduise pe aceasta la Paris. Huc considerase că era mai bine să-i dezvăluie fratelui său adevărul în doze mici. Ma nu se arătă.

Contrar teoriilor lui Albérie, Chazeron îşi păstrase şi după moarte înfăţişarea de monstru. Theophrastus şi Isabeau refuzaseră să vadă în acest fapt dovada evidentă că mutaţia era ireversibilă. Arseră cadavrul, bucată cu bucată, în imensul şemineu din turnul de pază. Curînd, din seniorul de la Vollore nu rămase decît mirosul acru al fumului des, negru, care se depuse pe pereţi şi pe grinzile din lemn şi-i făcu pe toţi să părăsească încăperea.

Izul de carne arsă pluti îndelung pe deasupra acoperişurilor caselor din împrejurimi, apoi, gonit de un vînt dinspre est, se risipi şi dispăru.

Isabeau duse cenuşa călăului ei în vîrful turnului, unde, cu treizeci şi unu de ani în urmă, Chazeron aşteptase ca lupii să vină să-i sfîşie trupul torturat. Îşi umplu palmele cu ea, apoi desfăcu degetele, îi dădu drumul să cadă în vîlcea şi murmură:

– Dumnezeu să te ierte, căci eu n-am putut s-o fac niciodată!

Apoi, după ce-i mulţumiră lui Bertrandeau pentru complicitatea şi prietenia lui, iar el se întoarse acasă, mulţumit că ţinutul fusese salvat, plecară cu toţii spre Vollore, cu sufletele uşoare şi cu inimile împăcate.

Uşa se deschise fără zgomot. Chilia monahală era luminată doar de o lumînare, iar perdelele groase, trase peste geamul deschis, lăsau să intre aerul rece şi, uneori, cînd vîntul mişca perdeaua, cîte o rază subţire de soare.

Antoinette era întinsă pe pat, iar stareţa credea că zilele-i sînt numărate. La fiecare acces cavernos de tuse, cearcănele care-i înconjurau ochii deveneau de un violet şi mai închis. Chipul îi era la fel de alb precum cearşafurile. Marie se înfioră văzînd-o. Se apropie totuşi, avîndu-i lîngă ea pe Huc şi Albérie. Acceptase să le facă jocul. Poate din pricina unor amintiri îndepărtate în care o revedea, veselă şi iubitoare, pe femeia aceea căreia-i zicea, pe vremuri, mamă.

Sora atinse uşor umărul bolnavei.

– Ai oaspeţi, doamnă Antoinette.

Aceasta deschise ochii, întîrziind o clipă cu privirea pe chipurile celor de lîngă ea, apoi îi închise la loc, murmurînd:

– Ce vis frumos aveam! O vedeam în el pe fiica mea. Nu mă mai trezi, bunul meu Huc.

– Să plecăm, şopti abia auzit Marie, simţind că-i dau lacrimile.

– Ai făgăduit, o încurajă Albérie, mişcată de regrete tîrzii.

– Ba nu, are dreptate, interveni Huc, ai cărui ochi erau plini de durere. E prea tîrziu.

Găsind deodată în ea curajul izvorît din tandreţe, Marie se apropie de pat şi luă mîna descărnată a Antoinettei în mîinile ei.

– M-am întors la tine, mamă. Huc m-a găsit şi m-a adus lîngă tine.

Antoinette clipi din ochi şi surîse. Îşi înălţă cu un gest graţios cealaltă mînă şi pipăi conturul chipului lui Marie, scăldat în lacrimi sincere.

– Da, şuşoti ea, reţinîndu-şi în pieptul şuierător un acces de tuse. Semeni cu ea. Antoinette a mea avea ochii rotunzi ca ai tăi.

– Eu sînt Antoinette-Marie, mamă. Ţi-am fost răpită pe cînd eram copil.

– Ştiam. Am ştiut-o întotdeauna. L-am rugat să nu mă despartă de tine, dar spunea că ai murit. Voia să mă facă să înnebunesc ca să mă poată repudia, însă n-a reuşit. Am rămas soţia lui. Şi tu ai scăpat de el. La fel ca mine.

Îşi coborî din nou pleoapele peste blînda ei nebunie.

– E mort, mamă. Soţul tău e mort.

Timp de o clipă, cuvintele ei nu treziră nici un ecou. Apoi, pe obrajii supţi începură să se prelingă lacrimi, iar degetele strînseră mîna lui Marie.

– Huc, dragul meu Huc, e adevărat? se auzi vocea ei stinsă.

Huc se apropie la rîndul lui, în timp ce Albérie se trase înapoi, lăsîndu-se înghiţită de întuneric. Femeia aceea fusese rivala ei. Albérie nu făcuse decît să se apere; nu-i răpise fiica, ci îşi luase cu ea nepoata. Nimic mai mult. Nimic nefiresc. Ceea ce făcuse Antoinette cu viaţa ei nu era din vina lui Albérie. Vinovat era numai Chazeron. Şi totuşi, văzînd starea lui Antoinette, era tulburată.

Huc îngenunche şi el lîngă pat. Dădu la o parte o şuviţă argintie de pe fruntea albă. Izolarea în care trăia o schimbase. La nici patruzeci de ani, Antoinette arăta ca o femeie bătrînă.

– Soţul tău a murit, doamnă Antoinette. L-am ucis ca s-o salvez pe Antoinette-Marie. Pe Antoinette-Marie, pe care am regăsit-o vie şi frumoasă. Aşa cum încă eşti şi tu.

Le privi pe amîndouă cu o privire nesfîrşit de tandră.

– M-am rugat atît de mult, da, atît de mult! Antoinette a mea. Puiul meu. Iubirea mea. Iubirile mele pierdute.

Luă mîna pe care i-o întindea Huc.

– N-am încetat nici o clipă să te iubesc. Să te aştept. Ştiam că vei veni.

Un acces violent de tuse o zgîlţîi, făcînd-o să scuipe cîteva picături de sînge pe cîrpa plină de pete roşii aşezată peste cuvertură. Cînd se linişti, era şi mai palidă, aproape străvezie. Ochii căpătaseră privirea sticloasă a celor aflaţi în pragul morţii. Marie nu-şi putu stăpîni un hohot de plîns în faţa acestei femei pe care

o cunoscuse atît de puţin, însă a cărei afecţiune uitată îi sfîşia inima. Nici Huc nu reuşea să-şi ia ochii de la cea care, pe vremuri, fusese amanta lui. Nu-şi mai amintea bine dacă o iubise cu adevărat. Albérie era singura care contase, care va conta întotdeauna pentru el.

Aşteptară ca Antoinette să-şi mai revină. Dar puterile păreau s-o părăsească din ce în ce mai repede, iar respiraţia ei era şuierătoare şi slabă.

– Am să mor, Huc. Vai, îl simt cum mă cheamă lîngă el. Nu mă va lăsa în pace niciodată. Nu mi-a iertat iubirea pentru tine, Huc. Asta-i firea soţului meu. Nu mi-ar fi permis să vă regăsesc. Antoinette, fetiţa mea. Ascultă ce-ţi spun. Vino mai aproape.

Marie se aplecă deasupra murmurului ei stins şi disperat.

– De acum înainte, tu eşti stăpînă la Vollore. Singura şi unica stăpînă. În amintirea mea, în numele lui Dumnezeu cel Atotputernic, fii aşa cum eu n-am putut fi.

– Îţi jur, mamă. Jur pe răul care ţi-a fost făcut.

Antoinette de Chazeron adormi cu un surîs pe buze. După cîteva clipe, ieşiră cu toţii din chilie. Marie nu-l întrebă pe Huc ce fusese între el şi Antoinette. Nu-i păsa de asta. Venise pentru că era de datoria ei să vină; pleca acum cu sentimentul că între zidurile acelea murea o parte din ea. O parte din ea pe care n-o va putea uita.

Peste trei zile, un mesager aduse vestea morţii lui Antoinette. Atunci, jurămîntul pe care i-l făcuse Marie îşi căpătă întreaga semnificaţie.

Ea era stăpînă la Vollore. Fusese dintotdeauna, încă de la naşterea ei. Încă de cînd cursul evenimentelor fusese schimbat.

Lui Constant îi fu de ajuns să vadă fruntea îndurerată a lui Marie, ca să înţeleagă acest lucru. Marie n-avea să se mai întoarcă niciodată la Paris.

13

Luna noiembrie a anului 1532 se scurgea liniştită. În Auvergne, spectrul bestiei se îndepărtase, iar viaţa intrase pe făgaşul ei normal.

Marie îşi pipăi pîntecele proeminent şi se lăsă pe spate, sprijinindu-se de trunchiul copacului centenar din mijlocul parcului care înconjura castelul. „Singurul supravieţuitor după o furtună înspăimîntătoare", afirmase Huc. Marie se simţea obosită şi exagerat de greoaie. Era abia în şapte luni. Albérie prezisese că o să aibă gemeni. De fapt, nu se bucura că era gravidă. Nu fiindcă i-ar fi lipsit instinctul matern, ci o deranja faptul că tatăl era Jean. Se întîmplase doar o dată, o singură dată în viaţa ei. Şi acest unic act avusese atîtea consecinţe.

Suspină şi-şi mîngîie buricul. Vremea era caldă şi uscată. Era o vreme de primăvară, mai curînd. Căţelușul pe care-l adoptase doar de cîteva săptămîni se lungi nepăsător peste degetele ei de la picioare, în iarba tunsă cu grijă, lîngă Ma, care şi ea se ataşase de el. Marie nu se putea împiedica să se gîndească la Constant. Cînd îşi luaseră rămas-bun, îi spusese că-l iubea, că-l voia alături de ea, aici, pentru totdeauna. El o privise trist şi-i răspunse: „Marie, tu ţi-ai ales o lume care nu este şi a mea". Ea insistase, dar Constant o pironise cu privirea: „Eu nu sînt ca unchii mei, Marie. N-am un suflet de bufon". Fata tăcuse, înghiţindu-şi lacrimile. Constant avea dreptate. Chiar dacă primiseră aceeaşi educaţie, fără un nume nu însemnai nimic în această lume. El nu-i putea oferi un nume şi era prea mîndru ca să accepte un titlu

pe care nu l-ar fi respectat niciodată. Plecă, împreună cu Isabeau şi Jean, la două luni după înmormîntarea lui Antoinette de Chazeron.

Abia cînd aflase că Isabeau era însărcinată se gîndise Marie la faptul că şi ei îi întîrziase ciclul. Nu spusese nimic. Încă nu putea fi sigură. Şi apoi, ce-ar fi putut spune? Îşi alesese singură destinul.

– Totul s-a întîmplat atît de repede, murmură ea în liniştea parcului.

Isabeau şi Theophrastus se închiseseră în turn, unde se afla laboratorul de alchimie, săptămîni în şir. Reconstituiseră o poţiune care nu avusese nici un efect asupra lui Ma, în afară de faptul că-i provocase dureri de burtă. Se străduiseră cu înverşunare, dar trebuiseră să recunoască adevărul: Chazeron nu le dezvăluise taina *alkaheist*-ului.

– Fătul din mine este rodul unei mutaţii a naturii. Numai el ne poate oferi cheia. Nu ştiu dacă va fi lup sau fiinţă omenească, dar, indiferent ce-ar fi, va trebui să-l sacrificăm, anunţase rece Isabeau, după ce le dezvăluise eşecul cercetărilor lor şi ceea ce se petrecuse între ea şi Chazeron în peşteră. În faţa tăcerii lor, continuase: Eu şi Theophrastus am luat următoarele hotărîri: eu mă voi întoarce la Paris, ca să-mi văd de afacerile pe care le-am neglijat prea multă vreme, iar el se va duce în Elveţia, unde va aduna, în afară de propriile însemnări, toate lucrările referitoare la piatra filosofală pe care le va putea găsi. Poate că mi-a scăpat ceva. Un gest, o combinaţie. Uneori, totul mi se pare atît de îndepărtat, iar alteori, atît de aproape. Memoria îmi joacă feste. Ne vom reîntîlni aici la începutul iernii şi ne vom relua cercetările de îndată ce voi fi adus pe lume „lucrul" ăsta.

– Cum poţi suporta ideea de a purta în tine aşa ceva? gemuse Albérie, fără să-şi ascundă dezgustul.

Isabeau o privise lung, cu o asprime pe care Marie n-o mai văzuse în ochii ei, apoi zisese:

– În acelaşi fel în care le-am suportat şi pe celelalte. Pentru ca şi tu să poţi avea cîndva un copil uman.

Îndurerată, Albérie lăsase capul în jos. Fusese cît pe ce să uite că *alkaheistul* apăruse din cauza ei, din cauza disperării ei că nu-i poate dărui lui Huc un copil. Acesta fusese motivul pentru care Isabeau şi bunica lor, Turleteuche, îşi începuseră cercetările. Abia la mult timp după aceea le venise ideea să testeze substanţa pe Chazeron şi să-l ucidă cu ajutorul ei.

– Eu n-am să mă mai întorc aici.

Marie simţise că i se frînge inima, şi toate privirile se îndreptaseră către Constant, care stătea rezemat de perete, cu braţele încrucişate parcă asupra acestei hotărîri. Privirea lui neagră şi intensă o apăsa pe Marie ca un nor de furtună. Îi răspunse doar: „Ştiu", după care Isabeau luase din nou cuvîntul, explicîndu-le că fiecare dintre cei de faţă era liber să facă ce vrea, însă că, acum, ei toţi alcătuiau o familie. Indiferent dacă rămîneau împreună sau se despărţeau, erau legaţi prin acelaşi secret.

Constant încuviinţase cu un gest, iar Ma se culcase la picioarele lui, de parcă ar fi vrut să arate că avea încredere în el.

După cîteva zile se despărţiseră. Ma rămăsese cu Marie, dar era limpede că plecarea lui Theophrastus o durea. Huc şi Albérie se instalaseră la Vollore, şi nimeni din personal nu comentă acest lucru.

Aşa cum se înţeleseseră, Bertrandeau lansă zvonul că messirul Huc ucisese fiara şi că îi raportase lui François de Chazeron ceea ce se întîmplase.

Căţeluşul se întinse, lătrînd vesel, iar Marie îl luă din nou pe genunchi. Scrisoarea lui Isabeau căzu pe jos, iar vîntul neobişnuit de blînd pentru acest început de iarnă o împinse printre frunzele moarte.

Peste cîteva săptămîni aveau să se întoarcă Isabeau şi Jean, precum şi Theophrastus. Marie putea să mintă, cum o sfătuise Albérie, şi să spună că aştepta copilul lui Constant. Dar Jean n-ar fi crezut-o. Desigur că ar fi fost mai bine să avorteze, aşa

cum fusese de părere mătuşa ei imediat după ce-i mărturisise totul. Dar nu-şi regreta hotărîrea, aşa cum nici atunci n-o regretase. Ştia că menirea ei era să dea urmaşi acestui ţinut. Nu conta dacă n-aveau tată. Aveau să poarte numele de Chazeron, iar asta era de-ajuns ca să-i legitimeze.

Cățelul începu să-i muşte în joacă degetele, apoi sări în poala ei, peste copilul care mişca. Ma se ridică imediat, îl apucă hotărîtă de ceafă şi-l puse jos.

– Nu mă deranja cu nimic, Ma! se indignă Marie, rîzînd.

Lupoaica îi aruncă o privire drăgăstoasă, apoi începu să se joace cu Noirot, care îşi reluase ofensiva, folosindu-şi de data asta numai labele dinainte.

– Sînt copiii noştri, Ma, murmură Marie, acoperindu-şi pîntecele, şi-ţi jur că, într-o zi, îi vei putea ţine în braţe şi pe ei, şi pe cățelușul ăsta.

Lupoaica linse cu blîndeţe mîna pe care Marie o întindea spre capul ei. Încîntat de orice prilej de a face o poznă, Noirot începu să tragă cu dinţii de mîneca pelerinei fetei, şi nu-i dădu drumul decît atunci cînd Ma îl lovi cu botul, făcîndu-l să se rostogolească în iarbă, unde îşi culcă, supărat, nasul pe labele de dinainte. Marie izbucni într-un rîs vesel, se ridică şi, sprijinindu-şi şalele cu mîna, o luă spre castel, unde se auzea clopotul anunţînd ora mesei.

Theophrastus se frecă la ochi văzînd burta imensă care preceda braţele întinse ale fetei sale.

– Dumnezeule din Ceruri, exclamă el, cuprinzînd cu mîinile sfera aceea.

Copleşit de emoţie, îşi îmbrăţişă copila iubită, îmbrăţişare care se rezumă la presarea a două burţi rotunjite, şi îşi pecetluiră complicitatea cu un hohot vesel de rîs. În clipa următoare, tandreţea lui se revărsă asupra lui Ma, cu o privire care arăta ce dor îi fusese de ea.

Chiar în seara aceea, Theophrastus o examină pe Marie, confirmînd presupunerile lui Albérie.

– Bătăile de inimă se aud foarte clar. Să ştii, fata mea, că doi bebeluşicel puţin îşi împart cuibul acesta. Naşterea nu va mai întîrzia mult.

– Doi! Cum se poate?

– Pe legea mea, se vede că tatăl e un bărbat pe cinste! Cînd vine şi el?

Marie îşi muşcă buzele. Tatăl ei se încruntă.

– Nici nu i-ai spus lui Constant, nu-i aşa?

Ea ezită o clipă, apoi spuse cu tristeţe:

– Tatăl este Jean Latour.

Bărbatul îşi luă un aer nemulţumit, dar se abţinu să facă vreun comentariu. Aşeză cu gesturi sigure instrumentele la loc în trusa de piele, apoi se aşeză pe marginea patului fetei.

– Vrei să discutăm despre asta? o întrebă el simplu, luîndu-i mîinile într-ale sale.

– Nu e nimic de spus. S-a întîmplat în noaptea dinainte să veniţi la Vollore. Eram îngrozită, dezorientată. Ne-am lăsat amîndoi duşi de patimă. Nu-i reproşez nimic.

Marie ridică din umeri, dar Theophrastus mulţumi Cerului că respectivul nu era acolo, fiindcă ar fi fost vai de pielea lui dacă i-ar fi încăput pe mînă. Avusese de-a face şi el cu destule femei ca să ştie că nu se făcea să abuzezi în felul acesta de o virgină. Jean se comportase ca un netrebnic, şi Theophrastus n-avea să piardă ocazia de a-i spune în faţă părerea lui. Simţindu-i furia, Marie îl rugă:

– Te rog să nu-i spui nimic. Habar n-are de sarcina mea şi am să fac totul ca să creadă că n-are nici o legătură cu ea. Cred că Isabeau îl iubeşte. Nu vreau să fiu pricina vreunei drame.

– Ar trebui să-şi facă datoria, totuşi.

– Nu-l iubesc.

– Fie. N-am să mă amestec. Dar mă simt atins în orgoliul meu de tată.

– Gîndeşte-te mai bine la mîndria de a fi bunic. Ba chiar de două ori bunic.

– Bunic...

Theophrastus sărută cu căldură mîinile lui Marie.

– Am destulă dragoste şi vreme de recuperat ca să vă iubesc pe toţi trei.

Isabeau şi Jean sosiră în următoarea săptămînă. Văzînd starea lui Marie, Isabeau fu uimită, Jean se făcu alb ca varul, iar Theophrastus se stăpîni cu greu să nu sară la el. Totuşi, îşi respectă făgăduiala şi îl salută calm, de parcă nimic nu s-ar fi întîmplat. Isabeau nu puse nici o întrebare. Era epuizată. În ciuda timpului frumos care se încăpăţîna să domnească asupra Franţei, călătoria fusese grea pentru ea. Nu mai era tînără şi se îngrăşase mult. Theophrastus o sfătui să se aşeze imediat în pat, ca să poată aduce „lucrul acela" – cum îl numea ea – pe lume fără probleme.

Isabeau se conformă, lăsîndu-se îngrijită de sora ei, care atît aştepta. Marie avea mare grijă să nu rămînă singură cu Jean, iar tatăl ei, plin de bunăvoinţă, o ajuta, fiind mai mereu în preajma ei. Totuşi, într-o zi se întîmplă şi asta.

După două zile, Isabeau se simţi rău, iar Albérie trimise după Theophrastus. Marie vru să-l însoţească, dar medicul refuză ajutorul ei. Naşterea era iminentă, iar Theophrastus nu voia s-o sperie pe Marie. Descumpănită, fata rămase singură pe coridor. Înainte de-a apuca să facă vreo mişcare, Jean o prinse de braţ. O trase într-o odaie alăturată şi avu grijă să închidă uşa în urma lor.

– Marie, faptul că fugi de mine este o mărturisire, zise el fără nici o introducere. Am fost adesea superficial şi nestatornic, vînător de fuste şi de zestre, dar cu sinceritate, fără să încerc să par mai bun decît eram, fără să promit vreodată ceva ce n-aş fi putut da. Însă nu şi de data asta. Nu te pot lăsa să-mi porţi copiii, Marie.

– Nu sînt copiii tăi, afirmă ea cu voce tremurătoare.

O sclipire de mînie se ivi în privirea lui Jean. O strînse de încheieturile mîinilor, făcînd-o să se strîmbe de durere, şi o obligă să-l privească în ochi.

– Mă doare, gemu ea. Dă-mi drumul!

– Nu înainte de a te face să-mi spui adevărul, Marie.

– Şi ce s-ar schimba cu asta?

Expresia dură de pe chipul ei îl făcu să-i dea drumul. O clipă nu ştiu ce să spună, apoi anunţă cu voce stinsă:

– Voi repara lucrurile.

Marie izbucni într-un rîs care suna fals.

– Uită de asta, Jean. Am hotărît să-mi păstrez viaţa aşa cum este acum. Nu-mi datorezi nimic.

– Te-am dezonorat. Pentru mine, asta înseamnă ceva.

– Ar fi trebuit să te gîndeşti la asta înainte, ripostă ea fără amărăciune.

El se lăsă să cadă pe pat şi-şi sprijini capul în mîini.

– Nu înţelegi, Marie.

– Nu e nimic de înţeles. A fost alegerea mea. Adu-ţi aminte că eu te-am provocat. N-ai ce să-ţi reproşezi. Şi nici eu nu-ţi reproşez nimic.

El se ridică dintr-odată şi o apucă din nou de mîini, febril.

– Nu înţelegi, repetă. Nici o clipă n-am încetat să mă gîndesc la noaptea aceea. Cînd îl vedeam pe Constant respingîndu-te simţeam că înnebunesc, iar cînd te-am surprins în braţele lui, mi-a venit iarăşi să înnebunesc. Nu înţelegeam nimic. Isabeau mi-a deschis ochii. Te iubesc, Marie. Mărită-te cu mine!

Marie simţi că i se înmoaie genunchii. Deschise gura să răspundă, însă nu reuşi să articuleze nici un sunet. Nu mărturisirea lui o tulbura atît de mult, ci faptul că Isabeau era la curent cu trădarea ei. Culoarea îi fugi din obraji. Jean o ridică în braţe şi o ajută să se întindă pe pat. Îi căută cu blîndeţe buzele. Ea nu se împotrivi. N-avea puterea s-o facă. Sărutul acela o făcu să vadă adevărul.

Cînd Jean se îndepărtă de ea, culoarea îi revenise în obraji.

– Nu vreau decît un singur tată pentru copiii mei, afirmă Marie, şi acela nu eşti tu, Jean. Nu te iubesc. Te doresc doar. Da, îmi trezeşti o dorinţă care mă face să mă ruşinez.

Jean primi lovitura în plin, dar îşi reveni imediat.

– Constant a ales. Nu te vrea. Şi, chiar dacă s-ar răzgîndi, ar accepta să crească odraslele altui bărbat? Mă îndoiesc de asta.

– Dar ar fi putut şi el să... începu ea.

– Minţi! Constant are un suflet curat. Nu te-ar fi dezonorat în nici un caz. Şi dacă ar fi făcut-o, ar fi rămas aici, cu tine.

– Ai dreptate, Constant e un om bun, nu minte, nu se preface. Cum îţi închipui că aş putea să-l uit în braţele tale? N-am să mă mărit cu tine, Jean. Eu fac parte din neamul lupoaicelor. Voi mai avea şi alţi amanţi, fără îndoială, dar nu şi altă iubire în inimă.

El se ridică. Se simţea insultat de vorbele ei. Mîna lui se ridică şi o pălmui peste obraz.

– N-am să te las să ajungi o stricată, mîrîi el, ca şi cum ar fi vrut să se scuze pentru un gest pe care deja îl regreta.

Obrazul lui Marie se înroşise atît de furie, cît şi din cauza palmei primite.

– În cazul acesta, ţine-te departe de mine, Jean Latour, răspunse ea într-o şoaptă plină de răutate.

El făcu un pas înapoi, speriat de durerea care-l cuprinsese. Era o durere pe care n-o mai cunoscuse pînă atunci şi pe care credea că n-o va simţi niciodată. Privi pîntecele ei în care viaţa se vedea fremătînd în pofida fustelor ample, apoi se îndreptă spre uşă şi ieşi, simţind că-i vine să ia la pumni pe oricine i-ar fi ieşit în cale.

Marie rămase mult timp nemişcată. Nu credea nimic din ce-i spusese. Ţinea la el, chiar dacă acest sentiment era departe de cel care-o lega de Constant. Jean ar fi putut s-o facă fericită. Cu siguranţă. Ar fi devenit senior de Chazeron, iar copiii lor ar fi crescut într-o familie adevărată. Iar ea l-ar fi uitat pînă la urmă pe Constant.

– Ba nu, murmură ea. N-aş putea.

Se ridică hotărîtă de pe pat şi se duse să bată la uşa lui Isabeau, care era singură şi se odihnea rezemată între perne în camera înveselită de razele unui soare stăruitor.

– Apropie-te, fata mea, o invită Isabeau, întinzîndu-i o mînă prietenoasă. Tatăl tău tocmai a plecat. Se pare că şi ţie ţi se apropie ceasul, nu numai mie.

Marie se aşează pe pat, la picioarele ei, iar Isabeau rîse uşor văzînd-o cum îşi sprijină cu grijă pe genunchi burta care-i îngreuna mişcările.

– Nu ştiu ce să fac, răspunse Marie, mişcată.

– O să ştii în curînd. Vrei să-l iei de bărbat?

Marie păli.

– Pe cine? întrebă ea prosteşte.

– Pe Jean, bineînţeles.

Marie lăsă ochii în jos, ceea ce aduse pe chipul lui Isabeau un val de tandreţe.

– De cum l-am văzut, am înţeles că te adoră. Uită-te la mine, Marie. Sînt o femeie bătrînă, iar Jean e cu douăzeci de ani mai tînăr decît mine. Cunoştinţele mele îl fascinau şi era sincer cînd pretindea că mă iubeşte. A încercat să se convingă singur de acest lucru, căci între voi era Constant. Prietenul lui, Constant. Constant, căruia îi datora viaţa. Pentru mine era plăcut să fiu iubita lui. Aveam nevoie de interesul şi de atenţia lui într-un moment cînd totul mă readucea brusc la spaimele mele din trecut. Am acceptat ceea ce-mi oferea, ştiind că nu va dura mult. Că toate acestea îţi aparţineau. Te iubesc, Marie. Tu eşti prelungirea vieţii mele care se destramă. Am dat greş de atîtea ori. De atîtea ori soarta mi-a spulberat visele. Nu lăsa orgoliul să le distrugă pe ale tale. Jean nu e perfect, dar este loial şi credincios. Restul n-are nici o importanţă, crede-mă. Mărită-te cu el! Nu va fi o alegere proastă.

– Nu pot, bunico. Poate cîndva, într-o zi... Dar nu acum.

– Cînd, atunci? întrebă Isabeau.

– Cînd o să fiu sigură că l-am pierdut pe Constant.

– Nu cumva refuzi să renunţi doar la patima aceea din sufletul lui de pe vremea cînd era copil?

– Nu. Am crescut împreună, am rîs şi am plîns împreună, pe buzele lui am depus prima mea sărutare, iar iubirea mea a luat-o pe acelaşi drum. Niciodată nu l-am privit pe Constant ca pe un frate. De cînd mă ştiu am fost convinsă că va fi mereu alături de mine.

– Acum însă nu este. Iar tu te-ai dăruit, deodată, altcuiva.

– Dorința...

– Nu, Marie. Dorința e altceva. Teama, singurătatea înspăimîntătoare apasă inimile, dar, dacă l-ai fi iubit cu toată ființa ta pe Constant, n-ai fi putut suporta să faci dragoste cu nimeni în afară de el. Crede-mă. Poate că el este bărbatul la care visezi, dar nu și cel pe care sufletul tău l-a ales în taină. Marie rămase un moment pe gînduri. Isabeau îi respectă tăcerea, apoi adăugă: Gîndește-te bine, nu te pripi. Orice hotărîre ai lua, Marie, ai binecuvîntarea mea. E vorba despre viața ta și nu trebuie să lași pe nimeni, niciodată, să ți-o fure.

– Am să țin minte, bunico.

Isabeau închise ochii, iar Marie plecă.

Restul săptămînii fu întunecat. Vremea se schimbase brusc. Frigul se lăsă pe neașteptate, sub forma unor viscole. În cîteva ceasuri, dealurile din Auvergne deveniră albe ca laptele, iar în odăile castelului fură aprinse focurile în șeminee, căci aerul înghețat năvălea înăuntru prin hornuri. Fumul stărui înăuntru pînă cînd hornurile se încălziră destul de mult ca să-l preia, făcîndu-l să plutească peste acoperișuri. Între timp, le irită gîturile, le gîdilă nările și-i forță să întredeschidă ferestrele ca să aerisească. Apoi totul se liniști. Amorțeala iernii izolă castelul de la Vollore și pe locuitorii săi de restul ținutului, iar luna decembrie aduse cu ea pregătirile pentru sărbătorile de Crăciun.

Marie născu cu douăsprezece zile înainte de nașterea lui Hristos, rugîndu-l pe acesta, din tot sufletul ei de eretică, să-i lase copiii. Pe amîndoi.

Le puseră numele Antoine și Gasparde. Erau gemeni bivitelini, nu semănau între ei și zbierau de dimineața pînă seara. Erau atît de lacomi, încît sînul mamei lor nu le era de ajuns și fură nevoiți să le caute o doică la Thiers. Cînd se văzură ghiftuiți la pieptul generos al fermierei, o lăsară, în sfîrșit, pe Marie să se odihnească puțin.

Ma nu se dezlipi de ei, veghindu-i cu o blîndețe care-i făcu pe toți cei de la castel să uite că era lupoaică. Theophrastus fredona întruna cîntece de leagăn, cu o voce guturală, iar Jean

își înconjura odraslele cu o dorință de paternitate care-l surprindea la fel de mult ca pe Marie.

Fata sperase că Isabeau îi aducea un mesaj de la Constant, prin care să-i răspundă la toate scrisorile pe care i le trimisese ea de cînd se despărțiseră. El însă nu-i scrisese. Se implica în acțiunile lui Jean Calvin și-și petrecea tot timpul susținînd Reforma, amenințată de detractorii tot mai numeroși în anturajul regelui. Zadarnic încercase Bau-Bau să-l mai tempereze, nimic nu-l putea opri. Mersese chiar pînă la a împrăștia în timpul nopții pamflete îndreptate împotriva Bisericii. Le arunca în pragul caselor, al prăvăliilor, al atelierelor, însoțit de Solène , sora lui mai mică, și de o bandă de băieți de vîrsta lui, pe care-i cunoștea bine și Marie. Erau tovarășii lor de joacă din copilărie. Bertille își smulgea părul din cap, tremurînd în fiecare noapte de frică să nu fie surprinși de pază. Dar Constant nu voia să audă nimic și nu asculta pe nimeni. În afară de Calvin. Iar lui Calvin puțin îi păsa de altceva în afară de propria glorie dobîndită prin ideile sale.

Marie trase concluzia că el se dedica acestor sarcini ca să nu se gîndească la ea. Dar n-avea ce să facă. Chiar dacă ar fi vrut, n-ar mai fi putut să se ducă la el. Iar ea nu voia să plece de la Vollore.

– Mărită-te cu mine!

Se trezi auzind aceste cuvinte. Jean se aplecase asupra buzelor ei. Gemenii împliniseră o săptămînă. Din leagănele așezate lîngă pat li se auzea respirația regulată. Afară era o noapte frumoasă, înțesată cu stele. Ea scutură din cap, dar Jean puse din nou stăpînire pe gura ei, de parcă ar fi vrut să împingă cît mai adînc în ea încăpățînarea. Marie, pe jumătate adormită încă, se lăsă în voia lui. Apoi, Jean plecă. Ea îl privi, fără remușcări, îndepărtîndu-se, după care adormi la loc, întrebîndu-se dacă nu cumva fusese doar un vis.

Crăciunul trecu însoțit de gînguritul gemenilor. Pe pagina de gardă a cărții de rugăciuni a lui Marie fură trecuți cu numele de Chazeron, ceea ce Etienne de la Faye, care ținea registrele de la Moutier, consemnă fără să obiecteze. Jean scrîșni din dinți,

dar hotărî să mai aştepte. Atîta vreme cît Marie nu-l alunga din preajma ei, putea spera s-o înduplece. Dar nu era prea mîndru de felul cum evolua între ea şi Isabeau, deşi n-o făcea ca s-o supere pe vreuna din ele. Lucrurile erau clare pentru toţi cei implicaţi: le iubea pe amîndouă, din motive diferite, însă nu putea face nimic.

Anul 1532 tocmai îşi luase zborul cînd Isabeau născu „lucrul acela", într-o după-amiază ploioasă şi mohorîtă. Ţipetele ei nu se mai opreau. Speriaţi, gemenii nu conteniră să-i ţină isonul, transformînd atmosfera din castel într-una apocaliptică.

Marie vru s-o ajute pe Albérie, însă Theophrastus se opuse. Ca toate femeile lăuze, era sensibilă şi deprimată. Nu era cazul să adauge la starea ei şi priveliştea naşterii unui monstru. Cu atît mai mult cu cît fu obligat să deschidă pîntecele acela, care nu se mai supunea naturii, şi să scoată copilul cu ajutorul chirurgiei. Căci, dincolo de „lucrul acela", era vorba despre un copil.

Erau, de fapt, doi, lipiţi unul de celălalt printr-un picior şi un braţ. Acelaşi trup se prelungea într-o mască avînd două chipuri. Unul rotund, de bebeluş, celălalt – numai blană şi diformităţi. Erau siamezi. Medicul nu mai văzuse pînă atunci o asemenea ciudăţenie. Se bucură că Isabeau era adormită.

O clipă, nu ştiură ce să facă, văzînd această naştere, apoi Albérie apucă piciorul comun. Îl săltă cu o mînă fermă în aer şi pălmui uşor spatele bebeluşilor. Ţipară într-un glas, în timp ce Theophrastus cosea pîntecele lui Isabeau.

– Dacă nu face febră, o să scape, afirmă el, terminînd s-o panseze.

– Ce facem cu „asta"?

Degetul întins al lui Albérie îi exprima dezgustul.

– Cred că ar trebui să-i separăm.

– Ar fi mai bine să terminăm cu ei!

– Numai Isabeau ştie ce trebuie să se întîmple. Ea va alege. Sînt lipiţi, Albérie. Nu vreau să-i vadă aşa.

Începu să lucreze de unul singur. Albérie nici nu se clinti. Pe chipul luminos al băieţelului deslușea trăsăturile lui Loraline.

Din pricina acestei asemănări, ştia deja care va fi alegerea surorii sale. Isabeau se trezi noaptea tîrziu, chinuită de febră şi de coşmaruri. Veghează cu rîndul la căpătîiul ei. Dimineaţa, temperatura îi scăzu şi ceru să vadă rodul naşterii.

Însă o văzu mai întîi pe Ma. Pe Ma, care se strecurase pe lîngă Theophrastus în cameră. Pe Ma, care se apropiase de masa pe care se aflau scutecele. Pe Ma, care lingea cu limba ei aspră obrazul băieţelului.

– Arătaţi-mi-l, ceru Isabeau, mişcată.

Theophrastus îi aduse bebeluşul, cu Ma, care lătra de bucurie ca un căţeluş, pe urmele lui. Isabeau ar fi vrut să-l urască pe micuţ, dar nu reuşi. Era, la fel ca Loraline, copilul călăului ei. Dar era şi copilul ei. Fiul ei.

Aruncă o privire monstrului pe care i-l întindea Albérie, apoi anunţă cu voce calmă:

– Vom sacrifica „lucrul acela". Celălalt va trăi.

Theophrastus se simţi uşurat. Nici o clipă nu-şi închipuise că ar fi putut fi silit să ucidă copilaşul acela gingaş. Ca şi cum ar fi vrut să le dea dreptate, „lucrul" din braţele lui Albérie scoase un mîrîit şi începu să se agite.

Isabeau îşi luă privirea de la bebeluşul de lîngă care Ma nu se dădea dusă şi afirmă:

– Celălalt nu va trăi mult timp. Trebuie acţionat repede. Nu te pot ajuta, Theophrastus, dar ştii exact ce e de făcut. Aşadar, faceţi ce trebuie şi aduceţi-mi-o pe Marie. Să afle că s-a născut încă un Chazeron.

În ciuda urii pe care-o nutrise faţă de seniorul de la Vollore, Marie fu de acord cu hotărîrea luată de bunica ei. Îşi propuse să-i crească împreună pe toţi trei, alături de Huc şi de Albérie, care cîştigau astfel, dintr-odată, atîţia urmaşi.

Îl culcară pe micuţ, caruia-i puseră numele Gabriel, alături de ceilalţi doi şi fu hrănit de aceeaşi doică, în timp ce, în turnul castelului, Theophrastus, asistat de Albérie, executa sentinţa.

Abia pe la sfîrşitul lunii februarie se întremă şi Isabeau destul de mult ca să poată călători. *Alkaheist*-ul fusese preparat, însă

nu putea fi folosit ca atare. Trebuia ca, pe baza lui, să fie elaborat antidotul. Theophrastus considera că la Vollore n-avea condiții bune de lucru. Nu erau destule retorte și era nevoie de încă un atanor. La Basel i-ar fi fost mai la îndemînă să lucreze. Hotărî, prin urmare, să se întoarcă acolo, însă de data asta Ma își manifestă dorința să-l însoțească.

Marie simți că i se rupe inima cînd înțelese acest lucru, dar nu se împotrivi. Acum nu mai era singură. Avea o familie. Jean insistă să rămînă cu ea, dar Marie rămase neînduplecată:

– Isabeau are, mai mult ca oricînd, nevoie de cineva care s-o ajute la prăvălie. Nici nu se pune problema să se întoarcă acolo singură. Drumurile nu sînt sigure, iar atmosfera de la Paris le e ostilă ereticilor. Indiferent ce-ar spune ea, are mare nevoie de tine.

– Dar și tu ai.

– Ba nu, Jean, îl tachină Marie. Dimpotrivă, am nevoie să fiu singură, ca să-mi pun ordine în sentimente.

– Deci recunoști că ai niște sentimente, se umflă el în pene.

– Ești prietenul meu, așa cum ai fost întotdeauna. Nu-mi cere mai mult. Deocamdată mă simt de parcă aș fi văduvită de iubirea vieții mele. Lasă-mi timpul necesar să ies din acest doliu.

– Bine. Accept hotărîrea ta. Ai grijă de copiii noștri.

– Iar tu, Jean, ai grijă de ai mei. Ai grijă și de el.

Jean dădu din cap în semn de încuviințare. Constant rămînea prietenul lui, însă se îndoia că acesta și-ar mai fi respectat tovarășul de arme dacă ar fi aflat adevărul.

Vollore rămase din nou pustiu. Acum însă, Marie se simți părăsită. Odată cu Ma se îndepărta o parte a copilăriei ei. Odată cu Jean, cealaltă parte lipsită de griji. Însă era stăpînă la Vollore, așa cum îi jurase mamei sale adoptive.

Ea trebuia să trăiască viața care-i fusese furată lui Antoinette.

Urmară cîteva luni senine și fericite în care se ocupă de copiii ei, care creșteau. Apoi destinul interveni din nou, destrămînd urzeala țesută de familia ei.

Din voința unui om.

Din capriciul unui rege.

14

Marie fandă într-o reverenţă graţioasă în faţa barbişonului şi a nasului acvilin ale lui Francisc I. Castelul de la Thiers era de nelocuit din pricina reparaţiilor care tocmai începuseră, iar regele Franţei hotărîse să poposească în noaptea aceea la Vollore.

Suita regelui fu repartizată în odăile modeste da la etaj, iar în parc şi în grădini aparură corturi menite să-i adăpostească pe cei care nu avuseseră loc în castel. Din fericire, după multele ploi reci din martie, acea lună aprilie a anului 1533 era plină de lumină şi căldură.

Înştiinţată doar cu cîteva zile înainte de hotărîrea şi de vizita regelui, Marie trebuise să se aprovizioneze în grabă. Din fericire, Albérie, care-şi reintrase în autoritatea şi atribuţiile de intendentă, înzestrase cu repeziciune şi eficacitate fiecare ungher al castelului cu tot ce era necesar, ba chiar şi ceva pe deasupra.

Regele Francisc fu impresionat atît de primirea făcută, cît şi de mutriţa zîmbitoare şi nostimă care oferea lăcomiei sale bine-cunoscute un surîs la fel de apetisant ca un fruct pîrguit, tocmai bun să muşti din el.

– Doamnă de Vollore, zise el, întinzîndu-i o mînă plină de inele şi deprinsă cu dezmierdările, îmi răsfeţi anturajul cu o prezenţă încîntătoare. Unde e tatăl tău? Vreau să-l felicit.

– Vă roagă să-l scuzaţi, Maiestate. E plecat să-şi rezolve nişte treburi şi a aflat prea tîrziu de cinstea pe care i-o faceţi. Pentru moment, sînt acasă doar eu împreună cu copiii mei.

– Ai copii?

– Trei gemeni, Maiestate.

Din spatele regelui se ivi un tinerel cu un aer mirat. Marie îl recunoscu imediat. Era delfinul Francisc.

Pe cînd locuia la Paris, aruncase odată, împreună cu Constant, bucăţi de balegă în trăsura acestuia. Pe cînd cobora din trăsură, un proiectil îi atinsese haina, stîrnind indignarea celor din jur. Făptaşii nu scăpaseră decît datorită sprintenelii lor şi rămăseseră ascunşi cîteva zile, ca să scape de pedeapsa cu moartea, care era prevăzută pentru crima lor. La această amintire jenantă, Marie roşi fără să vrea şi-i oferi fiului regelui o nouă reverenţă.

Marie nu mai era copila de pe vremuri, iar el n-ar fi putut s-o recunoască; totuşi, se simţi, la fel ca atunci, în pericol.

– Ridică-te, doamnă. Această performanţă a maternităţii face cinste Franţei. Alte femei ar fi crăpat, pe cînd tu, dimpotrivă, eşti radioasă.

– Pricina este prezenţa voastră, Maiestate.

Francisc izbucni în rîsul care-i răspîndise pînă peste hotare reputaţia de petrecăreţ şi aplaudă vesel, iar curtenii îi urmară exemplul.

Uimită şi încîntată, Marie se împurpură din nou pînă-n vîrful urechilor, sub privirile delfinului, care-i savura stînjeneala cu o plăcere evidentă.

– Vreau să-i văd pe aceşti îngeraşi. Vor fi puşi de îndată sub protecţia noastră regală. Iar vînjosul lor tată, de asemenea.

– Tatăl lor a plecat împreună cu al meu, din păcate, se grăbi Marie să explice, în timp ce Bénédicte şi Albérie aduceau copiii înfăşaţi.

– Ai trei băieţi?

– Am doi băieţi, Maiestate, Gabriel şi Antoine, iar ea e fiica mea, Gasparde.

Regele îi luă în braţe pe cei doi băieţi, oferindu-i privirilor curtenilor săi.

– Luaţi exemplu, doamnelor, de la această tînără şi nu vă ruşinaţi să vă puneţi trupurile în slujba posterităţii. Începînd de astăzi, pentru fiecare naştere de tripleţi se va oferi o primă.

Noi aplauze întîmpinară hotărîrea regală, iar Marie avu deodată impresia că se află în mijlocul uneia dintre farsele pe care le jucau cerşetorii. Cu atît mai mult cu cît bufonul regelui, Triboulet – pe care-l cunoştea bine, pentru că era fratele lui Bau-Bau –, după ce-şi croise drum pînă la ea, mima, cu tot felul de gesturi şi gemete, un act sexual exagerat, spre amuzamentul celor din jur.

Francisc îl lăsă să-i distreze anturajul, apoi înapoie copiii doicii lor. Bătu din palme ca să ceară linişte.

– Hei! strigă el. Să ni se aducă mîncare şi băutură! Cît despre tine, frumoasă doamnă, rămîi alături de mine şi istoriseşte-mi cum a reuşit soţul tău să obţină un rezultat atît de grozav.

O luă autoritar de după umeri şi o trase după el. Ea încercă să se apere cu un „Sire!" pe jumătate scandalizat, care n-avu însă alt efect decît să stîrnească rîsul regelui şi al fiilor săi, care-i urmau.

Albérie avusese grijă să cheme la castel jongleri şi saltimbanci, iar cina fu veselă şi animată. Vinul curgea în valuri. Regele nu-şi dezminţi faima de petrecăreţ, ciupind slujnicele de fund şi de sîni cînd se aplecau ca să pună farfuriile pe masă şi furîndu-le ici-colo cîte o sărutare. Marie se simţea stînjenită, dar regele nu se legă de ea.

În timpul mesei însă, Anne de Pisseleu, tînăra amantă a regelui, pe care Marie o văzuse adesea în prăvălie, o recunoscu.

– Nu eşti cumva nepoata lui Isabelle de Saint-Chamond?

– Ba da, recunoscu ea.

Regele se întoarse spre ea, cercetînd-o atent cu privirea.

– Nu ştiam că se înrudea cu şmecherul de Chazeron, zise el, cu uimire sinceră.

Marie îşi muşcă buzele.

– Nici măcar regii nu le ştiu pe toate, replică ea cu cochetărie. Nu spuneaţi adineaori că femeia e datoare să păstreze o urmă de mister?

Răspunsul îi plăcu regelui, care păru uimit, apoi exclamă:

– Cît spirit! Dragă Anne, această doamnă nu numai că este mamă, dar e şi spirituală! Îmi pare rău pentru oamenii tăi, Marie dragă, dar mîine te răpesc de aici.

– Mă răpiţi, Sire? bîigui Marie.

– Ne îndreptăm spre Marsilia, de unde-o vom lua pe viitoarea soţie a fiului nostru mezin. Tatăl tău a avut o funcţie la Curte. Eu îţi ofer postul de doamnă de onoare a viitoarei mele nurori.

– Şi copiii mei, Sire?

– Dădacele se vor descurca. Iar soţul tău va avea şi el de cîştigat. Gata, nu vreau să mai aud nici un cuvînt, am hotărît, ne vei însoţi.

– Şi dacă aş refuza, Maiestate? se indignă Marie.

Regele o privi încruntat şi-i şopti la ureche:

– Acceptă! Luteranii au nevoie de tine la Curtea Franţei!

Marie lăsă nasul în jos. Acum înţelegea. Regele o stima pe Isabeau. Ea însă luase pe faţă partea ereticilor, pe care regele nu-i mai putea susţine prea multă vreme, în ciuda afinităţilor sale cu convingerile lor.

Marie îşi alesese soarta, dar poate că destinul ei era altul. Poate că avea şi ea de îndeplinit o misiune. Aceea de a-şi salva familia. Aceea de a-l salva pe Constant, care făcea parte din tabăra opusă. Chiar dacă el nu voia să fie salvat.

Se hotărî într-o fracţiune de secundă.

– Vă voi urma, Sire, dacă-mi făgăduiţi că voi fi liberă să-mi vizitez copiii oricînd voi dori.

– Drace, dar vorbeşti despre Fontainebleau ca despre o închisoare. Nimeni nu vrea să te constrîngă, frumoasă Marie, ba dimpotrivă!

Marie prinse din zbor privirea parşivă a delfinului şi fu cuprinsă de o îndoială îngrijorătoare. „Ei, îşi spuse ea, înfruntîndu-i ocheada aprinsă, am învins eu nişte demoni mai periculoşi decît tine!"

După două zile îşi făcu bagajele, îi sărută pe copii, pe Albérie şi pe Huc, iar litiera ei plecă pe urmele veselilor curteni.

Lui Albérie, ideea nepoatei sale nu i se păruse bună, dar Marie îi repetase vorbele regelui. Ultima scrisoare a lui Isabeau pomenea despre o înăsprire a opiniei parizienilor despre luterani. Francisc I continua să le ia apărarea.

– Şi ei fac parte din familia mea, explică Marie. Am crescut cu teoriile lui Luther. Am nesocotit-o pe Fecioară, poate că am dus această credinţă nouă mai departe decît mulţi alţii. În ultimele luni am învăţat o mulţime de lucruri: astrologie, retorică... Aici, toate aceste cunoştinţe sînt inutile. La Curtea regelui, ele vor fi puse în serviciul unei cauze. Poate că m-am înşelat. Poate că nu e momentul să fiu doar stăpîna domeniului de la Vollore.

– Sărută-l din partea mea pe Constant, răspunse Albérie.

Dincolo de discursul pe care-l ţinuse Marie mai era unul. Cel al inimii ei.

– Ai dreptate, mătuşă, şopti ea, aruncîndu-se în braţele lui Albérie. Poate că trebuie doar să-mi aleg tabăra.

– Du-te, atunci. Şi fă tot ce poţi.

Albérie o sărută şi o privi plecînd. Era îngrijorată. Huc îşi îmbrăţişă tandru soţia şi-i murmură la ureche:

– Iată-ne în sfîrşit singuri, nevastă. Visam o familie mare şi frumoasă, iată că acum o avem.

– Într-adevăr, ciudată familie, se înduioşă Albérie.

– Ce contează? Un copil este modelat de dragostea care i se acordă. Iar tu vei fi o mamă cum nu se poate mai bună.

– Eşti convins de asta, Huc de la Faye?

– Niciodată n-am fost mai convins de ceva.

– Micuţa are semnul. Semnul de lup.

– Trebuie să recunoaştem adevărul, suspină cu umor Huc. Sîngele apă nu se face.

După cîteva zile, regele şi suita lui ajunseră la Puy. Marie împărţise litiera cu două domnişoare încîntătoare, care-i povestiseră despre nora regelui, şi-i părea foarte bine că aflase detaliile acelea. Pălăvrăgelile lor o ajutau să pună pe fiecare chip un

nume, o funcţie, un titlu şi ceva bîrfe. Mulţi dintre oamenii aceia îi erau cunoscuţi.

Jocul preferat al ei şi al lui Constant era să se cațere pe garguiele de la Notre-Dame şi să-i privească pe cei de la Curte – cînd Curtea se afla la Paris – adunîndu-se în piaţa din faţa catedralei, etalîndu-şi mătăsurile şi dantelele, înnodînd şi destrămînd intrigi şi iubiri. Adesea, cei doi lăsau să cadă găinaţul pe care-l adunaseră din timp şi-l luaseră cu ei, peste mantiile garnisite cu herminã. În Paris erau atîţia porumbei şi guguştiuci, încît nobilii nu se gîndeau să se uite în sus. Încercau să se cureţe, să se şteargă, întinzînd şi mai mult petele, spre bucuria făptaşilor. Alteori, se deghizau în cerşetori, se instalau în faţa catedralei şi se milogeau să capete cîţiva bănuţi, depistînd astfel pungile bine garnisite. La cîte un colţ de stradă le smulgeau apoi de la stăpînii lor sau vindeau pontul altor cerşetori care stăteau la pîndă.

Marie nu reuşea să se vadă printre oamenii aceia, pe care pînă mai ieri îi disprețuia. Plăcerile lor erau uşuratice. La fel şi ei. Doar că ei se lăfăiau într-o risipă de vin, de mîncare şi de desfrîu care o cam dezgusta. Îi privea de la distanţă, se simţea diferită, însă rîdea la glumele lor, le imita gesturile, dîndu-l iluzia perfectă că era de-a lor, în timp ce păstra o rezervă prudentă.

Francisc I nu pierdea nici un prilej s-o citeze ca pe „un pîntece de excepţie". Dacă n-ar fi fost rege, Marie l-ar fi pălmuit cu plăcere.

Aprecia însă tovărăşia reginei Eleonore. Discretă şi de o blîndeţe graţioasă, te făcea să-i uiţi rangul şi averea. Lui Marie i se părea frumoasă. Curtenii o găseau insipidă, căci în preajma regelui strălucea doar două nestemate: iubita lui, Anne de Pisseleu, şi Diane de Poitiers, atît de perfectă încît o singură privire de-a ei era de-ajuns ca să impresioneze Curtea, precum şi pe tînărul duce d'Orléans.

Francisc I făcuse această călătorie ca să-şi întîmpine nora, pe nume Caterina, care făcea parte din familia Medici; zestrea ei avea să pecetluiască alianţa cu Italia. Cu acest prilej, regele avea ocazia să-i prezinte poporului pe soţia lui şi pe delfin. Astfel că,

de cîte ori intrau în cîte un oraş, regina şi delfinul se aflau în fruntea alaiului, ca să primească ovaţiile mulţimii.

Aşa s-au desfăşurat lucrurile şi la Puy, unde li se pregătise o festivitate grandioasă. La banchetul care avea să aibă loc în piaţa principală a oraşului se adunară toate notabilităţile locale. Străzile din jur fuseseră închise, astfel ca poporul să-l poată vedea pe rege fără să se apropie prea mult de el, iar fiecare gură-cască primea cîte o farfurie cu mîncare.

Marie fu aşezată la masă lîngă regină, ca să împrumute – spuse Francisc – ceva din fertilitatea ei patului regal. Locul acela îi convenea, căci Eleonore era pe cît de discretă, pe atît de amabilă. Deodată, în plin ospăţ, pe cînd saltimbancii şi menestrelii îi înveseleau pe meseni, în faţa ochilor neliniştiţi ai mulţimii se ivi un alai precedat de o gardă respectabilă.

Marie, care tocmai ducea la gură o pulpă de pui cu mirodenii, rămase cu gestul în aer şi cu gura căscată la vederea bărbatului care se înclina într-un salut straniu, în mijlocul tăcerii grele care se lăsase. Francisc se ridică, zîmbindu-i prietenos, şi-l salută, la rîndul lui:

– Khayr al-Din, prietene, ce mesaj îmi aduci?

– Pacea lui Allah fie cu tine şi cu stăpînul meu, Soliman. Iată darul pe care ţi-l trimite, ca semn al bunăvoinţei sale.

Omul se dădu la o parte, iar Marie întinse gîtul ca să vadă mai bine. Avea în faţă un grup de vreo cincisprezece prizonieri legaţi în lanţuri, bărbaţi şi femei deopotrivă, cu părul ciufulit şi chipurile tăbăcite de soare, străjuiţi de un leu care stătea slobod lîngă ei, îngrozind mulţimea.

Turcul dădu o poruncă, iar lanţurile sclavilor fură scoase.

– Aceştia sînt creştini, rege al Franţei. Soliman ţi-i dă înapoi ca dovadă a prieteniei sale.

– Maiestate, cine este omul acesta? întrebă Marie, care nu mai văzuse niciodată o piele atît de închisă la culoare, o barbă atît de roşcată şi haine atît de pestriţe.

– I se spune Barbarossa şi este un căpitan de piraţi din Levant, are rang de paşă în Mediterana şi este unul dintre locotenenţii lui Soliman Magnificul, îi răspunse regina. Nu ştiu ce

planuri urzește soțul meu, dar nu-mi place ideea unei alianțe cu turcul acesta.

Marie abia auzise sfîrșitul frazei, că Francisc se și apropiase de Barbarossa, îndreptîndu-se spre leul care-i fusese oferit în dar. Prizonierii se dăduseră repede la o parte din calea lui și se repeziră către mese, de unde curtenii le aruncau, ca să se distreze, bucăți de pîine și carne. Marie întoarse capul, să nu vadă spectacolul jalnic al acestor nefericiți care-și pierduseră orice urmă de demnitate și-și smulgeau unul altuia îmbucăturile. Erau numai piele și os și li s-ar fi cuvenit un loc la masă. Dar se mulțumeau să prindă din zbor ceea ce mesenii se îndurau să le arunce și să culeagă de pe jos, din țărînă, cîte un os căzut.

– Comedia asta trebuie să înceteze, se indignă regina.

Bătu din palme și îi ordonă ceva soldatului, care se aplecă s-o asculte; după cîteva clipe, prizonierii fură adunați și conduși către locul unde Curtea își stabilise locul de popas, ca să se spele și să primească haine și hrană.

Marie fu mișcată de gestul reginei, dar nu zăbovi prea mult asupra acestui sentiment. Instinctul ei era în alertă. Nu-și putea lua ochii de la animalul dresat, căruia i se dădeau tot felul de ordine contradictorii. Unii dintre bărbați, printre care și delfinul, îl înțepau cu un băț, îl trăgeau de coadă sau de coamă. Marie simțea în toată ființa ei furia fiarei. Leul mîrîi, dar Barbarossa îl făcu să tacă, plesnind din bici.

Totuși, primejdia nu trecuse. Nimănui însă nu părea să-i pese. Nici măcar turcului, care, profitînd de faptul că regele se afla lîngă el, îi vorbea în șoaptă. Singurul care le dădea atenție era leul. Marie observă că atenția aceea se transforma în ură și renunță deodată la bunele maniere, care ar fi trebuit s-o rețină la locul ei, ca simplu privitor. Se aruncă într-acolo, șifonîndu-și hainele printre mese. Fără veste, leul se ghemui pe labele din spate și sări la un paj care trecea pe lîngă el, înfigîndu-și colții în brațul acestuia înainte de a-l trînti la pămînt, plin de sînge. Mulțimea începu să urle. Barbarossa încercă să intervină, însă animalul îi scăpase de sub control și nu-l mai asculta. Se întoarse, gata să sară din nou, spre delfin.

Mînată de instinct, Marie se bagă între ei, cu ochii aţintiţi în ochii fiarei, cu mîna întinsă, de parcă ar fi vrut să liniştească o lupoaică furioasă. Scoase nişte sunete pe care nici ea nu le înţelegea. Împotriva oricăror aşteptări, animalul renunţă la atac şi rămase locului, nemişcat. Marie se apropie încet, iar leul se lungi supus pe burtă în faţa ei. Fără să remarce nici tăcerea uimită a celor din jur, nici privirea lacomă pe care turcul o aţintea asupra ei, îngenunche şi mîngîie, zîmbind, coama fiarei.

– Nu te teme, îi şopti ea. De-acum înainte n-o să te mai necăjească nimeni.

Leul se rostogoli pe spate, invitînd-o să-l mîngîie pe burtă. Marie îşi trecu degetele prin blana bogată, apoi întoarse capul spre rege şi spre Barbarossa.

– Nu-l omorîţi, Sire. N-o să mai atace, era doar speriat.

Abia atunci realiză că nu trebuia să se afle acolo. Turcul şopti ceva la urechea regelui. Francisc rămăsese perplex, ca toţi ceilalţi, în faţa spectacolului insolit oferit de Marie. De fapt, ea însăşi era acum îngrozită. Iar Ma nu-i mai era alături, ca pe vremuri, gata s-o apere.

Cei doi bărbaţi se apropiară. Regele surîdea, iar Barbarossa părea dezamăgit de răspunsul pe care-l primise. Marie luă mîna întinsă a monarhului şi se ridică. Fusta ei de mătase se murdări de praf pînă la genunchi. Obrajii i se împurpurară; Barbarossa se înclină însă în faţa ei.

– Sînteţi o comoară de preţ a regatului Franţei, doamnă. Animalul ăsta n-a avut niciodată un alt stăpîn în afară de mine. Fie ca Allah să te apere, dacă Dumnezeul vostru n-o face.

O învălui pe Marie într-o privire intensă, apoi se dădu înapoi, cu o mînă pe inimă. După ce făcu astfel cîţiva paşi, strigă un ordin, iar garda lui, impresionantă, înveşmîntată în caftane somptuoase, încheiate pînă la gît, cu iatagane lungi prinse de brîurile late de pînză, i se alătură. Cu pas ferm, se îndepărtară împreună.

Mesenii şi poporul începuseră să murmure, povestindu-şi isprava lui Marie şi comentînd. „Ca hula, care devine tot mai

amplă, pînă cînd începe furtuna", îşi spuse ea, cu inima bătînd să-i spargă pieptul.

– Îţi datorez viaţa fiului meu, poate chiar şi pe a mea. Ai să mă înveţi să îmblînzesc animalul ăsta care toarce la picioarele tale?

Într-adevăr, fiara o urmărea pe Marie cu privirea aşa cum se uită un pisoi după stăpîna lui.

– Nu ştiu nici eu cum am reuşit, Sire. Parcă m-ar fi îndrumat o mînă nevăzută, găsi ea puterea să-i răspundă.

– Nu putea fi decît mîna Domnului, iar aceasta care o ţine pe a ta e plină de recunoştinţă şi de respect, copila mea.

– Sire, eu...

– Să ne întoarcem la masă, bine? îi tăie cu blîndeţe vorba regele.

Marie se bucură. Delfinul se retrăsese, iar rănitul fusese luat de acolo. Leul o privi cum se îndepărtează, rămînînd liniştit, lungit în acelaşi loc.

– N-avea nici o grijă, o încurajă regele. Barbarossa m-a asigurat că animalul acesta e dresat. Doar răutatea oamenilor i-a trezit furia. Va fi dus lîngă alte animale pe care le-am primit în dar şi va fi bine tratat.

Într-adevăr, doi dintre oamenii lui Barbarossa se apropiară de leu, îi petrecură o frînghie în jurul gîtului, iar animalul îi urmă fără să se împotrivească.

– Ştii ce ofertă mi-a făcut Barbarossa după isprava ta? întrebă regele cînd ajunseră în dreptul mesei, întîmpinaţi cu aplauze, care-o făcură pe Marie să-şi vină în fire. Fără să-i lase timp să răspundă, continuă: Libertatea a două sute de sclavi în schimbul libertăţii tale, ca să te ducă în haremul lui Soliman.

Marie încremeni pe loc.

– Şi care a fost răspunsul, Sire? bîigui ea.

– Că nici o comoară din lume nu preţuia cît viaţa fiului meu. Soliman se va resemna, sfîrşi el, făcîndu-i complice cu ochiul şi lăsîndu-i mîna.

Marie se aşează sau, mai bine zis, se lăsă să cadă pe scaun, şi-şi lăsă nasul în farfurie. Abia dacă o auzi pe Eléonore şoptindu-i la ureche:

– Poţi să fii mîndră. Eşti preferata regelui.

Marie însă nu dădu atenţie spuselor ei. Aşa cum nu remarcă nici ostilitatea care se oglindea în privirea lui Anne de Pisseleu şi a vecinului ei de masă, un preot aflat în drum spre Toulouse. Nu dorea decît să treacă neobservată şi-şi ronţăia cuminte friptura din farfurie.

„Vrăjitoare, spunea o voce în mintea ei. Ăştia mă văd ca pe o vrăjitoare." Iar vocea asta parcă-i evoca un iz de carne arsă.

A doua zi, porniră din nou la drum. Marie nu reuşise să adoarmă deloc. În cele din urmă, îşi spusese că trebuie să ţină capul sus. N-avea nici un motiv să se simtă vinovată. Regele o stima. S-ar fi putut descotorosi de ea, dar n-o făcuse. Ar fi protejat-o dacă Inchiziţia şi-ar fi pus întrebări referitoare la darul ei. Îmbărbătată, le zîmbi tuturor şi se arătă veselă, mirîndu-se să constate un respect nedisimulat în atitudinea celor care o salutau. Numai Anne de Pisseleu îşi întoarse privirea, zicîndu-i pînă la urmă, între patru ochi:

– Nu vei fi pentru el decît un capriciu! Dacă insişti, vei regreta.

Marie nu pricepu imediat încotro bătea Anne. Înţelese abia cînd regele veni s-o salute, aruncînd o privire grăitoare formelor ei, pe care maternitatea le împlinise.

– Nu pleca de lîngă mine, insistă el, în timp ce Marie îngheţase.

Nu ştiu ce să-i răspundă, dar rămase totuşi la distanţă şi de el, şi de delfin. Nu-şi dorea să devină favorita lui. Voia doar să-şi găsească locul. Şi ştia că acest loc nu era în patul regelui.

La Toulouse însă, Marie se apropie totuşi de el. Nu părea dispus s-o forţeze şi continua s-o prezinte ca pe „un pîntece de excepţie" care făcea cinste Franţei. Dar în aer plutea mirosul de carne arsă şi în fiecare zi pe dealuri erau înălţate ruguri.

O adolescentă de cincisprezece ani, pe nume Paule, ieşi în întîmpinarea alaiului şi-i oferi regelui cheile oraşului, ai cărui locuitori începură pe dată să-şi aclame suveranul. Rămaseră acolo trei zile. Marie adoptase o ţinută plină de demnitate. Celor care-i cereau îndrumări privind domesticirea fiarelor sălbatice le răspundea că singurul mijloc erau rugăciunile şi că ea nu făcuse decît să răspundă vocii Domnului. Dar începuseră să circule zvonuri – pe care ea refuza să le audă – potrivit cărora ea ar fi avut nişte puteri neobişnuite. Inclusiv cea de a-l fi fermecat pe suveran.

Cînd Marele Inchizitor veni la rege şi avu cu el o discuţie îndelungată, Marie fu înfricoşată, dar se strădui să nu-şi trădeze neliniştea. Regina era la fel de prietenoasă cu ea şi părea bucuroasă s-o aibă în preajmă.

Nu află despre ce anume fusese vorba în cursul acelei întrevederi, dar bănui că regele garantase pentru ea, căci părăsiră oraşul fără ca Marie să fi fost deranjată sau luată la întrebări. Uşurată, scăpă de tensiunea care-i crispa trăsăturile şi începu să se lase cucerită de descoperirea acelor oraşe care-i întîmpinau cu efuziuni sincere. Cu cît intrau mai adînc în Languedoc, cu atît mai mult aprecia bunăvoinţa locuitorilor, bogăţia peisajelor şi a temperamentului oamenilor.

Francisc I nu numai că venera femeile, dar proteja şi artele. Acordase universităţii din Toulouse privilegiul de a-i învesti cavaleri pe profesorii care obţinuseră doctoratul. La Narbonne purtă discuţii în legătură cu ruinele numeroaselor monumente risipite ici-colo şi porunci ca pietrele desprinse din ele să fie folosite pentru repararea şi consolidarea fortificaţiilor de la porţile oraşului.

Dar cea mai frumoasă amintire i-o păstră Marie oraşului Nîmes, unde rămaseră o săptămînă, timp în care regele puse să fie demolate construcţiile care încălcaseră zona cu ruinele arenelor romane.

După aceea, Curtea se reuni în faţa Casei Pătrate, iar regele ceru linişte. În timp ce Francisc se lăsa în genunchi ca să înlăture praful aşezat peste una dintre inscripţiile antice, un bărbat cu

chipul vesel şi cu o barbă neagră veni în spatele lui şi recită cu glas înalt:

– Fie pace ori război, bunul altuia n-ai să-l iei. Numai astfel vei rămîne mare rege printre zei.

Regele întoarse capul şi-i zîmbi celui care îi tulburase reculegerea.

– Slovele acestea ţi-au vorbit, prietene, aşa cum îi vorbesc şi regelui tău.

– Pentru că şi ele vă aşteptau, Sire, la fel ca mine.

– Dar cine eşti tu, care-ţi arogi acest privilegiu?

– Cel pe care soarta vi-l trimite şi pentru care aţi venit în acest loc.

Regele izbucni într-un rîs vesel în faţa acestui personaj care părea să nu se sinchisească de prestanţa sa. Apoi se întoarse către curteni şi îl prezentă pe intrus:

– Iată-l, prieteni, pe cel de care defuncta mea mamă s-a temut de cînd el i-a prezis trecerea unei comete care-i va aduce sfîrşitul. Maestrul Nostradamus, de meserie astrolog.

Marie amuţi de surprindere; deodată, privirea ei o întîlni pe cea a lui Michel de Nostre-Dame. Un val de căldură o copleşi. Omul acela era exact aşa cum i-l descrisese tatăl ei şi, timp de o fracţiune de secundă, i se păru că el o recunoscuse între toţi cei care se aflau acolo. Vrînd parcă să-i dea dreptate, Nostradamus îi adresă un semn din cap însoţit de un zîmbet maliţios, apoi se îndepărtă, urmîndu-l pe rege.

Francisc I acapară toată atenţia astrologului, aşa încît Marie nu reuşi să schimbe cîteva cuvinte cu acesta decît cu puţine ore înainte de plecare. Aproape că-şi pierduse speranţa de a-i putea mărturisi întreaga ei recunoştinţă, cînd el apăru fără veste şi o luă de braţ, făcînd-o să devină din nou ţinta tuturor bîrfelor.

– Te-ai întîlnit cu cel căruia i se spune Paracelsus? întrebă Michel, fără altă introducere.

– Atît el, cît şi fiica lui te consideră un prieten apropiat, răspunse Marie, de teama urechilor indiscrete aflate în apropierea lor.

Michel zîmbi larg.

– Bine, bine. Lucrurile sînt aşa cum trebuie să fie. Regele mi-a vorbit despre isprava ta, continuă el. Sfătuieşte-l să dăruiască altcuiva leul acela pe care nu se poate hotărî să-l trimită la Paris. Altfel, ţi-ar pricinui curînd multe necazuri, copilă dragă. Zvonurile se sting atunci cînd obiectul lor este uitat.

Marie îl privi uimită. Exact aşa simţea şi ea. Chiar ieri, fiara începuse să se agite în cuşcă, iar ea fusese căutată ca să vină s-o liniştească. Refuzase, spunînd că nu avea puterile care i se atribuiau şi că animalul s-ar calma, fără îndoială, dacă n-ar mai fi expus hărţuielilor mulţimii venite să-l vadă. Era doar o chestiune de bun-simţ, adăugase ea.

– Voi încerca, maestre.

Nostradamus se amuză văzînd cu cîte deferenţă i se adresa, apoi zise:

– Ai grijă de tine, Marie. Ştiam că te voi întîlni aici, iar acesta a fost cel de-al doilea motiv al venirii mele. Te pîndesc primejdii serioase, de care nu vei scăpa decît folosindu-ţi curajul şi raţiunea. Şi dragostea, dacă vei face alegerea potrivită.

– Şi care ar fi aceasta, maestre? întrebă Marie, tulburată.

– Din păcate, viziunile mele nu spun totul. Afecţiunea faţă de prietenul meu m-a determinat să-ţi împărtăşesc o viziune care este o enigmă atît pentru mine, cît şi pentru tine. Ascult-o şi reflectează la ea: „Din pricina neştiinţei lupoaicelor, un mare rege va fi deplîns". Te las să-ţi îndeplineşti destinul. Salută-ţi tatăl din partea mea. Eu nu-l voi mai revedea.

Ridică la buze mîna tremurîndă a lui Marie, depuse pe ea o sărutare tandră, apoi se întoarse şi plecă.

Deşi îşi dădea seama că se albise la faţă, Marie înfruntă privirile curioase. „Oare ce-or pune la cale magul şi vrăjitoarea?", păreau să se întrebe cei din jur. Marie înălţă bărbia şi se îndepărtă la rîndul ei, cu capul sus.

După cîteva zile de la această întîmplare, pe 8 octombrie 1533, regele îşi lăsă soţia, fiul şi Curtea la Aubagne şi plecă să-l întîlnească pe Montmorency, care fusese trimis la Marsilia pe

post de furier. Cum ultimele pregătiri în vederea nunții stîrniseră unele dezaprobări, regele îl însărcină pe acesta să-i despăgubească pe marsiliezii ale căror case fuseseră dărîmate ca să se facă loc pentru o alee nupțială. După aceea, se pregăti pentru întîlnirea cu papa Clement al VII-lea, unchiul și tutorele Caterinei de Medici.

Pe Marie n-o interesau prea mult veștile care soseau în fiecare seară și pe care fiecare le comenta după bunul plac. Încerca să priceapă dedesubturile acestei căsătorii destul de stranii doar ca să se poată acomoda cu funcția pe care i-o acordase regele.

Şi, pe cînd cei din jur se minunau văzînd galerele somptuoase din port, pline cu înalte fețe bisericești și cu daruri, ea nu era preocupată decît de partea esențială a căsătoriei: Caterina de Medici constituia un atu considerabil din punct de vedere politic. Zestrea ei nu era prea mare, însă reprezenta mult mai mult decît părea pe hîrtie. Papa îi promisese regelui că-l va ajuta să recupereze ducatul Milanului, la care visa fără încetare și pe care Carol Quintul, veșnicul său rival, se străduia să i-l ia. Iar această alianță atît de promițătoare cu Sfîntul Părinte echivala cu o mare victorie asupra dușmanilor săi.

În castelul senioral al baronului d'Aubagne, unde Curtea aștepta ca destinul Franței să fie încă o dată hotărît, Marie nu se gîndea decît la vorbele lui Michel de Nostre-Dame. Misterul și puterea lor o obsedau. Nu era în stare să-și închipuie în ce fel anume ar fi putut ea să devină pricina morții regelui. Dar ce altă semnificație să fi avut aceste cuvinte? Care va fi alegerea – sau alegerile – despre care vorbise el? Putea ea să-și apere familia prin alegerea pe care o va face?

Abia dacă se bucură de festivitățile care se pregăteau și care erau pentru ea ceva nou. Abia dacă-și dădea seama că trecuseră deja șase luni de cînd plecase din Auvergne și de cînd nu mai știa nimic de ai ei, căci itinerarul călătoriei lor își pierduse orice organizare.

Pe 23 octombrie apăru Caterina de Medici, călare pe o iapă roaibă care mergea în buiestru. Henric, cel de-al doilea fiu al

regelui şi viitorul ei soţ, o întîmpină cu o indiferenţă morocănoasă, iar Marie aterizează din nou, brusc, în realitatea de care se detaşase. Caterina îngenunche în faţa logodnicului ei. Părea să fie mîndră de bucuria cu care o primiseră marsiliezii şi conştientă de propria importanţă.

Marie o privi cu atenţie. Nu era frumoasă. Avea ochii bulbucaţi ca ai peştilor pe care-i bracona pe vremuri în Sena, împreună cu Constant. Obrajii buhăiţi străjuiau un nas mare şi plin de coşuri vizibile sub stratul de fard. Gîtul gros şi scurt se continua cu nişte umeri ale căror rotujimi exagerate erau scoase în evidenţă de statura ei nu prea înaltă. În ciuda îmbrăcăminţii somptuoase, singurele amănunte care-i confereau prestanţă erau privirea mîndră şi buzele subţiri, severe, care nu surîdeau.

– Sărmana copilă. E orfană şi n-a avut parte, pînă acum, decît de ură din partea familiei ei. De la cea mai fragedă vîrstă a trăit în izolare. Nu-i de mirare că e aşa de ştearsă! se înduioşă o contesă care stătea lîngă Marie.

Cuvintele ei avură asupra lui Marie efectul unei lovituri de bici. Cine ar fi putut să înţeleagă mai bine sentimentele familiei ei decît tînăra aceasta? În clipa cînd Caterina îşi întoarse privirea în direcţia ei, Marie o salută. Ducesa păru surprinsă o clipă la vederea unui chip pe care se citea o simpatie sinceră şi îi întoarse zîmbetul. Acesta fu singurul surîs pe care şi-l îngădui.

Festivităţile şi schimbul de cadouri durară cinci zile. Leul atrăgea mulţi curioşi, iar Marie observă că vărul Caterinei, un tînăr negricios pe nume Ipolito, părea foarte interesat de animal. La prima ocazie, îi semnală regelui acest fapt. Acesta găsi remarca lui Marie cu atît mai bine-venită cu cît auzea uneori cuvîntul „vrăjitoare" pe buzele unor răuvoitori, şi asta-l enerva. O plăcea pe Marie din multe motive.

Îi oferi, aşadar, leul primit de la Khayr al-Din lui Hippolyte, care se arătă încîntat de acest dar, apoi îi acordă fiului său investitura de cavaler. Urmă o nuntă grandioasă. Tunurile de pe galere traseră numeroase salve, iar nuntaşii mîncară, băură şi dansară pînă-n zori. Apoi regele îi însoţi pe miri pînă la patul nupţial, unde, beat şi încîntat, agăţîndu-se de baldachin ca să nu

cadă peste ei, se convinse că fiul lui onora aşa cum trebuie contractul de căsătorie, în ciuda faptului că natura îl procopsise cu un anume cusur al organului bărbăţiei.

După consumarea actului, regele ieşi din încăpere şi o luă pe coridoarele palatului, strigînd cît îl ţinea gura că Italia era acum cucerită, iar locul fortificat, ceea ce-i amuză pe papă şi pe curteni, dar o dezgustă pe Marie, care se gîndi cît de stînjenită trebuie să se fi simţit Caterina.

Pe cînd se întorceau la Paris, într-o seară, Francisc I intră fără veste, neanunţat, în odaia lui Marie. Ea tocmai îşi pusese veşmîntul de noapte şi începu să tremure cînd îl văzu apropiindu-se cu un zîmbet uşor pe buze. Înspăimîntată la gîndul intenţiilor lui, căzu în genunchi şi gemu:

– Nu mă obliga, Sire! Lasă-mi soţul să fie singurul în drept să mă iubească.

Francisc se opri din mers şi o privi nedumerit. Apoi o luă de mîinile împreunate ca pentru rugăciune şi o ajută să se ridice, mişcat de sinceritatea ei.

– Mă crezi în stare de o asemenea faptă, Marie?

Auzindu-l, lui Marie îi fu ruşine că se îndoise de regele ei.

– Iertare, Sire!

– Iertare, pentru ce, pentru că te-am luat prin surprindere?

Îşi trecu degetele prin barba deasă. O privi şăgalnic şi vesel.

– E adevărat că-mi placi, dulce Marie. De fapt, un pîntece atît de bine făcut e o făgăduială plăcută pentru orice bărbat, dar am văzut că ai reţineri şi am observat şi animozităţile stîrnite de interesul pe care ţi-l port. Am o soţie îngăduitoare, dar o iubită foarte geloasă. Dacă nu m-ar fi interesat decît o noapte de dragoste cu tine, puţin mi-ar fi păsat şi de una, şi de cealaltă, însă nu pentru asta te-am răpit de lîngă familia ta.

Uşurată, Marie făcu o reverenţă şi-i zîmbi cu recunoştinţă.

– În orice altă privinţă, Maiestate, mă supun poruncilor regelui meu.

– Nu, nu e vorba de porunci... Nici o poruncă. Aşază-te aici, lîngă mine. Nu pot să rămîn prea mult timp în camera ta fără a

da naştere unor bănuieli care s-ar preface în bîrfe, ameninţîndu-ţi liniştea.

Marie se conformă, aşezîndu-se cu graţie pe marginea patului. Chipul regelui exprima acum îngrijorare.

– În timp ce ne aflam la Marsilia, am primit o plîngere de la parlament. Nicolas Cop, rectorul universităţii, a ţinut un discurs în apărarea ereticilor. Sora mea, Marguerite d'Angoulême, îi protejează pe luterani, iar eu însumi îi stimez pentru că, în Germania, i se împotrivesc nemerniculuide Carol Quintul. Am nişte afinităţi cu credinţa lor, dar sînt, de asemenea şi mai ales, un rege creştin, Marie. Iar fiul meu este acum nepotul papei. Sînt presat să iau o poziţie fermă, şi din raţiuni de stat voi fi obligat s-o fac. Am primit o listă a suspecţilor. Isabelle de Saint-Chamond nu figurează pe ea şi voi avea grijă ca numele ei să fie omis şi de acum înainte, dar nu pot opri arestările şi nici procesele care vor urma. Anumite persoane reprezintă o reală ameninţare pentru liniştea civilă, altele nu. Voi face tot ce pot ca să domolesc resentimentele, dar ştiu că va veni o vreme cînd nu voi putea împiedica înălţarea rugurilor. Îi cuprinse cu ardoare mîinile. Marie tremura iarăşi. Dar nu mai tremura de frica regelui ei. Ajută-mă să salvez aceste vieţi pe care trebuie să le sacrific în numele regatului. Transmite-le prietenilor tăi aceste argumente pe care ţi le-am destăinuit. Aşa încît să nu poată fi arestaţi decît cei care vor fi găsiţi. În schimb, te voi proteja. I-am vorbit Caterinei despre tine. E înnebunită după ştiinţele oculte, astrologie, puteri magice. Întîmplarea cu leul îi ajunsese deja la urechi. Vei fi ataşată în serviciul ei, aşa cum ţi-am făgăduit.

– Dar, Sire, nu ştiu deloc limba italiană.

– Nici o grijă, Caterina vorbeşte foarte bine franţuzeşte. Împreună cu ea, vei fi alături de papă şi de mine. Nu vei risca nimic şi vei putea acţiona în voie. Eşti de acord, copilă dragă?

– Accept, Sire, ca să-i salvez pe ai mei.

– Atunci, somn uşor.

O sărută afectuos pe frunte şi dispăru imediat. Marie rămase multă vreme aşezată pe marginea patului. În faţa ei, o fereastră

largă cu patru ochiuri de geam decupa noaptea fără nori de afară. Era o noapte cu lună plină.

Ea trebuia să-şi urmeze destinul pentru ca Theophrastus şi Isabeau să aibă posibilitatea de a-şi duce la bun sfîrşit cercetările, scăpîndu-şi neamul de blestemul care-l apăsa.

„Vrăjitoare, rug, eretici." Cuvintele acestea i se învîrteau fără încetare prin minte, ameţind-o. În depărtare răsună un urlet de lup, iar inima începu să-i bată şi mai puternic. Dacă nu s-ar fi aflat atît de departe de Auvergne, ar fi putut crede că auzea plînsul lui Albérie.

La puţin timp după aceea, cam la începutul lunii decembrie, se declanşă nebunia.

15

Mormîntul era mic. Abia cît mormîntul unui copil. Al copilului care fusese el, de fapt, toată viaţa. Marie ajunsese prea tîrziu la Paris. Prea tîrziu pentru înmormîntare, prea tîrziu ca să-şi mai ia bun-rămas.

De îndată ce alaiul regal ajunse la Fontainebleau, Marie se duse acasă la Isabeau ca să-i spună că avea acum o slujbă la Curte. O găsi îndoliată, cu ochii umflaţi de plîns.

– Bau-Bau a murit, fuseseră cuvintele cu care o întîmpinase Isabeau.

Iar Marie se aruncase, plîngînd, în braţele bunicii ei.

Bau-Bau era bătrîn. Prima răceală din iarna aceea îl ucisese. Isabeau nu putuse face nimic ca să-l salveze. Trecuse deja o săptămînă de cînd îşi pierduse cel mai credincios prieten. Fusese aproape ca un tată pentru ea. Marie îi înţelegea perfect durerea, pentru că şi ea o împărtăşea. De cîte ori n-o săltase el pe genunchi; şi pe Constant, şi pe Solène! Pînă cînd se făcuseră mari – „uriaşi", cum spunea el –, nişte uriaşi cu suflete de copii.

După ce-şi mai vărsară amîndouă amarul, Marie începu să povestească. Isabeau o încurajă în hotărîrea ei. Îl stimase dintotdeauna pe rege, iar luteranii o cunoşteau destul de bine ca să aibă încredere în ea. Cu excepţia lui Jean Calvin, căruia nu-i păsa de ceilalţi. Îşi făcuse propriile reguli, opunîndu-i-se în multe privinţe lui Luther. Discipolii săi crezuseră că era doar un joc; acum însă se vorbea în taină despre mişcarea calvinistă. Isabeau nu luase atitudine împotriva acestei mişcări, căci şi gîndirea ei

mergea în aceeaşi direcţie, omul însă îi devenea tot mai antipatic. Profita de toate situaţiile cu un oportunism făţiş, lăsîndu-i adesea pe ceilalţi să tragă ponoasele. Ştiuse să-i convingă că trebuia să-şi protejeze maestrul, pentru ca ideile lui să cîştige teren şi să se dezvolte. Pînă şi Clement Marot se îndepărtase de el; continua să susţină pe faţă ideile ereticilor, dar o făcea în umbra surorii regelui, care nu încerca să pozeze în eroină. Constant era singurul care-i sorbea lui Calvin vorbele de pe buze, făcînd pentru el treburile cele mai murdare, dar şi cele mai primejdioase. Lilvia şi Bertille erau moarte de îngrijorare, la fel şi Isabeau, care-l iubea ca pe un fiu. Aşa încît Jean îl urma. Pas cu pas. Ca să-l apere de el însuşi.

– Ce cauţi aici?

Vocea era aspră, iar durerea lui Marie se înteţi. Se aşezase la capătul mormîntului, direct pe pămînt, fără să-i pese că-şi murdărea rochia de catifea, şi lăsa să-i cadă printre degete pietricele, de parcă ar fi numărat anii de fericire pierduţi.

– Bună ziua, Constant, reuşi să articuleze, fără să-l privească.

El se apropie şi se aşeză lîngă ea. Ochii lui exprimau acea furie surdă care ascunde suferinţa. Dar Marie n-o băgă în seamă. Întinse mîna şi atinse obrazul lui asprit de o barbă neîngrijită. În clipa următoare, ghemuindu-se la pieptul lui, începu să plîngă.

Rămaseră aşa mult timp, de parcă Bau-Bau ar fi putut să audă, dincolo de cuvinte, ultimul lor mesaj. Aproape că se aşteptau să-i vadă braţele strîmbe ieşind din pămînt şi cuprinzîndu-i, luîndu-le peste picior durerea: „Cînd o să fiţi şi voi mari, ca mine, o să vă treacă!"

Apoi Constant înălţă fruntea şi un zîmbet slab îi lumină chipul.

– Acum, noi trebuie să-i ţinem locul, afirmă el.

Marie îşi plecă ochii şi, neputînd să-i reziste, plecă împreună cu el. Sperase că vor putea discuta între patru ochi. Dar nu se întîmplă aşa. Cînd intrară în casa lui Albérie, unde-i întîmpină sora lui Constant, Solène, Marie se trezi în faţa lui Calvin şi a lui

Jean, care stăteau de vorbă cu alte cîteva persoane, în jurul unei mese acoperite cu pamflete.

Surprins o clipă s-o vadă acolo, Jean Latour se apropie şi o salută. Aflase de la Albérie, la fel ca Isabeau, că regele o luase pe Marie în suita lui, dar de atunci nu mai primise veşti despre ea. Peste cîteva săptămîni, gemenii aveau să-şi sărbătorească prima aniversare.

– Marie? se miră Calvin, înainte ca Jean să fi apucat să spună vreun cuvînt. Ai lăsat gărzile regelui la uşă sau ai vrut să te asiguri, mai întîi, că vom fi prinşi? o întrebă el, îndîrjit şi bănuitor.

Marie simţi că îngheaţă. Ar fi vrut să-i răspundă, însă Constant i-o luă înainte. Se îndepărtase de ea şi era livid.

– Ce vrei să spui, maestre? întrebă el.

– Cum aşa, Constant, nu ştiai? continuă Calvin, cu buzele uscate întinse într-un rictus răutăcios. Se spune că Marie este noua iubită a regelui şi că ei îi datorăm aceste arestări masive. Ne-a trădat, bietul meu prieten. Uită-te la ţoalele ei!

Constant o străpunse cu o privire ascuţită. I se spusese, firesc, că Marie plecase din Auvergne împreună cu alaiul regal, dar el refuzase să audă.

Tinerei i se urcă sîngele la cap. Se proţăpi în faţa celui care-o acuza şi-l înfruntă, clocotind de mînie:

– Nu sînt nici iubita regelui, nici trădătoare. Iar dacă cineva îndrăzneşte să se îndoiască de asta... făcu ea, suflecîndu-şi mînecile aşa cum făcuse de atîtea ori, cînd era pe punctul de a se încăiera.

Jean o luă de după umeri.

– Eu unul te cred, Marie. Dar circulă nişte zvonuri, aşa că explică-ne ce s-a întîmplat.

Le povesti despre vizita regelui la Vollore, afinităţile acestuia cu ideile Reformei şi rolul dublu pe care-l juca la ea Curtea Franţei.

– Aşa încît, supunîndu-mă voinţei regelui, am venit să vă ajut.

– Nu ne interesează vicleniile unui rege care-ţi vorbeşte frumos ca să te poată lovi apoi mai bine pe la spate! explodă Calvin, bătînd cu pumnul în masă. Dacă trebuie să pornim o

cruciadă împotriva papistaşilor, o vom face! Sufletele mari nu se sperie de rug. Nu-i aşa, Constant?

Dar Constant n-avea ochi decît pentru Marie şi pentru mîna lui Jean aşezată încă pe catifeaua grena a rochiei ei. Era alb ca varul la faţă.

Marie îl privi drept în faţă, urlînd:

– Nu e adevărat! Mă aflu aici ca să vă apăr!

Constant strînse însă din dinţi şi, cu o mişcare iute care o descumpăni, fugi afară din odaie. Înainte de a o lua la goană pe urmele lui, Marie mai găsi puterea să-l înfrunte pe Calvin, care jubila.

– Mi l-ai luat, Jean Calvin, scrîşni ea, şi de asta vrei să mă înlături, dar am să-l salvez şi pe el, în ciuda ta, şi pe prietenii mei.

– Ar fi trebuit să rămîi în Auvergne să-ţi creşti bastarzii, Marie, strigă acesta, pe cînd ea se îndepărta.

Nu se mai întoarse către el ca să riposteze. Pumnul lui Jean Latour ţîşnise deja, iar Calvin, cu nasul însîngerat, zbură prin aer lovindu-se de peretele opus.

Constant nu se mai vedea. Marie cercetă o clipă ulicioarele din preajmă, pe care le ştia pe dinafară, fără să se sinchisească de privirile invidioase pe care le atrăgeau hainele şi capa ei cu guler de hermină. Apoi se opri. Unde putea fi? Ridică ochii şi întîlni turnurile înalte ale catedralei Notre-Dame, care îi reînviară amintirile. Constant era cu siguranţă acolo. Nu se opri să-l salute pe bătrînul preot Boussart. Uşa era deschisă, iar Marie porni fără şovăire pe scara în spirală care străpungea zidurile. Străbătu coridorul şi îl zări călare pe una dintre himerele de pe acoperiş, cu picioarele atîrnînd în gol. Ca pe vremuri.

Un porumbel speriat de pasul uşor al lui Marie îşi luă zborul.

– Nu te apropia, mîrîi Constant.

– M-am întors, Constant, zise ea simplu, aşezîndu-se cu spatele sprijinit de piatră.

– N-ar fi trebuit să pleci. Niciodată.

– A trebuit, răspunse ea, cu inima grea. Pentru Ma.

La evocarea lupoaicei, Constant îşi întoarse spre ea chipul chinuit. Se schimbase. Purta o barbă neagră şi era tras la faţă. Acum era bărbat, dar privirea îi rămăsese aceeaşi. Părea la fel de dezorientat ca în copilărie, cînd ea îl necăjea, bucurîndu-se de temerile şi emoţiile lui, cu instinctul ei de adolescentă. Dar Marie nu avea chef de joacă.

– Am crezut că te-ai întors pentru mine, şopti el. Ce prost am fost!

– De ce vorbeşti aşa? Calvin minte, crede-mă. L-am auzit cu urechile mele pe rege. Era necăjit şi sincer. Vă pot fi de folos, pot sluji Reforma ca înainte. Nu eram eu prima care înjuram, blestemam, o jigneam pe Fecioară şi-i insultam pe prelaţi? Tu mă cunoşti bine, Constant. Chiar atît de mult m-am schimbat?

– Ba încă şi mai mult de atît, Marie, se înfurie el. Pe vremuri, nu mă minţeai!

– Nu înţeleg, începu ea, dar nu ştiu cum să continue.

El rînji şi se ridică printr-o piruetă. Se apropie mînios şi se aplecă deasupra capului ei, înfigîndu-şi unghiile în şanţurile pe care vremea le săpase în piatră.

– Nu, Marie, nu înţelegi. Unde erai cînd tatăl meu, fiind pe moarte, cerea să te vadă? Ce făceai în timp ce eu îl asiguram că, de Crăciun, vom fi amîndoi alături de el? Că ne va cununa, aşa cum visase? Că-i vei bucura inima dăruindu-i nepoţi mari şi frumoşi? Copiii aceia pe care n-ai vrut să mi-i oferi, Marie. Pe care i-ai dăruit altcuiva!

Se lăsă pe vine în faţa ei, cu ochii plini de furie. Marie ar fi vrut să nege, să-l întrebe de unde ştia, dar el nu-i lăsă timp s-o facă.

– Ai uitat cine sîntem, Marie? Regelui nebunilor i se spune totul, nimic nu-i poate fi ascuns. Am aflat ce-ai făcut înainte ca tu să ajungi aici. Toţi derbedeii din Paris mimează „pîntecele" de care regele este atît de mîndru. Pîntecele lui Marie, care poate fi sanctificat. Vezi, pînă şi numele acesta a devenit, pe buzele lor, o insultă. Ştii cum te-au poreclit? Fecioara-cu-Tripleţi! Am rîs şi eu în hohote, pînă cînd am aflat că tu erai cea de care-mi băteam joc. Tu, care mă trădaseşi.

– Nu sînt tripleți, murmură ea, de parcă asta ar fi avut vreo importanță.

– Da, știu. Copilul, monstrul care a fost sacrificat. Bunica ta mi-a povestit la vremea aceea. Atîta doar că a omis să-mi spună și restul. La moartea tatei, am crezut că o să înnebunesc de singurătate și de ură. Nici nu știam că te iubeam atît de mult.

Își îngropă buzele în părul ei cu o mînie amară, șoptindu-i la ureche:

– Cînd te-am văzut la mormîntul lui, era cît pe-aci să uit totul, să iert totul, pentru că te întorseseși. Privirea ta, mîna ta atingîndu-mi obrazul, ca pe vremuri. O clipă, chiar am crezut. Am vrut să cred că nu era doar o farsă, o simplă farsă ca să te distrezi pe socoteala mea. Nu, nu-i așa?

Buzele-i lunecară spre gîtul ei, brutale, sălbatice, pline de orgoliu rănit și de dorință. Marie nu încercă să-l respingă. El îi desfăcu brutal șireturile corsajului și-i cuprinse sînii gingași, gemînd:

– Spune-mi, spune-mi că te-a violat, că te-a trădat așa cum m-a trădat și pe mine. Spune-mi-o, Marie, spune-mi-o... imploră el, căutîndu-i gura.

Dar privirea ei îi străpunse inima. Marie îi cerea doar iertare.

– Ai dreptate. Pe tine te-am trădat, iar pe ea am forțat-o.

Era Jean, care apăruse lîngă ei. Durase ceva timp pînă-i găsise și gîfîia încă.

– Sosești prea tîrziu, Jean, zise Constant, pe care mărturisirea fără cuvinte a lui Marie îl încremenise.

– Te asigur că... insistă Jean, apropiindu-se, dar Constant își scoase pumnalul și se ridică fulgerător.

– Nu te amesteca, auzi? E destul ce-ai făcut!

– Las-o să plece și să ne rezolvăm treburile ca doi bărbați, îi ceru Jean, făcînd prudent un pas înapoi. Numai eu și cu tine.

– Nu! interveni Marie, ridicîndu-se în picioare.

Se agăță cu o mînă de haina lui Constant, dar acesta o împinse la o parte.

– Ai venit ca să-l întîlnești pe el, nu-i așa? scrîșni el. Am înțeles abia cînd l-am văzut adineaori punînd mîna pe tine.

– Ba nu, Constant. Îţi jur. Tu eşti singurul pe care l-am iubit vreodată. Singurul pe care-l voi iubi toată viaţa. S-a întîmplat cu o zi înainte de sosirea voastră la Vollore. Eram îngrozită. N-am... o, Constant, aş fi dorit atît de mult ca tu să fii acela, gemu ea, printre hohote de plîns.

O clipă, Constant păru descumpănit, iar arma îi căzu din mînă, zgîriind piatra. Închise ochii, apoi îi deschise şi zise cu amărăciune:

– Dar n-ai spus nimic, Marie. Nimic! M-ai lăsat să plec. Ca să poţi aduce pe lume copiii lui.

– Aş fi putut să avortez. N-ai fi aflat niciodată. Dar n-am avut puterea s-o fac. Nu mai ştiam cine eram, ce voiam. Tu ai renunţat la mine. Aminteşte-ţi cum te-am rugat să rămîi. Te iubesc, Constant. Mi-am dorit atît de mult să mă ierţi!

– E adevărat. Din pricina asta n-a vrut să mă ia de bărbat, întări Jean spusele ei.

Constant îi privi pe rînd, apoi îşi îndreptă spatele şi zise cu îndîrjire:

– Ar fi trebuit să accepţi, pentru că eu n-am să te iert niciodată.

Se rezemă de balustrada sculptată. Era beat de durere. Capul i se învîrtea. Privi o clipă trecătorii care circulau pe peronul din faţa catedralei, întrebîndu-se dacă Marie îşi amintea de jocurile lor, cînd el se agăţa cu picioarele de himere, lăsîndu-se să atîrne cu capul în jos, ca s-o sperie... Pe atunci era a lui şi numai a lui. Jean trebuia să plătească, fiindcă din vina lui se schimbaseră lucrurile.

Îşi făcu vînt şi se aruncă asupra rivalului său, proiectîndu-l violent în spate, şi se rostogoliră unul peste celălalt. Pumnul lui Constant îl lovi în faţă pe Jean. Marie scoase un ţipăt, apoi se ghemui din nou, înspăimîntată, lîngă balustradă. Din cauza ei încercau să se omoare.

Încăierarea dură mult timp, fără ca ea să-şi poată da seama care dintre ei era în avantaj. Constant simţi sub mîna lui pumnalul căzut pe jos şi-l apucă. Îi propti vîrful în gîtul lui Jean, care era deasupra lui. Jean rămase nemişcat, călare pe coapsele lui Constant.

– Haide, Constant, îl îndemnă el, cu o privire rece. Cîndva mi-ai salvat viaţa. Vom fi chit. Hai, termină odată!

Lama străpunse uşor pielea. Pe tâiş se prelinse o picătură de sînge. Jean rămase nemişcat. Marie plîngea încetişor, fără a îndrăzni să intervină, ca să nu-i sporească mînia lui Constant. Jean însă insistă:

– Am profitat de inocenţa ei ca s-o oblig să facă dragoste cu mine. N-a fost greu fiindcă, aşa cum ţi-a spus şi ea, era înspăimîntată, iar eu îi eram prieten. Avea încredere în mine. Am sedus-o fără remuşcări, convins că puteam s-o satisfac mai bine decît ai fi fost tu în stare.

– Nemernicule! scrîşni Constant, înfigînd mai adînc vîrful pumnalului, în timp ce simţea cum vorbele lui Jean îi străpung inima.

Nemaiputînd suporta, Marie se tîrî pînă la Constant şi-l imploră:

– Ajunge! Te rog! Nu merit să moară un om din cauza mea!

– N-o asculta, Constant. Nu-mi pasă de viaţă. Am pierdut. Ea n-o să mă iubească niciodată.

Constant şovăi o clipă, apoi luă pumnalul de la gîtul celuilalt.

– N-am să-ţi fac acest serviciu, amice. Vei trăi cu această durere. La fel ca mine. Voi avea grijă de asta. Iar acum, plecaţi! Amîndoi!

– Constant... îl rugă Marie.

– Poate, cîndva, Marie... Deocamdată, ţi-ai ales tabăra. Tabăra şi regele.

– Vino, Marie, insistă Jean, ridicîndu-se, fără să ţină seama de sîngele care-i şiroia pe gît.

Marie îşi şterse ochii cu dosul mîinii şi-i şopti lui Constant, care rămăsese nemişcat:

– Dacă voi mai avea vreodată copii, jur că vor fi copiii tăi, Constant.

Apoi se îndepărtă împreună cu Jean.

În lunile care urmară, se dezlănţui o adevărată nebunie. Arestările, procesele, torturile se înmulţiră. Marie alerga de

colo-colo, de la Curte, unde învăța să fie o doamnă de onoare docilă pe lîngă o tînără austeră, la subteranele de la poarta Temple, unde se întruneau adesea ereticii. Calvin acceptase pînă la urmă sprijinul ei, ajutat, probabil, de pumnul convingător al lui Jean Latour. Constant nu-i vorbea. Cînd se întîlneau, lăsa ochii în jos și pleca. Marie însă nu-și pierdea nădejdea. Acel „poate, cîndva", de pe acoperișul catedralei Notre-Dame îi ținea speranța trează. Învăța cu sîrg limba italiană, asista la serbările date de rege în diversele sale castele și evita cu prudență să se amestece în orice discuție pe tema ereziei. Prăvălia lui Isabeau era încă deschisă, însă zvonurile despre legătura ei cu luteranii îi reduseseră clientela. Acum existau două tabere care se înfruntau fățiș. Iar Isabeau simțea tot mai mult cît de precară era situația ei. Cu toate acestea, numele ei nu apărea pe liste.

Într-o dimineață de martie, Jean Latour sosi la ea cu un aer îngrijorat.

– L-au arestat pe Pointet, chirurgul. A tratat de sifilis niște preoți și le-a spus că pricina bolii lor era celibatul obligatoriu.

– Și chiar așa e, se înfurie Isabeau. Prostituatele mișună prin mănăstiri la fel ca în bordeluri. Va fi eliberat.

– Mă tem că nu, Isabeau. Imediat ce a fost închis, a refuzat să se spovedească și a comis o blasfemie împotriva Fecioarei, adică n-a vrut să îngenuncheze în fața ei. Va fi executat sîmbătă, în Place Maubert.

Isabeau păli și se prăbuși pe un fotoliu. Jean se lăsă în genunchi lîngă ea și-i luă mîinile.

– Marie nu poate controla tot ce se întîmplă. Nici măcar regele nu le știe pe toate. Trebuie să pleci.

– Nu-mi pot părăsi familia, Jean.

– Ai tăi sînt la Vollore. Situația de aici e prea riscantă. Nu numai papistașii au luat-o razna, ci și Inchiziția. A reînceput vînătoarea de vrăjitoare și de alchimiști. Slujitorii Inchiziției bîntuie peste tot și multe procese s-au desfășurat sub controlul lor. A fost arestat și Jacques de la Croix.

– E alchimist, eu și Theophrastus l-am cunoscut!

– Dar este şi predicator evanghelic. Isabeau, îi vor arde pe toţi cei care-i deranjează, iar regele nu va afla decît despre cîţiva din ei.

– Dar mai sînt Marie, Constant, Bertille şi atîţia alţii.

– Noi sîntem cei supravegheaţi, Isabeau. Ei fac parte dintre oamenii de rînd. Se pierd în mulţimea din Paris şi nimeni nu le poate face nimic; îi punem însă în pericol tocmai încercînd să-i protejăm, prin simplul fapt că ne apropiem de ei. În ceea ce-o priveşte pe Marie, regele va avea grijă să nu i se întîmple nimic. Iar eu voi veghea asupra lui Constant. Crede-mă, Isabeau, ar trebui să părăseşti Parisul. Şi să-ţi continui cercetările, ca să-ţi salvezi familia.

Învinsă, Isabeau dădu din cap.

Jean Pointet fu urcat pe rug. După ce fu legat pe grămada de vreascuri şi de lemne uscate, călăul îi reteză, cu un gest precis, limba, pe care o arată mulţimii însetate de sînge, care aclama. „Acum n-o să mai poată huli!", vui valul de oameni.

După cîteva zile, fu ars şi Laurent Canu, zis Jacques de la Croix, cu dosarul procesului legat la brîu, rugîndu-l pe Isus să ierte nebunia oamenilor.

În aprilie 1534, aerul de la periferia Parisului duhnea. Isabeau îşi concedie lucrătoarele şi astupă cu scînduri bătute în cuie ferestrele. Pleca de la Paris aşa cum plecase din Auvergne: întorcînd o pagină din viaţa ei. Reuşise s-o convingă pe Bertille s-o însoţească.

Şase luni mai tîrziu muri şi Lilvia. Marie nu reuşi s-o salveze. Chiar în mijlocul bisericii, ţîşnise din umbră şi-i tăiase gîtul preotului care-i condamna pe eretici. Fusese pe loc judecată şi urcată pe rug. Era ţigancă. Ştia să deoache. Era vrăjitoare. Cînd află şi Constant, trupul mamei lui nu mai era decît o bucată de cărbune aproape mistuit. Îl cuprinse o mînie nemărginită. Pe cînd Calvin pleca din Franţa, îndreptîndu-se spre Elveţia, el rămase la Paris ca să-şi consoleze sora şi să-şi pregătească răzbunarea. Marie încercă să-l liniştească, Jean – la fel, dar se întoarse împotriva lor.

– Ajunge! Ia-o de-aici, Jean, şi însoară-te cu ea! Nu-mi doresc decît moartea, ca să mă scape de voi. Mă va elibera de tine! zbierase el, arătînd cu degetul către bustul lui Marie.

Şi dispăruse pe dată, cu placardele sub braţ. Marie se aruncase în braţele lui Jean şi izbucnise în hohote de plîns, apoi se întorsese la Amboise. În noaptea aceea, pe 17 octombrie, întreaga Franţă fu zguduită de diatriba violentă a lui Antoine de Marcourt, un pastor prieten cu Calvin. Pamfletul lui se ridica împotriva „oribilelor şi insuportabilelor abuzuri ale misei papale, care era o născocire inventată împotriva sfintei Cine" şi-i insulta pe „papa şi paraziţii lui, cardinali, episcopi, preoţi, călugări şi alţi gîndaci care rosteau misa".

Francisc I găsi şi el un pamflet prins pe uşa camerei sale. Furios, se duse de-a dreptul în odaia lui Marie.

– Am făcut tot ce-am putut. N-am să permit aşa ceva! E o atingere adusă suveranităţii mele. Un pericol pentru ordinea de stat, Marie. E o declaraţie de război. Sperasem că vor înţelege, dar ei refuză să ţină seama de avertismentele tale, de tot ce-am făcut ca să le salvez credinţa. Isabelle de Saint-Chamond este în afara oricărui pericol. De-acum înainte stai departe de reformaţi, Marie, altfel nu mai răspund de siguranţa ta.

– Sire, vă implor, îl rugă ea, cu ochii roşii încă după cearta cu Constant şi sigură că el era răspunzător de cele întîmplate.

– E prea tîrziu, Marie. Trebuie să iau măsuri. Sînt rege.

Ieşi lăsînd-o descumpănită. Jean le transmise tovarăşilor săi din umbră hotărîrea regelui. Îl afectă faptul că reacţia lui Constant fu să se amuze pe seama ei. De dragul lui Marie, avea să-l apere de el însuşi, din moment ce ea nu putea s-o facă.

Peste cîteva zile, se anunţă că oricine îl va denunţa pe făptaş – sau pe făptaşi – va primi o recompensă de două sute de scuzi. Vinovaţii, precum şi complicii lor, aveau să fie arşi pe rug.

Constant cunoştea bine subteranele de la poarta Temple. Se ascunse acolo împreună cu prietenii lui, în timp ce condamnările se înmulţeau sub furia Bisericii. Sfîrşiră pe rug o profesoară care omisese să pună copiii să recite *Ave Maria,* un bărbat paralizat

care propovăduia Evanghelia într-un fel cam neobişnuit. Apoi alţi oameni, pe care Marie îi întîlnise de atîtea ori, în copilărie, în preajma lui Isabeau: pantofarul Milon, zidarul Poille, tipograful Antoine Augereau.

Marie se ruga din adîncul sufletului ca toate acestea să înceteze. Dar, în pofida rugăciunilor ei, în ianuarie 1535 apărură alte pamflete, intitulate *Parantiphresis*. Regele semnă un decret prin care li se interzicea editorilor să publice orice text dubios, riscînd altfel pedeapsa cu moartea prin spînzurare.

Apoi conduse o mare procesiune care străbătu întregul Paris, fiind urmat de relicve şi de raclele conţinînd bucăţi din coroana de spini a Mîntuitorului, îndemnînd mulţimea să psalmodieze o rugăciune către Fecioară. Cuvîntarea ţinută de rege în aceeaşi seară sublinia hotărîrea sa fermă: „Dacă braţul mi-ar fi atins de stricăciune, l-aş despărţi de trupul meu!"

După o săptămînă, fu instituit un tribunal excepţional care extinse acuzaţiile şi asupra tuturor celor care îi adăpostiseră pe luterani. Marie se înfioră, dar regele, respectîndu-şi făgăduiala, o ocroti.

Totuşi, temîndu-se să nu fie urmărită, se ţinu pe lîngă Caterina de Medici, care se îngrijoră văzînd-o abătută şi fără nici un chef. Marie îi spuse că-i era dor de copii. Primea, firește, veşti de la Vollore, însă nu-i mai văzuse de un an şi jumătate. Ceea ce spunea ea era adevărat, dar numai în parte. Pîntecele acela îi amintea că îl condamnase pe Constant să se refugieze în credinţa lui. Nu reuşea nici măcar să fie supărată pe el fiindcă n-o ierta. Nici ea însăşi nu se iertase. Ar fi trebuit să-l uite şi să se mărite cu Jean, însă nu se putea hotărî s-o facă. De parcă ceva mai puternic decît raţiunea i-ar fi călăuzit paşii. Instinctul acela sălbatic pe care-l moştenise. Instinctul de lupoaică, pe care inima ei nu încerca să-l stăpînească.

În ciuda trîmbelor de fum urît mirositor care otrăveau adierea vîntului în Franţa, viaţa la Curte era plină de veselie, trăncăneli şi libertinaj. Era ca şi cum ar fi existat două lumi, graniţa dintre ele trecînd prin grădinile somptuoase ale castelelor

Amboise, Saint-Germain, Fontainebleau sau Micul Madrid, recent construit de rege. Cei mai vestiți artiști dădeau frîu liber inspirației și erau protejați atît de rege, cît și de iubita lui, Anne de Pisseleu, care făcea și ea parte acum dintre doamnele de onoare ale Caterinei, așa că Marie o întîlnea în fiecare zi. Începuseră, în cele din urmă, să se înțeleagă mai bine. Anne era foarte geloasă și-i plăcea să urzească intrigi. Din răutate, făcuse tot ce putuse pentru ca regele să uite de fosta lui amantă, Françoise de Châteaubriant, și o ura pe Diane de Poitiers fiindcă regele aprecia tovărășia și sfaturile acesteia. Dar își dăduse seama că Marie nu reprezenta un pericol pentru ea și aprecia devotamentul de care fata nu făcea paradă.

Totuși, Marie era mai apropiată de Caterina de Medici decît de Anne de Pisseleu. La moartea papei Clement al VII-lea, survenită la mai puțin de un an după căsătoria ei, Caterina se temuse că va fi repudiată, dar Francisc nu manifestase vreo intenție în acest sens. Deși obișnuia să spună că o luase în fundul gol, din moment ce speranța de a recupera Milanul își luase zborul odată cu ultima suflare a pontifului, regele se mîndrea cu accentul melodios al tinerei sale nurori. O vizita des, punîndu-i adesea mîna sau urechea pe burtă. Era nemulțumit că tot nu rămăsese însărcinată și, la plecare, o bătea ușor cu palma pe crupă, zicînd că un trup atît de frumos va ști să stîrnească niște lupte încununate de victorii.

– Ah! Marie, Marie! exclama sonor, ieșind pe ușă. Învață-i și pe îndrăgostiții ăștia arta ta!

– Mă străduiesc, Sire, mă străduiesc!

Dar nu era decît o glumă. Caterina era stearpă.

Se atașase de Henric, dar unica ei iubire rămăsese în Italia, îi mărturisise Caterina lui Marie. Inima îi bătuse doar pentru Ipolito de Medici, vărul ei, de-a lungul acestor ani în care fusese sechestrată pentru a sluji cît mai bine interesele acestei lumi. Pînă la căsătorie, nu cunoscuse decît o viață tristă și monotonă, printre călugărițe. Din splendoarea trecută a familiei Medici nu-i rămăseseră decît poveștile. Nici o amintire. Nutrea, prin urmare, o adîncă recunoștință regelui care o păstrase în

apropierea tronului său, chiar dacă nu-l putea suferi fiindcă îi permisese soţului ei să poarte în turniruri culorile lui Diane de Poitiers.

Henric o iubea pe Diane. O iubea din toată inima, fără speranţă. Toată Curtea era la curent cu acest fapt. Deşi îşi făcea aşa cum trebuie datoria de soţ, se întîmpla ca, în momentul culminant, să pronunţe numele lui Diane. Caterina se prefăcea că n-aude. Nu simţea nimic. Nici dorinţă, nici plăcere. Doar recunoştinţa unei orfane faţă de pămîntul care-i dăduse un nume. Nu i se destăinuia lui Anne de Pisseleu, ci lui Marie.

– Ce spun astrele? o întreba adesea.

– Că vei fi mamă şi vei avea putere, afirma, fără să ezite, Marie.

– Mai multă putere decît Diane?

– Diane se va ofili, Caterina, iar pe tine oamenii te vor venera.

– Învaţă-mă ce ierburi sînt bune de leac şi care sînt primejdioase, o mai ruga Caterina.

Marie dădea din cap, fericită să uite de necazuri împărtăşindu-i cunoştinţele dobîndite de la tatăl şi de la bunica ei. Îi vorbea despre astrologie, anatomie, teoriile alchimiştilor şi farmacologie. Caterina îşi umplea grădinile cu plante medicinale, pretinzînd că îşi însuşise aceste cunoştinţe în Italia. Căci, în schimbul informaţiilor pe care i le oferea, Marie îi ceruse o discreţie absolută. Pentru nimic în lume n-ar fi vrut să atragă din nou atenţia.

– Cunoşti taina otrăvurilor?

Marie ştia de mult că va veni ziua în care va fi nevoită să răspundă la această întrebare.

– Cel care vindecă poate să şi ucidă, ducesă, dar aspectul acesta nu mă interesează. Te învăţ doar ceea ce ştiu, iar asta n-o ştiu.

Caterina se prefăcuse că o crede, însă Marie nu se lăsă păcălită. Nu cunoştea intenţiile ascunse ale Caterinei şi n-avea încredere în ea. Ducesa era catolică, iar credinţa ei înfocată era opusă celei a luteranilor. Dacă ar fi ştiut că Marie îi susţinea în

taină pe aceştia, nu i-ar fi mărturisit, desigur, niciodată că mirosul de carne arsă o desfăta şi dădea aripi rugăciunilor ei.

Tot din cauza acestei fervori religioase exacerbate care o enerva pe Marie, Caterina era neliniştită. Regele se alia pe faţă cu sultanul şi trimisese, încă din primele zile ale anului 1535, un ambasador permanent la Constantinopol. Singurul scop al acestei alianţe era acela de a-l împiedica pe Carol Quintul să-şi extindă puterea în Europa.

– Sire, ascultă-ţi inima, nu orgoliul, îndrăzni să-i sugereze Marie, pe care regele o chemase la el.

Prin barba stufoasă a lui Francisc miji un surîs.

– Marie, am de gînd să le satisfac pe amîndouă, şi tocmai de asta te-am chemat aici. Antoine du Bourg mă imploră să nu mai fac martiri. Liga de la Smalkalde e la fel de indignată în faţa acestei represiuni ca şi de ideea de a mă vedea salutînd islamul. Ah, Marie, Marie, n-ai înţeles ce anume mă călăuzeşte?

Marie scutură din cap. Luni întregi se străduise să devină insensibilă, ca să-şi stăpînească frica, şi puţin îi păsa de politică.

– Pentru regat n-ar fi fost bine dacă încetam aceste masacre, cedînd în faţa credinţei ereticilor, Marie. În ochii creştinătăţii, sînt regele unei Franţe care este fiica cea mai mare a Bisericii. Îmi petreceam timpul distrîndu-mă, vînînd, culcîndu-mă cu fete tinere sau cu tîrfe, compunînd poeme şi vizitîndu-mi artiştii. Noaptea însă aud ţipete, iar cei pe care i-am osîndit parcă mi-ar spune: „Tu eşti cel dintîi dintre noi!"

Regele îşi trecu o mînă obosită prin părul inelat. Mărturisirea lui o stînjenea pe Marie, care nu prea înţelegea ce rol avea ea în toate acestea. Regele continuă însă, fără să-i observe frămîntările, plimbîndu-se cu paşi grei de colo-colo prin odaie, în timp ce Marie stătea dreaptă şi nemişcată.

– Am pus bazele înţelegerii mele cu Soliman ştiind foarte bine încotro mă va conduce această alianţă şi am păstrat în mînecă acest atu pentru cazul în care n-aş mai putea controla excesele. Chiar aşa s-a întîmplat şi am reacţionat ca un rege creştin care sînt, rugîndu-mă însă ca toate acestea să se sfîrşească. Faptul că tolerez islamul mă obligă, în ochii lumii, să-i

accept şi pe luterani. Vorbeai despre orgoliu, Marie, cînd eu îi cer unui Dumnezeu păgîn să mă lase să-l venerez pe al meu!

– Sire... începu Marie, tulburată.

– Du-te şi spune-le prietenilor tăi, mă rog, celor care ţi-au mai rămas, că nu vor mai fi hăituiţi. Şi, pentru ca ei să fie uitaţi, mă voi război cu singurul meu duşman, Carol Quintul. Este ca un păianjen care-şi întinde pînza deasupra Europei. Trebuie să-l strivesc, ca să pot muri împăcat.

Făcu o pauză, apoi o cercetă cu o privire îndrăzneaţă din cap pînă-n picioare.

– Eşti din ce în ce mai frumoasă, Marie. Soţul tău este foarte departe. Ca să mă slujeşti, ai renunţat la dragoste.

Se apropie de ea. Interesul regelui o întristase pe Marie, care murmură, mişcată de mărturisirile lui:

– Sire, inima mea îi este la fel de credincioasă ca trupul, acum şi pentru totdeauna.

Regele îi atinse obrazul cu un deget pe care-l lăsă să alunece pe gîtul ei, apoi îl retrase, suspinînd:

– Dar dacă lucrurile s-ar schimba, m-ai lăsa să te dezmierd?

– Dacă s-ar schimba? Da, Sire, aş fi măgulită, dar îl rog pe Dumnezeu ca lucrurile să nu se schimbe niciodată, îi răspunse ea cu sinceritate.

– Atunci fugi lîngă el, copila mea. Curtea Franţei te aşteaptă oricînd vei dori să te întorci.

– Mulţumesc, Sire.

– Nu e nevoie, Marie. Nu sînt prea mîndru de ceea ce am făcut.

Ieşi din odaie cu capul plecat, iar Marie se simţi mai însingurată ca oricînd.

Îl găsi pe Constant singur. Era culcat pe o saltea de paie, într-o cămăruţă subterană. Într-un colţ, pe o măsuţă simplă, se aflau resturile unui prînz frugal şi o lumînare. „Probabil că a fost rîndul lui Jean să-i conducă pe ceilalţi în vreo acţiune secretă", îşi spuse Marie. Ştia că Jean şi Constant făceau cu rîndul acest lucru. Trecuseră cîteva luni de cînd nu-i mai văzuse. Ca să nu le

trădeze ascunzătoarea, strecura bilete în talerele cerşetorilor, împreună cu cîţiva bănuţi. Aşa comunicau. La cîte un colţ de stradă se ciocnea de ea un vagabond, iar cînd ajungea acasă citea febril mesajul pe care-l găsea în buzunar. Cei urmăriţi îşi schimbaseră de multe ori ascunzătorile, dar pe aceasta, Marie o cunoştea bine.

Odată, ea şi Constant aţipiseră împreună acolo, chiar pe locul unde se odihnea el acum, ghemuiţi unul lîngă celălalt. Se sărutaseră copilăreşte. Avea pe atunci doisprezece sau treisprezece ani. Pe atunci, nu fusese decît un joc, dar pentru prima dată inima îi bătuse mai tare.

Îşi săltă fustele, se descălţă fără zgomot şi se strecură, cu aceleaşi mişcări iuţi ca odinioară, lîngă el. Dormea adînc, sforăind din cînd în cînd. Marie se înduioşă. Pe vremuri, l-ar fi strîns de nas, stăpînindu-şi cu greu rîsul. Acum se mulţumi să-l privească. Buclele negre îi cădeau pe umerii care se lăţiseră şi mai mult, iar buzele întredeschise lăsau să se vadă nişte dinţi uimitor de albi pentru un cerşetor, dovadă că şi-i freca şi acum cu săpun, aşa cum îl învăţase Isabeau.

Marie se lipi de el, ţinîndu-şi răsuflarea, şi savură plăcerea de a-i simţi alături căldura trupului.

– O, Constant, gemu ea, cît de mult îmi lipseşti!

Şi adormi imediat.

El se trezi primul, simţind că n-are loc să-şi schimbe poziţia. Marie zîmbea, cu nasul îngropat în umărul lui şi cu ochii închişi asupra viselor ei. O clipă, Constant se întrebă dacă nu cumva era un vis, şi rămase nemişcat. Lumînarea care ardea pe masă era pe sfîrşite, iar întunericul devenea tot mai adînc. El însă n-avea nevoie de lumină ca s-o recunoască. În ciuda unguentelor pe care le folosea, mireasma părului şi a pielii ei nu se schimbase.

Se mişcă, iar Marie se întinse.

– Constant... Am visat că mă sărutai, zise ea, pe jumătate adormită încă.

– Stricato, mîrîi el, aplecîndu-se asupra lui Marie, tulburat, deşi era atît de supărat pe ea.

– Te iubesc, îi spuse ea, cuprinzîndu-l de gît cu brațele.

În timp ce buzele lor se întîlneau, lumînarea se stinse.

Se lăsă în voia mîngîierilor lui, cuprinsă de o patimă nebănuită. Sperase atît de mult că se vor împăca. Simți între coapse degetele lui Constant și gemu de plăcere, strîngîndu-l în brațe, dar în aceeași clipă inima îi îngheță. Constant îi șoptise cu amărăciune la ureche:

– Ia spune, Marie, sînt un amant mai bun decît regele tău?

Îl respinse cu un pumn serios.

– Lasă-mă, strigă, încercînd să scape din brațele lui, jignită că se lăsase astfel umilită.

Dar Constant n-avea intenția să se oprească. O imobiliză cu ambele mîini și-i căută ochii, pe care întunericul din jur îi ascundea.

– O, nu! De ce nu mi-ai oferi și mie ceea ce dai oricui? Nu crezi că-mi ești datoare? făcu el, stăpînit de o dorință pe care n-o mai putea stăvili.

– Nu așa, Constant, te rog! Nu așa, îl imploră ea, printre hohote de plîns.

Ochii ei plini de lacrimi fură deodată scăldați în lumină, iar Constant se opri chiar în clipa cînd era pe punctul s-o posede.

– Dă-i drumul! porunci vocea calmă a lui Jean.

Pe buzele lui Constant se ivi un rînjet crud, care apoi dispăru. Își reproșa ceea ce făcuse, dar, în același timp, rugămințile ei îi făceau bine, îl ușurau. Ar fi vrut să-i ceară iertare, s-o sărute așa cum o sărutase înainte de a-și aduce aminte de trădarea ei.

– Dă-i drumul, repetă Jean, fără să ridice glasul.

Însă mînia lui Constant reveni. Își desfăcu mîinile, cu care ținuia de saltea încheieturile lui Marie, și se ridică.

– Vezi, Marie? Se bagă între noi chiar și atunci cînd vreau să facem pace.

Se încheie la pantaloni, în timp ce Marie se freca la ochi. Apoi se îndreptă către masă, aruncîndu-le, amar:

– Fii liniștit, Jean, onoarea ta e intactă, cel puțin în ceea ce mă privește.

Luă o sticlă pe fundul căreia mai rămăsese un rest de vin şi o goli, cu sufletul sfîşiat între vorbele grele pe care nu se putea abţine să nu le rostească şi iubirea care-i ardea sufletul. Jean îşi încleştă pumnii, dar se stăpîni.

– Te simţi bine? o întrebă pe Marie, care se ridica şi ea de pe saltea.

Dădu din cap, ca să nu stîrnească vreun conflict între cei doi bărbaţi, dar toată fiinţa ei spunea altceva.

Constant se întorsese cu faţa spre ei şi o privea cum îşi aranja ţinuta. Era frumoasă şi plină de demnitate, cu toate că avea ochii roşii. Îşi spuse din nou că se purtase ca un idiot, că stricase totul cu orgoliul lui. Dar ea stătea lîngă Jean. Lîngă Jean, care se culcase cu ea. Lîngă Jean, căruia-i făcuse doi copii. Lîngă Jean, care intervenise iarăşi între ei. Solène, însoţită de doi bărbaţi, trecu pragul, iar tensiunea se risipi ca prin farmec.

– Marie! exclamă unul din ei, recunoscund-o, şi se apropie de ea.

Era unul dintre prietenii lor din copilărie. Marie îşi trase nasul şi i se aruncă, bucuroasă, în braţe. Constant întoarse capul şi apucă altă sticlă, golind-o ca să-şi înece amărăciunea. Prea mîndră ca să-şi arate durerea, Marie surîdea.

– Bastien, sînt fericită că eşti viu şi nevătămat, afirmă ea.

– Ai plîns?

– De bucurie că aţi reuşit să scăpaţi, minţi ea. S-a terminat, Bastien. Represiunea s-a sfîrşit. Braţul regelui nu vă mai ameninţă. Nu veţi mai fi persecutaţi. Aşa a făgăduit regele. Acum sînteţi liberi.

– De asta ai venit aici? se interesă Constant cu voce stinsă.

Ea îl privi drept în faţă.

– Da. Prezenţa mea la Curte nu mai este necesară. Mă voi întoarce în Auvergne, la familia mea.

Constant lăsă capul în jos şi mai trase o gură de băutură. Era ruşinat. După ce ezită o clipă, Jean o întrebă pe Marie:

– Vrei să te însoţesc?

– Nu! Nu. Aş vrea să rămîn un moment singură cu Constant, ceru ea.

Deşi nemulţumit, Jean se retrase, făcîndu-le semn celorlalţi să-l urmeze.

– Mă bucur că te-am revăzut, Marie, afirmă Solène, sărutînd-o pe obraz.

– Ai grijă de tine. Aveţi grijă de voi.

– O să avem, o asigură Bastien.

Îi făcu prietenește cu ochiul şi ieşi, urmat de sora mai mică a lui Constant, în vîrstă de doisprezece ani. Marie rămase un timp nemişcată, apoi se apropie de Constant.

– Rămîi unde eşti, Marie. Nu cîştigi nimic plîngînd pe umărul meu.

Ea se opri. O durea sufletul. Dar nu era supărată pe el.

– Oricum te-ai purta cu mine, orice s-ar întîmpla, încă te iubesc, Constant; dar e limpede că, indiferent ce aş face sau ce aş spune, n-ai să mă ierţi. Venisem să-ţi cer să mă primeşti alături de tine, acum, cînd primejdia a dispărut, dar a fost o prostie din partea mea. Aşa că mă voi întoarce la Vollore. N-am fost amanta regelui, dar nu pot schimba ceea ce s-a întîmplat. Jean este tatăl copiilor mei şi, dacă vrea să-i vadă, nu-l voi opri, dar ţi-am spus: sînt a ta, din nefericire pentru mine, pentru tine şi pentru el, căci nu voi avea alt iubit în afară de tine. Dacă într-o zi ai să uiţi şi ai să mă chemi lîngă tine...

– Te iubesc, Marie, îi scăpă lui Constant.

– Ştiu. Dar asta nu e de ajuns, aşa-i?

– Exact. Asta nu-i de ajuns.

Cu ochii plini de lacrimi, Marie se întoarse.

– Atunci, adio, Constant.

Simţi lupta care se dădea în sufletul lui, dar Constant nu cedă. Marie ieşi cu pas hotărît la aer curat, îl sărută pe Jean pe obraz şi se urcă în litiera care o aştepta.

După cîteva zile, Francisc I anunţa oficial încetarea represiunii şi le permitea luteranilor să se întoarcă în Franţa, cu condiţia să-şi renege credinţa şi să ducă o viaţă de buni creştini.

Marie nu-şi făcu iluzii. De fapt, Jean Calvin nu se întoarse în ţară, ceea ce nu împiedică erezia să dăinuie şi sectele să se dezvolte.

În drum spre Auvergne, Marie se simţea istovită. Era cea de-a patra descendentă a unei rase pentru care iubirea nu însemnase decît suferinţă. Se gîndi la fiica ei, care purta, la fel ca ea, semnul lupilor. Cu ochii închişi, începu să se roage: „Dă, Doamne, ca blestemul ăsta să se oprească aici!“

16

Marie se bucură să revadă Vollore. Abia coborîse din trăsură, cînd un ghemotoc păros îi sări înainte. Pe cînd îl dădea la o parte pe Noirot, care o întîmpinase fericit, auzi țipete și plînsete, pe care vocea lui Albérie le acoperi:

– Ajunge, Antoine!

– Da' nu eu am...

– Stați frumos și duceți-vă s-o salutați pe mama voastră.

Cei trei copii coborîră treptele scării principale, țepeni în costumele lor șifonate după o încăierare. Inima lui Marie se strînse.

Gasparde moștenise ochii verzi ai lui Isabeau și ai lui Loraline, iar nasul obraznic se pierdea între obrajii ei bucălați. Avea pe chip o expresie maliționasă. Părea intimidată în timp ce făcea o reverență conștiincioasă. Cît despre Antoine, avea chipul uscățiv și părul negru, ca tatăl său. Ca o ironie a sorții, Gabriel semăna cu „sora" lui mai mult decît fratele ei geamăn.

Marie îngenunche în fața lor și își desfăcu larg brațele, cu inima plină de bucurie.

– Terminați cu obrăznicia și veniți să mă sărutați!

Înaintară încurcați și îi dădură cîte o sărutare timidă. Marie înțelese că trebuia mai întîi să-i „domesticească". Apăru și Isabeau, cu mîinile pline de făină. Părul îi era acum la fel de alb ca mîinile, iar Marie se simți înduioșată. Îi lăsă în pace pe copii, care nu știau ce să spună și ce să facă în fața acestei străine, și își îmbrățișă cu căldură mătușa și bunica.

– Ne aşteptam să soseşti abia mîine, se scuză Albérie, arătînd cu bărbia spre hainele pline de pete ale băieţaşilor care începuseră din nou să se îmbrîncească.

Marie izbucni într-un rîs cristalin.

– Era groaznic de cald, aşa că l-am zorit pe vizitiu. Cît despre aştia doi, lasă-i aşa cum sînt.

Se întoarse către Antoine, care-i arunca priviri ucigătoare fratelui său. Gabriel îl ciupise.

– Hai, fugiţi la rîu, şmecherilor!

Ochii băieţaşilor sclipiră şi, fără să mai aştepte, o luară la fugă amîndoi, cît îi ţineau picioruşele.

– Pot să mă duc şi eu cu ei, mamă? murmură glăsciorul timid al lui Gasparde.

– Cum, încă n-ai plecat?

Gasparde o răsplăti cu un surîs radios şi cu o reverenţă care-o încîntă pe Marie.

Dispărură, dar chemările lor ajunseră pînă la ele, purtate de vînt.

– Bertille, strigau ei, grăbeşte-te, vino mai repedeee!

Pârtaş la nerăbdarea lor, Noirot lătra şi el. Marie le luă de după umeri pe Albérie şi pe Isabeau şi trecură astfel pragul, intrînd în castel.

– Doamne, Dumnezeule, exclamă ea, cît de mult s-a schimbat Vollore!

Chiar aşa era. Cei trei copii, care aveau acum doi ani şi jumătate, umpleau de viaţă şi veselie fiecare clipă. Erau certăreţi, neastîmpăraţi, răutăcioşi, iar Marie se regăsea perfect în rîsetele şi şotiile lor.

Isabeau îşi găsise locul la bucătărie, trebăluind împreună cu Albérie şi Bénédicte în faţa plitei. Bertille îi urmărea pas cu pas pe copii, picioruşele ei scurte permiţîndu-i să pătrundă în ascunzătorile lor din parc. Era pentru ei, aşa cum fusese şi pentru Marie, complicea ideală. Statura ei scundă atrăgea încrederea şi jocurile lor, iar părul cărunt domolea conflictele şi restabilea ordinea.

– Sînt moartă de oboseală! mărturisea totuşi Bertille în fiecare seară, de îndată ce copiii erau duşi la culcare.

Doica lor rămăsese şi ea la castel. Energia ei se dovedea nepreţuită atunci cînd trebuia să preia comanda şi ea era cea care îndeplinea cele mai dificile sarcini. Pe Bertille, anii începuseră s-o apese, ca şi pe Isabeau. Cele patru femei conduceau personalul cu o complicitate plină de afecţiune, ceea ce o surprinse pe Marie.

Viaţa îşi reintrase în drepturi la Vollore; castelul răsuna de rîsete. Huc suplinea cu succes lipsa unor bărbaţi în casă. Trona în capul mesei, iar cu o singură privire încruntată îi făcea pe copii să-şi plece ochii în farfuriile lor. Marie înţelese că Huc era pentru ei tatăl pe care ea nu li-l oferise. Era foarte bine aşa. Toate erau la locul lor. Şi ea, la fel. Chiar dacă şi-ar fi dorit mai mult ca oricînd să-l aibă alături pe Constant. Nimic în afară de ziduri nu mai amintea de castelul de odinioară. Lui i-ar fi plăcut această atmosferă senină, lipsită de tulburări, de nebunia oamenilor şi a regilor. Ţăranii erau mulţumiţi, meşteşugarii prosperau, moara măcina din plin, iar meşterii cuţitari, care părăsiseră ţinutul în perioada represiunii, păreau dispuşi să se întoarcă la Thiers, spre deosebire de ţesătorii din Lyon, care se expatriaseră, majoritatea, definitiv.

Totul era în regulă. Sau aproape.

În ciuda tuturor eforturilor ei, Isabeau nu reuşise să obţină antidotul. Nici una dintre combinaţiile pe care le încerca nu avusese succes. În fiecare noapte cu lună plină, lupoaica îşi făcea apariţia.

Din Augsburg sosise o scrisoare, însoţită de un tratat de medicină legat în piele masivă. În acest tratat, Theophrastus consemnase tot ce ştia de la Isabeau, precum şi propriile cercetări, iar volumul era semnat „Paracelsus". Ma îl însoţea în peregrinările lui, cînd mergea să întîlnească alţi alchimişti sau în căutarea unor elemente pe care încerca să le asocieze cu experimentele lui. Şi el bătea pasul pe loc. Uneori îşi pierdea nădejdea că va găsi vreodată soluţia, mai ales că trebuise adesea să se ascundă. Chiar dacă în Germania şi în Austria cultul lui

Luther era încurajat, existau încă mulţi adversari ai acestuia, gata să reînvie vechiul spectru al vrăjitoriei ca să poată acuza şi să înalţe din nou ruguri. Marie îl invidia puţin. Îi era, de multe ori, dor de mama ei.

– Nimic nu e perfect în lumea asta! afirma Huc. Trebuie să accepţi lucrurile pe care nu le poţi schimba.

El era fericit cu Albérie. Pe deplin fericit. Totuşi, simţea şi el povara anilor apăsîndu-i umerii care începeau să se încovoaie. Pe frunte şi în colţul ochilor îi apăruseră zbîrcituri adînci. Era la fel de ager, îndemînatic şi sănătos ca în tinereţe, însă schimbările vremii îi stîrneau dureri în oase, chiar dacă uita de ele în prezenţa copiilor.

La Vollore vara se sfîrşi, apoi trecu şi toamna. Marie reuşi repede să trezească în inimile copiilor o dragoste la fel de mare ca aceea pe care le-o oferea ea. Primea periodic veşti de la Curte, dar n-avea nici un chef să se întoarcă acolo. Era prea ocupată să le facă bucurii copiilor, să adune alune şi ciuperci, să culeagă mere şi fructe de pădure. Împreună cu micuţii, totul devenea o joacă. Iar Marie, în ciuda celor douăzeci de ani ai ei, se simţea din nou copil.

Primea adesea şi scrisori de la regina Eleonore. Marie ar fi preferat să fie în serviciul ei, nu în cel al Caterinei de Medici. Soţia lui Francisc I era inteligentă, iar ea o aprecia atît pentru agerimea spiritului, cît şi pentru charisma ei.

De fapt, regina era tristă. O întrista faptul că războiul dintre fratele ei, Carol Quintul, şi soţul ei era, din nou, inevitabil. Regele Franţei voia ducatul Milanului. Nu încetase niciodată să-l dorească. Pregătirile pentru luptă se simţeau în tot regatul, inclusiv în Thiers. Mulţi bărbaţi se înrolau în armata regelui. Dar lui Marie nu-i păsa de toate acestea. Se pregătea, împreună cu familia ei, pentru Crăciun, cu speranţa tăinuită că dorinţa i se va îndeplini.

Cu două zile înainte de Ajun, o trăsură se opri în faţa castelului. Ningea cu fulgi mari. Din grădină, doi oameni de

zăpadă înarmați cu bețe lungi, ascuțite la vîrf, și înzestrați cu nasuri făcute din coji de castane, păreau că-i sfidează pe călători. Puștii îi făcuseră încă de la prima ninsoare. Mai întîi se luptaseră vitejește, bătîndu-se cu bulgări de zăpadă, după care-și concentraseră eforturile asupra acestor noi soldați ai regelui, cum îi numeau ei.

Marie ieși în prag. Inima-i bătea cu putere. Îi scrisese lui Jean ca să-l invite să-și petreacă sărbătorile acolo, rugînd-o pe Bertille, căreia îi mărturisise tot chinul ei, să-l cheme și ea pe fiul ei. Cînd Constant deschise obloanele trăsurii, fu cît pe-aci să se repeadă spre el, însă Bertille i-o luă înainte și cuprinse cu brațele genunchii fiului ei. Constant o ridică în brațe și o învîrti, rîzînd în hohote. Iar rîsul acesta izvorît din trecut domoli temerile lui Marie.

Se apropie și Jean. Antoine și Gabriel se fugăreau veseli prin odăile castelului, jucîndu-se de-a regii cei răi. Năvăliră urlînd prin ușa deschisă și rămaseră brusc nemișcați văzînd scena. Gulerul ridicat al pelerinei și pălăria acoperită de un strat gros de zăpadă îi dădeau lui Jean aspectul unui răufăcător. În ciuda bucuriei pe care-o arăta Bertille, copiii își luară intimidați mama de cîte-o mînă și așa îi întîmpină Marie pe oaspeți. Cu inima între două vieți.

Jean o sărută pe obraz.

– Păcătoasă vreme, bombăni el, înainte de a intra în casă.

Ea dădu din cap, fără să poată face nici o mișcare. Constant o săltase pe umeri pe Bertille și, fără să se sinchisească de țipetele ei și de pălmuțele ușoare cu care-i turtea pălăria, urcă repede scările în capul cărora se afla Marie.

– Bună ziua, Marie.

Cînd trecu prin fața lui Antoine, acesta, cu pumnii încleștați de furie surdă, îi arse un picior în tibie.

– Ia dă-i drumul la Bertille a mea! porunci el.

Constant îi înfruntă privirea întunecată, în timp ce Bertille pufnea în rîs. Apoi îl săltă pe copil cu o singură mînă, ca pe un fulg, și-l luă la subraț, în ciuda eforturilor lui de a se elibera.

Întorcîndu-se spre Marie, îi aruncă, înainte de a intra:

– E clar cine e tatăl ăstuia!

Marie își mușcă buza și îl urmă.

Îndată ce Constant îl eliberă pe Antoine, care se ascunse imediat în spatele lui Marie, și o puse jos pe Bertille, aceasta din urmă îi prezentă pe copii oaspeților.

– Constant este fiul meu, afirmă Bertille, văzînd că Antoine, plin de resentimente, nu voia să-l salute pe cel care-l supărase.

Copilul făcu ochii mari, apoi se apropie, neîncrezător, de Constant.

– Atunci de ce ești așa de mare?

Constant izbucni în rîs și se lăsă în genunchi în fața lui.

– Pentru că Bertille mă trăgea de păr de fiecare dată cînd făceam prostii.

Privirea lui Antoine deveni subit admirativă.

– Cred că ai făcut o groază de prostii, exclamă Gabriel, ajungînd dintr-un salt lîngă fratele lui.

Cei doi poznași îi întinseră bucuroși mîna lui Constant.

– Bun sosit la Vollore, ziseră amîndoi într-un glas.

Gasparde, cu un deget în gură și ținînd în cealaltă mînă o păpușă din cîrpă, se apropie de Jean, care își scosese pelerina și se scutura de zăpadă.

– Dar tu, zise ea scoțîndu-și degetul din gură, cine ești?

Marie își drese glasul. Cei doi băieți și Constant se întorseseră cu aceeași mișcare spre Jean.

– El este... începu ea.

– Sînt unchiul vostru, afirmă Jean, aplecîndu-se și luînd-o în brațe pe Gasparde. Unchiul Jean.

Marie îi rămase recunoscătoare. Vru să adauge ceva, dar nu știu ce anume. Întîlni privirea lui Constant, însă nu-și putu da seama ce gîndea el. Gabriel și Antoine o luaseră de mîini și trăgeau de ea, invitînd-o la joacă.

N-au prea avut parte de intimitate în zilele care au urmat. Băieții erau agitați. Voiau să afle totul despre Paris și despre rege. Ar fi dorit să se războiască și ei cu Carol Quintul, regele acela

rău, şi nu înţelegeau de ce nu se înrolaseră Jean şi Constant. Îi asaltau tot timpul cu întrebări pe cei doi bărbaţi, care uneori găseau cu greu răspunsuri. Marie era în al nouălea cer. Constant părea să se înţeleagă de minune cu ei. Într-o zi, o văzuse chiar pe Gasparde, care era de obicei sălbatică şi timidă, stînd pe genunchii lui. Şi Jean îşi petrecea mult timp cu ei, dar şi cu Isabeau, care îi deschisese uşa camerei sale încă din prima noapte. Se iubiseră ca nişte prieteni vechi, uniţi prin tandreţe.

Marie ar fi dorit să poată sta de vorbă cu Constant, dar acesta se retrăgea de cele mai multe ori primul, cînd se însera, aşa încît, în cele din urmă, socotise că era mai bine să-l lase pe el să facă primul pas. Din moment ce făcuse această călătorie, fără îndoială că era pregătit să o accepte.

– De ce ai fost de acord să se ţină o slujbă religioasă? o întrebă Constant în seara de Crăciun, pe cînd ea trebăluia în bucătărie.

Marie se întoarse. Rezemat de tocul uşii, o ţintuia cu o privire iritată.

– Pentru cei care locuiesc aici şi nu sînt luterani. Noi nu vom asista la ea, Constant, dar am avut prilejul să văd cîte suferinţe poate pricinui un asemenea conflict. Aici, la Vollore, fiecare e liber să-şi aleagă credinţa. Şi o respectă pe a celuilalt.

– Dar copiii ştiu să facă aceste deosebiri?

– Vor învăţa de la mine. Aşa cum vor învăţa şi ce înseamnă iubirea şi răbdarea, toleranţa şi puterea libertăţii.

Fură întreruptă de sosirea lui Bénédicte, care bodogăni că locul lui Marie era la masă, nu în bucătărie.

Marie şterpeli o portocală confiată dintr-un platou şi fugi, gonită cu lovituri de şorţ. Constant se feri, făcîndu-i loc să iasă pe uşă. Degetele li se atinseră, iar Marie crezu că bătăile inimii îi vor sparge pieptul.

Seara de Crăciun se scurse într-o atmosferă caldă şi sărbătorească. Conform tradiţiei pe care o aflaseră de la Theophrastus, Huc tăiase un brad frumos. Împodobit cu crenguţe de vîsc şi cu panglici roşii, fusese aşezat lîngă un perete

al sufrageriei. În vatra încăpătoare a şemineului din faţa mesei lungi, încărcate cu argintărie, se învîrtea un purceluş în frigare. Un băiat îl stropea din cînd în cînd cu osînză topită, turnată printr-o pîlnie de fier înroşită în foc. Pe un grătar aşezat deasupra jarului se coceau mere din care picura suc aromat.

Copiii trăgeau adînc în piept miresmele amestecate, cu privirile îndreptate spre pîlpîirea lumînărilor din sfeşnicele aflate în încăpere. Marie simţea că reînvie.

Cînd cina era pe sfîrşite, Constant se ridică în picioare, cu paharul în mînă. Avea obrajii îmbujoraţi de căldură şi din cauza băuturii.

– Am venit să-ţi aduc un dar, mamă, anunţă el pe un ton grav.

Genunchii lui Marie începură să tremure, iar tîmplele i se zbătură de o speranţă nebunească. Vorbele lui Constant căzură însă asupra ei ca o ploaie rece.

– Solène îmi va dărui un copil. Mă însor cu ea.

Marie se uită la Constant, apoi la Jean, care-şi întoarse, stînjenit, privirea. Scoase, fără să vrea, un strigăt slab. După aceea nu mai văzu nimic. Totul încremenise într-o beznă adîncă.

Cînd îşi reveni, Isabeau era lîngă ea. De cum deschise ochii, simţi din nou cuvintele lui Constant sfîşiindu-i inima. Isabeau îi ocroti plînsetul la pieptul ei generos.

– Aşa, fetiţa mea, îi şopti. Plîngi. Te vei simţi mai bine după aceea.

– Crezusem... gemu printre lacrimi Marie. Crezusem... repetă ea.

– A fost o surpriză pentru noi toţi. Se pare că Jean ştia, dar nu putea să ne-o spună el.

– Pentru ce? Totul era atît de perfect, hohoti Marie.

– Cred că aşa a înţeles el să se răzbune. Să ne strice această imagine a Crăciunului. Cu toate acestea, crede-mă, Marie, cînd ai leşinat, a început să plîngă – poate şi din cauza vinului.

Ridicînd capul, Marie întrebă:

– Unde e acum?

– A plecat încă din zori.

– Din zori?

Marie se frecă la ochi. Nici nu observase că odaia era scăldată în lumina zilei.

– Ai dormit neîntoarsă. Erai frîntă de oboseală după toate pregătirile astea.

– De ce nu m-aţi trezit, aş fi putut, aş fi...

– Ţi-a lăsat asta.

Isabeau îi întinse un plic sigilat. Marie îşi şterse ochii cu dosul mîinii şi-l desfăcu.

Marie,

Ce s-a facut e bun făcut, aşa cum bine spui tu. Mărită-te cu Jean, îşi merită cu prisosinţă copiii.

Adio. Constant

Mototoli cu furie în pumni scrisoarea şi o aruncă în peretele din faţa ei.

– Niciodată! strigă, de parcă el ar fi putut s-o audă. Niciodată!

Apoi se întoarse şi-şi îngropă faţa în pernă, ascunzîndu-şi disperarea. Isabeau mai rămase un moment alături de ea, după care îşi zise că era mai bine s-o lase singură cu durerea ei şi ieşi, închizînd cu tristeţe uşa masivă.

Marie rămase în odaia ei timp de trei zile. Cînd ieşi, slăbită şi mohorîtă, îl găsi pe Jean în patru labe, cu cei doi băieţi călare pe spinarea lui, în timp ce Gasparde bătea din palme, strigînd:

– Şi eu, şi eu!

Scena o iritâ şi o stînjeni, în acelaşi timp. Se duse să-şi pună pelerina, îşi încălţă botinele căptuşite cu hermină şi-şi puse pe cap gluga, care-i ascunse obrazul tras. Avea nevoie de aer. Trecu pragul, respirînd adînc. Cerul era senin. Fiecare pas prin zăpada moale era un efort, dar nu-i păsa. Merse cu hotărîre pînă la stejarul cel mare şi se lăsă să cadă pe banca acoperită cu un strat gros de zăpadă.

– Ai să răcești.

– Și ce dacă? îi răspunse lui Jean, care o urmase.

Bărbatul îngenunche, rușinat, în fața ei.

– Sînt dezolat, Marie.

– N-ai nici o vină, răspunse ea ridicînd din umeri. Cînd trebuie să nască?

– În iulie.

– De mult au...

Dar cuvintele îi muriră pe buze. Nu și-l putea închipui pe Constant îndrăgostit de altă femeie. Cu atît mai puțin de Solène.

– Nu știu. Întotdeauna au fost apropiați. Atît de apropiați cît pot fi un frate și o soră. Lilvia n-ar fi fost de acord cu această legătură. Bertille e și ea furioasă. Chiar dacă nu au același tată, s-au născut din același pîntece. Nu înțeleg. Dar poate că nici nu e nimic de înțeles. Cerșetorii l-au ales ca rege. Avea nevoie de o regină. Iar cei de la Curtea Miracolelor o iubesc pe Solène tot atît de mult cît te iubeau și pe tine.

– Prostii, Jean. Știi la fel de bine ca mine că această Curte a Miracolelor nu este decît o legendă; nici ea, nici pretinsul ei rege nu există, de fapt.

– Nu vorbi așa, Marie.

Ea rînji și-l privi cu asprime.

– Oare faptul că o mînă de cerșetori, de schilozi și de vagaboande se adună printre gunoaiele dintr-un cimitir e de ajuns ca să se creeze un regat? Regele nebunilor nu este decît șeful unei bande de tîlhari care încalcă legea ca să-și poată duce traiul. Asta o știm cu toții, Jean. Restul nu e decît o înscenare care parodiază spiritul realității. Cînd am crescut, am încetat să mai cred în toate acestea și am văzut realitatea așa cum este ea. Dincolo de măști, de costume, de ifose, există o singură realitate: cea a faptelor noastre. Iar ale mele m-au făcut să-l pierd pe bărbatul pe care-l iubeam.

– Dacă te-ar fi iubit cu adevărat, te-ar fi iertat.

– De unde știi tu?

Jean oftă, apoi zise:

– Am să plec şi eu, Marie... Mă înrolez în armata regelui. Urmă o tăcere pe care Marie n-o tulbură. Jean continuă: Regele oferă cîte trei scuzi de aur pe lună, cîte o haină îmblănită de uniformă, arme şi făgăduieşte că aceia care se vor distinge în luptă vor deveni ofiţeri şi vor fi înnobilaţi. Eu nu-ţi pot dărui vreun titlu, nici aur, nici promisiuni, nimic în afara trecutului meu, nedemn de castelana de la Vollore care eşti acum. Cît despre iubirea mea, e necredincioasă, căci încă sînt atras de aşternutul femeilor, chiar şi aici, sub acoperişul tău. Am, aşadar, mai multe cusururi decît oricare altul şi n-aş merita, din pricina asta, să capăt nimic. Totuşi, tu, Marie, mi-ai dăruit cei mai frumoşi copii din lume, şi acesta e singurul lucru din viaţa mea cu care mă mîndresc. Chiar dacă micuţii nu ştiu cine sînt eu, simt nevoia să plec şi să dobîndesc, pentru ei, gloria pe care n-o am.

Marie clătină din cap.

– Ai putea muri în luptă...

– Nimeni n-ar plînge după mine. Nici mama, nici tata, nici ei, nici Isabeau, nici tu.

– Ba da, Jean. Îmi vei lipsi.

El se aplecă şi-i sărută blînd buzele tremurătoare.

– Marie, Dumnezeu mi-e martor că am ţinut în braţe multe femei, dar nici una dintre ele nu m-a făcut vreodată atît de fericit ca tine. Niciodată!

– Dacă m-aş căsători cu tine, ai rămîne? întrebă ea, cu voce pierită.

– Nu. Dar pentru asta, mă voi întoarce de la război, adăugă el, surîzînd. Nu-l lăsa pe Constant să-ţi răpească veselia, Marie. Eşti atît de frumoasă cînd rîzi! Hai să ne întoarcem pînă nu îngheţi de tot.

Porniră împreună spre casă. Cînd Marie intră pe uşă, Gasparde i se aruncă în braţe.

Jean plecă a doua zi, şi toată iarna nu avură nici o veste de la el. A fost o iarnă rece, înveselită doar de energia nesecată şi de rîsetele tripleţilor.

Apoi sosi o scrisoare adresată de Constant mamei sale, prin care o anunța că se căsătorise în iunie, cînd înfloreau ultimele flori de liliac. Solène urma să nască nu peste mult timp. Bertille rupse scrisoarea, bodogănind că fiul ei nu înțelesese nimic, și refuză categoric să se ducă la el, la Paris.

– Doar am și aici o fată, făcu ea, ciupind-o de obraz pe Marie, ca altădată, și destui nepoți ca să uit de supărarea asta. Uită și tu de a ta! Derbedeul ăla nici nu merită fericirea pe care i-ai fi adus-o tu.

Marie se simți îmbărbătată. Theophrastus le dădu de știre că se afla pe drumul cel bun și nu putea să vină să le viziteze, așa cum sperase. Nici Isabeau nu obținuse încă vreun rezultat. Din cauza vîrstei, vederea îi slăbise, și Marie trebuia adesea s-o ajute în cercetările ei. Totuși, era la fel de optimistă. Cu toate că nu reușiseră pînă atunci decît să reconstituie otrava. O încercaseră pe animale, dar nu obținuseră nici cea mai mică urmă de mutație. Isabeau era convinsă că erau la un pas de a găsi „formula magică", așa cum o numea ea, și că n-aveau nevoie decît de o sclipire de inspirație la un moment dat.

La începutul lunii iulie veni la castel fratele lui Huc, cronicarul mănăstirii de la Moutier. Povara anilor îi apăsa tot mai mult umerii masivi și voia ca, înainte de a-i sosi ceasul, să aibă grijă de moștenirea copiilor lui Marie. La sfatul lui, ea întocmi un testament – pe care Etienne făgădui să-l înregistreze în luna următoare ca fiind cel al lui François de Chazeron – în favoarea celor doi băieți, Gabriel și Antoine. În testament erau menționate și pămînturile pe care Chazeron i le luase lui Huc atunci cînd îl gonise de la castel. Marie răspîndi zvonul că tatăl ei se înrolase ca ofițer în armata regelui.

Începuseră să stea cam prost cu banii. Nu mai rămăsese aproape nimic din comoara ascunsă în subteranele de la Montguerlhe, pe care atît Isabeau, cît și Theophrastus o cheltuiseră pentru cercetările lor. Și chiar dacă pămînturile erau roditoare, era de-ajuns o secetă sau o perioadă prea ploioasă

ca recolta să fie compromisă. Marie își spunea că vor apărea niște soluții.

Nu se aștepta însă la o nouă lovitură a sorții.

Mesajul era concis și purta semnătura Caterinei de Medici: „Regele este în mare primejdie și numai tu îl poți salva!"

Marie își aminti imediat de ciudata profeție a lui Michel de Nostre-Dame: „Din pricina neștiinței lupoaicelor, un mare rege va fi deplîns".

Nu șovăi decît o clipă. Dacă era posibil ca destinul să fie schimbat, atunci trebuia, cu orice preț, să se întoarcă la Paris. Venise luna iulie, iar cîmpurile erau acoperite cu spice aurii și bogate. Își îmbrățișă familia, le promise copiilor că se va întoarce cît de repede va putea, apoi se urcă în trăsură, cu mintea frămîntată de întrebări fără răspuns.

Ce putea face ea ca să-și salveze regele?

Caterina era și mai uscată decît atunci cînd se despărțiseră. Într-o ținută austeră, cu tenul alb și buzele strînse, părea un corb care se așază mereu acolo unde nu te-ai aștepta să-l vezi. O îmbrățișă totuși cu efuziune pe Marie, care fu surprinsă, dar nu-și puse prea multe întrebări. Poate că sub carapacea aceea mai stăruia o urmă din acea Italie exuberantă și capricioasă al cărei suflet era atît de expansiv.

– În jurul regelui se urzește un complot, anunță Caterina, fără nici o introducere, după ce o introduse pe Marie în cabinetul ei. Se pare că anumite persoane s-au săturat să-l vadă înfruntîndu-l pe împărat ca să cucerească un Milan care-i scapă mereu. Știi, Marie, sînt bine informată, fiindcă-mi place să spionez. Nu-i pot ataca direct pe inițiatorii complotului, dar le pot dovedi că sînt supravegheați. L-am descoperit pe cel care a primit însărcinarea de a-l asasina pe rege. Peste opt zile, acesta urmează să plece ca să-i ajungă din urmă pe Francisc și armata lui. Dezvăluie-mi puterea otrăvurilor și voi putea să-l opresc. Odată ce

regele va rămîne viu şi nevătămat, duşmanii săi se vor face nevăzuţi ca să nu fie denunţaţi.

Marie se închise în ea.

– Nu stăpînesc această putere.

Caterina se înroşi la faţă, dar îşi stăpîni furia.

– Ştiu că minţi. Dacă nu faci parte dintre prietenii lui, înseamnă că ţii cu conjuraţii, adăugă ea pe un ton acuzator.

Marie se lăsă să cadă pe un scaun. Îl va salva pe rege. Aşa cum şi el o salvase.

– Foarte bine, făcu ea. Am să te ajut. Dar nimeni nu va trebui să afle despre amestecul meu.

– Nimeni nu va şti ceea ce vom fi făcut, credincioasa mea Marie. Ai cuvîntul meu. Iar făgăduiala unui Medici preţuieşte mai mult decît aurul. Cu toate acestea...

Îşi scoase din mînecă o pungă dolofană şi, luînd mîna lui Marie, îi puse banii în palmă.

– Ia-o, spuse ea. Vei avea nevoie de bani ca să faci rost de ingredientele necesare şi, eventual, ca să te asiguri de discreţia spiţerului de la care le vei cumpăra.

– Dar n-am... începu Marie, însă se opri la vreme.

Caterina nu trebuia să afle că Isabeau îi încredinţase o fiolă cu substanţa preparată de ea, atunci cînd Marie îi destăinuise motivele pentru care se întorcea la Paris. „Nu se ştie niciodată. Dacă vei avea nevoie s-o foloseşti, vom putea măcar să-i vedem efectul asupra unei fiinţe omeneşti", spusese bunica ei. Totuşi, ideea aceasta n-o încînta deloc. Luă punga şi se despărţi de Caterina cu un zîmbet complice. Îşi servea propria cauză în acelaşi timp cu cauza regelui ei. Un rege drept, deşi orgolios. Un rege pe care-l respecta.

A doua zi, îi înmînă Caterinei de Medici ceea ce aceasta îi ceruse, spunîndu-şi că aurul acela pica la ţanc. Ca să îndepărteze orice bănuială, hotărî să rămînă toată vara la Fontainebleau, unde curtenii comentau înaintarea armatelor în Savoia, prin teritoriile

pe care le cuceriseră. Ocolea cu grijă gîndul că, nu departe de acolo, Constant legăna în braţe un nou-născut.

Cum Carol Quintul şi Francisc I nu reuşiseră să ajungă la o înţelegere în privinţa acelui Milan atît de rîvnit, împăratul fu primul care lansă ofensiva, intrînd pe teritoriul Franţei în ciuda împotrivirii papei, în ciuda părerii apropiaţilor săi. Francisc însă jubila. Armata lui era în stare să ţină piept inamicului. Îl aşteptă pe Carol în Provence, poruncind ca toate cuptoarele şi morile să fie distruse. De asemenea, incendie lanurile de grîu, vărsă pe jos tot vinul şi otrăvi puţurile, aruncînd în ele furaje, sub privirile disperate ale ţăranilor.

– Dacă nu vor găsi nimic de mîncare, vor face cale-ntoarsă, afirmă Francisc, stabilindu-şi tabăra pe malul Ronului, gata de luptă.

Ajungînd la Aix, Carol Quintul se proclamă, autoritar şi cu fast, rege al ţinutului Arles şi conte de Provence.

– O să paştem iarba de pe cîmp şi o să bem apă de ploaie, dar, chiar dacă vom ajunge să ne tîrîm, Parisul se va prosterna încă şi mai adînc în faţa mea, replică el cu cinism.

Auzind aceste zvonuri, Marie îşi frîngea mîinile şi se întreba fără încetare cine era trădătorul. După ea, nu putea fi decît vreun spion al lui Carol Quintul. Prin urmare, cineva din anturajul reginei Eléonore, deşi aceasta n-avea cum să fie implicată într-un astfel de complot. Războiul dintre fratele şi soţul ei îi sfîşia inima, iar regina se ruga în fiecare zi ca acesta să înceteze, înspăimîntată de veştile aduse de mesageri, care adînceau zi de zi umbra unei tensiuni tot mai apăsătoare.

– Delfinul a murit! Delfinul a fost asasinat! strigă heraldul sub ferestrele palatului.

Marie se repezi într-acolo, împreună cu celelalte doamne care se adunaseră în încăpere ca să brodeze. Curierul descălecase, iar regina Eléonore se apropia de el.

– Maiestate, anunţă acesta, îngenunchind în faţa ei. Regele m-a trimis să vă aduc o veste tristă. Se lăsă o tăcere adîncă, iar

regina îl invită cu un gest să continue. Maiestate, din nefericire, delfinul Francisc s-a stins acum trei zile, la Tournon, de unde se pregătea să plece spre rege.

– Cum s-a întîmplat? întrebă Eléonore, alunecînd pe scaunul de lîngă ea.

– Se pare că după un joc de *paume*[1] care a avut loc la 10 august, delfinului i s-a făcut sete şi a băut din paharul pe care i l-a adus scutierul său. La cîteva minute după aceea a fost cuprins de convulsii care i-au speriat pe oamenii lui şi a căzut la pat. Din nenorocire, băutura aceea i-a fost fatală. Maiestatea Sa a ordonat să se facă o anchetă, iar scutierul Montecucculi a fost arestat.

Marie îngheţă, la rîndul ei. Delfinul să fi uneltit împotriva coroanei pe care urma s-o poarte? Refuza să creadă una ca asta. O cuprinse un dezgust nemărginit. Prin această crimă, Caterina de Medici devenea soţia viitorului rege. Marie se întoarse şi o privi. Cu o sclipire de satisfacţie în ochii negri, Caterina zîmbea.

Cu cîteva zile mai tîrziu, soţul ei, Henric al Franţei, fu trimis să-şi desăvîrşească educaţia pe lîngă marele maestru Anne de Montmorency, în timp ce Francisc I încerca să-şi uite durerea concentrîndu-se asupra războiului său.

– Ai abuzat de încrederea şi de prietenia mea, tuna şi fulgera Marie în cabinetul Caterinei care, nepăsătoare, părea s-o sfideze cu o privire ironică.

De trei zile, Marie nu-şi mai găsea liniştea. Înţelesese că fusese manipulată şi că profeţia lui Nostradamus se împlinise. Acea profeţie pe care crezuse că o poate anihila prin faptele ei. Era supărată pe prezicător, pe Caterina, pe întreaga lume.

– Linişteşte-te şi ascultă ce-ţi spun, prostuţo, i-o tăie scurt Caterina.

Cu toate că era mică de statură, chipul ei, care i se părea lui Marie şi mai urît decît de obicei, impunea respect. Aşa că Marie tăcu, fără să-şi descleştеze însă pumnii.

– Cumnatul meu era un om pervers, lacom de putere, amator de orgii şi de lucruri scandaloase, n-avea pic de moralitate,

[1] Joc cu mingea, asemănător cu oina (n.tr.)

nu-şi asculta decît propriile pofte. Nici tu nu-l plăceai mai mult decît mine. Mi-ai spus, nu o dată, cît de mult te enervau avansurile, privirile, gesturile lui obscene.

– Asta nu înseamnă că... începu Marie.

– Taci! porunci Caterina. Fiinţa aceea respingătoare îşi ruina prin năravurile sale sănătatea dăruită de Dumnezeu. Cu toate acestea, tatăl lui îl venera pentru că era primul născut, viitorul monarh al Franţei, pentru că-i semăna prin nesaţul poftelor lui trupeşti. Dar atîta nu e de ajuns pentru a face din el un mare rege! Îmi respect regele mai mult decît oricare dintre supuşii săi. Lui îi datorez situaţia mea de acum. Dar iată unde duce orgoliul său: la pîrjolirea întregii Provence, la înfometarea şi la chinuirea poporului prin jafuri şi omoruri. Dumnezeu mi-e martor că-mi iubesc şi mai mult ţara natală, Italia, dar merită oare Milanul atîtea vieţi jertfite, îndatorarea şi sărăcirea Franţei, hambarele goale din iarna care va veni cu lacrimi? După ce Francisc I va muri, istoria nu va mai consemna decît castelele acestea splendide, operele artiştilor italieni pe care-i venera, însă adevărul este că ţara a fost guvernată doar după bunul lui plac. Delfinul n-ar fi fost pentru Franţa decît o copie palidă a lui Francisc. Eu i-am oferit ţării un rege.

– Şi o regină, dacă nu mă-nşel! se răsti Marie, a cărei mînie nu scăzuse la auzirea acestui discurs.

– Da, şi o regină. Dar, orice-ai crede tu, n-am acţionat mînată de vreun interes meschin. Numai Henric este demn să-i urmeze tatălui său. Este puternic, dar modest. Vesel, dar nu petrecăreţ. Iubeşte o singură femeie, dar această iubire n-a fost consumată. Mai mult, respinge femeile uşoare pentru a-şi îndeplini datoria de soţ faţă de mine. Este drept şi cinstit, credincios şi viteaz, înţelept şi viclean. Nu este doar soţul meu, ci e un om deosebit, şi nu regret nimic din ce-am făcut, atît pentru el, cît şi pentru Franţa.

– Am să te denunţ regelui, Caterina. N-aveai dreptul să te joci de-a Dumnezeu.

Caterina izbucni într-un rîs cinic.

– O, ba nu, Marie, n-ai să-i spui nimic. E secretul nostru. Dacă mă pierzi, te voi trage după mine. Uită-ţi furia, uită-ţi orgoliul rănit şi reflectează, mai degrabă, la cuvintele mele. Ele te vor convinge că sîntem aliate. Legate pe viaţă.

Marie îi înfruntă o clipă privirea, apoi plecă, blestemîndu-se în sinea ei. Căzuse în capcană.

În acel an 1536, la 14 septembrie, Carol Quintul se recunoscu învins de foametea care-i secerase douăzeci de mii de oameni. Armata lui din nordul Italiei făcu şi ea cale-ntoarsă. În timp ce Francisc I făcea inspecţii, ordonînd să fie reconstruite oraşele distruse, ca Aix, sau deteriorate, ca Marsilia, Curtea de la Fontainebleau dădea petreceri fastuoase, sărbătorind victoria şi alungarea din ţară a inamicului.

În primele zile ale lunii decembrie începu la Lyon procesul lui Montecucculi. Sub tortură, scutierul afirmă că-şi otrăvise stăpînul la ordinul lui Carol Quintul, care-l osîndise la aceeaşi soartă şi pe rege. Numele Caterinei sau al lui Marie nu fură pomenite nici o clipă, dar asta nu alină remuşcările tinerei. Trupul lui Montecucculi fu sfîrtecat de patru cai în Piaţa Grenelle.

– A fost ceva insuportabil, povesti Marguerite, sora regelui. Bucăţile sfîşiate au fost lovite cu pietre. Copiii îi smulgeau fire din barbă şi din păr. I s-a tăiat nasul, i-au fost scoşi ochii, iar limba i-a fost smulsă. N-am văzut în viaţa mea un spectacol mai oribil!

Marie o crezu, văzîndu-i chipul răvăşit şi mîinile tremurînde. Nici ea nu arăta mai bine. Dacă regele afla că ea procurase otrava, oare ce soartă ar fi aşteptat-o?

În cursul lunii decembrie, Marie fu chemată la rege. Nu-l mai văzuse de cînd încetase persecuţia împotriva ereticilor. O sărută cu căldură pe frunte, cu toate că şi-ar fi dorit mai degrabă să-şi aşeze buzele pe gura ei.

– Ce-ţi mai fac copiii, dulce Marie? întrebă el. I-ai găsit bine, sănătoşi, ai avut destul timp să te bucuri de ei?

– Da, Sire. Sînt zdraveni şi neastîmpăraţi. Am fost fericită să fiu din nou alături de ei, mărturisi ea cu sinceritate.

– Soţul tău te-a onorat aşa cum trebuie? o tachină el, aşa cum avea obiceiul.

– Da, Sire, minţi Marie, muşcîndu-şi buzele.

– Dar îţi lipseam, nu-i aşa? Altfel, de ce l-ai fi lăsat iarăşi singur? continuă regele, mîngîindu-i obrazul cu un deget pofticios.

„Pe Constant l-ai pierdut şi trebuie să-ţi aperi secretul", îi şopti la ureche o voce stinsă, ruşinată şi încărcată de regrete.

– Da, Sire, se auzi răspunzîndu-i, şi îşi plecă privirea. Mi-ai lipsit.

O flacără sălbatică se aprinse în ochii regelui. Îi ridică bărbia care tremura şi-i sărută gura de un trandafiriu-gingaş. Marie se destinse, tulburată de această blîndeţe neobişnuită. Se zvonea că regele era un amant priceput. Poate că o va face să uite de Constant. De data asta însă Marie avea să ia măsuri de precauţie. Avea de la bunica ei reţeta unei poţiuni contraceptive. Răspunse cu îndrăzneală sărutării regelui.

– Lasă-ţi uşa descuiată, îi spusese el, punînd capăt întrevederii, cînd fusese anunţat că Anne de Montmorency ceruse să fie primită de rege.

Se conformase şi stinsese lumînările. Francisc I veni în camera ei atunci cînd în palat suflul nopţii scăzu pînă la un murmur. Inima lui Marie bătea puternic. Nu făcuse dragoste decît o singură dată în viaţa ei; regele n-avea să rîdă oare văzînd cît de lipsită de experienţă era?

Dar el fu darnic cu mîngîierile şi atent, fără să pară a-i remarca stîngăcia, ba, dimpotrivă, trezind senzualitatea care zăcea în ea. Zorii o găsiră epuizată şi încîntată că cedase. Regele nu-şi dezminţise reputaţia şi o făcuse să se simtă împlinită. În timp ce se îmbrăca, Francisc se întoarse spre ea.

– Îţi voi mărturisi încă un secret, Marie.

Înainte ca ea să poată spune ceva, se aşeză pe marginea patului şi continuă, urmărindu-i cu degetul conturul sînului:

– Trupul acesta pe care mi l-ai oferit l-am mai văzut, şi nu o dată, în toată goliciunea lui, ca acum.

Marie rămase cu gura căscată.

– Sire... Dar cum...

– Nu te supăra, rogu-te. De fapt, pe absolut toate doamnele de aici le-am văzut scăldîndu-se, în întreaga lor frumusețe strălucitoare și nepăsătoare.

Și chicoti poznaș, în timp ce ea se încrunta.

– Deasupra bolților micului lac în care vă scăldați adesea se află, după cum știi, o grotă. Am pus să se facă o potecuță care duce acolo, iar un măiestrit joc de oglinzi îmi permite să vă admir siluetele.

– Vai, dar e scandalos! gemu ea indignată.

– Aș zice că e, mai degrabă, teribil de... excitant, rîse regele aplecîndu-se spre ea.

– De-acum înainte nu voi mai cuteza să mă scald!

– Ba firește că da. Mai ai multe lucruri de învățat, Marie. Printre ele se numără și dorința. Ești singura care-mi cunoaște secretul, nici măcar lui Anne nu i l-am destăinuit. E mult prea geloasă. Ar fi pus să fie zidit observatorul meu și mi-ar fi stricat plăcerea.

– Dar de ce mi-ai spus mie?

– Ca să te gîndești de acum înainte că ochii mei te vor mîngîia. Ochii mei și ai altor gentilomi care mă însoțesc uneori.

Marie simți că se înroșește pînă-n suflet. Cum putea el să-și imagineze, măcar o clipă, că i-ar fi plăcut să se expună astfel, ca o prostituată? Se îmbufnă.

– Sire, credeam că mă respecți.

– Marie, Marie, se miră el, așa și este, altfel aș fi continuat s-o fac fără să-ți spun nimic. Ți-am făcut un dar. Ai o fire generoasă și pasională, dar încă nici nu știi asta. S-ar zice că soțul tău este cam nătăfleț, observă el amuzat. Ea nu reacționă. Regele zîmbi și mai larg, continuînd: Lasă aceste senzații voluptuoase să pună stăpînire pe tine cînd te vei duce din nou să te scalzi, iar ele îți vor dezvălui, mai bine decît ar putea s-o facă vreodată un bărbat, o mulțime de lucruri legate de emoțiile și dorințele tale. Nimeni în afară de mine nu va bănui că tu cunoști secretul. Fă-mi

acest dar: ia parte fără reţineri la un joc nevinovat, chiar dacă e puţin maliţios.

– De unde voi şti că mă observi?

– Nu vei şti, iar această nesiguranţă va face ca tulburarea ta să fie şi mai îmbătătoare, crede-mă.

– Nu ştiu dacă voi avea atîta îndrăzneală, mărturisi ea.

– Dacă ai renunţa dintr-odată la un obicei atît de plăcut, s-ar isca bănuieli. Doar nu vrei să mă dai de gol! Anne m-ar ucide!

Această evidenţă îi smulse lui Marie un zîmbet care se stinse însă imediat.

– Dacă ar afla că ai fost aici, pe mine m-ar ucide.

– Atunci fă-ţi rost de un alt iubit, Marie.

– Deja, Sire? întrebă ea, convinsă acum că-l dezamăgise.

Regele zîmbi sincer. Îi sărută gura tristă, apoi se ridică.

– Mi-ai oferit un lucru de preţ: de mult timp, eşti singura femeie din acest palat în care am încredere. De aceea am vrut să fac dragoste cu tine. Aş putea s-o gonesc pe Anne şi să te iau pe tine în locul ei, dar te-ar distruge, pe tine sau familia ta, ca să se răzbune. Şi nu vreau să se întîmple una ca asta.

– Şi ea cunoaşte multe taine.

– Într-adevăr. Ştie lucruri care le-ar fi de mare folos duşmanilor mei şi duşmanilor Franţei. Nu-mi pot asuma un atare risc. În afară de asta, aşa cum mă cunosc, dacă aş rămîne cu tine, aş începe foarte curînd să te iubesc cu o patimă care m-ar putea determina să fac orice nebunie. Nu-ţi doreşti putere, nu-i aşa?

– Nu, Maiestate. Nu-mi pasă de ea.

– Să nu te schimbi, frumoasă Marie. Rămîi aliata mea. Noaptea aceasta e ca un pact între noi. Ţineam să-ţi arăt ce e dragostea. Ştiam că soţul tău n-a făcut-o, din moment ce nu eşti căsătorită.

Lui Marie i se tăie respiraţia de uimire, dar nu încercă să nege.

– Cum ai aflat?

– Ah, Marie, Marie, cît de candidă şi fermecătoare eşti! Cînd un rege vrea să afle ceva, află! Dar fii liniştită, nu voi sufla o vorbă. Avem cu toţii micile noastre secrete. Tu îl ştii pe al meu, eu pe al tău, nu?

– Aşa e, Sire. Îl voi păstra.

Dintr-odată, îşi simţea sufletul înseninat. Afară se auzi cîntatul unui cocoş. Francisc I se întinse, apoi se pregăti să plece, dar Marie îl opri cu o întrebare care-i trecuse atunci prin minte:

– Sire, delfinul Francisc...

Regele întoarse capul, iar pe chip îi apăru o expresie îndurerată. Marie îşi plecă privirea, să nu-i vadă tristeţea, şi continuă:

– Mă... privise şi el?

– O dată, mărturisi regele. Era pervers, urmă el, iar ceea ce voia era deplasat. L-am pălmuit şi i-am interzis să se apropie de tine.

Marie rămase înmărmurită.

– De ce, Sire?

Regele schiţă o grimasă tristă.

– Era fiul meu şi-l iubeam. Dar, oricît de uşuratic aş fi, nu-mi plăceau orgiile acelea în care doamnele erau luate cu forţa.

Marie rămase o clipă fără grai, apoi se interesă:

– Cum aş putea să-ţi mulţumesc vreodată pentru asta, Sire?

Regele o privi drept în ochi. Apoi răspunse cu voce ştearsă:

– Fără să ştii, ai şi făcut-o, Marie.

Închise uşa în urma lui, iar pasul său furişat se pierdu printre paşii celorlalţi amanţi adulterini care reintrau în legitimitate.

Marie abia îndrăznea să respire. Ultimele lui cuvinte îi răsunau în inimă ca un ecou. Care era oare înţelesul lor? Regele ştia că ea procurase otrava? Caterina avea dreptate cînd afirma că Henric va fi un rege mai bun decît ar fi fost fratele lui? De asta încercase Francisc I să-l convingă pe Carol Quintul să-i dea Milanul lui Henric? Pentru că, într-un fel sau altul, îl condamnase deja pe delfin, pe acest fiu atît de iubit, în ciuda viciilor lui?

Asupra acestor întrebări şi îndoieli o fură somnul. Fără să vrea, descoperise secretele Franţei, şi nu aceasta era soarta pe care şi-o dorise.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, adică la 1 ianuarie 1537, Madeleine de Franţa, fiica lui Francisc I, se căsătorea cu

Iacob al V-lea, regele Scoției, potrivit acordurilor semnate cu mult timp în urmă de cei doi monarhi.

Pe Madeleine o îngrozea gîndul la această căsătorie. În cele din urmă, acceptase ideea că trebuia să se supună. Soțul ei nu era urît, dar pe ea o speria faptul că acesta avea părul blond și ondulat.

– Nu cumva culoarea asta, ca a grîului copt, arată că e de sînge normand? Nu va fi crud cu mine, așa cum erau strămoșii lui? scîncea ea.

Eléonore și Caterina o încurajară, arătîndu-i că și ele fuseseră obligate să se mărite în virtutea unor rațiuni de stat și că amîndouă erau mulțumite de căsniciile lor. Ceremonia de la catedrală fu plină de fast, dar Marie n-o putu aprecia așa cum ar fi trebuit. Pe cînd defila pe peronul din fața catedralei împreună cu mai-marii regatului, se gîndea cît de mărunți și demni de dispreț li se păreau ei celor care îi priveau din vîrful turnurilor, cum făcuse și ea pe vremuri. Poate că acolo, pe vreuna dintre himere, stătea Constant. Marie nu îndrăznea să ridice capul, ca să nu-i ghicească silueta.

Cu trei zile înainte de ceremonie, fusese să se scalde împreună cu Madeleine, Caterina, Anne și alte doamne de la Curte. Micul lac era alimentat de un izvor termal, așa încît era frecventat atît iarna, cît și vara. Se zbenguiseră ca de obicei, dar Marie își ascunsese cu greu tulburarea. Cuvintele regelui o urmăreau, cu atît mai mult cu cît era convinsă că de data asta nu venise singur să le spioneze. Se înroși văzînd-o pe Madeleine, care înota pe spate, oferindu-și probabil, fără știrea ei, pîntecele privirilor viitorului soț care se desfăta, desigur, în fața acestei priveliști.

– N-ai vrea să-mi oferi brațul?

Marie se întoarse și schiță o înclinare a capului ca răspuns la întrebarea lui Anne de Montmorency. În vîrstă de vreo 40 de ani, era cel mai frumos bărbat din regat. Avea trăsături regulate, buze cărnoase și ochi de un albastru atît de pur, încît te-ai fi putut îneca în ei. Era la fel de afemeiat ca regele său, iar faima lui de amant stîrnea multe ecouri, cu atît mai mult cu cît se încăpățîna să rămînă celibatar, spunîndu-le celor care-i reproșau acest fapt

că detesta adulterul şi, ca să nu comită un astfel de păcat, n-avea altă soluţie decît celibatul. Era un bărbat încîntător, glumeţ, avînd în egală măsură umor şi experienţă în luptă, la fel de multe virtuţi ca actele de vitejie săvîrşite.

Mărind pasul ca să-l potrivească după al lui, Marie îşi alungă înciudată regretele în umbra trecutului.

„Şi eu mi-am ales regele, îşi spuse în gînd, constrînsă de orgoliul şi încăpăţînarea ta, Constant. Să dea Domnul să n-o regreţi niciodată."

17

În atmosfera sărbătorească din acea lună ianuarie a anului 1537 se desfăşurau turniruri după turniruri, iar tînărul Henric nu înceta să le cîştige, închinîndu-şi victoriile lui Diane de Poitiers, spre bucuria lui Marie. În ciuda nepăsării prefăcute pe care-o afişa Caterina de Medici, Marie ştia că acest fapt o chinuia.

Duchessina pretindea că, la urma urmei, nu era vorba decît despre o „iubire curtenitoare". Una dintre acele iubiri care nasc legende. Diane n-avea să-i cedeze niciodată tinerelului pe care-l ţinuse în braţe pe cînd era doar un bebeluş. Era doar mişcată de atenţia lui. Oricît ar fi tînjit Henric, onoarea familiei Medici n-ar fi suferit nici o atingere. Dar Caterina se înşela.

Ca să se răzbune, Marie era de partea iubirii sincere a lui Henric pentru această femeie care nu trădase şi nu complotase niciodată. Diane avea 37 de ani, dar nu era deloc ofilită. De fapt, puţine femei din regat ar fi putut concura cu frumuseţea ei strălucitoare.

Marie onora tot mai des invitaţiile lui Anne de Montmorency la castelul lui din Écouen. El părea să o fi ales ca viitoare iubită, iar Marie accepta această idee, fără să cedeze totuşi în faţa privirilor lui aprinse. Serbările organizate de el erau somptuoase. Muzica, vinurile, jocurile erau savant orchestrate pe teme mereu reînnoite, dar, de regulă, uşuratice. În unele încăperi ale palatului în care se adunau, amanţii unora se pierdeau pe buzele altora, într-un joc subtil şi frivol al schimburilor. Marie nu se amesteca, preferînd să se ţină departe de vîrtejurile acelea înspăimîntătoare

şi imorale şi să se lase curtată de gazdă. Atunci cînd băutura îl făcea pe Montmorency să devină prea îndrăzneţ, Marie pleca. Venea pe-acolo şi Diane, iar Henric o înconjura cu atenţii de îndrăgostit, spre amuzamentul celorlalţi oaspeţi. În taina budoarelor, Marie şi Diane deveniseră apropiate. Într-o noapte, pe cînd în castelul scăldat în lumini musafirii dansau, se distrau şi se iubeau, începură să discute ca două prietene, într-un colţ ferit de priviri, aşa cum cerea imaginea de o rigoare fără cusur pe care şi-o făurise Diane.

Fură întrerupte mai întîi de un gentilom mascat. Auzind rîsetele doamnelor în căutarea cărora pornise, se scuză şi lăsă să cadă la loc colţul draperiei, salutîndu-le. Apoi de un altul, care urmărea o frumoasă; aceasta, cu fustele săltate şi cu corsajul desfăcut, se amuză văzîndu-i graba, pitită în odaia vecină, de care le despărţea aceeaşi draperie, ascunzîndu-le vederii. Un al treilea interveni, împiedicînd-o pe tînără să fugă. Ea protestă, printre rîsete şi rugăminţi, apoi se lăsă întinsă pe pat, cu braţele deschise, îngăduindu-le celor doi bărbaţi s-o mîngîie şi s-o dezbrace. Diane dădu puţin draperia la o parte şi îşi apropie discret ochiul de crăpătura dintre perdele, invitînd-o pe Marie să i se alăture. Marie, care nu se aştepta la un asemenea gest din partea lui Diane, îşi întoarse, stînjenită, privirea.

– Ar trebui să deschizi larg ochii, frumoasă Marie, rîse văduva ascunzîndu-şi buzele roşii în spatele evantaiului deschis, secolul acesta este al iubirii.

– Atunci de ce nu te laşi şi tu în voia ei? răspunse Marie, mirată.

Erau singure; Henric şi Montmorency plecaseră să le aducă ceva de băut.

– Cu cine, Doamne sfinte? se prefăcu Diane, pe un ton exagerat de înalt.

– Te iubeşte şi-l iubeşti şi tu, nu-i aşa?

– Nu e decît un copil, se apără Diane.

– Dar trebuie să recunoşti că e impunător şi arătos!

– Aşa este. Dar mi-aş pierde reputaţia.

Marie ridică din umeri.

– Sînt sigură că virtutea noastră e luată peste picior mult mai mult decît uşurătatea âstora!

Pe cînd cei doi bărbaţi, care erau de multe ori nedespărţiţi, se întorceau, Diane îi şopti visătoare lui Marie:

– Ştii ce, draga mea, dacă cedezi tu, voi ceda şi eu.

– Chiar acum, pe loc, în alcovul acesta? se alarmă Marie, uluită că o convinsese atît de uşor.

– Mai bine mîine-dimineaţă. În noaptea asta, să-i lăsăm să creadă că au reuşit să ne cucerească. Aşa, ca să ne jucăm. Vrei?

– Ce puneţi la cale, doamnelor? făcu delfinul, trăgînd draperiile la o parte cu un gest larg.

– Nimic ce nu ţi-ar fi pe plac, Henric, se amuză Diane. Uite-l pe tatăl tău. Pare să fie binedispus.

Îmbrăcat cu o haină de brocart şi fir, foarte potrivită cu rîsul lui de uriaş, regele se distra ascultînd vorbele unui personaj rotofei şi bucălat, ale cărui gesturi şi trăsături exprimau umor.

– Ia te uită, remarcă Diane la urechea lui Marie, dar e cu netrebnicul âla de Rabelais! O fi încercînd să-l convingă pe rege să-l lase să-şi publice cartea?

Marie auzise nu o dată vorbindu-se despre scrierile acestui medic, care dezvăluia viaţa desfrînată şi excesele prin intermediul personajelor numite Gargantua şi Pantagruel. Curtea nu aprecia cărţile lui, şi chiar regele se simţise ofensat de ele.

– Prieteni, li se adresă regele, caraghiosul âsta e mai amuzant decît bufonii mei şi, dacă n-ar fi atît de înalt, jur pe Dumnezeu că l-aş lua în locul lor!

– Sire, se prefăcu acesta jignit, urîţenia sufletului meu valorează mult mai mult decît diformitatea lor! Sluga dumneavoastră... adăugă, făcînd o reverenţă exagerată în faţa doamnelor.

Marie şi Diane pufniră în rîs. Era evident că amîndoi bărbaţii băuseră destul.

– Aţi văzut, Sire? continuă Rabelais, îndreptîndu-şi spinarea. Mi-am şi găsit de lucru. Aş putea molipsi tot palatul în mai puţin timp decît mi-ar trebui ca să mă piş.

– Cărţile tale, messire, sînt cam fără perdea, replică Diane, strîngînd din buze. Ca să nu spun că sînt vulgare şi lipsite de

orice interes. În ceea ce mă priveşte, prefer să mă desfăt cu primele versuri ale tinerelului aceluia, Ronsard.

– Desigur, răspunse Rabelais, cercetînd cu o privire parşivă decolteul lui Diane, el şlefuieşte spinii trandafirilor, pe cînd eu n-am decît o ţeapă grosolană...

Regele izbucni într-un nou hohot de rîs văzînd expresia scandalizată a frumoasei Diane.

– După cum vezi, dragă Diane, omul ăsta n-o să se schimbe niciodată! L-am chemat la Paris crezînd că mai e vreo speranţă, dar, din nefericire pentru Curte, atît făptura, cît şi vorbele lui sînt alcătuite din răutate!

– Văd, spuse Diane, acoperindu-şi pieptul cu evantaiul. Îngăduie-mi totuşi, prietene, să prefer spiritele mai înalte şi mai princiare. Tu ce crezi, Henric?

Şi-i aruncă o privire aprinsă. Henric înghiţi în sec şi-şi înclină bărbia, întrebîndu-se dacă nu cumva visa, în timp ce regele se prăpădea de rîs.

– Bine, bine. Iată o prevestire pe care o prefer sfintei răceli. Aici, doar trupul este şi stăpîn, şi sclav. Anne, i-ai arătat lui Marie vitraliile acelea care l-ar face pînă şi pe Rabelais al nostru să se ruşineze?

– Nu încă, Maiestate, dar o voi face cu plăcere dacă-mi porunceşti.

Marie, amuzată de acest schimb de replici, intră, la rîndul ei, în joc.

– Cred că zugrăvesc iubirile lui Pschè...

– Cu toată lipsa de pudoare a senzualităţii lor, iubito, afirmă Montmorency, ducînd la buze mîna lui Marie.

Rabelais întinse un braţ, cuprinzînd-o fără jenă pe după umeri.

– Crede-mă, frumoasă doamnă, ar fi bine să merg şi eu împreună cu voi. Trebuie să fim doi ca să te poţi minuna pe deplin, căci ceea ce unul va privi, celălalt îţi va demonstra, şi viceversa.

Marie se îndepărtă de el cu o piruetă şi-i răspunse îndată:

– Iar apoi vei scrie că Marie, în timp ce viceversa... Nici gînd, messire. Faima ta ţi-a luat-o înainte. Cît despre vizită, prefer s-o fac în tovărăşia celui căruia îi aparţin.

– Este o alegere excelentă, Marie, aprobă regele, complice, în timp ce Montmorency o saluta, încîntat de înţelesul vorbelor ei.

În loc de răspuns, Rabelais se contorsionă şi slobozi un miros împuţit însoţit de un zgomot tunător.

Regele îşi încruntă sprîncenele, apoi, pe cînd doamnele îşi întorceau faţa, i se adresă:

– Gazele tale, prietene, îmi mută nasul din loc.

– Cîtă vorbărie, Sire, pentru un simplu vînt!

Francisc începu din nou să rîdă şi luă de pe platoul care i se întindea o cupă cu vin de Anjou. Ca să facă o diversiune, Montmorency deschise larg obloanele asupra zorilor care mijeau, dezvăluind faimoasele vitralii de care pomenise regele. Împletindu-şi degetele cu ale lui Marie, o pofti să le privească.

Impudoarea trupurilor pe care lucirile aurului şi ale purpurei le dezvăluiau, rînd pe rînd, într-un balet savant îi încinse ochii şi inima. Regele se îndepărtă, luîndu-l cu el şi pe Rabelais.

– Haide, prietene, să schimbăm aerul, căci de al tău am avut deja parte.

– Mă salvaţi de o furtună, Sire, aşa că ar fi urît din partea mea să mai dau vînturi!

Hohotele lor de rîs se amestecară, topindu-se în vuietul celorlalte rîsete din palat. În alcovul care le adăpostea tainele, vraja vitraliilor acoperea răsuflarea celor două perechi frematînde. Henric stătea nemişcat, abia atingînd-o pe Diane, de frică să nu se trezească din acel vis frumos. Ea însă, radioasă, părea să savureze clipa.

Montmorency se aplecă spre urechea lui Marie şi-i şopti:

– Cred că a venit clipa să te laşi iubită.

– Atunci, messire, învaţă-mă tot ce am uitat, se auzi ea răspunzîndu-i, cuprinsă de dorinţa pe care i-o aprinsese atmosfera din castel.

– Henric, n-ai vrea să mă conduci pînă la camera mea? Lubricitatea aceasta mă nelinişteşte, n-aş vrea să întîlnesc în drum vreun bărbat, se pisici Diane, luîndu-l cu ea pe delfin.

Montmorency şi Marie porniră pe urmele lor.

Camera gazdei era alături de cea pe care Montmorency i-o oferise soţiei marelui seneşal. În prag, cuplurile se despărţiră, iar Marie pătrunse fără să ezite în odaia lui Montmorency. Acolo, totul invita la dragoste, de la tapiseriile cu subiecte erotice pînă la bibelourile înfăţişînd trupuri înlănţuite. Marie se dărui cu toată senzualitatea pe care regele o trezise în ea; era sigură că, dincolo de perete, şi Diane îl primise în braţele ei pe bărbatul care o diviniza.

Castelul Écouen fu scăldat în lumina zorilor care învălui plăcerea într-o aură complice. La Fontainebleau, Caterina se pregătea, ca de obicei, să se ducă la prima slujbă a zilei. Era tristă şi întunecată. Ura orgiile acelea!

După cîteva zile, îi căzu în mîna uscată un bilet pe care era notat un poem; asemenea bilete circulau mereu, constituind jocul preferat al mai-marilor regatului. Acesta îi era dedicat lui Diane de Poitiers:

Iată că într-o bună zi, Amor
Mi-a dăruit o preafrumoasă floare,
Iar inima mi s-a topit de dor,
Căci floricica ruptă ca din soare
Era un tînăr fără-asemănare.
Atunci, sfioasă, fără a-l privi,
Eu l-am chemat: Henric.
Amor mi-a spus: „Acesta-i omul care
Te va iubi mereu cu înfocare,
Nu-ţi va aduce chin sau întristare".
Şi chiar sub ochii mei crescu deodat'
Un copăcel, un laur minunat.
Eu am răspuns: „Socot că e mai bine
Să fim cuminţi decît să fim regine",

Dar inima-ncepuse să-mi suspine...
Diane cedă, nu-i prea greu de ghicit,
În ziua despre care am vorbit.

Furioasă, Caterina mototoli peticul de hîrtie şi-l azvîrli cît colo. Cu trăsăturile schimonosite de o ură neîmblînzită, scrîşni, încleştîndu-şi pumnii.

– Nebun ce eşti, ai să-mi oferi un fiu, un regat şi un titlu, iar apoi vei muri, chiar de-ar fi să-l chem pe însuşi Satana în ajutor! Marie, strigă ea, plimbîndu-şi pe coridoare umbra necruţătoare.

Dar Marie nu-i răspunse. Tocmai primise un mesaj din Auvergne. Ghemuită pe patul ei răvăşit, plîngea în hohote. Albérie îi scrisese doar cîteva cuvinte: „Isabeau s-a stins azi-dimineaţă. Te aşteptăm".

După două săptămîni putu să-şi îmbrăţişeze din nou copiii şi se îmbrăcă în doliu.

– Bertille a găsit-o moartă cînd s-a dus în odaia ei să vadă de ce întîrzie să coboare. A murit în somn, împăcată, surîzătoare şi odihnită, îi povesti Albérie, cu chipul marcat de tristeţe. Pe cînd îi aranjau lucrurile, am găsit asta, adăugă ea, întinzîndu-i lui Marie o scrisoare. Probabil că voia să ţi-o trimită. Nu ştiu. Pe ea e scris numele tău. N-am deschis-o.

Marie o învîrti între degetele-i reci.

– Am nevoie să fiu singură.

– Vom avea grijă să nu te deranjeze nimeni, o asigură cu tandreţe Huc.

Marie suspină, privindu-l cu părere de rău. Şi el se schimbase. Părul îi era acum complet alb, obrajii, plini de riduri adînci, iar umerii, încovoiaţi. „Viaţa merge înainte. Nu aşteaptă pînă se realizează visurile şi speranţele fiecăruia", gîndi ea, îndreptîndu-se spre scara care ducea la camera ei, cu tîmplele zvîcnind din cauza unei migrene tenace.

Pe ultima treaptă a scării şedea fiica ei, cu braţele încărcate de păpuşi.

– Uite, bunica Isabeau mi le-a făcut. Am cîte una pentru fiecare lună a anului, se mîndri ea. Ai plîns, mamă?

– Am plîns de bucurie că vă revăd, minți pe jumătate Marie, ridicînd în brațe fetița durdulie. Băieții se poartă frumos cu tine?

– O, nu. Mă trag de cozi și-mi desfac șireturile. Gabriel i-a tăiat burta unei păpuși ca s-o opereze.

– Ca s-o opereze?

– Da! A luat cartea aia mare pe care ne-a trimis-o bunicul, știi, cartea în care sînt poze cu oameni culcați și...

– Înțeleg, făcu Marie, închipuindu-și curiozitatea băieților în fața tratatului de medicină și chirurgie al lui Paracelsus. Sper că Albérie i-a certat...

– O, da, au luat bătaie, dar păpușa mea era supărată, și Isabeau a trebuit s-o repare. I-a dat un nume frumos: Loraline. Nu-i așa că-i drăguț, mamă?

– Foarte drăguț, Gasparde. Da, e un nume tare drăguț, șopti Marie, gîndindu-se la Ma și simțind deodată cît de mult o doare absența ei.

– Plîngi, mămico? De ce ? întrebă fetița, ai cărei ochi se umplură de lacrimi văzînd tristețea de pe chipul lui Marie.

Lăsă să-i cadă din brațe păpușile de cîrpă și își strînse mama în brațele ei mici, ascunzîndu-și fața între gîtul și umărul mamei ei.

– Isabeau ne-a părăsit, Gasparde. Știi ce înseamnă asta? murmură ea.

– Nu prea bine. Știu că doarme într-o cutie mare. Are un așternut ciudat. Dar mătușa Albérie spune că așa călătoresc oamenii cînd se duc în rai. O să se întoarcă repede?

– Nu, draga mea, n-o s-o mai vedem niciodată.

– N-o să mai vină să se joace cu noi?

– Nu, Gasparde.

Fetița izbucni deodată în lacrimi și hohoti pe umărul mamei ei:

– Atunci n-o să mai am niciodată alte păpuși?

– Ba firește că o să ai, dar vor fi altfel de păpuși. Totul va fi altfel.

Marie îi auzi pe băieți ciondănindu-se la baza scării. Cu pași nesiguri din cauza greutății fetiței pe care o ducea în brațe,

coborî să-i certe. Văzînd durerea neascunsă de pe chipul ei, lăsară capetele în jos şi se îndepărtară, reîncepîndu-şi jocul de îndată ce dădură colţul.

Marie o luă pe Gasparde în odaia ei. Legănată de tandreţea mamei ei regăsite, copila adormi repede pe pat, alături de ea. Marie lăsă cuvintele lui Albérie să-i aline capul greu.

Slujba religioasă fusese simplă, la fel de simplă ca Isabeau. O înmormîntaseră în cavoul familiei Chazeron şi nimănui nu-i trecuse prin minte să se întrebe ce drept avea ea să se afle acolo. Cucerise inimile tuturor celor de la Vollore şi nimeni nu se gîndise vreodată la trecutul ei. Albérie nu-i menţionă decesul în registrele castelului. Isabelle de Saint-Chamond nu existase niciodată, iar Isabeau murise într-o zi a anului 1500. După 37 de ani, nu mai rămăsese decît amintirea ei, moştenirea familiei Chazeron, pe care o dobîndiseră în urma războiului ei, şi această scrisoare.

Marie o desfăcu abia cînd se lăsă noaptea, o noapte rece de februarie. Zăpada se aşternea fără zgomot pe acoperişurile din ardezie, dar respiraţia egală a lui Gasparde îi încălzea sînul şi sufletul.

Scumpa mea copilă,

De cîteva săptămîni puterile au început să-mi scadă şi nu pot face nimic ca să-mi revin. Zilele-mi sînt acum numărate. Simt asta. O ştiu. N-am spus nimănui nici o vorbă, ca să nu adaug tristeţii mele şi tristeţea familiei, dar cred că Albérie a ghicit. De două nopţi, lupii urlă sub fereastra mea. Desigur că a observat şi ea. Aşadar, nu te voi mai revedea, şi regret asta, precum şi multe altele.

N-am reuşit, Marie. N-am ştiut să descopăr taina transmutaţiei. Pînă la urmă, poţiunea aceea a fost rezultatul unei sclipiri de noroc sau de nebunie! Pe atunci eram şi femeie, şi lupoaică; nu ştiu nici astăzi care din ele a dat naştere acestui mister, însă aveam senzaţia nedesluşită că ceva trebuia să se desăvîrşească prin mijlocirea mea. Ştii că nu sînt vorbăreaţă, niciodată n-am fost. Din pudoare sau poate de ruşine. Aş fi vrut

să vă spun atîtea lucruri, şi n-am făcut decît să le pomenesc în treacăt. Mama ta, Marie, îmi lipseşte aşa cum mi-ar lipsi un copil avortat. Ce mult aş fi vrut s-o văd născîndu-se a doua oară, fiindcă prima dată n-am simţit decît ură. Ea m-a învăţat să iubesc, de la ea am învăţat noţiunile de clan, familie, moştenire.

Tu mi-ai dat prilejul să văd crescînd alţi copii, liberi şi lipsiţi de griji. Chiar dacă al meu mă numeşte doar „bunică", el face legătura cu trecutul meu şi cu Loraline. Simt cînd ruşine, cînd regret, cînd tandreţe fiindcă l-am născut. Mi-e ruşine pentru tot răul pe care l-am răspîndit în căutarea răzbunării. Nu e decît deşertăciune, Marie. Dincolo de ceea ce am dobîndit în urma ei – pămînturile acestea –, ea n-a adus decît suferinţă, vanitate şi răni. Preţul ei mi-a răpit de mult bucuria de a trăi. Totul se plăteşte. Totul, Marie.

Iată de ce îţi fac acum această mărturisire. Nici unul dintre ai mei n-ar fi visat vreodată la domeniile şi la puterea pe care le ai acum tu. Am modificat ordinea lucrurilor şi v-am făurit un destin înfăptuind acte pe care le credeam fără consecinţe. Aş dori să-ţi aduci aminte de asta atunci cînd va sosi momentul să faci şi tu nişte alegeri, ca să poţi rămîne aceeaşi persoană pe care o iubesc, sinceră, altruistă, conştiincioasă şi curioasă, dreaptă, generoasă şi afectuoasă. Nu lăsa puterea să te corupă, banii să te înjosească, iubirea să te ofilească. Păstrează mereu în faţa ochilor imaginea copilei pe care o vedeai în oglindă, a celei care bătea străzile, a celei care umbla împreună cu cerşetorii, ca să nu uiţi niciodată de unde vii şi cine eşti.

Există mii de feluri în care un om se poate preface într-un monstru. Transformarea pe care o provoca poţiunea aceea era doar o aparenţă. Mult mai urîtă este transformarea datorată lăcomiei, ignoranţei, orgoliului şi geloziei. Aceste primejdii sînt reale la Curtea Franţei. Eu m-am ferit de ele. N-am iubit din tot sufletul decît un singur bărbat după Jacques de Chabannes. Iar el m-a răsplătit din plin, chiar dacă n-a ştiut-o niciodată. Acest om, care a fost regele meu şi este şi al tău, n-a putut vedea niciodată cine eram eu, de fapt. Nu repeta şi tu greşeala aceasta, Marie. Constant este orgolios, iar orgoliul lui l-a făcut să se

însoare; cu toate acestea, el este singurul om care te cunoaște la fel de bine ca mine.

Copila mea, va veni o zi în care vei fi nevoită să privești în față această realitate și s-o accepți. Va trebui să te lupți pentru ea, și acest lucru va fi poate singurul fel în care vei reuși să scapi de la o pierzanie fără întoarcere. Continuă cercetările mele, iar fiica ta s-o facă și ea după tine, ca să ne scăpăm neamul de această diferență care ne desparte de restul lumii, dar nu-i lăsa pe ai tăi să uite de ea. Ea constituie forța noastră, ea este lucrul cel mai prețios pe care-l avem.

Spune-i mamei tale că-i cer iertare, încă o dată, pentru ultima oară. Și, mai ales, rămîi aceeași mare doamnă care ești acum.

Bunica ta, Isabeau

Marie împături cu grijă la loc foaia cu scrisul aplecat și tremurător, cu un ușor surîs în miezul tristeții ei. Acum înțelegea mai bine de ce o introdusese Francisc I la Curtea Franței și paloarea de pe chipul regelui cînd ea îi spusese că Isabeau se sfîrșise.

Stinse lumînarea, închise ochii, apoi murmură, în tăcerea care domnea pretutindeni, strîngîndu-și mai tare fiica la piept:

– Te înșeli, Isabeau. Regele te iubea.

Abia după cîteva zile castelul începu să iasă din încremenirea în care-l aruncase doliul. Numai copiii își păstrară vioiciunea, tulburînd această viață care se desfășura cu încetinitorul.

Gasparde nu se mai dezlipea de maică-sa și începuse să-și sugă din nou degetul, fiindcă Marie nu mai avea inima s-o certe. Era însă îngrijorată din pricina lui Bertille, care șchiopăta și părea istovită. Era vizibil afectată de moartea lui Isabeau, dar Marie era convinsă că nu numai asta o chinuia. Într-o zi, pe cînd dădea o mînă de ajutor la bucătărie, Marie întrebă dacă Jean fusese înștiințat. Albérie îi confirmă:

– Ne-a răspuns printr-o scrisoare pe care am primit-o cu cîteva ore înainte de sosirea ta. Ar fi dorit să fie alături de noi, însă nu i s-a permis să-şi părăsească postul din nord.

– E teafăr? întrebă Marie, care nu mai primise veşti de la el din iulie trecut, de cînd se întorsese la Paris. Preocupată de moartea delfinului Francisc şi de sentimentul ei de vinovăţie, uitase de orice altceva.

– Se pare că da. Ne scrie des, ca să afle veşti despre copii. Întreabă şi de tine, adăugă Albérie. De fapt, e un băiat de treabă şi ar fi meritat să-l iei de bărbat. Nu-mi place să mă gîndesc că războiul ar putea să izbucnească din nou şi l-am putea pierde pe Jean.

– Regele nu se va putea abţine, încuviinţă Marie. L-a somat pe Carol Quintul să compară în faţa unei instanţe, dar acesta i-a rîs în nas. Dacă se încăpăţînează, luptele vor începe iarăşi. Jean ştie asta.

Bertille îşi drese glasul, mimînd o simplă curiozitate:

– Cît ai stat la Paris l-ai văzut pe Constant?

– Nu, Bertille, mărturisi Marie, iar privirea bătrînei se întristă. Ţi-a scris?

Bertille scutură din cap. Marie, simţindu-i disperarea, se apropie de ea, îngenunche şi o îmbrăţişă.

– Ce-ar fi să-i faci o vizită?

– Nu, de-acum sînt prea bătrînă. Şi apoi, ne-a făcut prea multe necazuri. Îşi merită soarta!

– Nu face ca Isabeau, nu rămîne cu regretele tale.

Marie scoase scrisoarea pe care o păstra în sîn, lîngă inimă, şi le-o citi celor două femei. Apoi o luă pe Bertille de mijloc şi, în ciuda protestelor ei, o aşeză pe masă.

– E fiul tău, Bertille, şi ştiu că o iubeşti pe Solène la fel de mult cît mă iubeşti şi pe mine. Cu sau fără voia ta am să te duc la Paris şi vom merge împreună să-l vedem pe nepoţelul tău. După aceea, tu vei hotărî unde preferi să-ţi petreci bătrîneţile.

– Dar o să-ţi fie greu... observă pitica.

– La fel de greu cum i-a fost lui, anul trecut. Bertille, Isabeau avea dreptate. Trebuie să înfruntăm realitatea, oricare ar fi ea, cu

orice preț. Greșelile trebuie să ne îndemne să mergem înainte, nu să ne descurajeze. Doar astfel pot căpăta un sens viețile noastre. Vom merge acolo la primăvară. Chiar mîine am să-i scriu lui Jean. Moartea lui Isabeau cu siguranță l-a afectat profund. Trebuie să afle că noi toți ne dorim să se întoarcă.

– Ai să te căsătorești, pînă la urmă, cu el?

În tăcerea care urmă, Marie reflectă, apoi răspunse:

– Poate că a sosit, într-adevăr, momentul să accept ceea ce nu pot schimba.

– Deci renunți la Constant? În ciuda celor spuse de Isabeau în scrisoare?

– El e cel care a renunțat la mine, mătușă Albérie. Apropo de scrisoare, știai de rege? mai întrebă ea.

– Eu una știam, făcu Bertille surîzînd, cu toate că ea nu mi-a spus niciodată nimic. Jacques de Chabannes a știut s-o cucerească, iar ea i-a rămas credincioasă. Îmi amintesc prima ei întîlnire cu regele. Între ei se crease ceva aproape palpabil. La Palice și-a dat și el seama și a spus: „Sire, aceasta este o floare pe care aș vrea s-o păstrez". Iar regele i-a răspuns că unui mareșal atît de credincios nu-i putea refuza nimic. Pe vremea aceea, regele era cu prima lui amantă, Françoise de Châteaubriant. Cred că lui Isabeau nu i-ar fi fost greu să-i ia locul. Dar încă nu-și revenise pe deplin. Nu era destul de dornică de putere.

– Cred că, de fapt, se temea, afirmă Albérie, care aflase și ea acest secret odată cu Marie. Se temea să nu se descopere adevărul în legătură cu ea.

Copiii intrară în bucătărie, gălăgioși, în frunte cu Antoine, care-i îmbrîncea pe ceilalți, ca de obicei, întrerupîndu-le complicitatea:

– Ne e foame, anunță băiatul, apoi rămase nemișcat, dezorientat la vederea lui Bertille cocoțată pe masă.

– Chiar dacă mai uităm cît e ceasul, aveți voi grijă să ne aduceți aminte, neastîmpăraților, mormăi aceasta, coborînd cu ajutorul lui Marie. Aveți gem la gustare. Și să nu-l prind pe vreunul din voi că mă imită! se răsti ea, amenințîndu-i în glumă cu un deget.

Gasparde privi, cu un aer inspirat, masa, se uită apoi la Bertille, după care își înfipse pumnișorii în șolduri și zise, de la înălțimea celor patru ani ai ei:

– Și cum vrei să ajung pînă la farfurie? Ai ascuns scara!

Toate trei femeile izbucniră în rîs și, în timp ce Bertille ungea cu gem de afine felii zdravene de pîine, Marie îi luă pe genunchi pe Gasparde și pe Gabriel, în vreme ce Antoine căută genunchii lui Albérie. În încăpere se răspîndi mirosul de lapte cald, iar Marie se lăsă legănată de această atmosferă intimă.

Theophrastus n-avusese nevoie de mesajul lui Albérie ca să afle că Isabeau murise. Ma urlase la lună în noaptea în care aceasta plecase dintre cei vii. Se aflau pe atunci în Austria.

O lua cu el peste tot pe unde-l purtau pașii în căutare de noi informații sau de bani. La fel ca Isabeau, cu care întreținea o corespondență asiduă, avea impresia că se lovise de un zid. Isabeau era reținută la Vollore, el însă putea să facă mereu cercetări, și dincolo de paginile citite, răscitite, pline cu aceleași formule, aceleași constatări. Așa își dobîndise cunoștințele și în tinerețe, călătorind mereu și discutînd cu înțelepți, dar și cu vrăjitoare. Ar fi vrut să ajungă prin toate locurile unde se aflau vrăjitoare. Nu renunța. Adesea, prezența lui Ma bătea la ochi, așa încît hotărîseră de comun acord să se despartă la intrarea în orașe. Pădurile care acopereau Germania, Austria, Ungaria, Elveția și Boemia îi permiteau lui Ma să circule nestingherită, fără a fi nevoită să stea prea mult timp departe de omul pe care se hotărîse să-l urmeze. Ceilalți lupi nu se apropiau de ea. Vîna ca să se hrănească și găsea locuri în care să se adăpostească, pînă și în miezul celor mai geroase ierni. Nu se plîngea niciodată. Theophrastus își reproșa de multe ori că o obligă la această viață în sălbăticie și-i propusese adesea să o ducă la familia ei, la Vollore, iar el să-și continue călătoriile de unul singur. Dar privirea plină de dragoste și de tristețe a lupoaicei îl făcuse să renunțe la această idee. Ma n-avea altă dorință decît să fie alături de el.

Graţie protecţiei mareşalului Lipnitz, pe care-l vindecase de o cangrenă, primise de curînd nişte bani şi, în schimbul redactării unui fascicul de astronomie, mareşalul îi oferise acces la biblioteca lui conţinînd lucrări de alchimie. Acesta era interesat de licantropie, iar Theophrastus îi fu recunoscător că-i pusese la dispoziţie cunoştinţele şi teoriile sale, deşi el nu-i împărtăşise nimic din taina sa.

Lucrară împreună o bună parte din acel an 1537. În fiecare seară, Theophrastus se întîlnea cu Ma într-un luminiş din pădurea aflată nu departe de acolo. Comunicau prin intermediul unui limbaj alcătuit din diferite sunete şi gemete pe care el îl elaborase amintindu-şi de lunile îndelungate pe care le petrecuse alături de lupi, în subteranele de la Montguerlhe. Făcea focul şi stăteau mult timp, amîndoi, la lumina flăcărilor. Apoi, bărbatul se întorcea la confortul din palatul care-l aştepta, cu inima împăcată, dar cu sufletul sfîşiat, cheltuind cu cercetările lui banii pe care-i cîştigase. Căuta mereu, fără răgaz, soluţia prin care ar fi putut s-o elibereze pe Loraline.

18

Marie se întoarse la Paris în primele zile ale lunii aprilie. Cu toate că i se strînse inima văzînd tristeţea copiilor, îşi impuse să nu-şi întoarcă ochii spre ei cînd porniră. O făcu însă Bertille şi pentru ea. Pitica îşi flutură batista pînă cînd îi pierdu din vedere, văitîndu-se că era curată nebunie să-i lase singuri pe „neastîmpăraţii ăia", cum le spunea ea.

Călătoria fu încetinită de ploi care nu se mai terminau şi-i ofereau lui Bertille prilejul de a se plînge tot timpul. Ba genunchii, ba şalele, ba degetele de la picioare o dureau, îi înţepeneau sau o înjunghiau.

– De fapt, te sperie gîndul că va trebui să te întîlneşti cu derbedeul tău, o tachina Marie, care, în ceea ce o privea, ştia prea bine de ce simte un nod în stomac.

– De fapt, sînt bătrînă şi dracul se ţine pe urmele mele, răspunse Bertille, îmbufnată.

– Ce să facă el cu o babă morocănoasă ca tine? continuă Marie, în timp ce un nou hop o făcea să se lovească cu capul de tavanul trăsurii şi-i smulgea piticei un nou geamăt.

Ajunseră totuşi la Fontainebleau. În mod ciudat, oboseala lui Bertille pieri pe dată cînd se întîlni cu Triboulet. Încă puţin şi s-ar fi lăsat atrasă în vîrtejul nebun al bufonului. Caterina se arătă încîntată s-o cunoască, iar regele o ridică în braţe şi o sărută, împărtăşindu-i tristeţea lui pentru pierderea unei prietene comune. După 24 de ore petrecute la palat, toate durerile şi regretele lui Bertille fură date uitării. Era proaspătă şi binedispusă cînd, plină

de demnitate şi gătită într-o rochie nouă, merse împreună cu Marie în strada Vieille-du-Temple, după un ocol prin cimitirul Saints-Innocents, unde dorea să se reculeagă la mormîntul lui Bau-Bau.

Marie simţi o strîngere de inimă trecînd prin faţa fostei prăvălii a lui Isabeau. Aceleaşi scînduri fereau geamurile de privirile curioase. Totuşi, timpul mărise spaţiul dintre ele şi ar fi putut jura că atelierul fusese jefuit şi devastat.

– Ar trebui vîndută! gîndi ea cu glas tare.

– Sau ar trebui pusă din nou pe picioare, rectifică pitica, bătînd-o uşor pe încheietura mîinii.

– Nu ştiu să fac nimic, Bertille. Am uitat şi ceea ce ştiam.

– Ar fi de-ajuns să vrei.

– N-am bani ca să pornesc din nou afacerea.

– Cere-i regelui un împrumut. Sînt sigură că ţi l-ar acorda.

– Nu ştiu. O să vedem.

Solène o îmbrăţişă cu afecţiune pe Bertille. Marie o ţinea minte ca pe o fetiţă slăbănoagă, fără rotunjimi şi cu ochii înfundaţi în orbite. Acum însă, tînăra cu şase ani mai mică decît ea avea frumuseţea sălbatică a mamei sale, Lilvia. Formele pline îi confereau o ţinută de regină, iar părul auriu, împletit într-o coadă, îi lumina privirea care sclipea de fericire. Cu un zîmbet cald, Marie o lăsă s-o îmbrăţişeze. Văzîndu-i frumuseţea, înţelegea mai bine că inima lui Constant se întorsese către ea.

Bertille îşi luă, plină de emoţie, nepotul în braţe.

– E atît de drăgălaş, se înduioşă Solène în faţa bebeluşului dolofan, care avea aproape un an. L-am numit Bertrand, ca pe bunicul lui, însă ştii, nu-i aşa...

– Frumos lucru vizitele neanunţate! îi reteză vorba vocea lui Constant, care se ivise în spatele lor. Dar sînt fericit să te revăd, mamă, se îmbună el, ridicînd-o în braţe pe Bertille.

Timp de o secundă, Marie ar fi putut să jure că Solène îşi plecase ochii ca să ascundă un secret. Oare ce tăinuia fraza ei neterminată?

Constant se apropie şi o sărută pe un obraz. I se muiară genunchii, dar se mulţumi să-i adreseze un „bună ziua" şi un zîmbet silit.

– Mă duc să aduc nişte vin, anunţă Solène, strecurînd o privire tristă către Marie, care se întunecă la faţă.

Ar fi putut accepta orice atitudine a rivalei sale – bucurie la vederea ei, nepăsare, orgoliul celei care a învins –, orice, dar nu mila ei. Îşi înălţă capul şi zise:

– Nu ştiam că pe Bau-Bau îl chema Bertrand.

– Nimeni nu se naşte avînd o poreclă, Marie, porecla o dobîndeşti, ai uitat? E adevărat că acum, probabil, lumea cerşetorilor ţi se pare mărginită.

– Cei care cred că m-am schimbat sînt şi mai mărginiţi, replică ea.

– Gata, ajunge! Terminaţi odată, amîndoi! N-am bătut atîta drum ca să aud cum vă certaţi. Chiar nu puteţi cădea la pace? Tare-aş vrea, înainte de-a muri, să vă văd împăcaţi, adăugă Bertille, ca şi cum s-ar fi rugat.

Constant se aplecă şi o sărută pe frunte.

– Niciodată, dacă numai gîndul ăsta te împiedică să mori, rîse el.

– Nu-ţi bate joc, derbedeule! se răsti Bertille.

Marie înaintă şi puse mîna pe braţul musculos al lui Constant.

– Are dreptate. Cearta asta a durat prea mult, Constant. Hai s-o uităm, în numele copiilor noştri, şi să fim din nou prieteni.

El afişă un surîs şi dădu din cap, însă o sclipire din privirea lui o făcu pe Marie să înţeleagă că nu o iertase. Bertille se mulţumi cu atît şi începu să-i pună tot felul de întrebări: cu ce se ocupa, ce mai ştia de cutare sau de cutare. Dar Reforma?

Constant îi povesti că-şi găsise de lucru la o imprimerie. Printre oamenii din popor nu erau mulţi ca el – îndemînatici, ageri, care să ştie să citească şi să scrie –, aşa că nu-i fusese greu să se remarce prin calităţile lui. Astfel că acţiona în continuare pentru Reformă, fiindcă regele îi permisese patronului său să publice – după o verificare atentă – texte de-ale lui Calvin şi traduceri din lucrările lui Luther. Albérie îi propusese să locuiască

în casa ei, ca pe vremuri. Cît despre Solène, ea se ocupa de copiii străzii, îi învăța să citească și să socotească, îndeplinindu-și, în același timp, și noile obligații de mamă. Marie simți că începe s-o invidieze. Era vizibil fericită, iar Constant părea și el, alături de ea, mai calm și mai puternic. Se maturizase. Cînd rîdea, în colțul ochilor i se vedeau riduri fine.

Stătură acolo vreo două ceasuri; atmosfera era cu totul alta decît cea pe care o cunoscuse Marie în copilărie, dovadă că ea avea dreptate, iar Constant greșea. Toată lumea se schimba, iar Curtea Miracolelor nu era nimic mai mult decît o poartă deschisă între burghezie și mizerie. Nimic mai mult decît o poreclă smulsă intoleranței omenești. Iar acea lume nu încetase nici o clipă să fie a ei.

Parfumurile scumpe al căror miros plutea în castelul de la Fontainebleau i se păreau exagerate. Ar fi preferat să se întoarcă acasă, la copiii ei, dar n-o făcu. Bertille voia să se bucure de nepoțelul ei, pe care-l îndrăgise imediat. Dintre toți adulții care ocrotiseră copilăria lui Marie, doar ea mai era la Paris. Represiunea îi împrăștiase pe toți apropiații lui Isabeau, iar iernile răriseră rîndurile cerșetorilor. Odată cu Isabeau se stinsese o întreagă generație, iar o pagină fusese întoarsă. Marie avu nevoie de mai multe săptămîni ca să accepte această idee.

Bertille, care locuia acasă la Constant, o tot invita pe la ei. Se ducea, de dragul piticei, dar fiecare vizită o punea din nou în fața oglinzii din sufletul ei. În ciuda mîngîierilor lui Montmorency, care proteja secretul crimei ei, se simțea singură. Singură și inutilă.

Moartea prematură a prințesei Madeleine, la doar șase luni după căsătorie, stîrni în Franța un val de tristețe, care se stinse odată cu sosirea verii, cînd începu sezonul petrecerilor în aer liber. Se conturaseră acum două tabere distincte: pe de o parte, prietenii regelui și ai lui Anne de Pisseleu, pe de alta, cei ai lui Henric și ai lui Diane. Prin legătura ei cu Anne de Montmorency, Marie făcea parte din cel de-al doilea grup. La mijloc, Caterina își vedea de ale ei și părea imperturbabilă. Participa regulat la

partidele de vînătoare organizate de rege, îmbrăcată în costumul de amazoană a cărei modă o lansase, sau chiar purtînd pantaloni, care erau mai comozi şi mai pudici. Însă evita serbările prea somptuoase, arborînd o demnitate care o făcea să poată înfrunta cu seninătate privirile tuturor, şi în special pe cele ale lui Diane de Poitiers. Atît Diane, cît şi Anne de Pisseleu şi Caterina urmăreau acelaşi ţel: puterea aceea pe care Marie o dispreţuia.

Înţelesese repede că singura ei aliată de nădejde era sora regelui, care continua sus şi tare lupta reformaţilor. Prietenia lor se născuse din convingerile comune, dar mai ales din complicitatea lor în vremurile întunecate de represiuni.

La începutul toamnei, Marie primi la Curte veşti de la Jean. Era fericit că se interesase de el. Deşi era sincer îndurerat de moartea lui Isabeau, armata îi oferea multe satisfacţii. Priceperea lui la tactică şi vitejia îi cîştigaseră gradul de ofiţer şi se pregătea să plece spre Piemont cu trupele franceze. Regele ajunsese deja la Lyon, în drum spre armata sa, Montmorency şi Henric îl urmară. Încercau din nou să recucerească oraşele din Italia pe care le pierduseră.

Acolo află regele că Françoise de Châteaubriant se stinsese. Zvonul care circula din oraş în oraş îi făcu pe curteni să freamăte de indignare: se spunea că fosta iubită a lui Francisc I fusese asasinată de soţul ei. Acesta, care acceptase ani în şir, fără crîcnire, să fie încornorat de rege, îşi sechestrase soţia, după ce locul ei fusese luat de Anne de Pisseleu, pînă pe 16 octombrie 1537. Se zicea că, sătul de ea, intrase la acea dată în odaia ei transformată în temniţă, însoţit de chirurgi şi de soldaţi. Pusese să-i fie secţionate venele şi se desfătase urmărindu-i agonia.

După celelalte lovituri primite în acel an, regele o simţi din plin pe aceasta. Părul îi albi dintr-odată. La 10 februarie 1538, îl numi pe Montmorency conetabil al Franţei şi-l însărcină să facă o anchetă de îndată ce se va sfîrşi războiul. După care se dedică cu trup şi suflet luptei, ca să uite.

Prin urmare, în acea iarnă a lui 1538, la Curte nu rămăseseră prea mulţi bărbaţi. După plecarea lor, atmosfera de la palat se înveninase, împodobindu-se cu măşti de garguie. Doamnele se

retraseră, fiecare cu cercul ei de prieteni, iar Marie nu-şi găsi locul nicăieri. Fiecare grup le bîrfea pe celalte, sub aparenţa unor conversaţii mondene.

Marie simţi că nu mai poate suporta. Isabeau îi lăsase casa şi prăvălia. Se hotărî să se întoarcă acolo, înştiinţînd-o pe Caterina doar că vrea să-şi viziteze rudele. În casa care nu mai fusese locuită de şapte ani domnea mirosul excrementelor de şobolan. Marie îşi scoase veşmintele elegante şi îşi puse hainele unei slujnice, apoi îşi suflecă mînecile şi se apucă să readucă locuinţa la vechea ei splendoare. Pentru asta avu nevoie de o lună. Solène îi oferi cu generozitate sprijinul ei, în timp ce Bertille avea grijă de Bertrand. Prietenia ei simplă şi sinceră îi făcu bine lui Marie. Evitau să discute despre Constant, Solène ocolind, cu multă înţelegere, acest subiect.

Prăvălia era într-o stare şi mai jalnică. Sulurile de materiale scumpe erau pline de molii, roase de şoareci şi deteriorate de igrasie. Solène le dădu săracilor materialele care mai puteau fi salvate, precum şi hainele şi panglicile demodate şi prăfuite.

Totul fu curăţat şi împrospătat pînă la sfîrşitul iernii, după care urmă o lună martie însorită. Lipsa banilor o obligase să-şi întrerupă cercetările. Vollore nu ducea lipsă de nimic, asemenea celorlalte domenii rămase după moartea lui Chazeron, dar nu furniza destui bani gheaţă ca să poată fi modernizată aparatura de alchimie de care avea nevoie. Iar Ma îmbătrînea şi ea, la fel cum se întîmpla şi cu Huc, cu Bertille şi cu Albérie. Dacă Marie nu reuşea să găsească bani pentru continuarea experimentelor, anii aveau să-i secere, unul cîte unul, iar ea ar fi pierdut orice şansă de a-şi cunoaşte cîndva mama.

În luna următoare, Marie plecă la Angoulême. Sora regelui o primi cu căldură, oferindu-i nu numai împrumutul solicitat, ci şi o mărturisire care-i umplu inima de bucurie.

– Isabelle de Saint-Chamond îmi era prietenă şi mi-a părut rău că i-a rămas credincioasă lui La Palice. Dacă ar fi devenit favorita fratelui meu, am fi făcut împreună lucruri mari în favoarea Reformei. Totuşi, o apreciam pentru această statornicie, precum şi pentru generozitatea ei. Îi cunoşteam secretul. Îl

cunoştea şi regele, căruia îi ceruse protecţie, în loc să-i destăinuie că-l iubea. Bunica ta era o persoană cum nu sînt multe, iar tu, Marie, îi semeni. Nu numai că îţi voi susţine afacerea devenindu-ţi clientă, ci îţi făgăduiesc să aduc o mulţime de oameni care îţi vor spori renumele.

Marie nu cutează s-o întrebe dacă ştia tot adevărul, dar afecţiunea neprefăcută a lui Marguerite d'Angoulême îi încălzi sufletul.

De îndată ce se întoarse la Paris, la începutul lui iunie 1538, se duse la Caterina, expunîndu-i intenţiile ei.

– Am nevoie de tine la Curte pentru prezicerile şi hărţile astrale pe care le faci! replică aceasta, cu ochii sclipind de mînie.

– Lasă, ai destui spioni ca să poţi afla la orice oră tot ce se întîmplă pretutindeni, sublinie Marie.

– Dar nu am nici unul suficient de apropiat de Diane ca să mă poată scăpa de ea, ripostă Caterina cu vocea schimbată, plină de hotărîre.

Marie păli de furie. Acum nu se mai temea de *duchessina*. Îşi îndreptă spatele şi-i înfruntă privirea perversă, de meduză.

– Niciodată!

– Aş putea să te denunţ pentru moartea delfinului. Prietenia dintre tine şi regina Eléonore, sora lui Carol Quintul, ar fi de ajuns ca să facă din tine o spioană, o trădătoare. N-am să te las să pleci înainte de a-mi face acest serviciu, Marie.

– Atunci mă voi adresa altcuiva. Căci, dacă voi cădea eu, te asigur, Caterina, că vei cădea şi tu. Regele ţine la tine, pentru că reprezinţi Italia, dar nu este orb. Crima ţi-a adus mult mai multe foloase decît mi-a adus mie şi nu mă voi supune încă o dată capriciilor tale. Nu eşti mamă, iar Henric, pe care-l iubeşti, nu te va iubi niciodată. Nu uita, ducesă, că, deocamdată, nimic nu i-ar putea împiedica pe rege şi pe fiul lui să te repudieze.

Ochii negri ai Caterinei se umplură de furie şi un tic nervos îi contractă trăsăturile într-o strîmbătură răutăcioasă.

– Ieşi afară, se răsti ea. Fă ce vrei, dar dispari din faţa mea, *puttana!* Destrăbălarea ta nu-ţi va servi la nimic! Cine nu e cu mine, e împotriva mea. O să vină o zi cînd vei regreta.

– Tot ce se poate, dar aş regreta şi mai mult dacă aş accepta să-mi arvunesc libertatea.

Făcu o reverenţă şi se retrase. Şederea ei la Curtea Franţei luase sfîrşit. Îi rămîneau atenţiile lui Montmorency, care, prin noua lui funcţie, îi era mai de folos ca oricînd, şi afecţiunea sinceră a regelui şi a reginei. Ajungînd la casa ei din inima Parisului, îi scrise un mesaj lui Diane, care se întorsese la moşia ei: „Fereşte-te. Cineva doreşte să-ţi facă rău, poate chiar să te ucidă", o sfătuia. Preferă anonimatul, semnînd „o prietenă", pentru cazul în care biletul ar fi fost interceptat. Nu voia ca *duchessina* să-l poată folosi, într-un fel sau altul, împotriva ei.

Apoi o aşteptă pe Solène, pe care-o anunţase că a venit şi că vrea să stea de vorbă cu ea. Acum n-o mai privea ca pe o rivală, păstrînd doar amintirea fetiţei cu care se juca în copilărie. Faptul că iubitul ei Constant o luase de soţie, fie ca să se răzbune, fie din dragoste, nu schimba cu nimic lucrurile. Solène rămăsese aceeaşi, iar Marie avea nevoie de o persoană de încredere alături de ea.

Ca să-şi facă de lucru, desfăcu corespondenţa care sosise la palat pe numele ei. Găsi o scrisoare scurtă de la Jean.

> Cariera mea în armată ia sfîrşit din cauza unei răni păcătoase la picior. Medicii nu sînt prea optimişti, dragă Marie. Poate că nu-mi vor putea salva nici piciorul, nici viaţa. Ai grijă de copiii mei.
>
> Jean

Scrisoarea era datată 20 octombrie. Marie răscoli febril printre plicurile care o aşteptau încă din ianuarie, cînd se întorsese la Isabeau. Nu mai era nici unul de la Jean. Examină literele scrise de o mînă tremurătoare. Pe alocuri, hîrtia era pătată de sînge şi sudoare. Marie se înfioră şi se lăsă să cadă pe

un scaun. Fără îndoială că Jean avea febră cînd îi scrisese. Voise s-o avertizeze.

Izbucni în hohote de plîns chiar în clipa cînd Solène intra pe uşă. Tînăra se repezi spre Marie, o prinse de umeri şi o strînse la piept, fără să înţeleagă ce s-a întîmplat. Văzînd scrisoarea căzută pe jos, o ridică şi o citi. În clipa următoare scoase un ţipăt şi se prăbuşi leşinată.

Capul ei se lovi, cu un zgomot surd, de podea. Auzindu-l, Marie înălţă fruntea şi, uitîndu-şi durerea, se grăbi s-o ajute. Se ghemui lîngă ea şi o ridică pe jumătate, rezemînd-o de un fotoliu. În timp ce se ducea să ia o sticlă de lichior, o auzi gemînd. Cînd se întoarse, Solène era buimacă, avea ochii plini de lacrimi şi continua să strîngă între degete scrisoarea. Marie o obligă să soarbă din pahar. Nu-şi închipuise că vestea aceea ar fi putut-o afecta atît de mult.

– A murit, nu-i aşa? gemu Solène, cu buzele tremurînde.

– Nu ştiu, aceasta e singura lui scrisoare.

Marie o cuprinse cu braţele, legănînd-o cu blîndeţe. Nu-şi imaginase niciodată că Jean, care înfruntase de atîtea ori moartea cu tăişul spadei sale, care păcălise gărzile, care-şi bătuse joc de soţii încornoraţi, ar fi putut muri. Apoi, un sentiment de vinovăţie îi readuse în minte motivul plecării lui. Dacă l-ar fi luat de bărbat, tripleţii ar fi avut alături un tată, ea ar fi rămas stăpîna de la Vollore şi totul ar fi fost simplu şi adevărat. Încercă s-o îmbărbăteze pe Solène, care plîngea în hohote neostoite.

– Jean e îndemînatic, deştept şi puternic, Solène. Sînt sigură că va scăpa cu bine. Sigură, ai auzit?

Solène clătină din cap, trăgîndu-şi nasul. Apucă sticla şi o duse la gură.

– Ei! o mustră Marie, luîndu-i-o. Ai să te îmbeţi criţă.

– N-are importanţă.

– Nu ştiam că eşti atît de sensibilă. Doar am văzut în jurul nostru atîţia oameni murind, atîţia prieteni, chiar...

Solène lăsă capul în jos şi-şi trase iarăşi nasul.

– Era altceva. Pe el îl iubeam, mărturisi ea.

Marie simţi că i se taie răsuflarea.

– Nu înțeleg, începu ea, uluită.

Solène își întoarse spre ea ochii plini de durere.

– Nu e nimic de înțeles. El te alesese pe tine.

Marie încercă să pună la un loc fragmentele unei povești pe care această destăinuire o aruncase în aer, dar oricît le învîrtea în minte, nu se potriveau, de parcă ar fi lipsit un element necesar, care să le dea coerență.

– De ce m-ai chemat?

Întrebarea lui Solène o luă pe nepregătite. Cufundată în gîndurile ei, Marie răspunse mașinal:

– Ca să te asociez la proiectul meu. Am obținut creditul de care aveam nevoie ca să deschid din nou prăvălia.

– O, Doamne, Marie, făcu Solène, luînd-o de umeri, cum ți-aș putea răspunde oare înainte de a-ți dezvălui întregul adevăr?

Marie îi căută privirea. Citi în ea atîta tristețe, așa că îi surîse cu drag lui Solène, care continuă:

– Ești atît de generoasă! Ar fi fost firesc să mă urăști pentru rolul pe care am fost silită să-l joc; cînd colo, am regăsit sora mai mare pe care o adoram în copilărie.

– Ce rol? Ce tot spui, Solène? întrebă Marie, ametită de aceste mărturisiri neterminate, de intuiția care o făcea să se gîndească la Constant și de sentimentul de vinovăție care o cuprindea la ideea morții lui Jean.

– Bertrand nu este copilul lui Constant, anunță Solène. L-am iubit dintotdeauna pe Jean, continuă ea, în timp ce Marie făcea ochii mari de uimire. Cînd am aflat de la Constant ce se petrecuse între tine și Jean, eram cumplit de geloasă, dar nu-ți puteam reproșa nimic. Pentru Jean nu eram decît un copil, iar tu habar n-aveai de sentimentele mele față de el. Apoi a început represiunea. Încetul cu încetul, m-am apropiat de el, încurajată de ceea ce fratele meu, Constant, umilit și rănit, îmi destăinuia. Îi făcea plăcere să te respingă, știind că-l iubeai mai mult decît pe Jean. Voia să te pedepsească. Eu mă simțeam pierdută în mijlocul acestor evenimente care mă înspăimîntau – moartea mamei, aflarea secretului nașterii mele, Calvin, care se învîrtea în jurul nostru, încețoșîndu-ne judecata și inimile.

Nu înțelegeam ce punea la cale Constant. După aceea, tu ai plecat, Jean a rămas aici. Era nefericit. Știa că n-o să te căsătorești niciodată cu el. Am reușit până la urmă să-l conving că-i puteam oferi o familie, că-l voi iubi. Și că, dacă ne vom căsători, totul va fi bine, Constant ne va ierta și vor fi din nou prieteni. În sfîrșit, a cedat. Ne-am iubit, iar el mi-a făgăduit că se va însura cu mine. Cînd i-am spus lui Constant, parcă a înnebunit. A început să urle că, atît cît va trăi, nu-l vă lăsa pe Jean să trăiască liniștit și fericit. M-a pus să jur că-l voi refuza pe Jean, amenințîndu-mă că, altfel, îl va ucide cu mîna lui. Era foarte violent și, cînd m-a lovit, m-am speriat. M-am temut că va face cu adevărat ceea ce spunea. M-am supus. Apoi, mi-am dat seama că sînt însărcinată. I-am spus lui Constant. În săptămîna următoare, el și Jean s-au dus în Auvergne, să te viziteze. Constant îmi promisese că vor discuta pe drum, iar la întoarcere, îmi va comunica ce au hotărît. S-a întors singur, afirmînd că Jean mă părăsise și că tu acceptaseși să-l iei de bărbat, ca să le oferi copiilor tăi un tată. Am început să plîng și am fost de acord să fac ceea ce îmi propunea: să devin soția lui, ca să-mi salvez onoarea. După un timp, s-a întors și Jean. Era furios. S-au certat. Abia atunci am aflat adevărul: Jean se dusese în Auvergne ca să-ți mărturisească intenția lui de a se însura cu mine, dar Constant a făcut-o înaintea lui. Jean a tăcut, dar, la întoarcere, a cerut explicații. „Tu ai furat fericirea mea, așa că acum sîntem chit! i-a zis Jean, prăpădindu-se de rîs. Dacă vreunul din voi îi spune ceva lui Marie, cel care va trage ponoasele va fi copilul." A doua zi Jean a plecat să se înroleze în armată. De atunci nu l-am mai văzut. Constant a vrut să vă pedepsească pe amîndoi. Totul e atît de stupid, sfîrși ea, aruncîndu-se în brațele lui Marie.

Tulburată, aceasta o strînse la piept. Apoi simți crescînd în ea, ca un val, un sentiment de o violență pe care nu și-ar fi putut-o închipui. O împinse ușor pe Solène și se ridică, cu chipul întunecat de ura aceea implacabilă.

– Te-a luat cu forța? întrebă ea.

– Cine?

– Constant. Te-a obligat să fii a lui?

– O singură dată, mărturisi Solène. Din cauza mamei şi a legăturii tale cu regele.

– Cum adică, din cauza mamei tale? se miră Marie, strîngînd pumnii. Solène şovăi o clipă, văzînd trăsăturile crispate ale lui Marie. Vorbeşte! porunci aceasta, pe un ton mai aspru decît ar fi dorit. Insistă, îmblînzindu-şi vocea: Nu mai trebuie să avem secrete una faţă de cealaltă, Solène.

– Triboulet a intervenit pentru ca mama să fie chemată la castelul din Blois să-i distreze pe rege şi pe oaspeţii lui într-o seară, cînd Francisc se afla la începutul domniei. A dansat aşa cum ştia ea, înnebunindu-i pe bărbaţi, fără să le cedeze. Totuşi, s-a lăsat sedusă şi cucerită de cel dintîi dintre toţi. A doua zi, părăsea castelul cu o sumă considerabilă în pungă şi cu copilul lui Francisc I în pîntece. Acel copil sînt eu, mărturisi ea, îmbujorîndu-se. Nimeni n-a ştiut adevărul în afară de Bau-Bau şi de Bertille. Eu l-am aflat de la Bau-Bau, cu puţin timp înainte de moartea lui, şi am făcut prostia să i-l dezvălui într-o seară lui Constant, fiindcă acest secret era pentru mine o povară. După cîteva săptămîni, Triboulet i-a spus că regele ajunsese în patul tău. La aflarea acestei veşti, Constant a înnebunit de furie. „Dacă ea se dăruieşte unui rege, nimic nu mă va opri să mă culc şi eu cu o regină!", mi-a spus, trăgîndu-mi o palmă. L-am lăsat. După aceea mi-a cerut iertare şi mi-a făgăduit că n-o va mai face niciodată. N-am rămas atunci însărcinată, iar el s-a ţinut de cuvînt.

Marie se ridică în picioare încet, cu pumnii atît de strînşi încît i se albiseră articulaţiile degetelor.

– Unde te duci? întrebă Solène cu voce tremurîndă.

– Unde mă duc? repetă Marie, cu un rîs sarcastic. Mă duc să-l omor!

Şi, lăsînd-o singură acolo, plecă în fugă pe străzile Parisului, măturînd noroiul de pe jos cu poalele fustei de mătase, fără să-i pese de nimic din calea ei.

De data aceasta însă nu mai era copila care voia să se răzbune pe fratele ei de odinioară pentru că o trăsese de păr. Constant mersese prea departe.

Ajunse gîfîind, lac de sudoare, acasă la el, unde o găsi pe Bertille culcîndu-l pe Bertrand. Constant nu se întorsese încă de la lucru, iar Marie nu-şi pierdu vremea explicîndu-i piticei de ce-l căuta. O luă din nou la fugă pe stradă, înainte ca Bertille să fi avut timp să se îngrijoreze văzînd-o cum arăta.

Imprimeria era la două străzi de acolo. Marie intră, răsuflînd greu.

Constant o întîmpină, cu mîinile pătate de cerneală, la fel ca şorţul albastru care-i proteja hainele, mirat să o vadă năvălind murdară şi ciufulită, ca în vremea copilăriei lor. Marie îşi trase sufletul, apoi sughiţă.

– Eşti singur?

– Da, de ce?

Ultimul cuvînt i se pierdu sub o palmă zdravănă care-i zgîlţîi capul. Fără să-i lase timp să se dezmeticească, Marie se aruncă asupra lui, îl dezechilibră cu o piedică şi începu să-i care pumni în faţă. În cădere, Constant se agăţase de presă şi răsturnase o sticlă cu cerneală, prăbuşindu-se apoi între două teancuri de hîrtie. Marie îl imobiliză aşezîndu-se călare pe burta lui, furioasă şi dezlănţuită.

Pînă să-şi dea seama ce se întîmplă, Constant avea deja nasul însîngerat, iar ochiul drept începuse să i se umfle. Prinse din zbor pumnii cutezători care se abăteau necontenit asupra lui şi-i opri, explodînd:

– N-ai de gînd să te potoleşti?

– Niciodată! Niciodată, scrîşni printre dinţi, şi mai furioasă că el îndrăznea să-i ţină piept.

Se luptară cîteva clipe, apoi Constant reuşi să se desprindă dintre cele două maldăre de hîrtie care-l împiedicau să se mişte şi inversă rolurile, ţintuind-o pe Marie la podea, fără ca asta s-o oprească să-l lovească în continuare cu picioarele, cu genunchii şi cu pumnii. Cînd o imobiliză, lăsîndu-se cu toată greutatea

peste ea, Marie întinse capul şi-l muşcă de ureche, cît pe-aci să i-o smulgă. Constant scoase un urlet şi se hotărî să-i tragă o palmă, ca s-o facă să-i dea drumul.

– Am să te omor! zbiera ea, muşcînd în dreapta şi în stînga tot ce putea să apuce.

În cele din urmă obosi. Constant era mult mai puternic decît ea. Transpiraţia i se amestecase cu cerneala, primea lovituri, însă refuza să dea şi el. Ceva se rupsese în sufletul lui cînd o văzuse intrînd aşa şi aducînd cu ea mireasma trecutului. Ceva ce-l înnebunise în toţi anii aceştia. Cînd respiraţia sacadată i se mai linişti, îi imobiliză amîndouă mîinile deasupra capului şi-i căută buzele. Marie se înfurie din nou şi se zvîrcoli, dînd drumul unui val de insulte, întorcînd capul şi răsucindu-se ca un ţipar.

Dar fu în zadar. Buzele lui ajunseră pe gura ei. Aveau un gust de sînge care-i potoli dintr-o dată setea. Gemu sub sărutarea violentă, cu simţurile exacerbate, apoi se lăsă dominată şi cercetată. Constant îşi slăbi strînsoarea şi-şi trecu degetele prin părul ei încîlcit, în timp ce Marie şi le împletea pe ale ei, care o dureau, pe după grumazul lui vînjos, blestemîndu-şi slăbiciunea.

Cînd el o lăsă să-şi tragă sufletul, ea mîrîi din nou:

– Te urăsc! Am să te zdrobesc, Constant!

Înainte de a o săruta încă o dată, el şopti printre buzele tumefiate:

– În sfîrşit, te recunosc!

– Jigodie! făcu ea, respingîndu-l.

El o sărută din nou.

– Haimana! mai încercă ea, dar furia îi pierise din privire.

Privirea ei cerea iertare. Rămaseră o clipă nemişcaţi, fiecare din ei căutînd în sufletul celuilalt motive ca să se urască în continuare. Aveau mii. Nu găsiră nici unul.

– Mi-ai lipsit atît de mult, mărturisi Constant, mîngîindu-i părul plin de cerneală, lipici şi litere din plumb.

Ea îl strînse în braţe şi repetă:

– Într-o zi am să te zdrobesc, Constant.

– Cum vrei. O merit, merit chiar mai mult de atît.

O dezbrăcă fără grabă, fără să scape din ochi sălbăticiunea care redevenise ea. Se iubiră ca doi copii care se descoperă pentru prima oară. Fără să rostească vreo vorbă, ca să nu strice nimic, cu precauţie, ca să nu mai stîrnească dureri. Uniţi de aceeaşi evidenţă.

Asupra Parisului se lăsase o noapte întunecată cînd cedară în sfîrşit oboselii, unul în braţele celuilalt, în mijlocul dezordinii pe care-o făcuseră în atelier. Marie se ghemui la pieptul neted, aproape lipsit de păr, al lui Constant. Cu mîinile încrucişate sub ceafă, încadrat de teancurile răsturnate şi împrăştiate de hîrtie, tînărul surîdea. Trecuseră ani întregi de cînd nu se mai simţise atît de împăcat. Ştia totuşi că sosise momentul să dea nişte explicaţii. Nu avea idee ce anume descoperise Marie, dar era hotărît să nu mai mintă, să nu se mai prefacă. O lăsă să adoarmă, mîngîind-o pe obraz. Avea şi el nevoie de un răgaz ca să înţeleagă ceea ce li se întîmplase. Era conştient că totul se petrecuse din vina lui, dar oare asta era de-ajuns ca să repare lucrurile?

În cele din urmă, adormi şi el.

Marie îl zgîlţîi cu putere.

– Mai e puţin şi se face ziuă, Constant, îi zise, pe cînd el se întindea. Trebuie să facem curat pe aici, altfel vei fi dat afară.

El făcu ochii mari. Un soare încă timid îndulcea penumbra din străduţa îngustă. Se ridică dintr-o săritură, iar Marie lăsă ochii în jos zărindu-i goliciunea. Ea se îmbrăcase imediat ce se trezise, de frică să nu fie surprinşi de cineva. Faptul că Marie îşi întorsese privirea îl intimida. Temîndu-se ca ea să nu fugă din nou, Constant întinse mîna şi o prinse de braţ. O trase spre el şi se linişti, văzînd că ea nu se împotriveşte. O lipi de pîntecele lui gol şi-şi lipi buzele de urechea ei.

– Te iubesc, Marie.

– Dar asta nu e de ajuns, răspunse ea, ca un ecou al cuvintelor lui de odinioară, care-i răpiseră lumina bucuriei.

– Ba da, Marie, e de ajuns, afirmă el, strîngînd-o şi mai puternic în braţe. Merit toate pedepsele, toată ura, toată mînia ta, dar am plătit deja un preţ prea mare pentru această iubire.

– Jean a murit.

El se crispă o clipă, apoi braţele îi căzură de-a lungul trupului.

– Nu am vrut să se întîmple asta, şopti el, clătinînd din cap.

Marie îl sărută pe obraz, apoi se îndepărtă de el.

– Ştiu. Îmbracă-te şi hai să facem ordine. Nu vreau să-ţi pierzi slujba. Ai un copil de crescut.

– Nu e copilul meu, Marie, îi mărturisi el.

– Ştiu şi asta. O să discutăm mai tîrziu.

Îi întinse un obraz îmbietor, care-l linişti, apoi aprinse lămpile, în timp ce el se îmbrăca în grabă. După aceea se apucară să şteargă cît mai bine urmele lăsate de lupta şi de zbenguiala lor.

Cînd ieşiră din atelier, turlele catedralei Notre-Dame erau scăldate în lumină. Munciseră în tăcere, ca să-şi păstreze neatinsă amintirea acelei nopţi. La colţul străzii, Marie îşi strecură degetele între cele ale lui Constant. El se întoarse s-o privească, apoi o trase după el într-o goană nebună, la fel de nebună ca speranţa lui renăscută.

Se opriră în faţa casei lui Isabeau gîfîind, veseli ca doi copii. Solène aţipise pe un fotoliu, iar Marie îşi puse degetul pe buze, ca să-l prevină pe Constant să nu facă zgomot. Mînaţi de acelaşi impuls, urcară scara, după ce-şi scoaseră încălţările, iar Marie îl conduse în camera ei.

După ce închise uşa, se opri în faţa lui Constant; el stătea cu braţele atîrnînd, ca pe vremea cînd era încă un adolescent timid pe care ea trebuia să-l împingă de la spate ori de cîte ori punea la cale cîte o poznă.

– Ea ţi-a spus totul, făcu el, lăsînd ochii în jos. Cînd am aflat că vrei să deschizi din nou prăvălia, mă hotărîsem şi eu s-o fac. Îmi pare rău că mi-a luat-o înainte.

Marie îl pofti să se aşeze pe pat, lîngă ea. Noaptea aceea îi stinsese mînia, înlăturîndu-i frustrarea.

– N-aveai dreptul să-i furi viaţa ca să te răzbuni pe Jean şi pe mine, îi spuse ea, simplu, fără să dea drumul mîinii lui, care se agăţa de a ei.

– Acela nu eram eu, Marie. M-am urît pentru reacţiile mele, pentru violenţă, pentru puterea aceea nesănătoasă care mă îndemna să distrug totul. Ca şi cum aş fi fost posedat de un duh rău. Ca şi cum numai răul făcut mi-ar fi putut alina suferinţa, dar nu făcea decît să o tot sporească. N-am nici o scuză. Solène este sora mea. Îţi vine să crezi, Marie, că am siluit-o cînd am aflat că era fiica acestui rege pe care-l dispreţuiam? După aceea am fugit şi m-am urcat pe garguile de la Notre-Dame. Îmi era aşa de ruşine încît aş fi vrut să mor. Mă gîndeam la Chazeron şi-mi spuneam că nu eram cu nimic mai bun decît el. Nici acum nu ştiu ce m-a oprit să mă arunc de acolo.

Marie nu cuteză să-i spună că Solène îi destăinuise şi acest episod. Îi făcea bine să-i asculte mărturisirile. Vorbele lui exorcizau şi greşelile ei. Încurajat de tăcerea lui Marie, Constant continuă:

– Am avut nevoie de mult timp ca să înţeleg adevăratul motiv al nebuniei mele. Credeam că era vorba despre copiii tăi. Dar văzîndu-i, jucîndu-mă cu ei, m-am simţit atît de vulnerabil, atît de trist la gîndul că nu erau ai mei, că tu nu erai a mea, încît ideea de a mă însura cu Solène mi-a venit mai degrabă ca să suplinească această dorinţă de paternitate decît pentru a-l pedepsi pe Jean. Răzbunarea a fost pretextul pe care mi l-am oferit ca să nu recunosc adevărul acesta atît de înspăimîntător pentru mine. O, Marie, cum să-ţi explic? gemu el, privind-o în ochi. Nu m-a revoltat purtarea ta, ci distanţa pe care-a pus-o între noi soarta. Te vedeam schimbîndu-te. Începeau să-ţi placă ţoalele elegante pe care eu n-aş fi putut niciodată să ţi le dăruiesc, purtai bijuteriile stăpînei de la Vollore şi străluceai la Curte pînă cînd ai ajuns şi în patul regelui. Nu dispreţuiam ascensiunea ta, ci mizeria în care mă zbăteam eu. Nu-ţi puteam găsi vină pentru că aleseseşi acel fast de care pe vremuri ne băteam joc, aşa că te-am gonit pentru trădarea ta. Căci mă simţeam trădat, Marie. Fiindcă tu nu mai erai aceeaşi şi nu te mai recunoşteam, dar, mai ales,

pentru că, în ciuda rugăminților tale, nu mi-aș fi putut găsi locul în lumea pe care ți-o aleseseși tu.

– Lumea aceea n-a fost niciodată a mea. Am pătruns în ea ca să-i salvez pe ai mei. Să te salvez pe tine. Am încercat de multe ori să te fac să înțelegi acest lucru.

– Știu, dar nu puteam. Elegantă, coafată, machiată, așa cum pluteai în preajma mea, erai diferită, frumoasă, inaccesibilă, ca doamnele pe care le vedeam trecînd în litiere aurite pe cînd eram copii. Tu erai sortită să devii una de-a lor, pe cînd eu rămîneam doar un cerșetor întîlnit în drum.

Oare cum putuse fi atît de oarbă, cum putuse să treacă, fără să-și dea măcar seama, de partea cealaltă a oglinzii?

– Adu-ți aminte ce ne spunea Bau-Bau, Constant: „Dincolo de aparențe bate o inimă. Iar emoțiile pe care le încearcă ea sînt aceleași, indiferent de înfățișarea sau de hainele pe care le poartă omul acela". Nu m-am schimbat.

– Am înțeles asta cînd te-ai întors aici, ai primit-o cu bunăvoință pe Solène și ți-ai regăsit simplitatea de odinioară. Ce se va întîmpla cu noi, Marie? Te iubesc atît de mult!

– Și eu te iubesc, Constant, dar greșelile noastre ne-au schimbat viețile. Ești însurat, iar acum, cînd Jean nu mai este, acest copil trebuie să rămînă al tău. Cît despre mine, sînt amanta lui Montmorency și așa trebuie să rămîn ca să-mi pot apăra taina de ura Caterinei de Medici.

– Care taină?

– Eu sînt de vină că delfinul a murit.

Constant rămase cu gura căscată de uimire, în timp ce ea îi povestea cum se desfășuraseră lucrurile. Cînd termină, el spuse plin de furie:

– Femeia aia te-a manipulat. Trebuie să-i spui regelui adevărul. Sînt convins că va ști să te înțeleagă și să te ierte.

– Poate că am s-o fac, într-o zi. Acum însă e prematur. Nu pot risca să fiu executată pentru crima aceasta, Constant. Isabeau a murit, iar tata are nevoie de bani, precum și de ajutorul meu ca s-o salveze pe Ma. Eu sînt singura care a mai rămas ca să înlăture blestemul acesta.

– Ce-o să se întîmple cu noi?

– Solène e aceea care trebuie să hotărască, din moment ce unirea voastră a fost doar de ochii lumii. Şi va trebui ca şi tu să fii de acord să mă împarţi cu Montmorency atîta timp cît va fi necesar.

Constant se întunecă la chip. Văzînd că-şi încleştează pumnii, Marie îşi dădu seama că în el se ducea o luptă.

– Azi-noapte, începu el, a fost la fel...

– Nu, îl întrerupse ea. Tu eşti cel care m-a făcut să devin cu adevărat femeie. M-am simţit împlinită. Nimeni nu mă va putea copleşi cu atîta fericire vreodată.

El o cuprinse în braţe şi o întinse pe pat. Ea se lăsă în voia tandreţei buzelor care le dezmierdau pe ale ei, umplîndu-i fiecare fibră a fiinţei cu o dorinţă fără vîrstă.

– Voi avea răbdare, murmură Coantant, ridicîndu-se. Hai s-o trezim pe Solène.

Marie însă îşi petrecu braţele pe după gîtul lui şi-l trase spre ea.

– Avem destul timp, suspină ea. E duminică şi astăzi nu lucrezi.

Constant nu şovăi nici o secundă. Suferiseră prea mult timp pentru că nu se putuseră iubi.

Deşi era îndurerată de vestea morţii lui Jean, Solène se bucură văzînd că s-au împăcat. Îi iubea sincer, ca pe un frate şi ca pe o soră, şi fu de acord să fie complicea lor. Bertille fu atît de fericită că ostilitatea dintre ei dispăruse, încît abia dacă simţi dezamăgire aflînd adevărul în legătură cu Bertrand.

– El rămîne tot nepoţelul meu, şi să încerce numai cineva să zică altceva! adăugă ea sărutînd cu nesaţ bebeluşul, care-i răspunse lovind-o zdravăn cu picioruşele.

19

În cursul lunii iunie a aceluiași an, o veste bună înveseli inima Franței. La insistențele papei Paul al III-lea, regii Francisc I și Carol Quintul reușiră cu greu să ajungă la un compromis și semnară un armistițiu de zece ani. Francisc păstra La Bresse, Bugey și două treimi din Piemont, iar Carol Quintul recupera Milanul în întregime și restul Piemontului.

Franța putea, așadar, să-și tragă sufletul și să se refacă. A doua zi după anunțarea acestui eveniment, Marie și Solène deschiseră prăvălia.

Marie se dusese la curtea Caterinei ca să-i anunțe vestea, în speranța că ducesa se mai îmblînzise. Aceasta însă o privi cu dispreț și-i zvîrli:

– Nu poți fi în același timp și nobil, și om de rînd. Tu ți-ai ales tabăra. Locul meu nu este printre cei care dau înapoi.

Din fericire, Marie găsi sprijin printre doamnele de onoare, cărora le povesti că soțul ei căzuse în luptă și că, văduvă fiind, se gîndise să redeschidă firma așa-zisei sale mătuși. Multe dintre doamne găsiră că dădea dovadă de un curaj remarcabil și de o dorință justificată de a fi utilă.

Unele, care se plictiseau în lipsa bărbaților lor plecați la război, făgăduiră să treacă pe la prăvălia ei, mai ales că Marie era încă amanta lui Montmorency.

Acesta, îndemnat, fără îndoială, de rege, încurajase planurile lui Marie. Zicea că se simte măgulit să aibă, așa cum avusese

La Palice înaintea lui, o iubită atît de ambiţioasă şi plină de hotărîre. Mai mult, Marie primise şi de la Francisc I un bilet în care o asigura că-i va fi un client statornic.

În august 1538, toată lumea povestea că Francisc şi Carol Quintul se copleşiseră reciproc cu daruri şi că păreau să se fi împrietenit la cataramă. Dar Montmorency îi scrise lui Marie că pretinsa înţelegere dintre ei suna mai fals decît o lăută dezacordată şi că nu se puteau încrede în Carol Quintul. Îi mai spunea că abia aşteaptă s-o revadă şi insista ca, pe timpul iernii, să-l însoţească şi ea pe rege în călătoriile sale.

Marie răspunse că-l va însoţi cu plăcere de îndată ce va putea lăsa fără grijă prăvălia în seama asociatei ei. Însă nu prea avea de gînd s-o facă, pentru că în fiecare noapte, Constant se străduia să recupereze, în patul ei, toţi anii pe care-i pierduseră.

– Dăruieşte-mi un fiu, o ruga el adesea.

– Nu se poate, Constant. Am pretins că sînt văduvă; dacă aş rămîne însărcinată, gurile rele ar distruge pe loc reputaţia pe care am reuşit să mi-o păstrez. Unii ar crede că este copilul conetabilului Franţei. Nu-mi pot asuma un asemenea risc. Ai răbdare. Mi-ai promis că vei avea răbdare.

El o asculta, dar nu renunţa la acest gînd. Şi, dacă Marie nu s-ar fi folosit de virtuţile plantelor medicinale pe care le cunoştea pentru a evita o sarcină, în ceea ce-l privea, ar fi lăsat-o de mult gravidă.

Fericirea ei fu deplină cînd, într-o dimineaţă de la începutul lunii septembrie, uşa de deschise, iar în prag apărură, rîzînd şi îmbrîncindu-se, trei căpşoare acoperite cu zulufi. Albérie îi făcuse surpriza de a veni în vizită împreună cu cei trei copii. Ce dor îi fusese de ei! Iar ei simţiseră şi lui Bertille lipsa, aşa încît în casa luminată de tandreţe domni o atmosferă sărbătorească.

După ce copiii adormiră, Albérie îi întinse lui Marie o scrisoare. Era deschisă şi îi era adresată lui Huc.

Prietene,

Voiam să te anunţ că sînt încă în viaţă, cu toate că de-acum înainte nu voi mai putea face fericită o femeie. Războiul mi-a răpit un picior, precum şi prea multa bărbăţie dinainte. Poate că era timpul să mă ajungă pedeapsa lui Dumnezeu. O accept.

Nu ştiu cum să-i spun lui Marie despre infirmitatea mea. Deocamdată mă aflu într-o mănăstire unde am primit mult timp îngrijiri, şi nu găsesc curajul de a-mi accepta starea nedemnă de un bărbat. Mă gîndesc să rămîn aici. Sînt sigur că vei şti să spui aceste lucruri mai bine decît aş face-o eu. Transmite-i lui Constant prietenia mea, care nu era prefăcută. Războiul l-a răzbunat. Sper să trăiască împăcat de acum înainte.

Jean Latour

Inima lui Marie era cuprinsă de o puternică emoţie cînd ridică ochii de pe scrisoarea pe care i-o dăduse Albérie.

Solène îl legăna pe Bertrand, rezemat comod de sînul ei. Agitat de prezenţa gemenilor, bebeluşului îi era mai greu să adoarmă decît le fusese lor, osteniţi de toate lucrurile noi pe care le descoperiseră în timpul călătoriei.

– Trăieşte, Solène, Jean trăieşte, anunţă Marie. Tînăra îşi înalţă capul, cu ochii sclipind de speranţă. Dar nu mai e acelaşi, continuă ea, tulburată.

În loc de orice explicaţie, îi întinse scrisoarea, apoi o sărută pe bonetă.

– Fii curajoasă!

A doua zi, îi scriseră amîndouă, transmiţîndu-i afecţiunea şi dorinţa lor de a-l vedea întorcîndu-se la singurii copii pe care-i va avea vreodată. Constant adăugă şi el cîteva fraze, începînd cu „Dragă frate" şi terminînd cu o nădejde de iertare.

Alcătuiau o familie. Rănită, mărită, îndoliată, însă o familie în toată puterea cuvîntului. Nimic nu-i mai putea despărţi.

La începutul lui octombrie, Marie primi de la Montmorency un bilet prin care o chema să vină la Curte. Voia să stea de vorbă

cu ea şi să profite de faptul că era în trecere prin Paris ca s-o copleşească din nou cu iubirea lui. Constant şovăia între orgoliu şi îngăduinţă, luptînd cu sine însuşi ca să-şi ţină promisiunea. Marie însă nu pierdu vremea. Triboulet, care din cauza vîrstei înaintate nu mai călătorea împreună cu regele, se ţinea pe lîngă Caterina, aşa cum îi ceruse Constant. Prin intermediul lui, Marie aflase că ducesa chema regulat o mulţime de magi, ghicitori şi astrologi, printre care se număra şi Michel de Nostre-Dame, ca să le ceară sfatul. Nostradamus, reţinut de numeroase treburi prin împrejurimile oraşului Bordeaux, întîrzia să-i onoreze invitaţiile, găsind tot felul de scuze ca s-o evite pe această femeie în care nu se încredea. Caterina vorbea adesea despre Marie, insinuînd că avea puteri supranaturale, că, din moment ce putea îmblînzi lei, era, desigur, în stare să supună şi oameni, iar faptul că se ţinea la distanţă putea prea bine să ascundă nişte intenţii sumbre.

Marie consideră, prin urmare, că trebuia să fie văzută. Sora regelui se ţinuse de cuvînt, comandîndu-şi o mulţime de lucruri la prăvălia ei, iar Francisc nu rămînea nici el mai prejos. Banii curgeau. Avea de unde să-i trimită lui Theophrastus şi să-şi achite şi datoriile. Erau destui ca să-şi poată continua cercetările.

Îşi reînnoi garderoba, făcîndu-şi rochii din cele mai frumoase mătăsuri pe care şi le procurase din Italia, apoi se afişă la braţul conetabilului, cu un aer de femeie îndrăgostită şi încîntată de revederea lor. Ştia că alături de el era în siguranţă. Zvonurile pe seama ei încetară în mai puţin de opt zile. Marie se lăsă iubită şi se supunea, ca înainte, capriciilor lui, dar nu mai încerca decît o plăcere mecanică, lipsită de suflet. Lipsită însă şi de regrete. După trei săptămîni plecă în Provence, unde era regele, căruia Montmorency trebuia să-i raporteze rezultatul anchetei în cazul morţii contesei de Châteaubriant.

De cum o văzu, Francisc o sărută pe amîndoi obrajii.

– Iat-o pe lenjereasa mea preferată! fredonă el, rîzînd. Montmorency, ţi-o răpesc.

– Cu condiția să mi-o dați înapoi, Sire... acceptă conetabilul, schițînd o plecăciune, în timp ce regele se îndepărta, luînd-o cu el pe Marie.

– Dimineața vînez, toată ziua vînez, începu regele.

– Iar noaptea, Sire? glumi Marie.

– Noaptea, frumoasă Marie? Îmi urmăresc și-mi dobor vînatul preferat, se amuză el.

– Și care este acesta? se interesă ea, continuînd jocul.

– Turtureaua! Gînguritul ei este cel mai divin din lume; și gîngurește mereu.

Izbucniră amîndoi în rîs. Pe cînd Francisc bătea din palme ca să poruncească să li se aducă ceva de mîncare, se apropie de ei un bărbat ale cărui cizme scîrțîiau pe parchetul din lemn.

– Am aflat despre un loc plin de vînat, Maiestate, și foarte frumos, situat la vreo douăzeci de leghe de aici.

– Dar ce, am exterminat vînatul din zonă?

– Mă tem că da.

– Sire, ambasadorii împăratului urmează să sosească aici. Aceste deplasări frecvente îi enervează, se plînse Montmorency.

– N-au decît să se enerveze! rîse Francisc. La drum, prieteni. Anne, dulcea mea Anne, ia uite cine a venit cu conetabilul nostru.

Anne de Pisseleu tocmai ieșea de la toaletă. O gratifică pe Marie cu un surîs înțepat. Era limpede că nu-i plăcea să o vadă la brațul regelui. Marie se eliberă cu îndemînare din strînsoare și se apropie de ea s-o salute.

– Dragă Marie, exclamă vipera de Anne, ce plăcere! Auzisem zvonul că ai devenit lenjereasă la Paris. Cîtă răutate!

Înțepătura n-o atinse pe Marie. Prietenia lor nu era decît o aparență. Ducesei d'Étampes nu-i plăceau femeile pe care le aprecia regele. Marie îi zîmbi luminos.

– Acum sînt o văduvă lipsită de mijloace și trebuie să-mi cresc copiii.

– Recăsătorește-te, replică Anne, de parcă aceasta ar fi fost singura soluție demnă de o doamnă nobilă. Dragă Montmorency, nu te-ai gîndit la asta? continuă ea cu perfidie.

Strîns astfel cu uşa, Montmorency răspunse cu stîngăcie:

– Dar, Sire, abia a devenit văduvă! ceea ce-i amuză şi pe rege, şi pe Marie, care-i veni totuşi în ajutor:

– Războiul mi-a răpit soţul, doamnă, credeţi că mă pot căsători cu armata personificată? Trebuie să-mi revin şi să las timpul să mă împace cu gîndul acesta. Nu eşti de aceeşi părere, dragul meu? i se adresă ea conetabilului.

– Desigur, desigur, aprobă el, uşurat. Sire, aş dori să discutăm între patru ochi, adăugă apoi, ca să iasă din această situaţie jenantă.

Se îndepărtară amîndoi. Anne de Pisseleu se tolăni într-un fotoliu.

– Stai jos, Marie, şi spune-mi şi mie secretul tău, şopti ea, pe cînd cei din preajma lor începuseră să se împrăştie ca să se pregătească de plecare.

– Care secret? întrebă Marie, neliniştită.

– Tu fugi de putere cu aceeaşi hotărîre cu care încerc eu s-o obţin, şi totuşi, uneori am impresia că eşti mai iubită decît pot fi eu. Ăsta-i motivul pentru care nu te pot suferi, mărturisi ea.

– Nu sînt rivala ta, Anne. Şi n-am nimic de ascuns.

– Cu atît mai bine! făcu aceasta. Nu mi-ar plăcea să sfîrşeşti şi tu ca doamna de Châteaubriant, draga de ea.

Surîsul ei enigmatic o uimi pe Marie. Montmorency îi spusese că ancheta nu ajunsese la nici un rezultat şi că fosta iubită a regelui murise din cauze naturale. Îşi ascunse însă surprinderea şi se prefăcu a nu observa ameninţarea. Dacă fusese cumva o ameninţare. Şi în caz că aşa era? De ce dezminţise Montmorency zvonurile? Îşi făgădui să fie vigilentă. Oricît de îndrăgostit părea, nu era imposibil să vrea s-o înlocuiască.

Plecară de acolo după trei zile. Montmorency se simţea mai bine la curtea lui Diane şi a lui Henric decît la cea a regelui. Înainte de plecare, Marie primi de la Francisc un avans substanţial pentru o comandă de materiale şi articole de lenjerie. Îşi spuse că trebuia să pună pe roate prăvălia aşa cum era pe

vremea lui Isabeau; îi plăcea această idee. Pe atunci, acolo lucrau o mulțime de mîini tinere. Readucerea prăvăliei la fastul din zilele ei de glorie era un mod potrivit de a omagia străduințele bunicii ei.

Diane de Poitiers o îmbrățișă cu o căldură sporită de faptul că o vedea pe Caterina iritată de gestul ei. Acum, perechea nelegitimă era nedespărțită, și prin toate locurile pe unde treceau rămîneau inițialele lor înlănțuite de cîte un sculptor sau pictor. Pe Henric îl amuza acest lucru și era din ce în ce mai îndrăgostit, cu toate că-și îndeplinea în continuare îndatoririle de soț și era foarte atent cu Caterina.

Gurile rele spuneau că o făcea de teamă ca ducesa să nu-și asasineze rivala, iar Marie era și ea de aceeași părere. Se întoarse acasă cît de repede putu. Montmorency nu pomeni nimic de căsătorie, iar ea avu grijă, în pat, să evite subiectul.

Hotărîse ca gemenii să rămînă cu ea la Paris, unde iarna era mai blîndă. Acum erau destul de mari ca să poată fi lăsați fără grijă împreună cu Bertille, în timp ce ea se ocupa, o bună parte a zilei, de comenzi. Constant se juca și el cu ei, atîta cît îi îngăduia munca lui. N-o întrebă pe Marie ce se întîmplase în cele două luni cît rămăsese la Curte, dar o iubi cu o vigoare plină de orgoliu, iar gemetele ei îl linișteau și-l ajutau să uite că, poate, și celălalt reușise să i le smulgă.

– Pînă la urmă, îmi place cînd ești gelos, îi murmură Marie la ureche pe cînd el, istovit de intensitatea plăcerii, era pe punctul de-a adormi. Nu-i răspunse, dar o strînse și mai tare lîngă el.

Iarna anului 1539 trecu, la fel de blîndă ca mîngîierea pe care armistițiul o aducea inimii ambițiilor europene. Francisc I continua să hoinărească, profitînd de buna sa dispoziție și de pace ca să proclame edicte.

Montmorency o vizită acasă pe Marie de cîteva ori. O dată se întîlnise nas în nas cu Constant, care lăsă capul în jos, fără să salute, și se îndepărtă, dînd cu piciorul în toate pietrele de pe jos. Marie îi spuse conetabilului că omul era soțul angajatei ei și că

tocmai îi făcuse observație că vine prea des pe acolo și-i distrage nevestei sale atenția de la lucru. Anne de Montmorency păru s-o creadă. De altfel, puțin îi păsa. Venise doar ca să facă dragoste cu ea. Se interesă dacă nu puteau fi surprinși de copii, fu bucuros aflînd că Marie îi trimisese să-și petreacă seara la doica lor și nu se mira nici măcar că ea îl conduse într-o cameră impersonală, în care nu se simțea parfumul ei. O asigură din nou de dragostea lui și-i dărui un pandantiv bătut cu diamante pe care se vedea un trandafir înconjurînd un M grațios.

Marie îi mulțumi și-l însoți la plecare pînă la ușă, cu o plăcere mai mare decît cea pe care o simțise în așternut. A doua zi, cînd îl întîlni pe Constant, acesta zîmbea. Ea preferă să nu-l întrebe nimic, ca să nu-i atîțe gelozia. Dar era din ce în ce mai sătulă să joace rolul iubitei îngăduitoare și supuse. Oricît de bun amant ar fi fost conetabilul, nici o mîngîiere de-a lui n-o satisfăcea la fel de mult ca o singură sărutare a lui Constant.

Jean răspunse la scrisoarea lor abia în iulie 1539. Își anunța întoarcerea. Marie preferă să trimită copiii la Vollore înainte de sosirea lui. Fără să-și dea seama cît de dureroase puteau fi întrebările lor, gemenii ar fi făcut ca regăsirea să i se pară cumplită. Era mai bine ca lucrurile să se aranjeze mai întîi între adulți. După aceea, văzînd și făcînd.

Pe copii, hotărîrea ei nu-i necăji atît de mult cum se așteptase. De fapt, la Paris aveau mult mai puțină libertate decît în Auvergne. Circulația neîncetată a atelajelor îi reținea în casă și în curte. Aveau nevoie de mai mult spațiu. Marie își dădea seama. În afară de asta, pe Albérie o mistuia dorul de soțul ei, pe care nu-l mai văzuse de un an. Nici ea, nici copiii nu-și găseau locul aici. Numai cine crescuse, ca Marie, în inima Parisului îl putea iubi.

Plecară, așadar, la începutul lunii august 1539. După opt zile, sosi la Paris Jean Latour.

Marie abia dacă-l recunoscu, atît de mult slăbise și îmbătrînise dintr-odată. O tijă de lemn era legată cu șireturi din piele

de ciotul care-i rămăsese în locul piciorului. Ca să poată merge, trebuia să se sprijine şi de un baston. Îl văzu coborînd dintr-o litieră, în clipa cînd se oprise în faţa ferestrei să-şi şteargă de şorţ mîinile ude. Se bucură că avea astfel timp să-şi aştearnă pe chip o expresie senină, în ciuda tristeţii care-i cuprinsese deodată întreaga fiinţă. Jean nu i-ar fi acceptat mila. Nici unul dintre schilozii pe care-i cunoscuse în copilărie n-ar fi făcut-o.

Deschise larg uşa, îşi mască durerea cu un surîs şi-l chemă pe nume:

– Jean!

El plăti vizitiul, apoi se întoarse spre ea şi o aşteptă să-i vină în întîmpinare pe strada aglomerată. Marie îl îmbrăţişă fără să ezite.

– Ce bine-mi pare că te văd, Jean! Intră repede! Parisul este din ce în ce mai plin de murdărie.

Voind parcă să-i adeverească spusele, un cal trecu pe lîngă ei, cît pe-aci să-i atingă, în timp ce din sens opus venea un căruţ pe două roţi plin cu pepeni verzi, împins de proprietarul lui care înjura de mama focului.

În clipa următoare, ajunseră în casă. Marie se ferise să-l ajute să urce cele trei trepte de la intrare.

– Dă-mi mantaua! îi ceru ea.

Văzînd că Marie nu schiţează nici un gest ca să-l ajute să se dezbrace, Jean se destinse, în cele din urmă, iar ea revăzu cu bucurie zîmbetul lui luminos. Agăţă în cuier mantaua de piele şi-i cuprinse gîtul subţiat cu amîndouă mîinile.

– Chiar am crezut că n-o să te mai văd niciodată, spuse ea simplu, sărutîndu-i obrazul bărbos. Bine-ai venit în casa ta, Jean.

El îi cuprinse, cu un gest larg, şoldurile şi o lipi de trupul lui. Ea nu se opuse, dar el o împinse aproape imediat la o parte.

– Iartă-mă, zise.

Ea nu răspunse. Văzîndu-i privirea, înţelesese că, prin acest gest, Jean căutase doar un răspuns faţă de bărbăţia lui pierdută. Tristeţea lui arăta că nu-l găsise.

– Povesteşte-mi, spuse el ca să rupă tăcerea aceea jenantă. Vreau să ştiu tot ce s-a întîmplat în timp ce eu eram pe moarte.

Marie îl pofti să se aşeze pe un fotoliu şi stătură de vorbă pînă tîrziu. Încurajat de destăinuirile ei, Jean îi mărturisi că în el se rupsese ceva după ce rămăsese fără picior. Medicii spuneau că nu amputarea piciorului era pricina impotenţei lui şi că motivul trebuia căutat în altă parte, dar el nu-i credea. Continua să simtă dorinţa, dar trupul lui refuza să reacţioneze. Marie îi făgădui să-i scrie lui Theophrastus ca să-i ceară sfatul.

Între timp, sosi şi Solène, după ce închisese prăvălia.

– Jean! exclamă ea cu vocea gîtuită, lăsînd să-i cadă din mînă cheile.

Jean îi zîmbi, deschizînd braţele, iar ea i se aruncă la piept. Vru să-l sărute, însă el întoarse capul. Solène îşi stăpîni lacrimile şi lăsă capul în jos.

– Ar fi trebuit să-mi dau seama că tot la ea îţi este inima, făcu ea, regretîndu-şi imediat după aceea cuvintele.

Zîmbetul lui Marie îngheţă. Al lui Jean deveni trist. Totuşi, o luă de bărbie, silind ochii verzi să-i susţină privirea.

– Nu e vorba de asta, Solène. Dar tu eşti căsătorită, iar eu ţin seama de acest lucru.

– Tu n-ai respectat niciodată căsătoria, Jean Latour! Cît despre a mea, nu a fost consumată, aşa că poate fi anulată cu uşurinţă.

Jean întoarse capul şi-l văzu pe Constant, care se apropia fără să dea nici un semn de duşmănie. Vru să se ridice în picioare, dar bastonul îi alunecă. Atunci, Constant întinse cu căldură mîna, ca să-l sprijine. Jean se agăţă de mîna lui Constant şi, în clipa următoare, tras de acesta, se trezi în picioare, în braţele lui. Se îmbrăţişară frăţeşte.

– Am fost un prost, tot restul vieţii nu-mi va fi de ajuns ca să ispăşesc răul pe care ţi l-am făcut.

– Atunci sîntem chit, Constant, răspunse Jean.

Solène îi privea, tremurînd. Marie simţea lupta care se dădea în sufletul ei, dar n-avea cum s-o ajute. Aşteptase această

întoarcere fără să se îndoiască nici o clipă că ea va fi cea aleasă. Acum, nu mai era sigură de nimic.

În sfîrşit, Jean se îndepărtă de Constant şi o privi.

– Ai dreptate, Solène, murmură el cu blîndeţe. Între mine şi Marie este o legătură puternică. Aşa a fost dintotdeauna, dar, în ultimul an, n-am încetat să mă gîndesc la această şansă pe care mi-a dăruit-o cerul. Dragostea ta m-a adus aici, Solène, şi totuşi, am venit să te despovărez de ea. N-am ce să-ţi ofer. Nimic din ce ar putea dori de la soţul ei o femeie frumoasă şi atrăgătoare. Nu pot nici măcar să întreţin o familie, în ciuda rentei pe care mi-a acordat-o regele pentru serviciile făcute şi pentru gradul meu de ofiţer. Nu mai sînt bărbat decît pe jumătate, iar jumătatea asta nu e demnă de o femeie ca tine.

Înfuriată, Solène făcu un pas, ajungînd în faţa lui. Palma pe care i-o arse răsună ca un gong, lăsîndu-i pe toţi trei cu gura căscată.

– Asta este cea mai proastă scuză pe care o puteai găsi, Jean Latour! zise ea, înălţîndu-şi cu mîndrie bărbia. Găseşte alta, dacă vrei să mă convingi să renunţ la tine!

Şi ieşi din odaie, înainte ca toţi ceilalţi să se dezmeticească. Jean rămăsese încremenit de uimire, în timp ce lui Marie îi revenea buna dispoziţie. Solène avea temperament, însă era pentru prima dată cînd îl vedea ieşind la suprafaţă.

– Marie, explică-i tu, se întoarse Jean către ea, realizînd în sfîrşit ce se petrecuse.

– O, nici nu mă gîndesc, Jean! Trebuie să te împaci cu situaţia. Te iubeşte aşa cum eşti şi n-o interesează cum arăţi.

– Frate, începu Constant, punîndu-i afectuos mîna pe umăr. Ţi-au tăiat cumva ştii tu ce?

– Fireşte că nu, însă...

– Atunci acordă-ţi încă o şansă. Dacă vei ajunge să te iubeşti văzîndu-te prin ochii ei, lucrurile se vor aranja. Crede-mă, adăugă el, aruncîndu-i lui Marie o privire lacomă.

Jean suspină, şovăi, apoi întrebă:

– Tu eşti de aceeaşi părere, Marie?

– N-aş fi găsit cuvinte mai potrivite decît acestea, afirmă ea.

– De acord, se resemnă Jean. Unde-o găsesc?

– Alături de fiul tău, prietene. Vino, am să te conduc acolo.

Constant îi întinse mîna, iar Marie îi privi îndepărtîndu-se, braţ la braţ, de parcă timpul n-ar fi reuşit să strice nimic.

Toţi patru hotărîră ca Jean să se instaleze în casa lui Albérie şi să împartă patul cu Solène, indiferent dacă era în stare s-o satisfacă sau nu.

– De altfel, adăugă Solène, sînt sigură că arta de a iubi mai are şi alte resurse!

Ceea ce Jean se grăbi să-i demonstreze.

La sfîrşitul lui octombrie, Marie primi o scrisoare de la rege, care se afla la Compiègne, unde se restabilea cu greu după o „răceală" care-i afectase „genitoarele" şi-i provoca dureri serioase. Carol Quintul îi acceptase invitaţia. Urma să traverseze toată Franţa ca să ajungă în ţinuturile lui din Flandra, unde poporul se răsculase. Potrivit noilor relaţii dintre ei, Francisc I îi recomandase cumnatului său să evite călătoria pe mare acum, cînd iarna bătea la uşă, iar acesta fusese de acord, fapt care-l uimise, dar îl şi încîntase pe rege. Voia să-i facă o impresie bună şi să-l întîmpine cu toate onorurile. În vederea acestui eveniment, îi comandă lui Marie zece coţi de pînză cu fir de aur răsucit pentru rochia şi tunica doamnei de Canaples şi două sute douăzeci şi unu de coţi de catifea violetă bătînd în roşu-închis pentru domnişoarele de onoare, pe care voia să le vadă îmbrăcate la fel. La acestea se adăugau alte mătăsuri, catifea neagră dublată cu blană de hermină pentru doamnele de onoare ale Caterinei şi ale reginei, precum şi lenjeria necesară.

Marie dăduse lovitura. Îi mulţumi regelui printr-o scrisoare, urîndu-i grabnică însănătoşire, şi se apucă să-i onoreze comanda cu toată priceperea şi cu tot talentul pe care conta Francisc.

Montmorency îi acorda tot mai rar favorurile lui, ceea ce dovedea fără putinţă de îndoială că se plictisise de ea. Marie nu se miră. Conetabilul nu se căsătorise niciodată tocmai pentru a-şi

putea satisface dorința permanentă de noutate, și, după spusele lui Triboulet, care-și continua și acum activitatea de spion, la Curte apăruseră niște tinerele frumoase și nu prea sălbatice.

Marie se împăcase cu ideea inevitabilei rupturi. Comanda regelui dovedea că acesta continua să țină la ea, era fericită alături de Constant și se gîndea să-i facă o vizită tatălui ei de îndată ce se va împrimăvăra, iar ea va avea pungă plină, ca să-l determine să se întoarcă la Vollore împreună cu ea și cu Ma, de care-i era tot mai dor.

20

– Caterina de Medici unelteşte să te înlăture definitiv, o anunţă fără nici o introducere Triboulet, spre începutul lui decembrie.

Chipul lui era acum atît de zbîrcit, încît lui Marie i se păru că sărută un măr uscat, dar mintea îi era la fel de trează ca înainte.

– Au trecut vremurile acelea, rîse Marie. Ce-ar putea să-mi facă acum?

– Orice, Marie, orice. Vrea să-l doboare pe Montmorency şi să te tragă şi pe tine după el.

– Montmorency o va rupe cu mine în curînd, iar ea va rămîne cu buza umflată.

– Ba n-o s-o rupă cu tine. Caterina îl are la mînă.

Afirmaţia aceasta o nelinişti pe Marie. Dacă Triboulet riscase să vină la ea, însemna că lucrurile erau mai grave decît şi-ar fi imaginat.

– Te ascult.

– Montmorency va insista să vii şi tu la Fontainebleau cît va sta acolo Carol Quintul. I s-a poruncit să-l convingă pe rege că prezenţa ta este absolut necesară şi că, în plus, ţi-ai face şi reclamă, fiindcă toată lumea de la Curte va purta materiale şi lenjerie de la prăvălia ta. Apoi va face în aşa fel încît să fii surprinsă în flagrant delict de adulter cu Carol Quintul.

– Cum s-ar putea una ca asta? Nu-l pot suferi!

– Un somnifer turnat în băutură va fi de-ajuns. Te vei trezi alături de oaspetele regelui, care va insinua cu perfidie că te-ai culcat cu el de bunăvoie.

– Şi de ce ar face-o?

– Fiindcă Montmorency i-a promis că Francisc I nu va mai revendica niciodată Italia dacă el, Carol, îl va ajuta să-l demaşte pe cel care a pus la cale complotul împotriva delfinului. Marie simţi că inima începe să-i bată puternic. Triboulet continuă: Iar regelui i-a făgăduit contrariul, pentru ca acestă să-l întîmpine cu tot fastul pe Carol Quintul. I-a garantat că, în schimbul generozităţii sale, va primi înapoi Milanul. Iată de ce a deschis larg regele vistieria şi a insistat ca locuinţele să fie decorate luxos, iar oamenii – cît mai eleganţi îmbrăcaţi. Montmorency va sădi îndoială în sufletul regelui, spunîndu-i că s-a apropiat de tine numai ca să te poată demasca mai uşor, că acum s-a dovedit că eşti complicea lui Carol Quintul şi că sub masca prefăcutei tale lipse de interes pentru putere, pe care o afişai ca să-ţi atingi mai uşor scopul, ascundeai, de fapt, perversitate şi lăcomie. Firma ta, pe care regele a legitimat-o prin comanda lui, te-a făcut să devii acum o văduvă foarte bogată.

Marie era copleşită de cele auzite. Ştia bine că ducesa ar fi vrut să-şi ducă ameninţările la îndeplinire, însă nu bănuia că aceasta dispunea, într-adevăr, de mijloacele necesare ca s-o facă.

– Şi spui că vrea să-l piardă şi pe Montmorency? De ce? Cum anume, Triboulet?

– Ca pedeapsă pentru că a înlesnit legătura lui Henric cu Diane. Ştie bine că, dacă şi-ar ucide rivala, soţul ei n-ar ierta-o niciodată. A descoperit că Montmorency l-a trădat pe rege pentru a căpăta o moştenire frumoasă: cea a contelui de Châteaubriant. Acesta i-a lăsat prin testament toate bunurile sale conetabilului, dezmoştenindu-şi nepoţii, pentru ca acesta să păstreze tăcerea în legătură cu moartea doamnei de Châteaubriant. Tranzacţia s-a făcut în faţa unui notar discret, dar Caterina a reuşit să afle de ea. L-a ameninţat pe Montmorency că, dacă nu o ajută să-şi înfăptuiască planurile, îi va dezvălui regelui adevărul. Iar după ce aceste planuri vor fi duse la îndeplinire, ea va afirma că Montmorency

era complicele tău şi că te copleşea cu bijuterii ca să-ţi cumpere tăcerea. Despre Caterina se va spune că a salvat Coroana, demascînd doi trădători lacomi şi nemiloşi, iar regele nici nu se va mai gîndi vreodată s-o repudieze pentru sterilitatea ei.

– Nemernica! scrîşni Marie, lovind cu pumnul în masă. Am să pretind că sînt bolnavă şi n-am să mă duc la palat.

– Ba va trebui totuşi să te duci. Singura şansă pe care o ai este aceea de a-i mărturisi totul regelui. Şi să-l laşi pe Montmorency să cadă primul.

– Caterina o să afle că am fost prevenită, iar tu vei fi în primejdie.

– A şi aflat, micuţa mea. Ştiu că m-a pus sub supraveghere. Sări jos din fotoliu şi îi luă mîinile. Mă tem că nu te voi mai putea ajuta. N-o să ne mai vedem.

Marie se lăsă în genunchi. Piticul îi surîdea.

– Te-ai jertfit ca să mă salvezi. De ce ai făcut-o?

– Pentru că tu eşti aleasa. Bau-Bau ştia asta. O ştiu şi eu, la fel ca toţi ceilalţi din neamul nostru.

– Aleasa? Nu pricep.

– Noi, piticii, ştim mai multe decît voi, uriaşii. Sîntem mai aproape de pămînt şi ne tragem dintr-o specie uitată de zei. Ca să compenseze urîţenia noastră, ei ne-au oferit nişte daruri: darul de a prevedea şi pe cel de a şti. Dar nu era de-ajuns. Aşa că ne-au hrănit cu laptele lupoaicelor ca să putem trăi ascunşi, în grup, şi să ne apărăm semenii. Dincolo de aparenta noastră nebunie se ascunde multă înţelepciune, Marie. Constant s-a născut ca s-o transmită, iar tu, pentru ca sîngele lupoaicelor să poată fi, în cele din urmă, spălat. Eu voi muri, dar asta n-are nici o importanţă. Sînt bătrîn şi obosit. Te-am servit bine. Serveşte, la rîndul tău, cauza copiilor tăi. Dacă cercul se închide, voi putea muri împăcat.

Îşi petrecu braţele scurte pe după gîtul lui Marie, care se lăsase pe vine, şi rămaseră îmbrăţişaţi mult timp. Apoi Triboulet o sărută pe obraz şi o lăsă singură cu zbuciumul ei.

După cîteva zile, Marie primi o scrisoare de la Caterina:

Curtea a pierdut un bufon. Era abia cît un copil. Domnul să-i apere pe ai tăi.

Îi scrise pe dată lui Albérie, cerîndu-i să-i supravegheze cu şi mai multă atenţie pe gemeni. Dacă-şi dădea seama că planul ei a fost compromis, Caterina putea prea bine să se răzbune pe copii. Abia după aceea îl plînseră pe Triboulet.

Atunci cînd Montmorency, venit în vizită la ea, îi spuse că i-ar plăcea s-o aibă la braţul lui în timpul festivităţilor organizate în cinstea lui Carol Quintul, Marie arboră cel mai dulce surîs al ei.

– Nimic nu m-ar bucura mai mult, Anne. Spune-i regelui că aş dori să-i mulţumesc personal pentru favoarea cu care mă onorează.

Montmorency scoase atunci o casetă pe care o deschise. Înăuntru era un colier de diamante.

– Poartă-l, Marie, ca pe un semn al sincerei mele afecţiuni.

I-l prinse la gît, iar Marie avu senzaţia că o mînă nevăzută o sugrumă. Înghiţi un nod şi-şi scoase imediat colierul, fără să-şi piardă calmul.

– Îl voi purta, scumpul meu iubit, la o rochie demnă de frumuseţea lui. Asta nu merită atîta strălucire.

– Cum doreşti, spuse el, aşezînd bijuteria la loc în caseta pe care o puse la căpătîiul patului. Voi trimite în curînd după tine, adăugă el înainte de a pleca.

Marie n-avu somn toată noaptea şi, cînd veni Solène să deschidă prăvălia, îi povesti senzaţia ciudată pe care i-o provocase colierul.

– Arată-mi-l, îi ceru Solène.

Marie o conduse în camera unde se consuma relaţia ei cu Montmorency. Se simţi jenată văzînd aşternutul încă răvăşit. Constant nu intra niciodată în odaia aceea. Solène luă în mînă caseta sculptată, din lemn de acaju.

– Magie neagră, zise, plimbîndu-şi un deget priceput peste diamante.

– Bănuiam eu. Ce să fac? I-am făgăduit lui Montmorency că am să-l port.

Solène zîmbi.

– Am să-l iau cu mine. Ţigăncile cunosc multe secrete, inclusiv pe acela de a trimite răul înapoi de unde a venit. În două-trei zile, Caterina de Medici va cădea la pat, plină de abcese purulente.

– Ce s-ar întîmpla dacă aş purta colierul aşa cum este?

– Ai muri. La fel de sigur cum ai muri dacă ai avea ştreangul de gît.

– În planul ei iniţial nu era prevăzută moartea mea, se alarmă Marie.

– Probabil că l-a schimbat de teamă ca Triboulet să nu-i fi dat de gol toate proiectele. Poate că nu ştia cît de multe aflase el. Sau poate ştia? Fii prudentă, Marie. Dacă femeia asta face uz de vrăjitorie ca să te distrugă, n-am să te pot ajuta cu nimic cît vei fi la palat. Oricum, trebuie s-o faci să creadă că stăpîneşti puterea magiei de care se foloseşte ea şi că vrăjile ei n-au nici un efect asupra ta. Poate că asta o va împiedica să încerce încă o dată.

– Dar ceea ce vrei tu să faci nu te pune în pericol? se nelinişti Marie.

Solène izbucni în rîs.

– Tu ai grijă doar să urmăreşti zvonurile. Vedem noi cine va învinge. Triboulet îmi lipseşte şi nimic nu-mi poate face mai multă plăcere decît să-i răzbun moartea.

Trecură cîteva zile. Apoi, în sîmbăta următoare, se întîmplă ceea ce prezisese Solène. Clopotele sunară ca să anunţe că *duchessina* era foarte bolnavă, chinuită de o febră care făcea să-i apară pe piele nişte băşici purulente. Timp de o săptămînă, castelul fu pus în carantină, iar apropiaţii Caterinei fură supravegheaţi de medici, ca să nu izbucnească vreo epidemie.

Solène o asigură pe Marie că boala Caterinei va trece repede.

– Vrăjile ei sînt mult mai slabe decît ale mele, adăugă ea, dar Caterina nu ştie asta.

Solène părea încîntată de farsa pe care i-o jucase acestei otrăvitoare. Marie însă era mai puțin entuziasmată. Cînd o va vedea purtînd colierul, Caterine va înțelege. Și, după cum o cunoștea Marie, era de așteptat să urmeze niște represalii.

În ziua de 27 noiembrie a anului 1539, Carol Quintul punea piciorul pe pămîntul Franței, la Saint-Jean-de-Luz. În aceeași zi, Solène prindea la gîtul lui Marie colierul curățat de puterile lui malefice, care nu-i mai produse alte senzații în afară de răceala plăcută și strălucitoare a diamantelor, spre ușurarea ei. Caterina se vindecase de acea boală, care era „un mare mister", după cum spuneau doctorii, iar castelul de la Fontainebleau fusese curățat de jos pînă la acoperiș în așteptarea vizitei împăratului.

Montmorency se dusese la Loches, unde se aflau regele și regina, urmînd să-l aștepte acolo pe Carol Quintul pentru a-l însoți în călătorie. Francisc era încîntat că-și poate uimi cumnatul pe măsură ce vizitau diferite palate din Franța. Marie știa, așadar, că nu va apuca să discute cu el înainte ca lațul să se strîngă în jurul ei.

Ai ei se sfătuiră îndelung cum era mai bine să procedeze. Constant era de părere că Marie trebuia să se întoarcă la Vollore și să se ascundă acolo, Bertille insista s-o însoțească și ea, cu condiția ca și fiul ei să vină cu ele. Solène și Jean, dimpotrivă, erau de părere că primejdia trebuia înfruntată. Dacă Marie își arăta frica, devenea și mai vulnerabilă.

La un moment dat, fu pronunțat numele surorii regelui, iar Marie întrezări o soluție. Marguerite d'Angôuleme nu-și ascunsese afecțiunea pe care o nutrea față de ea și nici aversiunea pentru Caterina. Fără îndoială că ar fi știut ce sfat să-i dea. În ciuda primelor semne ale iernii care se apropia, Marie plecă la Poitiers, unde se afla Marguerite.

Sora regelui o îmbrățișă cu o bucurie neprefăcută și acceptă imediat să discute cu ea între patru ochi. De astă dată, Marie îi expuse cu sinceritate toate argumentele ei: prezicerea lui Nostradamus, felul cum insistase Caterina pentru a obține de la ea otrava și cum o înșelase, ura ducesei în momentul cînd ea refuzase

să o ajute în realizarea altor proiecte macabre, lăcomia lui Montmorency. Marguerite o ascultă îngrijorată, cu sprîncenele încruntate. Dar era prea tîrziu ca Marie să mai dea înapoi. Sfîrşi mărturisindu-i teama ei că va fi condamnată şi altfel decît de propriile remuşcări şi-i întinse ultimul mesaj al Caterinei, cel prin care-i anunţa moartea lui Triboulet. Apoi tăcu, se aşeză mai bine în fotoliu, bău dintr-o înghiţitură lichiorul de migdale care-i fusese adus şi aşteptă. Marguerite rămase o bună bucată de vreme cu scrisoarea între palmele împreunate, fără să scoată vreo vorbă.

Apoi îşi înălţă capul. O dungă subţire de nemulţumire îi brăzda fruntea largă şi înaltă, pe care căderau cîteva şuviţe mătăsoase şi ondulate de păr.

– Toate acestea mă întristează tare mult, Marie, zise. Regele nu s-a îndoit niciodată de vina Caterinei şi nici de amestecul tău involuntar în moartea delfinului. Pe vremuri, Isabelle de Saint-Chamond mi-a făcut şi mie rost de aceeaşi otravă. Asta s-a întîmplat atunci cînd regele era prizonier la Madrid. Nu contează care erau împrejurările, dar se pare că nu am stofă de criminală. Oricum ar fi, fratele meu ştia de unde provine otrava care i-a ucis fiul.

– De ce n-a spus nimic? Cum de n-a luat măsuri împotriva mea? întrebă Marie.

În aceeaşi clipă însă îşi aminti vorbele regelui, cînd ieşise din camera ei după noaptea în care se iubiseră. Nu avusese oare şi atunci senzaţia că fusese demascată? Marguerite răspunse, dînd din umeri:

– La ce bun, din moment ce fusese prins cel care turnase otrava în pahar? În afară de asta, el ţine la Caterina de Medici, chiar dacă din nişte motive false, dar ţine sincer la ea. Cît despre tine, n-a avut nici o îndoială că ai fost manipulată. Însă mai există şi alt argument. Unul mai sinistru: tînărul Francisc, pe care, crede-mă, regele îl iubea din tot sufletul, era un om crud şi pervers. În ciuda iubirii pe care i-o purta, fratele meu era neliniştit la gîndul că el îi va urma la domnie. Se temea ca între el şi cei doi fraţi ai lui să nu izbucnească vreun război fratricid.

Durerea lui a fost nemărginită; totuşi, cred că s-a simţit uşurat ştiind că tronul îi va reveni lui Henric. Cine ştie, poate că acum, cînd Henric i se împotriveşte din diverse motive prosteşti, regretă.

– Henric este prost sfătuit, Marguerite. Montmorency, pe care-l credeam cinstit şi drept, nu-şi urmăreşte decît propria glorie şi propriul cîştig.

– Mi-am dat şi eu seama. De asta sînt atît de abătută. Fratele meu are o încredere oarbă în el.

– Ce trebuie să fac? întrebă Marie.

– Să te laşi atrasă în capcană, pentru ca ura Caterinei să nu se abată asupra copiilor tăi. Cît despre mine, îl voi anunţa pe rege că împotriva ta se urzeşte un complot şi că Montmorency l-a trădat. Mai ai şi alte interese la Curte?

– Nu, doamnă. Am doar nevoie de bani ca să-i întreţin pe ai mei, dar, mulţumită vouă, prăvălia are vad bun.

– Atunci nu trebuie să-ţi mai faci griji. O dizgraţie trecătoare nu-ţi va afecta afacerile, voi veghea asupra lor. Tu ştii mai bine decît oricine că, uneori, umbra îi este mai prielnică afecţiunii. Ai încredere în mine şi în regele tău.

– Sînteţi singurele persoane în care am avut mereu încredere.

Marguerite se ridică şi o strînse cu drag în braţe.

– Acum du-te!

Marie se pregăti să plece, dar îşi mai aminti ceva:

– Mai cunosc încă un secret, Marguerite. Nu este un lucru prea important, dar aş vrea să ţi-l împărtăşesc.

– Te ascult, Marie.

– Cu mult timp în urmă, într-o noapte, regele s-a iubit cu o ţigancă. În urma acestei nopţi s-a născut un copil, o fată. O cheamă Solène şi era nepoata adoptivă a lui Triboulet. E prietena şi asociata mea.

Chipul lui Marguerite fu luminat de un surîs plin de bucurie.

– Iată un nou motiv de a ne încrede în credinţa ta faţă de familia noastră, Marie. Spune-i acestei nepoate nelegitime că am aflat de existenţa ei şi că, dacă va avea vreodată nevoie, îi voi acorda protecţie.

Marie făcu o reverență radioasă și plecă ușurată. Dacă i s-ar fi întîmplat vreo nenorocire, Solène și prăvălia erau în siguranță.

Sfatul primit de Marie de la Marguerite îl îngrijoră totuși pe Constant.

– Dar dacă te trădează și ea? o întrebă. Nobilii sînt prefăcuți și lipsiți de scrupule.

Dar Marie nu cedă. Credea în intuiția ei. Isabeau, Albérie și mama ei fugiseră din fața amenințării, iar nenorocirea le ajunsese din urmă. Triboulet îi spusese că ea era aleasa. Chiar dacă nu reușise să priceapă sensul acestei afirmații, era hotărîtă să nu lase un alt monstru să-i nimicească planurile.

După o săptămînă, un spasm violent o făcu să se dea jos din pat și să se aplece, icnind, deasupra toaletei. Vomită toată ziua, precum și în zilele următoare. Prima care înțelese despre ce era vorba fu Bertille, care începu să bată, încîntată, din palme:

– Voi fi din nou bunică, exclamă ea, văzînd ochii încercănați ai lui Marie.

Vomitînd, Marie începu să numere zilele. Ciclul îi întîrziase. Cu toate acestea, avusese grijă să-și bea regulat ceaiurile. Oare cînd uitase? O sudoare rece îi acoperi brusc tot trupul. Se întîmplase în noaptea în care Montmorency îi adusese colierul. În noaptea aceea și în cele care urmaseră. Cîte fuseseră? Două, trei? Nu-și mai amintea. Un lucru însă era sigur. Rămăsese însărcinată. Oare cu care dintre ei, cu Constant sau cu conetabilul? Gîndul acesta o umplu de spaimă. Cum avea să reacționeze Constant în fața acestei dileme?

El primi cu bucurie vestea. O ridică în brațe și se învîrti cu ea prin odaie, ascultînd vocea subțire și cîntătoare a lui Bertille, care se împutina tot mai mult la trup, sub povara anilor. Solène și Jean manifestară același entuziasm, iar Marie nu îndrăzni să le împărtășească gîndul care o chinuia. Avea destul timp s-o facă, dacă păstra copilul.

A doua zi, află ceva ce îi întări hotărîrea de a tăcea. După ce plecaseră de la ei, Solène şi Jean se îmbrăţişaseră. Ca şi cum această viitoare naştere ar fi şters tot ce avea pe conştiinţă, Jean simţise că bărbăţia i se trezea din nou la viaţă. Solène îl încurajase şi putuse, în sfîrşit, să se bucure de iubitul ei regăsit.

La două zile după această întîmplare, dimineaţa, Marie se întorcea acasă ţinînd în braţe o pîine mare şi caldă. Ajunsese în dreptul porţii cimitirului, cînd auzi în spatele ei vocea lui Jean şi se opri. Acum, Jean putea să umble repede, sprijinindu-se în cîrjă şi în piciorul de lemn. Din cîţiva paşi fu lîngă Marie, care se stăpînea să nu rîdă văzîndu-i strîmbăturile.

– Îţi vine să rîzi, îi reproşă el. Aş vrea să te văd şi pe tine dansînd într-un picior!

– Aş fi mult mai stîngace decît tine şi ţi-aş cădea în braţe, glumi ea.

– Vechii mei demoni n-ar putea rezista, costată el pe un ton mai serios decît ar fi vrut.

O luă înainte, iar Marie îl urmă.

– Ce vrei să spui, Jean?

Nu-i răspunse pînă cînd ajunseră în pragul prăvăliei, ca să scape de gălăgia străzii, care-i obliga să vorbească pe un ton ridicat. Nu voia să-l audă toată lumea; de fapt, nici nu-i prea venea să spună ceea ce gîndea. Totuşi, cuvintele-i scăpară parcă fără voie:

– Îmi lipseşti, Marie.

Cu un gest sigur deschise uşa, făcîndu-i loc să intre. Marie puse pîinea pe masa din bucătărie, îşi scuturâ capa de făină, apoi ridică privirea spre Jean, care, pironit în pragul uşii, de unde-i vorbise, nu reuşea să-şi ia ochii de la ea.

– Dar mai e Solène... şi Constant, crezu ea de cuviinţă să precizeze.

Jean izbucni într-un rîs vesel, apoi veni lîngă ea şi, cu o mişcare largă, o prinse în braţe.

– Nu despre asta e vorba, Marie. Sînt fericit cu Solène, iar tu l-ai ales pe Constant. Totul este limpede şi firesc. Dar o vigoare pe care-o credeam pierdută îmi readuce în minte un parfum

anume, o preferință pentru o piele la care am rîvnit mai mult decît la altele.

– Ești insuportabil, se apără ea, împingîndu-l cu blîndețe.

Nu-și prea dădea seama dacă el glumea sau vorbea serios și se hotărî să-l ia peste picior. Se răzgîndi însă văzîndu-i flacăra din privire.

– Merit să fiu ars pe rug! recunoscu Jean, căci încă te doresc, deși trupul meu mi-o interzice, crede-mă. Dovadă că în mine se ascunde un suflet diabolic, fără putință de mîntuire.

– Nu mă necăji, Jean. Mi-e și așa destul de greu că trebuie să-l înșel pe Constant.

– El știe ce motive te împing în patul lui Montmorency. Numai eu l-aș trăda, dacă aș îndrăzni... Dar nu voi îndrăzni, Marie. Chiar dacă femeia care ai devenit acum mă ispitește și mai mult decît adolescenta de pe vremuri. Dar poate că e din cauza acestui pîntece, care-mi amintește de un altul. Acest pîntece dătător de viață, care-mi trezește o gelozie nesănătoasă. Iartă-mă.

Marie ridică fruntea, țuguindu-și îmbufnată buzele.

– N-ai nici un chef să te iert!

– Așa e! recunoscu Jean. Sînt din nou în stare să fac dragoste, Marie. Mă simt trăind de parcă aș fi ieșit dintr-un somn mohorît. Iar faptul că încă te doresc este o adevărată izbîndă în lupta cu timpul. Ar trebui să fii măgulită.

– Ești insuportabil! oftă ea.

– Te repeți, drăguța mea Marie. Iar acum, spune-mi ce necaz ai. Căci nu numai mireasma pielii tale îmi lipsește, ci și confidențele și încrederea ta.

Marie oftă adînc. Jean avea dreptate. Preocupările ei o făcuseră să uite că erau prieteni. Nu-și închipuise că acest lucru îl afecta. Solène era atît de prevenitoare cu el...

– Tocmai despre pîntecele meu este vorba, cuteză ea. Se repetă aceeași poveste, Jean.

– Montmorency?

– S-ar putea. Eram atît de întoarsă pe dos din pricina complotului, atît de îndurerată de moartea lui Triboulet. Am uitat să-mi iau leacurile. Cum aș putea să știu precis?

– Constant ce zice?

– Cred că se preface. Pare fericit, însă mi-e greu să cred că nu are nişte bănuieli.

– Spune-i totul.

– Dac-ar fi atît de simplu!

– Ah! Marie, Marie! suspină Jean, luînd-o iarăşi în braţe.

Ea îşi puse capul pe umărul lui. Jean trase cu nesaţ în piept aroma ei de iarbă-neagră şi de pîine caldă, apoi îi şopti la ureche:

– Numai minciuna şi îndoiala pot distruge încrederea. Deschide-ţi inima în faţa lui, împărtăşeşte-i temerile tale. Împarte-le cu el. Probabil că le resimte şi el, la fel ca tine.

– Ai dreptate.

Deodată, Marie se simţi mai puternică. Sărută sonor obrazul lui Jean, care o strînse mai tare la piept.

– După ce-l vei părăsi pe Montmorency, ţi-ai putea încerca norocul şi cu un cerşetor cu un picior de lemn, şuşoti el, cu vocea alterată de o tulburare plăcută.

Marie îi alunecă din braţe, aruncîndu-i un: „Nici o nădejde, Jean Latour!" care-l încîntă, ca o dovadă a complicităţii lor regăsite.

Seara, la culcare, Marie se ghemui, goală, în braţele puternice ale lui Constant. El o mîngîie îndelung, minunîndu-se, ca de fiecare dată, de plăcerea pe care o trezeau degetele lui, făcînd-o pe Marie să scoată un geamăt pe care el îl prelungea oricît dorea. Marie se lăsă în voia dezmierdărilor lui, dar nu-şi putea lua gîndul de la vorbele lui Jean. În timp ce după un ţipăt îngemănat respiraţia le revenea la normal, Marie se hotărî.

– Mi-e ruşine, Constant, şuşoti ea, profitînd de acel moment de abandon care urma plăcerii.

Simţind că greutatea lui împovărează trupul ei mic, Constant se sprijini în coate deasupra ei. Cu părul ciufulit, cu barba nerasă şi cu pleoapele grele deja de oboseală, arăta ca un sălbatic. Îndurerată, Marie îl cuprinse cu braţele de mijloc, ca să-l reţină în ea.

– Aş vrea ca fiul meu să fie al tău, şopti ea, cu o iubire nemărginită în privire.

– Este.

– Dar mai e şi... începu Marie.

– Puţin îmi pasă, afirmă Constant. Copilul acesta nu va avea decît un singur tată, Marie, chiar de-ar fi să-l ucid pe Montmorency cu mîinile mele ca să fiu sigur de asta.

Marie nu spuse nimic. Inima îi bătea de să-i spargă pieptul. Se strînse şi mai aproape de el.

– Dar n-o să fie nevoie, nu-i aşa? întrebă somnoros Constant, înăbuşindu-şi un căscat.

– Nu, n-o să fie nevoie. O voi înfrunta pe Caterina, Constant. Apoi am să-i vorbesc regelui şi am să-l părăsesc pe Montmorency. Îţi promit.

– Să ai grijă de tine, Marie, mormăi el, punînd o mînă grea pe pîntecele ei. Ţin la copilul ăsta tot atît de mult cît ţin la tine.

În bezna din odaie, Marie lăsă tăcerea să-i acopere zîmbetul. Se simţea pregătită să-şi înfrunte destinul. Îşi făgădui să-l sărute a doua zi pe Jean. Să-l sărute prietenește pe obraz pentru sfatul lui bun şi pentru afecţiunea pe care i-o purta. Constant scoase un sforăit uşor care-o făcu să rîdă. Îl ciupi de nas, murmurînd:

– Te iubesc.

Constant îi prinse degetele într-ale lui.

– Şi eu te iubesc. Nimic în lume şi nimeni nu mă poate face să mă răzgîndesc, fie el cerşetor, mareşal sau chiar rege.

Marie chicoti şi căzu într-un somn dulce.

După cîteva zile, îi trimise tatălui ei banii pe care-i pusese deoparte, anunţîndu-l că avea de gînd să-i facă o vizită cît mai curînd posibil, apoi se duse la bancherul ei, ca să se asigure că, orice s-ar întîmpla, conturile ei vor permite emiterea unor polițe. „Pentru a îndepărta o nenorocire, spunea Solène, cel mai bun lucru este s-o prevezi."

După care îi lăsă pe parizieni să-i povestească înaintarea lui Carol Quintul către destinul lui.

Cînd primi biletul surorii sale, Francisc I se afla la Chambord, la picioarele scării monumentale construite la porunca lui, pe care i-o arăta oaspetului său uluit de atîta generozitate.

De fapt, Francisc voise să șteargă impresia lăsată de accidentul de la Amboise, unde, pe cînd mergea alături de Carol Quintul prin turnul Hurtault, unul dintre purtătorii de torțe se împiedicase în fața litierei lor, dînd foc tapiseriilor întinse în cinstea oaspeților. Fuseseră nevoiți să se întoarcă din drum, scăpînd ca prin minune de flăcări.

Regele se pierduse în scuze. Ca să nu strice bunele relații dintre ei, Carol Quintul îl asigură că incidentul nu-l deranjase, dar afirmația aceasta sunase la fel de fals ca șuierul pe care-l scotea în permanență nasul lui năpădit de polipi. Francisc îi luă de bune vorbele, ca să se liniștească.

Cuvintele lui Montmorency îi răsunau în amintire: „Dacă împăratul va fi satisfăcut, ți-ar putea mulțumi dîndu-ți Milanul".

Așa că mesajul lui Marguerite îl făcu să scrîșnească din dinți. Seara, sub pretextul că împăratul era obosit, scurtă recepțiile date în onoarea acestuia. Cugetă în singurătatea odăii lui, găsind răbdarea necesară pentru a nu-l pedepsi imediat pe Montmorency. Admise, pînă la urmă, spusele surorii sale, ca să nu compromită perspectiva redobîndirii Milanului, chiar dacă avea acum îndoieli în această privință. Cu scrisul lui energic și înclinat o informă pe Marguerite că era de acord cu ea și că va veghea să se facă dreptate așa cum era mai bine pentru regat. Luînd apoi o altă foaie de hîrtie, mîzgăli pe ea cîteva cuvinte pentru Marie: „Fii sigură de afecțiunea mea și de bucuria pe care mi-o oferă această afecțiune". În dimineața următoare, cu toate că-i venea să-l răstignească pe conetabil, care-i surîdea cu ipocrizie, expedie scrisorile și-i propuse lui Carol Quintul să viziteze o mănăstire.

Acesta acceptă cu plăcere. Pe drum, Francisc îi povesti că, în august anul trecut, emisese un edict prin care cronicarii din fiecare parohie erau obligați să țină în registrele lor o evidență a tuturor deceselor, nașterilor și căsătoriilor, notînd ziua și ora exactă, date pe care francezii trebuiau să le declare ca să se știe exact, preciză el, cine trăia și cine murea în țară.

– Vezi, prin urmare, dragă cumnate, cîte idei frumoase naște această somptuozitate.

În loc de răspuns, Carol Quintul se apucă să-şi înşire titlurile şi rangurile în registrul pe care i-l întindea abatele. Regele, care sub masca veseliei îşi păstra resentimentele, se mulţumi să-şi aştearnă semnătura, însoţită doar de aceste cuvinte simple: „François, senior de Vanves".

Apoi adăugă, rîzînd:

– Vei vedea la Fontainebleau că, printre artiştii care-mi menţin buna dispoziţie şi spiritul, sînt mai modest decît un copil al Iudeei.

Carol nu răspunse la această aluzie. Montmorency îi fluturase şi lui prin faţa ochilor speranţa că va obţine ceea ce dorea. Dacă regele Franţei renunţa la pretenţiile sale asupra Italiei, şi încă definitiv, era dispus să îndure cîteva umiliri şi invidii.

Biletul regelui ajunse la Paris în acelaşi timp cu al lui Montmorency. Dacă primul o linişti pe Marie, cel de-al doilea o făcu să se cutremure.

În timp ce conetabilul o invita să i se alăture, Carol Quintul asista, încîntat, la spectacolele care precedau sosirea lui la Fontainebleau. Aceste lucruri se întîmplau la 24 decembrie 1539.

A doua zi, de Crăciun, Marie executa o reverenţă fără cusur în faţa regelui şi a împăratului. Pe pieptul ei acoperit de mătăsuri superbe, tivite cu hermină, colierul de diamante scînteia în lumină, îmbrăcînd-o într-un curcubeu de frumuseţe.

Regele îi întinse satisfăcut mîna, ridicînd-o, şi o prezentă imediat oaspetelui:

– Marie de Chazeron face parte dintre artiştii ale căror talente ai avut prilejul să le admiri, frate.

Carol Quintul îşi încreţi sprîncenele. După cîte ştia el, talentul era apanajul bărbaţilor, nu al femeilor. Vrînd parcă să-i dea dreptate, Marie protestă cu umor:

– Sire, dacă v-ar auzi italienii care au transformat acest loc într-o operă de artă, ar fi la fel de supăraţi ca mine, cînd vă aud glumind pe socoteala mea.

– Ai văzut, Carol, replică regele, alţii s-ar fi umflat în pene dacă i-aş fi lăudat; nu însă şi Marie. Cu toate acestea, nici una

dintre doamnele care te-au întîmpinat nu ar fi fost atît de frumoasă dacă mîinile acestei lenjerese nu ar fi avut îndemînarea de a le pune farmecele în valoare.

– N-am făcut decît să-mi slujesc regele, răspunse Marie.

– Aş putea pune rămăşag că-l slujeşti aşa cum trebuie, afirmă Carol Quintul.

– Însoţeşte-mă, Marie. Împăratul doreşte să-mi viziteze reşedinţa. Curtea ne va urma.

Marie dădu din cap şi se trase într-o parte ca să-i lase să treacă. Montmorency se apropie de ea şi-şi trecu braţul pe sub al ei.

– Eşti mai frumoasă ca oricînd, îi şopti el la ureche.

– Meritul e al acestei bijuterii, prietene. M-ai copleşit cu darurile tale.

Marie se înclină din nou în faţa reginei Eléonore, care-i adresă un surîs, a lui Anne de Pisseleu, care făcu la fel, dar mai crispată, şi a delfinului, care n-avea ochi decît pentru Diane; aceasta, păstrîndu-şi, ca de obicei, atitudinea trufaşă şi rezervată, îi făcu lui Marie doar un semn prietenesc din cap.

Cînd trecu şi Caterina, la rîndul ei, prin faţa lui Marie, acesteia îi crescu inima observînd că ducesa pălise văzîndu-i colierul de diamante. *Duchessina* îşi duse mîna la gît, îşi strînse buzele uscate şi grăbi pasul în urma cortegiului, fără să scoată o vorbă. Marie deduse că aceasta înţelesese. De-acum înainte trebuia să se ferească. Îşi îndreptă atenţia spre rege, care lăuda, ca întotdeauna, splendorile de la Fontainebleau.

Vizita începu cu camera regală, împodobită cu tapiserii desenate de Rafael, apoi urcară la etajul al doilea.

– Festivităţile de ieri, de la sosirea lui Carol Quintul, erau mai reuşite, povesti Montmorency. Au fost scenete, turniruri şi distracţii de tot felul, dragă Marie. Păcat că nu le-ai putut vedea şi tu. Cît despre ceea ce se află aici, adăugă el, arătînd cu un gest sala turnului în care erau, ai auzit de o sută de ori toate amănuntele acestea. N-ai prefera un loc mai izolat?

– Am aflat că în cinstea vizitei a fost special amenajat un loc nou, răspunse Marie, care n-avea nici un chef să rămînă singură cu conetabilul.

– Este vorba despre apartamentele destinate împăratului, într-un pavilion pe colţ unde plafonul a fost zugrăvit cu vulturi avînd de jur împrejur deviza lui. Au fost instalate acolo şi multe sobe, ca să suplinească lipsa şemineelor. Vrei să mergem acolo? insistă Montmorency, strecurîndu-şi braţul pe după mijlocul ei.

Pe vremuri, dorinţa lui ar fi măgulit-o, acum însă o enerva. De cînd aflase despre duplicitatea conetabilului, respectul faţă de el îi pierise. Răspunse cu politeţe:

– Nu se cuvine să pătrunzi nepoftit în apartamentul unui musafir. Ai răbdare, Anne. La noapte îţi voi sta la dispoziţie îmbrăcată numai cu colierul.

– Ce greu va trece timpul pînă atunci! gemu el la urechea lui Marie. N-am putea să i-o luăm înainte?

– Cîtă nerăbdare, dragul meu! îl ironiză ea. Te porţi ca un adolescent respins. Gata. O să capeţi în curînd ceea ce meriţi.

Anne de Montmorency se mulţumi cu atît, iar Marie îl lăsă s-o conducă pe urmele regelui. Ultima ei frază nu fusese o minciună. Această constatare o făcu să se simtă uşurată.

Saloanele se succedau, pline pînă la refuz cu operele lui Leonardo da Vinci, ale lui Rafael şi ale multor altor artişti italieni. Francisc se minuna în faţa lui *Hercule* sculptat de Michelangelo, a *Giocondei* agăţate pe perete, a obiectelor din aur şi argint făurite de mîinile lui Cellini, care împodobeau pînă şi sălile de baie, atrăgîndu-l şi pe împărat în plăcerea nespusă pe care i-o stîrnea arta, sub toate formele ei, şi care făcuse din Fontainebleau cel mai frumos loc din Franţa.

La cina care încheie această zi, împăratul o felicită pe Marie pentru materialele somptuoase în care erau înveşmîntate doamnele de la Curte. Marie răspunse că meritul era al regelui, care avea mult gust. Dar fu nevoită să mai sporovăiască cu împăratul şi să-i accepte invitaţia la dans. Spre marea ei surpriză, Carol îi spuse cu voce scăzută: „Eşti la fel de frumoasă cum mi te închipuiam eu". Marie se mulţumi să-i răspundă printr-un

zîmbet nătîng. În ciuda siguranței pe care-o afișa, nu se simțea deloc în largul ei și privea adesea către Montmorency și Caterina, convinsă că puneau ceva la cale. Nu știa cînd urma să se abată asupra ei tăișul ghilotinei, însă era atentă la tot ce mînca și bea; dacă pleca de la masă, la întoarcere nu se atingea de ceea ce se mai afla în farfuria ei, așteptînd să fie servită din nou, în același timp cu Montmorency, înainte de a pune ceva în gură.

În noaptea următoare îl primi în patul ei, așa cum îi promisese, ca să nu-i trezească bănuieli, dar îi fu mai greu decît își închipuise, cu toate că Anne se arătă înfocat și tandru. Trecură astfel patru zile. Carol Quintul îi căuta tot mai des prezența, rîzînd la replicile ei ca un prieten vechi. Caterina părea încîntată de acest lucru, Montmorency însă se întuneca la față văzîndu-i. În ajunul plecării împăratului, acesta îi șopti la ureche:

– Marie, ar fi trebuit să te pierd, însă am venit să te salvez. În curînd, lîngă tine va cădea un bilet. Urma ca eu să-l ridic și să-l dau regelui. Ia-l tu înaintea mea. Nimeni nu va ști niciodată.

Se îndepărtă imediat de ea, fără alte explicații. O farandolă trecu pe lîngă ea, antrenînd-o în șirul dansatorilor, pe care-i urmă, privind mașinal în jos, la picioarele ei. Apoi, obosită de atîta dans, dădu să se întoarcă alături de rege. Un paj se ciocni de ea. Văzu căzîndu-i la picioare un plic desfăcut. Montmorency apăru ca din pămînt în fața ei, dar, cu o mișcare iute, Marie i-o luă înainte, ridică plicul și îl ascunse, surîzînd, în mînecă.

Caterina urmărise cu atenție scena, iar Montmorency afișă o expresie de profundă nemulțumire. Din instinct, Marie se îndreptă spre rege, care stătea de vorbă cu Diane de Poitiers. Începu să rîdă și ea împreună cu Diane și-și încrucișă brațele pe piept, străduindu-se să se liniștească. Dar spaima îi cutremura toată ființa.

La căderea nopții, cînd se văzu singură în odaia ei, Marie desfăcu scrisoarea pe care, într-un moment prielnic, și-o strecurase în sîn. Hîrtia purta sigiliul împăratului. Mesajul spunea că împăratul era mulțumit de serviciile ei, că moartea delfinului răzbuna umilințele pe care le suportase din partea regelui Franței și că urmau noi ordine, la îndeplinirea cărora va primi

aceeaşi sumă de bani. Misiva era datată 26 august 1536. Marie începu să fiarbă de mînie. Ar fi putut să jure că mesajul era autentic. Dacă împăratul îl scrisese, era, fără îndoială, convins că ea – sau cineva care se dădea drept ea – spiona la Curtea Franţei pentru el. Asta explica pe deplin neobişnuita atitudine familiară faţă de ea.

Marie simţi că-i clocoteşte sîngele în vine. Dintr-un salt ajunse la uşă, o încuie, arse scrisoarea la flacăra unei lumînări, apoi aruncă resturile în şemineu şi nu se linişti decît după ce le văzu prefăcute în cenuşă. Gărzile puteau forţa uşa masivă; această falsă dovadă fusese definitiv distrusă. Totuşi, cînd cineva bătu la uşă, avu nevoie de cîteva clipe ca să-şi domolească bătăile dezordonate ale inimii; se asigură că nu mai rămăsese nici urmă de scrisoare, apoi se duse să deschidă.

În prag era Montmorency. Singur. Intră, închise uşa şi puse zăvorul.

– Ai venit să mă avertizezi sau să-mi dai explicaţii? îl înfruntă Marie.

– Vreau doar să-ţi cer să mă ierţi.

– Te ascult, se îmblînzi ea.

– Unde ai pus-o?

Marie arătă spre vatra în care trosnea un buştean.

– Asta era singura soluţie, aprobă el.

Apoi se aşeză pe marginea patului. Era tras la faţă. Marie înţelese atunci că el nu voia s-o păcălească. Neliniştea îi pieri, făcînd loc întrebărilor care-o asaltau.

– Cine ţi-a dat-o? întrebă ea, cu toate că ştia deja care va fi răspunsul.

– Caterina de Medici, răspunse fără şovăire conetabilul. Se întoarse către ea şi o privi, dezolat, drept în ochi. Am citit-o şi am răscitit-o ca să pot accepta gîndul trădării tale. Te credeam mai presus de aşa ceva, Marie.

– Te înşeli, Anne. Nu sînt vinovată.

– Totuşi, biletul este autentic. Am muncit mult pentru ca pacea să fie încheiată şi cunosc mai bine ca oricine scrisul şi sigiliul împăratului.

– Ştiu. Din nefericire pentru mine.

Marie îşi cuprinse capul în mîini. Se simţea, deodată, istovită. O cuprinse din nou un val de greaţă, pe care se străduí să-l stăpînească. Cu toate că o salvase, Montmorency o credea vinovată. Era ceva de neînţeles.

– Să zicem că aş crede în nevinovăţia ta. Asta ar însemna că există un complot împotriva ta, căci, te asigur, Marie, împăratul n-a părut deloc mirat auzindu-ţi numele, ba chiar părea încîntat că eşti aici.

– Asta m-a surprins şi pe mine, crede-mă. Şi, dacă acest mesaj explică purtarea lui, el aduce mai multe întrebări decît răspunsuri. Hai să încercăm să găsim împreună răspunsurile, vrei? Pentru asta, îţi voi face o mărturisire penibilă, Anne.

Îi povesti, la fel ca lui Marguerite d'Angoulême, legătura perversă care se crease între ea şi Caterina, fără să-i ascundă decît episodul în care îl denunţase regelui pe el, pe Montmorency. Conetabilul se ridicase în picioare şi se plimba prin încăpere, scărpinîndu-se în barbă. Cînd ea tăcu, acesta respiră adînc şi spuse:

– Milanul. Ăsta este motivul.

Marie se gînd cîteva clipe, apoi scutură din cap.

– Nu înţeleg.

– Făcîndu-l pe împărat să creadă că avea în tine o aliată, o complice, adică o executantă, Caterina îşi acoperea propria trădare. Dacă cineva ar fi bănuit-o, putea să dea la iveală această scrisoare sau altele. Căci sînt sigur că mai are şi altele, adăugă el pe un ton nemulţumit.

Marie dădu din cap. Se ciocnea din nou de această perspectivă. Nu se opri însă prea mult asupra ei. Pornit, Montmorency continuă:

– Caterina te urăşte, Marie. Eşti frumoasă, firească, dar, mai ales, eşti liberă. Prea liberă. Trăim în vremuri cînd orice formă de libertate este suspectă. Şi primejdioasă.

– În ce privinţă sînt eu mai liberă decît ea, Anne? Ea domneşte, nu eu!

– E sclava acestei puteri care constituie singura ei armă, singurul ei atu. Nu domneşte decît mulţumită relaţiei ambigue pe care o întreţine cu fiinţele din specia ei. Mulţi şi-ar vinde şi sufletul pentru o singură firimitură din această putere. Tu ai ştiut să-ţi păstrezi sufletul, iar această prospeţime ţi-a atras iubirea unui rege care, cu un singur gest, o poate îndepărta pe Caterina de destinul la care aspiră. Oamenii îşi închipuie întotdeauna că regăsesc în ceilalţi acelaşi aluat din care sînt făcuţi ei înşişi. Uneltirea aceasta îi permitea să te ducă la pierzanie dacă ai fi încetat să o slujeşti – ceea ce s-a şi întîmplat – sau dacă te-ai fi hotărît să-l influenţezi pe rege s-o îndepărteze.

– N-am acţionat în nici un fel împotriva ei. Nici acum nu înţeleg.

– Tocmai de asta m-am gîndit la Milan. Ştii la fel de bine ca mine cît de ataşată e Caterina de pămîntul strămoşilor ei. Milanul ar fi trebuit să fie zestrea ei, garanţia legitimităţii ei în Franţa.

– Desigur.

– De ani de zile, Milanul trece de la rege la împărat şi de la împărat la rege, într-un duel ucigaş care ei îi lăsa totuşi speranţa că, într-o zi, îl va putea recupera. Încăpăţînarea lui Francisc în acest sens era, în sine, o făgăduială. Acum însă el a făcut pace cu duşmanul său. Milanul este pierdut. Ea nu poate suporta acest gînd, cu atît mai mult cu cît Henric a căzut în mrejele lui Diane de Poitiers, la care regele ţine la fel cum ţine la tine. Culmea ghinionului, Caterina este stearpă. Orice fleac ar putea duce la repudierea ei. În aceste condiţii, singura ei consolare devine răzbunarea. Gîndeşte-te, Marie: dacă aş fi ridicat biletul, eram obligat, în calitatea mea de conetabil, să i-l înmînez regelui, care i-ar fi avut astfel la mînă atît pe cel mai mare duşman al lui, cît şi persoana vinovată de moartea fiului său. Mînia lui s-ar fi abătut asupra împăratului şi asupra ta. Împăratul ar fi fost închis, aşa cum s-a întîmplat pe vremuri cu Francisc, iar Milanul devenea din nou o monedă de schimb. Afacerea fiind publică, ai fi fost judecată şi osîndită pentru asasinat şi înaltă trădare. Iar eu n-aş fi avut altă soluţie decît să pretind că-ţi descoperisem jocul

şi că mă apropiasem de tine doar ca să te demasc. Caterina ar fi fost răzbunată, iar Milanul, dobîndit.

– De ce i-ai urmat planurile, Anne? Ar fi fost de-ajuns să-mi vorbeşti despre ele.

– N-aveam de ales, Marie. Gorgona asta mă are la mînă, din păcate.

Marie fu cuprinsă de un val de tandreţe. Oare căzuse şi Montmorency în capcană? Îl privi îndurerată şi-i mărturisi:

– Nu ţi-am spus totul, Anne. Şi eu am crezut că eşti de partea ei, gata să mă sacrifici pentru nişte interese meschine. M-am apărat. Ca s-o fac, te-am trădat pe tine regelui.

Anne rămase cu gura căscată. Marie îi povesti despre vizita pe care o făcuse la Poitiers şi încheie cu mesajul pe care-l primise de la rege. Montmorency se lăsă să cadă alături de ea.

– Poate că nu e încă prea tîrziu. Pot încerca să-l conving pe rege... începu.Marie.

Dar conetabilul o întrerupse, cu voce sfîrşită:

– Nu. Merit să fiu pedepsit pentru că am tăcut, Marie. A fost o greşeală. O greşeală stupidă. Contele de Châteaubriant m-a primit cu bunăvoinţă cînd am fost la el şi, într-adevăr, n-am găsit nici un martor care să-mi poată relata ce se petrecuse. În casă nu erau urme de sînge, iar un medic mi-a declarat, sub jurămînt, că asistase la agonia contesei, care durase trei zile, şi a insistat asupra faptului că bolnava însăşi se împotrivise ca Maiestatea Sa, regele, să fie anunţat de ceea ce i se întîmplase, fiindcă n-ar fi dorit să vină s-o viziteze şi să vadă în ce stare ajunsese chipul acela pe care-l iubise odinioară. Contele mi-a arătat epitaful pe care ea însăşi îl scrisese, după spusele lui, cu puţin timp înainte de a-şi da ultima suflare. Adevărul e că n-am găsit nimic, Marie, îţi jur. Caterina mi-a pregătit şi mie o capcană. Într-o dimineaţă, mi-a fluturat pe sub nas actul de donaţie în favoarea mea semnat de conte. „A apreciat la justa valoare faptul că ai închis ochii", mi-a spus ea, pur şi simplu. Am încercat să mă justific, să-i explic că eram nevinovat, dar mi-a rîs în nas. Am aflat chiar din gura contelui că ea îi spusese că descoperisem totul şi că aşteptam să-mi ofere motive să tac. El făcuse ceea ce-i sugerase

Caterina şi nu înţelegea de ce sînt nemulţumit. I-am cerut să-şi rectifice testamentul, însă a refuzat. „În felul acesta, sînt sigur că nu vei vorbi niciodată", a afirmat el. A avut dreptate. N-am dezvăluit adevărul. Am acceptat să las lucrurile aşa cum erau, ceea ce mă face să fiu, în fapt, vinovat.

– Iartă-mă, Anne. Întotdeauna ai recunoscut că eşti oportunist. Caterina ne-a manipulat cum a vrut; la fel a făcut şi cu Triboulet, pe care l-a lăsat să vină la mine cu nişte informaţii false.

– E adevărat. Dar între oportunism şi înaltă trădare e o prăpastie. N-aş fi trecut-o niciodată de bunăvoie, crede-mă.

– Amîndoi sîntem victimele perfidiei ei. Şi dacă nu ai fi vrut să mă salvezi cu orice preţ, chiar acum ar fi izbîndit. Ce te-a făcut să-ţi schimbi intenţiile, cînd totul părea să dovedească vinovăţia mea?

– Oare n-ai înţeles? întrebă el, luîndu-i mîinile.

O bănuială o făcu să tremure. Pe chipul chinuit al conetabilului, o părere de zîmbet întîmpină sclipirea din ochii ei de peruzea.

– Te iubesc, Marie. Sigur, ţi-am spus-o de zeci de ori în pat, aşa cum am spus-o şi altora. Dar abia la gîndul că te voi pierde cu adevărat mi-am dat seama de asta. Nu ştiu de ce am resimţit-o atît de violent, de parcă toată fiinţa mea s-ar fi pierdut dacă te trădam.

– Anne, eu...

– Sst, nu mai spune nimic, iubirea mea. Am scăpat de ce era mai rău şi numai asta contează. Împăratul îşi va vedea de drum, iar peste cîteva zile îi voi mărturisi regelui greşelile mele. Nu sînt laş, Marie. Suveranul nostru este un om drept. Nu mi-e teamă de pedeapsa care mă aşteaptă, dar n-am să te trag după mine. Acceptă situaţia şi lasă-mă să te iubesc. Pielea ta este atît de mătăsoasă, iar diamantele acestea pe care le porţi îmi umplu inima de încîntare. Rămîi cu ele la gît, ca în nopţile trecute. Ele reflectă în mii de sclipiri strălucirea frumuseţii tale.

Marie îl lăsă s-o întindă pe cuvertură şi s-o dezbrace. Acum, atingerea lui n-o mai scîrbea. Ca şi cum ar fi vrut s-o încurajeze

să se lase în voia mîngîierilor lui, senzaţia de greaţă care-i tot răscolea stomacul dispăru.

Montmorency o copleşi cu o pasiune sporită de complicitatea lor, iar zorile-i găsiră înlăţuiţi.

Cînd se trezi, Marie era singură. Dusă pe gînduri, lăsă camerista s-o îmbrace. Nu-i putea îngădui Caterinei să scape atît de uşor. În afară de asta, în ciuda demersurilor pe care le făcuse şi a sprijinului conetabilului, Marie nu se simţea la adăpost de ura ducesei. Trebuia, cu orice preţ, să-i mărturisească regelui adevărul. Şi era la fel de urgent să-l salveze pe Montmorency de la căderea în dizgraţie. Fiindcă, fără îndoială, Caterina avea să-i ofere regelui, la prima ocazie, argumentele de care dispunea ca să-i ducă la pierzanie.

Cînd coborî scara, îndreptîndu-se către salonul vast de recepţii unde fusese pregătit un bufet somptuos, Marie îşi regăsise combativitatea şi agerimea minţii. Zăbovi să schimbe cîteva cuvinte despre vremea neobişnuit de frumoasă cu doamna de la Richelière, se extazie în faţa coafurii împodobite cu rubine şi diamante a contesei du Plessis, apoi se pierdu printre cei o sută de comeseni care pălăvrăgeau veseli. Primi complimente pentru ţinuta ei şi pentru felul cum munceau lucrătoarele de la prăvălia ei, răspunse cu umor cîtorva glume, fără să-l piardă nici o clipă din ochi pe rege, de care se apropia pas cu pas. În timp ce-şi ducea paharul la buze, privirea ei o întîlni pe cea a lui Montmorency, care-i făcu un semn complice din cap. Marie îi răspunse cu însufleţire la salut. Spre deosebire de ziua precedentă, cînd vederea belşugului de bucate alese o făcuse să se repeadă spre latrine, în dimineaţa aceasta era flămîndă şi dornică de răzbunare. O căută din ochi pe Caterina şi aproape că fu dezamăgită să n-o zărească. În clipa aceea ar fi dorit s-o umilească prin simpla ei atitudine sigură de sine. „Rămîne pe mai tîrziu!", îşi spuse, continuînd cu graţie să se apropie de rege. Ştia că nu va găsi un moment mai prielnic decît acela ca să discute între patru ochi cu el. Francisc stătea de vorbă cu împăratul, iar Marie evită să se amestece în schimbul lor de cuvinte,

profitînd, ca să mai cîştige timp, de îmbrăţişarea generoasă cu care-o întîmpină sora regelui.

– Văd că eşti radioasă, afirmă Marguerite d'Angoulême. Cum stau treburile noastre? continuă ea cu voce scăzută.

– Deznodămîntul se apropie, doamnă.

– Te pot ajuta cu ceva?

– Mi-ar fi de folos să îi spun regelui cîteva cuvinte.

– Strecoară-te pînă la fereastra aceea ferită, din dreapta. De restul mă ocup eu, o asigură Marguerite, strîngînd-o complice de braţ.

Se despărţiră, înveselite amîndouă de mica lor uneltire. După o clipă, farmecul şi spontaneitatea lui Marguerite îi atrăgeau pe Carol Quintul şi pe sora acestuia, Eléonore, într-un schimb spumos de replici. Francisc I, strîmbîndu-se ca atins de o durere subită, care-l făcu să şchioapete uşor, se scuză şi se despărţi de ei, îndreptîndu-se către un cotlon mascat de o draperie. Marie trecu pe lîngă el şi-l salută, conform etichetei, fără să zăbovească prea mult în preajma lui ca să nu atragă atenţia vreunuia dintre numeroşii spioni ai Caterinei de Medici. Avu totuşi destul timp să-i şoptească:

– Sire, nu te grăbi să-l pedepseşti pe Montmorency. Orice ţi s-ar spune, orice ţi s-ar arăta, ai încredere în mine, în numele iubirii sincere pe care ţi-a purtat-o Isabelle de Saint-Chamond.

Regele fu mirat auzindu-i vorbele, dar nu lăsă să se vadă nimic şi se îndepărtă de ea, cu un compliment banal. Banal în aparenţă, căci Marie înţelese exact sensul cuvintelor lui.

– Durerea mea se pierde în strălucirea ta, lenjereasă a inimii mele!

Fraza aceasta făcu să înflorească pe cîteva chipuri surîsuri licenţioase, dar atinse cel mai sensibil loc din sufletul sfîşiat al lui Marie.

Peste puţin timp apăru şi Caterina de Medici, cu accentul ei italian ca un scuipat ipocrit în gura-i uscată. Marie avu grijă să se ţină la distanţă de ea. Nu voia s-o provoace înainte de a fi discutat cu regele.

Cînd curtenii începură să se risipească pentru a se pregăti să meargă la vînătoare, Marie se duse la Montmorency. În timp ce făcea conversaţie, culegînd ici-colo cîte o informaţie, îi venise o idee pe care voia să i-o împărtăşească şi lui. Conetabilul îi oferi braţul, pe cînd ea se sclifosea:

– Te rog să mă însoţeşti, Anne, vrei? Caterina ţine să ne îmbrăcăm toate cu pantaloni, nu cu fuste, la vînătoarea călare. Din moment ce pantalonii aceştia au fost făcuţi la prăvălia mea, ar fi nepotrivit să nu mă conformez, nu-i aşa?

– Ai perfectă dreptate, scumpa mea, şi te voi conduce chiar acum la camerista ta.

Şi se îndepărtară, însoţiţi de chicotelile doamnelor care nu îndrăzneau să adopte această modă nouă, lansată de Caterina de Medici în vederea propriei comodităţi, şi de zîmbetele înţepate ale acelora pe care Montmorency le îndepărtase cu politeţe din patul lui.

La un colţ de coridor, Marie îşi dădu seama că erau singuri.

– Voi vorbi cu regele despre tine, Anne. Acasă la tine. Acolo vom fi la adăpost de urechi indiscrete. Carol Quintul trebuie să-şi facă intrarea în Paris şi va trece chiar pe sub ferestrele tale. Propune-i regelui să le folosească drept post de observaţie. Va înţelege.

– Dorinţele tale sînt porunci pentru mine, iubito, şopti el, în timp ce erau ajunşi din urmă de alte cîteva persoane.

– Ai grijă, dragul meu, rîse contele de Blois, cu cîte o tînără agăţată de fiecare braţ, dacă mai spui asemenea vorbe, în curînd o să te trezeşti însurat!

– Şi tu, dragă, eşti însurat, replică Montmorency pe acelaşi ton, şi, după cîte îmi dau seama, nu-ţi merge prea rău!

– Pe dracu'! obiectă contele, care trecea drept un tip afemeiat, foarte dezamăgit de lipsa de temperament a soţiei sale. Uite ce grele sînt lanţurile pe care le port, prietene! Atît de grele, încît am nevoie de ajutoare ca să le pot cără.

Marie începu să rîdă şi intră în jocul lui.

– Vii cu noi la vînătoare, conte?

– Nici gînd, nici gînd! N-aş putea să-mi deosebesc soţia de un ditamai mistreţul! Aşa că le las celorlalţi grija de a-l doborî, ca să nu ajung la puşcărie!

Cele două tinere care-l însoţeau chicotiră, în timp ce el le ciupea de fese.

– Ia ascultă-le cum cotcodăcesc, prietene, i se adresă el, pe un ton plin de subînţelesuri, lui Montmorency. Ca nişte potîrnichi tocmai bune de pus la frigare. Mă duc chiar acum să pregătesc frigarea.

Montmorency se despărţi de Marie în pragul camerei ei, gîndindu-se că, nu cu multă vreme în urmă, ar fi plătit şi el, asemenea contelui, cîteva femei uşoare ca să-l distreze. Afurisitul de conte avea dreptate. Se gîndea prea mult la Marie.

Pierdură restul zilei urmărind un cerb frumos, într-o hăituire care-l încîntă pe împărat şi-l istovi pe rege. După răceala lui la „genitoare" rămăsese cu o durere în zona perineului. Deşi urmase cu sfinţenie toate recomandările medicilor, încă nu putea călări. Iar să participe la o vînătoare mergînd în litieră i se părea şi mai chinuitor decît să suporte durerea fizică. Orgoliul lui suferea de asemenea, mai ales că împăratul nu scăpa nici un prilej de a-l întreba cu ipocrizie dacă n-ar prefera să se oprească şi să se odihnească în loc să continue vînătoarea. La care, forţînd nota, Francisc răspundea la fel de curtenitor:

– Plăcerea mea este să te văd pe tine mulţumit, frate! Doar n-ai vrea să mă lipseşti de ea, nu-i aşa?

Pe 30 decembrie, la căderea serii, împăratul îşi luă bun-rămas de la Fontainebleau, mulţumindu-i cu lacrimi în ochi lui Francisc pentru ospitalitatea pe care o găsise într-o reşedinţă la fel de plăcută ca stăpînul ei. Înconjurat de regina Eléonore şi de copiii lui, Francisc îl invită să ia loc într-o gondolă pe care o adusese de la Veneţia. Leganîndu-se uşor pe oglinda Senei, ambarcaţiunea se îndepărtă, luînd cu ea şi spectrul ameninţării care o pîndea pe Marie.

După două zile, Carol Quintul îşi făcea o intrare triumfală în Paris, precedat de o procesiune interminabilă de notabilităţi şi

clerici. Fu salutat cu mai multe salve de tun, iar Francisc se felicită că acceptase oferta lui Montmorency. De la ferestrele acelea nu numai că avea o vedere admirabilă, ci putea să-şi şi manifeste fără fereală plăcerea pe care-o simţea în faţa acestei farse diplomatice. Căci, dacă-i pregătise lui Carol Quintul o astfel de primire, o făcuse mai ales pentru ca împăratul să-şi poată da seama cît de mult i-ar fi plăcut să intre în Paris în postura de cuceritor.

– Uite-l! anunţă Anne de Pisseleu, bătînd din palme.

Regele întinse gîtul, înfruntînd lapoviţa care cădea asupra oraşului. Călare pe un cal negru, protejat de un baldachin în culorile lui, împăratul salută, cu mîna înmănuşată, mulţimea.

– Nu e la fel de falnic ca tine, Sire! strecură Marie la urechea regelui, care-i mulţumi cu un surîs şi închise la loc fereastra.

– E foarte frig. Ne-a văzut, şi asta îmi e de ajuns. Judecînd după cît de încet se mişcă escorta lui, o să mai dureze pînă ajunge la Notre-Dame. Iar legatul pontifical care urmează să-l întîmpine e vorbăreţ ca o gaiţă. Prin urmare, avem timp să bem cîte o ceaşcă de lapte cald şi să discutăm. Căci avem de vorbit, Marie, declară regele.

– Doreşti să vă las, Sire? întrebă, din politeţe, Anne de Pisseleu, convinsă că regele o va ruga să rămînă.

El însă n-o făcu, ba chiar insistă:

– Te rog, scumpo. Du-te în numele meu înaintea cortegiului. Conetabilul te va însoţi.

Montmorency ar fi vrut să asiste la convorbire, fiindcă ţinea să răspundă personal reproşurilor pe care i le-ar fi făcut regele. Tăcu însă văzînd privirea rece a acestuia.

– E o mare onoare, Maiestate, se mulţumi el să răspundă, oferindu-i galant braţul lui Anne de Pisseleu.

Amanta regală îl acceptă şi plecă, înţepată. Întotdeauna se înfuria cînd o altă femeie reţinea, fie chiar pentru o clipă, atenţia regelui.

Marie şi Francisc discutară banalităţi în timp ce valetul le aducea o gustare alcătuită din turtă dulce şi lapte cald cu scorţişoară într-un salonaş cochet, tapisat în albastru-închis, unde

se instalară ca doi prieteni vechi. Abia după aceea Marie îi vorbi despre ea, despre prăvălie, despre Constant, despre Jean, despre copiii ei, despre Isabeau şi despre Chazeron. Nu uită nimic, nu omise nimic. Pentru prima oară în viaţa ei dezvălui în întregime secretul familiei ei, fără teamă. În acest loc neprotocolar simţea că nu-i vorbeşte unui rege, ci singurului om capabil să-i înţeleagă alegerile, îndoielile şi crimele. Termină relatîndu-i ultimele evenimente, inclusiv ceea ce aflase în legătură cu Caterina şi cu conetabilul. În tot acest timp, Francisc nu o întrerupse nici măcar o singură dată, sincer încîntat de încrederea ei, deşi întristat de lucrurile pe care le afla.

– Sire, sfîrşi ea, viaţa mea e în mîinile tale. Şi îţi voi accepta pedeapsa, orice s-ar întîmpla, dar te implor să nu le faci nici un rău copiilor şi familiei mele.

– Nici nu poate fi vorba de aşa ceva, Marie, răspunse regele luînd-o de mîini. Cunosc afecţiunea pe care mi-o porţi şi nimic nu m-ar face să mă îndoiesc de sinceritatea ta, nici măcar originea ta sau aceste dovezi măsluite. N-am cum să-mi pedepsesc nora, iar repudierea ei ar constitui, în ochii creştinătăţii, o greşeală. Voi asculta argumentele lui Montmorency, din moment ce te pui chezaşă pentru el. Deşi este adevărat că mie mi-a promis Milanul, iar duşmanului meu, dimpotrivă, i-a făgăduit că nu-l voi avea.

– A făcut-o constrîns şi forţat prin şantaj.

– Fie. Cu toate că ţin la el, voi fi nevoit să-l îndepărtez pentru o vreme. Voi folosi nişte pretexte false, dar va înţelege el. E important să-i ofer Caterinei o compensaţie. Ca să vă pun la adăpost şi pe tine, şi pe el, o asigură el, ridicîndu-se de pe fotoliu.

– Mulţumesc, Sire, murmură Marie, ridicîndu-se şi ea în picioare.

Regele întinse braţele şi o atrase la pieptul lui. Ea nu se împotrivi. Francisc o îmbrăţişă şi depuse pe buzele ei o sărutare blîndă şi uşoară.

– Ai spus că Isabelle mă iubea, îi şopti el la ureche.

– Aţi fost singura iubire a vieţii ei. Mi-a mărturisit-o în scrisoarea pe care mi-a lăsat-o.

– Mă bucur s-o ştiu, afirmă regele, desfăcîndu-şi braţele din jurul ei. Retrage-te, Marie. Chiar astăzi. Curtea unui rege, oricît de mare ar fi el, ascunde, sub veşmintele aurite, multă murdărie. Nu este un loc potrivit pentru tine, aşa cum nu era nici pentru Isabelle. Nobleţea înseamnă mult mai mult decît un titlu, Marie. Ea vine din suflet. Un suflet curat, ca al tău şi ca al ei. Iar tocmai această deosebire îi va face pe ceilalţi să te condamne. În ceea ce mă priveşte, am uitat tot ce mi-ai spus. Şi am iertat păcatele pe care soarta v-a constrîns să le comiteţi. Tu ești mult mai vrednică să porţi numele familiei Chazeron decît era François acela. Nu trebuie, aşadar, să regreţi nimic. Adio, lenjereasă a inimii mele. Voi veghea asupra ta pînă la moarte.

– Adio, regele meu.

El se întoarse şi ieşi, fără să mai privească înapoi.

Marie rămase un timp singură, contemplînd oraşul care se afunda tot mai mult sub povara cupidităţii şi a falselor aparenţe. Se simţea împăcată. Pe vremuri, regele venise s-o ia cu el, acum o lăsa să plece.

Protestanţii nu mai aveau nevoie de ea acum, cînd martirii lor le pledau cauza, iar această lume superficială care nu era a ei avea s-o uite în cîteva zile.

Îi promisese lui Montmorency că-l va aştepta să se întoarcă. De îndată ce regele ajunse la Palais de la Cité ca să-l întîmpine acolo pe Carol Quintul, conetabilul dădu pinteni calului şi plecă înapoi, să se întîlnească cu ea.

Intră în casă şi o găsi pe Marie adormită în salonul unde vorbise cu regele, în faţa ferestrei pe care şiroia ploaia rece de ianuarie. Se instală vizavi de ea, fără să cuteze s-o trezească. Dormea senină, surîzînd, şi se întinse ca un copil cînd deschise ochii. El îi căută buzele, sărutîndu-le blînd, mişcat de voluptatea abandonului ei involuntar.

– Te-am salvat şi eu, la rîndul meu, spuse ea simplu, trecîndu-şi braţele pe după gîtul lui. Dar va trebui să te retragi pentru un timp.

– Cînd? întrebă Montmorency, bucuros şi tulburat.

Pielea ei avea o aromă de stînjenei.

– O să te anunțe regele. Deocamdată, călătoria împăratului trebuie fie dusă la capăt. Eu nu voi mai fi de față, prietene. Mă întorc la Vollore. Solène se descurcă bine cu prăvălia, iar regele va rămîne clientul ei. Cred că e timpul să ne luăm bun-rămas, zise ea lăsîndu-se pe spătarul fotoliului și întinzîndu-se, înțepenită de frigul care o pătrunsese pe nesimțite în timp ce dormea.

Montmorency îi întinse o mînă îngrijită. Ea o apucă și se trezi în brațele lui. O îmbrățișă cu tandrețe.

– Fii a mea încă o dată, gemu el, cu buzele lipite de părul ei strîns în coc. Mi-e greu să te pierd, dar nu văd cum te-aș putea reține împotriva voinței tale.

– Pentru ultima oară, Anne. Cu toată dragostea cu care m-ai ocrotit.

Buzele lor se întîlniră, iar Marie i se dărui cu toată ființa. Imaginea lui Constant umbri o clipă cerul extazului ei. Dar îi surîse fără regrete. Gestul ei de a se oferi avea gustul libertății.

Solène izbucni într-un rîs cristalin pe cînd Marie își termina istorisirea în sufragerie. Nu omisese decît apropierea senzuală care avusese loc, ca să-l nu rănească pe Constant, atît de fericit că o regăsea vie și sănătoasă.

Marie le aruncă o privire lui Jean și lui Constant care, la fel ca ea, păreau nedumeriți de veselia lui Solène.

– Nu te supăra, hohoti țiganca, dar eram convinsă că ai să înțelegi imediat despre ce era vorba.

– Ce anume trebuia să înțeleg? întrebă Marie, iritată.

– Colierul tău, pufni din nou în rîs Solène. El te-a salvat.

– Ce tot spui? făcu Marie, derutată de aceste cuvinte absurde.

– Nu toate filtrele de dragoste se beau ori se mănîncă, Marie, se amuză Solène. Sînt sigură că el n-a vrut să-ți scoți colierul în nici o împrejurare, adăugă ea, izbucnind din nou în rîs.

Marie își duse mîna la gît. Prin minte i se perinda un șir de imagini. În fiecare dintre ele, privirea conetabilului zăbovea asupra bijuteriei, înainte ca el să înceapă să o dezmierde.

– O vrajă! exclamă ea. Ai vrăjit diamantele!

– Păi, bineînțeles, ce credeai? O, nu mă îndoiesc de afecțiunea sinceră pe care ți-o poartă el, o asigură Solène, ca să n-o jignească, dar ea nu l-ar fi putut împiedica să te sacrifice pentru a se salva pe sine. Așa încît mi-am zis că trebuia să fac ceva. N-a fost mare lucru.

Voi să-și păstreze aerul serios, dar nu rezistă, văzînd mutra dezamăgită a lui Marie. Se ridică din fotoliu, rîzînd în hohote, și o îmbrățișă.

– Oh! Iartă-mă, iartă-mă, ar fi trebuit să te previn, dar eram convinsă că-ți vei da seama. Doream atît de mult să nu ți se întîmple nimic rău!

Marie o cuprinse, la rîndul ei, cu un braț și o ciupi de obraji, înveselită.

– Și eu care chiar credeam că vrea să mă ia de nevastă! își dădu ea ochii peste cap.

Rîsul lui Constant se stinse pe dată, iar Marie îi simți neliniștea. O împinse la o parte pe Solène și îngenunche în fața lui.

– S-a terminat. M-am despărțit de el.

– Nu regreți nimic? întrebă el, regăsindu-și buna dispoziție.

– Nimic, Constant, îl asigură ea.

Urmă un moment de tăcere întreruptă doar de sughițurile pe care i le provocase lui Solène criza de rîs nestăpînit.

– I-ai spus despre copil?

Ea scutură din cap.

– Nu el este tatăl pe care îl doresc pentru acest copil, știi prea bine.

– Ești la fel de sigură de alegerea ta cum sînt eu de a mea?

– Da, Constant. Dacă tu-mi accepți iubirea, dar și păcatele mele.

– Nu-l voi putea recunoaște ca fiu legitim, Marie. Sînt însurat. Oricum, n-am vreun nume respectabil pe care să i-l pot oferi.

– Nu-mi pasă. Vei lua și tu, ca el și ceilalți copii ai mei, numele de Chazeron. Eu nu mă rușinez să-l port. Tu ești singurul bărbat pe care-l voi iubi vreodată.

Își rezemă capul pe genunchii lui, în timp ce degetele iubitului ei îi mîngîiau obrazul. Privirea ei o întîlni pe cea a lui Jean, pe care Solène, liniștindu-se în cele din urmă, îl înlănțuise cu

brațele. În ochii lui citi o tandrețe sinceră, din care patima dispăruse, deși dorința mai stăruia în trupul lui. Așa era el făcut, dar își găsise liniștea, iar Marie fu cuprinsă de un val de fericire.

La sfîrșitul lunii ianuarie, Carol Quintul părăsea Franța, după ce trecuse prin Chantilly, unde Montmorency îl primi cu toate onorurile, și poposise la Villiers-Cotterêts, la castelul preferat de rege pentru partidele de vînătoare care se desfășurau acolo. Cei doi cumnați nu aduseră niciodată vorba despre Italia sau despre alte probleme. Se despărțiră în termeni buni, dar împăratul rămase cu invidia pentru luxul regelui, iar acesta, cu nemulțumirea că împăratul nu-l răsplătise decît cu o îmbrățișare pentru cheltuielile pe care le făcuse în cinstea lui.

Trei zile mai tîrziu, conetabilul Franței se retrăgea la moșia lui, după cum îi recomandase regele, fără ca numele contesei de Châteaubriant să fi fost amintit.

21

Gasparde privea puiul de căprioară care tremura, stînd în zăpada înaltă de la marginea drumului. De cînd îl zărise prin fereastra sălii lor pentru joacă, îi era tot mai milă de el.

– Ia uite, Noirot, îi spuse cîinelui care dormea la picioarele ei. Uită-te acolo! porunci, trăgîndu-l de zgardă.

Animalul se ridică în capul oaselor, căscă şi-şi lipi botul de geam.

– S-a pierdut de mămica lui, şopti Gasparde, cu lacrimi în ochi. Ea a plecat şi l-a lăsat singur. E singur, ca mine.

Şovăi puţin, aruncă o privire încruntată spre băieţi, care se jucau de-a războiul cu soldaţi din lemn vopsit, se convinse singură că ei n-ar fi putut înţelege, apoi se hotărî.

– Vino, îi spuse lui Noirot. Mergem să-l luăm de acolo. E prea frig afară.

Fetiţa îşi puse cizmele îmblănite, îşi aranjă căciuliţa pe cap şi-şi încheie cu grijă pelerina. Ştia că Albérie o să se supere fiindcă ieşea singură, dar ar fi pierdut prea mult timp pînă să-i explice şi s-o convingă să-şi lase baltă treburile şi să vină cu ea, pe cînd aşa, era sigură că va găsi animalul îngheţat de frig în acelaşi loc.

Băieţii nu-i dădeau nici o atenţie. Ieşi hotărîtă, cu Noirot pe urmele ei. Vizibil nemulţumit că nu găsea nimic de mîncare, puiul de căprioară făcuse cîţiva paşi. Aerul era îngheţat şi nu simţi prezenţa fetiţei decît cînd Gasparde ajunsese chiar lîngă el. Înspăimîntat, făcu un salt şi o luă la goană spre marginea pădurii.

– Întoarce-te, strigă fetița, și pășI în zăpada înaltă care-i ajungea pînă la genunchi.

Se îndreptă spre tufișuri, ca să-l urmărească, dar Noirot începu să mîrîie, cu coama zbîrlită.

– Gata, Noirot, ai să-l sperii, zise Gasparde.

Îi dădu o palmă ușoară peste bot, dar cîinele nu se liniști. Tot mai agitat, începu să latre în direcția unui copac rămuros care se înălța la cîțiva metri de ei.

În șopronul aflat cu cîțiva pași mai departe de acel loc, Huc tăia lemne. Auzind lătratul disperat al cîinelui, pe care-l credea în casă, împreună cu copiii, se repezi într-acolo. Ajunse în spatele lor în clipa în care Gasparde scotea și ea un țipăt. Din pădure se ivise un bărbat, ținînd în mînă o sabie. Noirot se aruncă asupra lui.

– Fugi, Gasparde! strigă Huc, apropiindu-se în goană.

Continuînd să țipe, fetița se străduI să-l asculte, în timp ce Huc trecea cu pași mari peste dîmburile de zăpadă.

Ajunse la necunoscut. Acesta reușise să-l doboare pe Noirot, care-i dăduse drumul. Gasparde se îndepărta de pericol, împiedicîndu-se mereu.

În spatele geamului, văzu reflectîndu-i-se propria imagine în ochii holbați ai băieților. Cînd ajunse în dreptul scării, ușa se deschise. Speriată, Albérie se repezi, o trase înăuntru și zăvorî ușa în urma ei. În fața lor, Huc ridicase securea și încerca să-l lovească pe necunoscut. Cu inima frîntă, Albérie îl auzi strigînd:

– Pune copiii la adăpost!

Ea rămase neclintită. După o clipă, învins de tinerețea celuilalt, Huc se prăbuși.

– Nu! urlă Albérie, ieșind abia atunci din nemișcarea ei.

Necunoscutul își mai înfipse o dată spada în coastele lui Huc, apoi o luă sprinten la fugă și dispăru în pădure.

Copiii chemaseră deja gărzile care plecaseră în urmărirea lui, dar Albérie nu vedea nimic altceva decît pata purpurie de sînge care creștea ca un trandafir desfăcîndu-se pe o casetă de

alabastru. Cînd ajunse lîngă el, Huc sughiţa, cu răsuflarea tăiată de rana din piept.

– Huc, gemu ea, nu mă părăsi. Nu atît de repede. Te rog.

Huc deschise ochii, umbriţi deja de viziuni din altă lume.

– A venit vremea să ne despărţim, murmură el.

Trupul îi fu zgîlţîit de un acces de tuse care-l făcu să scuipe un fir de sînge, iar Albérie izbucni în hohote convulsive de plîns.

– Ai văzut, spuse el, de data asta am salvat-o.

Pleoapele îi coborîră, acoperind un surîs. Albérie urlă în liniştea iernii, legănînd în braţe trupul singurului bărbat pe care-l iubise vreodată. Simţind că i se opreşte şi ei respiraţia, îşi lipi obrazul de gîtul lui, ca să-i mai adulmece mirosul.

Doi soldaţi se întoarseră nemulţumiţi. Agresorul se evaporase ca prin farmec. Nu înţelegeau cum reuşise acesta să se strecoare în incintă fără să fie observat de vreunul dintre ei. Albérie însă nu auzea şi nu vedea nimic în afară de sîngele acela care se contopea cu carminul rochiei ei. Ca şi cum propria carne ar fi fost rănită. Oamenii comandantului se apropiară încet, unul după altul, înconjurînd cu respect această ultimă îmbrăţişare. Apoi, căpitanul gărzilor se lăsă pe vine alături de Albérie şi-şi puse mîinile îngheţate pe umerii ei scuturaţi de spasme.

– S-a terminat, doamnă, murmură el, ridicînd-o cu blîndeţe. Trebuie să te întorci în casă. Ne vom ocupa noi de el.

Albérie nu se mişcă.

– Vino, insistă el. Vino.

Se lăsă condusă. Îndepărtîndu-se de căldura tot mai stinsă a acelei vieţi, simţi brusc muşcătura gerului prin hainele ude. Începu să dîrdîie, şi doar scîncetele copiilor care se aruncaseră la picioarele ei înţepenite reuşiră s-o aducă din nou la realitate.

Bénédicte o înfăşură într-o pătură şi spuse:

– Trebuie să te dezbrac şi să-ţi fac o frecţie zdravănă, altfel o să te îmbolnăveşti serios.

Albérie dădu din cap şi desfăcu mînuţele Gaspardei, care tremura, agăţată de fustele ei.

– E vina mea, vina mea, hohotea printre lacrimi fetiţa.

Albérie se aplecă şi-i sălta bărbia cutremurată de plîns.

– Nu e deloc vina ta, Gasparde. Suflă-ţi nasul.

Pe cînd Bénédicte o însoţea pe Albérie către scară, copila, care se refugiase în braţele unei slujnice, mai strigă:

– N-ai să mori şi tu, nu-i aşa? N-ai să ne laşi singuri!

Albérie însă nu-i răspunse. Să moară? Pentru că un pic de zăpadă atinsese trupul ei netrebnic? Animalul care se ascundea înăuntrul ei nu-i îngăduise niciodată asta. Începu să rîdă prosteşte, cu amărăciune.

Marie,

Mă simt bătrînă. Aşa am fost întotdeauna, dar asta a căpătat acum un sens pe care nu mi-l puteam închipui. Soţul meu a murit. Abia după ce l-am înmormîntat am deslușit înţelesul acelor versuri pe care sora mea le repeta fără încetare după ce Benoît al ei fusese spînzurat: „Am murit în umbra lui ca un strop de rouă care cade pe o stîncă încinsă". Pesemne mi-am închipuit mereu că vom pleca în acelaşi timp, mînă în mînă, ca doi miri care se îndreaptă către altar. Ce gînd stupid! Eu, despre care toată lumea crede că sînt rece şi distantă, mă regăsesc acum, cînd nu-l mai am alături, fără această mască pe care mi-am făurit-o în atîţia ani.

Nu mă pot destăinui decît ţie. Fără îndoială, fiindcă eşti singura urmaşă pe care ne-a dăruit-o destinul. Aşa fiind, el te iubea şi a acceptat totul ca să te ocrotească. Inclusiv fuga mea. Astăzi, pot cîntări jugul acestor ani petrecuţi departe de el. Pe atunci, el era atît de prezent în mine încît nici măcar o dată n-am suferit cu adevărat din cauza despărţirii noastre. Era ca şi cum ne-ar fi unit o legătură mai puternică decît orice distanţă. Acum, ea s-a rupt şi mă doare, copila mea. Legătura aceasta nu mai există. A fost de ajuns un pumn de nisip negru ca s-o desfacă.

Iartă-mă pentru aceste rînduri. Viaţa noastră, a tuturor, a fost atît de neclară. Am fost atît de secretoasă, de apropiată şi de distantă în acelaşi timp, încît s-ar putea să crezi că am înnebunit, din moment ce-ţi dezvălui astfel suferinţa mea. Dar cui altcuiva i-aş putea-o dezvălui? Sînt nevoită să-i mint pe micuţi.

Huc le lipsește. Gasparde este înspăimîntată. Se simte vinovată, își închipuie că totul s-a întîmplat din vina ei, pentru că a fost neascultătoare și a ieșit în zăpadă ca să salveze puiul acela rătăcit de căprioară. A insistat ca Noirot să fie pus lîngă Huc, în sicriu. N-am putut s-o refuz. De fapt, totul îmi pare atît de confuz și, în acest timp, atît de evident, încît uit că nu cunoști împrejurările în care s-a petrecut această dramă.

Un bărbat se ascundea prin împrejurimi. Nu știu ce intenții avea. Spiona, sau era un simplu hoț? A speriat-o pe fiica ta și a înjunghiat cîinele care voia s-o apere. Huc a alergat într-acolo, dar el era bătrîn de-acum. Omul acela era tînăr și sprinten. Huc n-avea decît o secure ca să se apere de spada aceea ucigătoare. N-a fost de ajuns. Cred că a murit eliberat. El își reproșa adesea pretinsa lașitate de care credea că dăduse dovadă, atunci cînd ar fi vrut să le salveze pe Isabeau, pe Loraline, ba chiar și pe tatăl meu. Ar fi trebuit să-i spun că-l iertasem, că înțelesesem foarte repede că n-avea nici o vină. Credeam că știe asta. Niciodată nu le spunem destul de des celor apropiați că-i iubim. N-am găsit cuvintele potrivite atunci cînd trebuia. Nu reușesc să le găsesc nici azi, ca să-ți mărturisesc doliul meu. Doliul nostru. Ai grijă de tine. Și nu te teme. Am întărit paza, iar copiii vor fi prudenți. Răspund pentru siguranța lor. De acum înainte, acesta va fi rolul meu. Pînă cînd moartea mă va șterge, la rîndul meu, dintr-o istorie lipsită de glorie. Sper că, atunci, Dumnezeu se va milostivi să mă ducă aproape de cel pe care nu voi înceta niciodată să-l iubesc.

Albérie

Marie fu nevoită să se sprijine de o măsuță așezată providențial de aproape, ca să nu se prăbușească leșinată. O îndurera cumplit moartea lui Huc, dar nu aceasta o înspăimînta, ci ceea ce presupunea scrisoarea lui Albérie.

Oare dacă Huc n-ar fi intervenit, misteriosul agresor ar fi ucis fetița? Era posibil ca el să fi fost trimis de Caterina ca să-i răzbune orgoliul umilit? Doar ea îi arătase limpede lui Marie

că ar putea să se lege de copii, dacă o sfida. Curînd, mînia lua locul spaimei. Fără să mai zăbovească, ieşi şi ceru să i se pregătească litiera.

Caterina de Medici se afla în biblioteca din castelul de la Fontainebleau, unde, după cîteva ore, intra şi Marie. Aceasta nu se mai ostenise să se fardeze sau să se împodobească, dar furia îi adusese în obraji bujori mai aprinşi ca oricînd.

Duchessina era adîncită în lectura unui tratat de astronomie însoţit de scrisoarea unui anume Ruggieri. Ea îi trimisese un mesaj în Italia, unde locuia respectivul, cerîndu-i să intre în serviciul ei. În schimb, acesta, al cărui renume sporea mereu, îi expediase acest dar, căci vizita lui avea să mai întîrzie.

Paşii furioşi care răsunau pe parchetul din lemn lustruit o făcură să ridice capul, iritată. Marie era în faţa ei. Cu un gest violent, îi smulse lucrarea din mînă şi o azvîrli cît colo, făcînd-o să se lovească de o masă care gemea sub povara cărţilor deschise, aşteptînd să fie consultate. Ochii Caterinei începură să arunce flăcări.

– Cum îndrăzneşti? scrîşni ea, dînd să se ridice, dar Marie îi ţintui încheieturile de braţele fotoliului şi se aplecă deasupra ei, împiedicînd-o să se mişte.

– Îndrăznesc, cu dreptul pe care-l are o mamă, şi o să mă asculţi! răspunse ea. Simţind împotrivire în pumnii strînşi ai victimei ei, Marie îşi înteţi strînsoarea, înfruntînd cu o privire ucigaşă privirea pe care-o aţintise Caterina asupra ei. Continuă, cu o voce la fel de rece ca furia ei: De la întîmplarea cu colierul acela ai putut vedea, Caterina, că vrăjile n-au efect asupra mea, şi nici intrigile tale. Aşa cum ai presimţit, e adevărat că puterile mele sînt imense şi nici unul dintre vrăjitorii tăi nu le-ar putea birui. Uită de mine, aşa cum şi eu doresc să te uit pe tine, pe ai tăi, pînă şi locurile acestea pe unde m-am plimbat, şi vei trăi liniştită! Dacă însă te vei mai apropia în orice fel de copiii mei încă o dată, gîtul ţi se va umple de furuncule care te vor înăbuşi pînă cînd ai să mori. Şi atunci, îţi jur în faţa lui Dumnezeu şi a diavolului, că nimic nu te va putea salva. E destul de clar?

Caterina era lividă. Un singur lucru avea darul de a o înspăimînta: ştiinţele oculte, de care se folosea mereu şi care-i legănaseră tainele copilăriei şi ale familiei sale. Dădu din cap, muindu-se deodată.

– Am să... am să pun să fii arestată şi arsă pe rug, se bîlbîi ea, cu o tresărire a demnităţii.

– Încearcă numai, şi am să-ţi beau sufletul dintr-un ceainic aurit, scrîşni Marie printre dinţii strînşi.

Cu o mişcare bruscă, îi dădu drumul şi făcu un pas înapoi. Neclintită în hotărîrea ei, părea şi mai înfricoşătoare. Fără să vrea, Caterina se făcu mică în fotoliul ei. Marie se bucură văzînd-o aşa, iar plăcerea pe care o simţea îi accentuă expresia de cruzime perversă de pe chip. Îşi întinse degetul spre Caterina, pe care picăturile de sudoare care-i îmbroboniseră fruntea o făceau să pară şi mai înfricoşată.

– N-ai să mă mai vezi, adăugă Marie. Niciodată. Îţi prezic că vei avea copii şi vei domni. Dar dacă-mi mai ieşi măcar o singură dată în cale, să ştii că pînă şi umbra ta reflectată pe pereţi te va face să tremuri de frică.

Lăsă să cadă o tăcere grea de ameninţări, apoi se întoarse pe călcîie şi plecă, lăsînd-o acolo. Nu minţise decît în privinţa puterilor ei. Dacă însă Caterina îi ameninţa copiii, era hotărîtă s-o omoare.

– E timpul să ne întoarcem acasă la noi, Marie, anunţă calm Constant.

O linişte plină de durere urmase după trista veste a morţii lui Huc. Solène, Jean şi Constant îşi aminteau de el cu o afecţiune sinceră, iar dispariţia lui marca o urmă profundă în entuziasmul vieţilor lor tinere.

– Acasă la noi? repetă Marie, înălţîndu-şi spre el chipul luminat de o speranţă sălbatică.

– Nu vreau ca fiul nostru să se nască aici. Acest Paris nu mai e cel în care doream să rămîn. Timpul a luat cu el necazurile noastre, încăpăţînarea şi nechibzuinţa mea, Marie. Albérie şi copiii ne aşteaptă.

– Are dreptate, Marie. Locul vostru este în Auvergne, insistă Jean, strîngînd-o pe Solène lîngă el. Gemenii au nevoie de tatăl căruia Huc i-a ţinut locul atîta vreme. Fără el, cred că se simt pierduţi. Cît despre noi, rămînem aici.

– Dacă eşti de acord, ne vom ocupa de prăvălie, adăugă Solène.

– Aşadar, drumurile noastre se despart aici, înţelese Marie, simţindu-şi deodată inima grea.

– Nu, Marie. Se îndepărtează doar, ca să se întîlnească apoi ori de cîte ori vom dori, rectifică Jean. O să venim pe la voi. O să veniţi pe la noi. Dar e timpul să te întorci la familia ta.

– E adevărat că mi-e dor de ei.

– Atunci e în regulă. Vollore îşi va recăpăta stăpîna. Credeţi că o să-mi stea bine pe post de senior? întrebă în glumă Constant.

– Ca unui cocoş în tigaie, îl asigură Marie, ciufulindu-i cîrlionţii în forma unei creste dezordonate.

Umbrit de tristeţe, rîsul lor răsună ca un ciripit de păsări la venirea primăverii. Ştiau că Huc nu şi-ar fi dorit un omagiu mai frumos decît acesta.

Îşi rezolvă toate treburile în numai opt zile. Cu încuviinţarea lui Jean şi a lui Solène, Marie puse în vînzare locuinţa lui Albérie şi le-o dădu pe cea aflată în imediata apropiere a prăvăliei. Clădirea şi afacerea rămîneau proprietatea ei, dar lui Solène, ca administrator, îi revenea o mare parte din beneficii. Astfel că aceasta împreună cu Jean şi cu fiul lor puteau duce un trai îmbelşugat. Dar, la fel ca pe vremuri, şi aşa cum avea să fie întotdeauna, uşa lor rămînea deschisă pentru săraci. Acei săraci printre care se născuseră şi pe care nu voiau să-i uite. Solène urma să-i trimită regulat bani lui Theophrastus şi să-i comunice periodic lui Marie situaţia financiară a prăvăliei.

În ceea ce o privea pe Marie, ea nu mai dorea decît să-şi revadă copiii şi să-l aducă pe lume pe cel pe care-l purta în pîntece. Apoi, după cum făgăduise, se va duce să-i întîlnească

pe tatăl ei şi pe Ma, în timp ce Constant va rămîne, împreună cu Bertille şi Albérie, să aibă grijă de Vollore.

Gasparde căzu, pur şi simplu, la picioarele mamei ei şi se linişti abia atunci cînd Marie o ridică în braţe ca s-o sărute.

– Ce mult ai crescut, prinţesa mea, se înduioşă Marie, cred că în curînd n-o să te mai pot duce în braţe.

– Ba da, întotdeauna, întotdeauna, repetă micuţa, fericită să-i simtă din nou căldura.

Marie reuşi totuşi să o lase jos, ca să-şi menajeze pîntecele care începea să-şi vădească rotunjimea pe sub rochie. O strînse la piept pe Albérie, îmbrăcată în negru, al cărei chip umflat părea îmbătrînit dintr-odată. Marie o ţinu mult timp îmbrăţişată, de parcă i-ar fi putut alina durerea prin acest gest. Apoi îşi sărută băieţii, care erau însă mult mai preocupaţi de Bertille decît de ea. Pitica era foarte tulburată.

Casa li se păru tristă şi goală. Încă un suflet o părăsise.

– Acum urmez eu, anunţă Albérie în acea seară.

– Nu voi îngădui să mori înainte ca blestemul să fie dezlegat, replică Marie. Am să plec imediat după naşterea copilului.

Albérie nu-i răspunse. Acum nu-i mai păsa că era doar pe jumătate femeie. Visase să se elibereze doar ca să-i poată dărui soţului ei un moştenitor. În lipsa copiilor pe care nu-i avuseseră, domeniile familiei de la Faye le reveniseră lui Antoine şi lui Gabriel.

Zilele următoare au fost pline de tristeţe. În ciuda eforturilor pe care le făcea Constant ca să-i distreze pe băieţi, neastîmpăraţii aduceau mereu vorba despre Huc: ce-ar zice Huc, ce-ar face Huc, Huc, Huc... Moartea lui le răpise un punct de reper, căci se ţineau după el peste tot, la vînătoare, la pescuit, vizitau împreună morile, atelierele de fabricat cuţite, fermele. Această moarte îi deruta mai mult decît cea a lui Isabeau.

Totuşi, puţin cîte puţin, Constant reuşi să le cîştige încrederea. Într-o zi, Marie fu mişcată cînd îl auzi răspunzînd la o întrebare a lui Antoine: „De acum înainte, eu sînt tatăl vostru. Nimeni şi nimic n-o să mă facă să vă părăsesc vreodată". Ani de

zile sperase să-l audă spunînd aceste cuvinte, care aveau să schimbe acum cursul evenimentelor.

– Trebuie să priveşti drept în faţa ta, ţinînd bine frîul! îl povăţuia cu seriozitate Antoine pe Constant, care, cocoţat pe spinarea unei iepe blînde, avea îndoieli serioase că se va putea menţine prea mult acolo.

Gabriel pufni în rîs, ascunzînd în palmă acul de cusut pe care-l şterpelise din coşul de lucru al lui Albérie. Ştia prea bine că risca o ceartă zdravănă şi se perpelise toată noaptea la acest gînd, însă nu reuşise să reziste ispitei, ba îl convinsese şi pe fratele lui că nu exista altă soluţie.

Pînă una-alta, Constant nu bănuia nimic. Îşi lua în serios rolul de tată şi ştia că, acum, şi călăritul făcea parte dintre îndatoririle lui. Timp de opt zile luptase ca să-şi învingă fobia, dar nu se putea hotărî să parcurgă călare mai mult de cîţiva metri, sub îndrumarea gemenilor. Însă aceste şedinţe îi apropiaseră, iar acest lucru li se părea, atît lui, cît şi lui Marie, mai important decît teama lui stupidă de „mîrţoage", cum le zicea el cailor.

– De data asta, o să reuşesc! afirmă el, umflîndu-şi pieptul, hotărît să-şi impună autoritatea, în ciuda numeroaselor vînătăi care-i împodobeau coapsele şi a feselor care-l dureau.

Gabriel pufni din nou, iar frate-său se încruntă la el ca să-l facă să tacă. Constant îmboldi cu călcîiele animalul docil ca un mieluşel, care acceptă resemnat să facă vreo cîţiva paşi prin curte.

– Hai, tată, un pic de curaj! strigă Antoine.

Surprins şi mişcat de acest apelativ, pe care-l auzea pentru prima oară din gura băiatului, Constant se simţi dintr-odată cuprins de o încredere plină de mîndrie.

– Cred că mîrţoaga asta e obosită, bravă el.

– N-aş putea zice, făcu Gabriel, care, nemairezistînd ispitei, se apropiase de crupa blajinului animal.

– Ia mai încearcă să-i dai călcîie! sugeră Antoine, aruncîndu-i o ocheadă fratelui său.

Constant se execută. În aceeaşi clipă, vîrful acului se înfipse în pielea iepei, care nechează de uimire înainte de a se avînta către poarta deschisă a curţii.

– Ţine bine frîul, tată! Venim după tine, strigară băieţii, încălecîndu-şi dintr-o singură mişcare caii ţinuţi de grăjdarii înveseliţi.

Zgîlţîit ca un snop de paie prost legat, Constant încerca să controleze situaţia aceea delicată, trecînd în goană pe lîngă castel, în rîsetele personalului, şi îndreptîndu-se către pădure. Ar fi vrut să ţipe, dar orgoliul nu-i permitea. Aşa că strînse coapsele, ca să nu cadă, şi trase de frîu de parcă ar fi vrut să-l rupă.

Cînd cei doi poznaşi înţeleseră că el reuşise să stăpînească iapa, îşi îmboldiră caii, ajungînd alături de el şi, abţinîndu-se să nu rîdă, se prefăcură îngrijoraţi.

– N-ai păţit nimic, tată? întrebă pe un ton nevinovat Gabriel, în timp ce iapa lui Constant se oprea, în sfîrşit.

– Nu, sînt bine.

– Ai strunit-o ca un maestru! se entuziasmă Antoine.

Constant simţi atunci un surîs adevărat cuprinzîndu-i toată fiinţa.

– Şi n-am căzut! adăugă el, foarte mîndru de această performanţă.

– Prin urmare, ai învăţat să călăreşti!

Constant se aplecă şi mîngîie animalul pe gît.

– Şi, pe legea mea, e chiar plăcut, recunoscu el.

– Ai văzut că am avut dreptate? îi aruncă Gabriel fratelui său.

De astă dată, Constant surprinse schimbul complice de priviri dintre ei şi întrebă neliniştit:

– Să înţeleg că mi-aţi făcut vreo farsă de-a voastră?

Copiii îl măsurară o clipă din priviri, apoi Gabriel desfăcu pumnul şi-i întinse lui Constant acul pe care-l avea în mînă.

– Dar ce-i asta? Derbedei mici ce sînteţi, aţi merita...

Restul frazei se pierdu însă în hazul băieţilor, care-şi îmboldiră cu acelaşi elan caii.

– Prinde-ne, dacă poţi! strigă Antoine.

– Da, tată, prinde-ne, îi făcu ecou Gabriel.

– De parcă aş putea... începu Constant. Dar îşi dădu imediat seama: Firește că pot!

Aruncă acul în iarbă şi-şi înfipse hotărît călcîiele în coastele iepei care păştea liniştită. Simţind noua siguranţă cu care-o îmboldea stăpînul ei, se avîntă pe urmele copiilor, ale căror rîsete duse de vînt mai stăruiau în urma lor, pe poteca făcută de tăietorii de lemne.

În cele din urmă, se lăsară ajunşi şi, cum Constant le făgădui spontan că nu va spune nimic despre ac, se întoarseră acasă plini de veselie.

– Mîine va trebui să vizităm împrejurimile! hotărî Gabriel.

– Da, unchiul Huc o făcea în fiecare joi, adăugă Antoine.

– Deci mîine. Să mergem!

Constant n-ar fi mărturisit pentru nimic în lume că îl durea fundul ca după o bătaie zdravănă cu nuiaua! Şi, slavă Domnului, încasase destule pe vremea cînd el şi Marie făceau poznă după poznă.

În luna septembrie a anului 1540, Marie aduse pe lume un băieţel atît de mare, încît avu impresia că i-a sfîşiat măruntaiele. Copilul primi numele de Philibert şi se dovedi nesăţios la supt.

Constant îl găsea superb şi se mîndrea peste tot că reuşise să facă o asemenea mîndreţe de copil. Gasparde însă nu-l putea suferi pe micuţ, chiar dacă uneori se emoţiona cînd îl privea dormind în leagănul lui. Ar fi preferat s-o păstreze numai pentru ea pe mama aceasta, abia regăsită. Marie simţea cît de mult o zdruncinaseră pe Gasparde moartea lui Huc, cea a lui Noirot, care era însoţitorul ei nedespărţit, şi împrejurările în care avusese loc această agresiune. Făcea tot ce putea ca s-o liniştească şi să-i ofere toată afecţiunea şi tandreţea de care avea nevoie. Dar nu se putea împiedica să-şi închipuie durerea pe care avea să i-o pricinuiască fetiţei plecînd din nou în călătorie.

Era însă hotărîtă să plece, iar Constant fusese de aceeaşi părere. Simţea un fel de intuiţie aprigă care-i spunea că acum venise momentul. Nu voia ca sacrificiul lui Isabeau să fi fost zadarnic, ca întreaga ei viaţă să nu fi fost decît o prăbuşire tot

mai adîncă în nenorocire. Trebuia ca toate acestea să aibă un sens. Iar acest sens Marie nu-l putea găsi decît salvîndu-le pe Albérie şi pe Ma.

Rămase la pat două săptămîni, pînă cînd trupul ei traumatizat de naşterea grea se refăcu. Apoi, pe la mijlocul lui octombrie, fără să-i mai pese de problemele Franţei sau ale restului lumii, se despărţi încă o dată de copiii ei, îl îmbrăţişă cu dragoste pe Constant, îi promise lui Gasparde că se va întoarce curînd şi plecă, avînd certitudinea că un ciclu urma să se încheie.

Escortată de trei oameni, Marie ajunse în Sfîntul Imperiu Roman de Naţiune Germanică pe la jumătatea lunii decembrie 1540. În ciuda confortului oferit de trăsura ei care fusese căptuşită cu perne şi blănuri, cicatricele o obligau la popasuri dese şi îi era greu să stea aşezată. În afară de dureri, trebuia să înfrunte şi vremea rea care le încetinea mersul. Drumurile erau troienite sau acoperite cu polei, trăsurile treceau cu precauţie unele pe lîngă altele şi, adesea, poticnindu-se în vreun şanţ, cîte o osie se rupea. Pe la jumătatea călătoriei, unul dintre cai îşi fracturase piciorul într-o groapă destul de adîncă, ascunsă sub zăpada înaltă; fură nevoiţi să-l împuşte, iar Marie aşteptă cîteva ore bune ca unul dintre soldaţi să aducă de la popasul următor un alt cal.

Ajunse epuizată la Salzburg, sperînd ca Theophrastus, care îi scrisese ultima dată din acest oraş, să se mai afle încă acolo. El îi răspunsese că o aşteaptă cu nerăbdare. Cînd trăsura cu blazonul familiei Chazeron se opri în faţa casei cu acoperiş ţuguiat aflate la adresa indicată de el, Marie îşi simţi inima bătînd mai tare ca oricînd.

Ciocăni la uşă. Aceasta se deschise şi în prag apăru Paracelsus, atît de îmbătrînit încît abia dacă-l recunoscu.

– Marie! se bucură el, trăgînd-o în casă.

O cuprinse într-o îmbrăţişare caldă. În aceeaşi clipă fata simţi o lovitură în spate şi cuprinse cu mîna laba stufoasă a lui Ma, care se repezise spre ea, ca pe vremuri, apoi îi trecu o limbă

aspră peste ureche. Marie izbucni într-un rîs vesel şi nestăvilit. Apoi se prăbuşi fără simţire, răpusă de oboseală şi de emoţie.

Se trezi avînd senzaţia că iese dintr-un vis urît. Se afla într-o odaie cu tapiserii colorate pe pereţi, iar pe baldachinul patului erau pictate o puzderie de steluţe. Vru să se întindă, iar mişcarea îi smulse un geamăt. Perineul o durea.

Ma ciuli o ureche şi sări pe pat, lungindu-se lîngă ea. Marie îşi întoarse capul spre botul lupoaicei şi-i zîmbi.

– Ma, murmură ea. Ce fericită sînt că te-am regăsit!

Chiar atunci, uşa se deschise şi intră Theophrastus, cu o cană în mîinile lui zbîrcite. Văzînd-o trează, se aşeză pe marginea patului şi o mustră:

– Ce ne-ai mai speriat, fetiţo!

– Nu înţeleg ce vrei să spui, minţi Marie.

– Erai încă lăuză cînd ai plecat de la Vollore. Copilul te-a rupt cînd s-a născut, iar rănile erau adînci.

– Dar se-nchiseseră, se justifică ea.

– Prinseseră coajă, mai degrabă, rectifică bărbatul.

– Fie, mărturisi Marie. Dar nu mă dureau prea tare. Credeam că o să se mai vindece în timpul călătoriei.

– Încetul cu încetul, s-au infectat.

– Mi se părea mie, din cînd în cînd, că am febră, dar îmi trecea repede, iar drumul ăsta ar fi istovit pe oricine. De altfel, aveam grijă să-mi pun, la fiecare popas, comprese cu decoct de mac.

– N-a fost suficient. Cînd călătoreşti, e greu să menţii o igienă perfectă. A trebuit să fac o incizie ca să deschid abcesul. După aceea, febra care te mistuia a scăzut, iar inflamaţiile din zona inghinală s-au resorbit. O să fie bine. Uite, zise el, întinzîndu-i cana. Bea poţiunea asta, te va face să-ţi vii în fire, căci te-am ţinut adormită timp de două zile ca să te pot trata mai uşor.

– Două zile! repetă Marie. Şi eu care eram atît de nerăbdătoare!

Sorbi băutura amară, fără să-i pese din ce era compusă. Tatăl ei ştia ce face.

– Cum de ţi-ai dat seama? îl întrebă ea.

– După urina ta. Examinez întotdeauna în primul rînd urina. Era amestecată cu puroi. Acum, odihneşte-te. Mîine vei putea să

te ridici din pat şi să mănînci. Slavă Domnului că ai apucat să ajungi aici la timp. Peste cîteva zile, infecţia ţi-ar fi cangrenat, cu siguranţă, şi pîntecele. Dar cred că am înlăturat acest pericol.

Marie simţi că era din nou gata să adoarmă. Nu se mira însă.

– Voi mai putea avea copii? întrebă ea, căscînd.

Răspunsul fu un hohot de rîs care îi stărui în urechi pînă cînd somniferul îşi făcu efectul.

A doua zi fu încîntată să constate că tatăl ei avusese dreptate. Urina fără să mai aibă senzaţia de arsură care-o chinuise în ultimele săptămîni. Şi se bucura citind în privirea lui Ma, care nu se mişca de lîngă ea, aceeaşi dragoste ca pe vremuri.

Voi să se îmbrace, dar lupoaica dădu imediat alarma, începînd să latre. Theophrastus se ivi în prag, ştergîndu-şi mîinile pătate cu un lichid violaceu de şorţul plin de diverse alte urme pe care-l purta.

– Bine, bine, făcu el, apropiindu-se de Marie. Ce-ar fi să stăm puţin de vorbă, mai întîi?

– Mi-e foame! se apără ea.

– Îi e foame! Auzi, Loraline? Fetei noastre îi e foame! Păi, atunci, hai să mîncăm! adăugă el, izbucnind în rîsul lui ca o plesnitură de bici.

Marie fu obligată să facă o baie caldă înainte de a se îmbrăca, ceea ce-o făcu să mai piardă o oră bună, şi abia după aceea coborî, strîmbîndu-se, scara. Îi era încă greu să meargă.

– O să mai treacă ceva timp pînă să ţi se cicatrizeze rănile, îi explică Theophrastus.

Pe masă se aflau o găină umplută, jambon, pateu şi tot felul de legume. Marie se aşeză la masă fără să se uite prea mult în jurul ei. Soba răspîndea o căldură plăcută, iar dincolo de fereastra care dădea spre stradă se vedea dansul fulgilor de nea.

Pe cînd rupea o felie zdravănă de pîine, Marie îşi aminti de escorta care-o însoţise. Amuzat, tatăl ei o linişti:

– Au avut parte de o odihnă binemeritată. I-am găzduit în pod, unde am pus nişte saltele proaspăt umplute cu paie. În clipa

asta, sînt sigur că se află la localul de alături. Ieri, Bigot a pierdut la zaruri douăzeci de soli şi era foarte hotărît să-i recupereze.

– E un jucător împătimit, recunoscu Marie. Aşa îşi iroseşte solda în fiecare lună. Am să-i trimit înapoi în Franţa.

– Nici vorbă de aşa ceva, insistă Theophrastus. Aici au casă şi masă. Sînt pe cît de devotaţi, pe atît de discreţi. Trei oameni în plus nu vor stînjeni un lup bătrîn ca mine!

Ma scoase un lătrat puternic, dîndu-i dreptate.

– Foarte bine, consimţi Marie. S-ar putea însă ca timpul să li se pară lung, fiindcă n-am să plec pînă cînd nu vom găsi ceea ce am venit să caut.

Veselia lui Theophrastus se topi. Marie se feri să rupă tăcerea şi-şi tăie o pulpă de găină. Se aşeză şi tatăl ei la masă şi o privi mușcînd cu poftă carnea. Fruntea lui era brăzdată de o dungă adîncă, săpată acolo de multele dezamăgiri de care avusese parte.

– S-ar putea să nu găsim niciodată, Marie.

Ea înălţă capul. Ma şi-l sprijinea pe al ei de catifeaua rochiei lui Marie.

– Nici nu vreau să aud una ca asta, obiectă ea.

– Timp de nouă ani am încercat tot ce se putea încerca – venirăca o sentinţă vorbele lui. N-am renunţat, Marie, dar încep să cred că Isabeau avea dreptate. Poate că *alkaheist*-ul acela a apărut doar din întîmplare, poate că ceea ce s-a făcut nu poate fi desfăcut.

– Asta e contrar oricărei logici şi teorii, insistă Marie, punîndu-şi în farfurie o porţie respectabilă de legume. Nu spuneai tu că materia e una şi aceeaşi şi că e supusă evoluţiei?

– Aşa cred şi acum. Dar n-am nici o certitudine.

– Poate cunoştinţele pe care le-ai dobîndit sînt atît de evidente pentru tine, încît n-o desluşeşti limpede pe cea care duce la ţelul propus. Tată, mulţi nu-ţi iau în serios teoriile; cu toate acestea, ele te ajută să vindeci bolnavii, ceea ce dovedeşte adevărul lor.

– Ele continuă ceea ce m-au învăţat Isabeau şi Loraline.

– Înseamnă că în acestea se află cheia. O s-o găsim împreună. Şi eu am învăţat multe lucruri în ultimii ani. O s-o luăm iarăşi de la capăt. Amîndoi. Am destui bani ca să continuăm ce-am început.

– Tatăl meu a murit în 1534. M-am mutat în casa aceasta pe care mi-a lăsat-o moştenire abia după ce mi-ai scris că vei veni să mă vizitezi. Voiam să te simţi acasă aici, mărturisi Theophrastus. Doream ca acesta să fie căminul pe care n-am ştiut să vi-l ofer, mamei tale şi ţie.

– Încă nu este prea tîrziu, tată! Ştii asta la fel de bine ca mine.

Marie puse mîna pe creştetul lupoaicei.

– Dumnezeu mi-e martor, afirmă ea, că vei revedea chipul mamei, aşa cum şi eu îl voi vedea.

– Să dea Domnul să fie cum spui tu, Marie!

În săptămîna următoare, Theophrastus îi arătă încăperea cu vasele de alchimie care se afla la primul cat, lîngă camera ei. Marie îi trimise înapoi la Vollore pe soldaţii care o escortaseră. Încă se mai temea de vreo ripostă a Caterinei de Medici şi prefera să-i ştie pe toţi oamenii din gardă în preajma copiilor.

Era convinsă că tatăl ei notase pe undeva prin vreun tratat sau vreun alt înscris de-al lui o frază-cheie, un indiciu care îi putea ajuta să găsească soluţia. Aşa încît se cufundă în citirea lor, apoi le luă iarăşi de la început, pînă cînd aproape că le învăţă pe dinafară, în timp ce el făcea inventarul tuturor bolilor, cu cauzele lor şi leacurile pe care le descoperise.

Aşa îşi petrecură timpul pînă în primăvara anului 1541. În fiecare noapte, frazele citite veneau să bată la poarta visurilor lui Marie, uneori se amestecau, deveneau confuze, îşi pierdeau înţelesul, dar ea le absorbea şi le distila mai bine decît ar fi făcut-o atanorul care duduia.

„Totul e otravă, nimic nu e otravă, totul e o problemă de dozare. Boala se naşte din sănătate, iar sănătatea se naşte din boală. De asta trebuie să cunoşti nu numai originile maladiei, ci şi compensaţiile aduse de sănătate", cîntau în mintea ei scrierile lui Theophrastus. „Bolile sînt cauzate de transmutaţie. Transmută

şi tu tot ceea ce este transmutat, şi, cînd o faci, ai grijă ca anatomiile să concorde reciproc. Apoi, dacă maladiile apar, nu uita să le dispui şi într-o transmutaţie, şi în cealaltă. Astfel trebuie stabilite şi compuse reţetele, acordîndu-se cea mai mare atenţie preparării leacurilor, puterii lor, timpului şi orei, proprietăţiilor şi tuturor elementelor legate de aceasta."

În luna iunie 1541, Marie nu reţinuse decît aceste fraze care stîrneau în ea asemenea ecouri încît era sigură de însemnătatea lor. Theophrastus îi dădu dreptate. De-a lungul acestor luni deveniseră foarte apropiaţi şi se înţelegeau dintr-o privire. Iubirea pe care amîndoi i-o purtau lupoaicei îi făcea să nu-şi piardă speranţa, iar Ma îi ajuta şi ea în cercetări cu instinctul ei. Această iubire în sine reprezenta o izbîndă asupra absurdităţii unei lumi egoiste şi mărginite. Ca s-o sublinieze şi mai evident, Theophrastus întinse în faţa lor strania hartă astrală pe care i-o făcuse Michel de Nostre-Dame. Acea temă care, dacă uneai stelele printr-o linie, alcătuia imaginea unei lupoaice purtînd la gît un pandantiv de aur. Apoi se aplecară asupra tabelului unde Theophrastus trecuse diverse boli şi studiară concordanţa dintre acesta şi hartă, găsind ici-colo elemente care se regăseau şi în harta astrală, şi în planşele anatomice ale lui Isabeau: Soarele avea influenţă asupra inimii, Luna acţiona asupra creierului, Marte avea legătură cu bila, iar Venus – cu rinichii. Apoi mercurul, sarea şi sulful – Paracelsus credea că nepotrivirea dintre ele putea pricinui boli –, antimoniul şi argintul viu, aflate în incidenţă alchimică.

Erau elemente pe care le folosise şi Isabeau la prepararea iniţială a *alkaheist*-ului. Theophrastus îi explică lui Marie că ele intrau şi în compoziţia *numiei* – acel balsam inventat de el cu care-i vindecase rănile vaginale.

Îi povesti că, folosind poţiunea făcută pe baza creierului, a organelor interne şi a sîngelui monstrului născut de Isabeau, reuşise să creeze homunculi – mici fiinţe vii cu aspect omenesc, asexuate, fără greutate palpabilă, pe care le păstrase în recipiente de sticlă şi pe care i le arătă. Supravieţuiseră timp de 40 de zile în decoct de mandragoră, apoi încetaseră să se mai mişte şi muriseră.

Cercetările lui Isabeau ajunseseră şi ele la acelaşi rezultat. Poate că acest fapt nu era o simplă întîmplare. Nici unul din ei însă nu ştiuse să treacă mai departe de acest punct.

Luna septembrie era friguroasă în această regiune muntoasă din Austria. Trecuse aproape un an de cînd Marie plecase din Auvergne, dar primea regulat veşti bune de acasă. Tuturor le era dor de ea, însă scrisorile lui Constant erau liniştitoare, insistînd asupra faptului că-şi îndeplinea eficient rolul şi că ea, la rîndul ei, trebuia să facă acelaşi lucru pentru a putea apoi, în sfîrşit, să ofere domeniului ei tot ce-i lipsea. Îmbărbătată, Marie punea în răspunsurile ei toată forţa convingerii pe care-o nutrea, toată puterea iubirii pe care le-o purta lui şi copiilor. Acest schimb constant de scrisori îi prefăcea dorul într-o nostalgie senină şi constructivă.

Un foc vesel ardea în vatra în faţa căreia se odihnea Ma, pe o saltea curată, cu capul culcat pe labele din faţă. Marie devora cu poftă o felie mare de pîine înmuiată în lapte cald şi o privea stăruitor, încercînd să-şi imagineze chipul femeii care se ascundea sub masca de lupoaică.

– Semăna foarte mult cu Isabeau, i se destăinui Theophrastus, de parcă i-ar fi citit gîndurile.

– Oare o fi îmbătrînit şi ea?

Theophrastus luă în mîna lui noduroasă mîna fiicei sale, care, cu o dungă albă de lapte în jurul gurii, punea ceaşca pe masă.

– Vom afla în curînd, Marie.

– Mă întreb uneori dacă asta mai are vreo importanţă, îi răspunse ea. Pare fericită, aşa cum sîntem şi noi.

Theophrastus suspină. Marie insistă:

– N-am dreptate?

– Ba da, fata mea. Ai. Această fericire e legată de cercetările noastre, care ne-au unit şi ne-au dat un scop. Dar ţi-e dor de copii, aşa cum şi mie mi-a fost dor de tine atîta vreme. Aş vrea să te redau familiei tale. Aş vrea să te redau mamei tale.

– Am avut cea mai minunată mamă. Nu regret nimic din ce mi-a oferit.

– Ştiu, dar egoismul meu nu se mulţumeşte cu atît. Simt că şi ea suferă pentru că nu-mi poate dărui mai mult decît această imagine. Mie mi-ar putea fi de ajuns şi atît. Ei însă nu.

– Înţeleg, tată, şi n-am renunţat.

Îşi terminară tăcuţi micul dejun. Ma părea că doarme şi nu dăduse vreun semn că ar fi ascultat discuţia lor purtată în şoaptă, dar Marie era sigură că nu-i scăpase nici un cuvînt. Ca să schimbe vorba, puse o întrebare care-i stătea de mult pe limbă.

– De unde ţi se trage porecla de Paracelsus? Isabeau spunea că Michel de Nostre-Dame a fost primul care te-a numit aşa.

– E adevărat. Numele acesta înseamnă, într-un amestec de latină cu greacă, „aproape de cer"; mi s-a părut nostim, mai ales că, tradus în franceză, numele meu de familie înseamnă „casa înaltă". După ce m-am despărţit de Michel, mai întîi l-am interpretat ca pe o trimitere la Aulus Cornelius Celsus – acel „para" grecesc voind să arate că eram egalul lui.

– Dar ce aveai tu comun cu medicul acela din vremea lui Augustus? rîse Marie.

– Îmi măgulea orgoliul, făcu Theophrastus, ridicînd din umeri. Pe moment, am fost flatat. Mai tîrziu, am asociat acest nume cu harta astrală pe care mi-o făcuse Michel. Poate că destinul meu se afla în această arcană. De fapt, n-am nici o explicaţie.

– Nimic nu e întîmplător, tată. Poate că, fără să-ţi dai seama, te-ai apropiat de un adevăr ascuns.

– Tot ce se poate. Am aici volumul lui Celsus *De arte medica, libris VIII*, o lucrare despre medicină şi chirurgie. În timpul studiilor mele, am recurs de multe ori la cartea asta. De atunci însă n-am mai deschis-o. Nu mi se părea de mare interes.

– Poate că ar trebui s-o recitești.

– Nu ştiu dacă putem acorda încredere scrierilor lui. Cu excepţia acestui manuscris descoperit în arhivele bisericii Sfîntul Ambrozie, din Milano, acum mai puţin de o sută de ani, nu se ştie nimic despre el. Nici măcar dacă a fost, într-adevăr, medic; unii pretind că ar fi fost doar poligraf[1].

[1] Autor de opere de diferite genuri (n.tr.)

– Ce contează! Nici tu n-ai dobîndit de la universitate priceperea de a vindeca oamenii. Ai ediția originală?

– Da, cea apărută în 1478 la Florența.

– Bine, asta ne scutește de interpretări stîngace. Poate că vom descoperi în ea, împotriva aparențelor, vreo concordanță cu Nostradamus și cu arcana aceasta celestă.

Se ridicară de la masă. Ma se ridică și ea ca să-i urmeze, iar Marie înțelese că instinctul n-o înșelase. Ma dormea întotdeauna iepurește. În cele din urmă, Theophrastus găsi lucrarea într-un cufăr vechi și se aplecară sîrguincioși asupra ei. Bolile erau împărțite în trei categorii, în funcție de mijloacele folosite pentru tratarea lor: prima categorie cuprindea afecțiunile care puteau fi vindecate prin igienă și regim, a doua – pe cele care necesitau medicamente, iar ultima se referea la metodele chirurgicale, propunînd chiar folosirea grefelor în chirurgia plastică.

În cîteva locuri se pomenea despre săruri, atît în compoziția leacurilor, cît și pentru cicatrizare. De asemenea, în multe pasaje era evocată tinctura din flori de mac.

Marie transcrise cu fidelitate tot ce-i stîrnea vreo curiozitate, vreo bănuială sau vreun fior. Apoi luă din nou notițele tatălui ei, care umpluse caiete întregi cu informațiile căpătate în cursul călătoriilor sale. Le reciti, fiindcă era sigură că mai întîlnise undeva trimiterea aceea la licoarea făcută din mac.

Și o găsi, într-o însemnare despre o vrăjitoare pe care tatăl ei o cunoscuse în Armenia. Ea îi dăduse o rețetă care prelungea viața și împiedica necrozarea țesuturilor. Theophrastus adăugase următorul comentariu: „Aceasta să fie oare tinctura pe care o foloseau Adam și patriarhii dinainte de potop ca să ajungă aproape nemuritori?" Din compoziția ei mai făceau parte o apă care „mirosea a ouă" și o licoare din floarea-somnului. Era menționată și condiția ca unele planete să fie aliniate față de Lună; de asemenea, în momentul exact în care se ajungea la tripla unitate, trebuiau pronunțate diferite cifre.

– Pe atunci, toate acestea mi s-au părut prea enigmatice, deși femeia pretindea că avea trei sute de ani.

– Ce înseamnă tripla unitate? întrebă Marie.

– Se mai numeşte şi *acharat*. Simbolizează focul, aburii, puterea. Evreii pomenesc adesea despre ea. Unii chiar s-au gîndit s-o obţină cu ajutorul unui atanor, spuse amuzat Theophrastus.

– Vorbeşte-mi despre tinctura aceea.

– Nu se ştiu prea multe lucruri despre ea. Se zicea că are puterea de a prelungi viaţa îndepărtînd bătrîneţea, însă nu împiedica o moarte accidentală. Este citată de numeroşi filosofi. Unii spun că ar fi fost creată în Atlantida. Potrivit legendei, Atlantida era o insulă de origine vulcanică. Din lava care se scurgea necontenit spre mare, ca un rîu, se extrăgeau tot felul de minerale, iar aburii sulfuroşi vindecau anumite boli de piele.

– Ca la Montguerlhe. Isabeau folosea apa sulfuroasă de acolo? întrebă gînditoare Marie.

– Da, n-avea încotro, recunoscu Theophrastus. Izvorul acela era singurul care alimenta subteranele de la Montguerlhe. Mărturisesc că mirosul pe care-l emana nu era deloc îmbietor, dar pînă la urmă a început să-mi placă. La fel şi celelalte miresme care mă făcuseră să fiu fericit acolo, adăugă el cu nostalgie, mîngîind pe cap lupoaica.

– Ce-i cu ea? întrebă Marie, văzînd că Ma se agita sub mîna iubitului ei.

Bărbatul îngenunche în faţa lui Ma.

– Ce-am uitat? o întrebă el.

Lupoaica se îndepărtă şi-şi aşeză laba peste notiţele pe care Marie le pusese deoparte.

– Tinctura, tată, se dumiri Marie. Tinctura bătrînei aceleia este cheia!

– Se poate. Dar mai e ceva. Ceva care-mi scapă, dar e foarte aproape. Atît de aproape... mormăi el, plimbîndu-se cu paşi apăsaţi prin încăpere şi apăsîndu-şi palmele pe tîmple, de parcă ar fi vrut să stoarcă din ele şi cea mai mică sclipire a amintirii.

– Hai să recapitulăm, propuse Marie, vrînd să-l ajute. Isabeau folosea apa de sulf cu concentraţie mare de la Montguerlhe. Vrăjitoarea folosea şi ea acelaşi fel de apă. Floarea-somnului trebuie să fie macul, despre care ştim deja că face parte dintre ingrediente. Urmează semnele şi cifrele acelea. Ce-ar putea

însemna? O latitudine, o longitudine? Elemente de cartografie a cerului? Vrăjitoarea pomenește de niște chei mici, dar ce anume descuie ele?

– Stai puțin, stai puțin, repetă el, cu fruntea îmbrobonată de sudoare. Ești sigură că acolo scrie „chei mici"?

– „În 3 și 7 sînt cheile mici. Ele vor fi amestecate în *acharat*. Urmează apoi..."

– Evreul! o întrerupse Theophrastus. O, Doamne, Dumnezeule, cum am putut să uit de evreu?

– Ce tot spui acolo, tată? întrebă Marie, speriată de expresia năucă de pe chipul lui.

Ma începu să latre, ca un cățel, iar Marie se întrebă o clipă dacă cei doi nu înnebuniseră. Theophrastus apucă lupoaica de labele din față și începu să danseze prin cameră, acompaniat de urletele ei. Marie se lăsă să cadă pe un scaun. Nu înțelegea nimic din toată nebunia asta, dar și tatăl ei, și Ma păreau în culmea fericirii. Acel ceva care ei îi scăpa era, prin urmare, important. Și nimic altceva nu mai conta. Theophrastus se opri în fața ei, cu un zîmbet larg pe fața ca o lună plină, și-i dădu drumul lupoaicei, care se lungi la picioarele lor, ametită de vîrtejul acestei hore desănțate.

– Solomon este legătura dintre vrăjitoarea din Armenia și evreul din copilăria mea. Să mergem, Marie.

– Unde? La Montguerlhe? întrebă, tot mai zăpăcită, fata.

– Nu. În pivniță.

Apoi Theophrastus înhață o lanternă și o luă la goană pe scări în jos. Marie șovăi; însă, atenționată de lătratul lui Ma, care o îndemna să-i urmeze, dădu din umeri și murmură:

– În pivniță, firește. Ce poate fi mai logic!

Cînd ajunse în josul scării, îl găsi pe tatăl ei executînd un balet neobișnuit. Numără cu glas tare șapte pași, apoi doisprezece într-o direcție și trei în sens opus. Se opri, respiră adînc și se întoarse cu fața spre ea.

– Adusesem de la Montguerlhe toate elementele necesare pentru prepararea *alkaheist*-ului, inclusiv un butoi cu apă. Nu știam însă cum să le folosesc. Isabeau, la rîndul ei, a repetat de

sute de ori aceleași gesturi, fiind convinsă că între ele era o legătură care-i scăpase. Aveam tot ce ne trebuia, Marie. Absolut tot, însă nu știam ce anume căutam. Înainte de a găsi formula, trebuia să-l găsim pe cel care o alcătuise. Armeanca știa cine era acesta. Ca evreii. Era vorba despre conducătorul lor.

– Solomon? se miră Marie. Nu pricep, tată. Ce speri să dezgropi în pivnița asta?

Theophrastus nu-i răspunse. Se lăsase pe vine și ștergea cu mîna o lespede plină de praf. După ce îi curăță toate marginile, încercă s-o ridice.

– Caută ceva ce-am putea folosi ca pîrghie, zise el.

Marie plimbă lumina lămpii prin încăperea strîmtă, cu rafturi pe care se aflau cîteva borcane. Zări, rezemat de perete, un încălțător mare, cu coadă lungă, din metal masiv. I-l aduse tatălui ei, care-i propti imediat vîrful în șanțulețul dintre lespezi și se opinti. Marie renunță să-i mai ceară explicații, dar inima îi bătea gata să-i spargă pieptul. Indiferent ce ar fi fost ascuns acolo, trebuia să fie un secret important ca să merite atîta trudă.

– Ajută-mă, îi ceru el, lac de apă din cauza efortului.

Marie apăsă și ea, iar piatra se ridică. Sub ea se afla ceva înfășurat într-o bucată de piele înnodată într-un fel ciudat.

– Ce-i asta? întrebă Marie.

Drept răspuns, Theophrastus scoase cu grijă obiectul din ascunzătoare. Îl puse pe lespedea scoasă de la locul ei și desfăcu legăturile care țineau strînsă bucata de piele groasă.

– Cum am putut să uit de existența lor? murmură el ca pentru sine.

Marie apropie lumina lămpii și văzu niște plăcuțe de granit, trei la număr, foarte subțiri și gravate fin cu semne pe care nu reuși să le recunoască.

– Caracterele astea nu sînt nici latine, nici grecești, comentă ea, sperînd ca Theophrastus să-i dea niște explicații.

– Nu, fata mea. Sînt litere ebraice. Solomon însuși le-a gravat. E o poveste lungă, zise el, zîmbind mulțumit. După cum știi, această casă a fost a tatălui meu. El a ascuns aici, cu mulți ani în urmă, minunea asta. Eram copil pe atunci. Un bătrîn bolnav și

istovit a venit la el ca să fie consultat. I-a spus că venea din Egipt, după ce călătorise prin mai multe țări și scăpase adesea de Akasba. Delirase mult timp, apoi se stinsese. Tata nu putuse face nimic pentru a-l salva. Voind să-i afle identitatea, tata i-a umblat prin lucruri și a găsit tăbliţele astea. M-a chemat și mi le-a arătat, de îndată ce necunoscutul a fost îngropat în groapa comună. „Acesta este cel mai prețios lucru din lume. Se credea că era pierdut definitiv. E numit Arta Notorie, iar unii pretindeau că era, de fapt, doar o legendă", mi-a spus. L-am întrebat care era conținutul tăbliţelor. „Aici se află cele mai întunecate sau cele mai nobile taine ale originii vieții. Totul este mutație, fiule", mi-a răspuns. A ascuns tăbliţele aici, în pivniță, și bine-a făcut. În mai multe rînduri, cînd eram plecați din oraș, casa a fost răscolită – probabil că făptașii căutau aceste tăbliţe –, apoi a venit rîndul cabinetului în care tatăl meu își consulta pacienții. Tata avea tot timpul impresia că e spionat. După o perioadă, aceste incidente au încetat. Tata a preferat să uite de existența prețioasei comori, cu atît mai mult cu cît îi era imposibil să descifreze scrierile de pe tăbliţe, al căror sens îl intuise doar în măsura în care reușise să-l deducă din delirul necunoscutului. Uitasem și eu această întîmplare, Marie, chinuit cum eram de demonii mei. Dar acum îmi amintesc totul. Ţin minte cum îi dădeam muribundului apă să bea. Avea degetele maronii, cu pete violacee; la fel arăta și partea interioară a buzelor, ceea ce părea să confirme ipoteza că fusese otrăvit. La întrebările noastre, omul a pomenit din nou despre Akasba, al cincilea element, și a mai menționat această maximă, care a devenit și a mea: totul este otravă, nimic nu este otravă.

– Ai idee ce înseamnă Akasba, tată?

– Ea simbolizează puterea spirituală omniprezentă, care este răspîndită în tot universul, energia fundamentală care a dat naștere tuturor elementelor.

– Adică Dumnezeu?

– Da, într-un fel.

– Crezi că acea otravă era aceeaşi cu cea pe care a creat-o, din greşeală sau din întîmplare, Isabeau? Tăbliţele acestea dezvăluie oare secretul *alkaheist*-ului?

– Asta trebuie să descoperim noi, Marie. Niciodată n-am avut senzaţia că sînt atît de aproape de ţel ca acum. Uită-te la Ma, adăugă el.

Lupoaica lingea neîncetat semnele gravate pe tăbliţe. Marie îi întîlni privirea şi observă, tulburată, că, dincolo de rînjetul ei de lup, Ma plîngea.

– Ştiu unde pot găsi pe cineva care vorbeşte ebraica, urmă Theophrastus. Prin cîrciumile acelea dubioase în care nu-ţi place să mă vezi intrînd. Omul acela m-a căutat de mai multe ori, cînd a aflat că mă întorceam aici după ce lipsisem 40 de ani. Voia să cumpere casa.

– Tată... se îngrijoră Marie.

– Poate că în tăbliţele acestea se ascunde adevărul, Marie. Ştii că nu cred în hazard.

– Totuşi, dacă individul poate să le descifreze, îşi va da seama de valoarea lor şi va fi în stare de orice ca să le dobîndească, aşa cum au încercat şi alţii înaintea lui. Dacă nu cumva a şi aflat! adăugă ea, cutremurîndu-se.

– Ma ne va apăra, zise el, calm, înconjurînd cu braţele gîtul lupoaicei. Merită să încercăm, Marie.

Ea încuviinţă printr-un gest. Dar era neliniştită.

Soarele cobora spre un orizont înceţoşat cînd Theophrastus împinse uşa slinoasă a uneia dintre tavernele acelea sinistre. Lumina dinăuntru era slabă, ca să nu scoată prea mult în evidenţă mizeria din sală, precum şi a muşteriilor. Podeaua nu se întîlnea prea des cu mătura şi era acoperită cu tot felul de gunoaie, împrăştiate sau strivite de picioarele prostituatelor care, cu sînii aproape dezgoliţi şi cu şoldurile mişcîndu-se aţîţător, îşi vindeau farmecele, adesea ofilite, clienţilor întîmplători, uşurîndu-i de bani. Tot felul de oameni, de toate rasele şi din toate ţările, înfulecau lacomi, aşezaţi în faţa meselor

încărcate cu cupe răsturnate sau repede golite şi cu farfurii pline de mîncăruri cam dubioase.

Theophrastus îşi croi drum, răspunse la cîteva saluturi şi ciupi o fesă provocatoare a unei femei care trecea pe lîngă el. Se îndreptă către o masă din fundul sălii, prin zgomotul vocilor şi prin fumul stîrnit de picăturile de grăsime care curgeau dintr-un purcel înfipt în frigarea aşezată deasupra jarului din vatră.

Faptul că Marie ştia acum ce fel de localuri frecventează îl deranja. Îi plăcea să bea, firește, luase acest obicei prost în timpul anilor în care nu mai spera decît să-şi uite iubirea pierdută. Şi rămăsese cu el, deşi abdomenul i se dilatase. Adevărul era că în locurile acelea nerecomandabile pentru oamenii de treabă exista întotdeauna cîte un ins a cărui poveste sau ale cărui istorisiri îi satisfăceau nevoia – din ce în ce mai imperioasă – de a afla lucruri noi. Întîlnise acolo alchimişti care îl căutau pe Satana ca să se poată apropia mai uşor de Dumnezeu, femei care lecuiau bolnavi, altele care „făceau îngeri"[1], însă şi prostituate. La un pahar cu vin, aceştia i se destăinuiau şi-i spuneau tot ce ştiau. Theophrastus îl descoperi repede pe cel pe care-l căuta, aşezat la o masă. Se îndreptă hotărît spre el.

Omul îl recunoscu şi-l salută. Era singur. Theophrastus îşi trase un scaun şi se instală în faţa lui, făcîndu-i semn unei slujnice să aducă încă un urcior cu vin.

– Eşti plin de generozitate, Medicus! spuse, cu un accent pronunţat, celălalt.

Avea pielea măslinie, iar medicul auzise despre el că era evreu, lumea îl respecta, se numea Levi şi era interesat de casa moştenită de medic de la tatăl său. Faptul nu i se păruse ieşit din comun cînd se întorsese în oraş; acum însă, acest interes căpăta cu totul alt sens.

– Vreau să-ţi cer un serviciu, începu Theophrastus, fără nici o introducere, dorind să termine cît mai repede o discuţie care putea fi spionată. Nu-i aşa că ştii să citeşti în ebraica veche?

[1] „A face îngeri" = a provoca avorturi (n.tr.)

Omul dădu afirmativ din cap, iar în privirea neagră și ageră i se aprinse o scînteie.

– Am un text care trebuie tradus, continuă Theophrastus, convins că i-a stîrnit curiozitatea.

– Pot s-o fac dacă mă plătești bine, răspunse Levi pe un ton superior, care nu-i plăcu medicului.

– Îți voi da cît ceri, însă trebuie să-mi garantezi o discreție absolută.

– Pe legea mea, Medicus, o să fiu mut ca mormîntul.

– Vino mîine la mine acasă, se hotărî medicul. Singur. Vei aprecia la fața locului valoarea textului respectiv și vei fi plătit ca atare. Se zice că înțelegi și vorbești și limba franceză. E adevărat?

– Am o mulțime de talente, dar un singur cuvînt. Voi veni.

Slujnica aduse urciorul cu vin, dar medicul se ridică de la masă. N-avea chef de băutură. Condescendența evreului îi trezise neîncrederea. Hotărî să-i arate acestuia că nu se lăsase păcălit. Aruncă pe masă cîteva monede și-l avertiză, la plecare:

– Astîmpără-ți setea, prietene, dar ține-ți limba în frîu, altfel Akasba o să te facă să ți-o înghiți.

Apoi își croi drum spre ieșire și, ajuns afară, trase adînc în piept mirosul nopții.

Rezemat de un copac, un băiat de vreo 12 ani încerca să surprindă prin deschizătura ușii cîte un jupon ridicat sau un corsaj descheiat. Amuzat, bărbatul îl urmări cu privirea cîteva clipe, apoi îi veni o idee. Se apropie și-i strecură în mînă cîțiva bănuți, ca să-i trezească lăcomia.

– Dacă vrei o fată din astea, îți trebuie bani. Îl cunoști pe omul căruia i se zice Evreul?

– Sigur că da, domnule.

– Știi unde stă?

– Nu, dar tare-aș vrea să fi știut, se lamentă băiatul, care sperase să mai capete și alte monede.

– Urmărește-l și adu-mi adresa lui. Nu numai că o să capeți destui bani ca să devii bărbat, ci am să-ți dau și numele unei fete care se va mulțumi cu atît.

– Treaba e ca și rezolvată, monseniore!

– Ştii unde locuiesc?

– Toată lumea vă cunoaşte, afirmă cu respect puştiul. Sînteţi Medicus.

– Atunci, te aştept, îi şopti Theophrastus în loc de salut.

Se întoarse fără grabă acasă. Deasupra capului său împodobit cu o chelie impresionantă, miriade de stele duceau spre un infinit plin de măreţie. Le contemplă îndelung, rezemat de zidul casei lui. Stelele acelea erau pline de mistere şi, în acelaşi timp, de revelaţii. Michel de Nostre-Dame ar fi citit în ele un semn. Pe el însă doar o singură ştiinţă îl putea ajuta să-şi întrezărească destinul.

Ştia că tocmai şi-l riscase pe al său.

22

Confirmînd bănuielile lui Theophrastus, evreul nu păru mirat cînd îl văzu dezlegînd cu grijă în faţa lui şireturile de piele. Marie abia dacă surprinse în privirea acestuia o flacără de lăcomie.

– Tăbliţele lui Solomon! constată evreul, trecîndu-şi degetul peste semnele gravate. Ştiam de mult, Medicus, că erau în posesia familiei tale, adăugă el, vorbind în franceză, aşa cum i se ceruse.

– De unde ştiai? întrebă medicul, care spera să-şi poată verifica astfel propriile presupuneri.

– Cel pe care l-a îngrijit cu mult timp în urmă tatăl tău era preot, cum sînt şi eu acum. Cînd a murit, nimeni n-a ştiut unde le ascunsese, iar Confreria Fiilor lui Solomon nu le-a putut găsi. Noi sîntem, din generaţie în generaţie, păstrătorii înţelepciunii lui Solomon. Aceste tăbliţe n-ar fi trebuit să fie niciodată înstrăinate. Lăcomia fratelui nostru era nemărginită. Pretindea că e ghicitor şi că însuşi Cel de Sus îl îndruma pentru ca profeţiile lui să se adeverească. De fapt, gîndul la putere l-a făcut să înnebunească. Căci, în ceea ce priveşte profeţiile, n-am aflat decît fantasmele lui, iar cînd a murit, am fost cuprinşi de nelinişte. Ne-am dat seama că tatăl tău îşi însuşise această comoară. Te supravegheam de mult timp. Era evident că, în final, ne-ai fi condus la tăbliţe. Cupiditatea oamenilor îi ajunge din urmă întotdeauna, sfîrşi el cu un rînjet dispreţuitor în colţul gurii, ceea ce o făcu pe Marie să sară în sus.

– Te înşeli, străine. Şi, ca dovadă, vei primi chiar aceste tăbliţe ca răsplată pentru traducerea lor.

El îi aruncă o privire neîncrezătoare.

– Sînt nepreţuite. Chiar regii şi-ar pune la bătaie toată averea ca să le aibă. Ce lucru mai de preţ decît bogăţia cauţi în ele, femeie?

– Viaţa. Ca s-o dăruiesc familiei mele.

Omul îşi miji cu amărăciune ochii.

– Aha, înţeleg, secretul tinereţii, al nemuririi... Ai dreptate. Aşa ceva nu se poate plăti cu bani.

– Nu este vorba despre ceea ce crezi... începu Marie.

Theophrastus o opri.

– Lasă-l să creadă ce vrea, n-are importanţă. Tălmăceşte semnele cu tot sufletul şi cu toată conştiinţa ta, Levi, iar apoi vei putea lua cu tine aceste bunuri şi să le redai proprietarilor lor, oricare-ar fi ei.

Levi dădu din cap, cu un aer satisfăcut.

– Asta o să-mi ia ceva timp. Poate cîteva ceasuri, fiindcă unele semne s-au tocit. Nu le pot traduce decît cu ajutorul cheilor mici, care constituie un cod inventat chiar de Solomon. Iar treaba asta o voi face de unul singur.

– Prea bine. Lupoaica va rămîne cu tine. Nu trebuie să-ţi fie teamă de ea.

Preotul acceptă şi se aplecă asupra textelor. Ma se întinse la picioarele lui, prefăcîndu-se că doarme.

– Putem avea încredere în el? se îngrijoră Marie, de îndată ce uşa se închise în urma lor.

– Fireşte că nu, însă n-avem de ales. După cum ai spus chiar tu, Marie, o parte din mine este legată de acest mister.

– De ce nu m-ai lăsat să-i spun adevărul? Nu-mi place atitudinea lui condescendentă.

– Nu vreau s-o pun cumva în pericol pe mama ta. Secretul ei este la fel de preţios ca tăbliţele acestea. Mai bine hai să mergem şi să încercăm să punem în ordine elementele pe care le avem. Va trebui să folosim cît mai repede dezvăluirile Artei Notorii, dacă ele se dovedesc a fi potrivite pentru ceea ce căutăm.

– De ce atîta grabă?

– În noaptea asta e lună plină, Marie. Aminteşte-ţi ce influenţă are. Atîtea lucruri capătă acum un sens!

– Ai dreptate.

Îl sărută uşor pe obraz şi i-o luă înainte pe scări în sus, liniştită. Ma va avea grijă ca Levi să nu fugă.

După trei ore, îşi recitiseră şi îşi verificaseră încă o dată însemnările. Erau pregătiţi.

În 1510, Isabeau folosise substanţele extrase din creierul avortonilor pe jumătate oameni, pe jumătate lupi, le amestecase cu apa aceea bogată în minerale, cu sulf, argint viu, aur, adăugase sînge de lup, decoct de mandragoră, verbină şi tinctură de mac. Asta ştiau. Rămînea să afle proporţiile în care fuseseră combinate ingredientele. În afară de asta, nu cunoşteau nici timpul necesar pentru încălzire, distilare, amestecare, stabilizare a compoziţiei şi nici influenţa astrelor. Isabeau nu consemnase aceste amănunte. Poate din cauză că în bîrlogul ei timpul n-avea importanţă şi nu-i păsa dacă era zi sau noapte. *Alkaheist*-ul apăruse în urma unui şir de întîmplări norocoase care fusese la fel de însemnat cum era şi compoziţia în sine. De asta nu mai reuşiseră nici ea, nici tatăl ei să reconstituie altceva decît o otravă. Dacă „tinctura lui Adam" era *alkaheist*-ul, Arta Notorie avea să le dezvăluie taina. Căci ambele substanţe duceau către Akasba, al cincilea element. Spre început, dar şi spre sfîrşit. Spre viaţă, dar şi spre moarte. Amîndoi ştiau acum acest lucru.

Coborîră din nou în sufragerie, se aşezară în tăcere pe două fotolii şi aşteptară. După un timp destul de îndelungat, uşa se deschise şi în prag apăru Levi, întinzîndu-se, cu ochii scînteind.

– Veniţi cu mine, le spuse.

Masa era acoperită cu foi de hîrtie pline cu semne, desene, ştersături şi adnotări, abia vizibile la flacăra tremurătoare a lumînării. Călimara era aproape goală, iar pana tocită.

– În textele acestea, Solomon explică mai multe lucruri, începu evreul. Primul se referă la Arca Alianţei. Or, poarta Temple a fost distrusă şi nimeni nu ştie unde se află ruinele ei.

– Sînt sigur că preoţii voştri ştiu, îl luă peste picior Theophrastus. Vă las să păstraţi acest secret. Mai departe.

– Al doilea conduce către comoara porţii Temple şi dezvăluie cum pot fi evitate capcanele care o protejează. Văzînd că nimeni nu comentează, continuă: Al treilea, cel care vă interesează pe voi, priveşte secretul transmutaţiei. Cu ajutorul lui, corpurile solide pot fi prefăcute în aur curat; sub formă de licoare, dă viaţă veşnică, împiedicînd uzura ţesuturilor. Dacă formula este incompletă sau dacă este greşit administrat, elixirul provoacă o moarte în chinuri cumplite.

Inimile celor doi tresăriră.

– Licoarea aceasta poate schimba înfăţişarea cuiva? Să transforme, de exemplu, un om în animal? Sau invers? întrebă febril Marie, evitînd să privească spre Ma, ca să nu se trădeze.

Ochii omului se îngustară, iar Marie lăsă capul în jos, enervată că acesta i-ar fi putut citi gîndurile, dar prea agitată ca să-şi mai ascundă nerăbdarea.

– Natura nu a îngăduit aşa ceva. De ce ai dori-o tu?

– Nici Dumnezeu nu ne-a oferit viaţa veşnică, interveni Theophrastus, şi totuşi Solomon a găsit mijlocul să o obţină.

– Licoarea poate transmuta fiinţe vii dacă este combinată cu un alt ingredient, mărturisi el.

– Este vorba despre sulf?

– Trebuie şi sulf, într-adevăr, dar nu numai atît, Medicus. Mai e nevoie şi de sînge. Sîngele fiinţei a căror înfăţişare vrem s-o schimbăm.

– Dă-ne formula.

– Iat-o. Este în latină, pentru că va trebui s-o citeşti, spuse omul, arătîndu-i două dintre foile de pe masă. Am copiat-o şi pentru tine, femeie, îi zvîrli el lui Marie.

Se grăbiră să le ia, sub privirea zeflemitoare a evreului. Descifrară ingredientele şi dădură amîndoi odată din cap.

– Floarea-somnului, cum îi spui tu, este macul, nu-i aşa? îl mai întrebă Theophrastus.

– În Asia, din ea se face opiu, încuviinţă omul. Are o seamă de proprietăţi.

– Ţi-ai îndeplinit misiunea. Scrierile sînt ale tale.

Omul înfăşură tăbliţele în învelitoarea de piele şi se ridică. Le vîrî într-o pungă tot din piele, apoi se înclină în faţa lor, cu o sclipire ciudată în privire.

– Adio, spuse el, laconic.

– Poate că drumurile noastre se vor mai întîlni.

– Mă îndoiesc, Medicus. Mă îndoiesc.

După aceste cuvinte, ieşi. Aşteptară ca uşa să se închidă în urma lui, apoi se îmbrăţişară plini de entuziasm.

– Dintr-odată, totul mi se pare atît de limpede! exclamă Theophrastus.

– Crezi că ne-a păcălit cu ceva?

– Nu, m-ar mira s-o fi făcut. Nimic din ce ne-a spus nu mi se pare suspect sau nepotrivit. Isabeau avea toate substanţele acestea, pînă şi sîngele de lup. În plus, intuiţiile mele concordă cu spusele lui. Haide, adăugă el, să ne apucăm imediat de lucru. Ieri-seară am făcut un experiment. Ideea mi-a venit în timp ce admiram bolta cerească. Am întocmit o hartă. N-am vrut să-ţi vorbesc despre ea înainte ca Arta Notorie să ne fie dezvăluită, fiindcă puteam să mă înşel.

Urcară la etaj, iar bărbatul întinse pe masă harta astrală făcută de Nostradamus. Deasupra ei aşternuse o hîrtie pe care o unsese cu ulei ca să devină străvezie. Pe această foaie desenase nişte puncte. Se potriveau perfect cu planetele pe care Michel de Nostre-Dame le unise printr-o linie ca să obţină imaginea lupoaicei. Făcea excepţie una singură, care era uşor deplasată.

– Isabeau a adus-o pe lume pe Loraline într-o seară cu lună plină, zise el. La 24 septembrie 1501, după cîte mi-a spus.

– Dar azi e chiar 24 septembrie! exclamă Marie.

– Exact. Iar în noaptea asta, după 40 de ani, alinierea va fi perfectă, jubilă Theophrastus, strîngînd cu drag mîinile lui Marie.

Adunară toate ingredientele de care aveau nevoie, apoi învăţară amîndoi pe dinafară formula licorii pe care urma s-o fabrice, tot învîrtind hîrtia între degete ca să fie siguri că nu uită şi nu greşesc nimic.

Cînd mai era doar o oră pînă la miezul nopţii, Theophrastus se lăsă să cadă pe un scaun. Peste puţin timp, planetele aveau să fie aliniate. Iar în clipa aceea, ei trebuiau să amestece toate substanţele şi să înceapă să le distileze, încălzind retortele. Îşi apăsă palmele pe tîmple. Cu cîteva ore mai devreme îl apucase o migrenă persistentă, care devenea din ce în ce mai chinuitoare, iar stomacul şi-l simţea atît de greu, încît abia reuşea să-şi stăpînească senzaţia tot mai apăsătoare de vomă. Îşi spuse că aceste tulburări se datorau neliniştii. Nu şi-ar fi iertat niciodată un eşec.

Marie nu-şi dăduse seama de starea lui. Theophrastus îşi luă astrolabul şi-şi concentră atenţia asupra cerului. Cînd sosi, în sfîrşit, clipa aşteptată, se străduí să-şi adune gîndurile care i se risipeau sub povara durerii.

– Acum! îi spuse lui Marie, care era atît de încordată încît sări, pur şi simplu, de pe scaun.

Bărbatul ţinea în mînă reţeta şi verifica pe listă fiecare element pe care ea îl anunţa cu voce tare în timp ce-l adăuga în compoziţie. Cînd termină, privirea lui Theophrastus începuse să se înceţoşeze.

– Aţîţă focul sub retorte, zise el cu limba împleticindu-se.

Concentrată cum era, Marie nu observă că el se rezemase de perete, ştergîndu-şi fruntea îmbrobonată de sudoare şi palidă cu dosul palmei.

– S-a făcut, tată. Nu ne mai rămîne decît să aşteptăm, conchise ea mulţumită, întorcîndu-se spre el.

Văzîndu-i chipul livid, Marie scoase un ţipăt şi se apropie în grabă de el. Tatăl ei încercă să zîmbească.

– Nu mă simt prea bine, făcu el, prăbuşindu-se pe scaunul adus de Marie.

– Să-ţi văd limba, îi porunci fata, cuprinsă de o bănuială.

Limba lui era violacee cu pete de culoarea ocrului. La fel arăta şi degetul lui arătător, după cum observă Marie. Bărbatul înţelesese deja. Mai văzuse aceste simptome cu mulţi ani în urmă, pe cînd îl trata pe François de Chazeron. Ca dovadă, fu cuprins de un spasm şi vomă bilă acidă.

– Caută-l pe Levi, articulă el. Locuieşte la colţ, pe a treia stradă la dreapta. Am pus ieri pe cineva să-l urmărească, adăugă el, simţind că mintea i se întunecă. Mă temeam de trădarea lui.

– N-ai să mori, nu-i aşa? se îngrijoră Marie, în timp ce Ma începea să urle.

– Grăbeşte-te. Du-te. Ia-o cu tine pe Ma. Străzile... începu el, dar o durere violentă în stomac îl făcu să tacă, strîngînd din dinţi.

Fără să mai stea pe gînduri, Marie o luă la goană pe scări în jos, cu Ma pe urmele ei. Lacrimile îi picurau din ochi, dar ea nici nu-şi dădea seama de asta. Nu se putea ca tatăl ei să moară. Nu tocmai acum, cînd erau atît de aproape de marea descoperire.

Ajunse la locuinţa evreului exact cînd el ieşea pe uşă. La cîţiva paşi îl aştepta cu trăsură. Mîrîitul lui Ma îl făcu să se întoarcă înspre ele, iar pe chip i se aşternu o expresie neprefăcută de spaimă. Marie se aruncă asupra lui. Vizitiul vru să intervină, însă, văzînd lupoaica, se mulţumi să-şi liniştească bidivii care începuseră să se agite la apropierea ei.

– Ce i-ai făcut tatălui meu? explodă Marie. Ai să-l vindeci chiar acum. Altfel, jur pe bunul Dumnezeu că, după ce Ma o să termine cu tine, n-o să mai poţi nici să te rogi!

– Linişteşte-te, zise omul, am să vin cu tine.

Nu voia să alerteze tot cartierul şi să fie acuzat în faţa oamenilor. Trebuia mai întîi să pună tăbliţele la loc sigur. O luă pe Marie de umăr şi-i dădu vizitiului adresa, poruncindu-i să pornească. Într-o clipă ajunseră la casa tatălui ei.

– Aşteaptă-mă aici, îi spuse vizitiului.

Cînd intrară în odaie, Theophrastus vomita din nou. Levi evaluă dintr-o privire situaţia. Era exact aşa cum îşi închipuise. Bolnavul îl privi şi murmură cu vocea întretăiată:

– Antidotul. Dă-mi antidotul!

– Din nefericire, nu-l am.

– Minţi! zbieră Marie, în timp ce Ma, cu coama zburlită, îşi arăta colţii.

Evreul făcu un pas înapoi. Era şi el lac de apă.

– Ascultă-mă, femeie. Consemnul Confreriei Fiilor lui Solomon este categoric. Cel care descoperă secretul tăbliţelor trebuie să moară. Otrava este foarte concentrată şi se află în compoziţia cernelii cu care am scris formula. Nu am antidotul ei. El poate fi obţinut pe baza elixirului, dar pentru tatăl tău va fi prea tîrziu. Afară doar dacă ceea ce cred eu e adevărat, adăugă el cu voce întretăiată.

– Dacă nu-l salvezi, ai să mori, se răsti Marie.

– Să-ţi văd degetele şi limba.

– Nu înţeleg...

– Fă ce ţi-a spus, Marie, sughiţă tatăl ei.

Ea se conformă; iar ochii lui Levi se măriră de uimire, dar şi de încîntare. Limba şi degetele lui Marie arătau la fel ca ale lui Theophrastus. Levi îşi împreună mîinile ca pentru rugăciune:

– O, Adonai! Aşadar, era adevărat!

– Ce era adevărat? făcu Marie nerăbdătoare, văzînd că Theophrastus se zvîrcolea pe podea, unde se întinsëse horcăind.

– Tu eşti aleasa, femeie. Cea despre care se vorbeşte în profeţie.

Marie se repezi asupra lui, îl luă de guler şi aproape că-l ridică în aer de mînioasă ce era.

– Nu mai încerca să tragi de timp, salvează-l!

– Numai tu poţi s-o faci, dacă nu este încă prea tîrziu.

– Cum anume? insistă ea, fără să-i dea drumul omului, pe al cărui chip se citea acum o devoţiune inexplicabilă.

– Cu sîngele tău. Trebuie să-l faci să bea puţin sînge de-al tău. Te-am otrăvit şi pe tine, femeie, după cum dovedesc urmele acestea. În clipa asta ar trebui să suferi la fel de mult ca el. Or, pe tine nu te doare nimic. Tu eşti aleasa despre care pomeneşte textul gravat pe tăbliţe. Nu ştiu de ce, dar licoarea n-are nici o putere asupra ta.

Marie îşi aminti în clipa aceea că şi Triboulet îi spusese: „Tu eşti aleasa". Oricît de absurd i s-ar fi părut, trebuia să se încline în faţa evidenţei. Otrava n-avea nici un efect asupra ei. Luă un şnur de piele şi un scalpel, apoi porunci:

– Pune-mi un garou pe antebraţ. Acolo, mai sus. Leagă-l strîns, acum. Ţine recipientul ăsta sub incizie. Cînd va fi plin, o

să-i dai tatălui meu să bea sîngele. După aceea, vom aştepta împreună să-şi revină. Ar trebui să te rogi să se întîmple aşa; dacă nu, să ştii că nici un Dumnezeu n-o să te poată salva!

Omul aprobă dînd din cap şi o privi cu admiraţie cum îşi înfige calmă lama în braţ ca să-şi deschidă vena. Din rană ţîşni un jet de sînge aproape negru, iar Marie îl privi nerăbdătoare scurgîndu-se, în timp ce întreaga ei fiinţă se concentra într-o rugăciune fără vîrstă.

Cînd evreul trase recipientul de sub braţul ei, îşi legă rana cu o fîşie de pînză. Theophrastus înghiţi docil sîngele. Cînd regurgită un fir de sînge, Marie se repezi şi-i ţinu capul ridicat ca să-l împiedice să vomite. Se simţea slăbită, dar asta nu mai avea importanţă.

– Retortele, sughiţă tatăl ei. Supraveghează retortele. Fă-o pentru mine, Marie. Salveaz-o, gemu, în timp ce ea se îndepărta.

Marie îi porunci preotului:

– Să nu te mişti de aici. Ma, fii cu ochii pe el!

Apoi se ocupă de licoarea care începea să se înfiripe. Încetul cu încetul, absorbită de munca ei, puterile şi energiile îi reveniră. Privirea lui Levi, pe care-o întîlnea din cînd în cînd, îşi pierduse trufia şi oglindea tot mai mult respect. Cînd procesul de distilare se sfîrşi, afară mijeau zorile. Tatăl ei nu mai gemea, iar chipul lui începuse să prindă ceva culoare, dar ochii îi rămaseseră înconjuraţi de cearcăne albastru-închis, cu toate că migrena îi trecuse. Vomitase nişte sînge digerat, dar nu întreaga cantitate pe care o băuse.

– Mă simt mai bine, îi spuse lui Marie, care, lăsînd cîteva clipe *alkaheist*-ul să clocotească nesupravegheat, se apropiase de el.

Evreul clătină din cap.

– În viaţa mea n-am mai văzut aşa ceva, femeie. Efectul otrăvii se risipeşte. Sîngele tău l-a salvat!

Dar Marie nu-l asculta. Era istovită şi încă nu se liniştise pe de-a-ntregul. De fapt, deşi simptomele lui Theophrastus aproape dispăruseră, iar el nu mai avea dureri, Marie avea senzaţia că tatăl ei îi ascunde ceva. Îl ajută să se aşeze sprijinit de perete, apoi se întoarse către Levi.

– În debara o să găsești un ciubăr și ce mai trebuie ca să speli pe jos. Ma o să te însoțească. Adu-le aici. Mirosul ăsta e oribil și-ți întoarce stomacul pe dos, îi porunci ea, fără dușmănie de astă dată.

Pe cînd Levi se îndrepta spre ușă, Marie îi spuse, de formă, lui Ma:

– Dacă încearcă să fugă, omoară-l.

Preotul chicoti, de parcă ideea aceasta ar fi fost la fel de neverosimilă ca situația în sine, apoi coborî scara. Cînd rămaseră singuri, Marie întrebă:

– Tată, mai știi ceva ce ar trebui să aflu și eu?

Pe chipul lui se așternu un surîs palid.

– Am să mor, Marie, făcu el, mîngîindu-i obrazul mînjit de sînge, praf și dungi de sare.

Marie își puse mîna peste a lui, cu inima plină de revoltă, ca să-și înfrunte mai ușor propria presimțire.

– Arăți mai bine, spuse ea, încercînd să se convingă că pesimismul ei se datora numai oboselii.

– E adevărat. Otrava nu-și mai face efectul, recunoscu Theophrastus. Fără să mai stăruie asupra acestui fapt, exclamă: Și cînd te gîndești cît de mult am căutat ceva ce se afla chiar în trupul tău! Cum a fost posibil acest miracol? Nu știu despre ce profeție vorbește el, dar trebuie să ne dezvăluie acest secret. Trebuie să știm de ce și pentru ce anume ai fost aleasă.

– Ce contează, din moment ce asta a dus la salvarea ta și ar putea să ne-o redea și pe mama, îl asigură, plină de speranță, Marie.

– Trebuie să acționăm repede. Vom amesteca licoarea cu sîngele tău și i-o vom da s-o bea.

– Imediat.

Dar Theophrastus o opri.

– Poțiunea și secrețiile trebuie să aibă aceeași temperatură, altfel amestecul va fi incomplet și totul va fi zadarnic.

Pe cînd spunea aceste cuvinte, se întoarse și Levi. În afară de lucrurile cerute de Marie, evreul adusese niște haine curate și, într-o altă găleată, apă cu săpun.

– Am întrebat-o pe lupoaică de unde să le iau, explică el. E foarte inteligentă.

Marie dădu din cap, iar el adăugă, deşi cunoştea dinainte răspunsul:

– Licoarea este pentru ea, nu-i aşa? Cine e, de fapt?

– E mama, răspunse Marie simplu, dar cu atîta iubire în glas, încît dintre ei dispărură şi ultimele urme de neîncredere.

Evreul îi zîmbi cu respect.

– Să ne grăbim, atunci. În curînd se va face ziuă.

Marie fu cuprinsă deodată de o încredere fără margini.

– Ai să mă ajuţi?

– Da, femeie, promise sincer evreul. După aceea, am să-ţi explic, adăugă el, cu atîta devoţiune în privire, încît Marie lăsă ochii în jos. O să mă ocup de Medicus. Tu stabilizează licoarea. Ai grijă ca temperatura ei să scadă treptat pînă la 37 de grade Celsius. Aceasta e cea mai dificilă etapă. O singură greşeală şi totul trebuie luat de la început.

– Mă descurc, îl asigură Marie, descoperind în el un cu totul alt om decît preotul rece şi trufaş pe care-l cunoscuse.

Îşi concentră atenţia asupra *alkaheist*-ului, în timp ce el îl spăla pe Theophrastus şi-i schimba hainele. După ce se asigură că acesta era instalat comod, Levi o lăsă pe Ma să-l vegheze şi se apropie de Marie. Lupoaica îşi rezemă capul frumos şi trist de genunchii iubitului ei, alinată de o mîngîiere drăgăstoasă între urechi. Bărbatul se concentră asupra acestui gest, străduindu-se să nu adoarmă. Nu încă. Nu înainte de a o strînge în braţe pe femeia căreia îi dedicase toată viaţa lui.

Mai trecu un timp. Marie îl lăsă pe Levi să-i îndrume fiecare mişcare. Apoi îşi făcu încă o incizie, obţinînd cantitatea de sînge necesară pentru ca amestecul să fie omogen, după indicaţiile evreului.

La primul cîntat al cocoşului, Marie turnă licoarea într-o cană de argint pe care o puse în faţa lui Ma. Lupoaica o linse pînă la ultima picătură, după care se întoarse din nou la Theophrastus, lungindu-se lîngă el. Aşteptară apoi cu răsuflarea

tăiată, simțind speranța ca pe o rană deschisă în pîntecele tuturor acestor ani de amînări.

Abia după cîteva minute nesfîrșite trupul lui Ma începu să se întindă, făcînd-o să scoată un urlet prelung, încărcat de durere. Preotul părea fascinat. Theophrastus, cu ochii închiși, se ruga în gînd în timp ce Marie fredona încetișor un cîntecel de copii pe care-l știa de la Isabeau. „Îl fredonam adesea pe cînd Loraline era copil; e moștenirea ei, îi mărturisise bunica ei, după ultima încercare ratată. Aș fi vrut s-o nasc pentru a doua oară. Aș fi legănat-o în brațe în clipa trecerii, cîntîndu-i acest refren, iar ea ar fi știut atunci cît de mult o iubeam." În acea secundă cînd toate hotarele posibilului își pierdeau sensul, Marie se gîndea la Isabeau, la sacrificiul ei, la viața ei irosită, iar melodia cu care-o liniștea pe Ma nu era decît un omagiu, un imn înălțat iubirii. Iubirii de fiică și iubirii de mamă. Transformarea dură mult timp, învăluită în nimbul tot mai strălucitor de lumină al zorilor. Apoi, trupul rămase nemișcat. Era trupul unei femei cu părul cărunt, care se ridică încet, mirată și emoționată.

– M-am întors, murmură cu voce pierdută.

– Oh! Mamă! exclamă Marie cînd Loraline își desfăcu brațele, avînd lacrimi în ochii de culoarea mușchiului.

Se aruncă la pieptul ei, în timp ce Theophrastus le cuprindea în brațe pe amîndouă. Levi începu să bată din palme, fericit ca un copil. Dar clipa aceea furată unei veșnicii de așteptare se sfîrși repede. Marie îl auzi pe tatăl ei scoțînd un geamăt.

– Trebuie să-l ducem la spital, reacționă Loraline, acoperindu-l cu sărutări pe bărbatul ei.

– Dar de ce? De ce, mamă? se alarmă Marie.

– Nu, nu, gemu Theophrastus luîndu-le mîinile. N-ar servi la nimic. Vreau să mă bucur de tine, iubirea mea, pînă la sfîrșit. Ai rămas atît de frumoasă, se înduioșă el, urmărind tandru cu degetul ridurile de pe chipul lui Loraline.

– Nu eram nefericită, dragul meu. Eram împreună cu familia mea și-mi plăcea să vă iubesc, să vă apăr. Aș fi dorit atît de mult să...

– Şi eu aş fi dorit asta, o întrerupse el, dar ştii şi tu că orice exces se plăteşte. Destinul nostru era să trăim doar astfel. Voi muri împăcat.

– Dar cine spune că ai să mori? se revoltă Marie, care refuza să admită că tatăl ei era în agonie. Te rog, tată! Moartea n-are nici un motiv să te ia!

– Ba da, Marie, are!

Îi strînse mîinile într-ale lui.

– Antidotul şi-a îndeplinit misiunea, dar nu m-a salvat. Sînt bolnav. Mama ta aflase. M-am îmbolnăvit din cauza băuturii şi a mîncării proaste sau consumate în exces. Uită-te la abdomenul meu, am intestinele dilatate. Ficatul şi stomacul îmi sînt şi ele afectate. Ştiam că sînt condamnat, dar singura mea grijă era să nu mă duc înainte de a realiza visul nostru comun. Otrava mi-a şubrezit şi mai mult organismul. Sîngele tău, în afară de antidotul pe care-l conţinea, mi-a mai redat ceva putere, dar asta nu este de ajuns. Am hemoragie internă. Simt sîngele invadîndu-mi toată fiinţa şi luîndu-mă cu el, ca o hulă care mă leagănă blînd. Nu sufăr. Uite, sînt chiar fericit de izbînda noastră, mă bucur văzîndu-vă cu ochii mei, pentru prima şi ultima dată, pe amîndouă alături.

– N-am să te las să mori. O să te ducem la spital, nu-i aşa, mamă?

– Da, Marie. Poate că încă nu este prea tîrziu. Te rog, Theophrastus, insistă Loraline. Lasă-ne să încercăm să te salvăm. Nu pot rămîne cu braţele încrucişate, cînd tu ai muncit atît de mult pentru mine.

– Du-te şi ia un cearşaf din vreuna din camere ca să improvizăm o targă, îi ceru Marie preotului.

Apoi, remarcînd abia atunci goliciunea sălbatică şi perfectă a Loralinei, i se adresă, ruşinată:

– Pune ceva pe tine, mamă.

Loraline îi zîmbi, iar Marie putu să citească în ochii ei cît de puţin îi păsa, în clipa aceea, de bunul-simţ.

– Bine, adu-mi niște haine, pe care le vrei tu, se învoi Loraline, văzînd că obrajii fiicei ei se împurpurează. Eu rămîn aici.

Marie se ridică, șovăi o clipă, apoi ieși din odaie. Dacă tatăl ei urma să se stingă, acestea erau ultimele lui momente de intimitate cu Loraline. Se întîlni cu Levi, care tocmai urca scara, și-l opri:

– Mi-ar trebui un ceai. Poți să pui ceainicul la fiert?

– Trebuie să le lăsăm timpul acesta prețios care le-a mai rămas, răspunse el, simplu. Îmi pare foarte rău.

După o scurtă tăcere, Marie îi răspunse:

– Ai procedat așa cum îți dicta datoria. Așa le-a fost soarta, Levi. Nu mai putem schimba nimic.

Preotul îi puse cu tristețe mîna pe umăr, lăsă jos cearșafurile, apoi coborî scările fără să mai spună nimic. Marie se duse în camera ei, alese o rochie de un grena-închis, aproape negru, croită sobru, care-i era foarte dragă, apoi se întoarse și se așeză în capul scării, pe podea, strîngînd la piept veșmîntul din mătase.

Cînd Levi se întoarse, o găsi tot acolo, nemișcată.

Theophrastus se stinse la sfîrșitul după-amiezii acelei zile de 24 septembrie 1541, cu surîsul pe buze, furat de un somn care îl dusese lin departe de realitate. Soția și fiica lui nu-l părăsiră după ce medicii de la spitalul din Salzburg, unde îl duseră cu trăsura lui Levi, de îndată ce Loraline se îmbrăcă, îi confirmară diagnosticul. Îl veghează împreună în noaptea următoare, de parcă ar fi așteptat ca, printr-o minune, el să se trezească, și-l plînseră una în brațele celeilalte.

Levi nu încetase să se roage, profund întristat de suferința acestor două femei pe care le respecta. Le conduse pînă în pragul casei lor și făgădui că va veni a doua zi să le vadă. Epuizate, Loraline și Marie se prăbușiră pe patul lui Theophrastus, cu ochii secătuiți de lacrimi. Levi sosi după douăsprezece ore, cînd ele abia se treziseră din somn. Le pregăti o gustare și fu mișcat văzînd-o pe Loraline lipăind, în virtutea obișnuinței, laptele din bolul pe care-l dusese la gură, înainte de a începe să bea ca

oamenii. Abia după aceea le vorbi, pentru ca nici un secret să nu le mai poată îndurera.

– Cînd am descifrat tăbliţele, al căror conţinut nu-l cunoşteam, am găsit, ca acel preot pe care l-am crezut nebun şi lacom fiindcă le furase, profeţia lui Solomon. El prezicea că se va naşte o vrăjitoare în care spiritul de femeie se va îmbina cu cel de lupoaică. Ea însăşi va fi *alkaheist*-ul, căci în sîngele ei pulsa taina transformării trupurilor. Acea femeie va fi aleasa, păstrătoarea preţioasei învăţături pe care, în marea-i bunătate, Cel de Sus îi va fi îngăduit s-o dobîndească.

Ea singură avea să fie vrednică să ocrotească această taină. Solomon spunea că fiii săi aveau misiunea s-o caute, s-o găsească şi s-o instruiască. Apoi, trebuia ca ei să-i încredinţeze alesei cartea sfîntă, pentru a cruţa omenirea de cupiditatea, egoismul şi suferinţa pe care i le-ar fi adus o nemurire pentru care nu era pregătită.

Am refuzat să cred în această profeţie, deşi am văzut atîtea lucruri care ar fi trebuit să-mi deschidă ochii... Căutările noastre, lupoaica... Am acţionat conform principiilor care-mi fuseseră impuse, dar ele erau doar rodul orgoliului şi al vanităţii noastre, facîndu-ne să considerăm că numai noi, fiii lui Solomon, eram demni să primim şi să păstrăm această moştenire, cînd, de fapt, n-ar fi trebuit să ne asumăm decît rolul de mesageri.

Tatăl tău ar fi murit oricum, Marie, dar nu pot să nu mă simt vinovat pentru că i-am furat un timp preţios şi pentru că l-am răpit iubirii şi regăsirii voastre. O viaţă întreagă nu mi-ar fi de ajuns ca să-mi răscumpăr vina; totuşi, trebuie să plec, să le comunic fraţilor mei hotărîrea pe care am luat-o şi să-i conving şi pe ei s-o adopte. Ia aceste tăbliţe, insistă el, înapoindu-i lui Marie pachetul învelit în bucata de piele, vei şti să le foloseşti corect şi cu dragoste. Sper ca acest gest să fie o mărturie a regretelor mele şi, mai cu seamă, Marie, a afecţiunii pe care ţi-o port şi care va dăinui întotdeauna. Nădăjduiesc ca, într-o zi, să mă poţi ierta.

– Nu-ţi port pică, Levi. Tatăl meu spunea că nu se întîmplă decît ceea ce trebuia să se întîmple. Acum ştiu că avea dreptate.

Îți promit că nimeni nu va descoperi vreodată Arta Notorie. Datorez acest lucru familiei mele, pe care destinul a sacrificat-o numai din cauza asta.

– Mergeți în pace amîndouă.

Se îmbrățișară frățește. După cîteva clipe, cele două femei rămaseră singure, în acea complicitate situată dincolo de cuvintele nerostite.

Funeraliile lui Paracelsus, care au avut loc două zile mai tîrziu, au fost sobre, fără lacrimi. Toate treburile lui fură rezolvate ca și în timpul vieții lui, fără să se țină seama de zvonuri sau de dușmănia unora.

Imediat după aceea, mama și fiica angajară o escortă, se urcară în trăsură și plecară fără să privească înapoi.

În Auvergne se așternuse un strat gros de zăpadă. Iarna aceasta se anunța aspră, dar inima lui Marie fu cuprinsă de o căldură dulce cînd ajunseră la Vollore.

Cînd trăsura se opri în fața castelului, Constant apăruse deja în ușă, mînat de acel instinct care îi atrăgea fără greș pe unul către celălalt. Îl ținea în brațe pe Philibert, înfofolit în blănuri. Marie se repezi spre ei, în timp ce Gasparde scotea chiote de bucurie văzîndu-și mama.

Într-o clipă, toți ai casei se adunară în prag, rămînînd nemișcați, muți de uimire la vederea femeii care venea în urma lui Marie, zîmbind cu timiditate.

– Bunica Isabeau, murmură Gasparde. Bunica Isabeau s-a întors din cer!

– Doamne, Dumnezeule, ați reușit! articulă cu voce emoționată Albérie.

– Bine te-am găsit, mătușă! răspunse Loraline, apropiindu-se de ea și îmbrățișînd-o.

Între timp, Marie se lăsă pe vine în fața gemenilor și-i strînse la piept, cu toate că ei se cam fereau; acum erau băieți mari și asemenea familiarități li se păreau stînjenitoare. Marie le spuse:

– Nu este bunica Isabeau. E bunica Loraline. Dar pentru mine, pentru noi, adăugă ea, întorcîndu-se către Constant, ea va rămîne întotdeauna Ma.

Castelul de la Vollore fu plin de voie bună în seara aceea, în ciuda veştii triste a morţii lui Theophrastus.

– De-acum înainte n-am să mai plec niciodată, Constant. Vom avea mulţi copii şi îi vom creşte aici. Dar înainte de asta, mai am ceva de făcut, murmură Marie cînd se duseră la culcare, în timp ce iubitul ei o acoperea cu sărutări fierbinţi.

– Mîine, zise el. În clipa asta am nevoie să-ţi simt pielea, răsuflarea, parfumul de viaţă pe care l-ai adus cu tine.

Noaptea li se păru prea scurtă. Cu toate acestea, a doua zi, în zori, cele trei femei plecau de la castelul din Vollore îndreptîndu-se către Montguerlhe, unite de aceeaşi voinţă. Albérie refuzase să folosească poţiunea pentru a se elibera. Masca ei de lupoaică era acum unica legătură rămasă între ea şi Huc. Transformarea n-o mai înspăimînta. Odată cu ea avea să se stingă această specie; trebuia doar să ia măsuri, cînd Gasparde va ajunge la pubertate, ca ea să nu mai treacă prin aceste chinuri.

Flaconul cu *alkaheist* şi tăbliţele lui Solomon fură îngropate în mormîntul care o ajutase pe Isabeau să părăsească ţinutul fără a da naştere la bănuieli, apoi camera mortuară fu zidită la loc. Cu această moştenire, Turleteuche putea să se întoarcă în ţărîna din care fusese zămislită, iar blestemul, înapoi, în bezna lui.

După cîteva zile, Constant provocă o surpare de teren care astupă intrarea subteranei care ducea din munte către grotă, iar secretul de la Montguerlhe rămase uitat în ruinele fortăreţei, pe care timpul o nimici fără păreri de rău, sub privirile senine şi liniştite ale celor trei femei-lup ale căror destine erau atît de strîns împletite.

Nimeni n-ar fi trebuit să mai audă vreun ecou.

Cu toate acestea, după două secole, pe moşiile marchizului d'Apcher, unul dintre ultimii descendenţi ai lui Gabriel

de Chazeron, avură loc niște crime odioase. Se zvoni că ele fuseseră comise de un bărbat născut din neamul acestuia, care avea darul de a vorbi cu lupii. Ca să-și dovedească nevinovăția, marchizul captură și ucise monstrul. Aduse în fața regelui cadavrul, care se afla însă într-o stare înaintată de putrefacție, astfel încît nu s-a putut stabili cu precizie dacă zvonurile erau întemeiate... Omorurile încetară la fel de subit cum începuseră, iar legenda le atribui unei făpturi ciudate, pe jumătate om, pe jumătate lup, care fu numită „fiara din Gévaudan".

Dar aceasta e o altă poveste...

Din partea autoarei către cititor

Şi de data aceasta a trebuit să scotocesc, să cercetez prin inscripţii, legende şi arhive, ca să găsesc material pentru această istorisire uimitoare.

Nu voi cita, prin urmare, în bibliografie, decît lucrările cele mai importante şi site-urile de pe internet unde, prieteni cititori, veţi putea continua să căutaţi lucruri care să vă hrănească imaginaţia.

În ceea ce priveşe limbajul din acea epocă, le sugerez curioşilor să citească, sau să recitească, operele savuroase ale lui Rabelais. În afară de faptul că veţi rîde cu poftă citindu-le, veţi putea să desluşiţi cu un ochi mai priceput o mulţime de amănunte care i-au iritat, prin veridicitatea lor, pe nobilii din vremea lui.

Aş dori să le mulţumesc aici domnului Jacques Ytournel şi domnişoarei Florence Grangeponte, de la Arhivele oraşului Thiers, pentru preţioasa lor colaborare. Îi mulţumesc, de asemenea, domnului Bernard Brugiere, care a avut amabilitatea de a-mi trimite o publicaţie locală care are ca subiect Montguerlhe. Asociaţia Escotal, care o editează, încearcă să salveze ruinele acestei fortăreţe căzute în uitare. Dacă paşii vă poartă prin aceste locuri din Auvergne, vă sfătuiesc să încercaţi să-i pătrundeţi tainele, după ce veţi vizita castelul de la Vollore, care a suferit modificări din secolul al XVII-lea şi pînă astăzi, dar încă mai

există, mulţumită actualului său proprietar, domnul Michel Aubert de la Fayette.

Ţin să-i mulţumesc şi domnului Raphaël Bruni, proprietarul castelului familiei Chazeron, care, pasionat de istoria acestei familii, a acceptat să-mi dezvăluie tot ceea ce ştia despre membrii ei, şi domnului Jacques de Chabannes, proprietarul castelului familiei La Palice, care a avut bunăvoinţa să-mi transmită documente legate de ilustrul său strămoş. Îmi exprim, de asemenea, gratitudinea faţă de doamna Madore, păstrător al hărţilor de la Biblioteca de Istorie a oraşului Paris, precum şi faţă de domnii Henric Dours, directorul Arhivelor departamentului Puy-de-Dôme, şi Pierre Lanaret, arhivist la grupul pentru cercetări arheologice şi istorie din Livradois-Forez.

Ţin să-i păstrez aici, cu recunoştinţă, un loc lui Régine Gonnet, asistenta mea din umbră. Prin rigoarea, seriozitatea, competenţa şi curiozitatea care-au determinat-o să verifice toate intuiţiile mele de scriitor, a reuşit să confere, la fel ca în cazul cărţii mele precedente, *Le lit d'Aliénor*, o identitate istorică acestui roman. Graţie muncii ei de cercetare, care a uşurat-o pe a mea, am putut să mă dedic mai mult şi mai temeinic scrisului şi copiilor mei.

De asemenea, şi din motive legate de problemele curente, îi mulţumesc lui Sandrine Joubert.

Mulţi dintre dumneavoastră – prieteni sau necunoscuţi, cititori sau ziarişti –, ştiind că acţiunea cărţii la care lucram se petrecea în această epocă, mi-au trimis în ultimii doi ani diverse informaţii aflate întîmplător, dovedindu-şi astfel interesul pentru munca mea. Le mulţumesc tuturor!

Fratelui meu mai mic, Michel, care a găsit în Germania o mulţime de documente referitoare la Paracelsus şi mi le-a tradus, îi transmit încă o dată iubirea mea nemărginită.

Editorului meu, Bernard Fixot, şi echipei sale unite şi pline de entuziasm le dedic mult mai mult decît recunoştinţa mea, pentru că mi-au oferit o a doua familie, pentru că au crezut şi continuă să creadă în condeiul meu.

Vouă, cititorilor, pe care v-am întîlnit fugitiv, în goana autografelor date pe prima mea lucrare, vă ofer această prietenie complice. Mesajele voastre, scrisorile sosite din toate colţurile lumii m-au susţinut în ultimele luni, vindecînd prin căldura şi încurajările exprimate multe răni vechi.

Voi toţi aţi dat un sens cuvintelor mele.

Acest lucru a fost şi continuă să fie pentru mine cea mai frumoasă răsplată.

Sper ca romanul de faţă să vă mulţumească în felul lui şi să nu vă înşele aşteptările şi încrederea.